

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

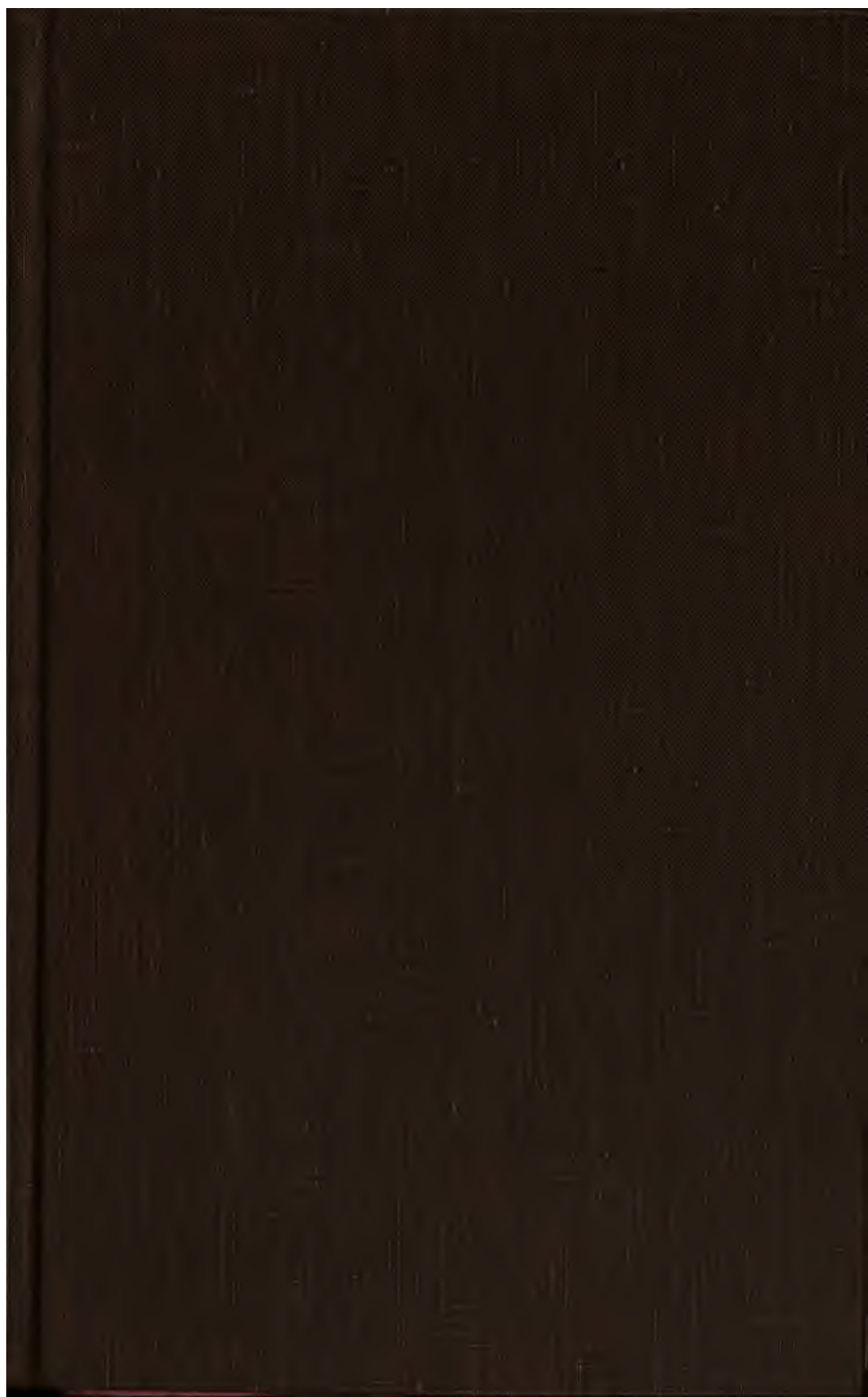
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

ERPETVVS,

FLACCI

BI,

ICON

WAGNER.

BICH.

(11)
COMMENTARIVS PERPETVVS

IN

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAVTICON

LIBROS VIII.

CONSCRIPTVS.

A

IOANNE AVGVSTINO WAGNER.

GOTTINGAE, MDCCCV.

SVMTIBVS HENRICI DIETERICH.-

(11)
COMMENTARIVS PERPETVVS,

IN

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI,

ARGONAVTICON¹⁶

LIBROS VIII.

CONSCRIPTVS.

A

IOANNE AVGVSTINO WAGNER.

GOTTINGAE, MDCCCV.

SVMTIBVS HENRICI DIETERICH.

Ln 5.21

COMMENTARIUS

IN

C. VALERII FLACCI

[BALBI SETINI*]

ARGONAVTICA.

IN LIBRVM I.

1—4. Quae epicis scripta lex est poetis, ut summam totius carminis statim ab initio exponant, ei et paruit noster. Nec leue aliquod, in quo elaboraret, sibi sumit

* Locum tueri posse, quae vncinis inclusi, duo nomina, vix crediderim. Equidem non ignoro, seriori aetate plura cognomina Romanis et agnomina fuisse, eaque non a patribus tantum, sed auis etiam et patruis, genere adeo materno adscita; eosdem tamen scio hanc in eo sequutos esse legem, vt non nisi vltimo omnium cognomine in adpellandis hominibus vterentur. Ad hanc igitur rationem poeta noster non *Flaccus*, sed *Balbus* nominandus fuisset non minus, quam L. Norbanus Flaccus Balbus, (Consul A. V. C. 771.) qui in Fastis Consularibus Graecis recte solo Balbi nomine obcurrit. Quum vero aequales Valerii nostri, Quintilianus Instit. 10, 1. et Martialis pluribus locis Flaccum eum nominent, Vaticanus autem codex veterrimus in fronte nomina ista ignoret, in fine demum libri secundi habeat, in reliquis librorum titulis non nisi semel ponat, haud scio, an suspectum Balbi nomen habendum sit. — Nec minorem suspicionem agnomen mouet *Setini*. Poetam nostrum nouimus, auctore Martiale Lib. 1. Epigr. 62, et 77. non *Setiam*, (hodie *Sezze*) agri Romani haud procul a paludibus Pontinis oppidum, sed eandem, quam Livius, patriam *Patauium* habuisse. Fortasse igitur, quae est *Heinsii*, haec omnia fusius exponentis, sententia, duo ista nomina non ipsius poetae sunt, sed vel Grammatici alicuius, qui fronti codicis nomen adscripsit suum. Adde, si lubet, Burmanni praefationem et omnino de Romanorum serioris aetatis nominibus adcuratius disputantes, *Sirmondum* ad Sidonium Apollinarem p. 3. 55. ed. sec. Par. 1652. 4. et *Wesselingii* Observatt. Lib. 2. c. 21. p. 232.

argumentum, immo magna omnia promittit et mira et periculosa/et gloriosa euentu. *Magni Deorum nati*, iique *primi freta peruia* faciunt, idque *navi fatidica*, quae auderet *ad Colchos usque* pertendere, et *per concita iuga* viam *rumpere*, tandemque *in Olympo consideret*. Sed singula breuibus videamus. *Prima*, aduerbii loco posita, (cf. 6, 686. Virgil. Aen. 4, 166.) iungas τῷ *peruia*; primum igitur (et laus augetur, si quis quid primus audeat) viam sibi fecerunt Argonautae *per freta*, quae longis fuerant *inperuia saeculis* 4, 711. de quo glorians inducitur Iason 1, 169. *petagus quantos aperimus in usus?* (cf. in primis Ovid. Met. 6, 721. *per mare non motum prima petiere carina.*) — *Magni Deorum nati*, Dis geniti 3, 504. Diuum progenies 3, 669. Deum genus 5, 505. heroes sunt, qui genus ad Deos Deasve referent. Orpheus 835. οὐ μὲν γὰρ μακάρων, οἱ δ' ἥρώων γένος ἐσμέν. Pindaro Pyth. 4, 20. sunt ἡμίθεοι ναύται. Apollonio 3, 366. ἀΐχνητων δῖος καὶ Διῶνολ. — *Fatidicamque ratem*. Orph. εὐλαλὸς Ἀργῶ. 242. εὐλαλὸς τρώπις. 707. vnde sumit Lucianus de saltat. T. 5. ed. Bip. p. 153 et 472. Apollon. 1, 9. 16. Φωνῆσιν εὐλον. 4, 582. αὐδῆσιν γλαφύρησιν νηὸς δόρυ. Hanc vaticinandi facultatem habuit, quod ex Dodonaeo excisa erat ludo, non tota tamen, sed vel carina, vel malum, vel sic dicta tutela. De tutela adcipit noster 1, 301-4. quem locum, vtpote adprime huc facientem, adscribere liceat: *Visa coronatae fulgens tutela carinae* Vocibus his *instare duci*: *Dodonida quercum Chaoniique vides famulam Iovis*; *aequora tecum ingredior, nec fatidicis auellere siluis Me nisi promillo potuit Saturnia coelo*. cf. et Claudian. de bello Get. v. 19. et ibi Gesner. p. 404. — *Scythici quae Phasidis ora ausa sequi*, *ausa*, quod nulla ante eam navis, (prima enim fuit, quae *inexpertos tentasse parentibus austros* dicitur 1, 97.) Phasin tam longe remotum *sequi* (cf. 5, 482.) petere, eo dirigere cursum. — Ante vero, quam eo perueniret, *medii cursus* erant *rumpendi*, magna cum contentione virorum atque remorum viam sibi patefacere debuit; quo sensu *rumpere* est etiam 3, 241. 6, 139. — *per iuga concita*, (saxa concita 4, 672.) quae perpetuo eoque celerimo motu mox colliderentur inuicem, (*iuga inlisa* 6, 658.) mox discederent; *insulas* nempe, vel scopulos potius, (cautes Cyaneas 1, 630. 7, 41.) Symplegadas, Planctas Graeco nomine dictas, de quibus praeter nostrum 6, 637-698. vide locum classicum Ammiani 22, 8. — *Flammifero*

tandem confedit Olympo, inter sidera recepta, coelo debita 6, 697. *composita* 5, 296. *Manil.* 1, 422. *Servando Dea facta Deos.*

5. 6. Nec etiam poetarum, epicorum in primis, numen aliquod inplorandi consuetudinem Flaccus neglexit. Phoebumque sibi elegit, quamquam, ubi gravius aliquid magisque arduum incidit, Musas etiam (3, 216.) vel Musam, (5, 218. 6, 33. 516.) Clio (3, 15.) in auxilium solet vocare. Deum vero facilem sibi propitiumque reddit duobus argumentis: primo, quod Sibyllinorum librorum custos sit fidus, altero, quod aliquam poeticam sibi laudem conciliasse videatur. *Mone* (6, 34.) doce, rege, adiuvā me, *si cortina vatis Cymaeae conscia domo mihi casta stat*: sic enim ordinanda verba. Et Cymaeae quidem, Romae prae aliis Sibyllis notae, *cortina*, proprie operculum tripodis, (cf. *Virg. Aen.* 3, 97. et ibi Heyne, Graecis ἄλμος. *Pollux* 10, 81.) Delphici, deinde tripus ipse, hic vero inuolucrum librorum Sibyllinorum, *conscia*, quae continet, inclusos habet istos libros, (v. Heyne ad *Tibull.* 1, 7, 48.) *mihi domo domi meae, stat casta*, sollempni rerum et locorum sacrorum epitheto. Ex his igitur omnibus, quae tamen non nimis premenda sunt, quum *cortinam* servatosque *domi* libros sibyllinos ignoret Romana antiquitas, immo eosdem primum in Capitolio, ab Augusto vero sub Apollinis Palatini basi doceat conditas, Valerium Flaccum in Quindecimviris sacris faciundis fuisse, admodum probabiliter interpretes conlegerunt.

7 — 21. Tandem sui saeculi morem, quo principibus carmina dedicarent poetae, (de quo v. in primis Schrader ad *Musaeum* p. 1. et *Ruperti* ad *Sil. Ital.* 3, 594.) sequitur Noster, et ita quidem, ut non Augustum tantum Vespasianum, sed Caesares etiam, Titum et Domitianum, aduletur. 7. *pelagi cui maior aperti fama*. Placet, quod Argonautarum laudes laudibus iungat Augusti. Aperuerunt illi quidem mare, tu vero maius adeo patefecisti. — 8. 9. *Caledonius*, Scoticus, Britannicus omnino; nam singulos populos pro tota natione ponere solent poetae, *Oceanus tua vexit carbasa*, tuas vidit nauea, (cf. *Sueton. Vesp.* 4. *Dio Cassius* 60, 20. 30. *Sil. Ital.* 3, 598. *in Caledonios primus trahet agmina lucos*) qui *Phrygios Iulos*, ex Phrygia et a Troianis oriundos, Iulium Caesarem in primis, qui Britanniam primus Romanorum tentauerat, ita indignatus, (per *protopopoeiam*, uti *Virgil. Aen.* 8, 728. *pontem indignatus*

Araxes) vt magnum nauium eius numerum fluctibus mergeret. Dio Cass. 39, 50-53. 40, 1-4. — *Eripe me populis et habenti nubila terrae*, in quibus Horatii secretum populo Qd. 1, 1, 32. *coetus vulgares, vdamque humum* Od. 3, 2, 23. ob oculos habuisse videtur poeta. — 11-14. *Sancta Pater*, reuerentiae nomen Imperatoribus datum. cf. Propert. 4, 9, 71. Ovid. Fast. 2, 127. — Quae sequuntur, ita cohaerent: Faue veterum heroum facta canenti, res enim a te ipso gestas nolim culpa ingenii deterere mei, immo filius tuus, Domitianus, *poteſt enim* (nam, quem simillasse tantum artem poeticam verius tradit Suetonius c. 7. eum adulatorem, Plinius in Praefatione, Quintilianus Inst. Prooem. et 10, 1, 91. Staius, Martialis cet. eximum scilicet praedicant vatem) *pandat* hoc enim, blandius quippe et Domitiano honorificentius reposui pro *pandet*, per orbem terrarum diuulget, celebret *Idumen versam*, proſligatum a te bellum Iudaicum, in quo sub auspiciis tuis perſigendo quum maxime elaborat *frater*, Titus, *nigrans puluere*, non indecoro puluere sordidus Horat. Od. 2, 1. 22. tormentis bellicis vrguens Hierosolymam, eiusque *per turres*, quibus pluribus munita est, *furens*. — 15. *Ille tibi cultusque Deum delubraque genti instituet*. In diuerſa hic abeunt interpretes, quorum alii *ro Ille* ad Titum, alii ad Domitianum referunt. Quam litem, si tanti eſſet, ita componere posſimus, vt Titum dicamus patri diuino omnino honores (*ἀποθέωσιν*) decreuisse, teste Plinio Paneg. 11. Domitianum vero templum ei erexisse, auctore Suetonio Domit. c. 1. et 5. Sed tota quaestio inutilis; quum enim Vespasiano adhuc viuo ad plures abierit Valerius, non historicum egit, sed vaticinantem, eumque adulantem poetam. — At vero in toto loco explicando mire discrepant viri eruditi. *Heinsius* enim et, qui eum maximam partem sequutus est, *Burmmanus* ita intellegi volunt, vt Titus in honorem et sub auspiciis patris (hoc enim ex voce *tibi* exſculpunt) *Deorum* (plurium) *cultum* et *delubra genti* (non Flauiae, sed Iudaeorum) decreturus sit, ad quae delubra posthac, relictis sacris patriis et abolito veteri cultu, sit conuentura (gens Iudaica), quum adhuc nulla habuerit Diis (pluribus) dicata templa, sed non nisi vnum Deum agnouerit. Mira profecto et nimis quaesita interpretatio! Nec me mouet, quod duumviri illi Valerium, quamquam vatem, templi in honorem Vespasiani aedificationem praelagire haud potuisse opinentur, quum poetis

liceat res futuras, quas eventum habere optent, quaeque fieri vel possint, vel debeant, ut certas praedicere. Nec arte divinandi opus erat ei, qui prioribus bonae notae Imperatoribus templa decreta fuisse non ignoraret. Delubrum Iulio Caesari ab Augusto dedicatum est; (v. Plin. hist. nat. 35, 10.) eundemque Octaviano honorem contigisse constat. Et recte praeflagiit Flaccus, quod secus esset in templo Hierosolymitano, quod dirutum plane atque ignibus consumptum ne dedicari quidem potuisset. Adcedit, quod, nisi *ro tibi* ad Vespasianum referas, sequens *genitor* admodum frigeat. Maneat igitur, quod antiquioribus interpretibus, Pio et Carrioni, placuit, quodque legenti primum obcurrit: *Tibi*, patri, *cultum Deum*, diuinum, in tuum totiusque *gentis* Flaviae honorem *templum insituet proles*: Ceterum Vespasiani inter Deos relatio poetico more sic effertur: *quum iam lucebis ab omni parte poli*, novum sidus adparebis in coelo, et tale quidem, quod 17-20. Tyriae, Graecae, Sidoniae Aegyptiaeque naues longe certiozem habebunt navigationis ducem, quam *Cynosuram*, minorem, *Helicen*, maiorem visam, vel, ut *Gronovii* verbis utar, (Obfl. p. 111. ed. Platner.) non obseruabunt *Helicen* aut *Cynosuram* nautae, si tu id officium in coelo obibis, ut naues regas, quippe certior dux futurus. *Cynosuram* Phoenicum, *Helicen* Graecorum, rexille navigationem, praeter alios non vno loco docet Ovidius, cuius Factor. 3, 107. adtulisse subiciat: *Esse duas Arctos, quarum Cynosura petatur Sidoniis, Helicen Graecis carina notet*. — Hactenus bene: fortasse tamen et alii praecum obfendantur partim eo, quod eiusdem regionis nautae, Graeci et Graeci, Tyrii et Sidonii, Phoenices utriusque, bene obcurrant; partim, quod *signa dare* et *ducem esse* idem significant, cui incommodo vix medearis, etiamsi cum *Gronovio*: *Si tu signa dabis, Si te duce ceteris malis legere*. Melius Valerio consuluisse videntur *Slothouwer* in Actis literar. Societatis Rheno-Traiectinae 1801. T. 3. p. 168. et *Frenzelius*, scholae Susatensis Rector, in Specimine Obfl. criticae 1800. qui eodem tempore diuersis locis eandem adhibuerunt medelam: *QVAM tu signa dabis, seu te duce Graecia mittet, SEV Sidon Nilusque rates*. — 20. 21. *serenus*, serena fronte, non, ut argutatur *Burmannus*, cum respectu ad sidus: nam Vespasiano voluit vino placere poeta, non in Deos relato. *Vox haec impleat Latias urbes*, per omne Latium carmen legatur meum.

22 — 25. Iam Valerius opus ipsum adgreditur. *Pelias*, Neptuni ex Tyro, Salmonei nata, filius, fratre Aefone expulso, inde a iuventute Theffaliam rexerat, *gravis et longus populis metus*, h. e. valde multoque per annos ciuibus metuendus. Sic Seneca in Hippolyto 29. *aprum* vocat *metum agricolis*, Noster 2, 16. *metus Deum* pro loco metuendo. cf. et 4, 201. 320. Tum fines imperii describuntur more poetis solito, vt flumina et montes et fertiles campi pro tota regione ponantur. *Versabat vomere*, quod et ipsum poeticum, i. e. imperio eius subditi erant, qui ad Olympi montis radicem agros colebant.

26 — 57. *fratris vterini*, Aefonis, quicum matrem, nec tamen patrem habuit communem. Mater fuit Tyro modo memorata, quae Pelian ex-Neptuno, Aefonem ex Cretheo conceperat. vide Tab. genealog. I. — 27. *hunc*, non est, quod ob praecedentem *prolem* mutes in *hanc*. Eadem est ratio, quae paullo ante v. 15. conl. v. 12. — 28. 29. *pecudum terrifici monitus iterant*, (fibrae minaces Virg. Ge. 1. 484.) exta plus vice simplici inspecta mala omnia portendebant. *Super*, insuper, praeterea. Sic saepe Noster. — 30. *inflat fama viri*, vrguet, vrit, molesta est. cf. v. 249. *virtus haud laeta tyranno*, quae ipsi metuenda esset. — 31. *anteire*, praeuenire, praeuertere *Aefonium inuonem*, viginti nempe annos natum. Pind. Pyth. 184. *exstinguere pergit*, perstat infra 4, 221. pergit de eo interficiendo cogitare. Haud raro ita verba vsurpant scriptores, vt non tam ipsam actionem, sed voluntatem tantum et conatum velint intellegi; breuius tamen iusto mentem expressit Valerius. — 32. *letique vias ac tempora versat*, dubius, quomodo et quando -e medio tollat. — 34. E monstris praecedenti versiculo memoratis nunc adferuntur singula aliquot, Nemeaeus leo, hydra Lernaea, duo fractis cornibus iuveni, quorum omnium victor fuit Hercules. Hoc exornat poeta: *Cleonaeo*, (ab oppido Argolico, Cleonis, vel Cleone, non longe ab filua *Nemeaea* sito) *iam tempora clusus hiatu Alcides*, qui exuviis illius leonis ad corpus tegendum, rictu vsus est pro galea, qua ita inuoluta fuit facies, vt oculi vix conspicerentur. — *Lernae angue*, hydra, paludis ad Lernam incola, terras non tam Arcadicas, vti Valerius vult, quam Argolicas infestante. — *ambobus iam cornua fracta iuuenis*, quorum alteri, Acheloo, Deo flumiatili, Hercules secum luctanti cornu defregit, (Ovid. Metam. 9, 85. 86.) h. e. quum duobus antea alueis

incessisset, vno deinde coegit defluere. Alter iuuenens sine dubio is est, quicum Pasiphae, vt fabula fert, concubuit, quemque ex Creta insula Mycenae viuum abduxit Hercules. (Hygin. Fab. XXX. Diod. Sic. 4, 13.) — 37. *ira maris, iratum, inpetuosum mare, (inmania freta infra v. 65.) vasti discrimina ponti, qui, quo amplius, eo periculosior est.* — 38. *tranquilla tuens, nec fronte timendus occupat, placida serenaque fronte adloquitur prior, et fictis dat vultum et pondera verbis, graui ponderosoque vultu, vel, vt cum Quintiliano loquar 11, 3. 183. vultuosa pronuntiatione, blandis ad speciem similitisque verbis vim addere vult fidemque facere.* — 40. *veterum pulchrior actis, quae prioris aetatis res praeclare gestas longe superet gloria.* — 41. *daque animum.* Hoc difficilius explicatu, nec satis placem antea proposuerat explicationem: *iungo manum, foedere inito promitte, postea deseruit, et in Aduersariis p. 227. reuoca ad curas tuas, Burmannus autem: ostende, te nihil timere,* exponunt. Quum non semper tautologias respuat Valerius, erat, vbi *animum* pro *voluntate* positum autumarem, vt fere idem esset, quod praecedens *adnue.* cf. infra v. 187. et 3, 615. Aliud tamen postea temporis in animum venit. Quid? si legas: *daque animo,* sc. tuo, (Graeci $\delta\omicron\nu\nu\alpha\iota\ \psi\upsilon\chi\eta\iota$ Theocrit. 16, 24.) hoc sensu: indulge laudabili tuae rerum fortiter gerendarum cupidini? cf. Horat. Od. 4, 7, 19. *amico quae dederis animo,* et ibi Ianius olim meus. — 42. *Cretheos,* forma Genitivi Graeca. Sic *Perseos* infra v. 68. et saepe alibi; *nostri,* quia communem stirpem ex Aeolo trahebant Pelias et Iason. vid. tabulam genealog. I. — *patrias effugerit aras.* Athamas, frater Crethi, Phrixum et Hellen suscepit ex Nephele, qua in nubem conuersa, Inonem, Cadmi filiam, in thalamum recepit. Ista, nouercarum more, priuignis infesta, caritatis annonae, cuius tamen ipsa causa esset, culpam in eos coniecit, legatosque ea de re ad oraculum Delphicum missos subornauit, vt Apollinem dicerent mactandos Phrixum et Hellen iussisse. Diu reluctatus Athamas tandem concessit, sed Nephele mater, nube sua delapsa, liberis praecepit, vt ab ipsa subministrato, lana aurea vestito, trans mare fugerent ariete: cui male inhaerens Helle cecidit, nomenque fecit Hellesponto; Phrixus autem, ad Colchos delatus, vellus arietis, sed moribundus demum, (5, 226.) Marti consecrauit. — 44. *heu magni Solis pudor!*

heu filium, qui patri tanto dedecori est. *Aetes* enim *hospita vina inter*, quod crimen auget, (nam hospitalitatis magna erat religio) *mactat*, trucidat inter *sollemnia*, laetitiae destinata, *adtonitae mensae*, ita ut ipsi conuiuiae ad tam dirum facinus stuperent, *nil nostri Divumque memor*, nulla pietatis in cognatum Deosque habita ratione. Admodum inuidiose loquentem omniaque in maius augentem Pelian inducit poeta, Pindarum sequutus Pyth. 4. 289. 290., in eo tamen turpissime mendacem, quod ab Aeta interfectum criminetur Phrixum, qui tamen, ab eodem gener adsumtus, quatuor filios ex coniuge suscepit. v. omnino 5, 226. — 47. (ob) *saeva gentem* cf. 130. *ipsum, ipsum* per emphasin repetitum. — 49. *lacera* ad miserationem commouendam. — 50. *magni* (ornat, nil amplius!) *numen maris Helle* 2, 589. 5, 100. — 52. *vel adeo regis caput hic atque arma videres*. Confidenter et superbe dictum. — 53. *olim annis ille ardor hebet*. Tò *olim annis*, an *ardori* iungere malis, nil refert. Nec hic laudum suarum inmemor Pelias: pristina mea virtus, quam norunt omnes, non extincta, obtusa tantum est. *Proles*, filius Acastus, nondum maturus imperio capessendo, bellis terra gerendis, periculis mari tolerandis. — 55. Quum igitur ego nimis senex, filius nimis iuuenis sit, *tibi iam curae vigeant animique viriles*, tu, quidquid virili animo concipis, iuuenili ardore persequaris, age, *decus*. (Virgillii *i decus*, *i nostrum* Aen. 6, 546.) Pindarus Pyth. 4, 279. Ἀλλ' ἤδη μὲ γηραιὸν μέγρος ἀλικίας ἀμφιπολεῖσθ' ὄνδ' ἀνδρὸς ἤβας ἄρτι κυμαίνει. Iasonem viginti tum annos natum fuisse, idem tradit ib. v. 184. — 56. *pecoris Nephelaei vellera*, vide ad v. 42. dicta. Aliis locis: *Aeoliae pecudis aurum* 7, 54. *auratae pecudis exuviae* 5, 491. *Graio tholo*, fornicum, parti templorum conoameratae, e cuius parietibus dona et spolia suspendebant. cf. Heyne ad Virg. Aen. 9, 408. *redde*, cui debentur, Graeciae. — 57. *tantis temet dignare periculis*. Iniurius in te ipsum esses, si hanc talem summam periculis redimendae gloriae occasionem dimitteres. Eandem dolosam orationem vide apud Pindarum Pyth. 4, 279-298. quem et hic et alibi ob oculos habuisse Valerius videtur.

58 — 90. *Propior similibus iubenti*, ut iubere magis, quam blandiri et hortari videretur, (aliis verbis idem effert Ovidius Metam. 2. 397. *precibus minas regaliter addit*) finem quidem facit loquendi, sed 60 — 63. *certus*,

probe gaarus, quanto Iasonem periculo in Cyaneis rupibus obiiiceret, *filetque*, reticet vultum illum, velleris custodem horrendumque sibilantem, draconem, quem Medea ex latebris cantu ciboque excitatum, *melle* (cf. 8, 97.) in primis, *hesterno veneno* pascebat *liuente*, quod, quum pridie paratum esset, ex intrito veneno liuorem contraxerat, *fucosque* pestiferos penitius inbiberat. — 64. *Mox taciti patuere doli*, cui? Iasoni. Recte, sed mallem nominasset poeta; vnde factum, vt pro *taciti* fortasse *iuueni* dedisset Valerium coniiicerem; sed codices non addicunt. — 66. *Qua iussos sic tandem quaerere Colchos arte queat*. Variant libri, et pro *sic tandem* nonnulli praeferunt *sectantem*, quod tamen incommodum satis fundit sensum, nisi cum Burmanno pro *quaerere* malis *perdere*. Ego vulgatam lectionem recte habere crediderim, si cum *Heinsio* et *noua biblioth. philol.* 1782. Vol. 1. p. 258. post *queat* signum ponas interrogandi, et *sic* non voci *tandem*, sed *iussos* iungas, et ita interpreteris: qua tandem (demum) arte Colchos petere queat, tam dura lege atque conditione, tot periculis propositis adire iussos? — 67 — 70. *Persei talaria*, (*Perseus pennipes* Catullo Carm. 55, 25.) soleas alas, quibus aera, ad Medusae caput amputandum Andromedamque ab monstro marino liberandam, peruolaret, quis ignorat? *currus* vero Triptolemi est, quem per periphrasin elegantem poeta dicit *faeuus draconibus*, serpentinibus alatis, a Cerere adeptis, vectum, qui que terras frumenti nefcias agriculturae prima elementa docuit, (*inbuit*) et *flaua quercum damnauit arista*, quae adumbrata ex Virgilii Ge. 1, 8. *Chaoniam pingui glandem mutauit arista*. Valerius exquisitori voce *damnauit* vltus, nec infeliciter. cf. *damnata proles* 2, 153. Effecit igitur Triptolemus, vt homines, quibus antehac vesci soliti fuissent, glandes prae frumentis repudiarent. — Persea Triptolemo iungit etiam Ouid. Amor. 3, 6, 12. quem vide. — 71 — 74. Quum igitur Persei talaria currumque Triptolemi optare quidem, sperare tamen non posset Iason, dubius animi fuit, *populumae Iseum*, inconstantem, *Patresque*, Senatum, (v. omnino infra 761.) iam diu *Aesonis* ab imperii consortio exclusi sortem miserantes, in partes traheret suas, vt tyrannum, nisi solio deiicerent, ab iniusto tamen influ absterrent, an Dearum ope *magis* (pro *potius* positum, vt 1, 176. 3, 270.) eundem superaret; et *fera* (sic malim pro *fratru*, praecuntibus *Heinsio*, *Crusio* in Probabb.

crit. p. 98. et Heynio ad Tibullum p. 189.) *iussa capefferet*, adgrederetur. — 75 — 78. Fieri tamen possit, lic secum cogitat, vt *domiti ponti*, superatorum maris periculorum, laudem mihi parem. *Gloria* enim, quae *sola* dominans esse in iuuenibus solet, eorumque *animos mentemque* (Homericum *Φρόνα και Ήρωόν*) perurit, (similis locus ap. Sil. Ital. 6, 332. *fax* mentis honestae abripuit. cf. et Nostrium 1, 476.) non animo tantum eius obuersatur, sed eandem adeo (elegans prolopopoeia!) conspiciere sibi videtur *viridem immunemque senectae*, numquam senescentem, perpetua florentem iuuentute, *stantem in Phasidis ripa*, iuuenesque inuitantem ad res praeclare gerendas. — 79 — 90. Tandem fluctuantem animum *firmat* vincitque *religio*; Dearum nempe, Iunonis et Minervae, fidei se commissurus, *tendit ad sidera palmas*, et Iunonem propensiolem habiturum sperat confidentius, quam ex aquis olim liberasset. Meministine! inquit, quum coniurationis in Iovem socia Palladi et Neptuno facta fuisset, *turbidusque Iupiter*, magna tempestate *atro coeruleum quateret imbre*, memet ipsum per Enipea, praecipiti nimbo tumentem, humeris te sublatam in campos extulisse sospitem? (Alii, v. c. Apollonius 1, 14. et Apollodorus 1, 9. §. 8. 16. Iunonem Iasoni fauisse memorant odio Peliae, qui in sacris faciendis eam neglexisset.) Nec Deam te esse, anili enim specie adfumta ad fluium confederas, animaduerti prius, quam *tonitru te nutuque potenti reposceret coniux*, inque tuam meamque *formidinem* raperet secum. Idem narrat Apollonius, sed loco *Enipei* habet *Anauron*: (1, 9. 10. 70. fufius 3, 66 sq.) conciliari tamen cum Valerio ita potest, vt non proprium, sed adpellatiuum nomen Anauri Apollonio sit: est enim *άνναυρος* *torrens, tumidus turbo*, vti effert noster. cf. *Schneider über Anacreon* S. 289. qui tamen in Lexico Graeco-Latino h. v. mentem, sine causa, videtur mutasse. — 87. In inplorando Palladis auxilio breuior est Iason, solamque *innubae* (cf. 4, 605.) laudem ei tribuit, quo fortasse non tam perpetuam virginem, quam *viraginem*, quae, ne a rebus fortiter gerendis arceretur, amoris inlecebras sperneret, in mente habuit. — 88 — 90. Promittit et suo et patris nomine aureum vellus, *colla* bouum mactandorum *deauratis cornibus*, magnamque ouium multitudinem (*cingent*) aras circumstantium.

91 — 106. *Adcepere*, audiuerunt ratasque habuere preces *Divae, celerique labfu* (sollemne de Deorum ad terras

descensu) diuersas petiere vias: *Tritonia* (quod nomen vnde Minerva traxerit, ipsi veteres ignorarunt, ideoque a variis duxerunt causis, quarum probabilissima haec est, vt a *τρίτων*, quod Aeolibus caput est, adpellata sit *Τριτογένησις*, e capite Iouis nata. Sic Heynius ad Virgil. Aen. 2, 171. Homeri Il. 4, 515. Alii aliter. v. Allg. Lit. Zeit. 1803. Scidula 140.) *Thespiam* vel *Thespias*, (vtraque enim forma apud veteres legitur) Thessaliae urbem, ibique habitantem *carum* (artificem, quales artifices omnes caros habuit) petit *Argum* naupegum, quem ad fabricandam maiorem nauem *arbores demittere*, caedere, montibus deferre iubet, ipsaque *in Peliacas*, montis Pelii *umbras*, opacas siluas comitatur. — 96. Iuno per Argolicas *Macedumque* (rectius *Macetum*, partis Macedoniae, Macedoniae incolarum Lucan. 2, 647. 5, 22. Sil. 13, 878.) *per vrbes* diuulgat famam susceptae a Iasone nauigationis per maria nondum tentata, *iam flare perfectam ratem*, poscere, *quos* vehat et *reuehat rebusque in saecula tollat*, ob res praecclare gestas serae posteritati commendet. De Iunone heros conuocante cf. Pindarum Pyth. 4, 328. — 100. *Auent* ardent et *virii*, quorum spectata iam bellis virtus esset, et *iuuenes*, qui nondum oblata rerum gerendarum occasione intra tentamina sese continuissent. — 103. *At insontis* inbellis *aratri* studiosi hos instimulant, Diique adeo Deaque *per Iustira*, Dryades cet. *viasque* Fauni cet. *manifesto in lumine* (adoptatum e Virgilio Aen. 3, 151.) adparent, *atque elatis cornibus Amnes*, Dii fluuiatiles ex aquis prominentes. Apollonius 1, 547. Deos Deasque e coelo spectantes inducit, cui noster, suum ingenium sequutus, nihil cedit.

107 — 119. Nec mora, *protenus ultro*, non aduenit, sed *aduolat* Hercules *Tirynthius*. v. Ind. *Argis Inachiis* ab Inacho conditis cuius *Arcadio* (verius Thessalico, sed Valerium supra vidimus v. 36. Arcadiae latiore ambitu dare) *veneno tela flammata*, inbuta, vt ardorem in venis excitarent, et vulnus quodque letale facerent, *arcusque faciles*, flexiles, sequaces, gestauit puer Hylas *humeris gaudentibus*; (rebus enim inanimatis et motus animi et actiones tribuunt poetae; sic paullo post: docta bipennis) nec his contentus (vide alacritatem iuuenilem!) vellet ipsam clauam portare, nisi inbecilla adhuc manus reculeret. 111 — 116. Vtrosque, Herculem in primis, odio inueterato *amens* Iuno persequitur: Vtinam non omnia Graecae iuuen-

tutis flos atque *decus in noua* ad intentata adhuc *rueret facta*: (sic enim reposui, non vno codice adstipulante, pro *fata*, (morte) quae sensum turbant; nam reliquos Argonautae perdere noluit Iuno: cf. supra v. 12.) Utinam cum solo Hercule res esset, *nouumque laborem* ei inposuisset *Eurystheus noster*; (v. Ind.) tum enim Aëoli *imbres et tenebras*, Neptuni fratris *tridentem, coniugisque Iouis vel inuiti ignem, fulmen, torfisssem*. Exempla aliorum Deorum, qui fulmine Iouis vsi vel abusi sunt, congestit *Burmannus* in Ioue fulgur. c. 15. p. 330. cf. *Lessing* in Laocoonte p. 97. et *Heyne* ad Virg. Aen. I. 42. Valerius ipse Minervam, hoc sibi lumentem, sistit 4, 671. et infra hoc ipso libro v. 372. vbi de eadem Pallade sermo est. — 117 — 119. *Nunc* (non *hunc*) quoque, etiamsi Iasoni Argonautisque faueo, *non fas sit*, immo me indignum, et in hoc opere, et vniquam posthac Herculem socium habere. Et fidem fecit verbis; Hyla enim, ea instigante, raptus, Hercules, nimis in eo inuestigando moratus, a sociis relictus est. v. 3, 450 sq.

120 — 129. His dictis ad litora Thessaliae oculos conuertens Iuno omnia ibi feruere videt. Ipse poeta rem praecclare agit suam; omnia enim ad sensus reuocantur. Videmus hominum multitudinem, audimus dolabrarum atque securium sonitum, singuli in singulis nauis partibus labores ob oculos pinguntur. *Feruere cuncta virorum trepidantium coetu, delatas* (sic *deferunt* imbres montem 2, 523.) congestae vndique non arbores, sed arborum siluae (*nemus*) — *docta*, perite ducta *bipenni*, ascia, *litora resonant* — *gracili lamna*, cuneis, *disfoluit pinus Argus*, *Thespiades* — *iunguntur latera, trabes sequaces molliuntur lento igne* — *sequaces* ab effectu, vt *sequaces*, lenti fierent, h. e. vt extracto per ignem natiuo humore maiorem leuitatem acciperent, nec, quod in humidis solet, facile dehiscerent, vel vt longiores asseres igne, quod etiam nunc fit, caruarentur — *malus erectus*, cui Pallas *brachia*, antennae, cornua v. 312. ipsa quae siuerat. cf. Claudian. de bello Get. 15. — 127. *Constitit vt longo moles magna et spatiosa nauis non peruia ponto*, ad longum iter durabilis, contra intrantes aquas munita, et si qua forte *latentia lumina*, obcultae et vix conspiciendae rimae deprehenderentur, *ea tenues ceras subiissent*, adfusis ceris et pice (cf. infra 480.) obturatae essent, (de interiori etiam naue ornanda cogitauit non Pallas, sed, de qua sermo est inde a versu 120. Iuno) *et picturae varios superaddit honores*,

ornantes picturas. Vti vero nauim Iuno, ita Valerius carmen suum picturis solius ornamenti causa condecorasse; aduersus temporum tamen rationem hic, vti aliis locis, videri possit peccasse, qui pingendi artem memorauerit, Argonautarum aetate longe recentiore, quamque Homerus adeo adhuc ignorauerit; nam *ἄρας μίλοπυργος* Il. 2, 637. sunt naues ab exteriori parte minio vel rubrica oblitae: sed picturas non voluisse proprie sic dictas, immo vero aliorum poetarum morem sequutus de sculptorio (anaglypho) opere, quod pictura longe antiquius est, summisse censendus est. cf. Heyne Exc. 15. ad Virg. Aen. 1. Pro-
prios tamen inspectae placebunt.

130 — 148. Tres propositae picturae: A) Thetidis ad nuptias cum Peleo celebrandas proficiscentis, quas nuptias, vt Graecis taceam, e Latinis in primis cecinerunt Catullus Epithalamio Pel. et Thet. et Ovidius Metam. 11, 221 sq. *Inspetatos thalamos*, non omnino ad mentem suam, Deaque, Nereï filia, non admodum dignos. Nam quum, qui eam ambiissent, Neptunum ipsamque Iovem Themis (Pindar. Isthm. 20, 4.) ab hoc consilio deteruisset eo, quod filius e Thetide nasciturus fato destinatus esset patre quocumque maior suo, suadentibus hortantibusque pluribus Diis, coniuge tandem contenta fuit Peleo Thetis. Vehitur *Tyrrheno pisce*, delphine frenato, (Ovid. Met. 11, 237.) *conripiente aequora*, celerrime vndas tranante. cf. 2, 101. Illa sedet *deiecta* (vti Medea 8, 204.) *in lumina palla*, demisso flammeo tegit vultum, modestiae, vel verius moestitiae causa, quod suadent sequentia, vbi suspirat, *Ioue maiorem non nasci Achillem*. Fateor, totum hunc versiculum non satis placere: poetae enim magis est, quam pictoris, qui, si suspirium tristitiamque quadam oris conformatione aliquatenus, animi tamen sensa in tabula neutiquam potuit exprimere. — Comitantur eam sorores Nereides *Panope*, (cf. 2, 590.) *Doto*, (Virgil. A. 9, 104.) *Galatea*, *lactata fluctu nudis lacertis antra peteis*. *Hemstierhusius*, vir olim summus, ad Luciani Dial. marin. 1. ed. Bipont. T. 2. p. 348. pro *nudis* maualt *niueis*, et verba *antra peteis*, mutata interpunctione, ad Cycloperum refert. De nudis, otioso in Nereide epitheto, facile consentio, interpunctionis mouendae necessitatem non persuasit; multo minus adcesserim *Heinsio*, qui *antrum* istud nuptiale Thetidis esse vult, non Galatae. Ego vero de Galatea intellego, mentemque poetae hanc inisse existimo! Galatea

non statim ab initio comes fuit Thetidis, sed forte accidit, ut per idem tempus in aequore, ad corpus mouendum, apricaretur (hoc vult *fluctibus laetata*) iamque in eo esset, ut in antrum rediret *suum*, et conspecta Thetide cum sororibus, adiungere se iis gestiit; a qua voluptate *Cyclops*, qui eam deperibat, Polyphemus *a litore*, in litore itans, *reuo-cat*, ut ad se veniret, inuitat. — B) 137—139. Altera pictura sistit epulas ipsas nuptiales: *contra*, e regione, vel iuxta priorem suspensa tabula exhibuerat artifex *ignes* cibus parandis, *viridi de fronde toros*, lectos, quibus conuiuiae adcumbebant, *dapes* fercula, *vina* pocula, Peleaque sponsum cum sponsa inter *aequoreos Diuos*, (alii tamen et alios Deos adfuisse narrant) *pulsatque chelyn*, lyram, *post pocula Chiron*, Centaurus, vti plurium artium peritus, ita et commode ad lyram canens *áoidós*. Erat, vbi poetam suspicarer scripsisse *per pocula*; sed nil opus: *post pocula* est *ad abacum*. — C) 140—148: Tertia tandem caelatura repraesentat *Pholven*, Thessaliae saltum, ad quem habitabant Centauri et Lapithae. *Rhoetus*, (non *Rhoecus*, quod alii volunt: *Rhoecus* enim non Centaurus, sed *Gigas*. v. Heyne ad Virg. Ge. 2, 456,) *multo insanus Iaccho*, ad amentiam vsque inebriatus — *subitae de virgine Atracia*, Thessalica (cf. 6, 447.) Hippodamia, Pirithoi sponsa, *pugnae* 142. *Volant mensae et crateres*, maiora vasa, miscendo et aqua temperando vino — *arae Deorum* portatiles, epulis, nuptialibus in primis, adhiberi solitae — *pocula, insignis veterum labor*, vasa minora, cálices, et arte et antiquitate aestimabiles. — Inter pugnantes eminent *Peleus hasta*, *Aeson ense furens*. Laudo vero, mi Flacce, quod picturae tuae episodicae Aesonem, quem sic filius Iason quotidie virtutis exemplum ob oculos haberet, addere volueris. — *Nestor* (et ipse Argonauta, soli tamen Valerio nostro) vicit *Monychum*, Centaurum. cf. Ruperti ad Iuvenal. 1, 11, et ibi laudatos. Hoc ita effert poeta: *Fert grauis amplo corpore Nestora victorem inuito tergo*. Adumbratum ex Ouidii Metam. 12, 345. vbi tergo Bianoris Centauri insilit Thefeus. — 146. *Clanis Actora ardenti quercu*, titione, torre ex ara raptó *peragit*. *Clanis* si Centaurus est, est autem Ouidio ib. 379. *Actor* numero erit adconsensus, Lapitharum, quem, quum etiam apud Ovidiam Lapithae non omnino indemnes discedant, aduersarius *peragit*, non conficit, sed prae se agit; nam non ense, sed titione persequitur. — 147. *Nessus*, itidem Centaurus, *nigro equo* fugit,

Hippasus denique, *adclinis tapeti in mediis*, in turba decertantium *caput condit auro vacuo*, cratere euacuato: *Lepidum phantasma!*

149—183. Mouetur his quidem Iason, pericula tamen sibi imminencia ponderans, Acastum, Peliae filium, in partes suas trahere constituit. *Haec*, et pictura et tota navis, *quamquam miranda*, admirabilia, pulcherrima videbantur *viris*, Argonautis, et quotquot alii adessent, *Iason* tamen *stupet* magis, turbidique est animi, *κατηφιόωντι βόωντες*. Apollon. Rhod. 1, 461. — 150. *heu miseros nostrum natosque* (rectius sine dubio *matresque* cum Burmanno et codice Harles.) *patresque*. — 151. *nos animae faciles*, nimis obsequiosi (*gutwillige Seelen*). — 152—155. Acasto filio in eadem pericula abrepto faciam, vt Peliae ipsius interfit, navi nostrae *inuisae*, cui mala omnia inprecatur, tutam navigationem optare, eademque, qua *matres nostrae*, *anxietate vndas*, Deos Deasque marinas defatigare precibus. — 156—160. *Talia contanti*, consilii de abducendo Acasto adhuc dubio, *Iovis armiger aquila laeuum* a sinistro, quod Graecis laetum augurium habebatur, *aethra* (poet. pro *aethere*) aduenit, et *validis fixum adprehensum erigit*, in altum tollit *vinguibus agnam*, et quamquam e remotis stabulis et pastores, et *fremitus canum canes frementes*, adlatrantes sequuntur, adsequi tamen non possunt raptorem, qui in Aegaeum mare praedam absportat. Robur squilae et persecutores ad naturam pinxit poeta. — 161. *Adcipit augurium Iason*, in quo hoc sibi inuenisse videtur, vti aquilae in Aegaeum mare auolanti frustra et pastores et canes ovem eripere conati fuerint, ita et Pelian ereptum sibi filium e mari Aegaeo, quod Argonautis transendum erat, frustra repetiturum. Laetus *superbi*, impotentis, iniusti, *Peliae tecta petit*, vbi vitro obuiam ei venit Acastus, *amplexus fraternaque pectora iungens*, consanguineo amore deosculatur. — 163—173. *Ductor Iason* (sic saepe *ducis* nomine obcurrrens, v. c. infra 184. 241. 296. cet.) *ait*: non huc veni ad *degeneres*, me teque indignos *questus*, immo, sic sine ambagibus mediam in rem rapit, dicitque, quod res est: *socium te iungere coeptis est animus*. Iam vero argumenta addit, quibus eum permoueat. Et primo quidem, *ait*, nemo, *ne amicissimi quidem*, *Telamon*, *Canthus*, *Idas Tyndariusque puer*, vierque et Castor et Pollyx, (omnes Argonautae) mihi vellere aureo dignior te est, ad quem gentilitio pertinet

iure. Porro confideres velim, quot terras populosque cognoscere, *quantum coeli*, quantum in astronomia proficere, quam late extendere commercia queamus, *pelagus quantos aperimus in usus*. Graue nunc quidem et periculi plenum, quod suscepimus, opus tibi esse videri possit: sed quum *Argo me patriae carae Iolco*, vrbi Thessaliae, pro tota Thessalia positae, olim reddiderit, perpende, quae so, quanto tibi tum pudori esset, exantlatos a me labores audire tantum, quam alte tum suspirares, si, *quas* (sic enim reposui, suadente Burmanno, pro *quam*) ego viderim gentes, tibi enarrarem. 174 — 183. Interpellat mediam orationem gloriae cupidus rex (filius regis: sic Medea infra saepius *regina*) Acastus. *Sat multa*, plura, quam necesse esset, adtulisti vel sic *parato sequi*, quocumque voces, nec patrio magis confido regno, quam tibi; nolo domi desiderare, patris mortem expectans, immo peto abs te, vt *primos duce te virtutis honores carpere*, prima fortitudinis documenta dare, et in tuarum, cognati, laudum communionem venire, *fraternae ad crescere famae* liceat. Et, *ne cura parentis pater nimis sollicitus me impediatur, fallam ignarum*, clam memet subducam, aderoque, vt primum demissam in aquas nauim audiero.

184 — 187. Laetus ad socios *Minyas* (sic hic primum saepiusque posthac nominantur Argonautae, a Minya, Thessalicae vrbis rege, a cuius filiabus plerique erant oriundi. *ἐπὶ Μινύῳ θυγατρῶν δι' ἀριστοὶ καὶ ἀριστοὶ ἀφ' εἰμυτος ἐν χειρῶν τῶ ἕμμεναι*. Apollon. 1, 230.) redit, nauimque vt in mare demittant, iubet monetque. Faciunt imperata, sed magna cum contentione, quam poeta ob oculos pingit praeclare. *Puppim humeris subeunt*, quum vero decliuis via tardius incedere cogeret, *proni decurrunt, neruis poplitem intentis* nituntur contra, ne ponderosa nauis humeris excideret, quem laborem *non sine anhelitu* continuatum et ipsi sibi leuant *clamore*, inutua adhortatione, adclamatione, *καλεῖσθαι*, et *Orpheus blandus testudine*, ad lyram canens. Fusius hunc laborem describunt Orpheus 253 sq. et Apollonius 1, 371 — 387.

188 — 204. Tum laeti sacrificant Diis marinis, prae aliis omnibus *Neptuno*, cui *caeruleis*, maris colorem imitantibus, *vittis* (cf. *Winkelman Hist. des Arts T. 2. p. 187. Huber.*) redimitum bouem, *Thetidi iuencam*, vt sexus magis congruat, *deicit*, ferit, (cf. 2, 39. 6, 194. *deiectus iuencus* Phaedr. Fab. 2, 1. 1.) *Ancaeus*, ipseus Neptuni

filius, popa, quo non alius certior pinguis, (macilentas enim hostias adferre nefas habitum) crassa et firma colla bouum frangere callebat letifera securi. Apollonius 1, 429. Ἀγκαῖος κατὰ πλάτυν ἀρχένα κόψας Χαλκιδίω πέλεισι, κρατερούς ἀέκερσε τένοντας. — 193. Ipse Iason, ter carchesia, procula, libans Neptuno, preces fundit: cf. Pindari Pyth. 4, 343. *spumantia regna quatīs*, mare tuum tridente conculis, ut *ipumet, ignosce*, scio me illicita tentantem dignum esse, cui *hiemem* tempestates inmittas; sed *non ita mens tumet*, non ita stolidè audax sum, ut *montes* montibus *inungere*, ut olim Gigantes, aut *summo deposcere fulmen Olympo*, Iouemue cogere velle sustineam, ut Olympo cedat, fulmenque mihi permittat. — 200. *Ne Peliae te vota trahant*, noli illi contra me fauere. Non sponte veni; Pelias est, qui mihi meisque luctuosum Colchos petendi consilium reperit, excogitauit. — 202. *Illum ego* — Ellipsis fere eadem, quae apud Virgil. Aen. 1, 139. *Quos ego*. — me irritum eius consilium facturum spero. *Tu tantum, non indignantibus undis* (cf. supra indignantem Oceanum v. 10.) *hoc caput, me, adcipias*, et *pressam regibus alnum*, nauem heroiibus, Deorum natis, plenam, obsessam. Regum nomine socios compellat etiam Iason apud Orpheam v. 179. βασιλεῖς, alibi ἀνακτες. — 204. *pingui libamine oleo cumulat flammam*.

20, — 226. In medio sacrificandi actu adcedit augur Mopsus, et non admodum laeta vaticinatur. Dum ignis in altaribus luctans prorumpere cupiens in extis densis, expugnatis carniū solidarum humoribus, *crinem*, flammularum radios (cf. 2, 42.) *protulit*, sparsit (Apollon. 1, 438. λεγὼν κορυφαῖς ἄλλυσσειν ἐναλισμὸν ἀίσσουσαν.) et *ascendit salientia viscera tauri*, iamque superpositas carniū interiores partes ita adtingit, ut vi ignis sursum moueantur leniterque exsiliant; *ecce* (expectatio per totum locum apte intenditur) *ecce sacer totusque Dei*, augur Deo plenus, ὄλος τοῦ θεοῦ, (v. Bergler ad Alciph. 1, 13.) *per littora*, e longinquo, *Mopsus*, (iam videmus hominem) *inmanis visu, vittam laureatam*, (erat enim Phoebi ipsius filius, Phoebeus 3, 372. Delius sacerdos 3, 432.) *comamque per auras surgentem* non mouet, sed *rotat* — quid igitur monstri adfers? eloquere. *Tandem vox reddita edita*, sed *vox horrenda viris*, vociferatur in horrorem procul stantium; *tum facta silentia vati*, silentio imperato haec tandem profatur: 211. *Heu, quatenam adspicio! Neptunus*

nostris conficius ausis (secundum casum frequentius ad-
sciscit *conficius*, nec tamen Datium ipse Cicero respuit)
modo totum aequoreorum conuocauit concilium, fremere
omnes indignabundi, hortantur legem defendere (sic *lex*
poli 2, 317.) iura sua tueri, inkituntque primitus a
natura ordinem, vt Oceano dissociabiles essent terrae. —

214. Iam vero mente commoti vatis ad Iunonem et Pal-
ladem conuertitur oratio, vt et ipsae Neptunum mouere
velint. *Tu, Iuno, sic, sic fratrem amplectere, tuque Pal-
las ei palperis, nunc, nunc patrum flecte minas, iras.* —

216. Et, me felicem! pergit, *cessere Dii marini, ratemque*
adceperè mari, transitum per aequora permisere. Nihilo
minus tamen (ita nunc futura praedicere incipit, simul
vero poeta, quae deinceps in carmine persequi velit, in-
dicat) quam multa *discrimina* video, quibus *vix, me ex-*
pediam: Hylam video in Deum marinum mutatum —
video *coronam harundineam — vnam — caeruleas vestes.*
Video *Pollucem vulneratum — tauros igniuomos* segetem
e draconis dentibus surgentem pedetentim ita, vt primum
galeae, mox *hastae* ex omnibus fulcis, *humeri* denique
virorum emineant — *pugnam* cum dracone ineundam video
circa vellera. Et, en nonum visum! *femina, nescio quae,*
alatis anguibus auras secat *caede madens, et ferit ense*
parulos: eripe, Iason miser, (obscurius haec effert con-
sulto, nec aperte dicit: tuos ipsius, mi Iason, filios) *cerno*
en thalamos ardere iugales Creusae. Sic igitur more epi-
corum in primis poetarum Valerius totius poematis oeco-
nomiam vaticinio exposuit.

227 — 239. His igitur *ambagibus* obscuris vaticiniis et
Argonautas et Iasonem *terrificauerat* Mopsus: *Sed enim*
(at vero; cf. Ovid. Met. 1, 550. 11, 13.) nunc alius *contra*
insurgit augur *Idmon, Phoebi* et ipse filius, non tamen
pallore, quem hominibus a numine adflatis tribuunt
poetae, et *horrore comarum*, vt Mopsus, *terribilis*, eo
tamen non minus *plenus fati*, augur futuri certus, *plen-*
usque Phoebi, sed *quieti*, placidioris, vaticinandi *peritis-*
simus, seu flammis interroget altarium (ignispicio, *τυπο-*
μαυρίτζ — *εὐρύποιος ἀναξαρ* Apollon. 1, 144. cf. infra 8, 247.)
seu librica tactu *exta*, (extispicio) *seti plenum certis pennis,*
auius, *aera* (auspicio): Quam placide vero, quamque
breuiter hic loquitur! *Augur*, augurii omnis praefes, *Apallo,*
flammaque prima, extremitates flammularum dura quidem
praenuntiant quaedam, quae patientia tamen omnia vin-

centur. *Durate* igitur, (*superspetis*) animum firmate, viri! spondeo vobis redeuntibus dulces parentum amplexus, quod mihi, proh dolor! non continget, qui, morte praeripiendus, caros Argos mihi denegatos esse praeuideo.

240 — 254. His Deorum monitis utitur Iason ad sociorum animos confirmandos. Vos quoque vires animosque adfertate paternos, auitos, maioribus vestris dignos. Nec adeo Peliae pietas in Phrixum culpanda, inculanda mihi videtur, nec suspecti in memet ipsam structi doli; Deus ipse Iupiter hanc a nobis suscipi iubet expeditionem, ipse (in) suo voluit commercia munda et tantos hominum miscere labores. Pulcre vero verbo *miscere* mutuae mercium, prouentuum, laborum permutationes efferuntur. *Ita mecum, viri*, et in ipsis periculis ea *euincio*, praestate, quae et nos ipsos meminisse iuuat, nostrisque nepotibus insunt, quae vrant, vrgueant eos; et ad aemulationem excitent. v. supra 30. — 250. Age vero, noctem instantem transigamus hilariter. Paretur inter iuuenes molli in alga, ad litus algosum, *fusos conspicuus toris*, amplo pectore latisque humeris, *Pirynthius* Hercules. Toros ut aliis, quorum musculosae partes eminent, v. c. Amyco apud nostrum 4, 243; ita in primis Herculi adscribunt poetae. vide 2, 510. et quae congescit Heinsius ad Ovidii *Metam.* 15, 230. — *Extra ministri*, nam hos non defuisse Argonautis docet Pindarus *Pyth.* 4, 72. Apollonius *Iuvenat* nominat 1, 234. 309. Oct. Quamquam h. l. non expeditionis maritimae comites intellegere malim, sed qui praesto essent ex vrbe famuli, Iasoni dum adhuc in portu esset, ministraturi. *Extra* igitur, carnes, *rapiunt veribus*, *Cere* reque panibus inplevere *cunistra*.

255 — 270. Has inter epulas aduenit Chiron, Centaurus, celeberrimus antiquitatis Paedagogus, aliquando tamen feuerior nostris, Achillem iam grandiore[m] verberibus probe eoercens. Vide mihi Ovidium de Arte amandi 1, 11 sq. et Iuvenalem 7, 210. Praeter Achillem disciplinae alumnos habuit Patroclum et ipsum Iasonem. v. infra 407. et Pindar. *Pyth.* 4, 180. 205. — *Summo decurrens* citato curru *vertice* Pelii montis *aderat*. Episodion profecto pulcherrimum; ad-vmbratum illud quidem ad Homerum *Astyanactem* II. 6, 465, ita tamen, ut, quod imitandum sibi Valerius proposuisset, exemplari non inueniatur inferior. Eandem scenam inducunt Apollonius 1, 557. sed breuibus, latius Orph. us 375 sq. quem, quamquam aliter rem narrat, comparasse

operas pretium erit. *Chiron* igitur, *Peleo* patri abitura paranti inopitiam laetitiam adlaturus, filium *Achillem* advehit, *procul ostendit* (Virgil. *Aen.* 2, 674. parumque patri tendebat lulum) *clamantem*, quod puerorum est gaudentium. Pater ad notam vocem *erectus*, excitatus, obviam procedit, *sed ingenti passu, tendensque brachia*. Puer *adsilit*, caraque *diu* pendet ceruice. Puerile eiusmodi osculum, venuste pingit Tibullus 2, 5, 91. 92. *natusque parenti Oscula compressis auribus eripuit*. Propius adcedant epulantibus, vbi nil curat puerulus *pocula valido spumantia Baccho*, nec tenetur, quibus tenera aetas magnopere alias delectatur, imagunculis, signis, quae pocula inferi solebant, *αὐθιγῶναι*, immo *stupet in duobus* (omea futuri!) *magnumque sonantes haurit*, totus pendet ex ore eorum, capide audit res a se gestas non tam narrantes, quam iactantes, *nec cohoret* terribili leonis rictu, quo galeae loco *Hercules* utebatur, immo propius adcedit, *fert comminus ora leoni*. Quibus visis pater, gaudio exultans, (Orpheus 445. laetitiae addit lacrimas *δακρῶσιν γελῶν*, quod tamen ab Homero sumtum Il. 6, 484.) brachii collo glioli iniectis, *capit* oscula oculis ad coelum conuersis: Dii, inquit, si mihi licet ventos optare *ferentes*, secundos, felicemque in patriam reditum, *hoc mihi caput*, tam praecleara minantem filium, *seruate*. Cetera tibi, amicissime *Chiron*, commendo, qui filio tam egregius ductor contigisti: ita instituas, *vt parvulus adhuc lituos et bella loquentem te audiat*, mirabundus, *vt puer tela, sed venatoria tantum, te magistro, discat tractare, donec adolescens ad nostram hastam, ad arma bellica, festinet*. Haud poenitebit huc conferre Evandrum, filium Pallantem Aepae fidei commendantem, ap. Virgilium *Aen.* 8, 515 sq. quem ob oculos sine dubio habuit *Valerius*.

271. — 293. Argonautis *omnibus inde calor additus*, magno animo mare ingredi cupiunt, praemia laborum videntes *vellus absens* tamquam praefens *Phryxi*, *auratosque* in modum triumphi *navis corymbos*, ornamenta navium. h. l. in proa et puppi (infra arctiori sensu, de sola puppis extremitate 4, 692. 8, 194.). — 274. *Sol ruit, vergit ad occasum, mox undas totum deduxero diem*, Oceano conditur sol, *sparguntur litore curua lumina, nondum ullis terras monstrantia navis, adensa in domibus caesque ad litus habitantium, quae ocellis iam quidem iucundum praeberent conspectum, nondum tamen navigantibus,*

qui tum nondum essent, lucem e longinquo praebent, cursuque eorum dirigerent. Possis etiam de ignibus accipere in montibus ad signa danda accensis, quales barbaris etiam nunc gentibus in usu sunt. Vtramque interpretationem debeo Burmano; prior tamen magis placet. — 277. Ad tempus fallendum *Orpheus* promit lyram, carmenque canit, a consilio poetae, non alienum, de Phixi Hellesque fati, *ut sieterit ille rediuntis tempora vittis*, hostia destinata, (v. omnino, quae supra diximus ad v. 42.) *ut contactus inuolutus nubibus Nephelos matris effugerit, Inoo linquens Athamanta Learcho* patris dilecti Athamantis usum atque consuetudinem concedere coactus fratri, ex nonerca Ino nato, Learcho, — *ut ab aureo vectore, ariete, miserantibus vndis*, quibus adfectus poetica ratione tribuitur, *inlatus sit* — *ut Helle timidiuscula, adstrictis cornibus firmiter ea tenens, confederit*. Septem iam dies totidemque noctes praeterierant, quod poetice effertur ita: *Septem Aurora vias* (nam non praenuntia tantum erat solis, sed et per totum diem ad occidentem vae comitari iubent poetae plures, de quo vide in primis *Voss mythol. Briefe* P. 2. p. 66.) *totidemque peregerat umbras Luna polo*. — 284. 285. Sensus est: Vrbes *Sestias* et *Abydos*, haec Asiae, illa Europae, ex alto mari prospicientibus vnam eandemque ciuitatem conficere visae, iam *geminae*, duae ab se distantes adparere coeperunt, breui: ad fretum adcesserunt, Hellespontum postea dictum. Hic enim *Helle fratrem Aeolidem*, ab suo Aeolo Phixum, *deserit, aeuum mansura per oyne*, huic quippe ponto nomen in perpetuum datura, magnumque numen maris exstitura. vid. supra 50. — 288. Viuis nunc coloribus ob oculos pingit poeta labsum virginis ex ariete. Tendit quidem, quantum potest, longissime iam defatigatas manus ad *repetendum*, vnde deciderat, arietem, sed vndas trahunt *bibulae vestes, manusque leui*, lubrico, *labuntur auro pelle arietis auea*. cf. 5., 188. Felicior Phixus, qui, quamquam et ipse *rapido concitus aestu fluctibus*, natando tamen vitam seruat, sed respiciens *miseræ sororis ora clamantia*, tum *extremas manus*, tandem nil nisi *fluitantes crines* videt. Elegans gradatio!

294 — 308. Bibendi tandem, confabulandi, iocandi (cf. Apollon. 1. 457 sq.) sinem faciunt Argonautae, somno se daturi. Iason ad paternam visit domum, supremum parentibus vale diciturus. Excipiunt *gramis pater materque*

vigil; utrique spectant tenentque pleni oculos, lacrimis obortis, quos tamen placido adloquio filius solatur. Obdormit tandem ipse, audit vero per somnum tutelam navis ita infantem: *Dodonida quercum vides, Chaonii Iovis famulam*, (erat autem Dodona oraculo Iovis incluta urbs Chaoniae, regionis Epiri,) destinatam ad mare tecum traiciendum, nec fatidicis silvis auellere me potuisset Tritonia Pallas, (v. supra 93.) nisi inter astra locum mihi promississet. Reposui Tritonia pro Saturnia, praesente Nodellio Crit. Obs. libello, Campis 1781. edito p. 41. cui adstipulatur Heynius ad Apollodor. p. 176. nam navis struendae curam non Iuno, sed Minerva susceperat. vid. supra 94. 95. — Age igitur, sic pergit, rumpe moras, nihil que time; nam etiamsi omnia, quotquot sunt, maria nobis emetienda essent, licet coeli inconstantia multas nobis hiemes immittat, nil cura, *confide superis, confide mihi*.

309. Quo monito pavens, magis tamen laetus Iason, lecto proflit primo manū. Primum hoc mane praeculare pingitur: *Alma nova crispans pelagus Tithonia Phoebus*, h. e. alma, benefica Aurora, Tithoni coniux, sub orientem solem, novo Phoebus crispans, levis horrore perstringit mare, exasperat, tremulam superficiem reddit. Rutil. Itiner. 5, 13. *adridet placidum radiis (solis) crispantibus aequor*. — 312. Videt Iason socios admodum industrios: *discurrunt, cornua antennas (brachia supra 136.) in summo malo expediunt*, alii *tonsas remos in murmure summo*, superficie maris, praetentant, in antecessum remigando se exercent, *Argus funem anchorae ab alta prora legit*, in orbem conligit, glomerat. Hos varios labores vide etiam apud Orphea 273 sq. et Virgil. Aen. 3, 762 sq.

315. *Matres gemunt, corda adeo patrum fortiora languent*, emollescunt: vix a mutuis amplexibus auelli possunt. — 317. *Planctu tamen Iasonis mater Alcimedea ac furore et ululatu tantum superat reliquas matres, quantum tuba Martia bellica buxum tibiā*. *Planctum v. 317.* non vituperō, sed v. 318. 319. non desideraueris, si abessent: Alcimedem enim nimis dolentem nimisque vociferantem sistunt. Quanto magis placet, quae sequitur, adfectus veri plena oratio: — 320. *Nate, nihil merueras, ut hos tales labores per maria subires, sed fata voluit, ut dividamur; nec ad hos vltimum componere vasus ante datam, ad alta omnia, quam quae nunc instant, timenda animum poteram praeparare, timebam tibi quaedam bella terrasque bella*

terrestria. — 323. *Vota iam aliis, marinis nempe, facienda Diis, quos si tibi favere persuasum mihi possim habere, vitam diutius, etsi timoris et sollicitudinis plenam, toleraverim.* — 326. *Sin aliud Fortuna parat; miserere parentum, mors bona, dum metus est, nec adhuc dolor.* Haec paullo obscuriora. Nonnulli codices post *parentum* iucifum tollunt, probante Heinio, imperatidum *miserere* igitur iungunt morti: *miserere, o mors, quae bona es* — quod ego quidem concoquere non possum. Quid? si *miserere* trahas ad Fortunam: Sin aliud Fortuna parat, miserere parentum; noli saltem ad nostras atres peruenire mortem nostrorum, nam *mors bona est, dum metus est.* Haec ipsa sententia Seneca aliquo digna ob breuitatem argutiorque quam pro adfectu loquentis videtur, nec alium sensum exculpo, nisi hunc: *Mors, dum metus est, quamdiu eorum, quos caros habemus, metnimus mortem, hoc saltem ea boni habet, ut tamen liceat sperare; si accidisse reuera nuntiatur, tum nihil nisi dolor restat, vel, ut cum Ouidio loquar Metam. 14, 488. dum peiora timentur, Est in vota locus: fors autem ubi pessima rerum, sub pedibus timor est, securaque summa malorum.* — 330. *quoties rancos ad litoris ictus, fluctus litora nostra verberantes deficiam, sollicita ero, toties multoque magis Scythicum et mare et coelum metuam.* Quae quum ita inclementia esse soleant, quidni, etsi serenitas in Thessalia nostra summa sit, tibi tamen *ingrata*, malum aliquid tibi eo ipso tempore accidere fortasse credam posse? — 333. *Da precor amplexus, non excident animo vitima vale mihi dicentis verba, et dulci iam nunc, ubi potes, preme lumina dextra.*

335 — 349. Vale filio dicit etiam *Aeson*, fortior tamen, non muliebriter querulus; sed gaudens, quod Iasoni suo rerum egregie gerendarum occasionem dederint Diis, sed sperans, fore, ut iisdem Diis auxiliantibus peragat iussa. Quod senes amant, temporis acti rerumque a se gestarum laudatores, idem facit *Aeson*. — 336. *O si mihi sanguis (sanguis integer aevi Virgil. Aen. 2, 638.) vigor esset ille, qualis erat, quum signifero caelato cratere mirantem Pholum, Centaurum bibacillimum, (vnde sitiens audit Iuvenali Sat. 12. 45.) manius haec (desirum) alio non leuiore, non minoris ponderis, auro; cratere aureo comperceret atque conficeret, prius profecto essem, qui nauim tecum conscenderet.* — 341. Sed audiuerunt Diis preces pro filio fufas: video tot reges, egregios duces, heroes, horumque ducem

te: — tales, tales et ego olim vel duxi, vel sequutus sum — nunc *ille, ille dies super* (est), nihil mihi optandum amplius, quam vt *splendente in humeris vellere* excipiam filium, qui patrem ipsum virtute superauerit. — 348. Tandem discedendum: in quo tamen et ipso poeta muliebrem mollitiem masculamque grauitatem seruat. *Matrem conlabantem* vix potest sustinere Iason, *pater* nil nisi filium amplectitur.

350 — 386. *His* aliorumque *amplexibus Zephyrum* *ratemque*, nauem, cui nunc saebant venti, *morantibus*, *facientibus*, vt auris secundis vti neglegerent, finem inposuit *signum tuba tertia vice datum*. Argonautae, quorum cuique transtrum adsignatum peculiare, confident. Primum ordinem ducit ex sinistra parte TELAMON; alterum dextrum, *aliud mare altior* procerior Alcides HERCVLES. Cetera pubes ita distribuitur: Post Telamonem ex ordine sedent I. 355. ASTERION, *quem Cometa pater cristatus* *matre cadentem gemino amne fouit*, *segnior Apidani vires ubi sentit Enipeus*. Obscuriora haec lucem adicipiant ex Apollonio 1, 35, 55. quem sequutus est Valerius. Asterion nempe Cometen Cometen *cristatum*, quo fortasse ad Cometam, stellam crinitam, adludit non tam Valerius, quam sciolus aliquis librarius: nam Apollonius itemque Orpheus 161. pro eo habent *Pirestum*, ab vrbe Magnesiae Pirefia, (v. Steph. Byzant. voc. Piraia) qui filium *matre cadentem* natum (cf. Claudian. in Rufinum 92.) *fouit* educavit, *ubi Enipeo segniori*, lenius, placidius desinenti sese inmittit *Apidani vis rapidior*. — II. 358. *Nititur hinc*, post hunc remos contentis viribus agit TALAVS, ita, *vt fratris terga urgeat*, III. LEODOCVS, vtrique Argivi. — IV. Eandem patriam habuit IDMON, qui *nec augurio*, quod mortem praenuntiaret, (v. supra 239.) *detentus* adfuit, nam *turpe viro timuisse futura*. — V. 362. Porro *conspurgit in vndas tortas* (vide, quam scite orationem variet poeta) IPHITVS, *Naubolides*, vel a patre Naubolo, vel a patria Phocide; quam et Naubolen dictam fuisse docet Pausanias 10, 33. — Deinceps *frangit aequor patrium*, Neptuni quippe filius, VI. 363. EVPHEMVS, *qui tenet vndifonam Psamathen*, fontem ad Thebas, *Taenaronque*, promontorium et urbem Laconicae, *semper patentem*, quoniam ibi antrum ita profundum, vt aditus crederetur ad inferos. — VII. VIII. 365. DEVCALION cum fratre AMPHIONE, *malli a litore*, leniter diciiui *Pellae*, non Mace-

doniae urbis, quae paullulum distabat a mari, sed, quae a conditore Pella nomen habebat, Arcadia Pallene. vid. Burmann. in Catal. Argonautar. v. Amphion. Alia difficultas est in Deucalione, quem solus habet Noster, cuius loco Amphioni fratrem dant et Orpheus et Apollonius Asterium, non confundendum cum Asterione, supra n. 1. memorato. Quidquid sit, utrique erant *et fortes*, Deucalion *iaculo certior*, Amphion *comminus ense nobilior*, *et gemelli, pariter quos edidit Hypso*, ita similes vultu, ut dignosci inuicem non possent, *nec potuit* (water) *similes voluitue ediscere vultus*: noluisse, etiamsi potuisset, ne forte alterum altero magis amare videretur. Similiter de Castore et Polluce Claudianus de Conf. Honorii 209. *iuuat ipse Tonantem error, et ambiguae placet ignorantia matri*. Virgil: Aen. 10. 392. de gemellis: *gratus parentibus error*. Cf. Ruperti ad Sil. 3, 636 sq. — IX. X. 369. Aliud fratrum par: CLYMEVS (Apollonio 1, 86. Clytius) *percutiens remo pectus*, et IPHICLVS, *puppin trahens*. — XI. 372. NAVPLIVS, famosior bello Troiano factus, quo tendit poeta: *face saeva in tud mox Danaos acturus saxa, Caphareu*. Nam quum filii Palamedis, ab Ulyssae fraudulenter interempti, necem vlturus ignem in Caphareo, Euboeae promontorio, accendisset, Graecos a Troia redeuntes in errorem induxit, ut ibi adpellerent, et naufragium facerent. — XII. 372. OILEVS, pater Aiakis, distinguendi ab altero eiusdem nominis, Telamonis filio, *qui tortum non ab Iove fulmen gemet*, quod itidem spectat ad belli tempora Troiani. Oileo enim deploranda fuit mors filii Aiakis, qui, quum Troia capta Cassandrae, virgini regiae eidemque vati, in ipso Palladis templo vim intulisset, ad hoc flagitium vindicandum in Euboico mari dira tempestate est obpressus, *et torto non ab Iove fulmine*: a quo igitur? nam in eo non consentiunt poetae. Nihil quidem definit Valerius, sine dubio tamen Virgilium Aen. 2, 42. 55. sequutus, Minervam in animo habuit. — 373. *nato stridente per vndas*. Haerent etiam interpretes in *stridente*. Alii de gemente Aiace ipso, alii de fulmine, quo feriretur, alii de vulnere stridorem emittente intellegunt. Hoc vltimum placet Burmanno, cui et ego adcedo. cf. inf. 3, 278. — XIII. et XIV. 375. CEPHEVS et AMPHIDAMAS, fratres, quorum ille Herculem *Erymanthi sudantem pondere monstri*, aprum Erymanthium totum eumque adhuc viuum (v. Apollon. 1, 125, 129. et

Diodor. Sic. 4, 12.) humeris portantem domi suae in Arcadiae vrbe *Tegea* hospitio exceperat. De Amphidamante nil habet, quod narret, Valerius, alium vero vtriusque fratrem non nominat, sed circumscribit, (Lycurgo ei nomen fuisse ex Apollonio I, 164. discimus) qui *plenior annis*, non aetate prouectior, sed *natu maior*, Apollon. l. I. *πρηνέστερος*; nam non ob ingrauescentem aetatem domi mansit, sed vt parentem, Aleum senio confectum foueret. Suo tamen loco misit filium XV. 377. ANCAEVM, quem patris commendauit, vt gloriosae expeditionis comitem adfiscerent. — XVI. 378. ERYTION, distinguendus omnino ab Euryto, qui infra obcurrit v. 439. et alibi. Nostri Eurytionis non nisi hoc loco mentio fit. Fuit autem *tectus colla seruato capillo*, comam aluit, *quem pater Aonius*, Boeoticus, *reducem tondebit ad aras*, ex voto, ait Burmannus, vt aleret, donec saluus rediret: ego vero malim explicare de sacerdote destinato, quod *aras*, videntur suadere. — XVII. 380. NESTOR, quem Troiano bello adcessurum ficit poeta: *Mycenaeis*, Argiuis, Graecis, *olim qui candida velis aequora*, tantam nauium multitudinem, vt prae candidis velis aquae conspici non possint, *nec flantes longo ordine mirabere adstupefcens considerabis mille magistros*, rem quippe nauticam dudum expertus, et egregiorum comes Argonautarum. — XVIII. 383. MOPSVS, Phoebi filius, *nec vana fides parentis*, qui spem patris augur non sefellit, quem sacerdotali exornat poeta veste, *palla alba ad imos pedes*, talari, ita tamen, vt militem etiam quodammodo prodant *cassis*, galea, *cornus*, cum crista, cuius summitati adnexa erat *laurus Peneia*, a Peneo, Thessaliae fluuio, quem laureta circumdederunt, ex quo Daphne ibi esset in laurum mutata, quae et ipsa *Peneia* audit Ouidio Metam. 1, 452.

387 = 461. Progrediamur nunc ad alterum nauis latus, vbi ordines ducit Hercules. — XIX. TYDEVS, quem hic sine honore dimissum, infra contra Cyzicenos fortiter pugnantem videbimus. — XX. 388. PERICLYMENVS *Nelides*, Nelei, Pyli regis, filius, Nestorisque frater, qui Pyli nomine eam ob causam apud Homerum vbique obuius est. Tres autem sunt vrbes Pyli, Eliaca, Triphylia et Messenia, ab vno eodemque conditore denominatae, quarum quaeque Nestora sibi vindicauit. Periclymenus igitur, eiusdem familiae, dominus et ipse fuit nonnullarum illius ditioris vrbiu(m), e quibus tres Valerio

memorantur, *Methone*, oppidum Messeniae, *Elis* et regio et vrbs, in cuius vicinia ludis posthac celeberrima Olympia, quo fortasse adluit *leuis Elis equis*, agitandis equis apta, (ingratum trium in is desinentium vocum concursum, tollere possis, si cum Santenio ad Propert. p. 928. Icribas: *Diues et Elis equis.*) et *Aulon* (Plinio 4, 5. *Aulona*) fluctibus obuius, cuius moenia mari adluerentur. Nihil igitur aliud voluisse videtur poeta, quam Periclymenum per totam viciniam inclaruisse, metuendumque fuisse *caesibus*, quibus *aduersos* (aduersariorum) *vultus frangere calleret*, de quo barbaro inmanis pugnae genere plura ad Lib. 4, 113 sq. diserendi dabitur locus. — XXII. 391. PHILOCTETES, *Paeantis* filius, *bis Lemnum visurus*, nunc inter Argonautas, v. 2, 79 sq. posthac bello Troiano, vbi a Graecis ob foetorem vlcis in pede oborti relictus, vitam in ista insula traduxit aegerrime, *nunc cuspide patris, lancea ex hereditate patris adcepta insignis, Herculeas olim moture vibrature sagittas*. Moribundus enim in Oeta monte heros sagittas, Lernæo sanguine venenatas, amico tradiderat, vsumque earum edocuerat. Haec itaque secum tulit ad Troiam, in Lemno tamen retinuit, donec Ulysses, quoniam vrbs illa sine istis telis expugnari non poterat, dolo easdem eliceret. Confule, vt alios taceam, Homerum, et Sophoclis tragoediam huius nominis pulcherrimam. — XXII. 394. BVTES ab *Actaeis oris*, ex Attica, *diues mellificio, innumeras nam claudit, alit aluearibus inclusas apes, longaque superbus, sibi ipse plaudens, fuscet nube diem*, (pulcre homini adscribitur, quod apum est) fuscet ipse longa nube diem longis examinibus, solem ipsum obtenebrantibus — *dum plenas nectare cellas pandit*, eximit fauos, et *in dulcem*, apibus gratum ob florum copiam *Hymettum*, montem prope Athenas *reges (Weifel) emittit*. — XXIII. 398. PHALERVVS. *Casus tuos expressa geris arma, clypenm; in clypeis enim fata gentilitia adpingere solebant. Ad Graecam rationem haec dicta, quam amat omnino Noster, pro armis, in quibus casus tui expressi sunt. Sic paullo ante. v. 385. vittata frontem cassis; sic paullo post v. 402. cœlata metus alios arma; sic v. 410. inmissus patrius de vertice crines; sic libro 2, 655. pocula bellorum casus expressa recentum; sic Virgilius Ecl. 3, 106. inscripti nomina regum nascuntur flores. Liberalior sui adferendis exemplis, vt breuior essem aliis locis. Qui vero casus illi fuerint, nunc exponitur. Puerulum Phalerum anguis ab*

arbore vacua (solitaria? sed mallet *cava* vel *patula*) labfus circumuenit, spiris suis innoluere minatur, quo viso anxius pater Alcon) v. Anthol. Gr. Vol. 2. p. 152. ed. Lips. et Jacobs Animadv. Vol. 2. P. 2. p. 38. et qui ibi laudantur) stat procul dubiusque, an arcum intendant. *Intendens dubium arcum* ait poeta, arcui tribuens, quod hominis est, qui intendit. Sic *dubiae alae* 4, 527. — XXIV. 402. ERIBOTES. Orpheus et Apollodorus ignorant hominem. Apollonius 1, 73. habet, sed et hic non magis, quam Valerius adfert, quo caelati in clypeo *metus* inlustrentur. Sine dubio terribilis quaedam imago in orbe scuti fuit expressa. — XXV. 403. PELIUS, *fretus Joceris*, Nereo et Doride, et coniuge diua, Thetide, *Aeacides*, Aeaci filius, cuius *hastam* poeta dicit tantum *splenduisse* prae ceteris, quantum arbor, e qua excisa esset, reliquas Peliaci montis arbores proceritate superauerit. — XXVI. 407. *Actorides* MENOETIVS, qui natum, Patroclum, Chironis disciplinae tradiderat, ut cum Achille iam tum amicissimo lyra disceret canere, hastam vibrare, et *in ipso magistro placido*, non inuito, *equitare*. — XXVII. 412. PHLEIAS, quem fama genius, filium esse, non est decepta *Lyaei Bacchi*: nam non minus bene comatus, quam pater. (intonfus) *immissus patrios de vertice crines*. — XXVIII. 413. ANCAEVS. Hunc mater, Astypalaea, eo confidentius commisit ponto, quod ex Neptuno eum conceperat, *plena rege maris*. Alus Neptuni filius, ideoque aequae securus Argonautis comitem se dederat, nempe XXIX. 415. ERGINVS, qui maris insidias, astra, ventique flatus cuiusque, *e clausis quem destinet Aeolus antris*, tam probe nouerat, ut, si quando Tiphys ab astris obseruandis lassatus esset, huic tuto vices suas permitteret. — XXX. 420. *Lacon*, i. e. POLLVX. *Taurea terga*, non tota, sed lora tantum e corio bubulo (caestus) *plumbo caelata*, quae quamquam Burmannus, an quis unquam dixerit, dubitat, ego tamen retinuerim, intellexerimque de globulis plumbcis prominentibus, quibus caestus erant distincti. Sic *caelata velamina* 5, 7. non alia possunt esse, quam quorum superficies non loris, sed figuris acu pictis aspera est. Hos vero caestus in vsu seruat futuros, nunc *in vacuos* tantum vibrat *ventos*, ut *Pagaseia* Thessalica (ab portu et promontorio Pagalis) *puppis*, Argo spectaret *Oebalium Spartanum* (ab Oebalia, Laconiae oppido) *alumnus*, adolescentem; inde a iuuentute patrio more *luctae* (*Oebaliae arti* 4, 372.)

adfuefactum, et magna adstante miranteque multitudine (*celebrantem*) in litore *ludum*, animi tantum causa, *securum*, innoxium, non serio caestum vibrantem. Huic iungitur perpetuus comes, gemellus frater XXXI. 424. CASTOR. Vti frater pugil, ita ipse eques egregius. (Homer. Il. 3, 237. et qui hunc excipit, Pseudo-Orphens 945. *Κάστορα δ' ἰκπόδουμον, καὶ τὸν ἀγαθὸν Πολυδῆμονα*. Horat. Od. 1, 12, 35. *hic equis gaudere, ille superare pugnis nobilis*. cf. eundem Sat. 2, 1, 26.) *ora* equorum *Theſſalico freno contunderere* compescere melior, quum *vectorem pavidae quaeret Helles*, ad vellus arietis aureum repetendum, Argonautis comitem se adiungeret, *Cyllarum*, equum suum, (de quo vide Virgilium Ge. 3, 9c. Statium Theb. 6, 337. et *Hermann mythol. Handbuch* 2. p. 144.) quod nulla eius in mari utilitas esset, *herba* interea *Amyclea* (Laconica, ubi vrbs Amyclae) *pinguescere* passus est. — 427. Hoc tam nobile par fratrum egregiis etiam vestibus exornare placuit poetae: *Illis pariter, vtrisque fucō* sucō *muricis Taenariorum*, (Laconico, cf. infra 5, 513. et Horat. Od. 2, 18, 7. 8.) *tremit* per humeros *volitat ignea*, ardens, *viuidi coloris purpurea vestis, opus spectabile*, visu mirabile, quod *mater, Leda, tela gemina*, bis, eaque simillima *duxerat*, (verbum solemne de feminis fila trahentibus) bis agri Spartani amoenitates, *Taygeton montem, silvasque in eo comantes struxerat* (videmus proceritatem arborum) bis *Eurotam* fluvium *fuderat* (vide lenem deflexum) *auro molli*, in filo extenuato. (Sic Ovid. Met. 6, 68. *lentum filis inmittitur aurum*.) Vterque equo albo, *niueo de stamine* vehitur, *Cyllaro* Castor, *Xantho* Pollux, vterque in pectore (thorace) *gestat cyenum* (*volat cygnus*) cuius specie adsumta in gratiam *Ledes* sese insinuauerat *Iupiter*. — Locus elegantissimus, in quo nec *Ledae acum*, nec poetae elocutionem desideraueris artifices, ita aptissime verba delecta, ita ad naturam omnia expressa sunt. — XXXII. 433. MELEAGER. Hic alio corporis habitu ob oculos pingitur. *At tibi conlectas soluit iam fibula vestes*, fibulam soluis pallii ad remum commodius ducendum, *ostenditque* (melius tamen *ostendisque*) humeros fortes, *spatium pectoris superbi Herculeis aequum* de quo non minus gaudebas, quam *Hercules laetertis*. XXXIII — XXXV. 436. Tres *Mercurii filii, proles Cyllenia, numerosa phalanx*, AETHALIDES, EVRYTVS, ECHION. Et *Aethalides* quidem *subitas neruo redeunte sagittas cogere*, quod obcurius

elatum ita ego intellego: vix emiserat sagittam, quum neruam remissum deniq̄o statim adtraheret; aliamque subito inpositam conlineareret, atque emitteret. — *Eurytus*, gladio magis fortis, quam sagitta — *Echion* denique, qui, quam Diis pater Mercurius, eandem Argonautis filius operam praestaret: saepius enim infra habebimus vel praeconem, vel legatum, qui mandata ad reges perferret. — XXXVI. 441. IPHIS, non rediturus, cecidit enim in pugna adversus Soythas 7, 433. *dolebit* vero desiderabitque celerem, strenuumque in remigando, *cessantem* (vacuum) *lugebit remum* Argo. — XXXVII. 444. ADMETVS, rex Pherarum, Thessaliae vr̄bis. Totus locus ita cohaeret: *Delius* Apollo ob *Steropen* Cyclopem *arcu ingrato* (Iovi nempe, Iove indignante, nisi malis cum Broukhusio ad Tibull. 2, 3. 17. *irato*) confossum Olympo ad aliquod tempus ab Iove exclusus, et Admeto pastor datus est; (in quo Valerius sequitur Euripidem in Alcestidis Prologo, et v. 568 sq. nam alii aliter narrant) a quo liberaliter habitus, ad gratiam rependendam boues ita fecit fecundas, vt gemellos parerent omnes. Iam omnia ad intellegendum facilia: *tanto pastore* Apolline, *felices campi*, res pecuaria, *pendens*, luens, dans poenas *Delius* cet. Hanc fratris sortem inducit poeta dolentem *Dianam*: Ab quoties *obuia famulo* Admeti *fleuit*, vel sub arboribus *Offuae*, montis in Thessalia, sese refrigeranti, vel egregiam alioquin comam, proh dolor! *miseros crines* iam *Boebeide*, lacu Thessaliae, (*Βοβηϊς Ἰμνῆ* Orph. 164.) *perdenti*, deturpanti; vide paullo post v. 467. — Sic etiam *conrumpere*. v. c. *lacrumis ocellos* Ovid. Amor. 3, 6. 47. Sequitur XXXVIII. 450. CANTHVS, *insurgens transtris* et *remo Nerea* (mare) *versans*, casurus in proelio ad vr̄bem Aeam. (6, 317 sq.) *Interea*, dum remigat, pone eum iacet *clari decus orbis*, affabre factus clypeus, ab *Abante* patre olim *gestatus*, in cuius *tegmine aureo*, lamina aurata, exhibitus erat *Euripus Chalcidicus*, nobile illud fretum Euboeam inter et Boeotiam, et *Neptunus* ab *Geraesto*, quod Euboeae promontorium Neptuno sacrum erat, *ostrifero*, vbi magna conchyliorum copia, *celsa frena*, in curru sublimi stans, *semiferorum luporum*, belluarum marinarum lupinis capitibus *contorquens*, magna vi, robusta manu moderans. Plerumque et a poetis et ab artificibus priscis Neptuni currui iunguntur duo vel quatuor equi, iique equinis capitibus; lapidem tamen vetustum Romae se olim vidisse testatur *Pius*, Valerii nostri

editor, qui capita praeferret lupina. Quo terrarum abierit ista gemma, equidem nescio; *Lippertus* saltem non habet; aliorumque, in quibus antiqua artis monumenta repraesentantur, librorum curta mihi suppellex est. -XXXIX. 457. POLYPHEMVS; alius ab famoso illo eiusdem nominis Cyclope. Nostro destinatum fuit fato, haec enim narrat poeta, ut in patriam eo ipso rediret tempore, quo fatuli, diu eius aduentum praestolati, in eo essent, ut patrem, Elatem, rogo compositum concremarent. XL. 460. IDAS. Ultimum ordine transrum obcupat, ideoque non tam longe protendere potest remum, quam in medio conlocati, *breuiore remo mare mouet*, eodem sensu, quo Lib. 5, 415. *breuior rota* tribuitur Lunae, quae interiorum quam Sol in coelo orbem circumscribit.

461 - 493. Sic enumeratis ad remum sedentibus Argonautis, addit Valerius eos, quibus alii demandati essent labores, et primo quidem XLI. 462. LYNCEVM, proxime praecedentis Idae fratrem (Apharei et) *Aratae* filium, eumque tam acuti visus, ut *runpere penetrare terras*, ut *deprehendere Styga tacitam* (ornans h. l. epitheton) nihil, ut et ibi acumen eius effugeret, ut *fluctibus e mediis terras dare*, terram continentem portusque monstrare *magistro*, ut *astra dare rati*, indicare situm astrorum, ad quem naus cursum dirigeret — ut, quamquam *aethera Iupiter umbra perdiderit*, serenitatem abstulerit, coelumque nubibus obduxerit; (*perdiderit* contra *Heinsium*, qui emendandi omnino cupidior iusto est, recte defendunt *Burmannus* et *Wakefield* Sylv. crit. P. 9. p. 9. cuius ex Homero Odyss. 13, 399. adlatum ὀλέσω τρίχας, *canitie adspersam*, mirifice placuit. Neutrum tamen miror meminisse ipsius nostri, qui paullo ante v. 451. eodem *deformandi* sensu: τὸ *perdere* adhibuerat.) *solus* tamen omnium has nubes posset prospicere. — Porro *vacat* a remigio inmutis *Cecropidae* Atticae proles *Orithyias*, filii dno, XLII. et XLIII. 468. ZETES, *fraterque* (CALAIS) quibus iniunctum erat hoc, *ut tremulos temperarent ceruchos*, h. e. uti recte post *Pium* explicat *Burmannus*, scanderent malum, antennis et vela curarent. — Nec *Odrysius* (Thrax) ORPHEVS XLIV. 470. *transstris* *inpenditur*, bene delectum verbum, longe praestantior existimatus, quam cui vile remigandi munus demandaretur, sed *carmine tonsas ire docet*, mensuram lyra dat *κλυτοῦτος*, ut eodem omnes tenore remos ducerent Apollon. 1, 540. *ἢτ' Ὀρφεὺς κίθαρυ τέκλινον*.

ἔραρμος Πόνρου λάβρον ὕδωρ, *ne summo in gurgite pugnent*, inter se conliderentur. cf. *Böttiger Archaeolog. Museum Heft 1. S. 74. Donat*, remittit etiam Iason iuueniles labores XLV. 473. IPHICLO, ex *Phylace*, Thessaliae vrbe, oriundo, aetate admodum proVecto, vtillem tamen operam praestanti eo, quod monitis regeret iuniores, *maiorumque laudibus ad imitandum propositis vreret*, inflammaret, stimulosque iis adderet. — XLVI. 477. ARGO, quem ipsi Palladi adceptum referebant Argonautae, *sors erat*, hoc fuit demandatum, vt curam gereret totius naui, vt ne quam forte traheret aquam, rimasque, si quae hiaffent, pice vel molli cera *conduceret*, exquisite, seruato vocis etymo. — XLVII. 481. TIPHYS, *Hagniades*, Hagnii filius, *peruigil pendebat adtentus observator (adfixus caelo Sik Ital. 7, 362.) Arcadio ab astro Boote. Arcadium astrum* ideo, quod, dum homo esset, Arcadis nomen gesserat. Erat autem Lycaonis scelesti illius filius, qui Iovi ad se deuerenti hunc ipsum filium in frustra concisum edendum adposuerat; Iupiter autem innocentis pueruli misericordia ductus inter sidera retulit. *Felix* Tiphys, vtilis nautis, laudeque dignus, quod primus docuit *usum stellarum segnium*, tardius sese mouentium, nec tam cito, vti aliae occidentium, vnde *tardi, pigri* nominantur poetis. — Tandem XLVIII. 485. ACASTVS, decepto, vti promiserat, patre, breuiore *per obliquum montem* via aduolat, *horrendus iaculis, parmaeque, clypei politi, splendore coruscans*. Cuius aduentu laetatus, dolisque gaudens suis Iason *ardenti ferro*, i. e. statim *retinacula solui* iussit, haud secus ac *venator*, qui *teneras compressus pectore tigres*, quem onus premit raptorum tigridi catulorum, de quo Graeco idiomate v. supra ad v. 398. *quas astu pauido*, astute quidem nec tamen sine metu *rapuit, dominoque timentem* (pulcre!) *urguet* incitat *equum*, domum auertere properat, priusquam *mater saeva ex Amano Ciliciae monte*, erat enim his aliisque feris frequens illa regio, *recurrens* insequatur.

His ita a Valerio enumeratis Argonautis si addas HERCVLEM et TELAMONEM, qui ordines ducerent, habebis QVINQVAGINTA numero. Adde ipsum IASONEM, et, si vis, qui postea temporis ad Thermodontem in vrbe Sinope adcesserant 5, 115. AVTOLYCVM, PHLOGIVM et DEILEONTA, tum LIV. numerabis. Eundem numerum, non eodem tamen homines habent *Apollonius et Diodor.*

Sic. 4, 41. — Orpheus 50. — Apollodorus 45. quos inter se comparare nostrum nunc non est. Vidè omnino Bachet de Meziriac Commentaires sur les Epitres d'Ovide T. 2. p. 81. Heynium ad Apollodor. p. 177. Burmanni Catalogum Argonautar. Valerio eius praefixum, Krausii Apollonii Rhodii Catalogum Argon. Hal. 1798. cet.

494 — 497. *Vt pariter, aequali remorum ictu per fluctus agitur navis, stant in litore matres, oculisque abeuntes prosequuntur, aliquamdiu cernunt adhuc clara candida vela, percussaque sole radiantia scuta, donec iam celsior arbore, nauis vel adeo malo pontus. Pulcre profecto et ad naturam adcommodate: quo longius enim per mare denexum navis progreditur, eo magis pontus ad litus stantibus altitudine crescere videtur.*

498. *Prospicit ex Olympo Iupiter, laetaturque Graecis tam arduam, tamque vilem generi humano expeditionem suscipientibus, non enim probat otia patrii Saturnii, regni. Vna gaudent superi de laetis, quae mundo ventura sint, temporibus, Parcaeque, quae vias sibi crescere cernunt, longe plura, quae hominibus destinant, fatorum genera vident. Imitatus fortasse Valerium est Iscanus de bello Troiano 1, 185. itidem de Argo nauis loquens: Atropon auxit.*

503 — 527. *Solus dolet Sol, non intrepidus, maxime sollicitus de filio Scythico, Aeeta rege Colchorum. Ad Iovem igitur adcedens, quam bene meritis sit ab initio rerum, mereaturque quotidie (eodem fere modo, quo post Phaethontis casum apud Ovid. Metam. 2, 381 sq.) exponit, Tibi nostra dies, volentibus (se) annis, tot peragit transigit, emetitur reficitque vices, is ego sum, qui tot totius anni diebus faciam, vt, quae in mundo tuo peragantur, perspicere possis — tu vero Graecos iam non foues tantum, sed adeo ducis — liceat et mihi meritos, non iniustos, quos tacitus diu mecum continui, questus rumpere. Iam diu tale quid metuens atque praefugiens, et ne qua foret manus inuida nato, ne inuidiae aliorum Deorum exponerem, non in medio terrarum orbe, nec in improbis, fertilissimis (nam improbum, poetis in primis, omne nimium est, modum excedens, copia abundans cet. cf. 2, 631. improba arua) diuitis plagae aruis — Teneant, nec inuideo, teneant uberiora Teucer (Troiani) et Libys, (Afer, Africa, in primis Aegyptus) et vestri Pelopis domus, (Peloponnesus) ego filio legi elegi, adlignavi campos saeuo gelu*

preffos (quos malus Iupiter irguet Horat. Od. 1, 22, 20.)
strictosque (glacie) *amnes*. (v. 513. pro *premiis* malim
premiis, vt referatur ad praecedentem *plagam*.) — 514. *His*
adeo cederet filius, et ulterius sese reciperet, sed ne posset
quidem: nam *zona nube rigens*, perpetuis nebulis inuo-
 luta, *nescia rerum*, quae in reliquis orbis terrarum partibus
 gerantur, ab omnibus tam longe secreta hominibus, et ad
 ultimos terrarum terminos repressa, vt *nostros reuerberet*
ignes, vt ipsi radii mei, ab ea repercussi, ad me redeant.
 (Ad *reuerberare* cf. si placet Ovid. Met. 4, 349. *obposita*
speculi referitur *imagine Phoebus*.) — 517. Non video,
quid Phasis barbarus, quem homines inculti adcolunt, aliis
 quibuscumque annibus, quid *proles mea filius meus auersis*
 longe remotis *gentibus obstet*, impedimento sit. Quid
Argonautae queri meruere, quam causam iustam adferre
 posse putant? v. paullo ante 508. *Non vi potitus* est vel-
 lere aureo Aetes, immo Phrixo auxilium petatum dene-
 gavit, *nec ad Inoas aras venit ultor*, noluit ultionem sum-
 mere ab Ino nouerca, quae inmolare eum voluerat, quum
 filia potius partem aliquam regni concessit, *videtque e*
Graia nunc stirpe nepotas, et generos (latiori sensu pro
 adfinibus, nec desunt exempla, vbi pro *maritorum sorori-*
bus generi ponuntur. v. Gesneri Thef. h. v.) *vocat et*
iunctas sibi sanguine terras. — 525. *Flecto*, retro igitur
verte ratem, flecte motus, vim reprime, quam filio inferre
 volunt Graeci, nec *vulnere nostro*, in dolorem, detrimen-
 tum nostrum *aequora pande aperias viris*. — 527. *Veteris*
sat conscia luctus filua Padi, et viso stentes genitore so-
rores. Iam olim mihi doloris auctor fuisti acerbissimi,
 cuius testes sunt *et Padus* (Eridanus) in quem filium Phae-
 thontem fulmine deieceras, et sorores (Heliades, Naiades)
viso genitore, viso meo, patris, dolore plorantes.

528—530. His Solis precibus, satis placidis et molli
 adfectu plenis, suas addit *bellipotens* Mars, sed *vehemens*,
 vt semper, atque incitatus. *Adfremit, quassatque caput,*
qui vellera dono sibi fixa videt, tentataque. Editiones
tentataque sequentibus adiungunt sic: *tentataque contra*
Pallas cet. Sed verissime Burmannus ad Martem refert,
 nec aliter fieri potest. Quid enim? *Vellera videt Mars*
fixa? At *fixa* iam diu viderat: iam vero eadem videt *ten-*
tata, de iis auferendis cogitari. Hinc illae Martis irae.
 Interpungendo igitur lucem loco alii obscurissimo viso
 adfuisse nec nunc poenitet. — 529. *contra Pallas et Iuno*

questus amborum gemunt tacite secum, anxiae adsunt dubiaeque; quid valiturae sint apud Iovem Solis et Martis querelae.

531 — 559. Ad haec Iupiter mentem exprimit ita: Quae nos a principe cursu inde ab initio rerum institutumus, ea suo ordine pergunt procedunt, fixaque manent; neque enim tura sanguis, liberi erant, iustique facultas hic, illo tempore erat, non erat, cur partium studio tenerer, quum varios struerem (exquisite!) per saecula reges, quum longam regum seriem per plura saecula ordinarem. — 536. Audite ergo, sic pergit Iupiter et quidem vaticinans, curarum decreta nearum, quae post diuturnam deliberationem apud animum constitui. Iam pridem, pluribus saeculis immensa amplissima orientalis plaga ad Hellespontum usque et Tanain tenus (sic Adcalatiuo additam? vnicus in omnibus scriptoribus locus, quapropter plures Tanai insulerunt reponi refragantibus tamen omnibus Valerii Codd. Genitino iungitur ap. Virgil. A. 10, 210.) florentissima fuit, undat abundat (cf. Virgil. Ge. 2, 437.) equis virisque, exercitibus; nec alia gens ausa est, bellis eam adoriri, nam ipse ego fata locosque fouebam, regioni illi fauebam, ut mihi ipsi constarem, qui felicitatem illi olim hanc decreuissem. Ceterum fata locosque posuit poeta pro fata locorum, ut infra 4, 557. — 542. Sed labat, mox labetur Asia, poscit sua sibi destinata me tempora Graecia, quam meae quercus (Dodonae) tripodesque (Apollinis Delphici) animaeque parentum manes maiorum ad hanc expeditionem excitarunt. Nunc, Bellona, animum explebis, via facta per undas, perque hiemes, per inpetuosum mare: nec vellera tantum indignanda manent: non ob vellus tantum ereptum indignabitur Asia. (Burmänniana indignanda: manet propior cet. Sed libri ante Carriorem omnes, ipse Burmannianus, et editio Bononienfes ita; uti dedi: indignata manent; addito colo: — dedique eo confidentius, quod idem suasisse reperio Biblioth. nouam philol. Vol. 1. Fasc. 2. p. 261.) propior, (non tam remotus loco) subintellecto est, de virgine rapta (Helena) dolor; sed nulla magis sententia menti fixa meae, idque tam firmiter decreui, quam quod firmissime; veniet Phrygia pastor ab Ida (Paris) qui gemitus, irasque pares et mutua dona (fluctuant hic et libri et interpretes inter dona et damna; illud retinui, exquisitius quippe, et ironice accipiendum; hoc facilius est intellectu, sed magis profaicum

et vulgare) *adferet*, magnae quidem et ipsis Graecis calamitatis auctor erit — *qua*, quanta classe procorum Helenam repetentium bella *effusa!* quot hiberna castra, quot per annos *Mycenae* flebunt ad Troiam! — 553. quos (non quot, consentientibus optimaе notae codicibus, et obsequens quae) *proceres*, regulos, *natosque Deum*, quae robora, fortissimos viros, *cernes Bellona*, *obpetere* mortem, et *magnis Asiam concedere* subcumbere *fatis!* — 555. *Hinc*, ex hac Troiae expugnatione *Danaum de sine sedet*, Graeciae potentiam frangere certo apud animum constitui; gentesque fouebo mox alias, pateat terra continens omnibus, pateant clausa hucusque maria, *spes et metus omnibus esto arbiter*, prout gens quaeque terras in medio positas occupare posse speret, vel aliis concedere cogatur. — 558. *Ipsa*, *terrena summa mouendo* post translata modo ad hanc, modo ad illam gentem maiorem potentiam, *locos experiar*, obibo terras, vti paullo post v. 567. *explorabo*, quae potissimum, nam adhuc dubius sum, digna sit, cui reliquae omnes quam diutissime pareant, cuique summum imperium meum tuto committam. Miror, quod Romanos suos, quos in animo habuit, diserte non nominet Valerius, quos in coelum extollendi occasionem haud facile dimitunt Augustae aetatis poetae.

561 — 573. Tunc oculos conuertit ad mare Aegaeum, *robur Herculeum*, βλαν Ἡρακλεῦς, Herculeum ipsum, sed fortem eum et robustum intuens, et *Ledae genius*, filios, Castora et Pollucem, atque ita fatur: *tendite in astra viri*, idque meo ipsius exemplo, *quem regia coeli*; Olympus, (reliqui Dii, concilium Deorum) *inposuit mundo*, summum Deum, mundi gubernatorem esse voluit, (cf. infra 668. et Virgil. Ge. 1, 503, Aen. 7, 210.) sed post bella demum cum Iapeto Titane *truce*, haud parum timendo, et cum Gigantibus in *campis Phlegraeis* confecta. — 565. Locum et vobis in Olympo destinaui, sed labore et periculo defunctis. Sic *Bacchus meus orbe peracto*, toto fere, qua habitatur, terrarum orbe expeditionibus bellicis peragrato — sic *Apollo*, *expertus*, qui aliquas saltem Iustrans terras, aliquamdiu absuit ab Olympo, quod factum, vel, dum pastorem ageret apud Admetum (v. supra 444.) vel, dum ad leniendum de Phaethonte filio dolorem Hyperboreos adiret (Apollon. 4, 611.) vel, dum sedem oraculo quaereret. v. Homeri hymnum in Apollinem 214. Aeschylum Eumenidum prologo, Pindari fragmenta, T. 3, ed. Heynii

p. 87. *neue Allgem. Deutsche Bibl. B. 66. St. 1. p. 226. 268.* Dixit, et fulmen misit, quod egregie exornatum: *facem nubila flammantem ingenti fulco direxit per inane*, quod fulmen se diuidit in duas flammulas, Castoris Pollucisque frontibus adhaefuras, splendentes illas quidem, sed innoxias, immo *miseris periclitantibus olim implorabiles nautis*, quibus conspectis serenitatem coelo mox redituram sperent. Locus adumbratus ex Virgil. Aen. 2, 680-684. et facile adnoscenda electrica materia, quae per tempestates in malis nauium adparet (feu St. Elme).

574. Interea Boreas ab arce Pangaea, Thraciae promontorio, naues conspicit, quae naues poetice efferuntur: *carbasa vela medio permessa profundo concitusque*, statim et celerrime tendit ad Aeoliam insulam Strongylen, hodie *Stromboli*, vnam ex Aeoliis, quas et Vulcanias et Lipareas adpellant, (cf. omnino Heyne Exc. 1. ad Lib. 1. Aeneidos) in *Tyrrheno* Etrusco aequore sitam, et vim suam in via exferit per siluas, *omne nemus rapidis alis ingemit*, — exferit per campos, *strata nempe Ceres, legetes*, — exferit per mare, *nigrescit pontus sub praepete moto* (melius *motu*, v. Bibl. philol. l. l. p. 262, quod, quum mirifice placeret, nihil haesitabundus in textum recepi. — 579. Aduenit, quo tetenderat, in *Aeoli antro*, in quo describendo Valerius profecit a Virgilio A. 1, 52 sq. quem comparasse operae pretium erit. *Aequore Trinacriae Siculo*, et a parte quidem *refugi*, olim abscissi ab Italia *Pelori*, promontorii Italiam spectantis. *Stat rupes horrenda, quot in aethera surgit molibus, infernas totiens demissa sub ondas*. Locus profecto et obpositis et sublimitate laudandus: mox fluctibus in tempestate retro cedentibus solito maior nubes ferire, mox iisdem redeuntibus sub imas ondas depressa, euanuisse videtur. cf. et hic Virgilii Ge. 2, 290. 291. vbi de arbore: *Quantum vertice ad auras aetherias, tantum radice in Tartara tendit*. — 580. *Nec proxima tellus*, insula Vulcania (Hiera), quod suadent Cyclopes memorati, *scopulos aut antra minor*, (Graeco more, omisso *ναρά*) minores habet scopulos, aut antra, quae inhabitant Cyclopes *Acamas, nudusque Pyracmon*. (In nominibus horum Cycloporum variant Mythologi. Virgil. Aen. 8, 425. praeter *nudum membra Pyracmonem Brontem* habet *Storopenque*. Vnde noster *Acamanta* sumserit, nescio; fortasse *Argen* voluit, quem habet Apollodorus 1, 2.) — 584. Hic sedes proprias et imbres, et

venti et tempestates habebant olim, hinc in terras et maria libera potestas erat, hinc olim polum infelixque fretum miscebant, vndas ad coelum vsque erigebant, quum regem nondum haberent, donec Oceanus aduena Libya (Africa) rumperet abrumperet Galpen, oppidum Europae ad fretum Gaditanum, Europam ipsam, quum flens suo damno Oenotria (Italia) fines Siculos, Siciliam, sui antea partem perderet, et mediis intrarent montibus vndae, ipsorum montium obstantium molem frangerent. Cf. de eadem re cauentem Virgilium Aen. 3, 417. *Venit medio vi pontus, et vndis Hesperium Siculo latus abscidit*, et Iustinum 4, 1. — 591. Tum vero Iupiter pauidis ita, vt pauerent, *ventis intonuit, regemque Aeolum dedit, cui parerent, et monte* (cárcere Virg. Aen. 1, 141. et noster v. 602.) includit, in quo *chalybs iterataque muris saxa, clathri ferrei, et duplex murus*, vnde non nisi concedente rege (*ipse volens*) et claustra refringente exire possent. cf. Virgil. Aen. 1, 55 sq.

597. Ad hunc igitur Aeolum nuntius venit alte vociferans ita, *vt folio regem proturbaret, Boreas: Heus! magnum tibi nefas adfero; Graeci quidam iuuenes* (contemtim) *molem magnam ferro securibus commenti, inuenili audacia sibi excogitarunt; ingenti velo gaudentes per mare incédunt. Vtinam liceret, profecto imis freta tollerem harenis.* Quam alius ego nunc ab illo! Haec talis audacia ex eo orta, quod *Boream* (me, sed *Ἰμφοκρότης* nomen proprium loco pronominis positum) *sub rege vident.* Age igitur, *da mergere* permitte vt mergam *Graios, insanumque ad insaniam vsque temerariam nauem* (*insanae aquae* Ovid. Heroid. 1, 16.) cui, *nil enim me mea pignera tangunt*, quamquam filios meos, Zeten et Calain et ipsos vehat, non parcam. (Pro *pignera* mauult *viscera* Wakefield Silv. crit. 4. p. 214. Nil opus!)

608. Cuncti intus cum fremitu poscunt in aequora emitti, Aeolusque, *Hippotades*, Hippotae Troiani ex filia Segesta nepos *valido turbine portam impellit*, cardines versat, *fundunt effundunt se* (cf. 2, 662.) *carcere laeti Thracas equi*, (*Thracas*, nam Thracia omnino ventorum domicilium priscis habebatur, *equi*, *Ἰεφύρος ἰππέυος* Eurip. Phoeniss. 220. *Eurus Siculas per vndas equitans* Horat. Od. 4, 4. 44. vbi vide interpretes) *Zephyrus, Notus nocti concolor, nimborum cum prole*, filiis quasi, originem ventis debentibus, *Burus procellis criuem hispidus*, cui ca-

pilli ventis turbati, horridi sine ordine volitant, et multa flauus caput harena, eratis ex fundo maris harenis conspersum habuit caput.

614. Iam ingruit tempestas, ab his, *unanimes mota, rauco tractu spiramine freta curua* in altum, in montes curuata, sinuata *ad litora ferunt* compellunt, *noc sola tridentis regna* Neptuni mouent, sed tonitrua etiam et fulgura excitant. Excussi manibus remi, *navis in obliquum* verla resonat in pulsu fluctuum, *vela super tremulum subitus volitantia* (fluitantia Ouid. Met. 11, 470.) *malum turbo rapit*, Enge! belle! sic apte delecta epitheta, sic viuus picta coloribus omnia videmus. Imitatur Virgilium Aen. 1, 102-105. *Stridens aquilone procella velum aduersa ferit, fluctusque ad sidera tollit. Franguntur remi: tum prora auertit* (quod est Valerio: in obliquum) *et vidis dat latus: insequitur cumulo praeruptus aquae mons.*

621. Qui tum Minyis horror, *quum picei fulsere poli,* ex nigris nubibus eliduntur fulgura, et *antenna laeuo cornu prona*, malo delabfa, *dehifcentem sustulit vndam*, vndam haurit, et in aera secum rapit ex fluctibus hiantibus. — 625. Nesciebant vero Argonautae, hanc hiemem a Diis sibi inmissam, sed *tale fretum* hanc maris esse naturam putabant. Tum moesti secum: *Hoc erat, temerare inlicitas vndas*, meruimus, qui quod nefas esset, (de temere enim inlicita, res in primis sacras adgredientibus vsurpant *ro temerare*, susceperimus, *quod nostri timere parentes sapientiores* — vix enauigauimus, *en quanto fremitu se sustulit Aegan*, Aegaeum mare. cf. 4, 715. hiccine iam *concurrunt*, pro simplici sunt, inueniuntur, sed cum respectu ad Graecum *συμπληρωσις* — *linquite terrae homines in continentibus viuentes spem pelagi, sacrosque*, quos tentare religio est, *seponite fluctus*, nauigandi studium dimittite.

633. *Haec iterant, segni flentes obcumbere leto.* Segne letum Ouidio Metam. 7, 544. *iners* 8, 518. *ignauum* Sil. Ital. 14, 607. *ignobile*, nempe est, cui auertendo frustra vires intendas, quod fortiter obpetere non possis. Hoc deluit in primis *magnanimus Hercules*, spectat pharetras, spectat lacertos, nulli iam vsui futuros. — 636. Vale sibi dicunt inuicem vltimum Argonautae, iungunt manus, atque *ora fatigant* mutuis oculis. *Adspectu tota in misero quum protenus alnus soluitur, et vasto puppis mare sorbet hiatu.* Ex his, ita positis, fateor, etiam post perlectas interpretum notas, me sensum aliquem idoneum extricare non

potuisse. Plana omnia fuerunt, vt primum praestantissimi *Beekii* (hunc enim Harlesianae editionis censorem in aliquoties iamiam memorata biblioth. philol. fuisse, quouis pretio contenderim) p. 262. vidi emendationem, qui sublata post *fatigant*; posita post *mifero* interpunctione, vnus vero literulae mutatione, *toti* enim suadet pro *tot A*, clarissimam lucem adfudit loco. Iam vero facillime fluunt omnia: *Ora fatigant adspectu toti in misero*, in tam tristi adspectu solo occupati, *quum proteus* etc. Recepti in textum, adprobantibus certo, qui nasum habent. Nunc etiam reliqua melius intelleguntur: *adnus soluitur*, rimas agere incipit, easque ita patulas, vt magna vndarum vis intret, vt *vasio mare sorberet hiatu*. lactant iam venti nauem, *verberat Eurus, stridens Zephyris aufert Notus* pro *pila* quasi vtuntur, *vidique feruent aequora*. Sed

641. en Deus ex machina! *Neptunus* in (armatus) *trifida hasta*, tridente, (Ovid. *Metam.* 1, 330. *tricuspide telo*) efferens caput sic fatur: *Pallas et Iuno precibus et lacrumis hanc eblanditae sunt nauem, addixi, promissis standum, abstulerint, habeant, ne tamen eadem alias libido incestat, Pharias Aegyptias, Tyriasve naues!* Sed praenideo, proh dolor! plures eadem tentaturas, *plenas malis miserorum clamoribus praenideo vndas, nec Orion meus filius* (v. 2. 507. et not. ad 4, 123.) nec, quae aliis nauigantibus graui sidera habentur, *Taurus et Pleiades, mortis nquae hucneque incognitae causae erunt*, immo tu *Arge*, tuque *Tiphy*, quibus, meruistis enim, nulla mater locum in *Elysiis campis*, *piorum* sedibus adsignabit. — 651. His dictis *Neptunus pontum et turbata litora reponit*, quietem reddit, *ventosque depellit*, quos et terga vertentes terribiles videas, *horror caeruleus*, asperum adhuc et trepidum mare, *madido grauis vnda sinu*, nubes vndis grauidae, *longeque sequutus imber*, quem diu adhuc oculis prosequi possis — sic igitur *simul tendunt ad aequora portae Aeoliae*. v. supra 579 sq.

656. *Emicuit reserata*, (duae, nec iniucundae, metaphorae) *dias*, et *arcus coelestis resoluit reclusit coelum*, serenitatem reduxit. *Nauis placido mari exstat*, ab ipsis Diis marinis *Thetide et Nereo*, in gratiam *Pelei Argonautae*, qui illam coniugem, hunc locerum habuit, *erecta*. — 660. *Iason*, gratiam *Neptuno acturus, facto amictu velatus, Aesoniam* ab *Aesone* patre adceptam capit *pateram auream*, quam hospitale donum pro *pharetris olim Aesoni*

dederat *Salmoneus*, nondum ille *futens*, nondum stulte impius, vti postea temporis; quum Iovis fulmina imitari sustineret. Hoc nescio, an nimis docte et alieno loco sic extulerit poeta: *Quum fingeret quadrifida trabe* (*trabs* bene et *σικωπτικῶς*, cum fulmine comparata; fortasse et hominis stultitiam risendam proponere voluit Valerius eo, quod, quum Iovis fulmen non nisi trifidum esset, quadrifida trabe Salmoneus vteretur) *ruentem tonantem* (Horat. Od. 1, 16, 12. *horrendo ruentem tumultu*) *Iovem contra Atho* (non *Athon*, vti vulgati, quod metro in syllaba posteriori repugnat. v. Heyne ad Virg. Ge. 1, 332. vbi et Athos et Rhodope itidem iunguntur. Aliis tamen locis priorem syllabam semper conripit Noster. Quidni vero et hic breuem syllabam tneri liceat, si vltimam litteram in ΑΩ non elidas, sed Graeco more ob sequentem vocalem conripias?) *aut Rhodopen*, sic Salmoneus, *Iovis aemulus*, in suas terras saeuiret, *ardua Pisae* (per prolepsin) *nemora et Elidis*, cuius rex erat, *agros vreret*. Ne longus sim, comparari velim Virgilium Aen. 6, 585. cui nonnulla sublegit Noster. — 666. Ex hac igitur *patera libat latices*, vinum (laticem Lyaeum Virg. Aen. 1, 690.) Iason, his additis precibus: *Dii marini*, quorum *regia*, palatium, imperium (cf. supra v. 563.) non minus amplam, quam Olympi est, tuque, Neptune, cui sorte contigit mare, *dinique bifformes*, (vt Scylla et alii altaeque) *seu casus nox illa*, quae tantam nobis tempestatem intulit, (hoc facile, non item, quae sequuntur:) *seu voluitur axis, vt superum sic staret opus*, (et hoc fortasse exponi sic possit: fieri potuit, vt terrae motu concutiendus esset orbis, vt aequali vltique pondere libraretur) *tollique vicissim pontus habet*; (hic vero haeret aqua, nam *vicissim* quo referam, non reperio, nec *ro habet* sensum fundit. Malui igitur cum *Ouden-dorpio* ad Frontini edit. sec. p. 66. cui et Cel. *Beckius* l. l. adcedit, sic interpungere et reponere: *seu voluitur axis VI superum, SEV SIDERE opus, tollique vicissim*, hoc sensu: seu necesse sit, vt mare mox quiescat, mox moueatur. *Opus habet* sic Infinitiuo additum singulare quidem est, quod recte monet *Beckius*, sed singularia amat *Valerius* — *seu*, sic pergit v. 672. *conspetus navis armatae subitus* ad iram te concitauerit, satis memet luisse putauerim, et *tua*, Neptune, *numina*, (sic saepe de vno Deo poetae; cf. infra 4, 34.) *iam sint meliora*, magis propitia. — 677. Quod si facias, *meritas tibi aras plurimus pascet*

honor plurimarum victimarum sanguine et carnibus onerabo altaria tua, et quantus in aliis urbibus stas rotis equisue horrendus, curru vasto venerabilis, (linee dubio ob oculos habuit opus antiquum poeta) tantum et in urbibus erigam nostris.

681. Idem laeti vouent Argonautae, hoc enim est *sequuntur verba ducis*, non sequi ac, quum gregibus et campis *Calabri populator Sirius arui*, nimius folis aestus damnus intulit, *agrestium manus inscia* (magis placet *anxia*, quod praeter alios codices Harlesianus etiam praefert, et placet eam in primis ob causam, quod Argonautas cum *insciis*, superstitionis stupidisque agrestibus comparare voluisse Valerius vix credendus est) *in priscum* antiquitate religiosum *nemus cois*, et praeeunte sacerdoti vota nuncupat. — 685. placidi iam spirant venti, volat *inmissis incitatis caua pinus habenis*, quas saepe nauibus dant poetae. v. 4, 679. 680. *insinditque salum*, sulcos trahit per aequor, et *spumas vomit aere tridenti*, rostris. v. Virgil. A. 5, 443. et Schaeffer militia nauali 2, 5. p. 126. Adumbravit locum ex Virgilii Aen. 1, 35. *spumas salis aere ruebant*, sed, quod imitatores solent, idem pulcrius efferre adfectauit, nec infeliciter ad meum sensum, noster: nauis aere *tridenti*, rostro trifido, *vomit spumas*, praese agit atque propellit. — 689. *Tiphys agit*, gubernat, *tacitique sedent ad iussa remiges*, omnes ei parent haud aliter ac Iovi, *ad cuius solium omnia prona*, prompta, festinantia, venti, imbres et. *ammes adeo fontibus inclusi*. Comparatio Tiphysi admodum honorifica!

693. At Iasonis animum praesagientem subit metus, quod *crudelis* vlciscendi cupidus atque *dolose* Acastum patri abduxerit, *cetera suos omnes neci nuda* exposita, *medioque in crimine patrem liquerit*, quod post Maerium recte Burmannus exponit: *in criminis suspitione*, qui nempe, nisi auctor suatorque, conscius tamen rapinae illius Peliae fuisse videri possit, *ac nullis inopem* lenio confectum *vallauerit armis praesidiis*, quibus ab iniuriis sese defenderet — *ruat omnis in illos patrem et matrem furor; nec vana pauet*, haud inanis est timor.

700. *Saeuit atrox Pelias*, videt e vertice montis nauem, non videt, qua ratione iram possit effundere. *Nil animi, nil regna iuuant*, nil prodest, quod fortis, quod rex sit. Conligitur repente armata manus, eaque fremit quasi *obiecum* sibi obiectum mare, prosequitur tamen, *telisque salum*

facibusque coruscant, arma facesque inlustrant mare nocturnum, sed labor aequè inanis, ac olim *Minois*, Cretae regis, *Daedalum insequantis*. Haec pinguntur: *Quum Daedalus ora aërisona* terra metallifera, nam ibi officinas habebant ferrarias *Telchines*, primum Cretae, deinde Cypri, postea Rhodi incolae, v. Strabo 14. p. m. 966. *prosiluit*, subito effugit, evasit *volucer alatus*, *iuxtaque comes Icarus* filius puerulus *breuioribus alis*; *nube noua*, vmbra, quam vtrique coelum peruolantes proiiciebant, *linquente domos*, *Minoia manus* equites et pedites *Minois*, *confurgit*, sed pedites infremunt frustra, *equites lassantur inani visu*, taedet auolantes diutius non nisi oculis prosequi, sagittas, quarum usu maxime incluti erant Cretenses, expedire non potest, *pharetras refert plenas in urbem Gortyna*. (Adculativus h. l. vti recte monet Heinsius. Nominativus est Gortyn, Gortys et Gortyna. v. Eustath. ad Dionys. v. 88.)

709. *Funditur humi Pelias* in thalamis, ipsoque in limine domus, quam filius inhabitauerat, imagines eius, locaque, vbi steterat, osculatur, fufis capillis legit vestigia. Fortasse reprehendi possit poeta, qui *Pelian senem*, canities enim tribuitur v. 711. tam viuidam, iuuenilemque amoris significationem prae se ferre voluerit. — 712. Iam in sermone ad filium absentem directo non parcit quidem Iasoni, filio tamen et ipsi exprobrat quodam modo intempertium laudis amorem. Vere si credidissem, *freta esse peruia*, laudi tuae non inuidissem, *ultra classem classariosque dedissem*. O domus, o freti nequidquam prole penates! Sic, quam de filio conceperam, spem egregiam, factam video inritam. — 722. Sed iam ira redit ad Iasonem: *Sunt hinc etiam tua vulnera, tuae lacrumae*, (Virgil. Aen. 1, 462. *sunt hic etiam lacrumae rerum*) et ego tibi vulnera infligere, lacrimas tuas ciere possum, in manibus patrem habeo tuum. — Mortem igitur Aesoni intendit, sic tremens atque furens, vti olim *Thyoneus*, (Bacchus a *Σύειν furere*, vnde etiam Bacchae Thyades) quum *cornua* (haec enim addunt poetae) *saeva ad Bistonas* (Thraces) *meritis* non sine causa *torfit*, et tota Thracia, quam filius et montibus circumscribit *Valerius*, tremere, maxime tamen *Lycurgum*, qui vites omnes per Thraciam eradicari iusserat, persequutus in furorem dedit, vt *coniux incita* celerrime et *nati* hominem fugerent.

730. Forte addidit, vt eo ipso tempore *Alcimedea*, de filio Iasone anxia, *Tartareo Iovi*, Plutoni (Sophocli Oedip.

Colon. 1606. Ζεύς χθόνιος. *Pater Tartareus* infra hoc libro 828. *Iupiter tremendus* 3, 385. *Iupiter niger* Silio 8, 16. *Stygius* ap. eundem 1, 386.) sacra faceret, *Deosque Manes excitaret*. Non sine causa Valerius Alcimedem, nam feminae futuri curiosiores esse solent, haec sacra facienda demandavit; *Aesona tamen facilem habuit*, facile persuasit, qui non minus, quam ipsa, de filio esset sollicitus. *In scrobibus*, fossis, has enim excavaabant in sacris Diis inferis faciendis, *cruoris largus honos*, ita largus, vt in fossis stagnaret, *funditur Phlegethonti operto*, apud inferos flumini. — 746. Adstans *Theffalis* Alcimedem *grandaeva* senex magno clamore pronocat Manes maiorum, *magnaeque nepotem Pleiones*, Mercurium, cuius et apud inferos magna fuit potentia, implorat, vt Vmbris concederet, aliquantisper ad supernas regiones redire.

738. Iam *Cretheus*, Aesonis pater (v. Tab. genealog. I.) his Alcimedem carminibus excitatus, *tenues* (nam apud inferos omnia sunt exilia, tenuia, leuia, inania) *vultus effert*, filiumque nurumque ita adfatur: Nolite timere de filio, *volat* ille per maria; Aea, vrbs Colchorum, Colchisque tota trepidant, *quatiunt*, percellunt, timore implent (cf. 2, 122. 5, 275.) prodigia omnes et oracula. *Qui horror* quam timendus *pergit* in itinere, mox Scythiae spoliis onustus, captisque feminis superbiens rediturus, cui triumpho vtinam ipse possim adesse. — 747. Celare tamen non possum, *fratrem* patruelem Pelian dira omnia tibi, mi Aeson, parare. Tu vero praenuertas voluntaria morte, eaque cita, *rapias animam*, et *famulos effugias artus*. (*Famulos* refert Burmannus ad Pelian, hoc sensu: nisi praenuentias, perpetuo te seruitio ille addicet. Ego vero malim *animae* iungere, cui, parti hominis diuiniore, corpus terrestre debet parere; qui sensus melius adeo pateret, si pro *effugis* reponere velis *exuis*.) Sic igitur, mi fili, facias. Exspectamus te, ego pater, et *Aeolus*, non qua ventorum Deus, sed auus, *volitans*, quatenus umbra est, in Elysiis campis.

752. Interea Peliae regiam moestam *clamore supremo*, alias conclamatione in mortuis, an forte in vitam reuocari possint, vsitata, *famuli ad horrorem vsque implent*, de Acasto recuperando desperantes. *Fragor tumultus regem per moenia differt*, per vias omnes discurret, *mille ciet manus*, iubetque, quae ciuibus facienda sint.

755. *Sacerdos sacra faciens Aeson flagrantis aras vestisque nemusque praecipitat.* Interpretes omnes de sacrificio *parando* adciipiunt. Nollem factum! Sacra fecit Aeson v. 735. nec lignorum multitudinem, quam in nemore inuenisse sibi videntur, adnouerim ideo, quod *aræ iam flagrant.* Ego igitur in alia omnia discedo, habeoque mihi persuasum, Valerium de *finiendo* sacrificio cogitasse. Properavit Aeson, ut deflagrarent aræ, ut deponeret vestem sacram, ut nemore exiret. Sic vera, praeter quam quod interpretatio mea. v. 774. ubi *sacra nouantur*, comprobatur, et h. l. omnia optime cohaerent. Tumultuaris urbis clamor Aesonis in nemore versantis aures ferierat; dubius est, quid faciat, *leonis instar*, qui, quum magno venatorum numero coarctatum se videt, *riktuque genas et lamina pressit*, quod non intellego, nisi praecunte Columbo legere liceat *riktumque gemens* et interpretari: iram vultu praefrens (gemere enim uti de quocumque sono, ita etiam de ira vultu expressa usurpare poetas, docuit me Rupertus ad Sil. Ital. 1, 4. 5.) *pressit dentes* conlisit — *et lumina pressit* nictat, oculis arguatur. Similis locus ,, 739. *dolor adtrahit orbis.* Lingua nostra totum locum ita esse ferre possis: *Stand da nit verbissener Wuth und blinzendem Auge.* — 759. Sic igitur dubius adstitit Aeson, *inbellisne* lenex *ensem iuuentutis* olim *gestamen* adriperet, an *senatum* populumque in auxilium vocaret. v. supra 71.

762. Ita fluctuantem erigit Alcimède. Locus suauissimus, dulcissima coniugalis amoris imago. *Effusa manus*, Graeco more, pro effundens, protendens manus, maritum amplectitur. *Me quoque*, ait, cuiuscumque casus comitem habebis, *nec fata traham*, protrahere vitam velim, *sat coeli patiens*, satis diu quae vixi, *nec sine te natum uideo*, in quo mihi sunt omnia, *videbo*, videre velim, *quae potuit tantum ferre dolorem*, quae vici dolorem ex habitu eius conceptum, *quum primum per altum vela dedit.* Sic ordinata, nam structura verborum in contexto implicatior, clara sunt omnia. *Talia per lacrimas* lacrumians fata quum esset,

767. Aeson mori statuit, incertus *quo sine*, quod genus mortis eligeret sese dignum. *Natus et domus*, generis nobilitas, et *atus Aeolus et bella pugnata*, res olim insigniter gestae, *magnum obitum* praeclaram mortem postulant. Versatur etiam ob oculos *alter filius, ueni rudis*, puerulus adhuc, (Promachus,) quem morte voluntaria ad

ingentes animos et fortia facta atque olim leti meminisse paterni, ad necem patris viciscendam malit excitare.

774. Ergo sacra nouat. cf. v. 755. Veteris sub nocte umbra cupressi, sordidus et multa pallens ferrugine ferrei coloris, fulcus stabat adhuc ex interrupto sacrificio taurus, cui caeruleae, nigrae, (v. Virgil. Aen. 3, 64. et infra 3, 400.) per cornua vittae et taxi, (cuius arboris fucus et rami apud inferos etiam in vsu erant; nam, si Statio credimus, Theb. 8, 9. Furiae faces ex hac arbore parabant) frons hirta comis corona taxea (fulcus taurus, nigrae vittae, taxi corona — omnia in sacris adhibita, quae Diis inferis fierent) inpatiens loci, maluisse aufugere, visaque exteritus umbra Crethei. — 779, 780. In his versiculis me offendit nefandae; nam si Thessalis non est saga quaedam, quae praeter Aesonem et Alcimedem adesset, quod Vossio placuit, sed Alcimede ipsa, ut ego existimo, non satis honorifica huic vox illa videtur, quae quamquam non ipsi, sed genti iungitur, nihil tamen inde ad excusandam Alcimedem efficitur, quae nefandae gentis moribus sese adcommo-
 dare non debuit; ideoque malim post more incidere, et aliud loco nefandae substituere verbum, quod tamen non statim obcurrit. — 781. Tergeminam tum heram, Hecaten triformem, placat, Stygiasque domos obsecrat, Deos inferos obtestatur, iamiam exorabile retro carmen agens, quod ego ita adcipio: agit (cf. 4, 87. mouet 5, 100.) carmen interruptum antea, quod suadere rō iamiam videtur, retro, denuo incipit (retro enim de tempore etiam vsurpari notum est) et exorabile quidem, quod optaret exaudiri; nec aliter explicuerim non inexorabile, quod petimus infra 5, 321. Video Burmannum Gesnerumque in Thef. h. v. actiue hoc verbum sumere nostro loco, nec me fugit medicabile carmen 5, 87. quod ibi actiue sumi necesse est, h. l. non item. — 783. neque enim ante leues tenues, exiles niger auehit umbras Portitor, quod mihi non ad solum carmen pertinere videtur, sed ad totum sacrificandi actum: cymba non ante excipit eas Charon, quam Deos inferos propitios inferiis sibi reddiderint, et cunctae, quotquot sunt, primis stant faucibus Orci, ad limina regni Plutonij consistendum omnibus est. Erat, ubi pro cunctae coniscerem functae, vita defunctae, mortuae, quae vox hoc sensu apud aureae aetatis poetam Albinovanum 393. legitur, sed et hoc fringere animaduerti. — Haec scripseram, quum ad manus venirent Cel. Jacobs Miscellaneis

philologicis, ab Cl. Aug. Matthiae nuper edi coeptis, infer-
tae emendationes, vbi p. 72. vir acutissimus *exorabile*
retro carmen inlustrat ex Horatii Epod. 17, 6. *Canidia,*
citum, retro solue, solue turbinem. Vti igitur veneficae
quibusdam formulis humanas mentes deuincire, et aliis
easdem soluere se posse existimauerint, ita etiam Thessalida
Valerii, vt umbras evocatas pristinis suis sedibus redderet,
iisdem carminibus putat vsam, ne scilicet a portitore reiectae
in ipsis Orci faucibus retinerentur. Quum vero *to cunctae*
elumbe sit et ab hoc loco alienum ideo, quod per se pateat,
non vnam aut alteram illarum umbrarum, sed *omnes*
eidem legi fuisse obnoxias, in eius locum reponi suadet
vinctae, (nondum solutae, adhuc incantatae). Quae ex-
plicatio, pluribus veterum locis adductis munita non
minus; quam emendatio tam facilis, facile, vt mihi, ita
pluribus sese probabit.

785. *Taurum vbi terrifici facti in tempore conspexit,*
oportane ad sacra inferis facienda adstantem morti etum
destinat, tactisque cornibus ante obitum Manes maiorum
innoctat. — 788. *Vos, quibus non segne peractum lucis*
iter, vita laboribus fortiter transacta, consiliis prudentia
bellisque cognita mihi nomina, magnorum fama sacrata
nepotum, quae nepotes, et ipsi magni, posteritati commen-
darunt — *tuque excite parens* (Cretheum putat) *umbris,*
vt nosira videres funera calamitates, et *oblitos,* ex quo
Lethes aquas bibisti, *superum,* viventium (ρων ἀνθ. cf. 827,
res supernas) *paterere labores, da mihi placidae sedis*
iter, saue meo ad inferos itineri. — 794 — 815. Iam vero
insurgit in Peliam oratione, irae, indignationis et dirarum
plena. *Tu nuntia fontum Virgo Iovi* (Astraea; cf. 2, 363.
vbi *flagitat iras in populos*) *vltricesque Deae,* Furiae, *Fas-*
que Iustitia, et grandaeva Furorum Poena parens, Furia
maxima v. 817. (cf. 7, 147.) *meritis regis Peliae subcédita,*
tectis (pro *meritis* Heinsius et Marklandus maluerunt *me-*
riti, quod facilius, illud magis poeticum) *sacer* terribilis
Pavor (cf. 2, 204. 287.) *effera raptet corda* subito totum
obcupet animum, vt non vnam Iasonis mei nauem, sed
classes regum Ponti, indignantium, quod ratem ipsis *te-*
mere in miserit, metuat — vt mori optet, nec tamen possit,
donec Iasonem vellus reportantem viderit. — 806. Tum
vero stabo insultans tibi ego, exultans praes gaudio; tum
vos, Dii Deaque scelerum vindices, si quod habetis mor-
tis genus inauditum adhuc, incognitum - et turpe,
D. 2

inferte fallaci leni — ne cadat in proelio (*magno obitu* supra 768.) nec manu Iasonis, quo honore indignus esset — ipsi eius milites et cognati diripiant, lacerent, infepultum proiciant. — 815. Hoc, hoc piaculo pascat oculos Iason meus, hoc cunctae, quas maris periculis exposuit, gentes, familiae Argonautarum.

816. *Adstitit*, statim praesto fuit, *Furiarum maxima* (Virgil. Aen. 3, 252. 6, 605. erat enim alia maior natu, alia minor) *tangit graui, manu taurino funantia pocula tabo* sanguine, (cf. 2, 212. 4, 749.) quem auide hauriunt Aeson et Alcimede. Hoc proprie, de Aesone saltem, adcipi debere, iubent Diodor. Sic. 4, 50. et Apollodorus 1, 9. 27. *Αἷων θυσίας ἐπιπέλων ἀδελῶς τοῦ ταύρου αἷμα σκασάμενος ἐπέθανεν.*

819. *Fit fragor, inrumpunt a Pelia missi sonitu*, (mire languet, ait loco saepius laudato Beckius p. 262. quum praecesserit *fragor*: emendant *foribus*, *domini*, *senibus*; miror nemini in mentem venisse *subito*, quod videtur maxime adcommodatum) inueniunt in agone mortis fenes, *subfecta leto lumina*, lubfula pallore ara. (Sic subfecti sanguine oculi Virg. Aen. 2, 210. infra 2, 105. maculis subfecta genas; alias: *morte natantia*, *morte grauata*, Ovid. Metam. 4, 145.) *vidantia reuomentes veste cruorem*, magnam sanguinis copiam emittentes. cf. supra 688. Diripiunt igitur *primo rudem sub lumine rerum*, primos vitae annos agentem, puerulum Promachum, *visa parentum morte pallentem*, quibus eum dant comitem moribundis. Cuius nefandae caedis Aeson spectator *procidit horruit memoremque tulit sub nubibus umbram*, vlciscendi cupiditatem ad inferos secum abstulit.

827. Finem inponit poeta huic libro describendis inferorum sedibus. *Tartarii sedet aula patris*, domus Plutonia, tam longe remota, *supernis rebus abscissa*, vt, etiamsi Iupiter *victam detritam molem*, mundi superioris compagem, *soluere et primae velit omnia massae reddere* rudi illi et indigestae, ruina tamen ipsa eam non adtingeret. — 831. *Iacet*, amplitudinem pingit, *Chaos*, h. l. non memorata modo rudis et indigesta moles, sed aula Plutonis ipsa, quo sensu apud nostrum 2, 86. et alibi, saepe apud alios, Graecos etiam, poetas obcurrit. v. Hesiodi Theog. v. 700. pater Noctis et Erebi. Virg. Aen. 6, 265. — *ore tam ingenti*, vt *poudere fessam materiem*, si fractus delabatur orbis, totum eum possit, non excipere, sed *consumere*.

833. Hic *duae aeternum*, inde ab initio rerum, *portae*, quarum altera, *dura inmutabili lege semper patens*, *populos regesque*, summos et imos, *receptat*, alteram *tentare nefas et tendere contra*, intrare vi adeo adhibita volentibus non licet, *rarius patet*, sed *sponte*, labens adcipit egregie in hac vita meritos, fortes heroas, *vulnera gerentes* (in) *pectore*, non tergo, *quibus guleis praefixa rotisque domus est*, qui spoliis, exuniis curribusque hostium (v. S^m. Ital. 6, 434. in primis Virgil. Aen. 7, 184. vbi Heynius non ipsos currus, sed fictilia signa eorum suspensa fuisse recte existimat) domos exornarunt, — *quibus studium mortales pellere curas*, qui vitam humanam minus molestant, iucundiozem novis inuentis fecerunt — *quibus culta fides*, probitas, *καλοκαγαθία* — *quibus longe metus*, atque *ignota cupido*, qui pravis animi adfectibus abripi se non passi — denique pii Deorum ministri, *seu venit in vittis castaque in veste sacerdos*. — 841. Hos omnes *lenis*, propitius, hilari vultu *plantas*, (sic dedi, commate post *lenis* posito, pro *plantis*) — *plantas* igitur, alas tales et *lampada gnassans praesens Atlantis* Mercurius agit, vnde *ψυχροπομπός, ψυχραγωγόν*. cf. Horat. Od. 1, 10, 17. 1, 24, 18. — 842. *lacet via*, tenebricosi Erebi aditus, *late igne*, face, lampade *Dei*, donec (ad) *filias et amoena* (loca) *piorum*, campos Elysios *deueniant*, vbi *Sol durat*, numquam obcidit, et *aprica dies*, coeli serenitas, per totum annum dominatur, — *thiasique*, laetae saltationes, *chorique coetus virorum, carmina* — et — *quorum populis iam nulla cupido*, tam multa alia laeta atque iucunda, vt hominum in terra viuentium spem omnem atque opinionem adeo excedant,

847. Has igitur in sedes, easque *aeternas* in perpetuum *Cretheus* et filium inducit et nurum, simul vero edocet, quantae poenae maneant Pelian, portam ingressurum sinistram. (De duplici ap. inferos porta v. Virgil. Aen. 6, 540 sq.) Admirantur noui aduenae magnam piorum laetantium multitudinem, loca amoenissima, ampla virtutis apud inferos praemia.

IN LIBRVM II.

1 — 5. Interea alta fecat Iason, *scelerum luctusque*, necis a scelerato Pelia patri inflictae, *ignarus*; Iuno enim celat patris mortem, ne in ipso nauigationis ardore deficiat, ac

temere intempestive in adhuc obstantia regis fata, ad nondum maturam Peliae mortem inferendam, ruat, placitoseque Deis ne deserat actus, consilia Deorum neglegat exsequi.

Iam ex Pagasaeo Thessaliae sinu in Aegaeum mare tendunt Argonautae, in quorum Geographia ita versabor, ut solum Valerium meum sequar, eumque non nisi subinde comparem cum Apollonio et Orpheo, quibuscum non semper consentit vel consentire videtur. Plura qui desiderat, adeat Schoenemanni Geographiam Argonautarum Goettingae 1788. 4. editam. Hoc solum animaduertere velim lectores, quam scita elocutionis varietate vitatur poeta in describendis locis, ut quisque vel in oculos primum caderet, vel evanesceret: *mergunt — subsedit — recessit — adtollitur — vidisse putant — salutant, in nubes redit cet.*

6. *Pelion*, Thessaliae mentem, *fretis summas ornos aequatum*, (Graeco more elatum) *mergunt*, tam longe post se relinquunt, ut e longinquo arbores in iugo montis stantes eandem cum mari superficiem habere videntur. — 7. *templa Tifaeae Dianae obliqua*, in promontorio Magnesia Tifaeo a latere sinistro adparentia *mergunt*, ex oculis dimittunt. — 8. *Sciathos*, insula Thessaliae Euboeam versus, cui bene adcommodatum est *subsedit*, vix visa mari reconditur. — 9. *Sepias*, promontorium Thessaliae, longius prominens, in mare excurrentis, *recessit*. (*diffugere* 4, 645. *discedere loca* dicuntur, a quibus homines discedunt.) — 10. *Magnes campus*, Magnesiae urbis campi, *ad tollit tondentes* (iucunda translatione) *pabula equos*, tam prope adtigerunt, ut equos pascentes possent conspiceret. — *Dolopia busta*, monumentum sepulchrale in honorem prisca herois, Dolopis, Mercurii filii, ad urbem Magnesium erectum. — *Intrantem Amyron curvas quaesita per oras aequora*, (haud inelegans fluminis flexuosi imago) *flumineo cuius redeuntia vento vela legunt; remis insurgitur*, quae sic intellego: quum ventum ex ora flantem fluviumque magna vi sese exponantem haberent ita aduersos, ut vela retro agerentur, contrahere ea coacti sunt, remisque uti, ut vim fluminis ventique frangerent. cf. quae statim sequuntur; *recipit velum reuersus Auster*. — 14. *Eurymenae*. Valerium meum suspicor hic, humani aliquid passum, Apollonium non recte intellexisse. Hic habet 1, 598. *εὐρυμένας τὰ πολυκλύστους τὰ Φάραγγας Ὀσσης καὶ Ὀλύμπου*, *latas et fluctibus sonantes conualles Ossae et Olympi*. Valerius igitur vocem ad-

iectione positam pro nomine proprio adcepisse videtur. Est quidem, quam *Rubrikenius*. Epp. crit. 2. p. 196. ed. sec. ex Livio 39, 257 adfert, huius nominis verba Thesalica; quum vero, quas ibidem Eurymenis iungit Livius, Gomphi, Phaleria, Tricca, in Thesalia interiori sitae sint omnes, nostram, de qua nunc sermo est, in eodem tractu positam ab Argonautis litora legentibus ne conspici quidem potuisse, admodum est probabile. Simile quid accidisse Valerio videtur in *Ancone* Lib. 4, 600. ubi vide not. — *recipit velum fretumque reuersus Auster*: Anstrum denuo habet secundum, vela demum insulantur, ut iter profequi possint. — 15. *in nubem Offu redit*, euanescit, rapitur ex conspectu, uti v. 39. — *Metus Deum belloque damnata*, timenda olim Diis belloque Gigantum famosa, *Pallene*, peninsula et urbs in sinu Thermaico, Phlegra Herodoto dicta. Inferit hic poeta episodion de bello aduersus Deos a Gigantibus gesto, quorum corpora Terra mater induisse scopulis, trabibus, montibusque, h. e. in scopulos, arbores, montes mutasse, et in altum extruxisse dicitur, ita tamen, ut formam humanam et gestus pugnantium procul conspicientibus retinuisse viderentur. — 24. In his tamen non fuit, cui soli contigit, Iovis iram effugere, *Typhoeus* gigas, (cf. et 4, 236.) *Typhon* etiam dictus, ex Iunone, ut Iovi, qui Minervam ex capite peperisset, aegre vicissim faceret, sola natus, centum capitum monstrum. v. Homer. Hymn. in Apollinem 305 sq. Deorum adgressor furiosissimus in fugam quidem se dedit, *profugum* vero et *sacras flammis fulmina Iovis pectore reuolentem*, Neptunus capillis prehensum in mare secum rapit, *torquentemque anguibus undas*, quamuis undas flagellaret serpentinis, quos Gigantibus poetae adfingunt, pedibus, ad Siculum usque fretum trahit, et *Aetnam* montem cum circumiacentibus urbibus ori inponit; vel sic tamen *trux* adhuc *adesi fundamenta iugi eiecat*, mordet Aetnam sibi inpositum, fragmenta in aera propellit, *anhelat omnis Trinacria*, Sicilia contremiscit terrae motibus, *dum moleni fesso pectore commouet, experiens an molem excutere possit*, sed frustra, *gemitu reponit inani*. Splendida profecto et sublimis imago et Neptuni et Gigantis, qui, quamquam potentiori cedere cogere, irae tamen et furoris pertinacissimus inmensas adhuc vires exserit.

34. Nec minus, spero, placebit, quae sequitur, noctis imago. Et primo quidem mythologica describitur nox in-

gruens: *Hyporionius Solis currus* (Hyperionem alii Solis patrem, alii Solem ipsum dicunt) *metas maris Hiberi Gaditani urguet, et euectae prono laxantur habonae*, equis diurno labore defunctis frena remittuntur, ut prona atque praecipites ad Oceanum properent; *quum palmas Tethys grandaeva*, una nempe ex antiquissimis Deabus, Oceani coniux, *sinusque sustulit*, manus brachiaque protendit ad excipiendum Solem, *et rupto sonuit facer aequore Titan*, ad opinionem veterum, qui stellis occidentibus, (infra v. 63.) Soli in primis ad instar ferri candentis in aquam detruhi stridorem adscribebant, (cf. Taciti Germaniam c. 45, et Iuvenal. 14. 180. *Herculeo stridentem gurgite solem*.) — 38. iam horror pingitur noctis, et quam vim ea habuerit ad Argonautarum animos. *Auxerat hora, ipsa nox, metus, iam se vertentis euanescentis Olympi faciem* ad spectum, *raptas subito montes et lacos, vrbes et insulas, circumque*, vndique circumfulas, *graues iniucundas videre tenebras*. — 41. *mundi silentium*, 418. mundus tacitus. — 42. *effusis stellatus crinibus radiis aether*. — 43. Comparatio instituitur cum viatore noctu proficiciente: *Velut ignota captus deprehensus regione viarum non aure quiescit, non oculis*, aures oculosque ad omnes vertit partes — *noctisque metus niger auget vtrinque campus et obcurrens umbris maioribus*, quas longiores timor fecit, *arbor*. Omnia ad naturam expressa! — 47. Ita anxii sociis animum addit *Hagniades*, a patre Hagnio, Tiphys, eo, quod Minervam dicat sese non tantum artem docuisse gubernandi, sed ipsam manum diuinam naui admonisse. — 52. *ausiris restitimus*, v. supra 12. — 54. *In cassum, frustra*, nihil nobis nocens *decidit decimae tumor arduus undae*, fluctus decumanus, Gr. *ρριουλα*, Ovidio, more suo luidenti, posterior nono vndecimoque prior Trist. 1, 2, 49. — 55. Addit Tiphys, situm astrorum talem esse, qui nihil tempestatis praenuntiet. *Micat inmutabile coelum, uti antea, serenum, Cynthia (Luna) pura, nec grauida cornu, pluuiam minitans, certusque ad talia Titan integer in fluctum, et in vno decidit Euro*, signum, quod numquam fallit, vidimus solem nulla nubecula tectum et solo Euro flante occidentem. (Sunt, qui pro Euro malint auro, ut in vno auro sit: totus aureus, quod et mihi perplacet, sed nolui mutare.) — 59. *in noctem venti veloque marique incumbunt*, noctu magis fauent nauigantibus, et *tactis horis*, nocturnis, per mundi silentia v. 41. *ratis ocins*

ire solet. — 61. *Atque adeo non illa sequi mihi sidera monstrant, quae delabſa polo reficit mare.* Locus intricatior, et difficultatem in primis mouet *monſtrant*, quod nonnulli mutari voluerunt in *monſtrat*, vel Argo, quod Il. Voſſio, vel Pallas, quod Schradero placuit. Heiniſius olim copiecerat *mens fiat*, quod propius adcedit ad vulgatam, ſenſumque fundit aptiſſimum; quum vero durius ſit ad aures, malim ego: *mens eſt*. Sidera ſequi apud animum conſtitui, non quae obcidunt, *quaeque delabſa polo reficit mare*, (hoc ex poetarum more, qui ſtellas obcidentes ſeſſas quaſi refrigerari in Oceano fingerent) ideoque nil me mouet, nil timeo ab *Orione tanto*, quantumuis magno, nihil a *Perſeo*, qui iam obcidit, *iam ſtridet* (cf. v. 37.) *in aequore irato*, ideo irato, quod Andromachen olim ab monſtro marino defenderat, — ſed 64. mihi *ducem ſumam Serpentem*, draconis altrum, *qui numquam vndis conditus nitet*, micat, ſemper in horizonte conſpicuus. — 66. Tum Tiphys ex adſpectu totius coeſi ſerenitatem praenuntiat; ex ſitu *Pleiones*, quae vxor fuit Atlantis Hyadumque mater, *qua ſidere* (paullo poſt: *qua luce*) *vibret Enſis* (*vibret* enſi bene adcommoſatum, ſed paſſiue intellegendum, cf. 6, 518. 8, 449. cet.) *Actaeus qua niteat luce Bootes*, qui, dum in vinis eſſet, Icarius dictus, ad mythologiam *Atticam*, vnde Actaeus, referendus. v. *Hermann mytholog. Handbuch* T. 1. p. 114. — 69. His Tiphys dictis erecti edunt, bibunt, dormiunt, et regunt *ſua*, fauentia, ſecunda *ſidera* puppim. — 71. *Iamque ſub Eoae Atlantidis* (Eoa Atlantis ſingul. pro plurali, Vergiliae nempe vel Pleiades, matutino tempore occidentes, v. Virgil. *Ge.* 1, 221.) *dubios ignes*, diluculo, *albet* e tenebris procedit *ager*, *vrſi truces* ab ouilibus *motis* turbatis *tuta domosque* luſtra, ne paſtores perſequantur, *petunt*, *aves* litorum amantes *rarae* ſingulae in *altum* mare provolant, quum *primus Phoebus*, ſol oriens, *equis anhelis*, ſurſum ex Oceano enitentibus, *Athon* montem et regione Lemni ſeſe adtollentem *exigit*, conſpicuum ſubito facit, tandemque *diem in medias vndas diſpergit*. Alacriter remos agunt Argonautae, *celeri curſu tremunt roſtra prima*, donec aduerſam ſibi vident inſulam Lemnon,

79. Iason ſociique dum per aliquod tempus hic morantur, moratur etiam poeta, inſulae iſtius ab antiquiſſimis temporibus fata repetiturus. *Lemnos, tibi, Vulcane, per varios deſſeta labores*, in qua non ſemel ob varias aegri-

monias doluisti (bis enim, primum a Iunone, — deinde a Iove dicitur e coelo deiectus, fortasse etiam vxor non admodum verecunda animum subinde pupugerat, vt caput frontemque scaberet) Lemnos igitur, tam cara tibi atque dilecta, nec nunc, quamquam *Furiis et crimine matrum*, a feminis per Furias incitatis, quidquid masculum est in insula, expellitur, te tamen non expellit, *nec te piget meriti meminisse prioris*, et tu grato animo recordaris, quam bene de te olim insula merita sit.

82. Quale hoc meritum fuerit, nunc exponitur. Illo tempore, quo aliquot Deos Deasque, *novitate regni tumentes*, (nam ex diuisione Saturnii regni partes quisque suas adceperant) Iovem tamen summum Numen adnoscere recusantes, satisque, quod sit in subita fortuna, superbos, quum tacite coniurare et *silentia pacis* quietem pacemque *aetheridm* turbare velle Iupiter animaduertisset, *Iunonem primam* prae aliis omnibus *volucris*, qui perpetuo mouetur, *Olympo*, *suspendit*, *horrendum Chaos* poenasque *ostendens*. Sumtum ex Homero Il. 15, 18 sq. — 87. *Mox*, quum Iunonem matrem Vulcanus liberare tentaret, Iupiter *vertice coeli deuoluit*, (quod auget molem viri) *ruit ille polo noctem diemque*, (heu! quantum spatium emetiendum!) *turbinis in morem conglobatus*. Lemni quum litore tandem *insonuisset*, magno cum sonitu procidisset, *vox inde repens* repentina (facilius esset *strepens*, ingens clamor) *ut percussit urbem*, adcurrentes ciues *adalinem scopulo* inueniunt, miserantur, fouent, sustinent *alternos aegro cunctantem poplite gressus*. (viden' vix incedentem et claudicantem?) cf. omnino Homerum Il. 1, 591 sq. vbi ipse Vulcanus rem omnem lepide narrat. Incessum tardum claudicantium idem Homerus 11, 546. pingit: *ὀλίγον γόνυ γονὸς ἀμείβων*. Virgil. Aen. 12, 386. *Alternos longa nitentem cuspide gressus*. — 94. *Hinc*, ob hanc Lemnicorum in se beneuolentiam, etiam in coelum reduci insula carafuit, carior adeo; non minus, quam *Aetne* (Graeca forma ob sequentem vocalem A) aut *Lipare*, vbi plurimum res suas atque officinas habuit; in Lemnum nempe se contulit, si quando ab graui diurnique laboris opere, vel *aegido Minervae*, vel *fulmine Iouis alato*, (fulminis alas vide etiam infra 5, 56. et ap. Virgil. Aen. 5, 319.) *requiescere vellet*, — hic *epulis*, in honorem suum ab Lemni incolis *paratis*, lubens laetusque interest.

98. *Veneris contra altare frigidum, sine honore sacrificiorum stetit, ex quo Lemnii eam Vulcani coniugis inmemorem, in amplexibus Martis deprehensam, tacitaque furtim parata catena, subtilibus retibus a marito adstrictam, toti Olympo ad ridendum propinatam audivissent.*

101. Hunc sui contemptum vltura Dea *nefas sruvit*, de nimis iniusta crudelique cogitat vindicta, *exitium furiale* mouet. Non enim iam *almae* nomine, quo alias mortales laudare eam solebant, *tumet*, gaudet, nec, vt antea, comit se, de ornatu cultuque sollicita, *auro tereti*, in fila ducto, *crinem* (quod magis poeticum, quam *crines*. Broukhuf, ad Prop. 1, 2, 3.) non *subnectitur*, (Virgil. Aen. 10, 138. *mollisubnectens circulus auro*) *sidereos* diuinos *diffusa sinus*, quod ego adceperim vel de laxo et male cincto amictu, vel de laetitia, cui se antea dederat, perpetua, Graeco $\delta\iota\chi\sigma\iota\sigma\tau\iota$, nostro: *sich zerstreuen*; 104. *eadem*, sed quam diuersa ab illa! *efferta* et *ingens* (quo vocabulo pro *terribili* non vno loco vsus est Virgilius, v. c. Aen. 9, 598. *ingentem sese clamore ferebat*) et *maculis liuore? genes subsecta* distincta, (v. 1, 821.) *virginibus Stygiis Furiis simillima* ($\alpha\chi\tau\alpha$) *pinum sonantem*, vibrata face, *nigraque palla*, veste talari. Quae Deae imago horroris plena Valerii nostri, vt Statiana Thebaid. 5, 61-64. an satis digna Veneris sit, de eo acute contra Spencium disputantem vide *Lessingium* in *Laocoonte* p. 97-101.

107. *Dies aderat, qui fuderat Thraces*, poet. pro: quo victi fuerant Thraces. *Dux Lemni, Codrus* sine dubio v. 136. obcurrrens *puppis tenui canna contexere ausus*, et *inducta tergo pellibus cratem*, interiorem nauem viminibus textam *defendere* ab aquis ingruentibus. Naues putat coriaceas, quibus et olim Babylonios vsos esse narrat Herodotus 1, 194. barbaras etiam nunc gentes vt docent Itineraria. vide *Forster Bemerk. auf seiner Reise um die Welt* p. 397. Plura dabit *Scheffer de rutilia nauali* p. 33-110. Deuictis igitur Thracibus rediens dux, signis victoriae e longinquo datis, litori iam admouet naues, feminis armentisque plenas, et vestibis et torquibus, *insignibus loci*, quibus Thraces, nobiliores in primis, ornare sese solebant.

115. *Venus interea piceo per sudum serenum coelum, turbida nimbo praecipitat*, Virgil. Aen. 10, 634. agens, hiemem nimbo subcincta, Deamque Famam instigat, vt Lemniis vxoribus persuadeat, fore, vt mariti redeuntes,

prioribus repudiatis coniugibus, captiuas in matrimonium ducant. — Famae imaginem iam pingit poeta, quae, vti Virgilianam Aen. 4, 173 sq. sublimes dignitate non attingit, ita nec luxuriantis ingenii, vti Ovidiana Metam. 12, 24 sq., naeuos habet. *Fama* igitur *vagam*, non certo loco consistentem, *inuestigat Venus*. *Iupiter digna atque indigna*, leuissimi aequae ac grauissimi momenti res, *canentem* propalantem, *spargentem metus*, *placidis* eam regionibus aetheris Olympi arcet; *fremens*, vociferans, omnia turbans, habitat *sub nubibus imis*, inferiori in aere terrae propiori, *non Erebi*, *non diua poli*, nec superis, nec inferis Diis adnumeranda. *Terras fatigat*, alium ex alio rumorem excitat, *qua datur*, (sic dedi pro *quas, datur*, iubente Bononienſi, et adſtipulante Ruhnkenio, v. Burmannum Sec. ad Propertium p. 354.) vtrumque et vbi-cumque poteſt, *audentem*, mira, incredibilia narrantem, *primi ſpernantque ſouentque*, qui primi audiunt, alii neglegunt adeoque inrident, alii cupide adripiunt audita, mox omnes agit. Adcedentem Deam videt prior, oculus enim quaquaueſum vagatur, *aduolat vitro*, non vocata, *impatiens*, conueniendi cupidiffima, iamque eminus ora parat, iam *ſuſcitatur* adrigit aures.

126. Hanc magis inpellit Venus, et vocibus inplet, vrguet iuſſis. (Sic v. 167. *voce et queſtibus inplet Deos*.) *Vade*, age, pete Lemnon, et cunctas verte perturba domos, vti ante bella ſoles, vbi omnia in manus fingis — mille tubas, armata per campos agmina, innumerorum equorum ſtatus, hinnitus. Nuntia vxoribus, mox adfore maritos, *Threſſas* tori ſocias ſecum ducturos. Hoc igitur tu age, reliqua perficiam ego.

135. Dicto audiens Fama *gaudens* intrat urbem primamque in proximis Codri aedibus adpellat *Eurynomen*, *exceſſam* tabelcentem curis, *caſtumque cubile ſeruantem*, deſiderium abſentis mariti ſolantem eo, quod *velleribus fatigaret ſamulas*, ſila deducere iuberet adeo per noctem, *inſomniaque* varios belli diuturni caſus narrando fallere. De his ad colum ſedentium puellarum narratiunculis vide Virgil. Ge. 4, 345 sq. Ovid. Metam. 4, 36 cet.

141. Huic Dea *lacrumans*, *Neaeram* (cognatam ſine dubio aetate prouectam) veſte et facie ſimilans, *icta genas* (icta audacius dictum. Wakefield in Siluis crit. P. 2. p. 12. ex codice Oxoniienſi adfert *laeſa*, laniata, *genas*. Nec hoc placet, et malim cum Schradero ad Muſaeum p. 243. *ſicta*,

vultu ad seueritatem, miserationem composito). *Vtinam laetior tibi essem nuntius*, (pro *nuntia*, dubito, an recte, vix enim aliq̄ exemplo firmari possit. Facillimum, si cum Burmanno legas *esset*), sed maritus tuus *sic* tam bene *meritae*, dum *voctis* eum *fletuque* requiris, infano, seque teque indigno amore captivae tenetur, eique *famulatur*. Et, quod magis mireris, *non forma, non arte colus*, nendi, acu pingendi, texendi, *non laude pudoris* et verecundiae tibi *par*, nec quae ad nobiles genus referat, vti tu, *proles magni praeclara Dorycli*, cuius nominis Phoenicis et Cassiopeae filium habet Scholiastes Apollonii 2, 178. *sed picta manus vstumque mentum*, notae Threiciae (Cicero de Off. 2, 25.) manibus genisque iniustae, (v. paullo infra) placere potuerunt marito. Nihil profecto omisit maledica, quod ad invidiam valere posset faciendam.

151. Tu tamen eo fortasse temet solaberis, quod *thalamos in aliam domum fataque meliora transferas*, alium tibi maritum, eumque melioris notae quaeras; doleo tamen liberos tuos, *pellice damnatos*, quos pater ipse in pellicis gratiam negleget. cf. ad 1, 70. — 154. *Transuersa tuentem* oblique et contemtim despicientem cerno nouercam, *letalesque dapes infectaque pocula*, cibum potumque venenatos; nam lurida terribiles miscent aconita nouercae Ovid. Met. 1, 147. — 156. *Scis simile vt flammis simus genus*, quam iritabiles simus, quamque facile ad iram inflammemur feminae, (ingenua profecta confessio!) quid igitur timendum a *Daha Scythica femina*, cui *patrium*, patrius mos est, *saevire*, quae *lacte ferino*, equino praefertim, vti et nunc Tatari, pro potu vtitur, *gelu durata* inde a iuuentute, in mitiores plagas nostras venit. — 158. Me ipsam manere eandem sortem audio, et meos thalamos occupabit *virgata*, stigmatis compuncta, (tältowirt, de quo more vide Wesseling ad Herodot. 5. p. 374. et Beckmann kleine Anmerk. Stück 1. p. 69.) vsto mento (v. paullo ante) et *plaustro*, quo utebantur Thraces Nomades, *derepta*.

162. Relicta Eurynome pergit ad alias domos; mox totam urbem fama personat, maritos, eiectis in exilium coniugibus, cum Thressis res habituras. Obuia quaeque *eadem traditque auditque*, noui quid alteri adferre gestiens, idem tamen ab altera audit, *neque vlli vana fides*, omnibus vera esse, quae narrarentur, credita. — 167. *tum voce Deos, tum questibus implent*, fatigant. cf. v. 126. —

168. *oscula toris postibusque ipsis ingeminant*, cf. 1, 710. Virgil. Aen. 2, 490. *amplexas tenent postes, atque oscula figunt*, nec poenitebit comparasse Livium Albanorum, urbem suam relinquentium, abitum narrantem 1, 29. — *lacrumis iterum visusque morantur*, denuo lacrimantes semel adhuc respiciunt. — 171. Vincit tamen furor, non amplius curant penates, *profluent, adglomeratae nudis sub astris, ὄραλ-θροισι*, sub dio conglobatae noctem transigunt, cf. 8, 454. *accuunt augent stetus, ac dira coniugia et Stygias taedas Furiarum, pro nuptialibus, faces maritis inprecantur.*

174. His ita plorantibus, plorans et ipsa, *Dryopes*, matronae sine dubio Lemniae, imagine adsumpta, *has inter medias* (pro media inter has) inmiscet sese Venus. Vtinam, inquit, nata in Sarmaticis terris essem, *tristibusque sub pruinis coelo frigidissimo plaustra sequerer*, Nomadicam vitam agens, *aut iam patriae vidissem per ignis culmen agi fastigia tectorum ignibus in aera rapi*, (Virgil. A. 4, 670. flammae furentes culmina perque hominum voluantur perque Deorum,) *stragenique Deum*, a Diis inmissam caedem — quid enim deest, nisi hoc? quum *cetera belli mala, discrimina patiamur. Meue, me*, inquam, ingenuam *amens maritus novis indignis seruitiis desinet*, aut relictis liberis urbe expellat? — 182. *Nonne ense armemus et igne manus, nonne magnum aliquid spiret*, inhiet audaci facinori *amor laesus*? His dictis vim addit igneos oculos torquendo, furor maternam adeo pietatem vincit, *praecipites excussit ab ubere natos.*

186. In furorem et desperationem (nam *τὸ ἱλικὲν* in re desperata usurpant poetae) actae mulieres dolorem tamen cordibus premunt, simulant laetitiam, templa exornant, hilariter excipiunt aduenientes maritos, domos mensasque petunt, epulantur, sua cuique *furens festinaque* (recte, non *infesta*, quod Marklāndus et Frielemannus volunt; nam ira, etiam tacita, omnia deproperat) *adiacet*, adcumbit, prope sedet, non tam coniux, quam Furia, qualis *inferni sub nocte barathri*, in Tartaro iuxta *Phlegyam*, Ixionis patrem, qui praeter alia sacrilegia Apollinis templum cenderat, et *Thesca*, qui Plutoni Proserpinam abducere tentauerat, (Περσεφόνης μυστοσύμενον γάμον Apollodor. 2, 5, 11.) *Tisiphone* adtubat, *saevasque dapes et pocula*, qualia in Tartaro solent adponi (*tormenti genus*) — quam parenthesin Virgilio sublegit Aen. 8, 486. — *et nigris amplexitur hydris.* Totus locus adumbratus ex Virgilio Aen.

6, 618. vbi v. Heynius et Meziriac ad Ovidii Heroid:
T. 1. p. 417.

196. Redit iam vera Venus e coelo, coeptum opus perfectura, sed redit vt Dea, eoque terribilior. *Quassans vndantem* (vox sollempnis poetis de fumo, flammis cet. ad vndae instar exsurgentibus) *turbine pinum, adglomerat tenebras*, densa nube se inuoluit, *desilit*, gressibus inmensis properat in Lemnum, *nimbis et luce fragosa*, fulguribus e nubibus cum fragore emicantibus, *prosequitur polus*, Iupiter ipse in Iliothae gratiam intonat, *tonitru pater auget honoro*. — 200. *Furibunda clamores ingeminat* tantos, vt *primus Athos*, cacumiua montis, et *pontus*, et *Thrace palus*, totum mare ad Thracium vsque Bosporum, et *mater omnis toris exhorreat*, lectis horrore perculsa exiliat, et *infantes lacte destituti deficient, adstricto rigerunt vbera nati*. — 204. Et quam terribilis est, quem Dea secum ducit, comitatus! Non contentus paucis, quos habet Homerus II. 4. 440. *Οόβου, δαίμων, ἔπιτι*; Virgil. A. 12. 335. Formidinem, Iras, Insidias, Valerius numerum auget horrendorum sodalium. *Adcelerat Pavor*, quem cum Timorq poetae Martis vel equum, (cf. 3, 90.) vel armigerum vel filium ex Venere susceptum (Hesiod. Theog. 935. de quo mytho vide Cl. Manso *Versuche* p. 51.) faciunt, et *Discordia* (Ἐρις) e stabulis, contemptim, tuguriis, plaustris *Geticis*, *Scythicis*, *Threiciis*, qui rixosi adeo perhibentur, vt inter pocula etiam decertarent (scyphis pugnare Thracum est Horat. Od. 1. 27.) — *Irae*, *lurtae genis pallentibus*, horridae et pallidae — *Dolus* — *Rabies* et *Leti maior terribilior imago visa*, *truces exserta* (exlerens) *manus*. Hi omnes adproperant, vt *prima vocatu intonuit*, diro clamore excitauit, *Mavortia coniux*. Mavortia? quidni *Vulcania*, quod versus etiam tulisset? Sed Martis, alterius coniugis, e consuetudine crudelitatem contraxerat. Enimvero sumi etiam potest de *saena*, *immani*, si quando laesum putaret numen suum. Graecis aliquando *Ἄπειρα*. Vide tamen Cl. Manso *Versuche* p. 149 sq.

209. Iam vltimum, sed maxime *tremendum* atque *cruentum orditur nefas*: dum enim videntur sibi Lemniae audire gemitus et clamores morientium, Dea ipsa inrumpit domos, manu ferens *ora capita singultantia*, in quibus vis adhuc exigua vitalis superesse videretur, *adrectis comis, recenti tabo cruore* (cf. 1, 816. 4, 749.) *vestes perfusa*, in-damat: *En prima reuertot vltia toros, exemplum vobis*

praeiui, agite igitur, *premit dies*, aurora adpropinquat: tum *verbere* feminas in suos quamque thalamos agit, et enses subministrat.

216. Cruentam scenam aperturus poeta praeparat lectorem ad varias scelerum facies caelorumque multitudinem, quibus describendis superfedere posse optat; *o qui me vera canentem*, quamquam verissima narraturus sum, *sistat*, inhibeat, reprimat, *et hac nostras exsoluet* liberat imagine noctes, lucubrations, carmen ipsum, partem carminis, in qua nunc versor, vti Pius et Beckius recte exposuerunt.

220. Feminae inuadunt aditus, ianuas, thalamos, et *cara quondam suorum corpora*; *pars, ut erant* (*ὡς εἶχον*) maritos nempe, *lapibus vinoque soporps* ob nimium cibum potumque sepultos somno, in quibus igitur conficiendis nullus labor erat — *pars, aliae, magnis cum facibus parata conferre*, conferere, si opus esset, manus; et opus erat in nonnullis, quos inueniebant *insomnes et cuncta tuentes*, (quod desumptum ex Virgil. Aen. 11, 345. *vigilantem et cuncta videntem*). Ordo verborum in contextu est perplexior, sensum tamen sic recte expediisse puto. —

224. Vigiles ipsi nec fugere sustinent nec arma capere, adeo *ingentes* praeualidas Diva sistebat vxores, *notaque sonat vox coniuge maior*, (cf. Sil. Ital. 3, 699.) vehementior, quam alias ex coniugibus audire consueuissent. Debat esse *coniugis*, sed tales translationes non infrequentes poetis. — 227. Nil sibi relictum videbant, quam oculos ut premerent; agmina enim Furiarum videntur conspiciere ipsamque Bellonam enses super capita *coruscantem*, vibrantem. (*Coruscare* sic actiue positum non sine exemplis; vnum excitare sufficiat Virgilii Aen. 10, 611. *strictum coruscet mucronem*.) — 229. *Hoc ense et soror et coniux valet*, propiorque hoc nata parensque, interiori necessitudine iunctae filiae matresque, quae ne patribus quidem filiaeque parcunt, *toris obpressos nactat, trahitque feminum genus viros eos*, quos nec *Bessi*, iique *imanes*, nec *Getae* (vtrique Thraces, quos et aliquoties iungit Ovidius in Tristium libris) vincere potuerant, *nec maris irae*. Placet obpositio feminarum inbellium, et inmanium barbarorum; miseret virorum, tam *segni leto* 1, 633. obcumbentium.

233. Manat sanguis in patimentis, et *anhela hiantia in pectore fumant vulnera, luctantur trunci*, sed frustra: *deuoluuntur toris*; feminae partim *diras ad fastigia taedas*

iniiciunt *ADDVNT*que domos; pars ignibus *ATRIS* effugiunt *propere*. Sic vulgata: Quae quum sensum admittat vix tolerabilem, ego auctoritatem Bononienſis, quo Harleſina uſus eſt, codicis, cui etiam Beckius adcedit, ſequuntur dedi *OBVNT* domos, i. e. obſtrunt. Hanc *roſ obdere* ſignificationem Geſnerus in Theſ. h. v. firmanit ex Plauti Cal. 1. 1. 17. *obdere forem*; et Plinii 6, 11. *obdere foreſ ferratis trabibus*. Porro pro *atris*, quod languet otioſum, eodem codice ſuadente reſpoſui *acti*. Sic omnia opinabar clara atque perſpicua eſſe: *Feminae flammis iniiciunt faſtigiiſ, ſimul vero obſtrunt foxes aedium: pars quidem maritorum ignibus acti effugiunt*, eſſugere volunt *propere*, ſed dura in limine coniux obſidet cet. Aliam loci ſanandi rationem iniiit Cel. Jacobs in Miſc. philol. a Matthia edũ coeptis p. 74. qui pro *domos*, poni ſuadet *rogos*, quibus occiſorum cadauera abſumerentur. Ingenioſe, uti viri praedantia omnia. — 139. *aliae Threſſas*, tam inpii fa- roris cauſas, inſadunt, *gemitus clamorque precantium*, *vocesque barbaras* aethera perſonant.

242. Sed ſatis diu Deae ſcelera, pace Veneris dixerim ſcelera ſeminarum caeſoſque indigniſſime viros vidimus: laeti iam ad laetius argumentum poetam proſequimur, ad iuſtis celebrandam laudibus, quae ſola patrem Thoantem ſeruauerat, *Hypſirylen*. *Quae digna tuis auſibus ora feram*, viſtam ore magna ſonaturu laudes eſſerre poſſim tuas! Serae eas poſteritati gellio commendare, *durent* *Latii modo ſaecula faſtiſ*, annales ſuos continuet Latium, *Iliacique lares tantique palatia regni*, quamdiu ſtabit Roma, tanti imperii caput.

248. In eundem furorem actae natae, matres, coniuges; laeuerant in viros, totaque iam inſula *ſparſis monſtris* ad eandem inauditam crudelitatem exarſerat, quum *Hypſi- pyle*, armata quidem *arma* manus, ſed *pias*, patris amantem, ad hunc properat: *Fuge urbem, fuge me*. (Plaſet breuiſſi- quentia.) *Non hoſtiſ, non laeſi*, vindictam ſumturi, *Threcoſ* occuparunt urbem: *noſtrum hoc facimus, ne quaeſe, quae auctor*, quod ipſa neſcio. *tam* *Illice fuge, iam dudum donum rape mentis*, propera, utere hoc ipſo temporis momento, adceptumque refer hoc momentum dubiae menti- meae, quae param aberat, quin aliarum abriperetur exemplo 251. *enſem tu potius miſerae retina*, cape tu enſem, utiſſi- tibi committitur, quo miſera ego etiam nunc fortalli- abuti poſſim.

253. Sic fata amplectitur patrem, caput eius velat, *tacitumque* (hoc Heinsio suspectum, quod paullo post *tacita* sequatur. Sed recte mōnet Burmannus, non semper mutandas voces, etli breui intervallo repetatur, hoc enim et Valerio et aliis saepe accidere. Ita v. 346. *referre* 5, 161. *arduus* 6; 582. *arma* 666. *miser* ter. quae omnia loca corrigere temerarium esset. Sic Burmannus.) secum rapit ad *Bacchi templa conscia*, quae eum recipere, tuerentur. (Sic conscias 1, 5.) Non expectato ipso templi introitu, eimius, *primoque manus a limine tendens, exime, pater Bacche*, clamat, et *miserere rursus piorum*. Thoas ipsius Bacchi filius fuisse perhibetur; patrisque iam antea aliquem expertus est fauorem, de quo tamen nil certi constat. — 257. *Tacita tunc sede locauit sub pedibus dextrae Dei*, quae ego quidem sic intellego: Locauit in sede, vbi non animaduertetur, nempe in basi, eaque eius parte, quae sub dextra statuae esset. — 258. *Intet ille receptus veste sacra*, velaminibus, quae basin tegebant. — 260. *voces chorus et trieterica aera reddunt carmina*. Bis sumas *reddere*. Chorus reddit voces, et trieterica aera reddunt sonum, hoc sensu: Chori cantantis hymnis adciunt tympana triennalia, diebus festis, tertio quoque anno in Bacchi honorem celebratis, qui fortasse eo ipso tempore incidebant, quod, quae paullo post sequitur, pompa suadere videtur — *fixae fremunt in limine tigres*, tantus erat sonitus tympanorum cet. vt ante fores stantes aeneae tigrides, (erant enim in tutela Bacchi) et intus cauae resonarent. Aliam postea temporis interpretationem inueni *Wesselingii* in *Probabb. crit.* p. 62. qui de pellibus tigrisibus detractis adcipit, quae ventilatae strepitum concitarint. est infra 276.

264. *Regina*, filia regis, vti passim infra *Medea*, vt *Auroram roseis bigis surgere* (imaguncula poetica) et silentia dormibus reddita sensit, nam, quum reliquae feminae insomnem egissent caedibus noctem, nunc somno se dederant, *stabilem quando optima facta dant animum*, conscientia recte et pie factorum fortem facit, patrem in Bacchi morem *sertis, coma*, vestibus exornatum currui inponit, circumsonant *aera et tympana*, praecedunt *plenaes rursus formidine cistae*, quibus non vulganda religionis Bacchicae arcana erant inclusa. — 267. *Hypsipyle ipsa Thyadis habitum induit, hederis famularibus*, quasi sacerdos, *famula Dei, ligat artus, pampineamque hastam*,

thyrsum ventosis ictibus, ut per aera maior flamma excitaretur, quatit, vibrat. — 270. iam vero semel adhuc patrem lustrat, an personam Dei ita recte per omnia acturus sit, an *velatus satis*, ne adnosceretur, *habenus virides*, hederis inplexas, *teneat*, an *niuea tumeant cornua mitra*, cornua (cf. Horat. Od. 2, 19, 30. Ovid. Fast. 1, 700. Arte am. 1, 232.) e mitra candida promineant, et *facor an Bacchum referat scyphus*, an rite atque decenter manibus tractet poculum *cantharum*. Sic debebat esse; nam Scyphus Herculis potius, cantharus Bacchi et Sileni fuit, nec nisi forma differerebant. cf. Heyne ad Virgil. Ecl. 6, 17, et quos laudat Ruperti ad Sil. Ital. 7, 197. — 272. Tum demum *validas robustas templi fores, acri stridore magno cum sonitu impulit*, aperiri iubet, *pompam* non ducit, sed *rapit* per urbem, ne pia fraus pateat, ita canens. Linque, Bacche, urbem tuam, quae caedibus te seque contaminavit — patere, ut *ponto*, aqua marina, quam veteres credebant vitia etiam animi abluere, *expieris*, et *referam lotos in tua templa dracones*. Dracones explicat Carrion de signis, vexillis in Bacchi templo, nec meliora habet Burmannus. Equidem Carrioni adcesserim, ita tamen, ut formam draconum non habuerint ista vexilla, sed notio tantum volitandi spectanda sit, et reuera pelles tigrisum intellegi debeant, quo firmaretur Wesselingii ad v. 260. memorata interpretatio.

277. Sic *medios egressa metus*, instantia, si simulatus Bacchus deprehenderetur, pericula quum euasisset, *facit ipse verendam Deus*, et *statu non inscia gliscit anhelo*, ipsa sentit, sibi que placet, superbitque divino acta adslatu, cf. 3, 632.

280. *Iamque senem tacitis obculerat* (licentia poetica pro *obculuerat*, nisi malis legere *obcultat*) *siluis*; ipsam tamen *Pavor* et *fraudata Erinnyis*, cuius furorem iustum fecerat, *turbant*, nec ausa fuisset (*nam semel Orgia sullunt*) simulata Bacchi pompa ciues fallere denuo, inamo timida fuit adeo, ut ne *furtis* quidem (non est, quod *reponas* facilius et *visitatus furtim*, nam infra 8, 228. *idem est furto*) ad patrem in silua visere sustineret, nullum enim *ibi ipsi* commisit, et *fuga diuersas, misero quaerenda per artes*, ut ipse aliquam fuga vitam seruandi rationem *conminisceretur*.

281. Interea tamen Hypsipyle ratem *compositis* *spuma defectam, defunctam, laboribus vndae, quam* *stetit, clu-*

coque repostam, dedicatam, (nam opifices, nautae, artifices instrumenta artis Diis votebant, cuius moris exempla innumera habet Anthologia Graeca et Latina) longinqua dies, plures fortasse anni, solibus, aestu solis, et canis, (epitheton ornans) pruhus luna oribat, (vrunt enim poetas omnia, quae nocent, ipsumque frigit). Ad hanc igitur nauiculam nocte concubia patrem e filius rapit, heu tibi, care pater, patria relinquenda est, tanta tamque laeta pube huper frequens, quanta modo linquas inanes pube domos! Sed, quid agam, nescio. Taline, tam fragili credam puppi? an retineam tantis periculis, quae in patria manenti immineant? Soluimus heu serui Furis scelus? Mire hic variant et codices et interpretes. Retinuit, quam Burmannus dedit, lectionem, Gronovio accedens, in Observatt. p. 618. ita fere interpretanti: Sic igitur, quamquam sero Furiis cedere et mortis tibi causa fieri debeam eo, quod tam fragili putridaeque nauis committam? — 295. Tibi, Luna, quae soporiferas nunc trahis aequiore bigas (cf. 3, 415.) patrem commendo, nec dite solum, frugiferas terras, non regna, hoc saltem peto, ut sospes patriam euadat. Quando ego seruato mediam genitore per urbem laeta ferar? utinam mox tempus adsit, quo de seruato patre laetari per urbem possim! quando hic lacrimas plancusque videbo? utinam reliquas feminas mox poenitentiam facinoris sui lacrimis testari viderem!

300. Sed quid pater? Ille *anxius procul fugit alno truncis*, nauis lacera et vix cohaerente, *Taurorumque locos delubraque saeva Didnae*, in Chersonesum Tauricam, vbi hospites Dianae inmolabantur, delatus est. Nota haec ex Iphigeniae, Orestis et Pyladis historia. Diana igitur, Hypsipyles precibus mota, aduenam Thoantem ense dato sacerdotem sibi facit, *nec mora terris tibi longa cruentis*, quae non ad Thoantem referenda, quem in Chio insula deinde domicilium posuisse narrant nonnulli Mythologi, nullus autem in Italiam migrare iussit, sed ad Dianam ipsam, cuius statum Orestes et Pylades in Italiam transportasse feruntur. *Mora non longa* Valerii nostri non admodum tamen premenda, nam aetas Orestis ab Argonautis prope centum annis distat. v. Meziriac. ad Ovidii Heroid. 2. p. 45. Hoc igitur in sequentibus ipse confirmat poeta. *Iouem ait praetidisse tempus transferendae Dianae, iam te ciet altus ab Alba*, ab Albano monte, *Iupiter Albanus*, Latialis, inuitat in viciniam, *in nemus Ege-*

riae, ex historia Numae notissimae, urbemque *Ariciam*, *Joli non mitem regi*. Quod quomodo intellegendum sit, optime docet Pausanias in Corinthiacis c. 27. p. 280. ed. Facianae. Hippolytus nempe, Thesei filius, dolis nouercae a patre pulsus et ab equis consternatis curru deiectus, misere quidem perierat, sed ab Aesculapio in vitam reuocatus noluit ad patrem desiderantem et deprecantem reuertere, sed sedem conlocauit in Italiae vrbe Aricia, vbi templum erexit Dianae, in cuius nemore certamina instituit feruorum fugitiuorum singularia, eumque, qui superior discessisset, sacerdotem et regem (Rex Nemorensis Sueton. Calig. 35.) esse voluit, donec ab alio vinceretur. Haec igitur est Ariciae in regem crudelitas.

306. Hypsipyle, interea in urbem reuersa, turbam mulierum congregatam, tumultuantem, sedes parentum, filiorum, maritorum occupantem obfendit. *Vacuae*, vt otium fallant, *iura noquant*, nouas sibi leges scribunt, nouam regiminis formam inducunt, Hypsipylemque solio patris imponunt, *vt meritam* quasi meruisset, verius tamen a Diis ipsis ita ordinatum, vt ignaris reliquis feminis praemium pietatis in patrem ferret, *redeunt piae sua praemia menti*.

311. Ecce vero procul nauem viris armatam insulae adpropinquantem conspiciunt — regina subito arcessitur — concilium vocatur — furor *inprobus* inmanis, mentibus adhuc insidens, telis ignibusque contra ire inpellit, sed *Fulcanus* ipse *faeuas Veneris iras frangit*, non admodum blandis sine dubio verbis, increpans eam compescit atque in ordinem cogit. — 315. Adcessit, vt mitiora consilia suaderet, etiam *vates Phoebae dilecta Polyxo*, quam Apollonius 1, 668. Hypsipyles nutricem fuisse ait, prae senio subclaudicantem pedibus curuis, baculo firmantem gradus, et egregie promptam loqui, (ex versione Carrionis) *non patriam, non certa genus*, quae cuiatis esset, quam patriam, quos parentes habuisset, nemo dicere, fortasse nec ipsa poterat: (cf. de hac vetula etiam Spanhemium ad Callimachum p. 797. ed. Ernesti et Hermann mythol. Handb. 3, 235. 238.) *sed maxima Ceto Proteaque ambiguum Pharii se patris ab antris huc rexisse vias*, e quibus verbis si quis sensum elicerit, totam Polyxo, quanta quanta est, vel, si mauult, Phyllida aliquam solus habebit. Sequutus igitur Cel. Beckii p. 264. auctoritatem mihi grauissimam, Burmanni emendationem eo promptius in textum recepi, quo facilius ea est ad sensum, et Codicibus adeo firmatur.

Sic igitur reposuit Burmannus: TE, *maxima Tethys, Proteaque ambiguum Phariis REFEREBAT*, (hoc enim, vel aliud eiusdem significationis verbum necessarium requiritur) *ab antris huc rexisse vias*. Iam vero plana omnia et ad intellegendum facilia. *Tethyn maximam*, Dearum maris antiquissimam Polyxo narrat *cum Proteo ambiguo*, qui, quamcumque vellet, formam induere posset, *ab Phariis antris*, Niloticis Aegypti *huc rexisse vias*, mare circa Lemnum Insulam sedem tibi elegisse. Filius nimirum Tethydis fuit Proteus, cuius in gratiam mater etiam in hanc regionem migraverat. — 320. Horum numinum gratiam atque familiaritatem iactans auicula saepe se condit aquis, paulisper morata emergit, et, quae sub aquis audivisse fingeret, narrat. Sic itaque et nunc fecit: *portum demus*, ait, *hospita amica venit navis, leuior propitius aliquis Deus huc flexit Argonautas. Venus ipsa volens habens dat tempora iungi*, matrimonia nova iubet inire, *dum vires utero maternaque subficit aetas*, dum venter adhuc partumeius, prius quam effetae fiat.

325. Dicta placent, *Iphinoe* a regina ablegatur ad Graecos, *nec turba nocens scelerisque recentis signa mouent*, Argonautas nempe, qui nec multitudine feminarum truculentarum, nec nuperae caedis signis absterri se passi sunt ab elcensu, nam *ipsa Venus loci timorem abstulerat*.

329. *Proteus ingentem taurum procerum sub nomine deiicit*, mactat. (cf. 1, 191.) Sed quis? Hypsipyle, an Iason? Iusto breuior est omnino hoc loco Valerius, et verba *procerum sub nomine* obscuriora. Quo factum, ut interpretes vel Iphinoen, vel Polyxo, vel Hypsipylen, quae Iasoni taurum miserit, intellegerent; mihi vero adridet magis *Pierfoni* Verisimil. p. 201. coniectura, legentis: *procerum DUX nomine*. Iason igitur ipse suo et reliquorum herorum nomine taurum ferit, *et hac prima Veneris calet ara iuuenca*, quae prima post longum temporis spatium hostia fuit, quae Veneri offerretur.

332. Venit Iason, Hypsipyle comitante, ad rupem, in qua Vulcani erat officina, quam hyperbolice, pulcre tamen, ita pingit Valerius: *cuius pendentia saxa nigris fumant iugis, coquiturque vaporibus aer*. Substitit admirandum Iason; at regina, haec, inquit, Vulcani domus: vina igitur libes cum lociis tuis, et preces fundas. Mirum tibi fortasse videatur, *quod factum absolutum taceat iam fulmen in antra*, quod sileat officina, et vacet ab fulminibus

audendis; sed exspecta noctem, nox dabit fidem, et clausae cum murmure crepitantes flammae, et incussae massae ferri in incudibus sonitum mirabere.

340. Interea dum urbem, agri vbertatem, maiorum potentiam iactat Hypsipyle Iasoni, famulae expediunt parant conuiuium, lectosque sternunt vestibus purpureis, Tyrio vibrat coruscat torus igneus ostro. Stant Thressae mulieres captivae, atavos reges regesque maritos moerentes, filiae, neptes, coniuges regum et magnatum, iam miserae ministrae seruaeque, quascumque faces timuisse iugales credita, nec dominae sanctum tetigisse cubile, quibus pepercerant Lemniae, quod maritos noluisse conrumpere comperissent.

346. Iam adcumbunt, in medio Iason et regina, post relinqui proceres, et Argonautae, et Lemniae matronae; sacris vincitur sedatur extis prima fames; prima obponitur dapibus sequentibus, iam minutulis viscerum hostiae partibus vescuntur, circum pateris (nondum poculis) it Bacchus, libationis causa in orbem ibat patera, ex qua paululura vini et sorbebant, et effundebant, omnis aula filet, quoad duraret libationis religio. (cf. Virgil. A. 1, 729-738. ubi itidem et pateras et libationem et sorbitionem et silentium inuenies.) — 349. Tum demum iustae dapes cooptae, fercula larga adposita, quae iucundas inter confabulationes in seram noctem protrahuntur. — 351. Hypsipyle in primis casus miratur Iasonis, diligenter omnia exquirat, quae fata trahant, quae regis agat vis, (malim cum Burmanno quo, quo nimirum tendat, quae meta sit itineris) vnde molem Haemoniae ratis, vnde tam magnam, tam egregiam Thessalia adceperit nauem, vnius adhaeret adloquio, tota pendet ex ore narrantis, et blandas paullatim conligit concipit ignes, iam non dura toris, Veneri nec iniqua reuersae, non aspera, immo prompta et parata coniugio, vt in gratiam Veneris nuper reuersae quam primum sese insinuaret.

356. Et Deus ipse, Iupiter, (vti in antecedentibus Virgilli Aeneas et Dido ob oculos versati sunt Valerio, ita et hic, quam tempestatem apud illum, vt speluncam Dido dux et Troianus eandem deuenirent, in miserat Iuno, nunc, vt Iason diutius commorari posset in Hypsipyles amplexibus, mouere poeta noster iubet Iovem) Iupiter igitur ipse fauet amori; nam lege poli (cf. 1, 213. et Columellae v. 219. foedera caeli) aeternum voluens opus, ex consti-

tuto ab initio rerum aequali et eodem semper ordine recurrente siderum motu *Pleiadas astro nimboso iusserat oriri: undis cuncta ruunt* inundari videntur, *uoque Dei sub ictu*, superciliorum motu? *Pangaea* (iuga) mons Thraeciae, *Gargarae* montis Idae pars, et *moesti steterant* formidine horrore, metū nubium, quas atlas cogi viderent, *luci*. — 361. Tempestas oritur, qualem vix unquam mortales viderant, et virgente quidem et flagitante *Astraea*, quae, ex quo vitiiis hominum irata terras reliquit, non desinit *adsiduo questu Saturnia sidera* (sidera sic saepe de vno astro apud poetas, v. c. sidera Solis Ovid. Met. 14, 172.) Capricornum, pluuiis famosum, *inuocare*. Venti debacchantur per mare Aegaeum, fluctusque decumani litoribus adliduntur. — 367. *Et lunam quarto densam videt imbribus ortu*, quarto adeo die lunam nubibus obambra- tam videt *Thespades* Tiphys, quem longus coeptis et fluctibus metus arcet, diuturna plurium dierum tempestas ab itinere per maria prosequendo retinet. Argonautae autem *ad Divae melioris iam propitiae ignes novos amores, amatae sedent vacantes*, desident otiosi, *viduis indulgent thalamis* viduarum amplexibus, *nimbos dies hiemales luxu educunt* transigunt, (cf. 1, 251.) *nec iam velle vias*, nollent: etiamli possent, in itinere pergere, *Zephyros* secundiores ventos audiunt flantes, sed audire dissimilant.

373. Hoc amplius ferre non potest *Tirynthius heros* Hercules. v. Ind. *ipse rati inuigilans atque integer urbis*, urbem non intrauerat, ideoque luxu in ea dominante non abreptus. cf. omnino Apollonium 1, 855 sq. Quid? ait, inuidet fortasse Dii tantum mare adortis? Non ideo domus deseruimus, *vt tempore segni desidia atque luxuria consumto vota parentum fraudemus*, inrita faciamus? Quin et *ipse* (Graecorum *αυρός*, *Hauptperson*) dux noster Iason inter cunctantes sit? O miseri, qui te ducem sequenti sumus? Phasin, Aecten, Scythici ponti pericula *redde*, promissisti enim, (sic saepe reddere v. c. 7, 427.) *solus amor rerum gerendarum in mare me traxit*, vbi ipem mihi videbam excitari *Cyaneas fistendi petras, vlgilemque alium*, vti antea in *Helperidum hortis, spoliandi draconem*. *Si sedet animo infixum, Aegaei scopulos* (contemtim) *habitare maris, hoc, velleris aurei expugnationem, mecum Telamon peraget meus*.

381. Tam amaris monitis Iason haud secus incitatus, ac *equus bellator bellicosus, quem frigida otiosa terra*

longa pace iuuat, qui breuis palis adligatus, ne latius in aliena pascua exspatiari possit, (pro palis Horatius in itinere Brundisino Serm. 1, 5, 17. habet retinacula) ideoque piger, pigritiam contraxit, et in laeuos angitur orbes, quod equorum esse dicitur, qui disciplina nondum adsuuati sunt, vel dedidicere, dextro pede prius quam sinistro vti in procedendo. Ipsi, fateor, mihi non facio satis in loco tam intricato, quem non vna premit difficultas. Aliam alii viam ingressi sunt. Inl. Heynius in Obs. ad Tibullum 4, 1, 91. p. 192. ed. sec. iungi iubet: Terra iuuat breuis h. e. exigui campi pascua. In laeuos orbes piger angitur, h. e. longa desidia fractus, si quis infederit, vix ad naturalem flexum ei ille obtemperet. — 389. frena tamen opinumque velit, vt primum clamorem bellicum tubamque audit. — 390. Itaque Iason, vti antea equum desidem, ita nunc denno alacrem imitatur, Argum Tiphynque vocat, et ad abitum omnia iubet parari.

393. Nouns inde in vrbe dolor exoritur, *facies planctus antiqua*, eadem, quae antea tristitiae signa; *sibi*, magno malo suo urbem denuo *linqui*, desertam fore, *ecquando* aliquandone *natorum tempora, gentem qui recolant*, ventura? sic euanescere spem filiorum, qui subolem ciuium reficiant. Iam saeuâ illa nox, qua maritos interfecerant, *thalamique silentes* ob oculos versantur, et poenam se daturas, quod *excussa vincla coniugii denuo induerint*, noxasque inde curas atque molestias contraxerint.

400. Hypsipyle ipsa ingemit, et blandis verbis sollicitum de Iasone animum promit. *Iamne primo sereno*, vbi vix serenitas aliqua coelo emicuit, *deducere*, demittere, *vela cupias, care, carius adeo patre caput?* — 405. *Sic portus fugeret ratis*, num ita ex portu properares, si tempestas nimbofa in litore Thraciae te obpressisset? — 407. *Ergo soli coela et hiemi*, non amori adceptum referam, vt ad nos deuenteris? — 408. Sic lacrumans *promit chlamydem textosque labores*, chlamydem acu pictam, *dona haesura* in sui memoriam a Iasone gestanda. Xenia eiusmodi v. ap. Homer. Odyss. 15, 115. Virgil. Aen. 5, 535. Ovid. Metam. 13, 679. etc.

410. *Acu nempe prefferat* expresserat, pinxerat *genitoris conscia sacra*, templum Bacchi, in quo patrem condiderat, *currusque pios*, pietatis testes, *stant saeuâ pauentum agmina mulierum Lemniarum, dantque locum* via *deducant: viridis silua ex pampinis circum horrida tela*

abyrtum, quam Thyadis personam agens gestauerat, *trēuit*, tam subtiliter picta est, ut *trēmere* videatur: *mediis refugit pater anxius umbris* siluis. Commodior sensus existeret, si vna literula abiecta pro *uiridis* legas *viridi*, vti Heinlio visum est. *Tela* (in) *viridi* tremit horrida silua, in cuius medias umbras pater anxius fugit.

414. Altera pictura referebat *inlustrem*, famigeratissimum illum *pueri* Ganymedis *ex Ida frondosa raptum*: *mox aethere lactis adstabat mensis* Deorum, Iouis pocillator; quin et ipse *Iouis armiger* aquila, a *Phrygio ministro iam*, antea enim raptori iratus fuerat, *pocula blanda udcipit*. Gemmam, in qua ita pascit aquilam Ganymedes, aeri incisam dedit Lippertus Dactylio. P. I. p. 22. cf. Spanhem. ad Iuliani Caesares p. 70. Tria haec, ad Ganymedis historiam pertinentia, quum fieri non potuerit, ut vna eademque areola exhiberentur, pro parergis et in singam vacui Hypsipylen singulis maiorem illam picturam circumdedisse existimauerim. Idem fere placuisse video Cl. Lenzio in *erklär. Anmerkungen zu den epischen Dichtern der Römer* p. 297. qui et gemmam laudat Stofchianam exhibitam a *Schlichtegrollio* (Abbildungen Liefer. 3. n. 32.)

418. Chlamydi donum adiungit aliud *ensem*, *notum ferens insigne Thoantis*, cuius capulo insculpta essent, quae ad familiam Thoantis ipsumque spectarent, qui tibi *fit* (sic reposui pro *sim*, quod ferri possit, si interpreteris: ego, i. e. memoria mei tibi fit comes; sed nimis coactum) *belli pugnatumque comes*, quem pater ab *Aetnaeo Deo*, Vulcano, (*ἄναξ Αἰτναῖος* Euripid. Cycl. 595.) olim dono adceperat, nunc te dignus. I memor terrae, quae te *quieto sinu* prima et amice excepit, et a Colchide redux iterum ad nos deuerte, idque peto per pignus amoris, *per hunc, vtero quem linquis Iasona parvulum nostro*. cf. Apollon. I. 898. Quid vis, ut agam puero, *si quem* cet. et Virgilli Didonem 4, 327 sq.

426. Nec sine lacrumnlis dimittuntur ab aliis feminis *Orpheus*, *Aeacides*, h. l. *Peleus*, nam Telamonem et ipsum Aeaciden cum Hercule in nauī remansisse vidimus v. 384. et *Caïor*.

428. Has inter lacrimas *pigor* diu otiosus *uncous* ancora *harenis legitur*, soluitur, et remi et venti impellunt nauera, *spumosa subsequitur fugientis semita clauis*, guber. *nachlum* celesti motu sulcum trahit per mare *spumosa*.

432. Tunc Lemnos tenuis, ita vt tenuis fieret, minor nauigantibus fieri videretur, epanescit sensim, et *Electriam* terram ab Electra, Atlantis filia, sic dictam, *Threiciis arcana* nam *sacris*, Samothracen legunt. Hic numinis iugens horror, religio horroris plena, et incautis decreta piacula linquis, graues poenae manent eos, qui temere euulgarint mysteria. — 434. Haec insula tota inuuis est ab omni tempestate; tum demum *Deus* (Dii, Cabiri) *undas asperat*, fluctus mouet, quum *infidos nauas* litora sua tangere velle lentiat. Tales quum Argonautae non essent, obuiam sponte venit sacerdos *Thyotes*, excipit terris adytisque, templo, *referat adeo secreta*, initiat mysteriis, quae ad artem in primis nauticam pertinuisse putantur. v. *Boettiger archaeolog. Museum. Heft. 1. p. 67.* — 439. *Hactenus in populos, vates Samothraca, diemque missa mane, sacrisque metum seruemus opertis.* Sic ed. Burmanniana. Mirum, quantum desudarint in his Sibyllae foliis expediendis interpretes, quotquot Valerio meo operam impenderunt, quam tamen inuisse omnes videntur. Nec felicitior post Burmannum fuit *Withofius*, qui legendum esse coniiicit: *vatem Samothraca reducens, Musa, mane!* vide *kritische Anmerkungen* St. 5. p. 26. Rem, nisi fallor, acu tetigit *Schraderus* Obfl. p. 21. qui ita refingit: *Hactenus in populos VATI, Samothraca, diemque missa VALK.* Sensum meis verbis exponere liceat: sed haec hactenus, ait poeta. Plura de te, Samothraca, (Vocat.) praeter ea, quae mihi, (vati) a me in populos diemque missa sunt, quae notiora hominibus facere, in lucem protrahere coeperam, non edisferam: pergas arcana esse, *vale!* quod firmat Apollonii *ἠῆρος κερκροίτο* 1, 920. Sic igitur in contextum recipere nullus dubitauit. Quae sequuntur, *sacris metum seruemus opertis* satis facilia: plura nunc non addam, ne religionem hisce mysteriis debitam violem. Ceterum, ne et ego sacra haec arcana profanem, lectores consulant velim (L. B. de Sancta Cruce) *St. Croix über die alten Mysterien übersetzt von Lenz. Gotha 1790. p. 41 ff.* et *Hermann mythol. Handb. Th. 3. p. 169 sq.*

441. Luce orta, Argonautae laeti, *plenique Deorum* initiati ad transtra redeunt, vrbes antea visas *condunt*, post se relinquunt, et meridie in conspectu habent *Imbron*, insulam haud procul a Samothrace sitam. Tunc primum *Thersala puppis Argo Dardaniis harenis adpulit et Sigeo litore sedit*, peruenit in regionem Troianam eiusque promon-

torium. Ibi in terram descendunt, pars leuibus candentia velis castra lenat (locat?) iucunde tuguria velis tecta pinguntur, pars frangit, comminuit adorea farrâ, frumenta tracto saxo, molis manuariis lapideis: citum strictis alius de cautibus ignem ostendit foliis, alius lætatur, quod celesiter e silice excussum et foliis exceptum locis possit ignem ostendere, et sulfurè pascat sustentat amicò. Epitheton felicissimum! Sulfur facile se iungit fomiti, adripit.

451. Hercules et Telamon dum litora blando anfractu sinuosa, molli flexu sinuata, legunt, vox accidit ferit aures flebile (flebiliter) subtedens, non tam vox, quam lenis fletus, ceu (mel. quod Burmanno placet, qua) fracta remurmurat vnda, in litore, vbi fluctus franguntur. — 454. Adtoniti pressere gradum, leniter incedunt, vacuumque sequuntur vocis iter, nil nisi vocem inanem aera transeuntem (sic vacuus ventus 1, 421.) iam certa magis articulata, quam vocant, sonat — quem non (omnes) hominum, superumque vocat? Eo acrius instant viri, subcurrere certi. Sic, vbi taurus acerbo gemitu auia campos late implet mugitu, super alta terga leonem morsu sibi colla frangentem ferens, (cf. 3, 589.) coit e sparsis mapalibus, casis Maurorum per agros passim positis, manus agrestium clamore caeco, incondito, quo, quid sibi velint, ipsi nesciunt. Simile hoc, quatenus taurum sistit, non displicet, sed si adcommodes taurum mugientem voci Hesionis lamentabili, et agrestium clamorem et caecum quidem cum actis Herculis compares, tum huic loco non satis aptum inuenies. — 462. Conlittit Hercules, visuque enifus, oculorum aciem intendens, (in) rupe truces manicas, vincula manus constringentia, defectaque deficientia, pallida virginis ora cernit, et ad primos turgentia lumina fluctus, oculos, qui, vt primum fluctus tolli viderent, ad leuissimum aquarum motum, tumerent, lacrumis subfunderentur. — 465. Iam vultum Hesionis moerentis comparat poeta cum statu et imaginibus, in quibus ebore vel marmore vel penicillo artifices tristitiam expresserint. Exanimum veluti multa tamen arte coactum conglutinatum, (vide Heyne antiquar. Aufsätze 2, 149.) moeret ebur, cf. moestum ebur Virgilii Ge. 1, 480. — Pariusue lapis marmor notas tristitiae et nomina ipsarum personarum moerentium faciem et lineamenta adcurate sumit, refert aut liquidi referunt miranda colores, pictor viuidis coloribus ad admirationem veque veras sistit.

468. *Ductor*, Argonauta Hercules propius adcedit, quaerit ex virgine nomen, genus, cur vincita mortique ita exposita sit. Ad quae respondet Helione: — 470. non ego digna malis, nam supremam parentum dona vides, quae mihi non dedissent, si quid deliquissem, vides vestes purpureas, auro distinctas, ad tumulum meum honorandum in scopulis expositas, suspensas. Nos Ili veteris quondam genus, acute monet Slothouwer in Actis Soc. Rheno-Traiect. Vol. 3, p. 171. pleonasmum esse in veteris quondam; corrigi igitur: Ili felix quondam. Genus refero ad Ilium Troiae conditorem, et felices fuimus, donec invidiam Laomedonteo fugeret Fortuna penates. Sic pie atque modeste, quod patris culpa esset, Fortunae tribuit. Laomedon enim quum Apollini et Neptuno, quos tamen ipsos Helione non nominatim calamitatis auctores dicit, pactam pro auxilio in extruendis Troiae moenibus praestito mercedem dare noluisse; Apollo, coeli temperie, aere, corrupta pestem regioni inmisit tam grauem, ut certantibus (exquisitis! vix vnus in cineres confederat, quum alter extruendus esset,) rogis arderent campi, Neptunus autem belluam marinam, monstrum ingens, montibus maius, et quod vix sinus maris nostri capere videretur, excitauit, cui dedendae essent, iubente sic oraculo (Hammonis), puellae ex sorte, sortita Lethen corpora, quae fors mihi fatalis exit, crudelis scopulis me destinat vna. Verum, sic pergit Helione 485, si iam Phrygiibus Troianis numina redeunt, fauent iterum, si tu is es, quem auguria nobis praenuntiarunt aduenturum, et quem votiui a patre passi, cornipedes equi praemia manent, age, me et Troiam nostram defectam puellis orbatam eripe, votes enim, quantum ex robore conicere licet, egregio amplexu corpore, quale nec Neptuni olim, nec Apollinis, quum moenia ad coelum vsque nostra struerent, iungerent astris, videre memini. cf. Virgilio Aen. 1, 589. os, humerosque Deo similes.

493. His virginis precibus Hercules si iungeret totius regionis adspicuum faciam moestissimam capti et infectari a bellua sitoris, tumulos honorarios, cenotaphia puellarum, quae iam antea perierant, coelumque graue et pestiferum urbi incubans, tum calamitates in memoriam redibant Nemede, Erymanthi, Lernaee infectae venenatae.

497. iam signo a Neptuno dato sinus maris mugire incipit, bellua, Sigea pestis, οὐκ ἔστιν, perniciosa, adglomer-

rat, aute se conglobat fretum, *stellantia lumina tremunt* vibrantur nube *glauca* in capite fluctibus obnubilato, et *coeruleo fragore fulminans* (eodem sensu, quo de aprurum dentibus usurpatur) *curua, recurua*, vii Delphinum capita, *ora quatit ordine trisulco*, triplici dentium ordine — *pelago remenso cauda redit*, longitudine corporis per mare extensus, caudam retrahit, *passosque sinus* sparsas autea spiras *rapit ardua ceruix*, totam corporis molem subito in breue ad ceruicem contrahit. Sic belluae et magnitudinem et robur et iram augendo ornat poeta.

503. Sic *per nulle volumina incumbentem* pontus committitur altis *adsultans* fluctibus, et *trepidis ruentem* littoribus *sua cogit hiems*, tempesta a bellua excitata ipsam littoribus coarctat, facit, vt nec ipsa viterius progredi possit: tam dira enim ista tempesta est, vt *nec Natus nubifer*, nec *Africus ouans*, dominans, maiorem excitare possit, nec *Orion*, quum manus patris (Neptuni) *habenis plenus*, firma manu eas moderans, *flatu bipedum* in pilces delinientium *equorum mare tollit*, in fluctus erigit.

509. Hercules, adstupente comite Telamone *furgis crude scere pugnae*, efferatur ad certamen inuendum, *surgitque toris*, lacertos tollit, vibrat, *graues pharetrae pulsant terga*, iis insonant, inuocatisque *patre Ioue, pelagi Diis suisque ipsius armis*, (sic enim prisca heroes, vide Virgil. Aen. 12, 96. per arma iurabant, infra 3, 707. vina adeo iis fundebant. Sil. Ital. 6, 138.) *insilit scopulo*, (aliis locis quartum caelum iungit verbo insilire Valerius) *horret ipse mare ex imis sedibus commotum*, et *celsi*, celsa ceruice sese erigentis, *monstri*, quod, vii *Boreas* (amat noster ventos) *e conuallibus Hebrai montis se tollens volucres nubes per Rhipaeos montes praecipitat, nondum tamen omnia coelo tenet*, nondum totum nubibus obduxit, eadem modo bellua molem horrendam *scopulosaque* (melius *scruposa*, coniectante Heinsio) *terga promouet, ingentique umbra circa se sparsa subit*, incedit, *intremere Ida, inlidique raris* (magis tamen placet Cel. Beckii emendatio l. l. p. 264. *intremere vndae, inlidique vadis*) *pronaecque resurgere turre*, quae lectio, si sana est, alium sensum habere non potest, nisi hunc: tam longe recesserunt vndae, vt turre olim conablae, demerlae iterum adparerent, existerent.

521. Adripit arcum Hercules, *totaque pharetrae nube*, sagittarum copia tanta, vt pharetram euacuet, belluam *premit*, vrguet, quae tamen non magis sede mouetur,

quam *Eryx magnus* Siciliae mons, quem *imbres velant*,
minentur in *vallis deferre*, deicere. Delatum nemus ha-
buimus 1, 122. *Iam brevis et telo volucri non utilis aer*,
spatium aeris nimis angustum, quam vt vim possint ex-
ferere sagittae. Effert Silius Ital. 9, 221. *amifere ictus*
spatium. Florus 4, 9. *at finitro iactu spatio*.

528. *Fremit* ob irritum coeptum, *tacitoque pudore*
tangitur Hercules, denuo tremit, pallefcit Helione. Aliam
igitur viam heros ingreditur, proicit arma, *proxima saxa*
respicit instrat, et *quantum ventis aduuta vetustas*, tem-
poris diurnitas adcedentibus tempestatibus, *pontique fra-*
gor, fluctus maris, impulerit, labefactauerit, *tantum ad*
imi maris sede concutiens abscedit, vj. abruptit.

529. *Iamque agmine toto* volutnium suorum adest
pistris (proprie maximum maris Indici animal teste Plinio
Hist. nat. 2, 4. deinde de quavis bellua marina, v. c. de
Scylla Virgil. Aen. 3, 427. usurpatur) *uiseraeque inhiant iam*
proxima praedae. — 532. *Stat mediis elatus in rope aquis*,
excipitue inruentem Hercules, laxo occupat prior et *obruit*
surgentia collo, hinc repetitis nodosae quercus ictibus
belluam detrudit in imum mare, vt *resoluta* mortua totum
aequor occupet, *Idaenque mater* Cybelé, et *chorus thiasii*,
et *summis collibus amnes fontes*, Nymphae *vlularent* prae
gaudio. Nam *vlulare*, vt Graeci *θλαύω*, etiam de laeto
sonitu Latini saepe adhibent. Vnum locum addere liceat
Catull. Carr. 63, 28. vbi itidem de Cybele sermo est:
Thiasus repente linguis trepidantibus vlulat.

538. Protenas adcurrunt ex vna parte pastores magnis-
que petiunt clamoribus urbem, ex altera Telamon Argo-
nantis ad hoc tale spectaculum aduocat, qui horrescunt,
et *subito vident in sanguine proppim*, totum circa nauem
aequor erentatum.

542. Victor in *crudum asperum saxi cacumen emicat*,
exultans properat, maiusque virginis liberat vinculis,
aptat superba (superbus) arma pharetram et arcum, antea
v. 527. proiecta, et *uantè gradu litora tuta* nunc a bellua
saperat transit, regem aditurus, non aliter, ac *per pascea*
incedit taurus, collo et armis pectore erectior, quum ad
stabula alta venisset, et *ad amores, quos vltis est bello*, ad
boves inueticas amatas, ab insultibus aliorum amatorum
liberatas. cf. Virgil. Ge. 3, 426 sq.

550. Obuiam ei procedit *longis emissa tenebris*, quam
metus excitate a pistris tempestatis intra moenia diacon-

tinnerat, liberata turba Phrygum, ipseque rex cum con-
 iunge natum trahens puerulum, nondum satis firmo gradu
 incedentem Laomedon, moestus tamen gemensque, quod
 equi iam promissa praemia tradendi sint. Alia pars inco-
 larum aërii, altissimi muri (cf. v. 491.), fastigia cingit,
 undique obidet, et ignotis iuvenem mirantur in armis,
 arma tam insolita ferentem.

556. Rex Herculem torua tuens (cf. i. 38. ἡρώδην, τρω-
 αίων βλέπων Aristophanes) atque acri lubricus astu fallaciam
 perniciosamque medians subit, dolose adgreditur, et
 patriam male laetus amore, laetitiam quidem prae se ferens
 ob filiam servatam, sed simulatam eam et deminutam,
 quod vna filia duos equos cariores habebat. — 557. Tum
 vero sic adfatur: Tuum iter ad Sigeum promontorium
 nostrum, si verum fateri velis, non directum, nec huc veni-
 dii miseratione ductus pestis inter nos grassatae, sed Forte
 fortuna huc delatus. Quod si tamen, uti Fama fert, Iovis
 filius es, gratus nobis adceptusque venisti, cognatus quippe,
 (vnum idemque caput gentis habemus) sator vnus, et
 idem stirpis honos, serus quidem ades post tot lacrimas
 neas, post tot piacula patrum (matrum?) post tot belluae
 traditas filias, sed ades tamen; quam parua tuis iam glo-
 ria factis? Interpretes ita adciunt, ut detrahere Lao-
 medontem Herculis bene facti voluisse dicant, quod mihi
 secus videtur. Inciuilis et rustica fuisset oratio, quam do-
 losam supra promiserat poeta, nec talem inhumanitatem
 Hercules facile irritabilis aequo animo tulisset. Ego vero
 laudem aliquam inesse verbis existimo: quod nunc edi-
 disti factum nihil quidem est ad egregie antea res gestas,
 quod tamen gratissimo animo adnosco, ideoque te tuosque
 socios hodie ad epulas inuito, cras vero equos tibi debitos
 tradi iubebo. Sic dolosa omnia manent et lubrica.

568. Ita dixerat ad speciem quidem laetus et humani-
 ter, sed dirum nefas voluebat animo, somno grauatum
 hospitem trucidaturus, ut crepta luat responsa pharetra,
 ut dominus sagittarum irrita faceret oraculi effata, nam-
 que bis Herculeis deberi Pergama telis praedixerant; et
 primum quidem ab ipso Hercule, perfidiam Laomedontis
 valescente, quo tempore Hesione captam Telemoui uxorem
 dedit, deinde a Graecis post Helenam raptam, quod tamen
 non nisi adcito Philoctete fieri potuit, cui Hercules mori-
 bundus sagittas tradiderat. — 571. Priant, Laomedontis
 filius, quis iam vertere, auertere fata queet, manet

immotis nox Dorica lustris; nox illa, qua Graeci Troiam expugnabunt, manet fixa, tempore a fati constituto ingruet, et *genus Aeneadum et Troiae melioris honores*, suo tempore felicior longeque gloriosior Troia, exsistet ex Aenea eiusque nepotibus, Roma.

575. Hercules se lociosque excusat, quod epulis adesse non possint, *ad ostia ponti Scythici properantes*; in redita tamen se iterum adpullurum et equos donatos adceptorum promittit. *Tum vero plura vocatis adruit ille Deis*. Laomedon nempe, non equos tautum, sed plura etiam datum, Deos obtestans pollicetur, sed Phryges, *perfidiam* regis non ignorantes, quantam Troiae cladem ea inlatura sit, ominentur.

580. *Panditur hinc totis in noctem carbasus alis, vela secundis ventis impelluntur, litora et tumulum Ili et Dardanium patrem*, busta conditorum Troiae, *vigili simul omnia ludo festa vident*, pervigilia hilariter agentium ob bellum oblitam, *hinc unda, litora, hinc sacris ignibus in Cybeles honorem Ida vibrat* (cf. 8, 1306. *vibrata flammis aequora*) et *horrissonae respondent Gargara*, Idae pars, *buxo*, resonant ad tiliarum et tympanorum strepitum. — 581. Inde in altius mare progressi *Phrixica subbant aequora* adpropinquant, et *angustas fauces quondam sine nomine*, nunc Hellespontum.

588. Primo statim diluculo *dehiscentes subito undas* conspiciunt, et *vittata adstat Helle*, iam nempe *Panopas Nymphae* 1, 134. *Thetis*que soror, Dea marina, *ancum sceprium laeva* (hac enim, non dextra, sceptrum gestare solebant prisca reges) *tenens*. Tum *sternit aquas*, silentio fluctibus inposito, Argonautas, Iasonem in primis placidis compellat verbis: Te quoque ab *Haemonis terris*, Thessalia, *per aequora ignota regna infesta domus*, rex familiae nostrae infestus, eademque, quae me, fata agunt, *iterum Aeolios Fortuna pendens spargit*, nos, qui ad Aeolum genus referimus, denuo in peregrinas terras proicit. *Magnum tibi quidem longumque aequor, ne desice coeantis*, noli tamen animum despondere, *superandum*, et ipse Phasis tibi procul est; *verum dabit aperiet ostia*. Quem Phasin si adtigeris, *nemus arcanum lucum manibus Phrixi consecratum*, (cf. Horat. Od. 3, 4, 7.) *geminasque virentibus tumulis*, arboribus circumdatas, *aras intuenies*. Hic *celares ante omnia prima pericula inferias Phrixi ferte, cinerique* Manibus eius meo nomine dicite: Non ego, quod fortasse

putas, apud Inferos sum, frustra quoque vani. inanis, ab umbris inhabitati *Averni vias seruteris*, neque enim scopulis et fluctibus actam me frangit (mel. frēgit tum, quum ariete excidisset) hiems, immo *Cymothos*, *Nereis* et *Glaucus* cadenti subiecere manus, pater ipse, *Neptunus*, dedit has sedes, haec regna aequo numine propitia voluntate, et finis noster ita amoenus est, ut, quod *Inois* (oblique ferit nouercam) undis inuideat, non habeat. His dictis subvndas redit, moesta tamen, ut patrii rediere dolores, patriae desiderium animum tetigit.

611. Iason in honorem Deae marinae vinum inuergit mari, eiusque se commendat numini. Tum iter profectitur per angustissimam freti Hellesponti partem, qua brevioribus furit aestus aquis, ubi Asiam prementem proximam effugit abruptis Europa immanibus oris, ob abrupta promontoria non tam iucunda adpectu, quam Asia, uti explicat *Burmānus*. Has etiam terras consortaque gentibus arua, ab iisdem olim gentibus habitata, pelago pulsante, maris inpetu, *Neptunia quondam cuspis*, terrae motus a *Neptuni σισυχθωος* tridente excitatus, et aduersi longus labor aevi, postquam per plura saecula viam rumpere mare hostiliter laborasset, ita abscidit, ut *Siculum Libycumque latus*, stupuitque fragorem *Taurus* et (in) occiduis regnator altitudine reliquos praecellens montibus *Atlas*. *Taurum* repolui ex felicissima *Withofii* emendatione, olim ad *Guentherum Ligurinum* p. 57. proposita, et seni adhuc probata in *krit. Anmerkungen* St. 5. p. 28. Antiquiores editiones habent *Ianus*, pro quo *Vossius* maluit *Indus*. *Heinius* ex coniectura dederat *Cauius*, quod et *Burmānus* in textum recepit, ita tamen, ut difficultatem aliquam fateretur remanere. Propius a vero abfuit *Bentleius* ad *Horat.* Epp. 1, 3, 4. qui *Aemum* maluit: recte in eo, quod montem excogitauerit, qui obponeretur *Atlanti*, sed in delendo isto monte acutius vidisse videtur *Withofius*, qui substituit *Taurum*. Et primo quidem duos montes in mente poetam habuisse probat ex copula *Et*; deinde occiduis montibus tacite inuolui monet orientales regiones, quibus alter mons adtribuendus sit, talemque *Taurum* esse.

622. Iam iuga *Percotes*, rectius *Percopes*, (v. *Brunk.* ad *Apollon.* p. 42.) vrbis *Troadis*, *Pariumque infame fragosis undis*, brevibus, scopulis caecis et asperis famosum, *Pityamque*, (*Valerius* eam disceruit a *Lampfaco*, cuius antiquius nomen *Pityam* fuisse alii perhibent,) et *Lampfacum*,

quam nec trieterica (cf. supra 259.) *sacra* (Orgia) *Bacchi Ogygii* (quod epitheton de quibuscumque rebus et personis antiquissimis adhibetur) *neque in canis Phrygius furor inuehit auris*, quae nec uti Thyades in Bacchi honorem, nec uti Corybantes, matris Deorum numine pleni, choris, cantuque et tympanis ad furorem usque laetatur, sed a *Deo suo*, Priapo, in Venerem rapitur, cuius *aras* in monte vrbi inminente, et *velamina templi*, vexilla fortasse e fastigio templi volitantia, vident. De Priapo v. omnino *Kofs mythol Briefe* 1, 295.

628. *Harior hinc tellus*, terra continens, mare fit latius, et *ingens vndique coelum*. Medio inter Pontum Euxinum et Hellespontum sinu terra iacet, *ceu fundo prolata maris*, quae ex ipso mari enata esse videtur, peninsula; *namque improba arua caecis intulit vadis*, magno latoque terrae continentis spatio scopulos occupauit, eademque amplitudine longum dorsum agit sub aequore. Haec insula terrae continenti iuncta est duobus pontibus, (v. Strabonem 12, 575. et Berkelium ad Steph. Byzant. v. *Κυζίκος*) *quorum alter tenet, necit, confines oras Phrygiae, alter ad iuga pinea montis Idae ducit*. In ceruice quasi huius peninsulae sita est *vrbs placidis demissa iugis*, leniter decliuis, Cyzicus. Eiusdem nominis rex, ut primum *noua signa carinae* nauem solito maiorem eminus vidisset, vitro ad litus properat, viros miratur, in urbem inuitat. Vos, inquit, primi estis Thessali, *senectia manus*, in has oras venientes, et *fama mihi maior imago*, famam vos et expectationem meam adeo superatis. Laetor, quod mea insula non tam *semota*, et *populis lucis Eoae*, gentibus ad Orientem habitantibus, *non inperuia* sit, quum *tales duces, tot robora*, tot egregios fortesque viros conspiciere liceat. Nam etsi inclementia coeli vim habeat ad huius plagae gentium animos, meque Propontis circumfluat, *vestram tamen fidem et ritus et mitia corda* culturam magna cum voluptate audiui, et ad imitandum mihi et ciuibus propofui. Noli timere, *procul a me est effera virtus Bebrycis*, (Bebrycum, gentis Cyzico vicinae, de quibus infra lib. 4. pluribus dicitur) *procul Scythici inclementia sacri*, vbi peregrini Dianae inmolantur.

650. Tum laetos rapit secum in urbem, omnes palatii valuas in hospitum honorem iubet pandi, *sacra etiam facit Diis in templis*, in quo tamen Valerium Heynius existimat (ad Virgil. Aen. 1, 632.) veterum morem heroum de-

seruisse, qui *in domo* ad hospitem aduentum victimam ceciderint, et ex ea epulo sacro hospites exceperint. vide ipsum nostrum supra 347 sq. — 652. *Stant gemmis auroque tori*, lecti, vestes stragulae, *mensae regifico regio adparatu*, centum pares ministri, *primaeva corpora* eiusdem staturae omnes, et in flore aetatis constituti, *pars gestat epulas*, fercula, *pars pocula bellorum casus expressu*, (in quibus expressi essent. cf. ad 1, 398.) Haec pocula *prima*, ante omnia, prae ceteris ostendit Iasoni Cyzicus, digito monstrans, quid in quoque expressum esset: *Hic portus*, hostibus terribilis — *hic acies* instructae — *hic Pelasgos* in fugam coniectos — *hic meus ignis*, qui ratibus pascitur, hostium naues comburit.

660. Ad haec Iason: *Vtinam ira nunc Pelasgos efferet*, (pro quo Oudendorp. ad Sueton. p. 534. malit efferat. Nil opus, puto.) *vtinam nunc adcederent*, et, quod solent, furtim, nauibus omnibus coactis, adgrederentur; profecto videres, quid hospitem arma valeant, nec posthac ultra hanc noctem hostes tibi essent timendi.

664. His aliisque eiusmodi sermonibus mutuis plurima noctis pars *rapta* opinione citius transacta, *nec non sine lux postera tractu*, iisdem confabulationibus postero diem laeti fefellerunt.

IN LIBRVM III.

1 — 14. Relinquunt Cyzicum Argonautae. *Tertia iam gelidas Tithonia Aurora soluerat umbras*, inluxerat, *exsueratque polum*, nubibus imbriferis liberauerat; *Tiphyn gubernatorem placida alta vocabant*. Breui, lux oritur, eaque serena, placidum mare fuit. *Argo manus*, Argonautae, et *denidre* Cyziceni, ab Aeneo, Cyzici patre, sic dicti, mutuis amplexibus haerent. — 5. Dat Cererem panes et opsonia *lectumque egregium pecus rex*, nec *vinum Bithynum Phrygiumque*, vilius notaeque deterioris, *sed quod sua Lesbos colle noto per freta angusta Helles subgerit*. Sic ordines verba, et omnia habebis perspicua. Lesbium vinum, Methymnaeum etiam (vide Virgil. Ge. 2, 90.) ab vrbe Lesbi dictum, in deliciis habuerunt veteres. v. *innocenti pocula Lesbi* ap. Horat. Od. 1, 17. eundem Epod. 9, 34. Propert. 1, 14, 2. 2, 8, 38. Athenaeum 1, 22. p. 28. ed. Casaub. — 8. Ipse Cyzicus Iasonem comitatur ad nauem, relinquit lacrymans; donat tamen praeclara munera *vestes*, quas

primas, primum solertiae documentum, coniux *Clite Percosia*, Meropis Percosii (urbis Percotes 2, 622.) regis filia, Apollonio 1, 975. Μέροπος Περκωσίου ἐκγεγαυῖα Κλήστη εὐπλόκκιμος, *pecto varianerat auro*, acu pinxerat, aureis filis infertis; porro galeam et ensam, qui patris olim fuerat; pro quibus vicissim a Iafone adcipit pateras et *Thessala frena*, phaleras. Sic *manibus datis iunxere penates*, foedus hospitii iniere.

15. Quo amiciorem Valerius Cyzicum magisque benevolam atque hospitem nobis descripsit, eo magis miserabimur hominis tam amabilis sortem, quae ipsi poetae ita indigna videtur, ut ipse causas eius exponere non suscineat, sed Musam in subsidium vocet. *Tu mihi, Clio, causas pande, tibi enim superum animos, consilia nosse (noscendi) facultas data.* Dic igitur, cur *Iupiter*, hospitalis, *ἔκνιος, talia arma, cur hospitii iunctas dextras* tam amicos heroas hospitiique nexu iunctos commiserit: Cyzicus nempe in venatione leonem Cybeles confecerat, eiusque exuviis palatium exornauerat suum. Haec poetice ita efferuntur: *Dindyma* (iuga, δρη), montem Phrygiae prope Cyzicum, *lacertis famulorum sanguineis bacchata* (passive, ut ap. Virgil. Ge. 2, 487. Aen. 3, 125.) per quem Corybantes, Cybeles a Cyzicenis cultae (Propert. 3, 22, 3.) sacerdotibus furibundi, sanguineis brachiis, (haec enim vulneribus inflictiis cruentare solebant. v. locum classicum infra 232.) dum Cyzicus *asper*, nimis cupidus, *volucri quatit equo* (quatit vngula campum Virg. Aen. 8, 596.) *syvasque fatigat*, creberrime venans obit, (sic *arma fatigare*, e manibus non dimittere, 5, 142. *diem noctemque Marte* 5, 602. eodem sensu *exerere pharetram* infra hoc libro 162.) *adsuetum dominam* (nomen Cybelae fere proprium, ut Virg. Aen. 3, 113.) *Phrygias vectare per urbes leonem ad frena redeuntem* iaculo oppresserat, *iubas* deinde *captivaeque ora pellem* et caput *postibus inposuit*, spoliium *infelix* (sibi) *diuinaeque pudendum*, in pudorem, ignominiam Deae. — 27. Quae ut primum ex *aerifono* tympanis, cymbalis, tibiis resonante *monte* Thessalicam navem conspexerat, hanc vlciscendi occasionem adripuit.

32. Nox erat, et *leni canebant aequora sulco*, canam spumam mouebant in pelago remi. (cf. Virgilii Aen. 8, 672. *fluctu spumabant caerulea cano*.) *prona ad occasum* vergentia *sidera leues placidos somnos spargunt*, venti ita secundi, *ut tonfas religent*, ut remis opus non esset solis-

que velis impulsis praeterueherent *Proconnesson* Proconnesson insulam Propontidis, *Rhundacum* fluvium, *medio etiam ponto flauentem*, qui aliquatenus etiam per mare flauum tenet colorem, et *Scylaccion* promontorium *vnda fracta spumofum* ad quod fluctus fracti magnam agunt spumam, (Brandung).

37. *Tiphys diem solisque cubilia*, occasum solis, *consultit*, seruat, obseruat, *ratemque vento stellisque ministrat*, vela curat, prout venti et sidera postulant. (cf. Virgil. Aen. 6, 302.) — 39. Sopor illum, qualis numquam alias, post *magnum luctamen* obpriinit, *lenit agens*, (agens additum, pleonastice, vt Graecorum ἔχων. cf. 4, 411. 7, 151.) *sed Diuum imperiis*, a Diis inmissus; *cadit inscia clauo dextra* (potuisset dicere: clauus excidit dextra, sed perinde est, sensus enim est reciprocus) *solata*, defolata, sibi relicta *navis turbine slectit iter*, in orbem agitur, *portuque refertur amico*.

43. *Vix notis*, modo relictis, *vadis adlabfa* erat navis, quum *aethere longo*, longe per aera audirentur tubae et vox horrenda: Hostis in portu! adsunt Pelasgi. Iussu enim *Mygdoniae matris* (Idaeae 2, 536. Cybeles) *urbem ancipitem lymphauerat*, anxiam ad furorem vsque efferauerat, *Pan Deus*, *nemorum bellique potens*, qui et pastoribus et militibus (est enim et ἄρκαίωρος. Longi Pastor. Lib. 4. extr. p. 134. ed. Villois.) vanum terrorem (Panicum) iniicit, qui interdiu *autris se continet*, noctu late vagatur, vnde nocturnus 7, 400. *saetigerum latus*, hirsuto corpore, et *toruae frontis coma sibila*. Pro *sibila* maluit nonnulli *pineae*, nam eiusmodi corona Pani tribuitur. Audio: sed quum poetae, vt arboribus omnino, quarum folia leuissimo vento mota sonitum edunt, ita pinui etiam tribuant *sibila*, quo facit in primis Virgil. Ecl. 8, 22. *argutum nemus et pini loquentes*; locus non emendandus, sed interpretatione iuuandus est. — 51. *Vox una* quamquam una, *super superat* tamen omnes tubas, tam vehemens est, vt *conus*, *crista galeae*, *enses*, *aurigae rotis* curribus, *claustra moenibus cadant*, tantosque metus, quantos non Mars, non Furiae, non *trifstis ab aethere Gorgon*, Medusae caput *sparsferit*, iniiciat, *tantis aciem raptauerit umbris*, tot simulacris inanibus in aere adparentibus in proelia rapiat. — 56. *Ludus et ille Deo*, similem sibi ludum fecit Pan, si pecora ita territat, vt *profugi sternant dumeta iuueni*, oestro quasi perciti *virgulta* proculcent.

58. Clamor ferit et regis aures; lecto exsilit, somnia
 adhuc plenus, per quod *Hellona* ipsi adparuerat *foribus*
reclusis, in ipso cubiculo adstans, *nuda latus*, brachio
 exserto, *passuque sonoro orichalca* tubam orichalco vinctam
 (Horat. Arte poet. 102.) *mouens et triplici crista*, *τροφαλαξ*,
τριποπλα. v. Cl. Ruperti ad Sil. Ital. 5, 134. *pulsans fastigia*
cubiculi. Sic magnam corpore et terribilem habitu Deam
 videmus — nudum latus — passu sonoro — tubam mouen-
 tem — triplici crista — fastigia tangentem. — 61. Sequi-
 tur Deam rex *demens*, mente captus, et ad mortem pro-
 perat, vti olim *Rhoetus iniqui nube meri*, vino nimio laū-
 cius, et ita oculos obnubilatus, vti *Pholoen*, montem The-
 saliae, Centaurorum sedem, (1, 140.) *geminam* duplicem,
maioraque antra sua cernere sibi videretur, (quod accidere
 solet ebriis, quibus *geminis exsurgit mensa lucernis* Iuvenal.
 6, 305.) in *Herculem et Thesea ruit*, sed in pugna aduer-
 sus *Lapitha* cecidit; aut qualis redit a venstu *pater*, (de
Athamante sermo est) *lustra Triuiamque canens*, ouans de
 felici captura, gratiasque agens *Dianae*, *humeroque Lear-*
chum aduehit, nescius, se filium sua manu confectum hu-
 meris portare, quod tamen non fecellit Thebanos, *miseras*
miserabundae declinant lumina ab tam tristi spectaculo
Thebae. Rem omnem latius narrat Ovidius Metam. 4, 515 sq.
 quem adeat, qui opus habet. — 70. Iamque adeo non
 porta moratur regem, nec *pone*, quae prope aderat, *manus*
excubias sortita, satellites praesto sunt regem comitaturi,
 quorum mox numerum augent alii, quos timor inanis
 domibus expulerat.

74. Argonautae diu confederant naui suae pauentes;
 galeas clypeosque per tenebras vident micare, dubii tamen,
 quid hoc rei sit; num hostis quidam externus castra
 nocturna securitatis causa posuerit, an *Colchi* fortasse ipsi,
 nam paucor remotissima etiam timet, obuiam sibi proces-
 sissent. — 77. Iam vero hasta *inmani turbine*, horrendo
 cum sonitu mediam in nauem aduolat, iubetque arma
 subito rapere *manu caeca*, quae, quem in usum, vel contra
 quos caperentur, adhuc ignorarent. *Princeps* primus *ga-*
leam constringit, hora fortius contrahit *lason*, vociferans:
 en! vota expleunt, *optatos huc adfore Colchos*, socii di-
 lecti, *credite*. — 83. Vti *Mars*, *Martius currus astris*,
 coelo in medios *Bistonas* *Thracas exsilit*, et magnus
 animus et clamor et *tubae sanguinae*, caedem nuntian-
 tes *iuuere* magis excitare, delectare solent *Deum*, sic *lason*

obcupat arua furens. primus esse cupit, qui in continentem terram ruere properet. — 87. *adglomerant latera*, conferto agmine incedunt, *densis thoracibus horrens firma*, immobilis ita manus, vt nec *virgo fera* Minerva, *aepifono* aegide munito *pectore*, nec dextra fulmine armata Iovis, nec *terror pavorque*, *Martis equi* (cf. 2, 204.) *dispellere*, dissiicere, ordinesque solueré potuissent. — 90. Nec vero ad se defendendos tantum adstant parati, sed etiam ad adoriendum: *contextis* ita arcte implicitis atque connexis scutis, vt ne minimum quidem interesse spatium; *umbonibus*, qui pars erant clypeorum, in medio prominens et acuta, qua hostem propellere, adeoque vulnerare possent, *urguent*. — 91. Stant *vt nubes*, quam Iupiter *coeruleo agmine* (agmen etiam de aquis vsurpant poetae, vt Virgil. Ge. 1, 322. Aen. 2, 782.) *nimbosam*, imbribus grauidam, *constituit*, quae, quamquam *Zephyri* inter se decertant, *Notique rigentem*, innotam, *pulsare* cupiunt, diu tamen eodem loco haeret, metuque inplet homines, dambios, quod in fretum, quasue in terras tandem ruitura sit.

95. *Hinc*, ex altera parte Cyziceni, vociferantes iacere *faxa, faces, tortae pondera fundae lapides graues*, quae omnia Argonautarum *phalanx innotata* sustinet, irasque *retentant*, continent, *congeries dum prima fluat*, dum primus inpetus telorum conquienerit. (*telorum* addidi, non *hostium*, quum congeries rarissime de personis, plerumque de rebus adhiberi soleat: infra tamen 6, 511. itidem de personis videtur vsurpata esse.) — *Stellantia tegmina*, splendorem thoracem, et clypeum, *ingentemque umbram*, quam proiciebat *Corythus* Cyzicenus heros, *Mopsus et Eurytus notant*, vident. *Resistit ille* (quis? Corythus, an Mopsus? malim de hoc accipere) *gradu*, sic resistit, vt tamen gradu non deiiceretur, vt promptus ad resistendum maneret, *sefeque a lumine ferri coruscante hostis gladio sustinuit praeceps*, a cito inpetu se continuit, *subitum ceu pastor ad annem spumantem nimbis*, aestuantem, *fluctuque arbusta ruentem prosternentem*. — 103. Sed *Tydeus*, en! ait, in quo vires experiar; vtinam comminus, cum eo decertare detur! *subit illa Corythi cuspis sagitta Oleni Tydei, dedit ille sonum*, dum caderet, *compressaque mandens aequora campi glebas*, in qua iacebat, mordens (idem fere, quod Horatio Od. 1, 7, 12. *solum tetigere mento*) *purpuream singultibus excspuit auram*, ad quemque singultum excspuit sanguinem. (Fundus est Homeri *κορφύραος δάμαρος* Il. 5, 83.)

quem imitati deinde, mutata elocutione, Virgil. Aen. 9, 349. *purpuream vomit ille animam*, et alii.) — 108. *Ac veluti* (luxuriatur poeta in cumulandis comparationibus) in *medio ponto horrida rupes latet*, non animaduersa, quam nunquam inpune tangunt nautae, *sic agmine caeco* temere *strictis ensibus* incurrunt Cyziceni, quorum plures obcumbunt, in his *Bienor, melior fortior patre*.

113. Nec minor in vrbe trepidatio. *Genyso* vxor arma noctu amouerat, sed illi *subitus reluxit focus*, ignem de nouo adcendit, vt arma obcultata reperiret, et reperit magno suo malo, *tibi gaudes, miserande, repertis*. —

117. *Linguit videntes abundantes*, largis dapibus instructas, *mensas, infectaque nondum absoluta sacra*, per vigilia *Mledon; chlamys inbelli ostro torta circumuenit manum*, quae ego, an recte, nescio, sic intellego: chlamyde, quae, quamquam purpurea, bello tamen inutilis nihilque erat profutura, sinistram circumuoluit manum, vt pro scuto esset; (similis locus ap. Petronium c. 80. *intorto circa brachium pallio componit ad proeliandum gradum*) *strictoque vias praefulgurat ense*. dextra per viam in antecessum vibrat gladium. (coruscare facit, Gesner. in Thes. h. v.) Sic *taedas praecutere* Ouid. Met. 4, 755. —

120. *Talis in arma ruit; nec vina dapesque remotae, statque loco torus*; hactenus omnia facilia, non item, quae sequuntur: *in quo (omen) mansere ministri*. Locus salubrosus, in quo, quid ex *omine* facias, difficile dictu sit, nec Burmannus sibi satis ipse facit. Erat, vbi ego, mutata interpunctione, et *ministris* ad sequentia tractis, sanare locum mihi posse viderer, ita nempe: *stat loco torus*, in quo *toro (omen) mansere* sc. *vina et dapes*, Argonautis paratae, *ministri inde vagi* etc. Sed male me ominatum esse postea deprehendi, eam in primis ob causam, quod Argonautae urbem de nouo ingressi non sunt. Maneant ergo suo loco *vina et dapes*, et *torus* et *ministri*, solum *cinen* tollatur, et pro *in quo omen* legatur *insomnes*, quod reponi iubet Bentleius in epistola ad Burmannum data: *Statque loco torus: insomnes mansere ministri*. Nec temere coniecit acutissimus ille Angelus; nam non vnus codex habet *in quo amnes*, ex quo vera Valerio manus restitui potest. Neque video, cur miretur *insomnes ministros* Burmannus; equidem mirater magis, si somno se dedissent ea nocte, qua *hostes ante portas adparuisse* audirent, quaque de dominis solliciti essent absentibus. Non dubitavi igitur, tam

luculentam emendationem in ipsum textum recipere. — 122. *Inda vagi* (Genysus et Medon? Ita volunt interpretes; possint tamen Cyziceni omnino rectius intellegi) *nec tela modis nec casibus isdem conseruere manum*, in quibus duo Adcusatiui, *tela et manum*, obfendunt. Burmannus ita expedit, vt pro *tela* — *bella*, pro *manum manu* poni velit. De *manu* facile consentio, et potiores ita libri praeferunt, non item de *bellis*, quibus nihil lucramur; nam vtraque formula *conserere manu bella*, et *conserere manu tela* insolita sunt Latinis, qui *conserere manum, pugnam, proelium, caedem* (infra v. 127.) dicere solent. Possis etiam legere: *Inde vagae nec tela modis, nec casibus isdem conseruere manus*. Certe apud ipsum Nostrum *conserta tela* sunt 6, 182.

124. *Ecce grauem nodis pinguique bitumino quassans lampada* ab arce decurrit, *Phlegyns; leues, leuis armaturae manus* Pelasgorum noctu inuasisse ratus, *Thamyrum*, ducem sine dubio latronum illorum, saepius ab se repulsus, magno cum clamore et late ardente face requirit, haud secus ac *Typhon*, turbo nautis periculofus, *igne fulgure simul ventisque rubens, quem Iupiter alte crino tenet*, cf. 6, 170. vbi *Typhonem Iupiter reuerberat aruis*. Flaccus duplicem h. l. personam agere iubet *Typhonem* vel *Typhoeum*, primam turbinis, alteram Gigantia coelo deiecti, ideoque duas diuersas fabulas miscet. — 133. Tollitur *hinc*, ex altera parte contra hunc *Phlegyan*, *totusque ruit Hercules arcu, aduersa flamma spicula certa regens pectore*. Obscuriora haec et asterisco ab editoribus notata recte tamen habere putauerim. Hoc, nisi me omnia fallunt, voluit poeta: *Hercules* ipsam *aduersarii* facem in usum conuertit suum; prout enim hanc ille mouit, ita *Hercules pectore*, ad pectus admoto arcu, (nam non genis, vti nunc, adplicabant inferiorem arcus partem antiqui, sed pectori, Homer. Il. 4, 123. *νύρην μάζω πέλασεν*, Virgil. Aen. 1, 862.) dirigebat *spicula certa*, vt certo ferirent, *per piceos adensa globos*, quae *tela*, vt Burmanni verbis vtar, quum ipsam *lampada* transirent, inde ignem conceperunt, et *adensa* per *piceos globos flammae pectus* transfoderunt *Phlegyae*, vnde duplex vulnus, a ferro et ab igne, infligebatur. — 135. *pectus harundo per medium contenta*, cita, rapida *fugit, ruit ille* incidit *ore comanti*, bene comato capite, in ipsam facem, *maiorque adparuit ignis*, caesariem adprehendens. Tota imago nimis quaeſita.

138. Iam aliae caedes memorantur, in quibus non nisi singula verba explicanda veniunt. Sic 140. *duplicatam securimalii aliter exponunt: Abresch* Auctar. ad Dilucidat. Thucyd. p. 296. de incurvata, ideoque obtusa — *Bolt* Sylva p. 85. librata — *Withof* celerata. Mihi vero est vel *bipennis*, vel bis repetita, vti congeminata 6, 379. — 141. *aspera cingula* vel acu picta, vel bullis, vel caelaturis distincta. — 143. *prima cadavera linquite*, nil nisi primitiae caedum sunt, sed, his non contenti, plures caedamus. — 147. *pergunt rupta testudine fusi*, referenda ad v. 97. vbi adglomerabantur, densisque thoracibus stabant; iam vero vagi hostes adoriuntur.

150. *Ipsc dux Iason super vultus caesos hostes ore humum prementes, taboque labantia crotore lubrica terga, campi Martisque potens*. apertum sibi campum pugnamque videns, vt *caeca profundo hiems*, vt inopina in mari exorta tempestas, *currit*. — 156. *fixam videt decrescere cornum*. Poeta, in variis caedum generibus excogitandis non eadem semper, qua Ovidius, ingenii felicitate adiutus, singularia quaedam et mira narrat; hoc tamen videtur voluisse: Iason lancea ferit Glaucum, qui telum quidem contra expedit suum, sed sentit, hastam aduersarii alius intrare corpus, *vidit* hastam, quo penitus infigetur, eo magis *decrescere*, eo minorem breuioremque fieri. — 158. *insignem cithara cantaque fluenti*. Fluens obponitur aridae voci, raucae; est igitur, liquida, sonora, suavis. — *qui dulci pectine plectro*; proprie instrumento variae formae, quo lyra pulsatur vel raditur, tum per synecdochen pro tota lyra posito, *Bistoniae Thraciae post magnum alumnum Orphea*, cui Thracia patria, *festis adfistere mensis ausus erat*, Orphea aequare in lyra pulsanda stulte sibi persuaserat. Ceterum imitatus est Flaccus Ovidium, qui in pugna cantorem itidem sistit Met. 5, 111 sq.

161. Hercules iam non amplius pharetram et arcus exercet (quod verbum vsurpant de rebus, quibus saepe multumque stimur, *handhaben*. vt fatigare; v. supra 21.) sed diiicit agmina *clava sorica*, quam vbique comitem habebat, adsumta. — 163. Qualis sonitus est sylvae, quae caeditur, *densa sylva labat magna iuuenum robustorum securi*, cuneisque adactis *grauis robur*, quercus ponderosa, *gemit*; (rei inanimatae sensus tribuitur) sic *ossa dura* malaeque sonant sub ictu. *sparfusque* conspersus, (cf. infra 5, 319.) *ager cerebro albet*. cf: Virgil. Aen. 12, 36. *campi ingentes*

offibus albert. — 167. *subsederat*, infidiatus. — 168. *os barbanque* barbatum caput, *clauam superne intonat* (actiue, quod quum insolentius sit, alii malunt *claua*). — 169. *I nunc* consueta poetis inrisione infelicium *oboumbens* *Herculis armis*, *donum ingens semperque tuis mirabile fatis*, magno tibi honori est, in fatis tuis vt mirum et honorificum memorabimur, quod Herculis manu cecideris. *Donum* sic ironice sumtum est etiam 4, 116. — 171. *Horruit* ad Herculis nomen, auditum, *nomen enim adnouit amicum* (amici) *primus*, et *ignavis dirum scelus adtulit vmbri*, primus fuit, qui manibus eorum, qui iam iam cecidissent, quique mortis suae auctores non nolent, hospites Argonautas fuisse nuntiaret. — 174. *mento moras fouisse benigna*, beneuole per aliquot dies, quibus morari deberent, excepisse, et *laribus sacrasse diem*, festum diem instituisse, quod nouus hospes familiae adcesserit. — 177. *quem tu qualemque*, quam deformem, *videbit adtonitus, Crenaeae, parens!* non adnoscet, oculis non credet, te esse, qui antea tam formosus eras. *En frigidus somnus mortis orbis oculos* (cf. 231.) *purpureos*, viuidos, vegetos, pulcros omnino, (v. Iani ad Horat. Od. 4, 1, 10. et infra *purpureum jal* v. 422.) *obit*. subit: *iam candor*, candidus faciei color et *anni*, iuuenilis vigor, *deficiunt*. — 181. *Desere nunc neuus et Nympharum durus amores*. Inrisione, vt paullo ante: *i nunc*. Antea ita pulcritudine superbiebas, vt Nymphas contemneres syluasque relinqueres; iam vero idem aude, si potes.

182. *Hylas*. Hic *diuersa turbantem*, alia campi parte pugnas cientem, *Sagen neruo fallere*, sagitta prius missa obcupare, praeuertere, obculto ferire, quamquam *puer*, tamen *ausus primum experimentum facere fortitudinis*, *spes maxima bellis*, magnam herois futuri spem de se excitans, *si prospera propitia Iuno*, nisi haec inpediat.

186. *Castor et Pollux*. Parum absuit, quin alter alterum conficeret. *Adcessere nefas* (eheu!) *tenobris fallacibus acti in sese*, *ast illos noua lux subitusque frontis apex*. flammula, quam nuper galeis eorum Iupiter addiderat, (v. supra 1, 571.) iam subito visa *diremit*. Alios igitur adgrediuntur, et Castor quidem *Ityn*, *qua caeruleus ambit balteus*, et *geminis committunt ora dracones*, vbi cingulum fibula continebatur, in qua duo serpentum capita ita conferta erant, vt mordere se inuicem viderentur. cf. infra 6, 19. *tereti serpens dat vulnera gemmae*. Ouid. Met. 8, 328. *mordet*

fibula vestem. Curtius 3, 3. *pallam — aurei accipitres velut rostris inter se congruerent, adornabant.* — 191. *Poblux* alios, inter eos et *Cydrum*, qui *totis connisus viribus* (sic recte, non *connixus*) hastam coniecerat in alium *Cyzicenum*, *venatorem Erymum*: sed hanc hastam *fata serentem*, mortiferam, *luna brevis*, nubibus aliquantisper emicans, *Diana comitem venatorem miserata prodidit*, in conspectum dedit, ita vt *Erymus leui capitis motu hastam declinare posset, iubas cessere*, crista quidem galeae feriebatur, sed *raptum per auras vubius* aer diuisus est ictu, et *extrema sortuit cita casside cuspis*, velox lancea non nisi extremam stringebat galeam.

198. *Telamon Opheltem vana sonantem, iactantem sine dubio generis nobilitatem per cedentis clypei opus* (μῆνυξ ἔργον, χρῆμα) *partemque* (melius et magis poetice *cratem*, quod repouit suadet Gesner. Thes. v. *trilix*) *trilicem*, triplici catenularum inuicem confertarum ordine munitam, *qua stomachi secreta*, vbi stomachum clypens tegebat, *ferit.* — 201. *hunc regem, aut aeque alta gente fatum fors mihi delegerit.* Sic strue verba, et ita mecum intellege: *Di, precor, vt in hoc iactatore vel regem, vel alium non admodum rege inferiorem mihi fortuna obiecerit, magnusque et flebilis vrbi conciderit.* cui eo maius damnū hoc interfecto infligam. — 203. *Hūc addit praeter alios Phoeceā; Lelegum loniae qui pulsus ab oris regis amicitiam et famuli propioris honores (qua patiens non arte?) tulit*, h. e. qui, quamquam externus et exsul, tamen ad amicitiam *Cyzici regis* et interiorē adeo admissionem (sed quibus artibus, quaque patientia?) sese euēxerat. — 206. Et sic *Telamon saeuire perrexit, donec nox altā cadentium ingentes sonitus ruinasque augetet, cadentium prolapsus ob noctis silentium grauius ad aures adidebat, quod noctu fieri experientia docet.* — 208. *Vt magis Inarime*, (alias *Aenaria*, *Pitheculsa*, hodie *Ischia*, insula prope *Neapolin*, *Typhoeo* inposita, *Virg. A. 9, 716.* vbi, si plura cupias, vide *Heynium* in peculiari *Excursu*) vt magis *magūor* (ornatus causā adiectum) *Vesuius*, *Vesuvius* mons, (infra 4, 507. *Vesuevus*) *anhelat; adtonitas terrae motibus et igne eructato fuscitat concutit vrbes; sic pugnae crudescit opus*, magis cruenta fit pugna nocturna, neque enim *ignea cedunt astra loco*, solito diutius in coelo morari sidera videntur, et *lentis haeret nox conscia bigis*, consulto, de industria longius durat. Sic igitur, veste poetica detracta, inde a v. 206:

omnia apte cohaerent, nec desideraueris ornatum poeticum in *mugilore aethante*, (respicit autem Gigantem igniuomo monte pressum) in *noctis conscia, lentis bigis haerente*. De curru Noctis cf. 2, 295. et omnino Cel. Eichstaedt Quaest. philol. p. 15. 16.

212. Anhelat ipse poeta, et Musam denuo in subsidium vocat, vt *Tartareas horrendae noctis omnia sequentem*, enarraturum adiuet. — 213. *Phaethon*, Sol ipse, vti ap. Virgil. Aen. 5, 109. *adflat Tisiphonen*, equorum Solis adflatum, aduentum eorum sentit Furia, et quidem *trepida*, quoniam non nisi noctu Furiis vagari licebat, vti et Umbris et Manibus ad infera loca sub diluculum redeundum erat. cf. Heyne ad Virgil. Aen. 6, 538. 5, 739. et Ruperti ad Sil. Ital. 13, 808. — 214. *grauior locos iam luce propinqua umbra premit*, densiores adeo tenebrae totum campum obnubilare videntur, *non signa virum, non funera cornunt*, discernere viros non poterant, quos interficerent. — 216. *Vos, prodite, Divas Musae Eumenidum noctisque Furiarum extrema nocte*, vbi longiori morae locus non esset, *grassantium globos conferta agmina*. — 218. *trepidi singultibus labentum agri*, audax et difficile intellectu: *melius tepidi*, quod Bononiensis habet, recenti nempe sanguine, quem moribundi lingultantes eiecerant.

220 — 242. Ipsiús Cyzici caedes narratur. *Cyzicus aciem vanis discursibus inplet*, per totam aciem discurret ausu inani, *fata trahens*, morti ipse propinquus. Triumphantis quidem more sibi persuaserat, Pelasgos a se fufos, *sed tales aditus falsam de Pelasgorum aduentu opinionem*, (nisi malis animos) *eaque gaudia immiserat ira Deum*, numinis alicuius, Cybeles. — 224. *Veluti quum Coeus, Coeli ac Terrae filius, Titanum maximus*, (Hesiod. Theog. 133. 134. Virgil. Aen. 4, 179.) *fundo in imo Tartari*, si quando ipsi contigit, *adamantinae durissimi ferri, chalybis catenas fractas Iovis* post se trahere, *vocatque laetabundus*, fortunam suam narraturus, *Saturnum Tityonque*, notum illum Gigantem, qui apud inferos per nouem iugera porrectus iacebat (Virgil. Aen. 6, 195 sq.) *spem quae aetheris amens concipit*, stolide ad superos se euasurum credit, *ast illum fluminis Styge, Phlegethonte, et nocte tenebris Tartari remensa* post se relicta, *Eumenidum canis* (Singul. pro Plur. Apollon. Rhod. 4, 166c. *Ἄιδρο Ζοῦι κύνας*) Furiarum comites et ministri, (de quo vocis *canis* vsu vide Ruhnkenium Epp. crit. p. 93 sq.) et *sparfae iuba hydrae*, earundem Fu-

riarum angues circum capita sibilantes, *repulit*. Idem igitur addidit Cyzico. — 229. *Saeuit acerba*, cum acerbitate fremens, *tardumque a moenibus*, quod ex vrbe non adproperet, *agmen increpitat*: Numquamne dolor virtute (mel. dolor virtusque, i. e. virtus dolore excitata) *subibit nil ausas sine rege manus*, cines meos, nil sine me, nisi me duce audentes? At longe alacriores estis, *barbara*, Phrygia, Berecynthia *buxus tibia si vocet*, (cf. Aen. 11, 737.) *et motis vlulantia Dindyma sacris*, (mouero. vox solemnis de adparatibus dierum festorum annuorum. Sic ancilia movebant Saffi.) *tunc ensis placeatque furor, modo tela sacerdos*, cui lubentius paretis, quam regi, *porrigat*, et *inssa sanguis* (producta per licentiam poeticam posteriori syllaba) *exuberet vlna*, et ex praecepto Corybantum sanguis large ex brachiis incisus fundatur. (cf. sanguineos lacertos supra 20. infra 7, 635 sq. 8, 239. in primis Lucretium 2, 631 sq.) — 235. *Talibus tam acerbe insultans*, nec cuius solam, sed ipsi etiam Deae, *iam dudum numine Divae deficit*, vires deficere sentit, *infracti debilitati*, inhibiti *languescunt frigore cursus, corda pauent*; et, ne dubius maneat, vnde haec sibi addidant, *audit fremitus irasque leonum*, curru Cybeles iunctorum, *audit cornua*, sonitum instrumentorum musicorum, *motas videt inter nubila turres*, coronam ipsius Cybeles turritam. — 239. Tunc advolat certa et grauis Iasonis hasta, *latumque sub imo pectore iter rumpit*, aperit, patefacit, (cf. 1, 4. 6, 139.) late hians infligit pectori vulnus. — 241. *quam nunc incognita vellet lustra ferarum latibula, sylvas, nullisque datos venatibus annos*, nullum venando tempus consumtum!

243. Talia viri fortes vtriusque tela fundunt, *sonituque pedum motuque suspecta explorant*, adrectis auribus ad leuissimum quemque pedum vel corporum motum suspiciosi, *prensant socios vocemque reposcunt*, ipsos sodales in tenebris conripiunt, et excubiarum nostrarum more adclamant. — 246. *Quod si tanta lues caedes diluculo non esset interemta*, orta dies nil nisi feminas in vrbe, marea per litora fratros vidisset.

249. Iam, vero, rege peremto, Iupiter ipse ad pugnam dirimendam opemque ferendam *sereno coelo intonuit*, vt praesentiam numinis sui manifestam faceret, quo territae nocte *saiae*, noctigenae Furiae (cf. Virgil. A. 7, 331.) *territus armipons Mars*, vt ab hac pugna desisteret; *tunc porta truceis coit infera belli*, Tartarus clausus, qui Furias emi-

ferat. Variant libri in *infera* et nonnulli habent *effera*, quod Heynius Exc. 9. ad Virgilii Aen. 1. praefert, cuius vericulum 293. ob oculos habuisse Flaccus videatur.

254. Cyziceni fugiunt, *quas sola salus*, nec persequi eos Argonautis animus est; *stetit anxia virtus*, quamquam fortes, consistunt tamen, timentes, ne forte dolus similitae sublit fugae. — 257. Ecce die inlucelcente *primos* (pro *primum*, *demum*) *portus* lumine sparfos videbant, *notaeque, nefas, albescere turres, aedificia, eheu!* bene sibi cognita et tenebris procedentia conspiciunt. — 259. Di maris, exclamat Tiphys, *ut mea fatali damnasti pectora somno*, quam tristem oculis meis somnum inmisistis! *quantis monstris*, quam inopino foedoque spectaculo litora *socii caesi compleverunt!* — 261. Argonautae ipsi, nimis adtoniti adhuc, stupentes, exsangues adsunt, quam ut gemitum pudoremque de facinore a se perpetrato verbis exprimere possint, stupent haud secus, ac 263. *Thyas ad crines et tristia Pentheos ora, ubi impulsae iam se Deus agmine matris abstulit, et caesi vaneunt cornua tauri*. Haec omnia lucem adcipient, si memineris de rege Thebarum *Pentheo*: qui quum sacra Bacchi in urbem nolisset admittere, Deus iste, hunc sui contemptum vlturus, matrem et materteras regis, Thyadas, Maenades, Bacchas, ita obcaecavit, ut in tauri (alii habent aprum, v. c. Ovid. Metam. 3, 714. quem omnino consuluisse non poenitebit) specie sibi obiecta Penthea ipsum dilacerarent; sed quum furor a Deo inmissus resideret, non tauri cornua, sed crines confusos et cruore tinctos, et *tristia Pentheos ora* caput, faciem coram viderunt, stupentes adstiterunt.

267. *Nec minus effusi grandaeuorum senum ad litora vulgus; (vulgus effusi?)* quid putas, Prisciane? Sed errauit Valerius meus praeeunte Virgilio, qui Aen. 6, 660. habet: *Manus ob patriam pugnando vulnere passi* quum vero *socias suorum viderent manus caesas*, fugiunt retrorsum, sed adclamat Iason: — 270. *Quos fugitis? Propius intueamini, qui sint, quos fugitis*. Mallem me meosque hac strage potius obcubuisse. *Deus haec, Deus asper utrisque implicuit*, numinis alicuius, utrisque infecti, ira hoc inmisit malum — Argonautae *sumus, hospita turba*, hospites modo digressi. *Cui flammis miserosque moramur honores?* Age, quum factum infectum fieri nequeat, triste officium mortuis faciamus. Iason vrgere nimis iusta faciendâ

videtur. Melius fecisset, si inisset inquiri, an nonnulli fortasse spiritum adhuc traherent seruarique possent.

274. *Tum super exsanguis consortae caedis* (v. supra 123.) *aceruos praecipiti plangore ruunt*, matres coniugesque, filios maritosque adnoscunt ex vestibibus ac pictis aliisque donis. It gemitus toto caelo per *aequora sinuosa*. (litora sinuosa 2, 452.) *pars tenues status* spiritus emissi, vim vitalem exiguam obseruant, et *adhuc stridentia* sanguinis aliquid effundentia *praesent vulnera*, (cf. stridentem spumam vulneris Ovidii Met. 8, 417. et supra 375.) *pars fera* certi de morte cognatorum, tandem *componunt*, comprimunt *lumina dextra*.

280. iam inuentus etiam rex in mediis cadaverum aggeribus. *Tristi silcant ceu cetera planctu*, quasi hic solus esset legendus, sic omnes ad eum concurrunt. Circumstant et Argonautae, *descentque nefas et cuspidis ictus Aesoniae*, hastam Iasonis tam tristem cladem adtulisse, *sortemque ducis aegram*, Iasonem, qui se ipse adculat, *solantur*.

286. Iason, quum crines pingui sanguine concretos, pallidum vultum hastamque in caro amici pectore defractam videret, ingemit, et oratione, adfectuum, miserationis praesertim et pudoris plena, mortuum ita adloquitur: *Te tamen ignarum tanti furoris nox habet*, at vero tu quodammodo felix praedicandus es, qui tam foedum morte praeueneris spectaculum, et nullo testantem foedera questu, vt violata a me hospitii iura queri possis. — 294. *exsanguine mea speravi*, timere potui, (nam sperare Latinis omnino est futurum aliquid expectare) *te posse manu? talis*, tam ingratus hospes, vt mox cruentus redirem hostis? — 297. *nonne haec mea iustius essent funera*, mihi potius moriundum erat — *meque tuus error nunc plangeret*, tu potius me a te inscio interfectum plorares? — 299. *Nec Clarii nunc antra Dei*, Apollinis, qui praeter alia loca, etiam in vrbe Solophoniorum Claro, et ex antro quidem, oracula edebat, *quercusque syluae Dodoneae Tonantis Iouis arguerem*, incularem, quae mihi talia proelia, tales triumphos praedicerent? *cur mens conscia vatum*, vates futurorum praescii, *qui patriae senectae exitium crudeli*, necem patris senis canebant, *cur hoc tantum nefas reticere?* — 304. *quae me hospita*, hospitio, *tellus adcipiet*, quae non primo a litore arcebit? — 305. *Inuidere Dei*, spem laetam a me conceptam, fore, vt, reuersus ex Scythia, tuas terras renisam, tibi que in bello contra Pelasgos siam

comes. — 311. *Voluite sylvas* (vtraque vox auget: haec multitudinem lignorum, illa laboris magnitudinem exprimit) *socios*, sociorum amicorum *lustrate rogos*, circumneatis, *date munera*, quae nostro misisset Cyzicus igni, rogo.

314. Iam mortui regis coniugem in scenam producit Valerius. *Clite laceras super ora mariti fusa comas* (Graeca forma pro: laceris comis se effundens) sic fatur: *primis coniux coniugii ereptus in annis, cuncta trahis, omnia tecum mihi percunt: necdum suboles, nec gaudia* (gaudia subolis) *quibus moesta tuos nunc, optime, casus perpeterer*, quae moestitiam de morte tua leuent meam, *tenui quidem solamine*, solamine tamen luctum mitigante *fallens* aliquantisper obliuiscar. — 320. *Mygdonis Phrygii regis arma bellum patrem et natales rapuere domos, et patrem et patris hereditatem eripuit, Triuiaequae potentis occidit arcana genitrix absunta sagitta*. Non addit, quid Dianae iram in matrem concitauerit, nec aliunde constat; exposuerim igitur de febris maligna, quam Apollinis et Dianae sagittis adscribere solere poetas, vel ex Homeri II. Lib. 1. nouimus. — 323. Nunc adeo tu, qui mihi omnia eras, *et coniux et frater et parens et spes a prima inuenta una*, (puella sine dubio fuerat pacta) *deseris, totamque Deus simul urbem inpulit, concussit* (quia inprolis subcessorem non reliquerat). Conferri in primis meretur Ovid. Her. 12, 162. ubi Medea: *Deseror, amissis regno patriaque domoque, Coniuge, qui nobis omnia solus erat*. — 326. *Ftinam saltem morienti tibi aduissem! vidissem tendentem mihi manus, moentis praecipientis iussa et mandata percepissem! quin et thalamis modo quæsta morari*, quae paullo ante tacite mecum, quod nondum redires in urbem, quærebar, *heu talem, iam mortuum, recepi, tantique metus secura*, alia omnia, quam tuum obitum, metuens. —

330. Ita eam in *compresso mariti collo* haerentem moesti ipsi Castor et Pollux vix erigere potuerunt.

332. Interea *nudatis montibus* (tot arbores ceciderant, cf. Sil. Ital. 3, 640.) *innumeras et certatim quidem pyras arguent, deproperant, decorantque* exornant, *et corpora moesti summa in summa rogorum planitie locant: vadit sonipes equus ceruice remissa languide, venatrix nec turba canum pecudumque morantur adducuntur, simul cremandi, quod pluribus etiam nunc barbaris gentibus in more esse constat. — 336. Funeræ quæ cuique manus, quæ cura suorum, quæ fortuna fuit. Locus perplexus et breuitate*

laborans. De manibus in primis hæreo, quas si licuerit interpretari de manibus in funere parando occupatis, totum locum ita intellegerem: Cognatorum quisque manu sedula raptim contulerat, quæ mortuis cara in primis fuisse nosset, ad rogum exornandum, prout fortuna vel amplior vel tenuior permitteret. Mihi tamen nondum satis facio. Omnino deesse verbum videtur, quod latet fortasse in *quæ cuique*. Quid? si legas *funereæque tulere manus?*

337. Medio aggere rex longe eminent, quem Iason ipse, *crebris quatiens singultibus ora*, dolorem gemitu et lacrymis large fluentibus declarans, *celso reponit in ostro*, rogo elationi purpureo velamine ornato. — 340. *Itat pietas auro atque ardentis murice vestes, quæ telis festina raperat vocantibus austris Hyppisypyle*, quas vix ob subitum Iasonis abitum absoluerere potuerat: *galeam porro dilectaque*, quæ carissima haberet, *cingula rogo iniicit*. — 343. Rex vero ipse vultu ad urbem conuerso iacuit, manu gestans sceptrum auitum. Nam quoniam nec *proles*, filius, nec *alius sanguis cognatus* superstes est, *ipse decus paterni regni sceptrum refert*, gestat, fert securi.

347. *Inde ter armatos Minyis referentibus orbis*, ter armati eundem orbem repetentes, circa rogum decurrentes, quod et Romanis in usu fuit, (Virgil. Aen. 11, 488. *ter circum adcenso cincti fulgentibus armis decurrere rogos*. Apollon. 1, 1059. *τρὶς πρὸ χυλαιοῖς σὺν τεύχεσσι ἰνυθῆντες τὸυβῶ ἐνυτρεπίξαν*) *concussi sonitu pedum rogi*, ter inhorruit aether, *luctificum clangente tuba*: *ut inieceret facies*, incenderunt rogos *supremo clamore*, ultima conclamatione, an forte in vitam redituri sint mortui. —

350. *Rerum labor omnis* — Burmannus cum Gronovio malit *regum* i. e. Argonautarum; ego vero nil muto. quidni enim interpreteris: res omnes multo cum labore congestæ, ligna, vestes, dona cet. *in auras solvantur*, et *celsis conlucent aequora flammis*, omnia absumuntur igne tam alte in aera surgente, ut et campi et mare ipsum longe fulgeant.

352. Scilicet hæc manebant fato destinata Iasoni lociis. *que, ex quo Peliacis caderet cum montibus arbor*, ex quo expeditionis nauticæ consilium cepissent, *hoc uolucrum minae*, auguria sinistra, *fulminaque praesaga*, malorum praenuntia, significauerant. *Sed quis non prima resellat monstra, Deum?* ea nimirum est natura idque ingenium mortalium, ut omnia a Diis immissa nihil ad se

pertinere credant, vt ad ostenta increduli sint, *quis longos sibi non auguret annos?* Verissime dictum.

357. *Dilabſae paſſibus aegris* (moestiſſima lentos facit gressus) *cum prole nurus, vxores et liberi; tandemque quiescunt dissona peruigili planctu iuga, silent per montes dissonae per totam noctem auditaē voces, non fecus ac orae Aegypti ab auibꝫ patriam vere ineunte repetentibus relictæ, quod ita effertur: qualiter Arctos septemtrionales ad patrias reuectis auibꝫ Memphis Aegyptus omnino, et aprici calidioris statio silet annua Nili, ad quem quotannis mitius per hiemem coelum quaerunt aues nonnullae.* Totus locus adumbratus ex Virgilio Aen. 10, 165 sq.

362. At nec dies, nec diem proxime excipiens *noxa aspera curis, quae asperas secum adfert curas. Minyas ab tanta caesorum imagine soluit, oculis animisque obuersari pergit amicorum caedes. Venti flant secundi, nec tamen fiducia vlla; nondum iusta omnia mortuis fecisse sibi videntur, patriae laborisque inmemores segni, otioso luctu torpent.* — 369. Ipse Iason, quamquam *tristissima rerum castiganda duci vultuque premenda sereno* — sententia egregia! Quo tristiora sunt, quae duci exercituique eius addidunt, eo magis dolorem reprimere (vel obcultare, vti v. 718.) vultumque serenum atque confidentem decet praeferre, *dulcibus indulget lacrymis, quibus animum leuari sentit, aperitque non dissimulat dolorem.* Gemere adeoque lacrymari heroibus ipsisque Diis haud indecorum habuerunt inde ab Homero poetae.

372. Tum in secretum abducit *Phoebum vatem, augurem Mopsū, causas mali ab eo exquisiturus. Decretusne venit fatus pavor a Diis inmissus, an sibi nectunt corda moras? an nos ipsi metu sponte animis concepto a prosequendo itinere retinemur? cur iam inmemores famaeque larisque* (cf. paullo ante 367. patriae laborumque amorem) *angimur? aut pariet (exquisite pro habebit) quemnam haec ignauia finem?*

377 — 416. Ad haec responsurus Mopsus philosophatur, doctrinaeque ab eo propositae summa haec est: Animae nostrae particulae sunt naturae diuinae et immortales; nefas igitur est, alios interficere. Quod si quis tamen fecerit, animae interfectorum, iniuriae adceptae memores, queruntur apud indices inferos, qui ad superiores, Furia comite addita, reuertere eis permittunt, vt de interfecto-ribus meritas sumant poenas. Si qui vero inscii alii

mortem intulerint, hi sua ipsorum conscientia anguntur, piaculo tamen aliquo dolori possunt mederi suo. — Hoc philolophema Argonautarum aetate utique recentius et e Platone haustum est, vnde etiam riuulos deduxit Virgilius Aen. 6, 714-755. vbi vide Heynium ad versum in primis 743. qui et Nostrum laudare non neglexit. — Sed singula videamus: 378. *Si mortalia membra sunt, sortitusque breues et parui tempora fati perpetimur*, exiguum vitae nostrae spatium constitutum est, *socius superi quondam ignis Olympi*, nobis, quorum animae olim purissimi aetheris particulae essent, *nefas ideo miscere neces*, non ideo licet, quemcumque velimus, pro lubitu vita priuare, *ferroque morantes exigare hinc animas redituraque semina coelo*, manu violenta expellere corporibus animas, in coelum reuersuras. — 381. *Quippe nec in ventos, nec in vltima soluimur ossa*, non omnes morimur, meliorque nostri pars perdurat, *ira manet, duratque dolor*, sensus eorum, quae passi sumus, remanet; *quum deinde tremendi Iouis Platonis* (supra 1, 730. Iupiter Tartareus) *ad solium venere, questuque nefandam indignam edocuere necem*, patet illis *ianua leti*, Stygem renaugare permittitur, *comes vna sororum Furiarum additur, et pariter terras atque aequora lustrant*. Furia auxiliante interfectores vbique inuestigare atque persequi datur. — 389. *Quisque suos fontes, qui iniustam necem intulerunt, poenis implicat*. — 391. *At quibus inuito maduerunt sanguine dextrae*, qui inscii caedem perpetrarunt, *si fors saeva tulit miseros*, si calui fortuito adscribendum est facinus, *si proxima culpae*, si non culpa quidem iusti nominis, sed culpa tamen aliqua leuior in homines cadit, *hos variis meus conscientia ipsa modis agit, sua carpunt facta viros refides* (melius fortasse cum Burmanno post *viros incidas*, vt *refides* in primum casum abeat) conturbantur ita, vt languescere incipiant, *iam nil amplius ausi*, animam despondentes, lacrymantur meticulosi, legnes existunt — *quos ecce vides demittens* — tales nos nunc sumus. — 396. *Sed nostra requirit cura viam, memori iam pridem cognita vati*. (Sic reposui, iubente codice Burmanni, pro *vate*, quod sensu caret) *Cura nostra* i. e. ego, et ad *vati* subintellige *mihî*; sic omnia clara: Ego viam iterum reuisam, quam iam olim, bene enim memini, calcaui. — 398. *Est procul ad Stygiae deuxa silentia noctis*, ornate pro inferorum regno, *Cimmerium domus et super isincognita tellus*, ergo

non in geographicis illa tabulis nostris inquirenda, sed a poetis efficta, qui extremas mundi terras Austrum et septentrionem versus Cimmeriis adlignauerunt, et primo quidem ab Homero Otyll. 11, 1, sq. quem Valerius expressit) *coeruleo, nigro, tenebricosa sinu, quo Sol numquam flammæ iuga currum, sidereos nec mittit Iupiter annos, anni tempestates ab siderum motu pendentes, hieme excepta, numquam calefit solis radiis, stant* (quietem exprimit) *frondes tacitæ, nulla ibi aus querula auditur, immotaque sylua comanti horret verna iugo, ipso vere, si quod ipsi contingat, nulla tamen vel leui aura arbores in montibus agitantur, sed frigore horrent ac rigent; specus umbrarumque meatus subter, antra subterranea, per quæ defunctorum manes commeant; Oceani præceps fragor* (pr. præcipitis Oceani, sed sic sæpe transferunt epitheta poetæ) *aruaque nigro* (horrido, vt sæpe *atra cura*) *vasta metu tenebricosa, latissime patentia, formidine plena, et subitæ post longa silentia voces, perpetua silentia raro eoque terrifico sonitu rupta.* — 406. *Ensisor hic atraque sedens in veste Celoneus* (nomen sine dubio a Valerio confictum, nam poetis epicis omnia definite, etiã nomina efferenda sunt) *insontes errore luit, lustrat, purgat, culpamque remittens carmina turbatos læsos voluit, vt Virgillii Sibylla folia, placantia manes.* — 409. *Ille mihi lustramina placula prodidit* indicauit, *volens* sponte, beneuole *Erebum terramque retexit*, quid ad inferos placandos apud superos agendum sit. — 411. *Ergo vbi oriens sol ascenderit curru vndas* (nescio tamen, an melius Burmannus *adcenderit*, inlustrauerit, vti 1, 370.) *puniceas* ab effectu, vt puniceæ adpareant, colore purpureo tinctæ videantur, *tu sacris adhibere, pro adhibe*, more Graecorum, qui infinitum ponunt pro Imperatio. v. Dorvil. ad Chariton. p. 475. ed. Lips. — *armentaque magnis bina Deis; me verò interea temporis vobis adesse haud fas est, religio prohibet, donec, quoad, quamdiu iustralia pernox vota fero, preces fundo per silentia noctis expiatorias, et iam nox adpropinquat, mouet en gelidos Latonia currus, Luna refrigerare incipit terras: (Lunæ: currum, iam supra vidimus 2, 295.)* — 416. *Flecte gradum, redeas ad socios, eosque mone, preces meas, ne turbent, placitis fileant, age, litora coeptis.*

417. iamque media nox erat, quod poeta duobus versiculis amplificat: *sopor mediis tellurem presserat horis, et circum tacita volitabant somnia mundo. Sic enim*

poetae tempora, enumeratis iis, quae fieri quoque tempore solent, circumscribunt. Copiosiores sunt in hac noctis imagine pingenda Apollonius 3, 744. et Virgil. Aen. 4, 522 sq. — 419. *vigil arcani sacri speculatus tempora* iustum temporis momentum rite seruans *Ampycides* Mopsus *petit aduersis Aesepia syluis flumina*, Aesepum per proximas sylvas defluentem et inde in mare se proicientem. — 422. *Hic sale purpureo* (recte, nam purpuram poetae tribunt omnino rebus pulcris, nitore in primis insignibus, vide supra 179. *purpureos oculos*. — *purpureos alares* Horat. Od. 4, 1. 10. *purpureum ver* Virgil. Ecl. 9, 40. *purpurea adeo nix* Albinov. 7, 62. Sal *purpureum* propriam tamen obcurrit apud Strabonem Lib. 3. c. 3. p. 415. ed. Siebenkees. quod terendo candidum faciant Hispani) *viuaque lympba aqua membra nouat* abluit *nitentia*, vt nitent, *seque horrificis adcommodat actis*, parat omnia, quae ad sacra diis inferis rite facienda pertinere sciret. *Tempora tum vittis et subplice aliuua*, quam subplices manu ferebant, (*ἱερῆσι*, cf. 5, 362.) *implicat*, et *stricto designat litora ferro*, locum eligit in litore (*templum* vocabant augures Liv. 1, 7, 18.) *circum aras humiles*, (his enim Dii inferi contenti esse debebant. Virgil. Aen. 6, 252.) *ignotaque nomina Diuum instituit*, cuique arae nomen aliquod Dei, quamquam non nominatim adsignabat, (*gentiles enim, ne quod forte nomen neglegerent, ἀγνώστους etiam altaria erexisse, δαιδαμόνια docet Atheniensium in Actis*. Apoll. 17, 23.) *syluaque super contristat opaca*, multis dentisque frondibus obumbrat; vtque *metum numenque loco addidit*, locum ita adornauerat, vt sacrum quemdam horrorem reuerentiamque in animis posset excitare, *ardentis nitidum iubar excitat alto*, solem orientem pronocat.

430. Sole orto Argonautae armis ornati incedunt, prae se agentes *lectas egregias bidentes oues aurata fronte*, cornibus deauratis. *Delius* (Phoebus 372.) *hic sacerdos augur longe obcurrit, ramoque vocat*, inuitat, inuuit, vt propius adcedant, iamque ipse *recenti stat tumulo*, subgestum e viridi cespite conscendit, *placida transmittens agmina lauro*, praetereuntem quemque laurea fronde leuiter tangens. — 435. Ducit deinde ad flumini, *ac vincula solvere monstrat prima pedum*, exlutia calceis aquas iubet intrare, *glaucasque frondes* (intollego de arundine, canna) *comis praetexere, hinc manus orientem versus solem tendere, et per campos discumbere*.

419. Tunc *piceae, nigrae*, nam tales inferis obferebantur, *ovae mactatae, prosectaque partim pectora per medios, partim gerit obuius Idmon*. Locus in mendo cubans ideoque obscurus, non in *prosectis* quidem, quae constat particulas fuisse viscerum tamquam primitias abscisas, et in altaria coniectas, sed difficultas est in *re partim* bis repetito, quod vel actionem duplicem, vel duas personas agentes requirit. Vnice vera est, quam Cel. Harlesius ex codice Bononiensi adtulit, emendatio; qui codex pro PER MEDIOS habet FERT MOPSVS, qui abesse non potest, quum sequentia ad hunc solum, non ad Idmonem, qui nil nisi prosecta circumtulit, pertineant. Nil verius, ideoque recepi. — 44. Ter tacite ingressi Argonautae, ter Mopus arma vestesque virorum tangit, *lustramina purgamina* ad mare proiicit; cetera comburuntur. — 444. *Quis etiam truncas nemorum effigiesque virorum rite locat quercus*, truncos quercuum in speciem humanam efformatos locat, *similataque subligat arma*, exornat galeis, clypeis, armis, uti nos, quae dicuntur, tropaea. — 446. *Huc*, in haec ficta hominum, simulacra *Stygias transire minas orat manes*, rogat, ut in haec iras transferant. — 448. *Iustifico* expiante cantu vocat: *Ite peremti*, manes a nobis caesorum, *memores abolete animas*, deponite memoriam facinoris nostri, *sit Stygiae iam sedis amor* ad inferos regrediamini. — 451. Vos ego nec per Graecas vrbes, nec per *triuia*, in quibus res suas habere in primis spectra credebantur, *vlulare* velim; nec gregibus nostris agrisue calamitatem inferte, nec *luctifer annus* grauis auctumnus homines incesat, nec nostri *minoras*, liberi, posteri *luant ea facta*, caedem a nobis inscils perpetratam. — 456. Dixit, et *summas vltimas frondentibus aris* (427.) *intulit, libavitque dapes*, carnes prosectas; quas *placidi*, innoxii, *mites protenus angues, umbrarum famuli*, quibus Manes alias solebant vti ad terrorem hominibus incutiendum (cf. 4. 250.) *linguis rapuere coruscis*.

459. Continuo nanem repetere Argonautas iubet Mopus, *nec visum terrae vertere, retrospicere, exciderint* animo, obliuiscamur, *quae gesta manu*, in quibus inscila manus, non animus peccauit, *quae debita fatis* (cf. 5. 21. et Virgil. Aen. 9, 107. *tempora Parcae debita*) non tam nobis, quam factorum iniquitati adscribenda. — 462. Illi alacriter operi se adcingunt, *ardua celsis insternunt tabulata foris* (tabulata a foris vix discriminari possis, nisi illa pro exteriori,

conuexa nanis compagine, foros pro interioribus sedibus, transis sumas; tum vero sensus esset: transtra substratis vestibibus altiora fecerunt in alta nane) *laetae concordia vocis oritur*, laeti omnes vno ore conclamant. — 465. *Impiter vrguentem imminentem nubem ceu summis altis Cerauniis* (Acroceranniis Horat: Od. 1, 3, 20. vbi v. Iani) *quum pepulit dissipauit, fulsere repente et nemora et scopuli, nitidusque reducitur aether*. Venusta comparatio et ad naturam expressa. Vti obnubilato coelo, quae prae pedibus essent, vix poterant conspici, iam solē nubes disiciēte, prospectus ita longe patet, vt remota etiam nemora et scopuli adpareant, et clarissima coelum occupet serenitas — eodem modo *et animi rediere viris, nutat magister ab arce ratis*, Tiphys gubernator manibus vultuque a puppi ad vrgendum laborem exhortatur. — 472. *Instaurant primi certamina innicem aemulantes, liber amictu veste deposita Eurytus et Idas, dictis* (dicteriis) *Talci*, qui sine dubio iniserat, quod cum Euryto vellet contendere, *non territus*. Inde alii *increpitant*, se inuicem excitant, atque *aequora pectore tollunt*, viribus intentis exagitant mare remis — *par gemitu adclaminatione, anhelitu, pulsuque remorum labor, versumque vicissim mittitur in puppim mare*, vt, quo magis remos adtraherent, eo maiores fluctus retro puppim versus ferrentur. — 474. *Laetus et Hercules, intortis adsurgens arduus vndis* altius se erigens ad fluctus vincendos *percussit subito deceptum fragmine pectus*, remus subito nil tale timentī ad pectus fractus est, atque *in terga ruens*, tribus post se sedentibus stratis, in transro quarti caput iniegit. Vide molem viri! cf. Apollonium 1, 1167 sq.

481. Iam meridiēs erat, quod ornate sic effert poeta: *Iam summas coeli Phoebus candentior, ardentior, arcas vicerat*, summum coelum adscenderat, et *longas antea mediū in medio coelo constitutus, meridiē reuocauerat exquiste* pro contraxerat, breuiores fecerat *ymbas*. — 483. *Tardior hinc, cessante viro*, tam valido remige qualis Hercules esset, delitutam *nauem* animaduertens, Tiphys ad proxima litora, *quosque dabat*, obferebat, ob oculos sisebat *Mysia, densos trabe montes* densis arboribus confitos *aduehitur*. Qua obportunitate vsus Hercules, naui egreditur, *petit*, inquisiturus, *excelsas ornos*, vnde nouum hōi remum conficeret, (Labores Herculis in euellenda arbore egregie pingit Apollonium 1, 1197 sq.) comitemque

habet *Hylan*, qui tamen passus *Herculis iniquos*, plentiores, grandiores, (auidi gressus. 1, 183.) aequare non potest.

487. Iuno Herculem animaduertens nauem deseruisse, occasionem ei nocendi oblatam adreptura primum Palladem in partes suas trahere studet. Quod quum non adeo facile esset, quoniam haec, *consors curis*, vti Iasoni susceptaeque ab eo expeditioni ita etiam Herculi fratri fauebat, fallere eam molitur, et *dolis* caro fratri auertere. Tunc ita adloquitur — quem sermonem vt melius intelligant lectores, breuissimis huc ponam, quae fusius infra 5, 230-273. narrantur. Phrixus mortuus Aetiae regi per insomnium adparens praedixerat, magnum huic malum imminere, si quando vellus aureum eripi sibi Medeamque filiam extraneo iungi pateretur. Itaque constituit vellus diligentius custodire, filiamque in maturam Stiro, Albanorum regi, desponsare. Quum vero varia ob ostenta atque prodigia ciues de futuro solliciti esse coepissent, sacerdos Aetiae suadet, vt vellus quamprimum in Thessaliam remitteret. Sacerdoti se adiunxit Perseus, Aetiae frater. Rex ira excandescens fratrem infumilat, quod inanibus ciues terroribus inpleat, vt solio se deiceret. Persuadet idem aulae proceribus, et Perseus in exsilium abit, mox socia adiutus manu rediturus. Haec omnia facta ante expeditionem Argonauticam susceptam, et iam Iunonis oratio facillima erit ad intelligendum. — 492. *Procerum vi pulsus iniqua, germanique fratris vterini Aetiae manu (repetes, quo crimine) meministi*, quam falsa criminatione, *Perseus iam mouit opes barbaricas* Scythicas, in primis Hyrcanas 494. ex Aetiae partibus stabant alii Scythae, Albani 497. *Albana porta*, portis Caucasiis, cf. infra 6, 33 sq. *gener*, futurus, procus. — 498. *Bellum ingens: Mars ipse citis habenis fundit agitat equos; Arctoo de carcere magna se tollit nubes*, nubes a ventis septemtrionalibus, Thraciae, vbi Mars sedem habere dicebatur, conlecta, *atque aequore pendet atro* hac ipsa nube obsuscato. — 501. *Conripe prima vias*, prior me in Colchidem festina, mox ipsa sequar. *coopto refer* Persae, iam in itinere esse auxilia, *paullumque nefas* (kleine Schelmerey?) *et foedera nocte* cum Persa. Faciliorem tamen sensum habebis, si cum Burmanno et Doeringio ad Eclogas veterum poetarum p. 213. pro *nefas* legas *moras*. — 506. At Pallas, quamquam *insidias aestusque dolos* iramque in Herculem nouercae sensit, obsequitur tamen, et petit Colchos.

509. Nunc sola relicta Iuno secum ipsa queritur, quod odiis in Hercule, nihil proficiat. *En odiis caput insuperabile nostris!* Quid prodesset, si alium ei Nemeaeum leonem, aliam hydram Lernaeanam iumitterem? Sponte quaerit ipse pericula. *Phrygiis vitro concurrere monstris virum, et pulcro referantem Pergama ponto vidimus.* Sermo est de bella Troiae litora infestante et Helione liberata, sed in ultimis verbis *pulcro* admodum friget otiosum. Pollis *Ionasse legere tuto*, si conferas supra 2, 545. *tuta litora*: magis tamen adridet Wakefieldii in delectu tragoediar. p. 40. coniectura *puro*, prouocantis ad Horatii *puras plateas* Epp. 2, 2. 71. vt sensus sit: Troianis vsus maris reddidit, ex quo liberum illud viderunt monstro marino. cf. etiam Iacobs Animadv. ad Anthol. Vol. 1. P. 2. p. 293. — 514. *En ego nunc regum Iovis, Neptuni, Plutonis soror, et mihi generis, Saturni filia quae sum, vllus honos?* — 515. *Iam tum indecores pudori mihi erant iustaeque dorum primitiae*, exquisite! merito indignandum fuit, et *tenero superati protenus angues* ab Hercule in ipsis cunis elisi, (Voculam ET, commate post *primitiae* sublato, mutui in A. nec poenitet. Dativum *tenero* Graeco more accipi posse pro a *tensro* bene noui, sed vel sic rō et inutile reperietur. Non nisi vna propositio est: angues a tenero superati indecores exstiterunt). — 517. Quod quum infans ausus esset, *debueram victa* (ironice) *nunc iuueni nullos casus labores iumittere? Verum animis* (irae) *insiste tuis, astumque per omnem teude pudor*, sine pudore dolum quemque necte, mox et *Furias Ditemque*, Acheronta mouebo.

521. Haec ait, et in montibus syluosis venantes videt pulcras Nymphas, Naiades, Dryades, Oreades cet. *vndarum nemorumque decus. Leuis arcus* (*habilis* infra hoc libro 607. *facilis* 1, 109.) et *manicae virides*, armillae e tenuibus arborum ramusculis confertae, *stricta et corytus habena*. Vulgata habet: *et stricta myrtus habena*; quam si seruare velis, non aliter exponere possis, quam sagittam, (myrtis enim ad hastas etiam et iacula vsos esse veteres, constat ex Virgilio Aen. 3, 23. Ge. 2, 447.) Ioris instructam, amentatam. Sed longe exquisitiorem subministrant lectionem amicissimi *Muelleri*, scholae Cizensis Rectoris meritissimi, *facilitas*; a quo quum petissem, vt, si quid in libris Thomae Reinesii, quorum pars maxima in bibliothecam episcopalem Cizensem olim migravit, orae Valerii mei adscriptum deprehenderet, mecum beneuole

communicaret, inter alia leuioris momenti adnotamenta inuenisse se ad hunc locum nuntiauit adiecta haec: "*Virides manicae*, videri possit legendum *teretes*; (nil opus! W.) *myrtus* lege *corytus*. Phavorinus: *ῥωपुरος*, ἢ *ροῦρο ὀφθαλμῶν*, pharetra. Stat. Theb. 10. (9, 730.) Stupor correctoris scioli, simul ingeniosa nequitia hic adparet." Hactenus Reinesius, qui in hac emendatione ita sibi placuit, vt eandem etiam suo exemplari Phavorini adlineret, et in Gloss. ad Inscriptiones p. 116. orbi erudito nollet invidere. v. Gesneri Thes. h. v. qui et ipse hanc correctionem probat, et Burmannum, si in mentem venisset, facile amplexurum fuisse, conicit. Ceterum vox ista etiam apud alios obuia est poetas, Virgilium, Ovidium, Silium ceterarum loca vide ap. Gesnerum. Ego vero Reinesii et Gesneri, duumvirorum praestantissimorum, auctoritati hoc dedi, vt lectionem diu inmerito exsulem renocarem, ita tamen, vt, quum prima syllaba producenda sit (*ῥωपुरος*) pro *et stricta* posuerim *stricta et*: *Stricta et corytus habena*, h. e. pharetra loris humero apte adcommodata. — Pergit poeta 525. Nympharum in cultu enarrando: *summo palla genu*, stola, quam fibula ad genu retraxerat, qualem et poetae et artifices solent Dianam, *tenui vagus innatat vnda erinis*, pulcre! passi capilli tenuium inlitar fluctuum mouentur per cervicem ad mammas vsque, *ad obscurae tectae decurrens cingula*, strophia, *uammae*. — 527. *Ipsa tellus citatarum*, propere incedentium, procurrentium *sorum pede plausa percussa personat*, et teneris, vt superficiem tantum leuiter perfringerent, *submittit erigit*, sursum mittit, *ἀναρίπτει*, *gramina plantis*. cf. Ruperi ad Sil. 1, 673.

529. Harum Nympharum vna *Dryope Herculeo*, *Herculis arbores caedentis fragore percussa commota* processerat longius, *turbatum visura nemus*, quid sibi vellet iste in sylua sonitus, sed fontem petebat rursus, *et adtonitos referebat ab Hercule vultus*, visa tanta viri mole territa aufugit. Ingenium muliebree, videndi audiendique cupidum, idem tamen timidum, bene expressum.

533. Hanc delabsa polo ad se vocatam Iuno blande adloquitur, et pronubae nomen egregie tuetur. Recte fecisti, inquit, laudoque subtilem pulcri sensum, quod tot hucusque procos, vt te non satis dignos, spreueris; ipsa tibi ego inuenem conciliabo, quem profecto non adpernaberis, qui Thessalica naui huc adpulit, et in ipsa hac sylua

oberrat, *Hylan*, nec *Baccho*, nec *Apollini*, quos nostri pulcerrimos inter Deos haberi, venustate cedentem. — 538. Vidisti *roseis pulcris habenis curru per haec loca domitas acies captiuos*, et *Eoi regni fercula Indiae spolia ducentem Bacchum*, vidisti *rursus thiasos et sacra mouentem*. *Mouere vox sollempnis de sacris faciundis*. v. supra 232. *si rursus pertinere videtur ad Bacchica sacra per expeditionem in Indiam susceptam intermissa*. Ammianus, de eodem Bacchi reditu loquens 22, 8. *orgia pristina reparauit*. cf. infra 5, 74 sq. qui locus huc omnino conferendus, ubi *resides thiasi*. — 540. *Hunc*, talem, aequè venustam, *vel posito pectine lyra venantem Phoebum crede dari Hylan*. Quantum lugebunt sibi que dolebunt praereptum, quae eum sibi sperauerant, *Achaeae*, patriae, *Nymphae*, *proles Boebeia*, *Thessala* (v. 1, 449.) *et flauis nata tristis Lycormae*, fluminis Aetoliae. Naiadas enim fluvialium Deorum filiae narrantur fuisse.

545. Sic ait, et cornibus sublimem *frondosa auia* subito perrumpentem *Hylae* obfert ceruum, (Virgil. Aen. 1, 189. *capita alta ferentem cornibus arboreis inter nemora frondea*) qui quum, ita iubente *Iunone*, tardius incederet et consisteret diutius, persequendi eum *lubido* incescit *Hylan*. — 550. *Hercules* ipse e longinquo prospiciens hortatur, et dicto citius et ceruus et *Hylas* ex oculis ablati. *Ceruus* puerum persequentem et iaculari, sed fessa manu, minantem procul *ad nitidi clari fontis spiracula* antra (*Apollon*. 1: κρηνη καλλινοος) *abducit*, et *leuis ipse* *superfugit undas intactas*, vno saltu traiecit.

555. Ita spes *Hylae* elusa; vt vero *artus et concita pectora* totum corpus aestuans *sudor diluerat*, penetrauerat, madefecerat, *avidus* quietis *procumbit ad anem*. *Stagna vaga*, *trepida*, *tremula*, *ceu* (ita teposui praeeunte Heinlio pro sic, vt referatur ad sequens tale) *luce micant*, ubi *Cynthia* *Luna* *coelo* *prospicit*, *aut medii meridie* *transit rota candida orbis purus Phoebi*; *tale iubar diffundit aquis facies* *procumbentis Hylae*; *nil umbra comaeque*, *umbræ arborum*, (*die schauerliche Dunkelheit des Haines*. Sic verissime Lenzii Encycl. S. 309.) *turbant*, *nil sonitus surgentis ad oscula Nymphae*. — 560. *Illas avidas iniecta* (violentiam exprimit) *manus*, *brachiis amplexa cupidis*, *heu fera cientem* *vocantem auxilia*, *et magni referentem*, *saepius repetentem nomen amici Herculis*, *detrahit*, *secum rapit in antrum*; *adiutae prono nam*

pectore vires, nec magno labore conficit, quum suo ipsius pondere Hylas procideret. Apollon. 1, 1237. ex versione Bodmeri: *Schlug voll glüh'nden Verlangens, den schönen Mund ihm zu küssen, Um den Nacken des Knaben den linken Arm, mit dem rechten Zuckte sie ihn hinüber.* Hoc Hylae fatum si quis ab aliis alia subinde ratione narratum velit cognoscere, is mihi adeat in primis Theocritum Id. 13. et Propertium 1, 20.

565. Interea *pater*, (respicit Hylan, qui filii loco erat) *arcibus umbrosis verticibus montis ornos depulerat* (nimis quaesitum, alibi ap. nostrum *deicit* 8, 289. delatum nemus 1, 122. forte rectius *inpulerat*, i. e. labefactauerat, nam sequitur *reuulsus*, quod idem esset cum *depellere*.). *Tres* igitur ad meam sententiam poeta voluit actibnes Herculis nobis narrare: *inpellit — euellit — porrigit* *magnaque iugis stridore sonitu reuulsas* eradicatas super horrida *terga fului monstris* pellis leuinae *porrexerat* — (pingit longitudinem arboris) *litora curua petens* sperans ibi se inuenturum Hylan, *coenasque capta ferina* lantiores atque magis dapiles. — 570. Sed neque inter socios, nec ad mensas in litore *aeger*, sollicitus videt Hylan *vnanimum*, amicissimum, alteram quasi sui partem (cf. 4, 162.) *nec longius acrem intendens aciem* nec diutius hic sibi circumspiciendum commorandumque censet. Sed quid agat, nescium *nube mali percussit amor*, quo magis amaret Hylan, eo atrocius malum ipsi visum est. — 574. *quis casus impune moram pertulerit talem*, quam remouere atque vlcisci non posset, quoniam, vnde ea necteretur, ignorabat — *densam interea descendere noctem iam maiore metu*, nox adpropinquans magis sollicitum de Hyla suo facit — *pallor et amens* qui amentem faceret *rigor*, ita extra se positus est, vt vix membra possit mouere, *cum piceo sordido sudore*: breuibus adumbratum ex Virgillii Aen. 9, 812. *tum toto corpore sudor liquitur, et piceum (nec respirare potestas) flumen agit; fessos quatit acer anhelitus artus.* — 577. *ceu pectora nautis agricolisue congelat*, ad frigus vaque horrorem incutit *Iouis hiberni vultus*, conspectus insurgentis tempestatis, *quum coit umbra minax*, nubes tenebricosae magis magisque constipantur, sic Herculem adficit error comitis, iamque saeuae subesse dolum nouercae suspicari incipit. — 582. *Volucris ceu pectora tactus asylo*, oestro percitus (Apollon. 3, 276. *οϊστρος, ὃν τε μύωπα βοῶν κλειουσι νομῆς*. cf. eumad. 1, 1265.

et Virgil. Ge. 3, 147.) *emicuit celeriter exsiluit taurus Calabris septis stabulis Calabriae, diuitis et pascuis et armenorum gregibus, per confraga per laxa, dumeta, (Ovid. Metam. 11, 334. similis iuuenco, spicula crabronum pressa ceruice gerenti, qua via nulla, ruit) obuia quaeque ruens — tali fuga, festinatione se concitat ardens in iuga senta, spinis horridos montes — pauet omnis conscia late sylua: conscia, vel quod Hercules iam iam in caedendis arboribus furorem experta esset, vel quod iracundiam effusus esset in syluam, in qua, nulla tamen sua culpa, raptus esset puerulus dilectus. Posterius malim, magis quippe poeticum. cf. 4, 356. *antra conscia.* — 587. Luxuriatur Valerius comparationibus, tertiam intra viginti versiculos addens: Sicut, quem contigit *inproba*, magna, valida, *peritina lancea Mauri refugi* ex fuga tamen redeuntis sanguineus lauciatu *leo vasto* terrifico, latius audito murmure fertur furens, *frangit* (cf. 2, 459.) *et absentem vacuis sub dentibus hostem*, eleganter, dentibus quamquam otiosis frendet, hostemque quasi praesentem comminuit. (Virgil. Aen. 9, 62. *inprobis ira saeuit in absentem*, quod magis exornandum sibi sumit Noster). — Sic igitur Hercules, et intento decurrit montibus arcu. — 597. Heu miserae ferae miserique *inmeriti* innocentes homines, in quos usquam per *insira*, syluas incidit! volat *nullo ordine*, temere, incertus consilii, *cuncta petens*, ubique Hylan reperire suspicari possit, *ripas, deiecta saxis flumina, cartabactas, nemorum umbras, densissimas syluas, rursus Hylan, et rursus Hylan per longa reclamat*, h. l. proprie, clamat, ut ad se redeat, *responsant syluae reddunt nomen, et vaga certat imago*, solemnis Echus descriptio. Vix eloquutus: est nomen Hylae Hercules, quum eadem vox ad aures eius adcidit (certatim quasi).*

598. *At sociis immota fides et certa morae*, constituerunt aliquantisper expectare, et si venti vocabant secundi, *nec paruus Hylas* sc. morae est, *quamquam omnibus aequa grata rudimenta*, omnes amabant, quod puer adhuc futurae virtutis documenta dederat, v. supra v. 183. (Melius cum Aldina legas: *Causa morae non paruus Hylas.*) *Herculeo sub (fortasse sed) nomine pendent*, dubii an iter prosequendum, quoties Hercules tanti vir nominis animam subiret. Illum omnes lacrymis votisque moestis respiciunt, nunc *longas longe sonantes voces* per litora spargunt, nunc ignes noctu incendunt. — 604. *Ipse ductor*

Iason, quum alta per montes excelsos regnare silentia videret, nec vocem focii e syluis resonantem audiret, et tamen *strata oblatiis ventis aequora secundos* ventos placidumque mare conspiceret, stat lacrymans, magno tamen viri amore ductus exspectare adhuc constituit. Vbiq̄ue nempe eum desiderat: non amplius videt grauem, dignitatis plenum inaccessum, pharetram *habilem sup̄strax̄siorov* (leuem supra 523. *habilem arcum* Virgil. Aen. 1, 318. *currum* Ovid. Met. 2, 531.) *q̄d terga*, tam apte ex humeris pendentem — requirit *inter moestas mensae silentia inops*, tristis, vel quod dolor de tanti viri iactura mutos conuiuas faceret, vel quod Hercules, magnus in primis narrator, *durae monstra nouercae* enumerans deesset, et quondam *ingenti comprehensa manu trahens vina*; egregie vero pingitur Hercules, et magnus — ingenti manu — comprehendens — audis trahit.

611. Quoniam vero *Iuno crudelis* in Herculem *Iapyga* ventum occidentalem, Orientem igitur versus nauigantibus fauentem, Argonautis praebere quotidie pergebat, tandem *Tiphys*, gubernator nauis, insurgit, *cunctantes increpat ausus*, quod tantum ausum tot tamen moris interpellarent. Iason his dictis quidem adcedit ipse, sed socios ita adfatur: 617 — 621. quorum versuum sensus hic est: Vtinam non euentum habere viderem oraculum, quod olim cecinit, fore, vt omnium sociorum meorum heros fortissimus voluntate Iouis relinquatur, prius quam Cyaneos scopulos nobiscum superauerit. — 622. *Necdum fama viri*, nondum scimus, quid ei acciderit, *nec certior existit auctor*, nec adhuc dum, quo gentium abierit, certo scimus. Quum igitur ipse dubius sim, quid agam, vos mihi consilium detis, et si placuerit, ventis vti secundis, me habebitis comitem promptissimum; sin sententia steterit haec, vt aliquamdiu adhuc moremur, montesque proximos rursus peruestigemus, fortasse operae pretium sit, paullulum exspectare, an forte tantum virum possimus recuperare.

628. *Studiis partium, factionibus freta* dedita iuuentus orat Iasonem, vt in itinere pergat; *vnum tanto aforce coetu*, in tanto numero vnum non desiderari, seque Herculi nec genere cedere, nec virtute. *Tali statu* tam superbe dictis *pars maxima mentem erigit*, et *vana gliscunt praecordia lingua*, inanis oris iactatio paullatim vim habet ad animum ipsum. cf. 2, 278. — 633 — 636. Adiangit poeta simile, in quo tamen comminiscendo et adornando non

admodum felix fuisse videtur. *Vt cerua tum demum re-
ducit gregem, utque gestit aper, vrsaque reboat, (non
apta vox vrsis murmurantibus) comminus lupis superbis,*
(haec equidem, fateor, non intellego; intellegerem, si vrsa,
quidquid obmurmuret, expulsa legere liceret: *reboantque
superbis comminus ARVA lupis) quum sese tigris Martia*
(de ferocioribus omnino bestiis vsurpatur) *abstulit, aut
curuo tacitus leo condidit antro.* Quae omnia si ad Her-
culem adcommoventur, videbimus, nihil ab eo timendum
fuisse sociis, vti ceruae a leone; melius procedit Argonau-
tarum cum apris lupisque instituta comparatio: vti ferae
istae tigridum et leonum habitu ideo gestiunt, quod se
solas in campis sylnisue dominari videant, ita Argonautae
Herculem, quem se superiorem tacite secum confiteren-
tur, abiisse gaudebant.

637. *At pius, amore Herculis ductus Tolamon omnia
agit, vt socios a consilio eius relinquendi reuocet: irasci-
tur — fremit — obiurgat — Deos implorat.* Quibus
omnibus quum nihil profecisset, ad preces se conuertit,
prensat manus, *subplex haeret,* cupidus audiendi, quid
respondurus esset, *Iasonis ad ora demissa,* qualia solent
esse eorum, qui petentibus obtemperare lubenter, si possent,
vellent. *Nil se super Hercule fari, sed socio quocumque
gemens.* Captatio, quam vocant, benevolentiae. Non ita
se studio Herculis teneri, vt non de alius cuiusque sociis
iactura aequae doliturus sit; quum tamen in eo sint, vt
loca maxime periculosa adeant, remque habeant cum feris
nationibus, *non alium contra Alciden,* nullum esse, qui
meliorem praestare operam possit.

641. *Rursum contra insurgit, ducitque fauentes, suae
factioni addictis persuadere conatur Calydone, Aetoliae
ciuitate, satus Meleager, cuius ingenium omnino hoc
fuisse dicitur, vt sibi solus sapere videretur. Potioribus
ille deteriora fouens, optimis consiliis habebat semper;
quae obponeret, quamquam leuissima, semper inuersa tueri
durus, pertinax in defendendis contrariis, haud vllis
vquam superabilis, nullis, ne iustissimis quidem argu-
mentis a proposito amoueri se passus, rectorumque inmemor,
monitoribus asper. — 649. Non Herculis, inquit, honor,
non quod rationem aliquam Herculis velim habere, sed
tuus, mi Iason, honor, tui reuerentia fecit; vt tam diu
sileremus, exspectantes in dies veniam petendi: (Aetrea
dictum in Iasonem, qui omnia ex arbitrio, sociis non con-*

luptis, faciat.) — 652. *Septimus hic dies est, ex quo*
ventis vitmur secundis. Nos patriae immemores, manent
ceu nulla reduces gaudia, sed iuro saeculae sub rege Aly-
cenae, quasi patriae, et in eam redivit obliti, vno labore-
defuncti, non secus ac Hercules ab Eurystheo, ad alterum
propelleremur, in medio cursu moramur. — 656. *Si fini-*
bus vllis has tolerare moras et inania tempora possem,
 si vlla ratione quietis, morae desidiaequae amans essem,
 profecto huic me expeditioni comitem non dedissem;
dulcem sceptris Calydonia, filius regis, tenerem, laetus
opum pacisque (Graeco more, quem tamen nec pedestris
 Latinorum oratio respuit, subintell. *causa*, ἐνεκα) omni
 rerum abundantia in pace fruens iisdem, quibus genitor
materque locis. Quid deside. (desides) terra haeremus?
vacuos cur lassant aequora visus? eadem maris facies per
 septem dies ob oculos ad fastidium vsque versatur? —
 662. Noli vero credere, Herculem tibi comitem amplius
 fore. *Non ea, tam languida fax odiis, oblitaque numine*
fesso Iuno sui, non inmemor diuinitatis, quamquam nihil
 adhuc in persequendo Hercule profecerit, non desisset
 quasi defatigata, *nova Tartareo, fors, semine monstra,*
 noua fortasse ex ipso Tartaro ipsi excitabit portenta, atque
iterum Inachiis iam nuntius urguet ab Argis, nouum mox
 ab Eurystheo Mycenarum rege iussam nuntiabitur. —
 667. *Non datur haec magni proles Iouis,* fatis ita consti-
 tutum, vt hunc Iouis filium diutius comitem non haberes,
 at habes eiusdem originis *Castorem et Pollucem,* habes
 locios aliorum Deorum progeniem, *nec parua mihi fiducia*
gentis, habes — *ne.* — 670. *Ast egomet, quocumque voces,*
qua tegmina ferro plura metam. Sic vulgo codices,
tegmina tamen aperte in mendo cubant. *Heinsius* iam
 olim conregerat, *quaque (vbi) agmina metas* — *Burman-*
nus: quaeque agmina metat, vt iungatur sequentibus,
tibi dicta manus — *Oudendorp.* ad Sueton. p. 19. *quanto*
agmine metam. Recte omnes in *agmina* restituendo, rectius
 Oudendorpius, qui retinuit *metam,* quod corrigere nihil
 adtinet, si audias, (sed quis non velit audire mecum?)
 Cel. *Jacobs* in Miscell. philol. nuper editis p. 74. qui
 praeterea facillima felicissimaque coniectura primam sine
 dubio Valerio manus restituit, a librariis corruptam. Ita
 vero legit: *Ast egomet quocumque voces se quar; agmina*
ferro Plura m. am. Tibi dicta manus cet. Facile, sic
 deinde pergit, ad noscendis vestigia vocabuli a nobis reuocati

equar in literis S QVA T; quarum primam absorpsit praedens verbum *voces*. Nil veritas, nec est, spero, quod nodiciae notam incurrere metuiam, qui hanc talem emendationem in contextum receperim: — *tibi dicta dicata manus, tibi quiddam in ipso sanguine erit, vltima sanguinis guttula, vel omnis vigor meus, vti, 1, 336. iamque iunc, ex quo Hercules abiit, operum quae maxima, posco. — 573. Scilicet (ironice) in solis profugi (contemtni, sponte digressi, vel errone) stetit Hercules armis nosira salus? nempe ora aequae mortalia cincti ecce geruit, crescit acerba inrisio: nos omnes miseri nil nisi mortales somnus, magnam iacturam fecimus, qui Deum atnissimus) nempe ibunt aequo ordine renii, profecimus adeo eius abitu. Deus enim nuper noster tam vehementi, tam diuino robore remorum ordinem turbare solebat, vt post se sedentes prostereret. v. supra 478. — 676. iam coiticiari orator incipit: *Vel insano iam dudum turbidus aestu, vel quod nuspam diu moratur, vel parta iam laude tumens consortia famae despicit* alios omnes prae se contemnit, abiitque sponte, ne, quam sibi soli inesse opinatur, virtutem nobiscum partiri velle videretur. — 679. *Vos, quibus et virtus, et spes in limine primo,* quibus prima virtutis documenta edendi spes ita propinqua est, *tendite, dum iuuenilis calor et membris et animis inest; nec enim solis dare funera cladem inferre Colchis sit satis, et tota pelagus lustrasse iuuenta,* iuueniles annos non nisi in rebus mari gerendis consumere. — 683. Tandem mitius dicere velle videtur, similatque adeo amorem Herculis: *Spes mihi, quae tali potuit longissima casu, fuit, spem foui, quamdiu licuit, quibuscumque virum perquirere syluis egit amor,* tantopere amari virum, vt angulos sylvarum omnes latebrasque perreptarem, *loca vociferans non vlla reliqui,* ad omnes mundi plagas intendi vocem. Nunc quoque nil magis in votis habeo, quam vt *deuexis declinibus montibus redeuntem conspiciam. — 688. Sed satis lacrymis comitibus piis pro comite lacrymis datum,* quem, mihi lacon, crede *vel fortibus aevi,* communi hominum fato, morte, *vel in mediae pugnae sanguine* in certamine aliquo oblato tibi ereptum.*

690. *Talibus Oenides Meleager,* (cf. 4, 33. vbi ad hunc nostrum locum respicitur) *urguet; incita dictis heroum manus, ante omnes tamen Argoa vincula* ancoras Argus rapi, celerrime tolli iubet *Galais, Thraz, Boreae filius,*

691. *Furias miratur ouantum*, incondito clamore lactantium, quod sua sententia vicisset, *Aeacides* Telamon, quem dolor ita dubium reddidit, vt parum abesset, quin et ipse, derelicta naui, ardua peteret montium. — 696. Nec tamen desinit dolori et irae indulgere. Qpam funestus, inquit, Graecis iste dies, quam laetus contra Colchis! — 699. Nuper non ita inflati superbia eramus, omnes fauebant Herculi, gratulabantur sibi ipsi de tali comite, orabant, vt iuuaret, vt meritos ducis honores subiret. Quantum nunc mutati ab illis! — 703. Iam pro se quisque nihil Hercule se deteriozem, animo parem et ortu iactat, iam *inclyta vulgi dextera*, iam vilissimus quisque, quique vix tirocinium posuit, in ore omnium esse sibi videtur. *Nulla fides, nulli super Hercule fletus*. Quam inconstantes estis, qui, quem tantopere coleretis, nunc ne lacrymula quidem dignum habeatis. — 705. Iam acritus et acerba inrisione inuehitur in duumuiros, qui, nulls Herculis habita ratione, maturari iter iusserant. Nunc *Parthaonides* Meleager, ab auo Parthaone, *nunc dux mihi* (hoc mihi non redundat, sed ponitur, vbi miri aliquid adtendi volumus) *Thracia proles* Calais. *Aspera nunc pavidos contra ruit agna leones*, Festiuac omparatio, quae et breuitate et ob innersam agnorum leonumque naturam placet mirifice: Timete vero, contremiscite leones, inruunt scilicet asperae agnae! — *Hanc ego magnanimi spoliū Didymaonis hastam*, (haec Didymaonis hasta est ex Virgilii Aen. 5, 539.) *quae neque iam frondes, virides nec proferat umbras*, (desumta ex Homero. Il. 1, 234. ex quo Virgil. Aen. 12, 207. vbi v. Heyne) *vt semel est euulsa iugis, ac matre* (obuerfata sine dubio Nostro est Horatii Pontica pinus, sylvae filia nobilis Od. 1, 14.) *peremta, fida ministeria et duras obit horrida pugnās*, hanc igitur hastam testor, obtestor, (cf. 2, 512. nec mirum, iurasse per hastas aliaque arma, quae pro Diis habent, prisca aliquas gentes. v. Virgil. A. 10, 773. 12, 95.) et hoc tibi, Iason, *omni numine*, per omnes Deos Daasque, *firmiter*, confirmo: *saepe metu, saepe in tenui discrimine rerum*, (cf. Ouidii Metam. 7, 426. tenue leti discrimen) sed frustra Herculem desiderabis, nilque te iuuabit vanā iactatorum nostrorum ostentatio.

715. Sic Telamon sensum doloris premens non socios tantum increpat, sed lacrymas etiam fundit, pulueremque capiti inspergit, *inlacrymat, multaue comas deformat harrena*. Virgil. Aen. 10, 844. *cavitiem multo deformat puluere*,

Homer. II. 18, 23, de Achille, Patrocli morte audita: Ἀμφότεροι δὲ χερσὶν ἑλῶν κένιν αἰθάλοισσάν χεῦντο καὶ κεφαλῆς.

717. Iasonis contra dolor magis placium *ibat*, et obtenta mulcebat lumina palla, lacrymas fundit et ipse, quae quum palam fusae imperatorem non satis decerent, obtento pallio detergit.

719. Nunc suum quisque in transis occupat locum, sed ingenti repotuntur pectora luctu, luctus pectorum repetit, renouant. Vbiq̄ue desiderant, nullae leonis exuviae, tanti vacant vestigia transis; flet pius Aeaçides Telamon, moerent Paecantia corda, Philoctetes, ingemit frater cum Castore Pollux. Frater referendum ad Herculem, qui aequae ac Castor et Pollux filius fuit Iovis. Et dum naus alta petit, omnes semel adhuc et Herculis et Hylae inclamant nomina, sed medio pereuntia, in ventos abeuntia ponto.

726. Dies declinat in vesperam. Hoc varie exornat poeta ita, vt, quae illo tempore in mari, in terris, in coelo accidere solent, enumeret. Pater, erat enim in antiquissimis Diis, Phorcys, filius Ponti et Terrae, (v. Hermann mythol. Handb. Th. 1. S. 37.) toto aequore signum dat, et immanes intorto murice (concha) phocas contrahit antra petens, cf. Virgil. Aen. 5, 824. — Pastores reducunt greges domum; Massylus in Mauritania, Lyctius, Cretensia et Calabris redit armentarius aruis. — Occidens sol vti domos in terris subducit oculis, ita sidera tollit in coelo. Venti quiescunt, flamina conticuere, iacet sine fluctibus aequor.

733. Sed quid miser Hercules? Omnibus late peruestigatis syluis et montibus, de recuperando Hyla desperat, nec qua mente reuisat socios, videt, quodque mortis genus peremti comitis narret. Amor dilecti pueri tantus est, vt in syluis perseuerare constituat, haud secus ac leo, cui catti erepti. — 737. Non aliter gemitu quondam (aliquando; cf. Virgil. Ge. 3, 99.) lea prolis ademptae terga dedit, gemens de prole adempta fugere sese videt coactam, tristis redit; sedet inde viis armentis metuenda, inclusa longa peruigilant castella metu, [plures] per dies pastores intra septa greges continent; dolar adtrahit orbes, oculos contrahit, deprimit, (vide locum fere similem supra lib. 1, 758.) vbi iudem sermo de leone irato; genas et lumina pressit) et misero manat iuba sordida luctu, lacrymae manant ex iuba puluere conspersa.

IN LIBRVM IV.

1. Iupiter, miserans filium, Iunonem increpat grauius.
 4. *Vt noua nunc tacito sub pectore gaudio tollunt* (se) *quam inpense gaudes in sinu, quod inopem;* et in *soli*, *desertis oris furere videas Herculem!* — 6. *inmemores Minyae facilesque,* tam facile obliti, *alta petunt.* Sic Iuno, (ironice) egregia scilicet patrona, curam habet Iasonis, *scilicet arma viro,* (non viros, quod obsidet vulgatam, vti recte monuit Cel. Beckius l. l. p. 265.) *sociosque ministrat,* vt adimat. — 9. Mox de belli euentu dubia, *Scythicas ope* spectans, formidine trepidabis, nihil vero tum efficies *precibus,* lacrymis, supplicationibus; *rerum mihi firma potestas,* nihil a consiliis semel captis amouere potest. cf. 1, 53, 14. — 13. *I Venerem Furiasque moue,* excita tibi socias. Furiarum hoc in concitandis anoris motibus officium non nisi poetarum recentiorum est. Statius Theb. 5, 66. vbi Lactantius Furias Veneri coniungi ait, quoniam Veneris voluptas nihil sit nisi insania. cf. Schneideri Analecta crit. p. 67. — *dabit irpia* (in patrem Medea) *virgo poenas, nec patrios gemitus patiemur inultos,* plane vt Horat. Od. 1, 28, 33; *precibus non tinquar inultis.*

15. Tum inmittit filio somnum. *Dixit, et arcuno* (quo nomine poetis dicuntur, quaecumque vim quamdam humana maiorem, insolitam exserunt) *nectare* (*αμβροσία* *ἄνθος* Homer. Il. 2, 19.) *redolentem rorem,* liquorem, (*redolere* Ablatio additum rarius quidem, nec tamen sine exemplo. Ovid. Met. 5, 405. *olentes sulfure.* Eidem casui iunctum *spirare;* vt infra 6, 157. nec aliter Graeci *πναι*) *quem penes* (cuius ea virtus esset) *alta quies liquidique potentia somni, detulit, inque vagi libauit tempora nati,* adpersit oculis. (Verbis roris, *liquidi* et *libauit* imitatur noster alios poetas, qui quasi humoris quadam adfatione somnum excitari volunt. Apud Homer. Od. 5, 492. *Minnerva Ulyssi ἄνθος ἐπ' ὀμμάτων χεῖρας.* Virgil. Aen. 1, 691. *Venus Aescanio placidam inrigat quietem.* Somno ideo tribuitur *cornu,* v. c. apud Statium Theb. 2, 144. 6, 27. et ipsum nostrum 8, 121. cf. Lessing, *wie die Alten den Tod gebildet* S. 45. 48. et Ruperti ad Silium 10, 356.) — 18. *illo graues tristes oculos et Hylan resonantia semper ora ferens,* tandem, *vt nulla Deum Somnum superare potestas,* non amplius resistere potest, *praeiungit;* tandem *fessis,* clamore inuenso defatigatis *pax,* quies *reddita*

fluis; fluminaque et vacuis a vociferante liberati montibus auditae aurae, montes iam strepitum fluminum, murmur fontium ventosque rursus audiunt.

22. Dormienti adparet Hylas *frondibus in* (i. e. redimitus) *croceis*; corona crocea pulcra ornatus et rutila. —

26. *Hoc nemus, haec fatis destinantibus, assignantibus mihi iam domus est. Inproba* (iniqua v. 23.) *Nympha rapit*, lunone iubente; *inanes Iovis adcessus et iam mihi limina coeli conciliat*, quod, si sana lectio est, ita possit accipi: promittit mihi, quod fortasse praestare non potest, adcessum ad Iovem et Olympum, *iungitque preces et fontis humores*, consolatur eo saltem, quod tamen fluviatilis sum Deus. Breuius tamen defungi possis, si cum Cl. Jacobs l. 1. p. 77. pro *inanes* legas *in arces*. — 30. O dulces olim pharetrae! Sed rapuerunt vincula portum reliquerunt Argonautae, *hortatore Oenide* Meleagro nefando, qui tamen non impune feret. Praedicit iam Hylas fata Meleagro, in cuius natiuitate, ut fabula narrat, Parcae matri Althaeae titionem, ex quo vita recens nati pueri penderet, sancte custodiendum commendauerant. Iuvenis deinde factus apri Calydonii exuias Atalantae virgini adiudicauerat; quod aegre ferentes Meleagri auunculi exuias istas virgini vi eripuerant. Ira commotus Iuvenis eosdem interficit, mater autem, necem vltura fratrum, titionem illum in ignem coniicit; quo factum, ut Meleager ipse viscerum ardore consumeretur atque tabesceret. Fusius haec omnia enarrantem, si lubet, vide Ovidium Metam.

8, 260 - 524. Iam vero plana quidem Valerii nostri haec: *cum gente domoque ista luet*; sed quae sequuntur, *saevaeque aderunt tua numina matri*, si numina de Hercule in Deos relato intelligas, haud inepte quidem facias, sed admodum placet, quae *Burmanno* in mentem venerat, emendatio, pro *tua numina* legenti *tria numina*, i. e. Furiae. Facillimum tamen, si cum Heinsio reponas *sua*.

38. Talibus orantem dictis, *visuque fruentem*, cum voluptate spectantem, *ille vltro petit, et vacuis amplexibus inflat*, brachia extendit, sed aera amplectitur et umbras, *languentis que movet frustra conamina dextrae*, conatur dextram erigere: frustra, languet, fontium discutere non potest, *corpus habet somno, refugaque eluditur umbra*. —

42. Expergefactus tandem, *tum lacrymis*, quas nec heroas nec Deos adeo dedecere veteres putabant, (vide infra 6, 738. et Lessing Laocoonte p. 6.) *tum voce sequi, tum questus*.

rumpit, emittit, et vano spes moesia resoluitur actu, quum spem per insomnium conceptam in nihilum redactam videret. — 44. Idem ei accidit, quod *Halcyoni* (Alcedo Risvogel) cui, *cui fluctus ab saxi undisoni crepidine, nam in summis litoribus nidos sibi strpere istas volucres nouimus, rapit fetumque laremque, pullos cum ipso nido, et super aegra parens, queriturque tumentibus undis.* Nescio cur argutati sint interpretes in loco facillimo: *it* voluit *super undis tumentibus, queriturque* (querula) *audetque pauetque*, eleganter duo animi motus sibi oppositi in eodem subiecto: *certa sequi, quocumque ferant*, fluctibus seles prompta est committere; mox animum despondet, *domea icta* agitata *domus*, nidos *fatiscit*, rimas agit, dissoluitur, *haustaque fluctu, est.* De iisdem Halcyonibus audentibus simul pauentibusque cf. Senecam Agamemnone 680 sq. — 50. Haud aliter Hercules, cui *sonni moesius labor*, tristis per somnum species oblata, spem iniecerat, qua vigil deiceretur. — 52. Desertos igitur, mi Hyla, montes hos syluaque tenebis, *nec res mirabere nostras?* Oratio Hercule suae sibi virtutis conscio digna! Rerum a me gerendarum non amplius admiratorem habebō?

54. Haec fatus *relegit vias*, vnde venerat, reuertitur. — 57. *tacitumque* (aduerbial.) *puadet potuisse relinquere*, ipsum nomine quasi Argonautarum pudet, quod reliquerint. — 58. *hospita moenia Troiae*, vbi ob liberatam virginem regiam hospitaliter sese exceptum iri sperabat, *repetens, repetiturus promissa equos tyranni.* v. omnino 2, 566 sq.

60. Sed *Latona*, cum liberis, *Diana et Apolline*, precibus adeunt Iovem, vt Herculis opera vtatur ad liberandum tandem Promethea. *In quem alium Alciden*, (cf. 3, 644.) quis, quaeso, alius fortior digniorque filio tuo, Hercule? *in quos tempora differs Caucasium senem?* (Differre sic saepe non de rebus tantum, sed etiam personis, vt paullo post v. 78.) 61. *montes fessaque iuga*, (ad amouendam tautologiam Nodellus Obfl. p. 44. suadet *montes* mutari in *fontes*.) — 66. *sat tibi furtum ignis, et aetheride defensa silentia mensae*, satis tuitus es iura conuiuii Deorum, satis poenarum dedit Prometheus, qui arcana tua euulgauit. — 68. *Exit vbi o scopulis, media inter pabula diri vulturis; ipsum etiam gemitu moestaque fatigat voce Iovem.* Sic vetustissimus codex Carrionis, ex quo tamen vix tolerabilem sensum eruere possis. Alii libri habent *dixit vbi*, i. e. quae quum Apollo dixisset, vel *dixit et*, pro quo Burman-

nus vult: *dixit, at.* Ego vero cum Heinsio legerim: *Excitus e scopulis — ipse,* (vti Bononienſis et Beckius p. 265.) *etiam gemitu moeſtaque fatigat voce cet.* — 70. *ſavis releuans ambuſta,* inflammata, rubicunda pruinis *luminina.* — 72. *ſtupet ipſe Dei* Promethei, herois, ex familia Titanum, (vnde ipſe Titan v. 79. et 5, 170.) *clamoribus ales vultur.* Tunc etiam ſuperas Acheronte auditur ad arces, ita ex ipſo Tartaro inſclamauit, vt ſuperæ terræ audirent, *Iapetus,* Promethei pater, *græuis,* vel ainiſ, vel moleſtus precibus: *orantem procul arcet Erinnyſ;* non permiſit abitum ex Tartaro, cuius incolæ erant qd motum contra Iovem bellaſſi, *reſpiciens cæſti legem Iovis,* quæ Tartaro addictos vetabat inde egredi.

75. Hiſce precibus motus *Iupiter velocem roſeis lucidis demittit nubibus Irim,* non Iunonis ſolius, ſed Iovis etiam et aliorum Deorum Dearumve miniſtram, *Phrygas* Troianos nunc *differat Hercules,* nunc eripiat diræ *Titana volucris.* — 80. *Diua volat,* vix eloquutus erat Iupiter, quum iuſta ſtatim exſequeretur, *et alacrem lætis hortatibus implet,* læta ipſa lætum nuntium adfert viro ad talia promiſſimo.

82. Argonautæ interea ſerena nocte fluctibus mediis *intulerant caua linteæ* proſperis ventis vſi, *multaque memores ſuper Hercule voluunt,* varia de præſenti nuper dilecti lato cogitant. *At Thraquius ſacerdos, Orpheus, fata Deum et miſeræ ſolans incommoda vitæ,* ob calamitatem a Diis inmiſſam conſolaturus, *numeris* (adſtrictum) *agit carmen, ſecurum,* curas pellens, *et medicabile,* quod mederi dolori poſſit; (cf. 1, 783. vbi *exorabile carmen agere*) *quo ſimul adſumta fide lyra cantui iuncta pulſus luctus et labor,* et *dulces cedunt e pectore nati.* Nati? Quid hiſ cum Argonautis, quorum nullus liberò amiſerat? Nil igitur aliud voluiſſe videtur poeta, quam tantam fuiſſe cantus Orphici dulcedinem, vt, qui eum audiret, cuiuſcumque doloris adeoque deſiderii dulciſſimorum liberorum obliſſis fuiſſet. Exemplar Bononiènſe habet quidem: *cedunt e pectore curæ,* quod tamen ob præcedentia *ταυτολογία* vitio laboraret.

90. Sol oritur, quod poetæ luxurianti placet variis modis exornare. *Magnum iam iam ſubeuntibus aſtris Oceani genitale caput,* ſidera inſimam horizontis, quem dicunt, partem tenentia, quum occiderent, mergerentur in Oceano, quem, qui Thaletis placita ſequerentur, rerum omniura

genitorem esse credebant, *Titania frenis antra sonant*, auditur iam sonitus frenorum Solis equis iniiciendorum: *Sol auricomus, ciugentibus Horis*, quae omnino Phoebi equos abeuntes et redeuntes ipsiusque ornatum curabant, (v. Ovid. *Metam.* 2, 216-230. *Stat. Theb.* 3, 410-414. *Cel. Manso Versuche* S. 373 ff.) *multifidum iubar coronam* multos radios emittentem, *et bisseño sidere textum*, signis Zodiaci decoratum, *lorica induitur; ligat hanc, cingull instar, balteus, qui contra nubila vudentem* (imbriferum *Tibull.* 1, 4, 44. roscidum *Virg. Aen.* 4, 700.) *variatur mortalibus arcum*, in nubibus obpositis versicolore arcum conspiciendum praebet. — 96. *Inde super terras et Eoi montis Tauri cornua vertices emicuit, traxitque protulit diem candentibus undis Oceani: Et Minyas viso liquerunt flamina Phoebus*, venti qui euerunt, vt tardius procederent (*Windstille*).

99. In conspectu iam habent Argonautae *Bebryciam*, postea Bithyniam dictam, *pingue solum fertile, et duris ad labores perferendos tauris non inuida* (λιτότης) admodum armentis pascendis idonea. — 101. *Rex ibi est Amycus; incolae regis fati et numine freti*, quem caestibus inuincibilem a fato factum credebant, quique patris Neptuni praelidio tutus videbatur, *non muris cinxere domos*, (more Spartanorum) *nec foedera legum (leges) colunt, placidas aut iura tenentia mentes*, quibus gentes magis cultae se adstringunt. — 105. *nocte sub hiberna*, tempestate turbida *seruant freta*, naufragis inuidiantur. — 109. *Neptuno trux ipse rex sua manu parenti sacrifici pro rupe iugi*, stans in laxo promontorii atrociam *sacra facit*, (ara etiam adstitit Neptuno sacra v. 186.) *torquet agens*, magna vi rotat, et proiicit in mare *captiuos, animas viles*. — 111. Sin quis vultu habituque meliorem conditionem prodere videretur, hunc secum *caestibus pugnare* (πυγμαχία Apollon. 1, 7-) coegit: *haec miseri fors est acquissima leti*, hoc mitissimum mortis genus. Caestus erant lora e corio bubulo et duro, interdum etiam globulis plumbeis ferreisue manita, quae manibus et brachiis inuoluebant, et sic faciem auresque aduersarii petebant. Locus noster in ea re est classicus, quia accuratius et longius totum certamen describit; brevior est Virgilius *Aen.* 5, 490 sq.

114. *Neptunus pater*, (adumbratum ex Virgil. *Aen.* 10, 465.) futuri praescius, filio imminentem mortem vaticinatur, *extremum nati profuxit in oras*. — 117. *quesiuit*

moluit, quo verbo magnam doloris et irae in Iovem vehementiam, altius ducta suspiria exprimere voluit poeta. — 119. *Melie*. Meliae Nympharum genus fuerunt, Epimelides etiam dictae, vel marinae, a Melia, Oceani filia, quod vult Callimachus; vel sylvestres et arboreae a *μῆλον*, malus; vel pecuariae a *μῆλα*, oves, caprae, quod ultimum iubet Phrynichus MS. penes Ruhnkenium: *αἱ περὶ τὰς νομας τῶν τετραπόδων Ἐπιμηλίδες, ὅτι μῆλα ἅπαντα τὰ τετράποδα καλοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι* Apollon. 2, 4. *Bithynis* *Μελίη*, vbi tamen Brunckius in adpendice p. 119. *Bithynis* proprium, *Melie* adpellatum habendum existimat. Hanc igitur Melien coniugem suam *infelicem* dicit, quae sibi, non Iovi, olim vxor contigisset; *vsque adeo meam*, quacumque ob origine, vel a Deabus, vel a feminis mortalibus susceptam prolem liberos *tristia fata manent?* *Sic te olim pergere perire* (cf. 1, 31.) *senxi*. Iupiter, quando mihi iniustae virginis Dianae armis concidit *infelix*; et nunc *Chaos* (quod laepius apud nostrum pro inferis sumitur 1, 831. 2, 86. 5, 96. 7, 402.) *inplet Orion*, apud inferos versatur, ibique in amplissimo prato, ferrea claua armatus, feras persequitur, Homero teste Odyss. 11, 571-574. Orionem istum a Neptuno originem duxisse, Mythologi tradunt omnes, ita tamen dissentiunt, vt sine matre natum esse narrent, (v. Palaephatum cap. 5.) vel non eandem omnes tribuant. Fuit omnino iuuenis formosissimus, venationis maxime amans, a Diana, cui vim inferre voluisse dicunt, confectus, inter astra tandem a Iovē relatus. v. Heyne ad Apollodor. p. 47-55. — 125. Nec tu igitur, mi fili Amyce, *opibus ultra credās paternis*, noli auxilio meo confidere. *Iam iam aliae vires vis maior, maioraque sanguine nostro vincunt fata Iovis, potior cui cura suorum est*, (*fata maiora* eodem sensu pro magis gloriofis 8, 389. magna 5, 687.) Iupiter non nili fauet proli suae. — 130. *Reges preme, dure, secundos*. Acerba apostrophe ad Iovem ipsum: age, perge, vt soles, iniquus esse in alios Deos, a te secundos. — 132. *sanguineo aestu*. Vir doctus (Iortin) in Miscell. Obs. Vol. 4. T. 2. p. 168. Valerium suspicatur imitatum esse Homerum Il. 16, 459. Vti nempe Iupiter, quum filius Sarpedon moriturus esset, pluuiam sanguineam mittat, ita hic Neptunum imminente Amyci filii morte, sanguineis vndis terras adluere.

133. Iason ad explorandam regionem emittit *Echionem* astutum et dolosum, vt decebat Mercurii filium; qui paul-

lulum progressus *inuenit iuuenem* Timanta v. 187. in obscura valle gementem, et caesi moerentem nomen amici, ipsum amicum, vel tristi voce nomen repetentem. Qui quum virum propius adcedentem videret, et *umbrata Parrhasio* Arcadico, *galero tempora more de patris*, (retineri possit, Mercurii nempe, qui galeam etiam habet; rectius tamen, ni fallor, *patriae* de more, vti vult Cuperus Obsf. p. 282. ed. Lips.) *paciferaeque virgae* (paciferae olive Virgil. Aen. 8, 116.) *insignia nequidquam*, nihil profutura apud trucem et inhospitalem regem, *ferentem*. — 140. *fuge, certo, quicumque es, perditæ, passu*, certissimæ obuiam is mortis. — 141. *Nonacria proles*, Echion, Arcas. — 144. *sociis quae sunt ea, promere cogit*, secum abripit, vt Iasoni dilucidius exponat, quae dira nuntiet pericula. — 147. *non hic ullos reuerentia ritibus pectora*, homines, nil curantes, quae cultioribus ritibus in usu atque sancta esse solent. Iam veniet Amycus, *vasto qui vertice nubila pulsat*. Hyperbole lyrico poeta dignior. — 151. *aequae virtutis egentæ*, non eodem, quo ipse, corporis robore instructos, *ceu superum segnes ad iniqua altaria tauros*. In hac verborum conlocatione *segnes* videri possint referendi ad *tauros*, quod non placet: immo vero ad captiuos Amyci retulerim, qui ignaui, nihil resistentes ad altaria trahi se patiantur, — *iniqua altaria*, ad quae tauri innocui, nihil tale merentes, caeduntur. — 153. *vt misero lauet arma cerebro*, vt cerebrum manet e caestibus. — 154. *fugae medium ne temnite tempus*, breue temporis spatium, quod hunc nostrum sermonem regisque aduentum intercedit.

157. Iason homini haud satis fidens ulterius inquit: *Bebryxne venis, es, diuersaque regi corda gerens*, mitiori animo, quam rex tuus? *melior vulg' nam saepe voluntas*, saepe enim fit, vt vltimæ plebis homo longe meliori animo sit, quam princeps. — 159. *hostis, peregrinus ex prisca Latinitate*, (v. Cicero de Off. 1, 37.) *externis fato* forte fortuna *delatus ab oris*? — 160. Quod si ita est, miror tamen, quod Amycus tibi pepercerit.

161. Ad hæc respondet Timas: *Nomen praedulce mihi, nomenque sequutus Otrei*. Obfenderunt nonnulli interpretes in his repetito *nominæ*, ideoque substituere voluerunt *numen*, i. e. nutum, ductum, voluntatem, quod tamen, quum de homine, non de Deo sermo sit, haud satis aptum

idetur. Nihil ego moueo; sic loquimur, verba repetentis, animo commoti: nomen praedulce mihi, et nomen idem heu! quanti viri, Otrei, *Otrei unanimi, amicitiam*, (cf. 3, 57.) *nec vestros comitis adspiciendi in actus*, uem vos nec ipsi dedignati comitem coeptorum, rerum erendarum fuissetis. — 164. *Hesionam et Phrygiae petebat quum gaudia nuptae*, breuius defungi poterat poeta: Hesiones Phrygiae, quum peteret nuptias. Est vero ista Hesione eadem, quam Hercules a bellua marina liberauerat, Laomedontis, Troiani regis, filia. — 165. *inssus coactus*, ab Amyco nempe, non Laomedonte, quod Burmanno magis videtur placere. *ego palmas implicui*, indui caestus v. 251. *loris brachia circumuolui, sed prima, procul vix dum ora leuantis*, quum vix oculos sustulisset, *frontem fulminea celerissima dextra, disiectaque*, vt dissiicerentur, *fudit lumina*. — 170. *Fando si nuntius his exstitit oris*, si fama hac regione ad Mariandynos peruenerit, *unde genus fraterque viro*, vbi Otreus natus, fratremque regem habet *Lycum*, (de quo vide Apollonium 2, 777 sq. Heynium ad Apollodorum p. 378. et nostrum infra 589. 737 sq.) hic Lycus fratrem viturus adierit, *sed et ille quierit oro opto, nec a* (ab elle poterat) *vanis*, nil profuturis, *cladem augeat armis*, ipse sortasse periturus.

174. Argonautae, tantum abest, vt vlla formidine moueantur, vt potius dolore excitatos se sentiant, vt *durae, constantes*, propositi tenaces *insurgant mentes, vt terga sequantur Timantis, properosque coniungant gressus*. — 177. *Litore in extremo*, in promontorio *spelunca dorso rupe contacta minanti*, altissimo, (vti Virgil. Aen. 1, 162. *geminique minantur in coelum scopuli*; cf. eundem 8, 193 sq.) *non quae dona Deum amoenitates campi liberioris et aprici, non quae trahat aetheris ignem, solis radiis inadcella, sonitu tremebunda profundi, resonans aestu maris perpetuo; et varii pro rupe (ante rupem) metus*, quae horrorem incuterent, *brachia viris rotatis rapta, ossa tætra situ, et capitum craniorum moestissimus ordo*, longa tristisque adpectu series. — 184. *Respicias*, videre pollis, *quibus aduerso* sub vulnere nulla iam facies, a fronte adcepta vulnera omnia oris lineamenta deleuerat, *nec nomen erat, cuius ea facies fuisset*, non amplius dignosci potuit. cf. sine nomine corpus Virg. Aen. 2, 558. — 185. *media*, in medio horum tristium tropaeorum *ipsum regis arma sacra horrida metu, magnique aris inposita parentis Neptuni*.

187. Hic primum Argonautis rediere in memoriam monitus Timantis, paudent, atque oculos cuncti inter se tenere silentes; donec *fidereo*, solitum epitheton oculorum totiusque oris pulcri (sideris ora ferens 5, 467. sideri artus 8, 123. et alibi) *Pollux interritus ore* (Apollon. Rhod. 2, 4c. οὐρανῶ ἀράλαυτος ἀσπίς.) *te tamen hac, quicumque es, ait, formidine faxo iam tua sylva ferat*, qua non minus ossa et cranium, quam peregrinorum a te caesorum, ex arboribus suspensa tuam sylvam ornabunt, *modo sit tibi sanguis et artus*, si corpus habes et sanguinem. — 191. Omnes decertare poscunt. *Qualiter ignotis*, quas antea non erat expertus, *aquis spumantem funditus amnem*, qui ex imo fundo vi ventorum, tempestate commotus, totus, quantus est, spuma est, (Hyperbole, nec tamen iniucunda) *taurus primus inquit, spernitque tumentem*, ultra ripas effusum, *pandit iter*, dux viae fit, *mox omne pecus pone subit*, sequitur, vestigia premit, *iamque et mediis praecedit* (non taurus, sed pecus) *ad undis*; eo confidentiae audaciaeque procedit, ut in medio flumine incipiat ipsum taurum praeuerrere, post se relinquere.

199. Iam in conspectum venit Amycus. *E syluis procul gregibusque sese ferebat*, non simpliciter egreditur, sed graui incessu et iactabundus. — 200. *nec sua turba tuendo it tanti secura metus*, ipsi ciues non sine timore intuentur monstrum hominis ita metuendum. cf. 1, 23. *mortalia nusquam signa manent*, quidquid hominum est, adspectum eius fugit, ne vestigia quidem hominum longe lateque adparent: *instar scopuli*, qui montibus *altis summus abit*, cacumen in nubibus condit, *solusque stat ab omni iugo*, reliquis montibus.

204. Deuolat inde furens, pugnaeque ita cupidus, ut peregrinos ne interroget quidem, qui sint, quoque consilio venerint, sed tali protonat horrenda voce exclamat *ira: incipite, agite, arma capite* — *auditas sponte laeessitis oras*, ita audaces estis, ut periculis huius regionis, quae latere tamen non possunt, obuiam ire sustineatis. — 209. *Hic mihi lex*, ita a me institutum, ut caestibus mecum pugnandum sit. *Sic*, hac igitur lege *ingens Asiae plaga*, et qui septemtrionem versus et ad Pontum habitant reges, hospitium mecum iungunt, hoc certamine remeant, si tamen possunt. — 214. *Iam pridem caestus resides* quiescunt, *et frigida humus raris dentibus ariet*, diu est, ex quo non incaluerit sanguine caelorum

amms, et dantibus se conspersam viderit. — 216. Quae equantur, ironice et cum superbia dicta: *foedera prima — dona — honos*. Cui dona fero! egregia scilicet, (cf. 3, 170.) *vox omnibus idem ibit honos*. *Ibit* h. l. non est, vti Burmannus opinatur idem, quod *erit*, sed *ibit* in ordinem, per orbem. — 219. *Aliis rex Iupiter oris*, nullum hicerrarum imperium Iovis. *faxo nequeat vlla*, nulla queat *suppis Bebrycium fretum transcendere, ponto volitet Symplegas inani*, conlidantur Cyanaeae rupes incassum, nec vllam conspiciant nauem, nedum comminuant.

222. *Insurgunt maxima nomina*, fortissimus quisque Argonautarum, Iason ipse, *Acacidiae* Peleus et Telamon, *Calydonis alumni*, Tydens et Meleager, *Nelidesque*, Periclymenus, *Idas*, sed nudo steterat iam pectore *Pollux*, vestibus abiiciendis socios omnes anteuertat. — 226. *Pavor Castora et gelidus defixit sanguis*, horrore torpens fratricae timens demittit vultum. *Nam nec ad Elei pugnam videt ora parentis*, non talem, qualis in conspectu patris Iovis in ludis Olympicis pugna dabatur, nec sonat *Oebulius* Laconicus *caueae* amphitheatri *fauor*, laeta adclamatio, aut iuga nota *Taygeti*, montis Laconiae, *lanitur patrios vbi victor ad omnes*, sudorem pulueremque abluit in Eurota fluuio, *nec pretium praemium sonipes equus, aut harenae taurus sacrae*, nam Iudi et spectacula ad veterum religionem pertinere. — 231. *praemia sed manes reclusaque ianua leti*, nil nisi mors praefentissima.

232. *Illum Amycus nec fronte truce*, vultu horridum, *nec male tremendum*, non admodum procerum, *vix dum etiam primae spargentem signa iuuentae*, lanugine adhuc dubia. Apollon. 2, 43. *ἔτι χνράοντασ ἰούλοσ ἀντέλλων*. —

234. *ore renidenti labiis ad subannationem diductis* *lustrans obit*, (Virgil. Aen. 4, 363. totum pererrat luminibus) *et fremit ausum*, quod adolescentulus secum velit depugnare, *sanguineosque, iratos, furentes rotat furis ardentibus orbes, oculos*. — 236. *non aliter iam regna poli, iam capta Typhoeus astra ferens*, iam gigas ille Typhoeus, (de quo vide ad 2, 24.) in Olympum euasisse, Iovemque solio deturbasse visus est; quum *Bacchum (iuuenem)* in prima acie contra se stantem, *Minervamque (virginem)* Medusae caput sibi obponentem spectaret. — *non ora matri nota ferens*, inridet acerbe iuuenem: matercula filium delicatulum caestu meo deformatum vix aduolcet. cf. 3, 177. *tua e sociis electus iniquis?* Socii profecto ini-

qui, qui puerulum tanta certamini obiecerint; — 244. *tum profert iugentas humeros, spatiosa pectoris ossa, horrendosque toris, musculis informibus artus.*

246. *Deficiunt visu, humi fixos tenent oculos Argonautae, miratur, stupet et ipse Pollux, sero iam redit Herculis desiderium, moestoque vultu respiciunt ad montes.* cf. Apollon. 2, 145 sq.

249. At Amycus pergit: *adspice crudis durata volumina tauris, periphraſis caestuum, nec pete (melius peto) fortis opem, nolumus forti committere, sponte concedo,* (Apollon. 2, 55. ὄν κ' ἐθέλησθαι, πάλου ἄτρε) *sed indue, quos potes, contentim, grauiore inberbis iuuenis ne tollere quidem possis.* — 252. *Dixit, et vrguentis post sera piacula fati nescius,* post tot caedes cruentas perpetratas tandem sibi eandem instare, *extremum hoc, vltima nunc vice armis inuectore palmas* (implicare v. 166.) *dat famulis Areto et Ornyto.* v. Apollon. 2, 65. — 255. *Odia aspera surgunt ignotis prius, nunc primum se videntibus inuicem, incensa mente furibundi feruntur, ruunt in medium campum filius Iovis et filius Neptuni.*

257. *Hinc illinc dubiis intenta silentia votis, vtraque ex parte spectatores taciti et suae virimque parti fauentes aditant.* — 258. *pater Tartarus* (rectius 1, 828. Tartareus) Pluto *caesorum* ab Amyco *umbras, manes, petierant enim, (orantes) nube caua ad merita spectacula pugnae,* (quid, si poenae?) cuius merito testes esse debebant, vt, qui eos tam iniuste interfecisset, tyrannum poenas dare viderent, *emittit; summi nigrescunt, omnia enim apud inferos nigra finguntur, culmina montis.*

261. Nunc pugna ipsa conferitur. *Continuo, vti turbo a promontorio Maleae torrenti praeceps agit vndique nimbo, tempestate prae se agit omnia, sic Amycus Pollucem vix ora pedemque tollere passus cursibus inuoluit, celeriter vndique in angustum cogere incurrendo nititur, totaque harena campo insequitur.* — 265. Pollux contra *vigil, intentus, cum pectore et armis huc alternus et huc corpus caestusque modo huc modo illuc versat, semper ceruice reducta, reclinata, semper in digitis primoribus pedum inhaerens,* (Virgil. A. 5, 426. *in digitos adhaectus,* Apollon. 2, 90. ἐπ' ἀποράτοισιν ἀεργείσι πόδεσσι) *et summi puluere campi, (velocitatem et agilitatem haec exprimunt) proiectusque redit, aduersarium petiturus.* (Editiones ante me post *redit* comma habent, ego vero posui *τελειαν στιγμήν,* post

autem colon: comparatio enim ad antecedentia trahi potest.) — 168. *Spumanti qualis in alto Pleiade tempe capta navis* sola gubernatoris cura atque solertia *intemerata, inlaesa secat*: sic Pollux *providus ictus* observat, ad quemque Amyci ictum oculos intendit *dubium periculo proximum caput arte eripit* Oebali adluetus esset a puero ex palæstra Laconica. — 169. *Et deinde virgutes iras ardoremque viri nubibus* et levi corporis declinatione fecerat, ut nimis feruidi et cupidi aduersarii ictus in nubes, ventos abirent, atque ferirent aera, *paullatim insurgere fesso integer,* iam fatigatus, *et summos manibus deducere caestus,* quibus manibus propius admouet, quum hucusque nil ab inpetu Amyci se defendisset, iam ipse incellere — 176. Hic dies primus fuit, qui Amycum sudandivideret, *et arenti cunctantem hiatu, sicco, gutture* iam. *Nec sua defessum noscunt loca, nec sua regem* omnia, tota regio ciuesque omnes mirantur, cur tantum miratus ab illo, quem antea tam alacrem vidissent. — 177. Ambo respirant, *ceu Gradivus Mars Lapithas aut* omnes Centauros (Centauri proprie patriam habnere Thessaliam, Paeonia autem est Thraciae. Sed utramque fundunt poetae, v. supra 1, 24.) *aequore campo in ipso* ariet, respirare permittit, *fixaque in terram hasta silet,* accit. — 283. *noua vis iterum, noua corpora surgunt,* quum robur infusum videtur. *Hunc Amycum pudor,* et Pollucem *noto iam hoste,* quem non ita periculosum aduerterat, *spes audentior instimulat, fumant aestuant* auro *praecordia pulsu caestuum.* — 286. *avia resposant* (cho) *gemitu conclamatione montes, peruigil ut quum ar-* *gum notat ipse manus et fulmina Cyclops profubigit,* *his strepitant incudibus vrbes.* Varia excogitarunt inpetes, ut lucem obscuriori loco adfunderent. Nihil tamen mutandum, si *Dorvilium* sequaris ad Charitonem 1592. ed. Lips. qui sic exponit: ita sonant sub plagis pectora *Pollicis et Amyci, uti strident incudes Aetnaeae,* quando ipse, Vulcanus nempe, ipse dominus et *ἀργυροκόμος* officinas Cycloporum suorum inuisit, et opera eorum inspiciat (notat) s. observat, et illi primas massas in fulminis figuram procedunt (*profubigunt*) mox percolienda. Hactenus Dorvilius.

289. *Emicat, profilit Pollux, dextramque parat elenat,* *dextramque* (mel. *dextra*) *minatur, similat, se dextra inferre*

etum Amyco velle, *redidit huc oculis et pondere Bebry,*
dextrorsum oculos totamque corporis molem vertit *fe-*
ratus, dextra vsurum aduersarium, ille autem celeri rapit
ora sinistra.

197. *Conclamant socii, et subitas dant, prouocant gas-*
dia voces. Illum insperata, quam non timuerat, turba-
tum statu deiectum fraude, primaque ira furentem Pollux
fugit, dum detonet tonare desinat, (detonare sic est apud
Virgil. Aen. 10, 809.) deferuescat ira, territus ipse, atque
ingentis conscius ausi.

198. Saeuit inops consilii Amycus, *nullo discrimi-*
temere sese praecipitat, audiusque viri (respectat onantes
quippe procul Minyas) pudore exasperatus, quod ludibrio
se Argonautis esse videret, caestu velatus utroque iuruit,
h. e. uti omnium optime explicat Cuperus Obfl. p. 88.
utroque caestu caput et os praemuniens, Graecis χεῖρας
ἀσπῆν Apollon. 2, 14. χεῖρας ἀνάρτας Themistio Or. 9. —
199. Hos inter Pollux subit, hoc temporis momento vsu,
antequam brachia demittere posset Amycus, iam adcesserat,
subitoque inuolat ora viri, nec spes effeta. Totius loci
si metaphoram interim abiicias, sententia non alia esse
potest, nisi haec: spes Pollucis non fuit quidem omnino
inanis, sed tamen non faciem, quod voluerat, Amyci ferire
contigit, sed tantum pectus. Quem sensum quomodo sitis
fidiculis ex metaphorico effeta elicere possis, equidem
non video. Effeta est, vel quae modo peperit, vel quae
parere ob aetatem desit; neutrum huc quadrat. Haec
scripseram, quum incidere in Vestritii Spurrinae Od.
1, 13, ex edit. Wernsdorf. Vol. 3. poet. minor. p. 354. vidi
spes grauida. Quae si non alia potest esse, nisi secunde
multorum votorum, quid ni effeta contra queat esse, quae
voti compos non sit, inanis, iurita? Sed nec hoc trans-
lationis emollit darditiem. Plures libri habent effecta,
quod meliorem dat sensum, non perfecta fuit, euentum
non habuit. Facillimum ad intellegendum esset, quod
Histofius coniecit, expleta, i. e. tota expleta; sed libri
non adducunt, nec facile dici possit, qui factum, ut librarius
manus a tam luculenta lectione ad obscurissimam aber-
raret. — 200. Hoc saeuior ille (Amycus) ecce iterum vacuus
agit inconsulta tenore (uti 196.) per auras. — 303. sentit
Pollux rationis agentem, dat genibus iunctis latus. Dare
latus, ut iterum Cuperi p. 158. verbis utar, erat commen-
tum pugilum, ut partem alteram corporis velut non tectam

no consilio obiiicerent, ut, quum aduersarius ictum iniiceret, tum effugerent, et impetum facerent in effusum. Apollon, 94. ἂ δ' ἄρχ' αἰρώτο τ' αὖ ἐν γούυ γούυός ἀμύλων νόσ. *ffusum statu deisactum haud reuocare. gradum, consistere, coningere se patitur.* — 306. *liber, integer, pleno memorum vsu gaudens, crebros ictus congerit querso a ergo.* — 307. *sonat omni vulnere vertex inclinis, ceditque malis, caput inclinatum ad quemlibet ictum resonat, vulneribusque toties repetitis tandem cedere cogitur.* — 308. *Iam tempora malae manant, sanguineaque latent aures, ita contusae sunt, ut prae sanguine vix conspici possint.* — 309. *vitalia donec vincula, qua primo ceruix committitur artu, soluit dextra grauis, donec Pollux graui caestu os clauiculae, iugulare frangeret.* — 311. *labentem propulit, sternit, ac super insistens Pollux, ego missus, ortus, natus Amyclis vrbe Laconiae, et Iovis filius mirantibus vmbri ad inferos si veneris, narra mirantibus, te potuisse vinci, sic et memori noscere sepulcro, (non Amyci, sed Pollucis) inter alios mei olim sepulcri titulos nomen etiam tuum, a me deuicti, legetur.*

317. *Haec Amycum tandem manus arguit ausi, poenas amittit ob tot, caedes perpetratas, perpetuam iuuentam et magni sperantem tempora patris, immortalitatem.* — 320. *tenditur porrectus longe iacet ille ingens hominum pauior, tot hominibus diu terribilis, aruaque late occupat, amossi veluti si decidat pars Erycis, vel totus Athos. Vti omnino proceros homines montibus comparare poetae solent, ita Valerius in primis amat.* — 323. *Ipse lacon expleri nequit, ora longo cominus obtutu mirans tenet, diu contemplans mutus adest et stupens hominis molem.* — 326. *arma ferre caestus exluere iuuat socios fessasque adtollere palmas, brachia fatigata leuare. Adclamant: vera Iovis, vera o Iovis proles, incuuda repetitio, ad dicta magis firmanda. O magnanimis inlustribus, quae tam egregios pugiles, heroes emittant, memoranda palaestris Taygeto (mons Laconiae, hic neutrali forma, sc. Ἰαγῆ; iuga; supra 4, 229. Taygetus) et prima felix labor ille magistri, quanto honori est tantus discipulus primo iuuentutis magistra! — 331. siderae pulcra (v. supra 190. et alibi) de fronte eroures ire vident, nec sanguine territus Pollux, quod fortem non decuisset, querso siccabat vulnera caestu, abstergit. De toto hoc Pollucis cum Amyco certamine praeter Apollonium Lib. 2. ab initio conferrī meretur Theocritus Idyll. 22.*

333. *Castor ramis et viridi-lauro*, ramis laureis, caput excelsum, ut his ipsis ramis excelsius existeret, et arma et tempora ornat, respiciensque nauem, has frondes, inquit, in patriam refer, his ornata maria percurrere, Argo! — 338. *perfusi sacri placati gurgitis amne*. Non singularis hic fluuius intellegendus, sed mare omnino, cuius aquis lustrare se et expiare debebant ad Neptunum, cuius filius a se esset occisus, placandum. — 340. *Frondebis foliisque substratis adcumulant liba dapisque vina et cibos; exsortia sine sorte, terga praecipiunt* ante alios adsignant pecudum Polluci; qui toto tempore mensae laetus ouat, gaudet, sibi plaudit laude virum sociorum, nunc votis Orphei honoro, honorifico carmine, victori geminans cratera parenti, Iovi patri, cuius numini victoriam adeptam referebat, larga libauit vina.

344. *Iamque dies, aurora, auraeque venti faentes* vocant de abitu admonent, altum petunt, et quidem per Bosphorum, ubi Bosphorus eructat amnes, vndas omnino. — 346. *Illos, Nile, tuis nondum Dea gentibus Io transierat fluctus, vnde haec data nomina ponto*. Sensus est: Io, de qua paullo post, antequam ab Aegyptiis pro Dea, Isidis nomine, coleretur, ista freta transierat, quae postea ab ea in bouem mutata nomen adcepere.

348. Satis longo et alieno loco posito, eleganti tamen episodio *Orphea* inducit poeta canentem *fata Ius*. *Oeagri de sanguine vates*, Oeagri filius Orpheus, *admonita inuocata genetrice*, Musa Calliope, refert *Inachidos*, Inachi filiae, *Ius vias*, errores per multas terras, et *exsilia iuuencae emensae pelagus*, intentisque cupide audientibus Argonautis, canit: *Videre priores olim viuentes saepe Iovem ad Iasiae virginis Ius*, (sequitur hic Valerius eos, qui *Iasum* patrem virgini dant, nec tamen sibi constat, quum paullo ante *Inachidem* nominasset, paullo post *Inachiam*) *blandos amores descendere furtim e caelo*. Sentit Ino dolos, curaque iugali suspicione *adensa* aetheré desinit; *dominam*, nam Argos Inoni dicata, vnde Argina in numis et titulis, *Lyrceia tellus*, Argolis, (Nonnulli habent *Lyrceia*, quod et defendit Brunckius ad Apollon. 1, 125: haud recte. Callimachus apud Steph. Byzant. ed. Ernest. p. 426. *Λυρκαίον, ὄρος Ἀργεῶν*. nec aliter Strabo Lib. 8. §. 7. T. 3. ed. Tzschuck. p. 219. et Ovid. *Metam.* 1, 598.) *antraque depressae tremuerunt conscia culpa*, rebus enim inanimatis tribuit sensum timoris poeta, quod in societatem venissent

amoris furtivi. *Locus* simillimum vide 3, 584. — 357. *quam pellex*, blanda, quae pellicit, Iuno nempe, (sic pellex ap. Virgil. Aen. 2, 90.) *ora iuvencae Iuachiae trepida subit*, propius ad eam adcedit *spon*te Dei, Iove permittente. — 359. *residenti* subfannante (v. supra 234.) *vultu cohibens suspiria*. — 360. *Mox ita adorta*, inportunis precibus adit Iovem, *ditibus Argis*, fertilissimis, vti Horat. Od. 1, 7. urbem istius regionis primariam, Mycenae, diuites adpellat; *primae referentem cornua Phoebes* qualia nouae lunae solent esse. — 362. *caras nuptas* mihi, tantopere, vnice a te dilectae scilicet vxori non denegabis. — Maximae ea mihi curae erit, et pascua maxime opima et fontes pulcherrimos ipsi eligam. — 364. *qua fraude*, legere possis *qua fronte*, suadente Dorvillio ad Charit. p. 611. ed. Lips. — 365. *Quas inuentos*, excogitatos a Iunone *timuisset Iupiter astus?* — 366. Iam vero *muneris potens*, voti compos, Argum custodem adponit, cui incia somni lumina non aliter lucent vertice, *quam si Lyda*, hae enim texture artifices habebantur, *sparso ostro telas maculauerit*, insertis hinc inde stellulis purpureis distinxerit. — 370. *monstris horrida iustra*, feris horribiles sylvas. — 371. *multa morantem*, saepe consistentem conantemque emittere *preces inclusaque pectora*, quae, quantumuis vellet, promere tamen non posset, verba. Ovid. Met. 1, 637. conataque queri mugitus edidit. — 374. *Fleuit Amynone* — *Messeides undae* — *Hyperia*. Omnes fontes in Peloponneso. — 379. *quos*, quam limosos (Ovid. 1, 634.) *ore lacus, quae*, quam villa *pabula carpsit*, quam diuersa ab iis, quae uno promiserat, *quoties candentes*, pulcros armos exhorruit, Graecismus: *quoties armi, humeri eius cohorrescent verbera*, plagia, quas Argus infligebat, infligere saltem minabatur. — *audentemque mori*, (nam qui potest mori, non potest cogi) *valles in imas egit Argus*, et *arbitratorum crudelis seruauit horili*, dominae Iunonis. — 384. *abito caua* (ornans epitheton) *fistula sonuit Arcadio ritu*, *periumque patris Iouis celerans promte et alacriter exleuaturus Cyllentius Mercurius ales aduenit*, aduolat. *Quo inc diuersus abis?* Argum videns viam nihilo minus perquentem, cur ita properas? ait, *heu respice cantus*, nunc tibi aliquid canam, et primo languentia tantum inno lumina cuncta *notat*, videt, deinde vero somno icta, *dulcosque sequentia somnos*. Et celerem mediis in antibus *exigit harpen*. *Harpe* falcatus ensis, (Ovid. Met.

1, 717) *exigens* vero *lumina* vi *adigere*, gladio aliquem traicere. Ovid. Metam. 5, 171. *exactum viribus enses*. Virgil. Aen. 10, 815. *exigit enses per medium*, et *exigens hasta* noster infra 6, 70.

391. Iamque *refecta Iovi*, in laetitiam Iovis pristinae formae restituta *ibat agris Io*, sibi ipsa plaudens, superba incedebat, *victoriae Iunonis*. Sed admodum breve gaudium! *Cum facibus spiritusque serpentum* (Virgil. Aen. 12, 847) et *Tartareo voluta Tisiphonen Furiam videt*; ac primo *visu vestigia figit*; subsistit, et in *miseræ* rursus *bovis ora* fecurrit, subito resumit formam *Iuencæ*; nec memor, dubia, qua valle, aut quo *vertice*, monte *se sistat*. — 397. *In errore*, dum fugiens vagatur, *ad Inachias* patris etiam defertur *ad vndas*, sed nec *pater*, nec *Nymphæ* tentant accedere, *a prima quantæ mutatae Iuencæ* moerore et erroribus confectam. — 400. Ergo *litærum* *cau* *Stygæ dilectum* *fugit caput* patris, donec ad *mare* pervenit, *abstulunt*, retro cedunt *fluctus*, et *alta gnara futuri* maria Aegyptum adluentia, mox futuram eam *Deam* *ludem*, *Lunam* *praenitentia*, *dant pauidæ viam*; ipsa traicit, *procul fulgens celsis cornibus*, ac *palearia*, *armos*, *pectora sustinet* vnda *lumina*. — 407. *Ast Erebi virgo*, Tisiphone *ditem Meniphim* Aegyptum *volat*, *praecipere*, incitat *pernas*, ut occipet, *praeveniatur*, et *Pharia venientem* *pellat*, *arcere terra*. — 409. *Contra Nilus adest*, *praesto* est *auxilium* *laturnus*, et *toto gurgite torrens*, omnibus aquis suis *torrentis instar*, Tisiphonen agit, *atque imis inlidit*, magna vi *proicit harenis*, *Ditis* *Plutonis opem* ac *sauci* *numina regni*, quidquid *Deorum inferorum* esset, *inclamantem*. *Frustra* *adparent*, *circumiacent* *sparsae faces*, *disiectæ longe verbera flagella* et *abruptis excussis crinibus hydri*. — 414. *Nec Iovis interea cessat manus*, *auxilium*, *curamque fatetur*, tonando *caram* sibi *Io esse* *declarat*, *atque ipsa Iuno pavet imperium Iovis*. — 416. *Haec procul Io spectat ab arce poli*, *coelo*, (2, 94. 3, 481.) iam *Divis addita*, iamque *aspido cincta comas* (*Alpis*, *serpens minor*, sed *veneni* *praesentissimi*, *vti plurimum Aegyptiorum Deorum*, *ita in primis Iudis capiti fuit ornamento*. Ovid. Metam. 9, 687. *inerant lunaria fronti cornua plenaque somniferi serpens peregrina veneni*. cf. eiusd. Amor. 2. Eleg. 13. Aelian. hist. animal. 10, 37. et omnino *Iablonskium in Pantheo Aegypt. P. 1. p. 108.*) et *quantis persona sistit*, *laeta* *pulsat istrum*, *instrumentum musicum*, vel *crepita*.

culum, duobus vel pluribus bacillis transversis instructum, cuius formam gemmae, numi aliaque monumenta antiqua referunt, qualia multa aere expressa sistit Bened. Bachinus de sistris Trai. ad Rhen. 1696. 4. — 419. *Bosporon hinc veteres errantis nomine Divae vulgavere*, hinc factum, ut maiores in honorem Deae, iuvencae forma vagatae, freto isti Bospori nomen darent. — 420. *iuuet nostros nunc ipsa labores*, nam et navigationibus praesse credebatur, unde et Pelagia dicta.

421. Hactenus Orpheus. Interea venti fauerant Argonautis, et postera aurora iter non cassae noctis rexit, ea nocte inagnum maris spatium emensos esse adparuit, vident *Thymaea Bithyniae litora, fatidici vatis* cf. v. 445. *poenis horrentia Phinei*. (In historia Phinei admodum variant mythologi, quaeque Valerius noster in sequentibus de eo narrat, ea vno conspectu dedi in Indice, quem vide.) — 426. *Dira Deum a Diis inmissa lues, summoque in aevo, extrema senectute*. — 427. *Non extorrem, exsulem tantum; nec tantum lucis egentem caecum, Harpyiae etiam Typhonides filiae Typhonis persequuntur*. Alii Thaumantis et Electrae filias fuisse perhibent, uti Apollodorus, ad quem vide omnino Heyniam p. 25. et ad Virgil. Aen. Exeusu 7. Has Harpyias dicit poeta *iram Tonantis* per adpositionem, quibus utebatur Iupiter ad iram explendam, ministras habebat poenarum, (*magnas sibi legit in iras* infra 521.) — 429. *depopulant, consumunt, macilentum me faciunt, ipsoque dapes praedantur ab ore* Apollon. 2, 223. *σρόματός μοι ἀφάρταζουσιν ἰδωδών*. — 430. *Talia prodigia et tales poenas, i. e. tam prodigiosas poenas*. — 434. *primas baculo defertur ad undas*, scipione nixus ad litora tendit. Vult magis coloribus vacillante gressu incedentem pingit caecum senem Apollonius 2, 198. *πύρρον σκηπτόμενος, βίνοϊς ποσὶν ἢ εἰς δόρατος, ῥοχλοῦς ἀμυθασίων, ῥέπε δ' ἄψα νισσομένοιο ἀδρατὶ ῥήρα*. — 435. *oculos manes facultate privatos videndi, tenuem spirans animam, vix spiritum ducens, anhelans prae infirmitate corporis*. — 439. *Novi, inquit, via iustos quae (faciliter quo) ferat, quo tendatis, et quo iubente; ac vestri (redor sic, sic enim computabam tempora) proxima quaeque legens, confidens, mecum reputans, quae vobis hucusque addiderint, novi, quantum Lemnos traxerit, detinuerit, novi infelicem ad Cyzicum, supremam in Bebrycio litore pugnam; iam propior, iamque hoc animam solamine mulcens, quo*

p̄topius vos accedere sensū, eo maiori spe atque solatio
 inpletus sum. — 444. *Cretus Agenore*, filius Agenoris,
 Phoenicium regis, in cuius stirpe exponenda, vt verbis vtar
 Heynii ad Apollodor. p. 525. "incredibilis est narrationis
 diuersitas, in qua componenda frustra quis laboret." Vale-
 rius sequitur Apollonium 2, 178. infra etiam *Tyrum* vocat
paternam v. 612. idemque habet vnus e Scholiastis ad
 Eurip. Phoenissas v. 5. nec aliter Nonnus Dionys. 3, 294.
 p. 64. ed. Falkenburg. — 445. *aut mea quod vates insedit*
Apollo pectora, quod vaticinandi arte polleam. cf. 1, 207.
totus Dei, 5, 673. *Deum, quem pectore toto iam tenet.* —
 447. Nihil adinet, nunc enarrare quam diuersis casibus
 terrarum orbem pererrauerim, *amissas domos*, cur in exi-
 lium actus, *aut dulcia lumina*, cur caecus sim, 449. *serum*
est ex ordine ingemere fatis consuetis. Sic ordines verba,
 et sensum habebis: nihil adinet, totam priorum, quibus
 adfueui sensim, malorum seriem inter lacrymas enarrare;
 immo audite, quae nunc vel maxime me praemunt, nempe
 450. *Harpurias mea pabula seruant*, obseruant, iis in-
 diantur. — 453. *Celaeno* primas agens inter eas, Apollon.
 2, 178 sq. Virgil. Aen. 3, 211 sq. quem omnino ob oculos
 habuit noster in toto loco. — 455. *sauius odor*, ita grauis
 atque foedus est, vt ferri vix possit. Apollonius 2, 229.
πυρὶ τότε μυδαλσὸν τὰ καὶ οὐ τλητὰν μῆνος ὀδυρῆς — *parque*
mihī monstrisque famēs, nec ego, nec Harpyiae ipsae
 famam sitimque expellere possumus, nam Celaeno non me
 tantum, sed miseram etiam prohibet sorores, vt̄ est infra
 v. 499. — *sprauere quod omnes pollueruntque manus*,
 non ministrorum, quod Pius vult, sed ipsorum monstro-
 rum, (cf. v. 495. et Virgil. 217. brachia adeo humana ha-
 buisse et pedes narrat Natalis Comes ex Ilacio Tzetze
 p. m. 719.) *quodque unguibus excidit atris*. — 458. *has*
mihī fert in luce moras, facit, vt viuere pergam, *nec rumpere*
fata, alias rumpere, abrumpere vitam, *licet*, tam
 miseram vitam voluntaria morte nequeo finire, *trahitur*
victu crudelis egestas, tam misero tenui, vili inuitus tamen
 traho vitam per diram famem. — 461. *Aquilonia proles*
non externa mihī; scio, vobiscum adesse Boreae filios,
Calain et Zeten, mihī adfines, quorum soror *Cleopatra*
 olim mihī coniux fuit. Apollon. 2, 239. — 465. Ad nomen
 sororis *Actaeae* Atticae, matrem enim habebant Orythiam,
 Erechthei filiam, *profiliiunt fratres*. — 468. *Phoebi comes*
vates, amicus, minister Phoebi. Sic *ἑσπέρωντες Μουσῶν*

ipud Graecos de poetis. cf. inpr. Wyttenbach ad Plutarch. de sera numinis vindicta p. 81. et Casaubonus, de satir. poesi ed. Rambach. p. 9. — 470. *miseris festina senectus*, ante tempus sunt deformea. — 471. *est tibi praesto nostra voluntas, si non ira Deum, vel si placabilis vrguet*, nisi superiorum iram contraxeris, vel li expiari ea aliquo modo possit. — 474. *Te, ait, iniusti, quas nunc praemis, ira Tonantis, ante precor*, ante omnia te ipsum, Iupiter, qui mihi irasceris, inploro. Offendere possit in ore precantis, quod *iniusti* encomio ornet eum, ad quem dirigit preces; sed hoc tantum vult, Iovem inmerito, acerbius iusto eum punisse, cf. paullo post 478 — 481. *Iatis poenarum tibi dedi, et diu, nostrae tandem iam parce senectae.* — 476. *vestra voluntas quo, iuvenes, sine pace Deum*, quid vos proliceretis sine permissione Deorum, nisi Deos habeam propitios? Non saevus tyrannus sceleratusque fui, sed intemperantia linguae me perdidit, *loquax fata mentemque Iovis et abdita consilia prodideram*, vaticinandi arte mihi data futura hominibus praedixeram, sed bona mente, *miserans hominum genus.* — 481. *media inter dicta dum vaticinarer, oculis captus sum, — iam tandem cessere irae, nec casus, sed ipse volens Deus, ipsa Iovis propitia voluntas ab alto mari vel coelo nostris vos adpulit oris.*

485: Sic ait, et omnes ad miserationem compulit calamitatibus suis enarrandis. — 488. *simul aequora, simul astra seruant*, vnde Harpyias adfore timebant. — 490. *palentia primae ora senis fugere manus*, primae manus sunt digiti, prae terrore torpescentes, vt ori admoveere eos non posset. — 493. *fragrat acerbis odor* (cf. v. 455.) *patrii que exspirat Avernii halitus*. Avernium patrium noli mirari, nam Valerius Typhonem, quem in Tartaro poenae luere fabulatores narrant, Harpyiarum patrem facit v. 428. et 516. Virgil. A. 3, 215. *nec saevior vlla pestis et ira Deum Stygiis sese extulit vndis*. Ad eandem originem referendum, quod paullo post eadem dicuntur *Cocytiae nubes*, turbinis, procellae instar, per aera ruentes, quae *nubis* significatio est etiam 3, 500. — 494. *viuum omnes incessere planctibus alarum* Virgil. 226. magnis quatiunt clangoribus alas. — 496. *ipso ferens fastidia visu. Tum sola, pavimenta conluvia atque inlisis stramina, stragulas vestes maysi foeda rigant*. Fastidiosa profecto haec sunt, sed praecedentes habet epicoe et ipsos poetas Homerum et Vir-

gillum. cf. omnino Heynium Exc. 16. ad Virgil. 3. — 499. *saevit utrimque famēs*, cf. supra v. 456.

501. iam insurgunt *Aquilonia proles*, Calais et Zetes, *ganitor Boreas simul impulit alas*, alati etiam sunt 527. *Hoste nouo turbata lues foedae rapidae*, vel ipsae Harpyiae, *labrae rapinae faucibus*, mox alta petunt, anolant, *stant litore fixi Haemonidae, Argonautae, atque oculis palantis*, passim fugientia monstra sequuntur. — 506. Sublimis est, quae sequitur; Vesuvii montis descriptio: *vbi prorupti*, e cuius cratere prorumpunt flammae; (cf. ad 6, 632.) *tonuit*, gravissimum edit sonum, *quum forte Vesuvi Hesperiae letalls apex*, Italiae vrbes haud raro evertens; *vixidum ignea hyems*, vix coepit ignium intus furentium vis aestuare, (Statius Sylv. 3, 73. *flammea diri montis hyeme*) *montem torsit*, totum concutit, *iamque Eoas civis, induit vrbes*, cinere atque favillis longe remotae Orientis vrbes consperguntur et quasi vestiuntur. Sic infra 666. *imber puppim aequore vestit*. — 510. *turbine sic rapido*, eodem celeri impetu Harpyiae populos atque aequora longe *transabeunt*; vox rarior, qua tamen et Virgilius vititur Aen. 9, 431. — 512. *Iamque ad Ionii metas*, ad Ionium vsque mare tendunt, atque *intima saxa iustas scopulosas*, quas *magni Strophadas nunc incolae* (adcola) ponti adpellat, vbi Aeneas postea temporis eas obfendit. Virgil. Aen. 3, 210 sq. — 514. *Tantum terrarum marisque spatium emensae fessas se sentiunt*, leti propioris metu *anhelant, trepidant*, alas tam agiles antea et citas movere vix possunt, *humili tantum timidoque volatu Typhona patrem implorant clamore nefando* horribili. — 517. *Extulit adsurgens noctem*, nubem atram pater, *imoque summis miscuit*, turbine confundere omnia velle videtur, et *mediis vox exaudita tenebris: Iam satis huc pepulisse Deas*; (satis honorificum nomen teris scilicet filiabus dat pietas paterna) *cur tenditis*, pergitis *favire in famulas Iovis*, (alias canes; Apollon. 2, 289. *κύνες Διός*) *quas, fulmina quamquam Aegidaque ille gerens, magnas sibi legit in iras*, quamquam per se ipse terribilis et fulmine et aegide, eas tamen adhibere dignatur, ministerio earum vti solet, si quos graui exemplo velit punire. — 522. Nunc quoque *Agenoris tectis, Phinei domo decedere imperat* idem Iupiter, (ministrante Iride Apollon. 2, 286.) *advoscunt moenibus, iussaequae recedunt*. — 504. Mox tamen et vobis *similis fuga, quam praecipet arcus letifer Herculis*, cuius

sagittis in insula Teno perierunt. — 525. *Harpyidae nunquam noua pabula quaerent.* Suspecta haec habet Heinsius, quod Aeneam sociosque postea tamen infestauerint. — 526. *donec erunt diuini meritis mortalibus irae.* Hunc vero verum spurium putat Burmannus, qui neque Latinus sit, et a monacho quodam ex loco communi de vindicta diuina adfutus videatur. Ego verò vtrumque verum Valerii esse, et cohaerere optime omnia contenderim, si vna vocula mutata legas: *nunquam non pro nunquam noua.* Tum recte cuncta procedunt: Harpyiae *semper* habebunt pabula parata, *donec* (quamdiu, cf. 3, 414.) iras diuinas in se excitabunt mortales. Nec video, quid offenderit fastidiosam Burmanni aurem; fortasse *meritae irae* passim sumtae: sed si poenae meritae recte dicuntur, quidni irae, quae nihil aliud h. l. sunt, quam poenae, eodem gaudeant iure? cf. 2, 99. 7, 454. Temperare mihi non potui, quia in textum recipere tam facilem tamque manifestam emendationem.

527. *Haesit uterque Calais et Zetes pòlo, dubiisque elanguit alis,* (cf. dubium arcum 1, 401.) ipsi languidi volando, dubitabant tamen, Typhonis monitis parerent, an Harpyias ulterius persequerentur; *mox victores voti compotes agmina sociæ puppis* (melius cum Heinsio *pubis*) *repetunt.*

529. *Interea Argonautae Iovi sacra nouant,* (cf. 4, 774; 3, 423.) *iram eius expiaturi, cuius famulæ persequuti essent, tum vina toris, mensis epulasque turbatas reponunt.* Ipse Phineus, *ceu dulcis imagine somni laetus,* tamquam ex incundo somnio expurgatus, *vix oculis fidens,* (Apollon. 2, 306. οἶον τ' ἐν ὄψασις: θυμὸν ἰαλῶν) *ad oblitæ Cereris suspirat honores, munera Ceteris, panem, diu non gustatum cupide adpetit, adnoscit Bacchi latices, virum genuinum, adnoscit et undam,* aquam nunc puram atque nativam bibere se intellegit, et noua *non pauidae securæ miratur gaudia mensæ.* — 535. Genio igitur indulget, *reclinis stratis, et pace, securitate fruens, ac longæ dulcis obliuina poenæ, largiter se inuitat vino, quæ diurnæ calamitatis memoriam omnem abstergeret.*

537. Ita laetum compellat Iason: *Vota perfecta tibi, quæ optaueras, tibi perficimus, nunc me quoque cursu tu eripias.* — 540. *non numine vano, sine numine praefidio: que Deorum tantum aequor adorti tendimus, ipsa Iouis optima proles, Pallas, Iovi praeprimis dilecta, nauam in-*

fituit, sociosque dedit Saturnia Iuno reges, heros. — 544. *Fidero mens sed caeca, per se nihil intelligens, futuri nescia; nequit — nec vates sat iam mihi Mopsus et Idmon, nec his tantam, quantam sibi inesse suspicor vaticinandi peritiam.*

548. *Vittas laurumque capeffit Phineus (locus similis 3, 424. tempora tum vittis et subplice castus oliua impliat) numina nota Apollinis, cuius adflatum, vt vates, saepe erat expertus, ciens inuocans.* — 551. *tam largus honor, insignis grauitas, tam mira, quae in senem vix caderet, senectas maiestas infusa; vigor nouus auxerat artus, qui modo incuruus prae moestitia incesserat, iam procerior repente factus videbatur.* — 553. *terras fama venturae per omnes cuius nomen per totum terrarum orbem inclarescet, ipse vltro Relias ad sidera tollit, qui tibi vel maxime cupit nocere, ipse, alia omnia cogitans, viam tibi ad nominis immortalitatem aperiet, demens, dum sperat, non timet, non credit, te Phixi profugi vellus vnumquam reportaturum.* — 557. *possum quas reddere grates, hoc enim solum, quo gratum tibi animum possim declarare, fata tibi futura exponam — te propter, tui amore fandi mihi Iupiter auctor, fata tibi tua nuntiare permisit.*

561. Nunc totum iter enarrat. Sic Circe Vlyssi Homer. Od. 12, 37 sq. et Helenus Aeneae fata nauigationis Aen. 3, 343 sq. praenuntiat. Phinei nostri vaticinia non minus copiose, quam Valerius exposuit Apollonius 2, 317 sq. *Hinc iter ad Ponti caput, initium, errantesque Cyaneas: furor his concurrere furibundae concurrunt, necdum vllas videre rates, nondum ausa est nauis transitum, cominus actae, violenter inuicem inllae, sua saxa cantesque premunt.* Pindarus Pyth. 4, 370. *συνδρομοὶ πέρραι. διδυμοὶ γὰρ ἕκαστ' ἴσθμῳ, κυλινδέσθουρό τε κραιπνότεραι ἢ βαρυγούτων ἀνίμων στήθεσ.* *Elura dabit Index.* — 564. *quum vincula mundi ima labant, quum terrarum orbis ex iunio fundamentis erui videtur, et vrbes tectaque terrae motibus concutuntur, illae nihil inde patiuntur, quoniam semper mobiles in superficie natant aquarum, illas redeunt, illas aequore certant.* — 570. *per altum tam periculosum maris locum tenditis, vnde procul venti et volucres, illi, ne vis eorum frangatur, haec, ne collidantur, timentes, vnde pater ipse maris Neptunus pauidas detorquet habenas curru declinat, ne propius adcedat.* Sic eleganter auxit periculum

poeta, quod ne Deus quidem audeat subire! — 572. *fi qua brevis scopulis fuerit mora, & paullulum quiescant, fuga tunc medio properanda recurfu, tum illo temporis brevissimo momento, vbi cautes recesserunt, propere vitamini ad transeandum.* — 574. *vix repetunt celeres Cyaneae primae terrae confinia, ad proxima terrae continentis litora sese receperunt, iamque alio clamore nouo sonitu ruunt, omnisque tenetur vim lentit pontus, et anceps fluctuans errat cum infestis montibus Symplegadum se invicem semper infestantium.* cf. infra 659. — 577. *Verum animo redit in memoriã reuoco sortem Divum, oraculum, effatum Deorum.* — 583. *rapidi quum steterint, constiterint, non amplius mobiles vagentur montes.* — 587. *Verum inter medias dabitur sic currere cautes, certe digna manus, vacuumque exhibis in aequor.* Locus intricatior, quem ad expediendum optime facere videtur coniectura *Heinsii*, pro *sic* reponentis *scio*. Si porro, quod meum commentum est, verba *certe digna manus* parentheses signis includas, omnia erunt expedita: inter medias dabitur, *scio*, currere cautes, (certe digna manus) tu tuncque loci egregii tali fortuna digni; *vacuumque* liberum, apertum, late patens *exhibis in aequor*.

589. *Proxima, Cyaneis superatis, sunt regna Lyci, regis Marianodynorum, (infra 737.) remeat qui victor ab oris Bebryciis, cf. 748 sq. — 591. hic lecto comitum de robore si quem perculerit vicina lues, ne desice, animum ne despondeas.* Quoniam triste aliquid praenuntiat, obscurius loquitur, minusque dicit, quam nosset. *Si quem, quasi de vno, sed duos morbus absumsit, Idmonem 5, 2. et Tiphyn v. 15. et perculerit anceps est, duplicemque admittit sensum vel morbi, vel mortis.* — 594. *Illic pestifera aqua subter iuga concava sub antra, voragine montium torquet, vi rapit alter Acheron, non minus terribilis, quam Italus ille, vastoque hiatu exundat fumens, tanta vi propellit undas, ut fumum emittant, qualem in catarractis licet obseruare, et saeva sequitur caligine campus, (Loco sequitur mauult Marklandus Ep. erit. p. 34. tegitur. Nil opus! sequitur est: post hunc situs est, subest, eum excipit.) limque grauem olentem fluium.* — 599. *Quid tibi nubifera surgentem rupe altissimum in nubes electum montem, (cf. 8, 214.) Carambin, promontorium Paphlagoniae, quid memorem, quas Iris fluius torqueat (vehementiam designat) aquas et Ancon. Ancon*

proprie est Latinorum cubitus, deinde Geographi transferunt ad loca, quae cubiti iustar in mare procurrunt. Ita et h. l. est portus ad ostium Iris fluvii, vbi litus tenni terrae tractu in mare procurrens incuratur. vide *Attamert's Geogr. Th. 6. Heft 2. S. 446. Apollonia 2, 362. καὶ δὲ ἐκ προτέρως μέγας καὶ ὑπερβολὴ ἀγῶν ἀξάνει γαλήνη.* Ammi-
nus Marcell. 22, 8. habet etiam *portum Aconem*, (culpa librariorum pro Ancone). Haud recte igitur Valerius pro fluvio habuit, nec satis diligenter inspexit Apollonium, cuius male intellecti exemplum habuimus supra in Eury-
menis 2, 14. Infra 5, 121. vbi expectari poterat, totus Ancon omisus est. — 601. Proxima *Thermodon 5, 121. fecat arua.* — 602. *Inclyta Amazonidum 5, 124. magnos exorta Gradiuo Marte gens; nec feminas crede ceteruas, sed qualis, sed* (bis repetitum *sed* intendit orationem) *quanta viris insultat* contemtim eos habet *Eryo* (nomen Graecum *Bellonae*) *Divaque innuba, semper virgo, Pallas, Gorgonei gestatrix monstri, capitis Medusae.* — 607. *Iudo volitans cum turba superbo puluereis exultat equis.* Omnia hic bene delecta: mirifice sibi placent Amazones, quod incitatis, vt pulverem conligant, equis voltare per campos possint; *vlulataque tellus, grauiter resonans intremit, et pugnas mota pater Mars incitat hiasia.* — 611. *Gens Chalybum, (cf. 5, 141 sq.) duris patiens cui cultus in aruis, quibus lapidosus ager tenuem victum praebet, et tonat adflicta, malleis percussa semper domus ignea massa* — *hospitii quis nulla fidas, omnes aequos, caute igitur, et limite recto et aura aequabi nauis transcurrat, nec vinqum deuertat.*

616. Sic demum ad *Phasin* peruenies, *vbi iam castra Scythiae fraternaque surgit Erinnyis*, bellum iam nunc inter fratres Aetam et Perlen conflatum est. — 620. *Fors etiam*, hoc non tam aperte promittit, *optatam dabitur contingere pellem, sed te non animis, rabori animi, nec salis viribus corporis aequum credere; saepe acri poter prudentia dextra*, (nullum numen abest, si sit prudentia Iuvenal. 10, 365. vis consilii experte mole ruit sua Horat. Od. 2, 4, 65.) *quam tulerit, obtulerit Deus, adripe opem.* Apud Apollonium 2, 424. Venerem Phineus praedicat fore, cuius auxilio reditum sibi paraturi sint Argonautae; Valerius autem Medeam potius in mente videtur habuisse, cuius artibus magis, quam sua ipsius virtute impetraturum Iasonem, quod vellet, praecidit vates, sed edicere ab in-

ola Deo prohibetur, *ultima enim*, sic pergit, *promere fata*
refas: fides et precor.

626. *Tum subita refides socios, in litore adhuc desides*
formidine praecipitat, alacres facit, properare iubet ad
navem, vt fata praedicta prosequantur, *rumpitque moras*
tempusque timendi, vt ne otio diutius indulgerent, vtque
tempus omne excluderet, quo de instantibus periculis
possent cogitare.

628. *Ipsè Phineus gradiens*, vtcumque caecus poterat,
viros prosequitur. — *decus o Boroas illi patre digni!* —
631. *me Pangaea*, Thraciae montis (v. 4, 597. 598.) *super*
rursus iuga, meque paterna flare Tyro (v. supra 494.) *dul-*
cesque iterum mihi surgere soles, vltimum me recepturum esse
reor. — 634. *date tangere vultus: dem, finite, amplexus,*
propiusque adcedite dextrae. Et haec ad caecum refe-
renda. — 636. Dixerat, abscedunt terris, *et litora condunt.*
post se relinquunt, ex oculis amittunt.

637. *Omnibus extemplo saeva sub imagine rupos Cya-*
nae, omnes occupantur vna imagine Symplegadam, et
laboris mox instantis. — 639. *stant*, immobilia rigent,
silens ora metu, *nec fessa recedunt lumina diuersas circum*
seruantibus undas, haud desinunt oculos ad omnes aequo-
ris partes conuertere. — 640. *quum procul audiri sonitus*
insanaeque saxa, sonitus inmanium, furibundorum saxo-
rum, saxa tamen ipsa nondum conspecta, *sed siderèi poti-*
pars praecipitata profundo in inare visa est. — 643. *dum-*
que ocius instant, remos impellunt, *ferre fugam*, fugere
(inuitata, sed Valerio et alibi 7, 297. 8, 5. vsitata loquendi
formula) *maria ante ratem vident*, (hactenus bene! nam
discedentibus Cyaneis occupare vacuum spatium propera-
bant) *maria ipsa repente diffugere*, (quae modo dixerat,
grauis efferre voluisse videtur poeta verbis *ipsa et repente*,
sed tautologiae maculam voci *diffugere* vix abstergas.
Cuius loco si, quod nonnulli sualerunt, *disiicere*, vel,
quod ego aliquando opinabar, *distuere* ponas, nil magno-
pere proficias, totumque locum in iis habendum puto, cui,
vii alijs, poeta, si diutius vixisset, emendaricem manum
adhibiturus fuisset.) *aduersosque*, quos ante oculos iam
habebant, *discedere montes.* — 646. *Omnibus et gelidu*
rapti manibus exciderunt formidine remi; Apollon. 2, 577.
τοὺς δ' ἐλάοντας ἔχαι τρώμος; obpositum infra 675. *rodere*
viris manus. — 647. *Ipte lason per arma*, armamenta;
transita volans, et *per iuga summa carinae*, mox prorant,

mox puppim, hortatur subplex, cf. 8, 285. nomine quem-
 que premens vrguens: Vbi nunc promissa superba ingen-
 tesque minuae (bono h. l. sensu, vti apud Horat. Serm.
 2, 3, 9. vultus multa et praeclara minantis.) — 654. cor-
 ripit abiecti, paullisper remoti, surgere iussi remumque
 locumque Phaleri. — 656. Vnda laborantes praiceps rotat,
 ac fuga ponti obuia, quamquam omnes vires intendent,
 vehementia tamen ante se Cyaneas versus fugientes aequo-
 ris vertice quasi abripiuntur. Iam vero miscentur, con-
 lidantur rypes, iamque (quid si oumque?) aequore toto
 iuga inlisa remittunt, vix conlissae retrahunt cacumina,
 quo fit, vt toti aequori liberum cursum transitumque
 aperiant. — 659. Bis fragor infestas cautes (subintellege:
 cautibus) aduersaque saxis saxa dedit, his magno cum
 fragore inimicorum instar commissae erant Cyaneae, flamma
 expresso fulsit in imbri, ex ipsis cautibus elisis ignis
 inlustrat nubes. — 661 — 664. Comparatio cum tonitru in-
 situta satis trita est, nihilque habet singularis difficulta-
 tis, eadem tamen bis dicta et hic inuenies. — 665. haud
 secus inpleuit pontum fragor; effluit imber spumeus, spu-
 mantes desluunt cautibus fluctus, (cf. omnino Virgil. Aen.
 1, 113 — 115.) et magno aequore, magna vi, multitudine
 aquarum procul, quamquam remotam puppim vestit. (in-
 duit urbem cinis supra 509.) — 667. Aduertere Dei de-
 fixaque nunina ponto inretortis prospexere oculis, quid sco-
 pulis praecclusa, inpedita ratis, quid dura laboriosa iuuen-
 tus expediat, pendet magnis fauor ortus ab ausis, fauent
 quidem tantum opus adgressis, ipsi tamen fere dabantur
 de felici subcessu. — 670. Prima coruscanti signum dedit
 Aegide virgo, fulmineam iaculata facem; caue, coruscanti
 Aegide signum dedit iungas, immo vero coruscanti Aeg.
 virgo est periphrasis Palladis eadem, quae supra 605. Diva
 Gorgonei gestatrix monstri; signum vero dedit fulminea
 face fulmine, concedente Ioue. (cf. Virgil. Aen. 1, 41.
 Aeschyli Eumen. 825. omninoque, quae adscriptimus 1, 116.
 et 371.) — 671. vixdum ardua cautes (Singul. pro Plur.)
 cesserat, illa fulminea fax tenui luce per concita saxa
 (1, 4.) fugit, rediere viris animique manusque, notum
 animis manibusque robur adcedere sentiant, vt videre
 viam a fulmine monstratam et inlustratam. — 674. Sequor,
 o quicumque Deorum ades, vel fallor, nisi me fallit sen-
 tentia, ait Iason, et praiceps ruit, et fumo se condidit
 atro, nebulis atque tenebris. — 677. Goeporat hinc cedens

abductis montibus vnda ferre ratem, leopalis recedentibus defecerunt aquae, navemque propulerunt, *pelagoque dies* obcurrere aperto, ita ut nunc e tenebris ad alteram maris partem possent prospicere. — 679. *Sed neque permissis,* remissis, laxatis iam *fundere rector,* gubernator *habeis* vela, nec eniti *remis pote,* nec velis omnibus expansis, nec remorum impulsu omnium angustias poterat superare — *iam super Cyanae* adsunt, denuo reuerentur, *premit umbra* ratem, iam umbra sua cingunt denuo navem, *scapulique* feruntur cominus, in eo sunt, ut rursus consolidantur.

682. Sed en Deae ex machina! *Iuno et Pallas ex* aethere insiliunt pariter *scopulos,* alterum nata, alterum non *fax Iovis* coerces, reprimit, ut *valido qui robore tauros* sub iuga et inuito, reluctante cornu detorquet in ilia, ut detrahit in terram, ut caput ventrem spectet.

686. Inde, *velut mixtis Vulcanius ardor,* mons ignivomus *arenis versat aquas,* fluctuque coacto, in unum conlecto *angitur,* comprimitur, et *clausum scopulos super* effluit redundat aequor, sic scopuli fremunt.

689. *Contra omnes tenui discrimine,* parum aberat, quin ipsi comprimerentur, *remis pergere iter.* Saxa sed *extremis tamen increpuere* magno cum sonitu inciderunt *corymbis,* [Graece ἀφλάστα Homer. Il. 9, 241. Apollon. 2, 663. utrumque iungit ἀφλάστοιο ἀρα κέρνυβα. Latini etiam *aphustria.* Erant autem prominentia et incurva ornamenta in puppibus navium, quibus etiam liñtea ad explorandos ventos (Windfahne) adfixa. v. *Böttiger's archäologisches Museum.* Heft 1. S. 23.] *parsque deprensa iugis* transiris, *nefas!* tam parum reuerenter habebant saxa navem originis divinae, nam *cetera coelo debita,* inuiolabilis, Olympo destinata 1, 4. cf. omnino Claudianum de bello Getico 1 - 30.

694. *Conclamant anxii Minyae,* fugit ipse *novissimus* in extrema navis parte, *puppi stans Tiphys,* et e mediis *ruinis* decidentibus saxorum fragmentis *sequitur freta* rapta, quantum potest celerrime in altum properat. — 697. *nigrantia litora,* promontorium, nigrum dictum, *Ἀκρην μέλαιναν* Apollon. 2, 653. *longinqui exirent* in mare se exonerarent *flumina Rhebae* (hodie Riva). Apollon. 2, 349. et 650. ponit *nigrantia litora post Rhebam.* Quid? si vno eodemque loco ponenda sint, ut Rhebas prope promontorium in mare effluerit?

700. Tunc demum animum conlegere, *discussa*, posita *quales formidine Averni Tartari Hercules Theseusque comes pallentia*, Orci modo relictis horrore pleni iungunt oscula, *vix primis amplexi luminis oris*. Haec vulgata lectio, cuius sensus esset: vix supernas adtigerant regiones, quum sese amplecterentur. Sed hoc durius, et, quod recte monet Cel. Beckius l. l. p. 267. "si esset *amplexi sese*, hoc iam latet in *raj iungere oscula*, praeterea comparationis ratio requirit, vt commemoretur temporaria momentum, quo periculum euaserint." Suadente igitur praestantiss. hoc viro et praeuentibus Codicibus quibusdam, (cf. et 1, 676. vbi *limina portae patriae amplecti*) primas oras in textum recipere nullus dubitavi. Ceterum de Theseo magna narrationis varietas. Nonnulli, Statius Theb. 5, 432. Hyginus Fab. 14. et Apollodorus 1, 9. 16. inter ipsos Argonautas referunt. Apollonius 1, 101. et alii tum in orco cum Pirithoo defuisse dicunt, cui et noster 2, 193. adsentiri videtur: hoc loco nostro ab Hercule liberatus inducitur. Sed vtroque non historicum agere voluit Valerius, sed ex concessa poetis licentia, nulla temporis habita ratione, ad ornandam comparatione orationem mythologia vsus est.

704. *Hæu quis, quantus datur iste Deorum sorte, voluntate, imperio labor nobis. Serum vt quamuis veniamus, fac sero nos venire ad amnem Phasidis, et mites faciles ita sint, vt dent vellera Colchi*, vnde per hos montes iterum fuga? — 707. *Talia, tales querelas fundit Iason, nescius, imperio Iovis fixos, immobiles, aeternumque reuinctos, viuctos*; (Ovid. Met. 15, 339. *quae nunc inmotae perflant ventisque resistunt*. Pindarus Pyth. 4, 372. antea *viuas*, tum *mortuas* esse dicit) *id fati certa nam lege manebat*, si qua nauis viam sibi per eas aperuisset. — 711. *freta longis inperuia saeculis* 1, 1. *ad subitam subito*, tam inopinato visam stupere ratem, *Pontique iacentis late patentis omne solum aequor* (Fläche) *regesque regna patent*, oculis subiiciuntur, *gentesque repostae*, longius remotae et hucusque incognitae.

714. Amplitudo Ponti describitur, comparatione cum aliis maribus instituta. *Non alibi effusis cesserunt longius undis litora*, pictura satis suavis, nam quo longius litora distant, eo latius fit flumen vel mare interfluens. — 715. *nec tantus quamuis Tyrrhenus*, Tyrrhenum mare, et *Aegan, Aegaeum* 1, 629. *voluat aquas, geminis et desunt*

Syrtibus undae. Syrtes pars pro toto mediterraneo mari. Nihil aliud voluit Valerius, quam hoc: Quamvis Tyrrhenum mare et Aegaeum magnas voluant aquas, non tantas tamen voluunt, quantas Pontus Euxinus. Totius loci difficultas inest voci *quamvis*, quam difficultatem tollere eo conati sunt nonnulli, ut aliam vocem substituerent. Sic *Clerquius van Lever* Obsl. Iel. Lugd. Bat. 1767. p. 53. coniecit *gurges*, quod tamen, ut a scriptura codicum nimis recedens, recte quidem repudiavit popularis eius *Adr. van Dorp* Obsl. Trai. ad Rhenum 1769. p. 81. dubito tamen, an admittendus sit, quem reponere mauult, *amnis* (Tyrrhenus, nempe Tiberis), nam non de fluminibus, sed maribus sermo est. *Harlestius* in nota huic loco subiecta ita expedire voluit, ut *nec* resolveret in *et non*, quae posterior vocula cum *tantas* coniungenda sit, post *tantas* porro subintellexeret *quantas*, sensumque hunc eliceret: *nullum mare est tam periculosum*, (de periculo tamen hic nondum cogitandum esse putauerim, sed de sola amplitudine, et nimis premere *re voluere* vir *Celeb.* videtur) *quam Pontus Euxinus, etiam quamvis non tantas voluat aquas siue maris fluctus, quantas mare Tyrrhenum et Aegaeum, et quamvis nullae ibi sint Syrtes.* Hactenus *Harlestius*, cuius censuram *Beckius* l. l. p. 267. dedit hanc; "Unicus esse potest, quem elicit *Harl.*, sensus, si concessiue intellegas, ut iungatur *quamvis voluat*, sed quomodo possit subintellegi *quantas*, non video. Alterum quidem *tantas* in comparationibus omitti posse notum est. Videtur legendum esse *voluit*, hoc sensu: *Nec tantas aquas voluit aliud mare, quamvis Tyrrhenum, nec ipsum Tyrrhenum aut Aegaeum mare; et Syrtibus, mediterraneo mari desunt undae ad Pontum Euxinum comparatis, h. e. minus habent aquarum, minores fluctus tollunt.*" — Nuper *Slothouwer* in Act. literar. Rheno-Traiect. Vol. 3. p. 175. pro *quamvis* mauult *quantus*, nec Tyrrhenus quantus, i. e. totus quantus, et Aegan voluet tantas aquas. — Tandem nuperime *Cl. Jacobs* in Animadv. ad Anthol. Vol. 2. P. 2. p. 507. et in Miscell. philol. p. 78. pro *tantas* reponere suadet *iunctas*, i. e. "si Italia et Graecia demeris mare Tyrrhenum et Aegaeum iungatur. Hinc adparet, quid in sequenti hemistichio desideretur. Fac poetam scripsisse: *et desunt Syrtibus* ACTAE, et sensum habebis perspicuum. Tyrrheno mari et Aegaeo, quae maria iuncta a Ponto Euxino superari ait poeta, etiam Syrtes addit, maiorem et mino-

rem, quas satis longo spatio diremtas fuisse constat. — Hoc itaque voluit poeta: si litora, quae Syrtes dirimunt, tollantur et vtraque duobus illis maribus adiciatur." — Ego, vero in hac coena dubia — *πρόχως*.

717. Pergit Valerius aliam causam amplitudinis Ponti Euxini adferre. Nam *super* (adverbial.) praeterea quod per se magnam aquarum molem complectatur, *huc* in eum *vastos tellus quoque congerit annes*. — 718. *non memorem, quas opes* (diuitias Ovid. Amor. 3, 6, 94. Sil. Ital. 1, 696.) *addat Histri Danubii gemini*, (vel quod, antequam in mare effluit, in duo brachia diuiditur, vnde geminum flexum Danubii dixit Noster 8, 377. vel quod binominis esset, vti Ovid. ex Ponto 1, 8. 11. nominat, nempe proprius ad fontes *Danubius*, ab Illyrico vsque ad ostia *Ister*) *septem exitus*, ostia, cf. 8, 185, in quorum numero noster sequitur Strabonem, nam alii quinque vel sex numerant. v. Mannert T. 4. p. 219 sq. — 719. *quas Tanais* (Don) *flavusque Lyces*, vna cum Iri in Pontum fluens. v. Mannert T. 6. P. 2. p. 444. hodie verifimiliter *Kalmius*. v. Idem T. 4. p. 251. — *Hypanis* (Bog) *Melasque*, pro quo libri habent *Nomas*, vel *Novas*; fortasse *Boas*, quod nomen incolae dederunt fluvio maiori, Graecis *Acampsis* dicto. v. Mannert 6, 2, 364. — 720. *quantos sinus Maeotica aequora*, palus Maeotis *laxant*, aperiunt. — 721. *sic flumineo agmine*, tot fluuiis dulcem aquam aduehentibus, *vim frangit amaris*, diluitur amaritudo, et minuitur salus sapor; *maribus aliis propriis*, — *hinc Boreae cedens glacialibus auris*, hinc ventis gelidis patet, *et exorta facilis concrescere bruma*, ingruente hyeme facile gelu constringitur. — 724. *Vtque vel inmotos glacie duratos Vrsae rigor septemtrionale frigus inuenit annes*, vel *fréta versa vadis*, maria fluctibus inmensis agitata: *sic per omnem hyemem vnda aut iacet campo* in campum glaciale porrecta, *aut tumido riget ardua fluctu*, ad montium altitudinem fluctus erigit; *atque hac Europam curuis anfractibus angit*, adluit, premit, *hac Asiam*, *Scythicum specie sinuatus in arcum*. cf. Ammian. Marcell. 22, 8. p. 253. ed. Ernest. — 729. *Illie umbrosae semper stant*, incubant aequore nubes, *et non certa dies*, rara et brevis coeli serenitas: *nec primo verno sole profundum soluitur*, mare glacie liberatur et navigabile fit, *aut vernis quum lux aequata tenebris*, aequinoctio vernali, *sed redit tandem in sua litora extremo Tauro*, quum sol tauri signum coeleste transierit.

733. Veniunt ad oras *Mariandynorum* Argonautae. *Echion* terras regemque exquirat, dicta, mandata ferens, quod fecerat supra 734. et postea faciet. — 736. *nominis Haemonii viros*, *Thestalos*, si unquam fama est, audierit rex, *subiisse litora, det litora fessis*, nauem permittat appellere. — 738. *Aesoniden omnemque turbam trahit*, ita hospitalis, ut non *Iasonem* solum, sed comites omnes non tam inuitet, quam cogat in regia tecta, modo *Bebryciis praefixa tropaeis*, spoliis ornata. — 741. *Haud temere est*, non forte fortuna factum, sed fato, voluntate *Divum*. — 744. *Certa fides animis, idem quibus incidit hostis*, amicitiam facilius ineunt fideliusque seruant, qui eundem habent hostem. — 745. *tanto orbe*, tam remota regione — *sensimus*, notanter de magna calamitate, damno viurpatur, *saecis frater Otreus mihi fufus caestu harenis*. v. supra 161: — 747. *Utor ego*, hanc fratris caedem viurus, *illuc cunctis in armis*, omni regni mei vi bellica excita *adensus ira aderam*, quum vos *mediis fretis contenta*, intenta, rapida, properantia *vela ferebant*. — 749. *in sanie taboque*, putrescentem cruentumque *vidimus*. cf. 1, 816. 2, 212. — 751. nec vobis inuideo, quod in conficiendo tyranno me occupaueritis, nec tam laetarer, si mea ipsius manu cecidisset, *quam lege quod occidit vitus ipse sua*, quod eodem certamine, ad quod prouocauerat alios, ipse obcubuerit. — 755. Ad haec *Iason*: *tuis ergo in montibus ignis?* in castris itaque tuis noctu incensi ignes erant, *tuas acies medio de gurgite ex alto mari vidi?* *Hic tibi Pollux, inuiso iratissimo cui pectore soluit poenas*. — 759. *Ille Lycus virum circa mirantia lumina voluit*, non sine magna admiratione *Pollucem* lustrat. — 761. *Communes*, communiter, *vocant superos*, gratias agunt, *quorum eruta liberata tyranno nutu Bebrycia; et votis pariter praedaeque fruuntur*, laetantur et felici euentu et spoliis deportatis.

IN LIBRUM V.

1. Postero die *morbis fatisque rapacibus* morbo subito conripitur, mox letali, *Idmon, extremi sibi tum non infcius* zeui, quem ut vatem et augurem mors prope instans non latuerat. (Ab apro occisum narrat *Apollonius* et *Hyginus*.) — 4. *Vera*. Sollemnis vox de oraculis, auguriis cet. euentum habentibus. v. *Medebach Wakker* *Amoenit. lit.*

c. 3. p. 18. — 6. *velamina* (vestes) *caelata*, quod verbum non de metallis tantum usurpatur, in quibus figuræ prominent, sed de aliis etiam affabre factis operibus; h. e. sunt acu picta, aureis filis distincta, ideoque non leuia sed superficie aspera. Erant enim eadem velamina, quæ *Dolionius rex*, Cyzicus, olim Iasoni dono dederat, v. supr. 3, 10. 11. vbi, quæ hic *caelata*, dicuntur *vestes*, quæ *Clite picto variauerat auro*. De labore acu pingendi, quæ feminae priscae tempus fallere solebant, vide omnino *Cel. Lenzii Geschichte der Weiber des heroischen Zeitalter* S. 38. — 8. *Lycus dat humum sedemque*, locum sepulchri — *flens arma reuellit transtris*, vt rogo inponantur, *Mopsus*. — 10. *Robora portant arae*, rogo extruendo. cf. 2, 199. — 12. *dies simul et suus fato sibi destinatus mortis dies admoiet omnes*.

13. *Inter extrema munera dum iusta adhuc facerent Idmoni, Tiphys etiam, quem cursus penes imperiumque carinae, gubernator, violenta morte abripitur*. — 17. *Arripotens Apollo, τοκοφόρος, τοζέρης*, arcitenens Virgil. *Aen.* 3, 75. al. *aduerte* (nisi malis cum Burmanno *auerte*) *hoc, pater, hoc nobis refoue caput*, sanitati restituas. (Apollo salutaris.) — 20. *omnis labor nunc pendet ab manibus tam periti gubernatoris vnus*. (*Vnus*, quamquam sua natura Pluralem respicere videatur, huic tamen etiam addi posse, ipse Cicero sua comprobatur auctoritate.) — 21. *nee debita fata mouebant*, non potuerunt efficere, vt, quod fato destinatum esset, mutaretur. cf. 3, 461. — 22. *Qualem praecipiti grauidum iam sorte, (nimis quaesite dictum pro morti praematuræ propinquum) natorum fiet parua (parvorum) manus, trepidique precantur, dūret, diutius viuat (paullo post supereffe) vt inualidis et adhuc genitoris egenis*. Mollis et adfectus plena comparatio! — 27. *ille recens oculis interuolat*, memoria modo sepulti Idmonis renouatur. — 28. *clamore morantur*, conclamatione experiuntur, an forte fugientem animam possint retinere, de quo more vide Kirchmannum de funeribus 1, 13. — 31. *crescit donis, vestibus*, (v. 30. muneribus) aliisque, quæ vel mortuis cara fuissent, vel deplorantibus in pretio essent, *feralis aceruus, rogos*. — 32. *Vt vero amplexus fessi rupere supremos; fatigati tandem oscula inprimere deliere, tunc ipsa tremari ratis visa, medioque viros depouere, mergere ponto*. — 35. *Non tulit Aesonides, geminis flagrantia cornens corpora cara rogis, sed pectore*

ductor ab imo talia voce gemit. Burmannianus codex habet *Aesonius*, rectius sine dubio, quoniam, si *Aesonides* retineas, ductor otiosus esse videri possit. Magis adhuc placeret Friefemannus, qui *gesta pectore ab imo talia voce maualt*, si libri in tali verborum transpositione addicerent: — 39. *Bina, nefas!* (eheu!) *funera mihi surgunt in tuto litore*, non in hostili regione, sed placidis terris, vii v. 72. — 40. *magna adeo comitum numerosaque pubes?* num tam multi numero fumus, ut hanc talem iacturam aequo animo ferre queamus? aut socios *rapit atra dies*, mors praematura, aut *ipse relinquo* (sic se ipse adculat Hercules neglecti) *fontibus, maleuolis* (Stattius Theb. 5, 610. *qui te, mea gaudia, fontes exstinxere Dii?*) *impulsus Furis?* — 42. Et quantos perdidimus viros! *vbi Tiphys*, gubernator? *vbi Idmon fata canens*, vates et augur? *vbi monstriferæ par ille nouercae?* Hercules, qui aliud post aliud nouercali odio a Iunone inmissum monstrum feliciter tamen debellauit, ita ut ipsa Iuno apud Senecam Herc. fur. 41. fateatur: *minor labor est Herculi, iussa exsequi, quam mihi iubere*. — 44. Pergit Iason interrogando, quod facimus adfeciu pleni, *sine te, Thespiade, Tiphys, nos vlla mouebimus remis agitabimus aequora?* — 46. *Pleiadum globos*, quoniam septem vnum sidus conficiunt, (*glomerabile sidus* ap. Manilium 4, 523. *densae Pleiades* (Gruppe) infra 414.) *et agentes nauarum duces noctibus Arctos*. — 47. *Cui digno, tecum comparando Minyas caramque*, quae tantae tibi curae erat, *ratem, cui sidera, seruandum coelum tradis?* — 48. *Carpere securas quis iam iubet Aesona noctes?* faciat, ut secure dormiat pater meus. — 50. *admotis nimium meus anxia Colchis*, eo magis sollicita, quo propius ab Colchis absumos, *heu quantum Phasis, quantum Aea recessit!* (Metaphora sumpta ab iis, qui, quum portum in oculis habeant, demum in altum proficiuntur) quam sero saltem nunc eo perueniemus. — 52. *Nunc quoque, si tenui superant in imagine curae*, si manibus post mortem aliquis sensus est et cura rerum terrestrium, *adsis umbra venturi praescia coeli restoremque mouens*, tua siderum coelique vicissitudinum peritia adiuna subcessorem tuam. — 55. *sola, separata, diuersis rogis cremata videt, virorum ossa flammis labentibus*, in cineres confidentibus, sed *caras, ait, humus non diuidet umbras reliquias, nec separe separata conteget urna, sed simul, vna inclusas*. — 60. *reliquias socii de-*

*stataque nomina miscent, cineres utriusque vna reponunt
urna, eidemque urnae utriusque nomen inscribunt.*

63. Gubernatoris munus nunc ambiunt Ancaeus, Nauplius, Erginus. — 64. *Erginum fato, effato, voce monente vocat ipsa sibi eligit quercus fatidica*, Argo (cf. 1, 2. et 302.) et *ad tonsas*, remorum officium *rediere victi*, qui repulsam tulerant, *magistri*. (Apollon. Rhod. 2, 898. Ancaeo gubernaculum tradit.) — 67. *Ac ille Erginus, velut taurus, cui gregis cessit regia potestas, honos ducendi (regnans taurus Statio Theb. 6, 596.) fertur ouans, incedit superbus; primo laetus sic tempore rector ingreditur cursus*, statim ab initio secundis ventis vsus est. — 70. *dat candida certam nox Helicen*, tam serena nox fuit, vt vrsa maior tutam navigationem promitteret. — 71. *Iam prora fretum commouerat, secuerat, intrauerat, et iam puppe sedens placidas demiserat ancora terras*. Obfendit Burmannum, quod puppi ancra detur, quam semper de prora proiecerint veteres. Fortasse tamen Valerius non ad prisca illam Argonautarum, sed suam respexit aetatem, qua de puppi aequè ac prora iactas esse ancoras docet locus N. T. Act. Apost. 27, 29. 30. quem adduxit vir doctus (Iortin) in Miscell. Obs. T. 4. p. 171. *placidas terras*; quae tam amice eos exceperant.

73. *Inde, premente, vela inflante, secundo Noto tristis Acherusidos undas*, de quibus vide 4, 595. *praeteriit, et festa vulgatum, inclytum nocte Lyaei Callichoron*, fluvium Paphlagoniae, ad quem Bacchus ex India redux quieuit. cf. Ammian. 22, 8. *His enim Bacchus in undis Eoo sanguine*, in bellis proeliisque in Orientis regionibus adperso *rorantes madentes abluit thyrsos, hastas hederis intertextas*. (Virgil. Ecl. 5, 31. foliis lentas intexere mollibus hastas.) — 77. *Illum post acies rubrique nouissima claustra aequoris*, post bella ad extremos vsque Orientis fines, mare Indicum, prolata, *hic resides intermissos* (v. ad 3, 540.) *thiasos, saltationes, choreas renouantem, hic aera, tympana mouentem pulsantem, vdaque vino leuiter conspersa pampinea nectentem cornua* (cf. 1, 726. 2, 272.) *vitta*, (alias mitra, vti 2, 271.) *meministis aquae*. — 80. *Boeotia qualem Thyas et infelix cuperet vidisse Cithaeron*. Hic igitur ad Callichoron mitis atque placidus fuit Bacchus; longe alium experta est Boeotia Thyas, Agave, quae filium Thebanorum regem Penthea, Bacchi sacra contemptem,

urore acta cum aliis Maenadibus in monte Boeotiae Cihaerone membratim discerpserat. cf. 1, 726.

80. *Fama inproba*, laboriosa semper, numquam otiosa volat, celerrime penetrat ad extremos manes ad inferos, et magnis natorum laudibus implet. — 84. *venturam coelo* *atis melioribus Argo*, — 85. *addita iamque fretis repetens freta, iamque ferentes Cyaneas*. Versum 84. *venturam* etc. vncis, vt spurium, includit Burmannus, et vnus tantum alteriusue codicis auctoritate ille nititur. Sunt etiam, qui versum 83. eiectum malint, et vtrumque fateor abesse posse. Sed nihil forsan monendum, iuimo interpretatione iuuandus locus. Cohaeret nempe cum v. 72. vbi Argo ad Acherusias vndas venisse narratur. Huc igitur fama v. 82. ad inferos nuntiat, *eosque magnis natorum laudibus implet*, res a filiis nepotibusque superstitibus praeclare gestas enumerat, *repetens*, in memoriam reuocans, *venturam coelo*, mox adfore in terris superis, (nam sic coelum saepe vsurpatur, et de re adspectabili sermonem esse suadent v. 86. *ad tollere vultus* et v. 89. *spectacula*) *facis melioribus*, cui Dii ipsi faueant, *Argo*, nec vana sese olim nuntiasse, *addita iam fretis freta*, plura iam maria eam traiecisse, *iamque ferentes Cyaneas*, Symplegadas eam tulisse, tolerasse, concessisse transitum. Possis etiam rō *repetens* de fama loquaci adcipere, quae, non semel narrasse res. nouas contenta, pluribus, quicumque audire velint, easdem obtrudit; priorem tamen illum sensum praetulerim: ad quem eruendum ponticulis aliquot vsum me esse ipse sentio, sed meliora nunc non habeo.

86. *Ardent avidos*. Spectandi cupidos *ad tollere vultus* (ii) *quos pietas*, amor erga natos, *vel tangit adhuc quos aemula virtus*, si qua locum adhuc apud inferos habet laudum aemulatio. — 88. *Fata*, quae manes prohibent inferis excedere, vel vultum ad coelum extollere, *inmota manent*, mutari non possunt; *vnium*, qui litore in illo conditus, sepultus erat, sed Styga nondum transierat, *ad carae natorum mittunt spectacula turbae*. — 90. *It Sthenelus*, cui hanc veniam a Proserpina datam esse narrat Apollonius 2, 911. *qualem*, ea ipsa forma, qua *Mauortia vidit Amazon*, qua comes Herculis in bellum contra Amazonas inerat, *cumque suis comitem Alcides vt condidit armis*, iisque ipsis armis, quibuscum Hercules eum terrae mandauerat. — 91. *talis igitur ab aequorei aggere busti*, tumulo ad litus adgesto *consurgens emicuit*, subito apparuit,

*fulsere undae, lux inlustravit mare, sol magnus ut orbem
colleret, haud secus ac si sol oriretur, aut nubem quateret
polus, fulgur excenteretur nubibus. — 94. atque eadem
visandum visa viris, vix adparnerat hoc ostentum, atra nox
protenus abstulit umbra, evanescit, noctisque redeunt te-
nebrae. — 96. Ille dolens repetit altum Chaos ad inferos
regreditur tristis. (Chaos hoc sensu supra aliquoties 1, 831.
2, 86. cet.) Omina, hoc ostentum dum stupet Mopsus,
tumulum adspicit procul in prima acta litore, vnde congligit,
maues aliquos adparuisse, obnubensque caput, velato capite,
quod sacra facientibus in usu fuisse norunt omnes, cineri
dat vina vocato, manibus euocatis vina libat. — 99. car-
mina quin etiam visos placantia, quae placarent maues
Odrysius, Thrax Orpheus dum rite modet, mixtoque siman-
tem percussit ore lyram, ad lyram canit (carmen agit est
1, 783. et 4, 87. quem locum in primis conferas velim)
nomenque reliquit harenis. Obscurius dictum. Possit esse,
adscriptit nomen tumulo. Veri tamen est similis, Vale-
rium sequutum esse Apollonium, qui Orpheus narrat lyram
suam Apollini dedicasse, vnde loco illi nomen Lyrae haerent.*

102. His ita a Mopso et Orpheo peractis, altius in
ventus recipit ratis, quod sensum vix fundat. Cuius loco
quum amicillimus nuper Herelius Ep. crit. p. 70. conie-
cisset rediit, similemque adduxisset locum infra v. 711.
protenus in proram rediit ratis, Ruhnkenius autem ad
Vellei. Patere. Lib. 2, 70. 2. hanc coniecturam comproba-
verit, in honorem duumvirorum praestantium in contex-
tum recepi rediit, hoc sensu: litore relicto altum vocan-
tibus ventis repetiit, ac fugit omne Crobiali, urbis Pa-
phlagoniae, laetur. cf. Apollon. 2, 942. et satis tibi, Tiph-
y, nezarum Parthenium, fluvium eiusdem tractus, ante alior
Truianis Dianae qui creditur omnis fidus, carus, cuius ad-
colae Deam in primis colebant, et Iarpi maternae gratior
vada, ipso Inopo, insulae Delli natalis suae flumine, (cf.
Callimachum hymn. in Dian. 171. in Deum 204.) gratior. —
100. Hoc etiam Orpheus inquit caelestium in monte situm,
Cycloponis, montem et urbem Paphlagoniae (Apollon.
2, 942. εὐβοῖα, Ἰθωδῆα) palientem, ob magnam ibi
erulentis huxi copiam. (Virgil. Ge. 2, 457. et iuvat rudan-
tos huxo spectare Cyclopon pallorem autem huxo tribuere
huxo potest v. c. Ovid. Metam. 2, 134. ora huxo palli-
diura. cf. eund. 11, 417. — 107. saepe eadem, properante
coram portibus eundem, post se relinquunt Erythra. Magna

scriptoribus antiquis in huius loci nomine varietas. Valerii codices omnes in *Erythia* consentiunt. Fuerunt vero scopuli istius regionis ita dicti, ad quos seriori aetate celebris vrbs Amastris est condita.

108. *Samque reducebat noctem polus, alta Carambis,* promontorium, (hodie *Cap Pisello*) raditur, praeteritur, legitur, *et magnae pelago bremis umbra Sinopes.* Egregia pictura, cuius veritatem in arboribus aliisque aquae imminentibus videre est, quorum imago ob tremulam aquam tremere ipsa videtur. Vberius hoc pingentem vide Aulonium Mosella 790 sq. — 110. Haec *Sinope*, Milesiorum colonia, magnae olim famae vrbs et totius Ponti Euxini emporium celeberrimum, v. in primis Mannert Tomo 6. Fasc. 3. p. 11. *opina*, diues *Affyrios* Leucosyriae amplexa *sinus; Nympha prius, Alopis fluvii filia, coelicolis innotata prociis,* quae ipsorum Deorum amorem repudiavit, *nec solus Halys, Deus fluviiatilis, nec solus Apollo fraude eius deceptus, quae blandos adeo Iovis iusserat ignes.* Apollonium 2, 948. *Ζεύς προσχασίσει δολωθῆις,* suis ipsius promissis elusus; nam quum, quidquid vellet, petendi arbitrium Sinopae dedisset, haec perpetuam petiit virginitatem. De Halys et Apollinē pari fraude circumventis vide eundem Apollonium.

114. *Casu benigno factum, ut in hac vrbe novi Argonautis comites adcederent, Autolyceus, Phlogius et Deileon,* focii antea Herculis. *Vagus hos ibi fixerat error,* post longes errores sedem ibi conlocauerant. — 119. *noiva dux adcedere gaudet nomina* (de personis saepius noster) *desertos et iam sibi currere remos numerum remigum his subpleri.*

121. *Transit Halys,* maximus minoris Asiae fluvius, in Pontum se exonerans, (hodie Turcis *Kifil Irmak*, Mannert 6, 2. 452.) *longisque fluens anfractibus Iris,* (nunc Lirio) post Halyn maximus. Mannert ibid. p. 444. — 121. *saeva-que medio sale murmura voluens,* inpetum aquarum, vbi mari se immiscuerit, diu retinens (Orpheus 735. *βέλλον ἐπ' αἰγιαλὸν δίνας ἀλιμυρῆας ἔλκον*, pro quo Slothower l. l. recte, ni fallimur vterque, *δλκων*) *Thermodon,* hodie *Terme* (Mannert p. 442.) *Gradiuo Marti sacer, et spoliis ditissimus amnis,* quod quomodo intellegendum sit, docent statim sequentia: *equos et secures,* arma hostibus derepta *votas* ex voto ei iniiciunt ex bello *per Caspia claustra,* a meridie Caspii maris sita, redeuntes *Amazones, vera propago sanguinis, est olis ganitor Daus,* verae sanguinolenti patris

filiae. Quid? si incisum post *sanguinis* tollas, ut ad Deum referatur (Deum sanguinis) vel interpunctione retenta *sanguinis* bis sumas? — 127. *Hinc*, ab hac Amazonum sede *magis alta Hnemonidae* Argonautae petiere, et monitus non temnere Phiuici 4, 602 sq.

129. Iason interea, a comitibus nouis, ut Hercules cum Amazonibus pugnas narrent, petit. — 132. *vestras memorate manus*, quid vos ipsi strenua manu feceritis. — *Aegro corde*, ob desiderium Hercules *audit sylvas*, *currus* (non adeo stricte sumendi, nam equis decertasse Amazonas novimus, vide 4, 608. *currus* tamen etiam Euryalae datur 6, 370.) *bellique labores*, pericula *virginici*, *exciderit* equo moribunda *frenis quae prima remissis*. — 138. *utque securigeras stimulauerit Ira*, Bellona, Enyo 4, 604. *ut sterturus pater Mars*, *quantus duce in ipsa*, Antiopen dicunt, *terror*, *qui furor in signis*, (clypeis galeisque terribiles addebant formas, quibus et ipsis timorem iniicere hostibus volebant) *quo balteus arserit*, splenduerit *auro*.

141. *Nocte sub extrema*, aurora iam adpropinquante *clausis telluris ab antris* subterraneis *peruigil*, per noctem, qua alii omnes dormirent, continuatus *Chalybum* malleos vibrantium *labor*; *arma fatigant*, repetitis ictibus vexant ferram, donec, quam volunt, formam induerit. Sic saepe poetae *res ipsas fatigatas* ponunt. Virgil. Aen. 8, 94. *omni remigio noctemque diemque fatigant*. noster infra 602. *diem noctemque Marte fatigare*. 3, 21. *fatigare sylvas*, 2, 120. *fama fatigat terras*. — 143. *ruricolae*, *Gradivae*, tui terrae tibi sacrae incolae: *sonat illa creatrix prima manus belli in omnes terras crudelis*, primi fuerunt Chalybes, (in quo tamen non omnes consentiunt,) qui arma procuderent, quae tantam stragem in orbe terrarum ediderunt, *nam prius quam dura cubilia venas ferri ignoti ornerent*, indagarent, *ensesque darent*, scuderent, *odia aegra*, debilia, infirma *sine armis errabant*, *iraeque inopes inexplatae*, et *segnis lenta Eriusys*, vindictae cupidus. Ter idem dicit luxurians poeta, simplicius Horat., Serm. 1, 3, 100. *glandem atque cubilia propter Vnguibus et pugnis*, *dein fustibus*, *atque ita porro Pugnabant armis*, *quae post fabricauerat usus*.

148. *Inde Genetaei rupem Iovis*, promontorium ad fluvium Genetum, ubi templum Iovis Xenii. Apollon. 2, 1011. *Ἰουπυραίου Διὸς ἄρουρ*. Mannert 6, 2. 393. *hinc Tibarenum virides laevis*, arboribus cinctos *post terga dant*, *ubi seta*

mulier puerpera partu soluto, infante in lucem edito matrum *deside mitra legat*; in lecto otiose decumbentem mitra ornat, et fouet cibis conroborantibus, quasi aegrum recreet. Sumit Valerius ex Apollonio 2, 1013. *αυτοί μὲν (ἄνδρες) στενάχουσι ἐνὶ λαχέεσσι παρόντας κράια θησάμενοι, τὰ δ' αὖ κοίτουσι ἐδώδῃ ἀνέρας ἢ δὲ λοστρά λεχώνια τοῖσι πένονται.* Idem narrat de incolis Cynri (Corficae) insulae Diodor. Sic. Lib. 5. c. 14. T. 3. p. 279. ed. Bip. de Cantabris Strabo Lib. 3. p. 440. éd. Siebenkees. — 151. *Vos quoque non notae vela carinae*, navem, qualem numquam viderant, *mirati Mossyni*, aliis Mossynoeci (in ligneis aedibus habitantes a *μόσσον* et *εἶκος*. Apollon. 2, 1017. *δοῦρατέους πύργους ναϊετάουσι.* Mannert 6, 2. 427. — *vos et stabulis ab altis* in montibus habitantes *Maerones*, Mannert 6, 2. 397. et 418. *Byzeres vagi*, nomadicam vitam agentes. Mannert ibi: p. 397. *Philyraeque à nomine dicta litora, quae cornu populi Saturnus equino*, Philyres, nomen trahentes a Philyra, Nympha, Oceani filia, ex qua Saturnus in equum conversus Chironem Centaurum suscepit. *Populi litora*, ad istas oras venit. cf. Apollon. 2, 1231 sq.

155. *Ultimus inde sinus et Caucasus saeuum Promethei cubile.* Ille dies forte etiam *Herculem* in has regiones tulerat *Titania fata morantem*, Promethei malis finem impositurum. — 158. *iamque aspera, rupes nivis*, magna cum contentione *conuellens Hercules*, veteris cum *strage pruinæ*, ita vt, quae montem diu incrustauerant, niues devoluerentur. *Vincula pressa manu saxis adduxerat imis* post se traxerat, *arduus cacumen montis ascendens*, et *laevo grauior pede*, toto corporis ponderè laevo pede innixus, vt reliquis membris eo fortius ad vincula saxis euellenda vteretur. cf. Virgil. Aen. 7, 689. et ibi Heynii Excurs. 8. p. 153. — 162. *summo pariter cum monte sequitae incubere trabes*, montis cacumen simul cum abreptis arboribus suis procnubuit, prostratum est, *abductaque flumina ponto*, ita vt effluxus in mare impidiretur, vt alueum mutarent. — 166. *Horruit inmensum Ponti latus*, tota Ponti Euxini Asiatica pars, *horruit omnis Armeniae praetentus Hiber*, tota Iberia ante Armeniam sita, *penitusque recusso*, commotoq; retro acto *aequore Cyaneas Minyas timere relictas*, adhuc existare atque conlidi credebant. — 169. *Tum gemitu, stridore, sonitu propiore chalybs*, chalybea, ferrea vinctula Promethei (sic recte Maferius explicuit, nam quae hic narrantur, vno eodemque loco facta —

chalybs sonans — *rupis labor* — Titan vociferans; Chalybum vero natio iam remotior) *densusque labor*, creber, repetitus gemitus *montis reuulsis rupibus*, quod magnam sui partem euullis saxis abreptam sibi videret, (epica audacia!) *et graue Titan Promethens vociferans, fixos scopulis dum vellitur artus* (Graeca dicendi ratio pro: dum artus scopulis adfixos euelli sibi sentiret.) — 170. Argonautae rei ignari — quis enim Herculem in montibus illis esse suspicâretur? *quis dimissa vota retinet, spem Herculis recuperandi dudum abiectam denuo concipere ausus fuisset?* — pergebant in itinere. — 174. *tantum mirantur ab alto discussa effusa niue sterni, simul ingentem moribundae desuper umbram alitis*, moles vulturis satis aucta, qui ex aere decidens latam umbram proiceret, *aurasque atris rorantes imbribus*, sanguine nempe vulturis ab Hercule confixi. Nimis certe poetice, et vtrâ fidem, ait Burmannus. Sed vix aliter explicari possit.

178. *Sol occidens proptius flammabat aquas, Oceanum, extremaque lux vespere coeperat diu optatos Colchos ostendere.* — 180. *magnus ubi aduersum spumanti rapido (4, 6.16.) Phasis in aequor ore ruit.* — *Cuncti parua loca debita*, fato sibi destinata, metam laborum noscunt, *signaque commemorant emensasque ordine gentes, quas praeternauidas praedixerat Phineus 4, 561 sq. dantque ratem fluuio*, intrant. — 183. *simul aethere plena cornuco, lucida nube circumfusa Pallas, et alipedum (cf. v, 611.) equorum iuga currum Iuno sistit.* Vtrique Deae equos curribus iunctos dant poetae: *Iunoni* Homer. II. 5, 720. Virgil. Aen. 1, 17. *Minervae* Callimachus in Pall. v. 2. Horat. Od. 1, 15, 12. cet.

185. Ac dum prima laeson subit ostia *gravi pulsu, remis concitata, populeus flexas*, populos, arbores, in orbem confitas, *tumulunque, monumentum medio aggere cogua* videt *Phrisci, quem iuxta Pario candido*, (nil amplius, nam Argonautarum aetate Parii marmoris statuam in Colchide quis quaerat?) *marmore, marmorea statua, quae et ipsa Argonautarum aetate recentior, stat soror Helle, hinc saevae formidique moesta nouercae, inde maris, cuius Helles facies ita erat ab artifice efficta, vt altero oculo obliquo videret retro, an forte nouerca persequeretur, altero timorem maris pröderet vultu, pecudique arieti timens inponere palmas, manus.* Geminam huic Helles imagunculam vide supra 1, 282. 290.

191. *Sistere hic iubet Iason, œu Pagasas. Thessaliam, atriumque intrauerit amnem. Ipse graui patera sacri libamina Bacchi,* (vinum manibus defunctorum libatum alioquoties iam propinauit antea Valerius) *vibrantem Phrixi uocat.* — 195. *Per genus, cognationem, atque pares tecum mihi labores, eadem, quae tibi subeunda, pericula, recor, orsa, coepta regas.* — 197. *Tot freta, tot dure properantia sidera passis, Phrixæ, faue.* Varia tentarunt ad lucem huius loco adfundendam interpretes, asteriscoq; ideo, ut vix genuinum, notarunt. Mallet ipse Valerius mentem dilucidius exposuisset; nescio tamen, an tolerabilis existat sensus, si ita explices: *tot freta, tot dure properantia sidera, grauius, inclementer et subito ingruentes tempestates passis mihi et lociis faue.* Freta et sidera pro tempestatibus sic poetis solita iungi, pluribus probat exemplis Gronovius Obsl. 3, 15. p. 427. ed. Platner.

199. *Tu quoque nunc, tumulto inani, cenotaphio nequidquam,* nam viuus adhuc, *condita, Diua maris, Helle, adue, numeroque adcede tuorum,* comitem te dare velis cognatis. — 201. *Quando egomet per te rursus,* per fretum, quod a te nomen traxit, Hellespontum *vehar? quando urea vellera Nestor* (quis vero non nouerit urbem ad Hellespontum e regione Abydi sitam?) *et infaustos,* in quibus tu periisti, *fluctus adnoscent?* — 203. *Vos etiam syluae, vos Colchidos hospitis,* hospitio me excipientis *rae, vos syluestria et ruralia numina, pandite,* edicite, monstrate, *dines, aurea ubi pellis micet,* splendeat arbore *aera,* in luo Martis.

205. Nunc et Phasin sibi conciliaturus gratum animum promittit. *Tunc tibi, Phasi, proles Iouis secundi,* (Varia commenti sunt interpretes. Miror, quod nemini in mentem venerit: *multorum liberorum parentis;* adensum saltem, quamquam non sine suspitio, Iuno praeberet: sed quum epicae dignitati non satis adcommodatus esset talis locus, optimum forsan est: omnium rerum auctoris, qui fontem habes *niuali axe,* sub frigido septemtrionali coelo *Arcados Deae,* Callistus a Ioue adamatae, deinde Vrsae nomine inter astra receptae, *fluidi modo quieto,* leni, placido *Palladium,* quam Pallas ipsa fouet, (Palladius i, 457.) *ratem, nec dona, nec arat deerunt* in patria mea, *veneranda effigies* te manet, *quam magnus eadem amplitudine qua Enipeus,* Thessaliae, *et quantum patet Inachus,* totius Graeciae celeberrimus fluius *iqcet antro*

durato. Antra omnino Diis marinis adsignantur. Ovid. Metam. 2, 268. *Ipsum quoque Nerea fama est Doridaque et natas tepidis lauisse sub antris.* Ceterum auratum antrum nimis liberale, nisi de monumento fluuii ad ripas exstructo intellegere velis, in quo fluiatilis Deus vnae nixus ad limen antri ornati recumbens conspiceretur.

211. *Dixerat, atque illi* (κατάλας, vt saepe Dativi pronominum, vel potius redundare tantum videtur; h. l. subest haec notio: ita felix fuit, contigit ei, vt cet.) *sine dextera* magistri, sponte, non dirigente gubernatore *proteus in proram rediit ratis os pontumque tuens,* conuertit se, vt prora ad Phasidis ostia et mare spectaret, *omine certo,* quod Iasoni certum laetumque omen erat, fore, vt aliquando reuerheretur, *vt promittis, utque vocas, reuehamur.*

216. *Arma,* si forte adcolae hostile quid moliantur, *iubet depromere socios Iason,* deinde *vinum,* quod casus firmet in omnes, quo animum erigant obfirmantque aduersus omnem timorem; *rapta Ceres,* cibos cito parant, longoque ordine in viridi confident ripa.

218. Iam vero, laboribus in mari superatis, Iasonem poeta in continenti pericula subituro canere suscipiens, in auxilium deum vocat Musam. *Incipit nunc alios canens, Dea, visaque vobis,* tibi et reliquis Musis (hunc salum a Singulari ad Pluralem faciunt et alii poetae. Virgil. Aen. 9, 325. *Vos; a Calliope, precor, adspirate canenti.* cf. infra 6, 34. conl. 41.) *Thessalici da, memora bella ducis.* —

220. *Ventum ad furias,* insanos amores, *insaudaque,* nefanda foedera natae, aduersus patrem conspirantis, et *horrenda trepidam sub virgine puppim,* cohorrescentem ad ingressum virginis veneficae, quam sceleratam si veheret, metnebat ipsa iram Deorum, vti Ionae prophetae comites. cf. Horat. Od. 3, 2. 26. *vetabo sub iisdem sit trabibus, fragilemque mecum soluat phaselum.*

223. Ante vero, quam haec adgrediar, *infidi Soligenos,* perfidi Aetiae doli astusque narrandi sunt, *falli a Iasone, relinqui a Medea meriti.* — 225. *Inde canens,* altius repetens: *Phrixus senior iam fata laborati aevi compleuerat laboriosam et aerumnarum plenam vitam exegerat,* mortuus erat senex *ab* (remotus ab, non ipsa in) *vrbe,* (melius tamen, quod vult Barmannus, *in vrbe,* vti Apollon. 2, 1151. γρηρός Φάρις Φρίξος ἐν Αἰθήραις δόμοισιν.) — 227. *Illius extremo sub funere magno aries,* qui Phrixum et Hellen vexerat, *adparuit astro.* v. Herrmann Handbuch

der Mythol. Th. 3. S. 277 ff. — 229. *at vellera Martis in umbra, luco, ipse Phrixus monimentum periculi reliquerat, ardenti quercum conplexa metallo, aureo splendore ex arbore suspensa. Metallum sit saepe ponunt simpliciter pro auro.* v. Lucanum 9, 364. — 233. *Effigie vasta — ingenti voce.* Sic defuactorum manes specie maiores in somniis sistunt poetae. — 236. *oblata generum mox prole petisti, filiam Chalcioopen in matrimonium dedisti, ex quo adparet, Valerium non sequitur eorum sententiam, qui Phrixum ab Aeeta interfectum tradèrent.* cf. ad 1, 44. — 237. *Tunc tibi regnorum labes luctusque supersunt, magno numero grauesque imminent, rapta quum vellera fuerint soporato luco, dracone, luci custode, in somnum dato.* — 239. Praeterea quae nunc *infernae Dianae Hecatae sacra sacerdos Medea castos* (Hecates enim sacerdos debebat esse innupta virgo, Apollon. 3, 640. *ἄουι τὰρδῆνῃ μᾶλιν*, ubi Brunckius in notis prouocat ad Callimachi Lavacr. Pall. 34.) *fert ducit choros, quemcumque procorum pacta sponsa petat, sibi eligat, maneat regis ne virgo paternis, extraneus, peregrinus illi sit sponsus, qui secum abducatur, patriae, si maneat, si populari nubat, pestem.* — 242. *Admouere porrigere manu fatalia terga, vellus aureum visus, tum falso per infernum tantum adparente splendore fulgor ab auro, aureus per summa tecti cubiculi curriebat laquearia, lacunar (Täfelwerk). Eamdem inaugurulam, sed elegantius expressam ad animum, Medea inconstantem adcommodat Apollon. 3, 756 sq. ex Apollonio Virgil. Aen. 8, 19. et Silius Ital. 7, 143. Sicut aquae splendor, radiatus lampade solis, Disfulsat per tecta, vaga sub imagine vibrans Luminis, et tremula laquearia verberat umbra.*

245. *Membra toris rapit ille, subito se proripit lecto, patriamque preoatur Numen et Eoo surgentes litore currus, Solem ex Oceano iam prodeuntem. Haec tibi;* Variè tentant Heinrius et Bürmannus. Cel. Jacobs in Misc. philol. p. 80. epitheton solis latere suspicatur, ideoque *lucide* suadet reponi, nec obesse putat statim sequens *omnituens*, poetae enim, praesertim in precibus, epitheta solere cumulare. — 247. *omnituens*, vox rarior, quam praeter Nostrium solus Lucretius habet, alii plerumque *cuncta videns* — *sparge tua lumina, vndique circumspicias, seu nostra manus, ciues, siue extorna peregrinorum dolos molitur, struit opertos, clandestinos.* — 251. *Tu quoque,*

sacrata rutilant, cui vellera quercu, (in partes trahit Deum, cuius ipsius res maxime ageretur) excubias, Gradive, tempore, age, praesentia Iuoco arma tubasque sonent, vox et tuas noctibus exstet. Burmannus *noctibus* explicat per *noctibus* et *exstet* per *superet*, ipsa arma nempe tubasque. Mihi vero *noctibus* cum Heinio suspectum videtur, loquor eius scripserim *montibus exstet*, exposuerim autem: longum audiatur. Ceterum omnia Marti tumultuanti apta: arma — tubae — vox inmanis.

254. Vix ea dixerat, *quum anguis Caucaseis montibus labfus, haud sine mente Dei*, non forte, sed a Deo inmissus, *spiris refusus, diffusis, in longum extensis implicatis nemus, Graiumque procul respexit ad orbem.* Omen profecto malum!

257. Ergo omnes Aetes minas praedictaque, praenuntiata a Phrixo pericula prohibere, arcere inuigilat, *plena necdum inuenta, nondum viro matura thalamis Albani regis adnuitur, desponsatur Medea.* Albania hodie Schirwan.

261. *Territat urbem ante monens semper Deus, Dii omnino, nec de singulari aliquo Deo hic cogitandum, et data feri signa mali.* Animo Valerii obuersatus esse videtur Virgil. Aen. 5, 524. *sera terrifici cecinerunt omina vates*, (vbi v. Heynium) sed non eadem temporis ratio; nam proxime instabat malum a Iasone; ergo *feri* est omnino futuri. v. Gronov. Obsl. p. 115. — 262. *reddi iubet vellus exitiale sacerdos, et Haemoniis terris Thessaliae infaustum mittere.* Quid discriminis *exitiale* inter et *infaustum*? Fortasse *infaustum* iungendum *Haemoniis terris* hoc sensu: *Abicumque hoc vellus est, exitium adfert; quo si liberemur, bene nobis! sponte cedamus Thessalis.* — 264. *Contra Solo satus rex Aetes negat, nec vulgi ciuium cura tyranno, dum sua sit modo tuta salus.* Digna tyranno oratio! — 266. *Tunc ordine regi proximus, secundus a rege, et frater materno sanguine, vterinus Perses increpare virum; sequitur duce turba reperto, ciues iam diu turbidi regique suo infesti cupide ducem diu desideratum sequuti sunt.* — 270. *Rex praecipitat, dispellit patres, Senatum, ipsum quoque Persea, talibus ausis spem sibi iam rerum imperii capessendi vulgi leuitate ferentem.* Spem sibi ferere — exquisita, inusitata aliis translatione, in qua tamen fere omnes consentiunt codices; pauci praefereunt *ferentem*, quo tamen nihil admodum lucretis. Inuenta mihi bene metaphora videtur: semina quasi iecit, e lon-

gingno viam sibi praemuniit ad Imperium suo tempore sibi vindicandum — *ense petit, fortasse ferit ob sequentia crudelia signa*, cf. 6, 75, *rapit inde fugam celerrime fugit Perfes, crudelia signa vulnera gerens ostentans, omnemque quatit, excitat rumoribus Arcton*. — 274. *magnis cum millibus, quidni multis?* Et hoc singulare, ferri tamen potest, si memineris, numeros et quantitates et alias permutari. Quoties obcurrit *ingens pecunia pro multa?* (cf. Propert. 1, 5, 10, *at tibi curarum millia quanta dabit cet. v. omnino Ouens noctes Haganas p. 498.*) — 275. *prima proelia frustratus, primus in urbem inpetus quum male cessisset, Marte remisso, per inducias istas debitus, fatis destinatus Acais Iason adpulit oris.*

279. iam nox ingruit, quod non noua quidem effert ratione poeta, sed iucunda et apta iis, quae sequuntur. Nemp̄e *nox hominum auros labores miserata* cf. 7, 142. *retulerat fessis optata silentia et quietem, non item Iunoni et summi Iouis virginii filiae Palladi, quae ambae intima secum consilia et solitudines sociabant.* — 283. *Virgo prior: Cernis, bis sumendum: cernis Coichos, cernis proelia, quo bello nunc ii premantur; quibus addimur armi? vtri parti adcedemus, vtram fouebimus?* — 287. Cui Iuno: *dimitte mecus, ne proelia forte hinc tibi grata negem, noli timere, ne disuadeam bella, quibus tantopere delectaris, occasionemque tibi praereptam velim virtutis bellicae etiam hic exferendae; immo vero manet ingens aegida tuam, manet meos iam sudor equos*, (cf. Horat. Od. 1, 15, 9, 10. *Eheu, quantus equis, quantus adest viris sudor!*) De curru Iunonis vide supra 84. — 289. *fiat pectore fixum Aetae sociare manus. scio perfida quidem eius corda; sed tum alia orsa consilia mouebo.* — 293. *sunt, precor, haec, ita vero facias, ait Pallas, tua namqua mihi comitanda potesta, tibi Deae maiori atque potentiori obsequendum, liceat ut dummodum liceat Graecis reddere terris Aesonum caput Iasonem, et puppim, quam ipsae struximus, iactatam per maria tandem coelo nostro componere.* Hoc vltimum bene delectum, obpositum quippe iactatae navi.

297. *Talibz tunc superi Deae pro laude hominum vt Argonautis rerum gloriose gerendarum campum aperirent, mouebant animo. Longe alia Argonautarum fuit conditio, quibus tristior numquam tantoque metu naax egesta* (cf. 8, 453. *vbi querelis egeritur dies*) traducta. — 301. *Cuncta*

adus ambigua et pendentia dubia rerum summa. (cf. supra v. 19. *cardo rerum summus*, quod idem est.) — 303. Praecipue Aesoniden incerta mens varios per aestus rapit mandantem fluctuantem curis. Copia verborum idem prope significantium locus laborat: *incerta* — *aestus* — *vidans* — *ac multa nouantem*, inconstantem, vix consilium ceperat, quum aliud in mentem veniret. — 305. Qualiter quum Iupiter *Pliadas mouens*, Pluuius ac Fulgurator, *coruscat*, fulgurat, *mixtumque sonoribus tonitrus imbrem*, *horriferramue niuem grandinem canis albescentibus*, *spumantibus*, *ubi tollitur omnis campus aquis*, *aut sanguinei magna ostia belli*, sc. mouens, quod ex antecedentibus repetendum, *aut altos duris fatorum gentibus ortus* (mouens). Haec ego, fateor, non exputo. Vir doctus, Iortinus in Miscell. Obsl. T. 4. p. 174. hunc versiculum nostrum sparium (quod vix crediderim, nam *aut* v. 308. requirit aliud *aut*) vel loco suo motum esse putat. (Vbique quaesui, nec tamen inueni locum, vbi aptari commode possit.) Burmannus *altos* interpretatur reconditos, profundos, altius repetitos. (Quod nescio, an altius repetitum et contortum possit videri.) Pius iam olim inuenisse narrat in quibusdam libris *alios*, i. e. diuersos ab ordine causarum solitarum. Quam explicationem vti meam nolim facere, ita *alios* tamen adridet, qua lux aliqua tenebricolo loco inferri posse videtur; aliqua, inquam, nam plura sunt, in quibus caecutiam. *Ortus fatorum* subobscurè dicti, et *duris gentibus* quid faciam, nescio. Duras gentes noui quidem esse, quibus natura non fauet, vitae necessitates non nisi magno labore sibi parantes, aetatem misere trahentes; quae tamen omnia huc non quadrant. In mentem igitur venit, ita versum constituere: *aut* (mouens) *alios duros fatorum gentibus ortus*, hac sententia: Qualiter Iupiter fulgura, imbres, grandinem cet. aut cruenta bella inmittit, aut *alias duras* (plures editiones habent *diris*, ergo *diras*, quod melius esset) calamitates oriri gentibus iubet. Totus locus is est, cui Valerius, si per aetatem licuisset, vti aliam omnino formam atque colorem daturus, ita comparisonem Iasonis cum Ioue, egregiam illam quidem et ornatam, hic tamen non satis aptam atque congruam fuisset animaduersurus. Quid enim? Vti Iupiter tonat, fulgurat, bella atque calamitates inmittit, sic Iason — curis agitur; quae, quaeso, in his est similitudo? Sed redeo in viam. — 310. *Sic tum diuersis hinc atque hinc*

molibus (non motibus, vti volunt nonnulli, quod facilius quidem, sed minus poeticum esset) pondere curarum *anceps pectora duci crebro gemitu*, quem non infra dignitatem heroum esse veteres existimarunt, (vide Homer. Il. 21, 272 sq.) *quatit, optat et alium*, sollemni epitheto, iucundum, beneficum *iam iubar*, solis ortum, et *certi tandem discriminis horas*, quibus, quid vel expectandum sibi, vel timendum esset, cognosceret. — 313. *Tunc ad ora virum* (ad viros) *defixa solo coetisque silenti intentata conuersus, quod veterum*, inquit, *horruit aetas*, quod, qui ante nos vixerunt, ausi non sunt, id nos perfecimus, *adsumus en, tantumque fretis enauimus orbem*, tantam per tot maria emensi sumus viam. — 317. *Nec pelagi nos mille viae fefellerunt*, pericula experti sumus maris nobis praenuntiata, *neq; fama fefellit*, verum esse deprehendimus, Aecten his in terris regnare, qui velleris aurei dominus est. — 319. *Ergo vbi lux altum sparget mare*, (Virgillii Aen. 4, 384. *et iam prima nouo spargebat lumine terras*. Homerus Il. 8, l. 24, 695. et alibi: *ἤδη ἐκιδναρο πᾶσαν ἐκ' αἴθρῃ*) petenda nobis vrbs est. — 321. *Adnuet rex ipse*, sponte, quae petimus, *reor, spero, neque inexorabile*, quod precibus concedere nequeat nostris, (*exorabile carmen* est l. 783.) *sin vero*, (posteriori syllaba conrepta, non sine exemplo, rectius *forte*) *respuerit*, abruerit, *iam nunc animos firmate, quaque via*, modo atque ratione ad patriam velleram referamus — *stet procul et absit*, (tautologia, quam tamen et Ovidius habet Amor. 3, 14.) *in rebus arctis*, periculo premente *pudor*, reuerentia; necessitas enim caret lege. — 326. *Tum forte petit*, legit *nouem sociis*, qui in urbem comitentur, et via proxima per Circes campum ad regem omnes contendunt.

Iam vero peruenimus ad eum carminis nostri locum, vbi Medea partes agere praecipuas incipit. Haud dubie vero hac maxime in parte feliciter elaborasse poeta censendus est, tam veris viuidisque coloribus muliebre depinxit ingenium, ita ad naturam adcommode exponit, quam vim habeant sensus, quibus nimis indulserimus, pugnam virtutem inter et cupidinem, et quo delabi femina, semel amabili illa simplicitate vitaeque innocentia deposita, semel exsuto pudore, possit.

330. Medea igitur *forte Deum variis per noctem monstris*, somniis, quae Diis ipsi immiserant, terribilibus agitata, *rapta toris lecto se proripuit ad primi Phoebi*, primae

urorae *iubar placabile*, (nam tristia somnia procurasse veteres eo inuenimus, ut Soli ea narrarent et auerruncanda committerent. v. Euripidem Iphig. in Tauris 42. 43. Sophoclem Electra 431. Virgil. Aen. 8, 68.) et *ad flumina horrendas noctes*, noctis terriculamenta *lustrantia* abluentia, auferentia *ibat*. — 334. Somnia ipsa narrantur, et ita quidem, ut, quae Medeam fata manerent, eo deinceps ordine praenuntiantur, quem poeta sibi in carmine sequi proposuerat. mortis tamen praeventus exlequi omnem non potuit. — 336. *Visa pauens Hecates castis excedere lucis*, Hecates sacerdotium ponere, eoque virginitati renuntiare, *pique patris ora petere*, a cuius tamen amplexibus prohibet *pontus arduus* circumfusus; *frater* (Ablyrtus) *insequitur*, *ipsa pueros*, e latrone susceptos, (cf. infra 456 (q)) nihil eorum lacrymis mota, interlicet. — 340. *Seque trementum spargere* defendi potest, magis tamen placet Wakefield ad Lucret. 3, .98. *Seque, tremendum! spargere* cet. — *mox tamen lumina rumpit fletu*, fletu ipsa. Sic *ἄρκου οἰμωγῆν* ap. Philostratum Icon. 2, 9.

342. *His minis turbata Phalidem petit aequali* eiusdem aetatis *Scythidum* virginum *comitante caterua*, qualis *Proserpina* *choros ducit per florea iuga verni Hymetti*, in monte Attico, verno tempore quum maxime viridi, amoeno, aut *Sicula* *sub rupe Henna*, vbi olim rapta erat, *hinc*, in Attica, *Pallados*, *hinc*, in Sicilia, *Dianae carae* *gressibus iuncta*, *altior*, procerior, *ac nulla comitum certante*, prius quam a Plutone rapta *palluit*, et *viso pulsus* decor *omnis Averno*, pallorem traxit apud inferos, vbi omnia pallent. — 349. Talis et *in vittis*, vittis ornata, *geminae cum lumine taedae*, duabus facibus, quibus vel ad lustrationem vti vellet, in qua ignem etiam et sulphur adhibere solebant, vel in honorem Hecates, quam eandem fuisse cum Diana norunt omnes. Vti vero Dianae, quatenus inter superos venatrix versatur, faces praeferunt Nymphae, (v. infra 380.) et ipsa vtraque manu facem ferens sistitur in numis, (qualem adtulit Spanheim. ad Callimachum p. 169.) ita eidem, quatenus est inferorum Dea, Medea sacerdos faces praetulisse putauerim; — talis igitur Colchis erat, *nondum miseris exosa parentes*, dum pietatem in parentes nondum deposuisset.

351. *Vt prima*, ut primum *ab extremi fluminis undis*, a portu, in quem fluuius descendit, ab ostiis *tacito*, lento, *timidiufculo passu* *procedere* videt viros, *substitit*, et *moesto*

nutricem adfata timore. En virginalis anxietas, quae timet, tibi nihil timendum! *quae manus* (timor auget numerum; non nisi decem erant) *certo ceu ne petat agmine, me, me* quaerunt fortasse, rapturi piratae, *mater, mollius pro matris!* *aduenit haud armis, haud unquam cognita cultu,* habitu armisque, qualia numquam videre memini. Locum igitur tutum circumspiciamus.

357. *Audit grandaeva custos virginei pudoris Henioche, cultus cui primi aevi, iuventutis cultura, educatio, cura tradita.* Noli timere, *exteruo iam flammica murice cerno tegmina,* purpureas vestes lucidissimi, vigentis coloris, *iam vittas frondenque inbellis,* pacem praeferentis petentisque *oliuae,* cf. 3, 424. *Graius adest,* Graeci sunt, quos vides, *Graio sic cruenta simillima Phrixo,* quem olim cognouerat.

362. Iuno contra Iasonem suam, vti Venus Aeneam Virgil. Aen. 1, 589. *cuius robur longissima cura magnique edere consumferant, debilitarant saltem labores, male noua,* amplitudine, dignitate, et *roseae florentis perfudit luce iuuentae.* Iam reliquos pulchritudine insignes Argonautas, *Talam, Amypiden Mopsium, astroque comantes,* quo vel ad sidereum os 4, 190. (cf. Spanhem. ad Callimach. p. 630 sq.) vel ad flammulam capiti a Iove additam 1, 569-572. respicitur, *Tyndaridas, Castorem et Pollucem, ipse Iason egregio supereminet ore.* — 369. *Non secus auctumno,* cuius initium ad Sirii ortum referebant veteres, (vide Varroaem de R. R. 1, 28. *auctumni canis* infra 6, 607.) *quam quum magis asperat, auget ignes Solis Sirius, et quum nox accenditur inuistratur saevo auro,* mala portendente splendore, *luciferas crinita faces* Graeco more, lucidos radios crinium instar emittens *Cometes,* (fundus Sirii est apud Homerum Il. 22, 26-30. *Cometae* iam iunxerat Virgil. Aen. 10, 272. vbi v. Heynium, iunxit iterum Noster 6, 607. 608.) — 371. *hebet, minus splendet, obscuratur Aroas* Bootes et *ingens Iupiter,* sidus Iovis, *ast illumi tanto glifcere coelo ardorem magis magisque intendere nollet ager, nec velent calidis iam fontibus annies.* Et haec comparatio nimis quaesita.

374. *Regina,* regia virgo Medea, quamquam *pauebat,* hoc auget poeta: *pavor — adtonito ore — silentem — exanimat* mirata tamen, *paululumque reductis passibus inolitio stupuit duce.* (Haud inepte Frielemannus: *infolito lupet in duce.*)

376. Nec minus Iason haeret in vna defixus. — 380. Dianam, si Dea es, conspiciere mihi videor, *Dianae has ego credo facies*, (v. supra 349. et Virgil. Aen. 1, 327 sq.) *renodam pharetris disoluta ab humeris pharetra, remisso arcu, ac pasci fruentem, a venatu otiantem, ad sua Coxeas producunt*, longo ordine deducunt; conitantur *Nymphae*. — 383. *Si domus in terris, si mortalis es, felix prole parens, multoque adhuc felicior olim ille, qui tulerit uxorem te ducere cui continget, longis, quod precor, et te sibi iunxerit annis*. — 386. *Sed ser opem, regina, peregre huc adsumus, Graecorum proceres, aditum nobis pares ad huius terrae regem, ac tu prima doce sandi tempusque opportunum, modumque ordinem legemque in his terris regem salutandi vitatam*. — 390. *Nam mihi Deus te dedit*. Deo, quicumque ille sit, adceptum refero, quod te habeam obuiam, *in te animos, spem atque fiduciam, sed et omnia nostra repono*; tibi meaeque omnia committo.

392. Dixit, et *ketit operiens trepidam, timidiusculam, non habentem, quid illico responderet. Illa sic orsa viosissim*, et ita quidem respondet, vt breuiter et vrbauissime et amabili cum simplicitate, quid Iasoni agendum sit, enuntiet. *Quem petis Aetern, genitor meus*. Ad quaestionem Iasonis, quae ipsa esset, Dea an regina, non recta respondet, sed modestius patrem nominat — *ipsaque iuxta in propinquo sunt moenia, si viuos possis discernere caltes*, et hoc officiosum: breuissimam monstrat viam, non tamen se comitem offert, ipsam (vti nec Nauficaa apud Homerum Odyss. 7, 260. Vlysem comitatur) sed pedisequam addit, sollicita, ne via breuiori aberret, et in castra hostilia incidat. — 398. Ipsa vero ad Phasidem pergit, *terrificaeque Nocti Hecatae ad auertenda mala somnij omina subplex sacra mouet*, facit, (cf. 3, 232. 540.) *sed irrita, euentum speratum non habitura*.

400. Iason *famula duce urget iter, sed aere septus, nebula tenui v. 466. involutus a Iunone*, (cf. Virgil. Aen. 1, 410.) *ne prior Aetas nuntius adsit*. Iamque erat in media vrbe, *quum comes ita*: — 404. *Phoebi genitoris, quem rex noster patrem veneratur ad aras, templum vetustum, huc iam se de more paternis adytis, interioribus templi penetralibus v. 455. rex feret, hic proceres audit, senatum habet, populosque precantes adloqui facilis (praesens pater admonet) aequi*. Sic vulgata, quae tamen non satis placet. Obfendunt in primis duo Adiectiva *facilis* —

aequi sine copula *τῷ* *adloquii* iuncta. Cui incommode medelam adferri posse putem, si parenthesis post *aequi* demum claudas, hoc sensu: rex audit ciues precantes placido ore, facilis ad concedendum, quod petitur, *nam praesent pater* sol omnituens v. 248. *admonet aequi*, iustitiae aequitatisque rationem habere. Si quis tamen ita velit: *Adloquii aequi facilis*, i. e. adloquium ad aequum, nisi iniusti quid postulent ciues, facilis; non admodum refragantem me habebit, immo facilem, aequum.

408. Iason igitur cum comitibus properat ad istud templum *non aliter*, non minori cum veneratione, quam si Solem ipsum adirent, *verasque ipsas aeterni luminis arces*, palatium, quod pulcerrime describit Ovid. *Metam.* 2, ab initio. *Tale iubar per tecta micat; stat ferreus Atlas in atrio?* Apollon. 3, 215. *ἔν προμολεῖς*, quem omnino magnificentiam aulae Solis, aliter tamen, pingentem conferas velim. De toto loco Heynius *Exc.* 15. ad Virgilii *Aen.* 1. consulatur, qui v. 411. in *fastigio* templi, v. 417-465. in *foribus* expressas historias apud Colchoa fuisse existimat, addito tamen hoc iudicio: "Sapienter quidem hoc Valerius, sed idem in operis summa infelix; non enim adparet, quorsum ista descriptio anaglyphi inserta sit." Ceterum non in valuis tantum templorum, sed in clypeis etiam, poculis, vestibus cet. res a maioribus gestas fuisse expressas, notum est. — 411. *Stat igitur ferreus*, firmus, inuicto robore *Atlas Oceano*, genibusque *tumens* *infringitur vnda*, fluctus franguntur ad genua, adluunt ea. — 415. *At medii per terga senis*, supra caput *rapit* concito cursu *ipse Sol nitentes*, pulcros equos, *curvus diem subtexit* expandit *Olympo*. (Desumptum ex Virgil. *Aen.* 3, 582. *coelum subtexere fumo*, vbi Heynius *subtexere* explicat *subfundere*.) — 415. *Pone*, paullo inferius, *rota breuiora curru*, arctiori spatio decurrente *foror Diana*, *Luna*, *densaque condensatae in globum*, (v. supra 46.) *Pliades*, et *madidis rorant e crinibus ignes*. Longe melius aptiusque, quod suadet Heinsius, *imbres*.

417. *Nec minus hic* (mel. cum Heinio *hinc*) *varia duce laetus imagine* in varias areolas distincta *templi ad geminas fert ora fores*, valvas bifores, *cunabula gentis Colchidos* hic ortusque *tuens*, fata istius regionis ex vltima aetate repetita, nempe ut I. *prima Sesostris*, (cf. Apollon. 4, 272-281.) famosus ille rex Aegypti, totius fere tum cogniti terrarum orbis expugnator, *intulerit bella Getis*, ut clada

suorum territus post cladem a Scythis adceptam, (in quò Valerius sequutus est Herodotum 2, 10. et alios post hunc, v. c. Iustinum 2, 3. cf. omnino Bochartum Phaleg 4, 31. et Gesner. ad Orphea 751.) *hos* milites suos a clade superstites partim *Thebas Aegyptiacas patriumque reducat ad amnem Nilum, hos partim Phasidis imponat agris colonos, Colchosque vocari imperet; illi, cum rege in patrium regressi Arfinoen* petunt. Huius nominis urbem in Aegypto Argonautarum aetate nondum exstitisse, manifestum est. Quo factum, vt, qui notis illustrarunt Valerium, varia excogitarent atque substituerent nomina; quae huic loco aptiora viderentur; Heinsius: *ast Meroen illi; Burmannus at Siron*, quo nomine Nilus aliquando obcurrit. Quibus adde Wellelingium Probabb. p. 66. qui *at Sirbonem lacum, Aegypti versus Palaestinam terminum, mauult. Ego vero nil muto.* Anachronismi, vti aliis poetis, v. c. Virgilio Aen. 6, 366. *portus Velini*, sic et Nostro condonandi, nec sola haec est, quam sibi indulsit, temporum anticipatio, sed, vt alias taceam, infra 7, 118. vbi de eadem Aegypto sermo est, *Lagea naualia* commemorat, quae ad Alexandri M. tempora referenda. — *Illi igitur Arfinoen tepidaeque requirunt otia laeta Phari insulae pinguemque sine imbribus annum vberem messem sine pluuiis, quae rariores in Aegypto sunt.* — 425. *Et* (melius, ni fallor, *hi*, vt obponantur praecedentibus *illis*) *iam Sarmaticis bracis femoralibus permutant carbasa. tennes, linteas vestes.* Alia tamen in mentem venit ratio textus, qui sic non satis placet, interpungendi. Fortasse Valerius scripserat: *Et iam Sarmaticis permutat carbasa bracis barbarus*, ita vt *barbarus* non ad sequentem *Phasin*, vti vulgata habet, pertineat, sed praecedentem Aegyptium. Sed video, Pium iam olim et Maserium et Bononiensem idem voluisse, ideoque recepi. Ceterum Colchos a conditoribus Aegyptiis lini conficiendi artem didicisse, et in peregrinas terras euexisse tradunt, Herodotus 2, 104. et Strabo 11, 762:

426. II. *Phasis* Deus fluuiatilis *Acau* virginem regiam, quae urbi *Aeae* nomen dedit, *in patriis montibus venantem, sectatur amore furens: pavidas* (ipsa panida) *iacit illa pharetras, iam deficit currendo lassae, ac voluceri vnda celeri suo flumine victam Deus adligat, amplectitur.*

430. Sequitur area tertia. III. *Flebant populeae* in arbores populos (alii alnos) mutatae *Phaethonta sorores, ater et globus corpus ambusti Phaethontis conglobatum in*

mem Eridani trepidum tanto commotum pondere ibat, cidebat; At iuga vix Tethys, Dea marina, sparsunisque conligit axem partes currus diffractas, vix reconligit, ulcendo mitigat Pyroenta, Solis equum (vix pro quator positus) formidantem patrios dolores, iram ob amissum filium conceptam.

414. IV. *Aurea quin etiam praesaga Mulciber Vulcanus, tific arte vellera venturosque olim postero tempore caerant Achivos. Texitur, construitur pinus Pagasea, Theslica. — 436. Eadem Dea Pallas remos flectit et habenas vela? ipsa subit operas, labores, vadaque, vocat agmina extra. — 439. Exoritur Notus secundus, fauens, et toto atis una (nam prima erat) profundo cernitur. Odrysio rphci epamine gaudebant, adrectis auribus iudebant circa anem phocae, delphines et aliae marinae belluae. — 41. Adparent trepidi Colchi clamantemque parentem vocul linquens regina, filia regis. Haec imagunculas per lures areolas dispersas fuisse, manifestum est.*

443. V. *Urbs erat hic contra, e regione (Pendant) gemino circumflua ponto, bimaribus Corinthus, vbi secundas um Creusa nuptias celebravit, ludus vbi et cantus, laeta mnia, laedaeque in nocte iugales, sponsa in thalamum educta, regalique toro laetus gener. Iason, quod ei Creon, orinthis rex, filiam conlocasset; ille priorem coniugem ledam deserit, et vitricos spectant a sulmine triclirii, lacuaris Dirae, Eumenides. — 447. Desicit, animi deliquium atitur coniux Medea turbata, proturbata, thalamo sibi ebito eiecta a pellice, et, postquam omnes secum tacite equesta, vehementer quæsta erat labores, pro Iasone acceptos, aerumnas, pallam, vestem talarem, et gemmiferae lonum exitiale coronae parat, (Eurip. Medea 949. πέπλον αὐτῆς χρυσοῦν) — et iam rutilis correpta venenis Creusa implicat igne domos, non ipsa tantum, sed pater et totum palatium conflurat. Valerius eos sequitur, qui peruncta fuisse illa dona tradunt naphtha, quae, simulac ole vel alio igne tangitur, ignem statim concipit.*

452. *Iaee tum iam olim miracula, mira atque portenta struxerat caelauerat Colchis ignipotens Vulcanus, non tum illo tempore noscentibus, quis labor, quid haec tam mira sibi vellent, quae femina esset, aligeris anguibus aurae recans, quod Medeam fecisse mythologi narrant, caede nadens filiorum e Iasone conceptorum; odere tamen, visusque reflectunt, auertunt, non sine horrore adspiciunt.*

456. *Quin idem Minyas operum defixerat error*, obsequitas adtraxerat, quum rex penetrabilia intraret, cum eo filius *Absyrtus*, primis in annis, florens iuuenis dignus auro Soli quemque infontem meliora manerent, meliori forte digna quam quae ei postea temporaria obtigit. — 460. *tum genus Scirus, Albantis qui aduenerat oris*, filius regis Albanorum nuptias cum Medea acturus, distulerant sed bella tora nuptias. — 461. *tum Phrontis et Argus Aeobidae, fratresque Melas et Cytisorus, filii Phrixi e Chalciopie suscepti* ad Aeolum genus referentes. vide Tab. genealog. l. — 464. *post alii, quos Titania tellus, Soli dicata, Colchis praecipuo honore patres, senatores legerat, motique, excitati ad instantia proelia reges, duces.*

466. *Admonet hic socios, nebulamque (noli mutare in nebula, nam et alia eiusmodi verba, exire, excedere cet. et quartum et sextum adsciscunt casum) erumpit, sideris ora ferens, pulcritudine insignis, noua lux obfusa Cytazis, Colchis, in templo Solis congregatis, nouus tamen splendor adaccessisse videtur. (audacius dictum!) Conueniunt, rogitant, iterum iterumque exquirunt.* — 469. *postquam primis diebus inhiantia agmina, cupide expectantia, quid Iason dicturus esset, propius tulit tyranno miranti orsa. Sic ordines, velim, verba, hoc sensu: propius adcedens haec verba facit ad regem, audax facinus mirantem.*

472 — 519. Oratio ipsa Iasonis modestiam miscet gravitati. *Rex Hyperionide, filii Solis, quem ipsi coelicolae Dii dignum habuere, ad quem tot per freta primam mitterent nauem, si Phrixus gener nuper tuus, nostro saluato orbe, popularis noster, de Theffalis Graeciae tibi narrauit, en tales adsumus. Ipse egomet cognatus Phrixi; ambobus Cretheus et Aeolus auctor: (de Aeolo recte, de Cretheo non item, quod non tam iactantiae Iasonis ipsius, quam liberiorum incuriae tribuendum. Valerio suum sibi restituisse videtur Burmannus ita: Nempe mihi Cretheus, ambobus at Aeolus auctor.)* — 479. *Neptunoque.* Hic vero remotior est, Aefonis nempe, patris Iasonis, quodammodo vitricus. *Salmonis Nympha* est Tyro, Salmoni filia, mater Peliae. Pindarus Pyth. 4, 242. ubi Pelias Τυροῦς ἐρασπιλοκάμου γυνή. vide Tab. geneal. Omnino poetae, ubi formosissimas antiquitatis feminas enumerant, haud facile eam omitunt. Vide v. c. Ovidium Heroid. 19, 131. et Propertium 2, 21, 51. — 480. *nec enses, nec arae paternae, non timor patris, qui me, vt Phrixum Athamas, ad aras vellet*

iugulare, *nec tua nomina*, fatiam, quamquam Graecis no-
 llimam, *sequor sponte*; nam quis non *inssus*, nisi alius
 imperio coactus, *tot monstra*, pericula maris; *Cyanebsque*
urare fragores, audeat? — 484. Immo *Pelias*, *sceptra*
si tuto sub numine (sic posui cum Dorvillio ad Charitpnem
 .573. ed. Lipsf. pro *nomine*) *Phoebi maxima sorte tenens*,
 si omnium, quotquot a sole instrantur, amplissimum
 ontigit regnum, cuius imperio parent *tot creantia Divo*
ppida, *tot Deorum incunabula*; *tot vigili pulcherrima flu-*
mina cornu: (Cornua fluminum pro fluminibus ipsis, sed
 ut *vigil*? Quod si sensum habet, non alius is esse potest,
 quam quem Clar. Lenzius excogitavit: aquam viam et
 serenam habentia. Possis tamen etiam cum Heinsio re-
 sonere *viridi*, sylvis et pratis cincto.) — 487. *Ille meum*
imperis arguet caput, vitae periculis me exponit, *suus ut*
nagnum rosc spargit, modo in hanc, modo in illam terram
 mittit *Herculem Sthenelo satus* Eurystheus. — 489. Tamen
aspera uterque perpetimur iuga, *nec melior parere recuso*,
 nec ego me meliorem Hercule putò, cui ipsius Iovis filio
 si talia perpetienda fuerint, cur ego recusem? — 491. Hic
 igitur *Pelias auratae pecudis exuvias* Aeoliae pecudis au-
 rum 7, 54. perferre iubet. Haud timeo, me displiciturum
 tibi, qui haec Peliae iussa exsequenda susceperim, immo
 tibi *gratia nostri sit*, *praeor*, *meritique locus*, gratiam
 spero habebis mihi, et in merito pones, *quod te alium*,
quam quem Pelias speratque cupitque, promisi, non tam
 imitem, quam ille te putat, credidi, *et meliora tuae mihi*
foedera dextrae, te foedus amicitiae mecum initurum. —
 496. *Si petere hoc saevi statuissem sanguine belli*, vi et
 armis, *Ossa Pindusque*, Thessaliae montes, *naves dabant*
quotque milites ante sequuti reges duces nec audacem Bas-
chum (audax Liber Horat. Od. 1, 12.) *nec Persea plures*,
 quam me. — 499. *Sed me nuda fides*, fiducia tui, *sanctique*
potentia iusti, persuasio, tantum apud te valiturum iusti-
 tiae atque aequitatis amorem, *et medii sociatrix gratia*
Phrixi, memoriam Phrixi conciliaturam tuam mihi ami-
 citiam, filiique eius, *tui nepotes* ex eadem mecum stirpe
 orti. — 502. Nec tamen *aut Phrygios reges*, *aut Bebry-*
ciae arua sperandus non sine laude *adii*, seu fraude quis
 petiuit, ut Amycus, seu *konore*, ut Phineus et Lycus
 meos, me comitesque, *sua cuique reddita dona* (vox h. l.
 ambigua) pro merito quemque tractavi, *Deumque nos*
genus (magnos Deum natos 1, 1.) *atque ratem sensere*.

Minervae. — 506. *Vix tandem, multis exantlatis laboribus, diu exoptatam Colchida attingimus, qualemque dabit te fama, videmus.* — 509. *Possem equidem dicere, non aliena me petere, quum aureum vellus terris nostris, vnde ad vos pervenit, debeat, malo tamen precibus uti, atque ea crede Phrixo dari.* — 512. *Tandem haud leue pondus orationi addit — munera. Munera victum per aequor in tot periculis maris vix servata adcipe: Taenarii, Laconici chlamydem, paludamentum de sanuine aheni, purpura tinctam, frenaque et adinctum distinctum gemmis ensem.* (Acute Clar. Jacobs in Miscell. philol. p. 81. *adensum* i. e. splendens.) *Hoc, hic ensis (δευκνῶς) patrium decus, haec (chlamys) materni texta laboris, his (frenis) Lapithes adjuerat vltus est eques.* — 516. *Da iungere dextram, pignus amicitiae, da Scythicas sociare domos (3, 14. manibus datis iungere penates) foedus hospitii mutui ineamus; sciat effera regis ira mei, audiat Pelias meus, quem, quam mitem atque placidum te Caucasus in axe horrifero sub coelo frigido sortitus, atque tuis quantum mitescat habentis, quantum proficiant te imperante in animorum cultura ciues.*

520. *Talibus orantem vultu grauis ille minaci iam dudum premit:* Sic scripti pro *fremi*. Idem senserat Hein- sius, eam ob causam, quod paullo post idem *fremi* sequatur. Recte; sed plura sunt, quae eliminandam eam vocem inbeant. Et primo quidem non video, quomodo *fremere* possit Adculativo personae summa sine duritie addi; deinde nondum iam iram exferit Aeetes, quod repugnaret statim sequentibus *furtis opertis* et comparationi *ab vnda silente defumtae*; denique omnia, quae deinceps narrantur, *secum agit Aeetes*, nam v. 535. demum Iasoni respondet. *Talibus dictis orantem vultu grauis ille minaci ad severitatem composito et austero premit, territat, et furtis ignescit opertis, ardet animus ira, quam tamen comprimit, dissimilat; ceu tumet atque imo sub gurgite concipit austros vnda silens, fluvius alias lenis subterraneis ventis in fluctus ad tollitur, trahit ex alto imo pectore sic barbaras iras;* — 523. *Et nunc (ob, propter) ausa viri nunc sua prodita Graecis regna fremit, ira aestuat; facili sibi mente, tam amice, benevole olim exceptum Phrixum dolet, et Scythias perisse timores, contemni, nihili nunc haberi Scythiam, gentibus olim timendam.* — 527. *Nunc quae assat, concutit caput, ac iuuenis spes ridet tacite secum iuvenes, quod vit-*

na poscat ab angue, a dracone, tam diro custode. —
 29. *Vrit*, angit et antiquae memorem vox praescia sortis, raculum, cuius memor iam videre sibi videbatur, cur fortuna simul, vno eodemque tempore hinc Persen, hinc Thessalicam ratem moneret, contra se excitaret, num debitus nis, fatum sibi destinatum haec agat, saevaeque petant an vellera Parcae.

533. *Interea*, quoniam belli cura prior, potior, fingit, ornat dolose, dissimilanter. *fera pectora placidis diebis* id verba placida, et sic respondet tandem Iasoni: Mallem illo tempore huc venissetis, *gravis iam me adfides hostis infrequentior roū adfidere* quarto casui iuncti vsus) *frater castris me urguet*, (scepri sic omnibus vna captido). Voce omnibus tacite et oblique comprehendit ipso Argonautas, in quo praefereendus Valerius Apollonio, qui aperte hoc visum exprobrat 3, 375. et 597. — 539. *Quare age, cognatas, cognatum enim te antea professus es, defende terras*, nec rerum fortiter gerendarum occasionem dimittas. — 541. *namque virum fortem trahit ipso Chalybs*, ferrum, ensis; non eget adhortatione, quem strenua manus ad pugnas rapit. Ad verbum expressa ex Homero Odys. 16, 294. et 19, 13. *αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος*, quae ad aliam rem adcommodavit Iuvenalis 9, 37. *ἐφέλκεται σίδηρος κλισίδος*, vbi vide Cel. Ruperti. — 541. *tum victor*, quando victoriam a fratre tecum reportauero, *tum* (non odiosa, quod Burmannus vult, sed emphatica et huic loco aptissima eiusdem verbi repetitio) *meritis*, nam nunc temere petis, *vellera, nec sola*, aliis additis donis *dabo* — 542. *Contra inscius astus* dolum insidiasque regis subesse non suspicatus Iason *excipit*, respondet ita, vt facturum se liquidem, quod rex velit, inuitum tamen ostendat: *Ergo nec hic labor deerat*, et quasi non satis per maria palus essem, *additus iste dies*, quo ad noua pericula provocor? Sit ita: *veniant super* (praeter) *haec bella quoque saeo meo*, si fatum ita velit. — 546. *Non hunc parus mihi caede luet dolorem, quasque dedit, luet ille moras*. Haec secum, saltem non audiente rege, dixisse existimandus est Iason; grauiter luet rex Aeetes hunc mihi inpositum laborem, grauiter luet, quas mihi obicit moras. *Tum Castora mittit ad socios*.

549. Ast illos mora longa curis inpleuerat. *Ac simul* (vilitatis simul-ac, auribus vero consuluit postea, ne his poneret ac) medio campo conspexerant Castora, ere-

brior intussit percussit mentem paucor, o Iovis fili, fare, fare (vix expectare possunt) *omnes vno ore exclamant, an patriam spes ulla videndi.*

555. Respondet Castor: *Nec ferus resc, inmitis, vt fama ferebat, nec vellus negat, sed bello pressus auxilium inplorat nostrum; Iason igitur adcelerare omnes per me iubet, nec navi timeatis, longè nam tuta recessu puppis, et obposita e regione (mel. forsan adposita, propinqua) fluuius defenditur vrbe.*

559. Haud mora, prosiliunt, quos nec Rhipaea inuentus, Scythae, quos nec Iberi, nec tota Aurora, orientalis plaga suis pharetris sustineat, stetit explicito prius agmine pubes, experti, si (an) tela artusque sequantur, officia faciant, an, quas remis diu adplicuissent dextras, ad arma sequaces adhuc habeant. — 564. *ineita aura, ventus eristas quatit, mouet; variis floret, iucundum adspectum praebet via discolor armis.* — 566. *Qualis ab Oceano oriens chorus stellarum aethera nitidum vesit, qualibus adsurgens nox aurea cingitur astris.* Alteruter horum verum abesse poterat, et acute Bulaeus coniicit, si poetae sint, secundis adhibitis curis, vter esset melior altero, eum electurum fuisse. Burmannus in posteriori editione *noctem aueam* exponit *lunam*, cui tamen contrariatur hoc, quod Luna sit vna, Argonautae autem plures.

568. Illos Aetes moestus iratusque miratur, temere, cupide, inconsulto *adsumtos belli comites, nec talia mallet robora viros fortes, quam medios hostem subisse penates.* —

571. *Interea laeto patitur non reculat cunctinua vultu laetitiam praeferebat similitam, et iuxta adcumbentem Iasonem magno cratere lacessit, ad bibendum prouocat, nunc sibi monstrantem natos Iovis Castora et Pollucem, oraque iuxta Aeacidum, Pelea et Telamonem, nunc ingentis Calydonis alumnos, Tydea et Meleagrum.* — 575. *Audit et Herculem nasando, infaulto errore relictum, defetosque duces, Idmona et Tiphyn, terraeque marisque labores.*

577. Iason vicillim petit a rege, *v tantis concita furoribus arma, occasionem tam grauis belli, et amicos ordine reges, duces* (Homeri *κολωνοι*) vel regulos vicinos enumeret. — 579. Asteriscum, vt suspectus, praefixum habet, sine causa. Heinlius corrigat: *quis procul ille, humerum mundis cui baltheus asper subligat*; Burmannus locum nondum perfanatum existimat, quem ego integerrima sanitate gaudere video. *Quis procul ille virum (virorum) nobis*

(admirationem exprimit et cupiditatem nolendi hominem) quem *batheus asper subligat*, distincto bullis aureis xalteo cinctus, et *stricto adducto*, ad sagittas mittendas *parato stat proximus armiger arcu, ceu pugnam parat, et iofitas* (paret) *confundere*, proturbare *mensas*. — 582. *Contra flammigeri proles Perseia Solis Aeetes, mos huic est, cominus in promptu semper habere arma, semper meminisse pharetrae*, numquam manibus eam deponere. — 585. *ammigenam Choaspen*, nomen habentem a fluvio Choaspe. v. Tibullum 4, 1. 140. Omnino enim, Virgilio praecedente, nomina militum, in primis ducum depugnantium, ab urbibus, insulis, populis, fluviiis regionum, in quibus nati erant, desumpta. Sic in sequentibus a fluminibus denominati *Odrussa* 595. *Iaxartes* 597. *Rhyndaona* 5, 35. conl. 6, 220. — 586. *bellatoris, ferocis equi potantem cerne cruores, equimulgum, nec tamen innissis* (Cic. ad Div. 10, 30. *inmittere equum* 6, 303. *admissis*, vbi v. not.) *Iaxatis hic segnior ibit habenis*, alacer eques. — 588. *horrida i. q. paullo ante aspera, cui variae figurae intextae, signis chlamys, et multa spirat coma flexilis*, in cirros collecta *aura*, odoribus. *Croceos sic illius omnis iactat quos odores, vinctis sic est coma culta manipulis, pediti- bus; non ipse solum odoratos habet capillos, sed totius exercitus, totius adeo gentis hic mos est; sed nec sperne virum, tamquam mollem et effeminatum, et comitis diffide- apillis, tamquam hominis inbellis*. — 594. *spoliis tigridis, pelle detracta, exuviis. Ille profundo incubens nero* (digito monstrat) *cupide vinum hauriens a fundo, pueri bibens, ita ut ne guttula quidem remaneat*. — 595. *videsne alta comantem pectora, carnosae pectora hirtatum, et ingenti turbantem pocula barba* (lepida hyperbole!) — 597. *Hic et Iaxarten stupet hospes Iason dictis acerbis inmodicum linguaque grauem, linguae dicaci non temperantem, rixosum, cui nulla* (hoc Heinsius mutare iubet in *multa*, ob sequens *non*. Nil opus est.) *minanti rato, non superum Deorum, non praesentis reuerentia velli, vbi amicus parcere, iram in hostes potius profundero leberet*. — 600. *Non frustra magna superbo dicta volant, non inanis est iactator, vocem paria arma sequuntur, manu non minus, quam lingua promptus est; Marte diem noctem- que fatigat*, (v. supra 142.) *atque vbi Rhipaea Scythica vruma flumina stupuerunt, exquisite, pro glacie constringi coeperunt*, (Commode laudat Burmannus Plinium H. N.

14, 21. "Vini natura non gelascit alias, ad frigus stupens tantum.") iam pauidi cum prole, vxoribus et liberis Getae, iam peruigil excubiis positis Medus et obpositis eum expectat, eius aduentum timet Hiberia claustris, portis, angustis montium aditibus. — 607, Si memorare velim, prius humentem toscidam lux aurora soluerit, disiecerit umbram, noctem. Ornate pro: Sol prius oriretur. — 608. Cras acies videbis et ducum regna, populos dissona. Possis proprie sumere: qui diuersis linguis, dialectis saltem vtuntur, malim tamen ampliori sensu omnino discrepantia, diuersa, praesertim variis armorum generibus, quae in sequentibus enumerantur, nempe 609. saxiferae surgat quibus imber habendae, qui lapides imbris imitar e fundis iaciunt, quae iaculo gens leni apta, quae picta (pictis) phaeetris. — 612. Vide et Euryalen, Amazonum reginam, alipedi celeri pulsantem proculcantem corpora curru, quibus exultat Mavortia heroina turmis equestribus, et quantum elata securi bipenni valeat peltata, minori clypeo latus sinistrum munita, cara mihi et veras inter non vltima (Αἰτόρη) prima, aequae saltem cara ac naturales natae Chalciopae et Medea. — 616. Tum vero Aetes libat ac ciduo parenti Soli, reliqui suis quisque Diis, vt in proelio adiuuent.

619. Prius vero, quam ista in terris proelia committit poeta, velitationem verborum praemittit in Olympo exortam. Ecce Gradivus veniens a Getis, nam gentes ad septemtrionem habitantes Martem in primis coluisse notum est, ingentem per Arctoa aequora trahens nubem tempestatam, videt Argonautas, videt ambitum, audit adpelatam de vellere tradendo regem vellusque iam promissum. Citus ad summi stellantia patris tecta ruit cum impetu, quaeque Iovem testatur obtestatur acerbo: (cf. Niergil. Aen. 10, 16 sq. vbi Venus et Iuno coram Ioue altercantur.) Quae studiis, factionibus quies? iam mutua diuinitia, nos Dei odia et inimicitias exitiales exercemus inuicem, et quare? in solos hominum honores, vt hominibus faueamus. Teque, mi pater, ea cuncta iuuant, miror, te his delectari posse, rabidam (Martiale encomium!) qui Pallada coelo non abigis, neque femineis, (contemptum) ius obicis ausis, auctoritate tua ea non reprimis. — 619. Non queror, nam leue est, exstructa quod vexerit ipsa carina, adeo se abiecerit, vt manum ipsa rati remisque admoueret, veheretque sperantem, inani

Ipse inpletum *Iasonem*, *vellera auertere*. — 634. *Non opus auxilio Colchis vestro, aut foedere vestro, quotquot Dii Deaque adestis, et Persen simul et Argonautas deposcimus hostes, virosque solus in me fuscipio*. — 636. *Quin age* (iam se conuertit orator ad Palladem ipsam) *edice, cur tot gentes coeant in proelia? quid tuus Iason?* (oratio abrupta, et cumulatis interrogationibus, quod facere solemus ira commoti) *imus nos, et protenus quidem imus, et armis decernimus?* — 639. *Vel tu sola tacitis inopina tenebris polo labere, etiamsi furtim nebulis inuoluta in terram descendas, quantus ibi Deus, mecum tibi rem esse, experiere, nec illas adstiteris inpune trabes, malé tibi cedet, si ad lucum, templum meum, deprehendere*. — 641. *An Martia templa intemeranda minus, ideo violare liceat, quod mihi tacitus, silens, quietus lucus, quod rudis, agger, ara ex cespitibus, adgesta, et sola, solitaria, remota colimur si gentibus umbra, sylua, quod non tam magnifica templa habeam, quam alii Dii?* — 644. *Est amor et rerum cunctis tutela suarum, snum quisque, etiamsi non adeo magni pretii sit, amare solet et tueri. Et tibi, magnae, pater, terris donaria certant*. Caue statuas hypallagen, vt dicere voluerit poeta, terrae donariis certant. Longa suauior magisque poetica est prosopopoeia: ipsa donaria certant, quod maxime placeat, adceptum sit Ioui. *Est honor his meis etiam suus*. — 646. *Anne ego clara Mycones culmina, templum Iunonis Argivae, virgineas praeder si Cecropis arces Palladi Athenis consecratas, iam coniux, iam (incunda repetitio) te gemitu, nec gemitu solum, sed et lacrymis tenebit filiola querens? metuant ergo, nec talia poscant*. Fallor, an eum verborum delectum habere voluit poeta, vt *gemitus* et *poscant* ad Iunonem, cui vt matri parcere Mars voluerit, *lacrymae* autem et *metuant* ad Palladem referenda sint? Sed hoc est argutari.

650. iam contra insurgit Pallas. *Non tulit haec animis, quin longa silentia* (os enim diu tenere, feminis, vtilim audiui, difficile est) *rumperet, inridens strepitum minasque Graiui*. *Non tibi Bistonidae, Thraces, non Lapithae, quibus haec fera murmura, (rectius iurgia, quod Heinsius vult, murmuribus enim obstant praecedentes strepitus.) sed Pallas, quod grauius, quam si dixisset: Ego. — neque ego aegide digna, nec vocer ulterius proles Iouis, excidat iste ni tibi corde tumor, nisi hanc tibi superbiam iactantiamque excutiam; lituos mox armaque*

faxo oderis, ablicias, et primis bellis, proximo quoque proelio adimam tua nomina, gloriam bellicam. Saus diferte ac confidenter!

Hactenus ad Martem, nunc ad adsidentes Deos dirigit orationem. 657. *Quin simili matrem demens gravitate sequutus: Digna quidem, monstrum superis quae tale creavit.* Haeserat in hoc loco Burmannus, et *gravitate sequutum* vix se intellegere falsus. Quum vero *lingua grauem*, qui obcurrit v. 598, ipse excitauerit Burmannus, cui addi potest 4, 3., non video, cur Substantiuum *gravitas* tantopere obfenderit, quae nihil aliud est, quam verborum immodestia (Grobheit). Nec *sequi pro persequi* insolitum; sic Ovid. Metam. 2, 498. *sequi feras.* In posteriori versiculo erat, vbi haerem ipse, qui primo intuitu persuadere mihi non possem, Palladem Iunoni eo tempore, quo operam ambae in Iasone adiuuando confocialsest, (nam alias non semper amicas fuisse memineram) dicere, quod illa nollet audire, voluisse. Sed sana omnia, si ita locum interpretaris: Non me solam, sed matrem adeo demens criminibus oneravit: *digna quidem*, nil aliud meruit, (lepidus iocus!) quae talis filii mater exstiterit, *quae tali monstro* Olympum ornauerit.

659. Pergit Pallas vtriusque et suam et Iunonis causam agere. *Quod tamen adgressae scelus, si iuuenem, qui dira iussa et maria nondum nota, et inpavidus quidem, tamque magno animo subibat, iuimus, et magnis aliquam spem mouimus ausis?* Haec eo pertinere videntur, vt lovi se Iunonemque purgare velit Pallas, quod iura eius imudere voluisse dixerat Gradivus 628. Noli vero tale aliquid mi care pater, credere; *nil nisi spem mouimus*, et aliquam tantum. — 663. *An nullas praesferre, prius tentare precet, nec foedera regis sequi peterè debuitus?* Haec spectant ad insidias fallaces, quas obiecerat Mars v. 632. *caeca, inconsulte, temere sed cuncta inpellere pugna, omnia statim miscere debuimus?* *Sic Thraces agunt, sic turbidus iste.* — 666. Cuperem etiam nunc sine bellis rem componi, *da vellera, rector Iupiter! et medio nos cerne mari*, statim altum petemus. — 668. *Quod sin Mars abnegat solus, ibimus indecores, pudefactae, fassaque quae nequeam?* *Sic femina.* Ita vulgata, sed ita, nullo sensu, vt pro conclamato et desperato locum habeant interpretes omnes, quos fefellisse in primis videtur, quod *sic femina* seorsim sumptum intellegerent ita: Hic finem fecit

loquendi Pallas. Mihi verò secus videtur, vnamque locus propositionem continere, si tamen aliter interpungere, vnamque literulam mutare liceat. Fac igitur mecum, mi lector, periculum, incidas post *fassaque*, interrogationis notam reiicias post *femina*, et rō sic mutes in *sim*; tum vero habebis: *Fassaque, quae nequeam, sim femina?* hoc sensu: quae dixerim, addixerim, promiserim, nequeam pericere, *femina* quippe debilis, (vt respiciatur ad femineas ausus v. 628.) quae Dea tantum *sim*, non Deus. Veniam, spero, impetrabo a lectoribus, quod huic meo commento locum dederim in contexto. Sic saltem locus habebit aliquam sensum, qui planè nullus erat in vulgata.

669. Mars iterum coeperat insurgere, sed Iupiter coer-
cet: *Quid vesane fremis? quum peccatum satis rixis atque*
contentionibus, *tunc ad mea iura venitis*, vt lites vestras
arbitrè componam. Faciatis, quod lubet, per me licet,
habent quoniam sua fata furoros, luatis poenas, quae
tales furores sequuntur. — 678. Tum conuertit se ad
uxorem et filiam, sed placidius: non inuehitur, sed *monet*:
Sit Persen pepulisse satis, cuius fata futura haec erunt:
Nunc quidem victas dabit manus, Iasonis in primis vir-
tute coactus; vt primum tamen Argo in patriam redierit,
silio Aetens deturbabit, eundem vero *post longa senectae*
exsilia, post longam eamque incipem in vita priuata
transactam senectutem, (*heu magnis quantum licet in pia*
fatis!) *nata iuuat*, regnum restituet. Haec lectio praetunte
Gronovio Obsl. p. 770. in textum recepta a Burmanno;
quae quum admòdum contorta videatur, *quantum licet*
fatis in pia i. e. officia pietatis, equidem malim Bentleio
ad Horatii Epp. 2, 1. 16. eatenus accedere, vt cum codici-
bus scribam *quantumlibet impia*, aliter tamen explicem.
Bentleius enim: *Medea magnis satis nata erat*; ego vero,
parentheseos signis deletis, sic: *Quantumlibet impia*, quam-
quam Iasonis amore abrepta patrem olim prodidisset, *post*
magna fata tamen eundem iuuabit, *Graiusque nepos Me-*
deus, Aegaei et Medae, (repudiata enim a Iasone Medea
Athenarum regi Aegeo nuplerat, Diodor. Sicul. 4, 55. 56.
Iustin. 2, 6.) *in regnum reponet*.

691. His dictis *instaurat mensam*, ad nectar et ambro-
siam denuo redit Iupiter, et iam sideream noctem demittit
Olympo. — 693. *Tunc adsuetus adest Musarum cohors*
Phlegraeas reddere pugnas, ad hymnum canendum in
victoriam Iovis a Gigantibus olim reportatam, et *citharae*

pulsator Apollo, Musis concinens, fertque grauem Phrygius circum cratera minister, Ganymedes. — 696. Surgitur in somnos, seque ad sua limina, domos, regiam Iovis cingentes, floctunt. cf. omnino Homeri Il. 1. ad finem.

IN LIBRUM VI.

1. Somno se dederant Dii Deaque omnes; at vigil, perunigil iisdem ardet furiis nihil remisit ab ira; vehementi Gradivus, nec inuenit, dubius est, quae castra sequantur, utri pugnantium parti adcedat. — 3. ire placet, praesensque tueri, (rectius praesentem vel tueri Infinit. pro Imperfecto?) sternere si (an) Minyas magnoque rependere luctu regis pacta queat, magnam calamitatem inferre, quod cum rege eiusmodi pacta inierint. — 6. Impulit hinc currus, incitavit equos, monstrum iurevocabile, lanceam ingentem, quae semel emissa reuocari non potest, concutiens, Scythiaequae super tentoria, castra sistit.

14. Consiliis dum nox vacat alta mouendis, noctis silentio interea vltus erat Perseus ad consilia capienda, tandem legatos mittere placet, mandata edocet adfari Minyas. Sensus facilis, latinitas perplexior. Varia excogitarunt commentatores, ut locum ad vltum loquendi conformarent, in quibus maxime placuit, quod amiciss. Müllerus Cizensis suo exemplari adscripserat: *adferri Minyis*. For- san tamen ab ipso vltu loquendi non discesseris, si *adfari* diuidas, ita: *edocet mandata fari* (effari) *ad Minyas*. Locum similem inuenisse mihi videbar apud Ciceronem de Offic. 3, 16. vbi *adigere arbitrum* est pro: agere, cogere ad arbitrum — *fraudemque*, de fraude tyranni ut moneant, *quintum error hinc* ex partibus Persae animos auerterit, abalienauerit, quum tamen Perseus eo ipso, quod vellus Argonautis tradendum suasisset, iram Aeetae et bellum in se concitauerit. — 23. *Aeetae fidem non esse loco*, fluxam, instabilem.

26. Dum haec Perseus ad Iasonem ferri mandata iubet, *aureus effulsit campis rubor*, vel aurorae, vel Martis curru aduenientis fulgor, *armaque non concussa, et acres turbas non inflatae strepuere sponte; Mars saeuus ab altis equis, curru Hostis io!* conclamat, *agite, ite, propinquat*. De- properat verba, uti mos est, vbi periculum est in mora. Sil. Ital. 4, 98. *Arma, viri, rapite arma, viri. — 30. fundit in aequora, planitiem.*

33. Prius quam ipsam describit pugnam Valerius, ad exemplum Homeri in Catalogo navium et Virgilio Aen. 7. duces utriusque partis gentesque enúmerat, in quarum nominibus tamen non Argonautarum semper aetatem, sed seriore[m] sequitur. *Musa mone, doce* 1, 5. — 36. *nee numero memorem, naemorare possim, nec nomine bunctas mille vel ora mouent.* Homerus Il. 2, 489. non nisi decem linguas decemque ora, Virgilius Aen. 6, 625. et Ovidius Metam. 8, 532. centum; Noster mille adeo sibi non subfecturas linguas fatetur. — 37. *neque enim plaga gentibus ulla ditior, nulla regio tot paruas numerat nationes,* (teste enim Strabone 11. p. 761. ed. Almelov. in solis Caucasis montibus septuaginta, vel, si aliis credere fas sit, trecentae gentes dicuntur habitasse. Idem confirmant nuperi peregrinatores, v. c. *Güldenstädt* 1, 458 sq. et *Reineggs* 1, 35 sq.) *aeterno quamquam Maëotia pubes Marte cadat, perpetuis bellis minuat, pingui numquam tamen vbera desit,* ob multitudinem incolarum non deest, quod septemtrionales regiones, quas astronomice circumscribit poeta: *quod geminas Arctos magnumque anguem impleat,* damnum celeriter refarciat. Monitos tamen lectores velim, Valerium latissimo sensu Scythiam fuisse, nec ordinem sequi semper regionum, vti quaeque vicinitate alteram excipit, sed magnos subinde facere saltus.

42. Primus est *Anaulis, Alanorum et Heniochorum,* (hodie Abchassii et Lazii) rex, iratus, quod prae Albanorum regis filio, Stiro, generum se adspersus esset Aetes. At bonus ille *Anaulis nescius erat, quanti monstri Medae thalamos adscendere arserit,* tantopere concupierit, atque *urbes maneat qui error Achivas,* quam cruenta spectacula praebitura Graecis esset Medea, *gratior ipse Deis,* cui melius Dii, quam sibi ipse consulebat, *crbaque beatior aula,* felicitior, quam si voti compes thalami talem societatem adcepisset.

48. *Colaxes, dux Bisaltarum, Thraëum,* ad Strymonem fluvium habitantium, *filius Iovis,* qui *iuxta viridem Myracen Tibisenaque ostia* eum progenuit. In his fluviis variant libri. Quod si vero Tibisus (Ammiano 17, 3. Tibissus) sit est, quem hodie *Theis* adpellamus, pro *Myracen* malim; praecedentibus pluribus codicibus, *Marasch* (Marosch) qui in Tibiscum se exonerat, — *semifero, dignum, fas est si credere, captus corpore, nec Nymphas Horae* v. 58. *geminos exhorruit angues.* Tacent inter-

pretes, sed semiferum in eo constitit, vt in duos angues desineret virgo formosa superne. De hoc virginis monstro, quae tamen non ex Ioue, sed ex Hercule primos Scythiae conditores pepererit, vide Herodotum 4, 9. — 58. *Cuncta phalanx insigne Iouis gestat, nempe tegmina, scuta caelata*, in quibus caelati essent *dispersi trifidis ardoribus ignes, fulmina*. (tela Iouis trifulca Ovid. Amor. 2, 5. 57. supra 1, 900.) *neo primus radios, miles Romanae, corusci fulminis* (alia periphrasis) *et rutilus scutis diffunderis alas*. *Diffunderis* eodem Graecismo, quo v. 53. *caelata*, sed paullo duriori: diffusi radii per scuta tua. *Facilius diffunderis*, nec abluunt libri. Ceterum alata fulmina in clypeis militum: Romanorum antiquis, numisque vbique obuia, nec facile erit, qui legionem fulminatricem ignoret, de qua scriptores historiae ecclesiasticae olim fabulabantur. — 57. *Insuper auratos conlegerat iunxerat in fibula ipsa dracones, matris Horae specimen* (e Virgilio Aen. 12, 164. *solis aui specimen*) in documentum ortus sui a Nympha in dracones desinente: *linguisque aduersus utrimque congruit, et tereti serpens dat vulnera gemmae*, ita apte elaborati erant sibi oppositi serpentes, vt mediam, quae paludamentum contineret, gemmam mordere dentibus viderentur. cf. supra 3, 190. et ibi adscripta.

60. *Auchus Cimmericas ostentat opes, cui candidus olim, inde a natiuitate, natale decus, criminis est*, nam toti populo communis iste color et in honore est, — *dat longior aetas iam spatium triplici percurrens tempora nodo*, aetate iam proeinctior capillos longiores in triplicem nodum conlegerat, *demittit sacro a vertice*, non enim rex solum, sed sacerdos etiam erat more prisco, *geminas vittas*.

65. *Daraps grauior, tardior, non satis valens corpore, de vulnere Achaemeniao pugnas*, in pugna contra Perlas adcepto, *misit in arma Dathin*, circum quem Martia acies est *Gangaridum, potaque Gerys quos efferat* (ab efferare) *vnda*, feri adcolae Geryos fluuii, *qui que lacum cinxere Bicen*. Paludem *Bycen* et, qui in eam sese effundit, fluuium *Garrhum* noui, inueniesque ad Istrum Chersonesii Tauricae; *Gangaridae* suspecti, nam huius nominis populus Indiae intra Gangem nimis distat: Strabo 11, 347. habet *Gargaridas*. Recte, nam eodem loco Strabo p. 356. et urbem *Darapsam*, vnde Daraps Noster nomen habet, commemorati

69. *Phricus* fortasse *Chrixus*; Heinſius. *Acefina*, ab celſino fluuio ad Panticapaeum in Taurica, Plin. Hiſt. at. 4, 26. *mouet ducit laeuo infauſto om̄ine agmina fadicae ceruae*, quae qualis ſit, et cur *fatidicae* nomine eniat, fateor me ignorare. Poſſit quidem *Diana ſaeva* . 73. aliquem inducere eo, vt de Iphigenia cogitari poſſe redat, quam pro Dea cultam Scythiſ ſuiſſe narrat ipſe Herodotus 4, 103. ſed repugnat temporum ratio, et, quae e Agamemnonis filia tradunt Tragici, nullam noſtro aduadunt lucem loco, cuius fundus fabella videtur fuiſſe ſcythica. Fortaſſe rex quidam vel dux eorum ceruam Dianae ſacram confecerat, cuius imago aurea ad Deam placandam pro ſigno militari v. 72. fuit. Aliam difficultatem, quae premere locum viſa eſt nonnullis, deſumtam llam a cornibus v. 71. quibus ceruae carent, non moror, videturque Valerius femineum ſexum conſulto poſuiſſe, in quo rariuſ quidem, nonnumquam tamen cornua indagatores naturae obſeruarunt. cf. Ruperti ad Sil. Ital. 3, 39. in var. lectt. et Heynium ad Apollodor. p. 349.

74. *Syenes*, quem Perſes *in pia fratris Aetiae vulnera* (cf. 5, 272.) *praetentans* (inſolitum pro monſtrans) *excitauerat ſubplex*, adduxit *Hylaeam gentem*. *Hylaea* non am genſ fuit, quam regio, arboribus diues, quo nomine iam olim laudauerat Herodotus lib. 4, 19. 76. Poeta noſter non contentuſ multitudinem arborum celebrare, addit etiam proceritatem altitudinemque, eamque ita auget, vt lagittas cacumina non adtigifſe, ſed fatigatas quaſi in medio volatu decidifſe dicat. cf. Virgil. Ge. 2, 123. 124. et Plin. Hiſt. nat. 7, 2.

79. *Cyris*. Interpretes vel urbem, vel fluuium, vel ducem volunt. Equidem ducem malim ob additum *Titanium*, de quo tamen et ipſo cognomine nihil habeo dicere. *Hycami* vix locum tueri poſſe videntur, praefertim quum v. 114. iterum obcurrant. Latet fortaſſe fluuiuſ *Hypanis* vel *Hypacyris*, et ex *antriſ* a poeta memoratiſ Troglodytaſ adcolas fuiſſe conligere non ſine cauſa poſſis.

80. *Coraletae*, ſi tamen ſana lectio eſt, nomadicam vitam agentes, *plauſtris ad proelia cunctaſ traxere manuſ*, *ibi* in hiſ plauſtriſ *eſt iis ſutiliſ e pellibuſ conſuta domuſ*, et *crudo*, non ſubacto et mollito, ſed pilis ſetiſque horrida *reſidens ſub vellero coniuuſ*, et *puer e primo temone pronuſ pendens*, (cf. Propert. 4, 8. 21. et Phaedri Fabb. 3, 6. 1.) *torquensque cateias*. *Cateia* eſt proprie haſta Teutonica,

obcurrit etiam apud Virgil. Aen. 7, 741. vbi v. Heynium. cf. et Silium Ital. 3, 272. et ibi Ruperti. Vitam Scytharum nomadicam defumisse videtur poeta ex Herodoto 4, 46.

84. *Linguitur abreptus pelago*, qui praeceps, rapidus in mare defluit *Tyra* (Dniester) *linguitur*, desertus ab incolis, in bellum proficiscentibus mons *Ambenus et gelidis pollens Ophiussa venenis*. Haec vrbs ad Tyrann fluvium sita abundabat serpentibus, vnde et Graecum nomen. cf. Mannert 4, 234.

86. *Sindi*, ad Hypanin (Kuban) habitantes, *degeneres*, non qui degenerassent; a virtute maiorum discessissent, sed ignobiles, viles, quo sensu etiam ap. Virgil. Aen. 4, 13. *ruunt, glomerantque turmas*, equis vecti in bella procedunt, *paterno crimine* (ob crimen patrum) *nunc etiam metuentes verbera*. Nempe, quum Scythae belli causa aliquando diutius abfuissent, iamque reuertentes obuiam sibi venire viderent, qui et vxorum interea et facultatum potiti essent, seruos, vi quidem et armis initio cogere in ordinem eos voluere; quibus quum nihil profecissent, fustibus et flagellis rem agere coeperunt, quo facto reliquiae non caesorum seruorum in hanc regionem concesserant. vide Herodot. 4, 3. Iustin. 7, 5. Ammian. 22, 8.

88. *Phalcos* dux infra 245, *aerata nubem*, multitudinem, vt saepe, (melius tamen, quod Burmannus suadet, *pubem*) *agit aequore*, per campum, *densque conferto ordine incedentes leuant vexilla Coralli, barbaricae quis signa rotae*. Vti spolia ab hostibus capta (haec enim sunt, quae *barbarica* adpellat poeta) omnino in tenaplis seruabant veteres, (Virgil. Aen. 2, 504. *barbarico postes auro, spoliisque superbi*, cf. eundem 7, 183-186. et ibi Heynium,) ita et *currus*, (Sil. Ital. 1, 618. *in foribus sacris primoque in limine templi captiui currus*, Iuvenal. 10, 135. *curtum temone iugum*, ipse Noster 1, 837. *galeis rotisque praetexta domus*). Forsan igitur rotas curribus exemptas videri signis Scythae habuerunt, quod non magis mirum proderi potest, quam *cerua* v. 70. et, qui sequuntur, *fues*, et *Iovis columnae*, quae omnia a nostris militaribus signis longe discrepant. — 90. *ferrata dorso forma suum*. Sues igitur, quibus pro setis aculeos ferreos addiderant? Ferarum imagines vti omnino priscis signa militaria fuisse Icinus, ita in primis de Germanis testatur Tacitus Hist. 4, 22. et Germ. 7. Romani adeo *aprum* in vexillis habuere. v. Plin. H. N. 10, 4. Sext. Pomp. Festum. p. 356.

d. Dacer. cf. libellum *Io. Phil. Cassel*, de porco in vexillis Magdeb. 1748. Sed quum Scythæ, teste Herodoto, 62. sues auerfarentur, et ne alerent quidem, Maferio, ut de hystricibus exponit, adcesserim. — 91. *truncaque ovis simulacrâ columnæ*. Non Martem solum, quamquam hunc in primis, sed Iovem etiam a Scythis cultum esse, idem narrat Herodotus 4, 59. simulacra igitur eius vel protomas truncis arborum inpositas pro signis fuisse verisimile fit. — 92. *prœlia nec rauco curant incendere cornu*, non tubis hitulsæ excitant suos ad certamen ineundum, sed res a maioribus gestas decantant, *veterum laudes, viris hortamina*, quibus se ad eandem laudem impellant.

95. *Ast ubi Sidonicas inter pedes aequat habenas; Illinc iuratos secum trahit Aea Baternas*. Locus obscurissimus, in quo explicando valde defudarunt interpretes, nihil tamen profecerunt. Et primum quidem Heinsio *ast ubi* non satis apte respondere videtur sequenti *illinc*, quapropter maunit vel *hinc*, vel *post*; deinde, quum Strabo lib. 7. c. 16. Sidonas Bastarnarum partem fuisse tradat, idem vir olim doctissimus, ne eundem populum Valerius bis potuisse videretur (quod tamen nihil me mouet, quum vnus gentis plures nationes in eodem exercitu possint militiam agere) pro *Sidonicas* coniecerat *Essedonicas*, et sub voce *inter* nomen aliquod gentis delitelcere suspicatus erat, in quo ad stipulantem habuit Burmannum. Mihi igitur, praelertim v. 750. comparanti, talem inuenisse gentem olim videbar, legebamque pro *inter* — *Iber*, quam tamen coniecturam postea vna deleni litura, partim, quod primam syllabam in *Iheris* vbique conreptam deprehendi, partim, quod Iberi seorsim obcurrunt v. 120. Variis, quibus faciliorem loco sensum dari posse opinarer, excogitatis, tandem vna litera mutata: *Est* pro *Ast*, omnia, vti iacens seruari posse credidi. *Est ubi*, i. e. *hinc*, (habes igitur, quod obponatur *re illinc*) *Sidonicas inter pedes aequat habenas* (est ubi inter S. habenas pedes aequat) hoc sensu: pari peditum equitumque numero in bellum iuerunt Sidones. *Aequare* eodem sensu est infra 160. Meliora nunc non habeo. — Nec minus inpeditus est v. 96. *Illinc iuratos secum trahit Aea Baternas*. Quid enim? Aea quum Colchorum sit, non Scytharum, de quibus hic sermo, civitas, *secum* nullo modo ferri potest, lubensque adcedo auctoritati Valesiani codicis et editionis Bononiensis, legentium: *iuratos IN SE* (quod idem orae exemplaris sui

adscriptis Reinesius) i. e. Aea, rex Aetes iniuria fratri inlata effecit, vt Baternae in eum coniurarent, et infesta manu regiam eius peterent. Eundem sensum haberes, si propius ad scripturam vulgatam legeres: *sibi contrahit*; sed et hoc durum. — 97. *quos crudi mora corticis armat*, scutum ex arboris cortice, quod moretur tela, nec ad cuspis penetrare patiat, (Sic *loricae morae* Virgil. 10, 489; aeris morae Sil. Ital. 5; 319.) *aequaque nec ferro breuius nec rumpia ligno*. Rumpia in telis numeratur a Gellio Noct. Attic. 10, 21, estque, vti locus noster docet, hastarum genus, quarum et pars lignea, et ferrea cuspis eadem apud omnes erat longitudine.

99. Sequuntur adcolae fluminum Scythicorum quorundam, *Noae, Alazonis, Taras, Evarchi*. *Nec procul albentes*, nudaes, puras, sine insignibus *parmas*, scuta gemina ferit *aclyde*, duobus iaculis. Bina spicula habet Virgil. A. 7, 687. ex quo 7, 730. et ipsam aclydem mutuatus sine dubio est Valerius. Heynius ibi per iaculum ammentatum, loro aptatum exponit. Est etiam ap. Silium Ital. 3, 363. et 8, 550. vbi v. Ruperti. — 100. *hiberni qui tergo Noae* (est etiam ap. Herodotum 4, 49.) *gelidumque securi eruit et tota non audit Alazona ripa*. Alazon, hodie Alafan, est Albaniae fluius. v. Strabo 11, 344. Plin. H. N. 6, 10. Mannert 4, 428. Hoc, nisi fallor, vult poeta: adcolas istorum fluminum, glacie per hyemem ad imum vique fundum ita constrictorum, vt per totam ripam delabentium sonitus audiri possit nullus, securibus excidere solere glacie segmenta, e quibus potum sibi parent liquefactis. De frigore in plaga septentrionali vide omnino Virgil. Ge. 3, 351. it. Ovidium Trist. 3, 10, 23. et alibi. — 102. *Quosque Taras* (Tyras esse non potest, qui supra iamiam v. 84. memoratus est) sine dubio *Torus*, quem Colchidis fluium habet Strabo lib. 11. *niveumque* perpetuum epitheton *olorum ferae Evarchus*, de quo adposite laudat locum Etymologici Magni Burmannus: *Φασὶ δὲ καὶ ποταμὸν τῆς παρα τὴν Σινώπην Εὐαρχὸν ὑπὸ τῶν Ἀργοναυτῶν προσηρησῆσθαι, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐπιον. ὡς φησὶν Εὐφορίων. Ἡ δὲ Εὐάρχειο Φέρα κλέος ἀμφὶ βέεθρον.* — Vnum me adhuc in hoc loco vellicat, quod non satis liquet, vnde *τὸ quosque* v. 102. pendeat; nam ad *quos* v. 97. referri vix potest, nisi versus transpositos suoque loco motos velis, ita vt noster statim ponatur post v. 98. *quosque* sc. *armat*, armatos mittit *Taras* — et *Euarchus*.

103. *Ariasmenum*, regulum Scytharum, *ingentem* ob proteritatem corporis, *molem belli*, intellexerim de eo, quod iaud leue momentum adferret, vtri parti adcederet, *lateque ferentem vndique falcatos deserta per aequora currus*, qui curribus suis tam late prostravit hostes, vt nullus per campos superstes conspiceretur. cf. infra v. 387. — 106. *Insequitur Drancaea phalanx claustrisque portis Caspiis profusi Caspiadae, quis non segnius* (sic ordines verba) *turba canum ad lituos acres, grauiter sonantes exfilit, pugnasque capeffit heriles*, in pugnae societatem venit cum hominis. *Iude*, quo fit, vt *par mortis honos* contingat, *tumulisque recepti inter positus virum*, locum obtineant mortui inter sepulcra hominum. (Vix alibi reperias *positus* sic vsurpatos, sed sensus alius esse non potest, et amat talia Valerius, v. c. *inceptus* v. 124.) *Nam pectora ferro terribilesque innexa iubas*, pectora et ceruices ferreis laminis collaribusque aduersus sagittas gladiosque munita *ruit agmine nigro latratuque cohors: quanto sonat horrida Ditis ianua*, Cerberi latratu; *vel siqeras Hecates comitatus ad auras*. Sumunt interpretes de Furiis, quae tamen non magis huc vocandae sunt, quam apud Virgil. Aen. 6, 257. vbi canes inferi Hecaten comitantes intelligendi, iubente Heynio.

114: Ab *Hyrcaenis*, vrbe Thraciae Hyrcania? (v. Stephano de Urbibus) agmina duxit *Varus facer, vates*, quos multos Scythiam habuisse narrat Herodotus 4, 67. *eum Scythiae iam tertia viderat aetas*, quod senectutem viri indicat, et ad Homeri Nestora adumbratum est, *magnanimos Minyas canentem* qui Argonautarum aduentum praedixerat. *Illius monitis spondentibus*, victoriam certam promittentibus, *et dices Indi, et centumgeminæ ταυτομύλου Lagea noualia Thebes* in Aegypto. Lagea noualia debentur Gronovio Obsl. lib. 1. c. 18. (nam ante eum libri habebant *naualia*) per *πρόληψιν* a Ptolemaeo Lagi filio sic dicta. *Arua Lagi* sunt ap. Lucanum 8, 443. — 119. *totaque Panchaia*, pars Arabiae Troglodyticae pro tota Arabia *Rhipaeo triumpho* ad triumphum in Scythia *rapta*, excita, la his vero tam longe remotis regionibus Burmannus putat respici ad victorias, quas Scythae olim ad Aegyptum vltiusque protulisse iactabant. v. Iustin. 2, 3.

120. *Discolor*, non de colore faciei, sed varietate vestium armorumque adciendum, *hastatas effundit Iberia* (hodie Georgia, Russis Grusnia) *turmas*. — 121.

Raptor amorum, pignerum amoris, infantium, puellarum, coniugum. (Sic infra v. 268. *nostrosque ferat qui victor amores.*) et *expertes cauentis Iazyges aevi*, voluntaria morte canitiem praeuertentes. *Namque ubi iam vires aliae*, non eadem, quae antea, *notosque refutat arcus*, recusat, non potest tendi ab eo, qui hucusque tetenderat, et *inceptus*, conamina vibrandi iam *lancea tenit heriles*. — 125. *Magnanimis fortibus nos ductus* (ab) *anis*, *haud segnia* (legniter) *mortis iura pati*, moriendi necessitatem sponte subire, sed filiis ipsi se tradunt ense conficiendos, *rumpuntque moras*, sine mora, illico, et pater et filius res suas agunt, *ambo miseri animis et fortibus actis*, miseri patres, qui haec animis concipere, miseri filii, qui desideria patrum explere sustinent.

129. Adfunt porro *Misclae*, crinibus odoratis, *Cessaei*, *Arimaspi*, vnoculi (nam Scythica lingua *arima* est vnus, et *spu* oculus. v. Herodotus 4, 27.) *iguotis insantes metallis*, vitiiis nondum inquinati, quae debentur metallis, melius latentibus. — 132. *Auchates doctus*, peritus *vaga vincula*, laqueos per aerem *patulo gyro* per apertum campum equitans *spargere*, et *extremas in vltima acie constitutas turmas* hostium *laqueis adducere*, in terram detrahere, vt retiarii in spectaculis Romanorum. cf. Herodot. 7, 85. Pausanias 1, 21. et Beckmanns *kleine Anmerk. Stück 1. S. 1 ff.*

134. *Neo silendus Thyrsageta*, *tympana gestans cinctusque vagis* fluitantibus *posi terga pellibus* ferarum exuviis, et *nexas viridans floribus hastas*, viridibus floribus, hederis in primis thyrsos ornans. *Fama, ducem, Iovis et Cadmi*, cuius filia Semele, de *sanguine Bacchum hac*, sic armata manu, exercitu *felicia regna, thuriferos Sabaeos*, (Virgil. Ge. 1, 57. India mittit ebur, molles sua *thura Sabaei*) *hac Arabas fudisse: mox Hebri vada quum rumperet*, Hebrum fluuium superasset, *Thyrsagetas gelida liquisse sub Arcto*, tamquam coloniam, vt Sefoltris 5, 422. Aegyptios suos Phasidis inposuit agris. *Illis omnis adhuc veterum tenor*, a maioribus traditos mores retinuerunt, et *sacer aeris pulsus*, *tympana* v. 134. et *Eoae memoratrix tibia pugnae*, quae bella in Oriente olim gesta in memoriam reuocaret. Conferas velim omnino supra 5, 74-80.

143. *Incolae montis Eumedae* (al. Emodae) *Exomatae*, iidem; qui alii *laxamatae*. — *Torini* — *Satarchae*. *Torinis mellis honos*, apes alunt, et mellificio viuunt. Sic

saepe honos de largo prouentu agrorum, de anni tempe-
 statum pulcritudine cet. Satarchen *ditant sua mulctra*,
 pecuariam agunt. — Exomatas venatus alit, optimosque
 in toto septemtrioné equos pascunt, *abeunt transeunt Hy-*
vanin, fragilemque per vndam, glacie tenui vix ad-
 strictam (*perfidum glacie flumen eodem sensu habet poe-*
ticae elocutionis amans Florus 3, 4.) tigridis aut saevae
profugi, Exomatae nempe, celeriter redeuntes, *cum prole*
catulis raptis leaenae (cf. 1, 491.) *monstraque mater stupet*
aggere ripae suspectae, non audent catulis orbatae ma-
 tres tam lubrica, periculosa vestigia sequi.

150. Centores — Choatrae. Centoras *dubios, medios*,
 qui neuri sese parti adiungere maluissent, *impulit tamen*
Phrixci velleris ardor, et Choatras, quibus in superos
saevus (posteriori syllaba producta, quod sibi aliquando
 permittunt poetae in caesura.) *honor*, qui victimis huma-
 nis Deos placabant, *quibus artes monstrificae, magicae,*
prodigiisae, nunc vere nouo compefcere frondes, foliorum
 in arboribus prouentum magicis artibus impediunt, *nunc*
subitam trepidis Maeotin soluere planstris, per Maeotin
 glacie citius exspectatione liberatam currus agunt tanta
 cum audacia, vt ipsi currus timeant, ne mergantur. —
 155. *Maximus Stygia, magica arte venit Coastes*, quem
 tamen non tam amor pugnae, *quam fama Cytaeae* (Col-
 chicae) *virginis sollicitat et paribus spirans Medea ve-*
nenis, (*spirans* Ablativo iunctum, vt supra 129. et *redo-*
lere 4, 15.) non minus quam ipse herbas odoratas et alia
 veneficia tractans. In tam famosae veneficae notitiam
 venire ita cupiebat, vt de incantationibus nunc non co-
 gitaret, vt manes non euocaret, *gaudet Averno palus*
nocte quieta, vt Charonti somno indulgere permetteret,
gaudet nocte quieta portitor, vt Lunam non deuocaret
 aethere, *gaudet tuto veniens Latonia coelo*.

160. Vltimi nominantur *Ballonoti* — *Moesi* — *Sar-*
matae. *Ballonoti geminis aequantes cornibus alas ex*
vtraque parte aciei eodem numero cornua tegentes. —
Moesus comitum celer mutator equorum, vna voce *de-*
fulsor, qui ex vno in alterum transfiliabat equum. *Locus*
de his delutatoribus classicus est apud Manilium 5, 85 sq. —
et ingentis frenator Sarmata conti, longam grauemque
 hastam perite moderans.

163. Sic igitur enumeratis, qui a Scytharum et Persae
 partibus stabant, populis, multitudinem et strepitum tot

millium variis exornat comparationibus. *Non tot ab extremo aequore*, nam quò latinus est longiusque mare, eo plures altioresque existunt fluctus, *fluctus agit Boreas*; — *nec sic tanta vi fratribus aliis ventis respondet*, aduersum spirat — *aut is apud fluuios volucrum sonus, clangor, clamor inconditus*, (est ex Homero Il. 2. 459.) *lymphata miscet millia*, nullo ordine inter se confusa hominum millia, eaque pugnandi cupidine furibunda, *quot foliis, quot floribus incipit annus*. Sollemnis ad multitudinem exprimendam comparatio, desumpta a foliis vel vere procrescantibus, (de quibus praeter Homerum Il. 2, 468. Pindarus Pyth. 9, 82. ὄσα τε χθονὶ ἤρινα φύλλ' ἀναπέμπει) vel auctumno decidentibus, (de his vide Virgil. Aen. 6, 309. et qui ibi ab Heynio laudantur). — 168. *Ipse rotis plaustrorum gemit*, (quod de rebus inanimatis dicitur omnibus, quae premuntur, in quibus elaboratur; sic 3, 164. robur gemit adactis cuneis) *intus*, non in superficie tantum tactus *ager, tremebundaque pulsu equorum*, vngularum *nutat humus, quatit ut saeuo quum fulmine Phlegram Iupiter* in certamine contra Gigantes, *atque inis Typhona reuerberat aruis surgere conantem iterum iterumque reprimat*.

171. iam ad alterum, Colchorum exercitum progreditur poeta. *Prima tenent patriis Aetiae armis Abyrtus filius, et gener destinatus Stirus, ingentesque inter sua millia*, quae quisque ducebat, *reges, duces, reguli*. At *Iasonem Graeci sui iuuabant et ipsa*, quae multis millibus potior esset, *Pallas, aegide terrifica, quam nec Dea lassat habendo*, tractando, (*lassare* h. l. eodem sensu, quo alias *fatigare* de rebus, quibus crebro et cum contentione vitimur) ergo nunc nondum vibrat, *nec pater horrantem colubris vultuque tremendam Gorgoneo, Medusae capite*. Quid *pater*, in quo tamen nihil variant libri, hic sibi velit, equidem non video. Scripsit sine dubio Valerius *quatit*, vel propius ad scripturam *quater*, quod iungas sequentibus: *tempus erat*. — *nec tempus adhuc semineces ostendere crines*, qui non alii esse possunt, nisi iidem Medusae caput cingentes angues, sed cur *semineces*? Haud inepte ad sensum Friesemannus coniicit *saxificos*, quod tamen a vestigiis scripturae nimium recedit. *Semineces* & retineas, explicari forsitan possunt pallentes, marcidi, *ψυδνῆτες* — *primasque sinit concurrere pugnas*, nunc nil nisi committit pugnantes, Aegida promit demum infra v. 396. qui locus omnino tacem adfert nostro.

178. Tanto vero acrius incendunt proelium *Mavors* pater, quod nomen Diis adponere omnino amat Noster, et mala leti gaudia (*Mordlust*) *Tisiphoneque* caput per nubila tollens, vt vndique conspici possit, *mediaque altissima pugna*. — 181. Nec abest *Fuga*, quasi Dea, nondum tamen clara (vt Graecor. *δῆλος*) nondum certa, dubia adhuc, *quibus sese mentibus addat*, vtri exercitui fugiendi partes adtribuat, quorum animos formidine impleat, vt primi fugam capellant.

182 — 188. His versibus diram poeta in vniuersum imaginem pingit et proelii ipsius, et campi, in quo pugnatur. *Vbi consertis iunxere frementia telis agmina*, magna conclamatione ad manus ventum est, *virque virum galeas adflavit adactis*, ita implicantur, vt leui ventulo motis galearum cristis faciem sibi inuicem tangerent. — 186. *Voluit retundas ager galeas et thorax egerit imbres sanguineor*, emicat sanguis copiosissimus. — 187. *Hinc*, ex hac parte *barbarici glomerantur ouatus*, condensantur ouantes (sic fremitus coire v. 232.) *hinc* ex altera parte *gemitus mixtaeque virum cum puluere vitae*. Audacius et hic abstractum pro concreto, pro viris adhuc quidem spirantibus, sed ita grauiter vulneratis, vt furgere non possent.

189 — 426. Singularia nunc certamina describenda sibi sumit Valerius, in quo varia pugnae et mortis genera, nisi eadem, qua Ovidius in pugna Centaurorum et Lapitharum Lib. 12. ingenii vbertate, satis tamen probabiliter prosequitur.

189. *Caspus* Scytha *Monesen Aeaem*, Colchum conrepto crine abstulit, proripuit, hunc pariter simul *Colchi Grai*que iaculis petunt: *rapit ille necem*, eo celerius conficit hostem, *praedamque relinquit*, spolia tamen detrahere non potest. *Nec sociis iam cura viri*, mortem vlciscendi tempus non est.

191. *Carefus* Colchus *Dypsanta et Strymona vulnera* spargentem obscura ex insidiis, qui plures iamiam lapidibus e fundo proiectis vulnerauerat, *deiecit*, conficit. v. paulo post 218. 1. 191. 2, 330. (*deiecit leto* Virgil. Aen. 10, 319. nec ipsi prolaici respuunt, vide Nepotem Thrasylb. 3, 1.) *iamque latet*, nihil eius conspici potest, ita proculcatus protritusque erat equis et eurribus.

196. *Melas* filius Phrixi 5, 462. et *Hidasmenus*. *Leuis abies* hasta cf. v. 236, *eludit vtrumque*, aberrauit, neuter

hostem feriit, prior occupat aere citato, ense promissima cassidis, inhamam galeam ad occipitium.

200. *Mixta perit virtus*, fortissimi ex vtraque parte cadunt, ita tamen, vt singulorum facta non possent dignoscere prae turba et tumultu, vti recte exponit Burmannus, *dum sibila respicit cuspidis*, per aera aduolantem cum sibilo hastam.

203 — 218. Res a Castore aduersus Gelam et Medorem gestae enarrantur admodum iucunde. *Viderat Hyrcanarum paribus equis discurrere, pater armento quos diues omni nutrierat.* Burmannus iungit *diues ab armento*, id est armenti, quamquam rariorem istam constructionem ipse fatetur. Malim igitur Pio adcedere, qui coniungit *nutrierat ab omni armento*, scil. separatos ad militiam, cui applicationi et *ro omni* videtur fauere, et quae sequuntur: *fatis viam monstrarat iniquis*, eo ipso bonis illis animalibus, nil tale merentibus, male consuluerat. — 206. *Castor igitur candore notato*, equi enim isti albi erant, eiusdem igitur coloris, quo Cyllarus fons, quem domi reliquit 1, 426. *sinul hastam in Gelam iacit alipedemque; constitit excusso victor duce.* Ex iis est locus, quos Valerius, per fata licuisset, aliter fuisset adornaturus; nam quomodo documque exponas, noue et incommode dicta nonnulla inuenies. Quod si interpunctionem vulgarem post *alipedemque* retineas, incommodum exoritur inde, quod equum non vellet ferire Castor, quo viuo vti mallet. Sin autem colon ponas post *iacit*, iungasque suadente Burmanno *alipedem constitit*, tum vero *constitit* actiue sumtum *pro* constituit, quod et ipsum non satis aptum, inuitatum esset. Vossius: *constitit excusso vector* i. e. equus *dux*, quod probabile videri possit ideo, quod *excute*re sollemne et fere perpetuum verbum sit de equo, fessorem deiicientem et *vectoris* vocabulum bis poeta de ariete Helles vsuauerit 1, 282. 425. Magis adridet Heinsius, cui subscriptur Beckius p. 269. pro *constitit* legens *insilit*; fortasse tamen non omnino contemnendum, propius quippe literarum ductus adcedens *conripit*, celeriterprehendit vti *conripit enses* 7, 148. Vt cumque sit, ipse lupiter gaudius est, *risitque ab alta nube filium*, cui, quum pedes antea depugnasset, equitem nunc agere contigerat. — 211. Tum vero *firens luctu* ob amissum fratrem, *visuque*, quod Castora fratris equo vectum contra se venire conspiceret, *Medores superos precatur: Hunc (s. nunc) si in*

id est, adeo me caeso fratri reddite comitem; prius cadat prius, infidus equus, qui contra me venit captiuam erga ministrat, praebet nouo lessori. — 217: Sed eum rior kasta deicit, occupat Phaleri Actaei, Atheniensis, rgonautae; ad socias sonipes equus, non Castoris, sed ledoris citus effugit alas.

219 — 241. Nec his fortiter gestis contentus Castor pedit plures. Quis tibi, Rhyndace, fatales Amyclas thebaliisque manum (vtrumque spectat ad Laconicam, ade Castor oriundus) metuisset, tot montibus inter diuiso stidique fretis. Inter hic calui positum et aduer- stiter usurpatum est Graecum *ματὰν*, totusque locus fere d verbum ex Homero II, 1, 156. desumptus: *Μάλα πολλὰ εράτῳ Ούραx τὸ σιόσντα, θάλασσα τὸ ἤχησσα*. — 221. clari Taulantis alumnus semideae genetrice Tages. Quis hic Tages sit, lubens fateor me ignorare. Tages noui, Etruscae disciplinae auctorem, ex Cicerohe de Divinat. 2, 23. Tyrreno- rum vatem Columellae 10, 345. vbi v. Schneider in In- lica ad scriptt. rei rust. h. v. Sed quid Tyrreno cum Scythis? Plura omnino ducum Scythicorum hoc in proelio ecertantium nomina effinxit Valerius, et notabilia de iis arrauit, quae vel ipse excogitauit, vel e fontibus hausit nunc deperditis. Nec Taulantem noui, quamquam Taulan- tii, i. e. Illyrii a Taulante, Illyrii filio, bene noti sunt: nec magis, quod *genetrice semideae* nomen fuerit, dicere audeo. — Quae sequuntur v. 224. *cui plurima syluis per- uigilat materna soror; cultusque laborat*, non minori memuntur obscuritate, quam vt remoueret, ita locum effinxit Heinsius: *cui plurima telis peruigilat nocturna soror*. Ingeniose quidem, (ingeniosius adeo, quod amiciff. Bücherus suo exemplari adscripserat, *filis*) vt multa huius uocetarum sospitatoris eximii, et ad intellegendum facilius, ad audacius insto. Rarior est quidem is syluae vfus, vt se singulis arborum generibus earumque prouentibus di- ctur; vide Broukhufium ad Propert. 1, 14. 5. et Gesner. Thef. h. v. Similis adeo locus est Nostri infra v. 699. vbi Heinsius itidem *telam*, sed sine causa, reposuit. Vide, quae ibi notauimus. *Nocturna* porro, quam mauult Heinsius, oror de ita sedula, vt in matronali opere pernox adeo sit, placet, fateor, et sic saepe obcurrit in laudibus femina- um, sed non adeo necessaria mutatio, et *noctis* notionem amiam innouit *re peruigilat*. Burmannus in *syluis* for- alle nomen aliquod proprium latere conicit. Ego uero

totum locum inmutatum reliquerim, malimque, ut ver-
 vtar Dorvili ad Charitonem p. 410. ed. Lips. "intricatis
 interpretari, quam emendare ita, ut etiam difficultates
 mancant." Quum igitur poeta Tageti matrem det *sa-*
deam (Nympham) soror eius et ipsa talis fuisse credenda
 est. (Dryas?) Possit itaque *syluis* i. q. *in syluis* esse, nam
 que praepositiones crebro omittere poetis sollemnne est
 vel *syluae* h. l. de materia ad texendam in syluis ob-
 lino in primis, quod suadere sequentia *candentis carba-*
lini videntur, intellegendae. Totus itaque loci sensus
 qualicumque iudicio hic est: *cui plurima*, assidue et di-
 genter, *syluis* in syluis, vel lino, bombyci cet. *pernix*
 pernox operam dederat *materna soror*, matertera, qui
 sororum filiis etiam nunc in amoris signum acu tunc
 pingere solent. Sed haec omnia scripsi timidiuscula.
 225. Nil tamen iuvant pulchrae illae vestes Tagetem, *tan-*
candentis carbasa lini. Saepe apud veteres occurrit
 ubi de Aegyptiis sermo est, nec hic alieno loco su-
 quum Colchi, coloni quippe Aegyptiorum, (v. supra 5, 46)
 lineas vestes in priscae originis memoriam retinuerint.
Non aura depicta chlamys, paludamentum (Virgil. Aen.
 3, 483. *picturatae auri subtemine vestes*) — *non fl-*
galeri, galeae vel pilei *caesaries*, crista, (Virgil. Aen. 7, 6)
fulvos lupi de pelle galeros tegmen habet capiti) — *pic-*
que subtemine braciae, e panno, cuius stamini diversae
 loris fila essent intertextae. De braciis Sarmatarum v.
 supra 5, 425.

228. *Iamque novus equus Castor stupefacta per agmen*
hostium vadit, incedit alacriter, densaque spargens hastis
dextra. Ut versus sibi constet, iungenda quidem ca-
 sexto *densa dextra*, ita tamen, poetarum more, ut de-
 notio non ad dextram, sed ad hastilia referenda sit;
spargens, modo hunc modo illum hostem intadit lancea
fulmineumque enses, coruscantem (cf. Virgil. Aen. 4, 5)
 9, 442. et supra 3, 119. *praefulgurat enses*) *ingerit pro-*
turbans, prae se agens. — 232. *coiere fremitus virorum*
semiferi, i. e. frementes viri, uti supra 187. *ouatus* et
 mitus glomerati. — 233. *riget his lorica molli tractabili*
lenta catena, id quoque tegmen equis cataphractariis in-
dictis, de quibus vide Tacitum Hist. 1, 79. 5. ubi sermo
 de Sarmatis, *et abies*, lancea, hasta v. paullo ante 197
 paullo post 243. *quercus, obnixa sustentata, adiuta gen-*
porrecta per armos et caput equi ingentem campis hos-

libus umbram fert, in quo tamē ingenio nimis poeta indulgit, *vaditque ista hasta virum vi, vadit equorum, h. e. viris equisque cūm inpetu inruentibus robur ei adcedit, docilis* (poet. de re inanimata) *relegi docilisque relinqui*, manum equitis promte sequebatur, vt et retrahī, erat enim amentata, et in hostis corpore fixa relinqui posset; *atque iterum medios non altior ire per hostes*. Hoc obscurius Burmannus explicat: non in eandem, qua iacula, altitudinem torquetur; quod nihili est. Heinſii mihi placeat coniectura: *non tardior*. — 239. *Orbibus hos rapidis, gyris celeribus, mollique, leni per aequora anfractu leuioris equi deludit anhelos, vt viri equique ilia ducant, immo moreſque mori, de morte non cogitantes, securi*.

241. Sed non eadem, qua Caſtor, fortuna pugnabant alii e Colchorum exercitu. *Campeſus in pacta adacta quercu hasta latus inter et ilia tollitur, equo excutitur, ac mediam moriens descendit in hastam, pronus cadit in hastam aduersarii*. Alii poetæ sic induere hastam. Ovid. Metam. 12, 340. *ilia induit fractae orno*. Virgil. Aen. 10, 681. mucrone se induere.

245. *Oebafus, dux Colchicus, submisſo poplite Phalceſ Scytham, qui tamen et ipse v. 554. conficitur, euafille rātus, laeuum per luminis orbem oculum transigitur, tenerae liquuntur vulnere malae, ossa sub oculis dissoluntur, comminuntur*.

248. Contra autem *Sibotes geminis thoracibus, duplicatae loricae fidens, gladio ferit vltima teli*, hastae ab aduersario *Ambeno* missae nequidquam: *iam cuspis inest*, quam tamen defractam nil curat *Ambenus*, et alium, *Otreac trunco ligno, lanceae fragmento medium subit*, inuadit.

252. *Taxes Scytha Hypanin Colchum, cognominem fluio, quod saepe fit in his terris, vti modo Ambenus et montis v. 85. et ducis nomen est, vehit proripit, atque remissum, debilitatum, viribus defectum poſte trahit et cursibus exſuit, dum currit, retrahit hastam; dumque reconlectam* (relegere sic. 237.) *rursus locat ad genua* (v. 236.) pugnā continuaturus, *Lacon* (sine dubio Caſtor vel Pollux) *inruit vltro, prior occupat* (prior et vltro iunguntur 2, 124.) *et adhuc inuadit inermem, prius quam hastam suo loco reponeret*.

256. *Onchea Scytham aduerso conto, lancea in aduersarium directa praeeptis in genua prosidens equus inpulit, excussit, nequidquam totis reuocantem viribus armos,*

equum prolapsum frustra conatum erigere. *In latus adcedit* (melius, vitatius saltem *adsedit*, inclinatur) equus, *adcedit. et ipse frigidus*, mortuus, *rorat procul ultima cuspis* defracta sanguine ipsius madida longius projicitur. — 261. *Qualem populeae fidentem nexibus umbrae*, densis frondibus arboris tutum se putantem *auem summi deducat ab arbore rami*, ab alta, in aerem porrecta arbore, *ante manu tacita cui plurima crevit harundo*. Hoc aucupum commentum, quo calamos calamis, quorum summus visco erat oblitus, ita adiungerent, velingerent, vt paulatim ad arboris excrescerent altitudinem, saepius memoratur a veteribus. v. Tibull. 2, 5. 30. Propert. 2, 15. 24. Martial. 14, 2. 18. Petron. 40. et 109. in primis huc facit Silius Ital. 7, 674. “Vt qui viscosos populatus arundine lucos, Dum nemoris celli proceras cacumina sensim Subfructa certat tacitus contingere meta, Sublimem calamo sequitur crescente volucrum.” — *Illam avis delis viscoque sanctorum sequaci tenaci, inplorat ramos*, docte, in auxilium vocat, arborem repetere contendit, *atque irrita concitat alas*. Comparatio ista per se considerata haud inuenusta est, cum praecedentibus tamen nullo, vel tenuissimo filo cohaeret.

265. Pugna *Stirum* inter et *Anausin*, Medae nuptias utrosque ambientes, illum iuuentutis Albanorum principem, hunc Alanorum regem, (v. 43. et 3, 497.), describitur. *Parte alia, nam fors ita iunxit*, casu sibi inuicem oblatis sunt, *infestis armis Stirus adest, laetus virum aemulum cognoscit Anausin*. (*Virum* admodum friget, malim igitur cum Heinio uiri, vt iungatur laeto: *Vergnügt seinen Mann zu treffen*. Sic supra 3, 659. *laetus opum pacisque*.) *Et prior, vltro, non exspectans alterius orationem: En cuius thalamis Aetia virgo dicta addicta manet, nostrosque feret qui victor amores*. Ironice dictum. *Non: (feres) inuitoque gener mutabere patri*, non tu, sed alius gener quaerendus erit. — 271. *Stirus fugit saucius, atque datum leto non sperat Anausin, nec videt*, a se quidem non interfectum esse scit, nescit tamen, cur tam subito euangerit. Sed reapse erat morti proximus Anausin, falsus tamen in eo, quod Stirum a se letaliter vulneratum opinaretur, qua opinione ductus ironiam illi rependit: *ad soceros pactaeque coniugis sinus amplexus fugis*, vulnus referens, quod nullo Medea *sustineat* cohibere, sanguinem sistere profluentem queat (*sustentare* eodem sensu ap. Sil. Ital. 9, 174.)

re. *veno*. Dixerat, *extremus quum lumina contipit error*.
 inc. *ate error*, (non *horror*, quod aliis placuit) de caligine
 or. *scientis oculis obfusa*, quae facit, vt, quae oculis obu-
 r. *er*, non amplius clara atque distincta adpareant.

279 — 385. Res a *Gesandro*, Iazygum rege, praeclare
 ue. *ae pluribus enarrantur*. *Hinc*, hac morte *Anausis anti-*
 ue. *acies auget*, exasperatur exercitus, *magnoque doloris*
 ue. *ine*, inpetu, nimio dolore perturbatum (*turbo* est in
 ue. *bulis*, quae *Valerius* amat) *Gesandrum Mavors rapit*,
 ue. *Iazygas*, ciues suos, morantes increpat, et *stricto ense*
 ue. *reguet*: — 282. Ad intellegendam acerbam, quae se-
 ue. *ar*, obiurgationem in memoriam reuocandus est apud
 ue. *gas* receptus mos, vt senes non sua morte moreren-
 ue. *ted* filiis sese interficiendos committerent. v. supra 122:
 ue. *igitur increpat ignaues*: *Nempe* (quae uocula ita
 ue. *vt scilicet* in ironia solet adhiberi) *omnes cecidere*
 ue. *is*, *nempe omnis ademptus pater*. *Quae foeda senectus*,
 ue. *is* dispar ab patrum senectute, quae ignauia *conripuit*.
 ue. *is* *meum ite — aut caris obcumbite natis*; filiorum
 ue. *is* *omnibus interficiamini*. — 287. *Inrult*, et *patrias coeptis*
 ue. *is* *aduocat umbras*, manes patris prouocat, vt pugnae
 ue. *is* *ad sint*: *Sancte Vorapte pater*, nam manes priscis
 ue. *is* *numinibus erant*, *tua pectora*, animum, fortitudinem
 ue. *is* *gere da nato*: *si tibi fata tarda turpesque moras peroso*,
 ue. *is* *tibi*, quem nimis longae vitae taedium cepisset, *non*
 ue. *is* *uis ipsi paruimus* si promte tibi manum olim intuli,
 ue. *is* *aque uiam* hanc gentis nostrae. disciplinam consuetu-
 ue. *is* *amque parentes interficiendi*, *didicere nepotes*, si et
 ue. *is* *eamdem* (inpiam) pietatem a filiis mihi meis contin-
 ue. *is* *ere opto*. — 292. *Auditor Erebo*, preces ad inferos per-
 ue. *is* *agunt*, et *Furiis ardens quatit arma paternis*, incitatus,
 ue. *is* *atus* hastam vibrat.

294. Primus, quem obuiam haberet, fuit *Aquites*, in-
 ue. *is* *genis sacratus aquis*, h. e. quod ipse addit poeta, *magni*
 ue. *is* *sacerdos Phasidis*, *Arctois errans in armis*, per campum,
 ue. *is* *tibi* pugna iam conferetur. Sacerdotes proeliis se in-
 ue. *is* *miscentes* etiam ap. Virgil. Aen. 7, 750. 10, 537. 11, 768. et
 ue. *is* *tibi* Heynium. Sil. Ital. 2, 150. et ibi Ruperti. *Populeus*
 ue. *is* *ui frondis honor*, sertum, *conspectaue*, *περὶ βλαπτα*, in-
 ue. *is* *ignia tempora glauco* (est color viridia albo mixtus,
 ue. *is* *grünlich*) Virgil. Ge. 2, 13. *glauca* canentia fronde sa-
 ue. *is* *lucta*, et supra 3, 436.) *nectuntur rago*, *te*, *Cyrnte*, (hoc
 ue. *is* *filio* nomen erat) *parentis*, monitorum patris *inmemorem*,

duae faenae cupiens abducere, pugnae. — 301. *Vociferans belli diuersa*, vtramque et popularium et hostium aciem, hostes enim non excludendos esse suadet praecedens *impune, iterum peragrat*. — 303. *Obprimit, inprovilus adest ferus Gefander admissis laxatis habenis*. (Sic *admisso passu*. Ovid. *Metam.* 1, 532. *equum admittere* Liv. 2, 19. *inmissis habenis* Noster 5, 587. 8, 139.) *Ille irrita sacra*, vittas, vel aliud, quod manibus teneret, sacerdotii insignis, *tetendit, et per hanc, inquit, canities oro, genitor tibi si manet*, si pater tibi adhuc in viuis est, *compeste minas, et sicubi* — (adde *incideris*.) *nato parces meo*. — 307. *Contra sic victor armatus inermi respondet: Genitor, quem turpi senecta durare superstitem esse opinaris, ipsa hac mea obcumbere dextra maluit, atque vitro segnes abrumpere metas*. (cf. supra 290. *turpes moras*.) — 311. *Et tibi si pietas nati, si dextra fuisset, si dextra filii pia exstitisset, officium fecisset, haud precibus tereres, inutiliter consumeres medii tempora belli, vbi pugnandum, non precandum est, praeda futura canum*. Sarcasmus priscia sollemnis, vel ex Homero notus, apud quem omnino, uti Cel. cuius fauore laetor Gurliet. *Animadv. Spec.* 1. p. 35. obseruat, heroes antiqui, si *unum locum* exceperis, acerbè in ludere occilis solent. — 313. *Iuueni sars pulerior omni; Et certare manu decet, et carere sepulcro*. Obscurus locus Burmanno visus, quod idem et mihi accidit, Burmannum obfendunt priora: *iuueni omni*, quae tamen sic satis bene explices: *iuuenum mors omnino laetior et magis decora*. Ego vero vltima expedire non possum: *caruisse sepulcro*, quo si carent, idem patiuntur, quod Gefander patri antea minatur, ut praeda fiant canum. Sed nec hoc durius videatur, si Scytham memineras loqui. Nam, quod aliis cultioribus nationibus erat curae, ut ne post mortem insepulti abicerentur, de eo Scythae non erant solliciti. — 315. *Ille moriens Deos obolumque Deos in caelis, superos precatur, ne tam inmanis hostis filio obuiam fieret*.

317 — 384. Hoc occiso, Gefander in *Canthum* incidit Argonautam, quem poeta ita adloquitur: *Te quoque, Canthe, tui non inscia funeris Argo* (v. supra 1, 451.) *fleuit, ab inuita* (Prosopopoeia, ut praecedens *inscia*) *dolente rapientem tela carina*. — 320. *Non longa dies, proxime instabat tempus, ut capta videres vellera et Euboicis patrias de montibus ignes, ut in patriam redux ignes in Euboeas*

portorio Caphareo in usum navigantium adcenos vi-
 322. *Illam ubi congressu subiit, obpressit Gefan-*
quo, ideo, quod Canthus, nondum ad pugnam com-
arma tantum e naui comportaret. — Quae sequi-
tae Scytharum descriptio non inuenusta est et ad
eam exprella, eam tamen ob causam non suo loco
existimanda, quod ira percitus et in ipso pugnandi
tempore longam sermocinationem Gefander habuisse vix
credendus. Territat his: Tu, qui faciles hominumque
has domos. (Domos bis fumas, faciles domos, et
eam domos. Qui putasti faciles, commodas, hospiti-
venire, et hominum, qui tamen semiferi sumus). —
hic miser adspicis annum, anni tempestates, co-
eris temperiem, altricemque niuem, quasi pro patria
niuem dicit, ut Gesner Thes. v. Altrix recte ex-
festinaque taedia vitae, quo fit, ut filios nostros
nos interficiant, oramus. — 326. Non leuibus (con-
remis brachia componimus, nec opus nobis ven-
spectare ferentes, secundos; imus equis, qua vel
riget aequore Pontus, glacie adstrictus, vel tumida
Hisler aqua, nec reformidamus aestuantem Danu-
equitando traicere, nec moenia vrbes placent; feror
Arctois in aruis cuncta tenens mecum (hoc adum-
quod ex Virgil. Ge. 3, 343. quem locum omnino consuli
Heynius.) omnis amor iacturaque plaustris, iu-
la cum breuitate dictum: omnes diuitiae in plaustris,
si perdimus, leue tamen damnum est; nec hac lon-
diu victor potiere rapina. — 334. Mitte Asiae, mitte
politicis mandata colonis, nuntiarum inueas popularibus
no trepidant, superbe dictum; hoc enim vult dicere;
nam equidem arma mea facile ad illas regiones trans-
ire, sed non lubet; nunquam has hyemes perpetuas,
nec saxa, Martis agros, (cf. supra 5, 641.) Marti sacros,
illis idoneos, ubi iam saeuo, frigido amne durauimus
rogeniem natosque rudes, recens natos. cf. Virgil. Aen.
1, 604. Durum a stirpe genus, natos ad flumina primum
referimus, saeuoque gelu detramus et undis. — 337. ubi
scopia leti tanta vis, ubi terrarum tot vis fortibus mor-
tem obpetendi occasiones praebentur? talemque hanc ad-
cipe dextram, talem me esse, statim experieris. — 340.
Dixit, et Edonis ventis (Thraciae animae Horat. Od.
4, 12. 2.) nutritum exquisite pro celerius factum, incita-
tum; (est autem Homeri, ἀνσπερσιφῆς ἕγχοσ Il. 11, 256.

αἰμα 15; 625.) *missila concitat: it medium per pectus, et horrida nexu aera, per lorica catenulis munitam. cf. supra v. 233. letifer chalybs, lancea.*

342. *Trepidus anxius super aduolat Idas, Oenides, Meleager, Menoetius, et qui Bebrycio propius remeavit ab hospite, victor, Pollucem puta, qui post propiorem cum Amyco conflictum victor discesserat. — 345. Vt vero ingentem Telamon procul extulit orbem, in altum sublato clypeo procul aduolauit, ceu septus in arcto (in arcta mole 1, 757. cinctus a venatoribus) dat catulos post terga leo, reuocat vagantes, et pone se cedere iubet. Totum locum aperte mutuatus est Valerius ex Homero, vbi de Patroclo caeso pugnat Ajax. Il. 17, 128 sq. Αἴας δ' ἐγγύθ' εὖν ἦλθε, Φέρων σάκος ἦντα κύρρον — σιστήναι ὡς τίς τε λένων παρ' οἷσι τέκασσιν, ὃ δ' αὖτε νῆπι ἄγοντι συναντήσονται ἐν ὕλῃ ἀνδρῶς ἑκακτῆρας etc. — 347. Sic cominus hastam Aeacides Telamon gressumque tenet, gradum sistit, hoc solum spectans, vt se tueatur, septeno validam circumfert tegmine molem. Magnitudinem hoc auget et firmitatem clypei. Septemplex clypeus est infra 367.*

350. *Nec minus hinc, ex altera parte urguet Scythiae manus, quisque sibi Graio poenam, vindictam de corpore poscens. Sic poenam poscere ap. Virgil. Aen. 2, 72. Livius 4, 19. "id poenae hostibus redditum." — medio in corpore confertur pugna, ita cominus configebant, vt certatim alter alterum a cadanere deiiceret. Magno veluti quum turbine sese ipsius Aeoliae frangunt in limine venti, quem pelago rabies, quem nubila, quemque sequatur ille dies. Vitii non vnus, obscuritatis saltem arguit hunc locum Burmannus, cui nec Aeolia, nec in limine, nec ille dies placent. Ego vero, quae mea est interpretandi vel leuitas, vel facilitas, omnia, ne literula quidem mutata, intellegere mihi videor. Quidni enim Aeoliam, quam absolute sic positam pro regione, vnde venti emittantur ab Aeolo, apud veteres sese negat inuenisse Burmannus, oblitus tamen Virgilii, quem Valerio obuersatum omnino mihi persuadeo, Aen. 1, 52. et ipsius Nostri 1, 576. — quidni, inquam, Aeoliam, totam nempe insulam pro antro (Aeoliam portam ipse Noster habet 1, 654.) carceribusque, quibus ibi conclusus tenebat ventos Aeolus, ponere poetam voluisse credamus? Euboea deinde, quam Aeoliae loco substituere mauult Batavus Criticus, nihil profeceris ad*

lucem loco adfundendam; immo vero obscuritas augetur eo, quod tum non nisi contorte exponere possis, quid sibi velit in limine *Euboeae*. Denique ille dies nullum sensum facere eidem videtur, malitque legere *nullo vices*; quod quam parum necessarium sit, statim adparebit. Ego igitur, qui mihi legem scripsi eam, ut non nisi proprio, quod aint, Marte, eruto vtrumque sensu, notas Harlesianae editioni subiectas inspicerem, mentem poetae percepisse sic recte mihi videbar: Magno cum strepitu venti in ipsius Aeolii antri limine ad clathros (claustra Virgil. l. c. p. 52.) frangunt sese, premunt, vrguent, alter alterum proturbat, de eo decertantes, quem pelagi rabies, quem nubila, quemque sequatur ille dies, h. e. cui hoc die pareant, obtemperent, cedant maria et nubila, cui concedatur maria in fluctus tollendi nubesque cogendi potestas, vel, quod idem est, qui hoc die per maria et aerem dominetur. — 356. *obnixā virum sic cominus haeret pugna*, ita pertinaciter sibi inuicem obnitiuntur. — 358. Aliam subnectit comparationem poeta: *Vt bouis exuias* (bene monet Burmannus, exuias epico carmine digniores esse, quam pellis, vel corium) *multo qui frangere, emollire oliuo (oleo) dat famulis: tendunt*, in longitudinem trahunt illi, *tractuque vicissim taurea terga domant*, mitigant, *pingui fluit vngvine*, succo oliuae *tellus: Totus locus expressus ex Homeri Iliade 17, 389. cuius verba ex Stolbergii interpretatione adscripti: Wie wenn eines Stieres Fell, das mit Oele getränkt ward, Auszuspannen übergiebt dem Gesinde der Landmann; Viele stellen sich rund umher von allen Seiten Ziehend; die Feuchtigkeit dringet heraus und das Fett, so er darauf goß, Ziehet hinein, wenn das Fell von allen Seiten gespannt wird.* — 361. *raptata limite in arcto breui spatio membra viri meant, commeant, e manu in manum migrant.* — 364. *Telamon medium corpus rapit, Gesander tenet ardens cupide et firmiter, colla et galeae molles habenas* (galeae nexus ac vincula 7, 626.) *lora lenta et facile cedentia, galea tamen dextram sefellit, inuito excidit, soloque labfa insonuit.* Iterum in *clypei septemplex orbem Telamonis arietat*, (trisyllab.) inpetum facit, non secus ac aries, quo ad pulsanda moenia viebantur, *et Canthum* (nihil enim aliud cogitat) *sequitur Canthumque reposit*, quem tamen Argonautae cum sociis a tergo rapiunt, et in *Euryales Amazonis curru locant.* Fuere, qui curru Amazonis obfende-

rentur, quae non nisi equis pugnasse tradantur, sed et alii currus habent, v. c. Statius Theb. 12, 524.

370. Aduolat ipsa *Euryale*, ac simul plures *Haemonidae* Argonautae, omnes ruunt in Gefandrum, qui, quum et cum feminis rem sibi fore videret, hoc sibi dedecori esse clamat: *Heu pudor! contra has etiam bellabimus?* et *Lycen ferit ad confine papillae*, haud procul a mamma; inde *Thoen, qua pelta vacat*, vbi clypeus deficit, corpus non tegit; iamque ibat in *Harpen, vix dum prima leui ducentem cornua neruo*, quae tum prima arcum tendendi experimenta dabat, et *Henippen inlabentis*, conlabentis, proni equi tendentem adducentem frena. Sic ordinatus versus, asterisco notatus, non incommodum sensum dat. Nomina harum Amazonum ficta, Harpe tamen est etiam apud Silium Ital. 2, 117. — 378. Quum regina grauem nodis auroque, aureis nodis bullisque securim congeminans, bis repetito ictu (*duplicatam securim vide supra 3, 140.* qui locus omnino est nostro simillimus; *congeminata* est etiam apud Virgil. Aen. 11, 698.) *partem capitis galeaeque ferinae*, e corio confectae *disipat*, disiciit. Ille diu coniecicis *subscit* par est hastis, quibus grauior ob molem cuspidum clypeo infixarum, *nutuque inclinatione et vacillatione corporis caedens exterruit Idam* Argonautam, cui cadens ad huc fuit terribilis. — 383. Tunc ruit, *vt montis latus, aut vt machinae muri, turris, quae scopulis, saxis ingentibus e tormentis missis, trabibusque, arietibus, confectaque flammis*, malleolis *procubuit tamen* (mel. tandem) *atque ingentem propulit urbem*, magnam muri vrbsque partem secum rapit. cf. Silium Ital. 1, 362 sq.

385. — 426. Alius Scytharum dux, *Ariafmenus* in pugnam procedit, curribus falcatis instructus, quibus tandem ipse conciditur: *Sua et proelia ratus posci*, saena diffundit *fociorum iuga*, currus in latitudinem extendit, *protenus rapturus ab agmine*, temere sibi persuadens, se statim primoque inpetu ordines turbatarum *Graecorum et Colchorum*. — 390. Non secus, ac si Iupiter nouum diluuium orbi terrarum inmitteret, quod ornatum ab effectu: *qualiter exosus Pyrrhae genus, aetate eius viuentes*, (seculum Pyrrhae Horat. Od. 1, 2.) *Iupiter aequora rursus atque omnes fluuiorum fundat habenas* (translatio audacior!) vt, qui altissimi habentur montes, aquis obruantur, *ardus Parnasi iuga lateant, piniger Othrys Thraciae cesserit, et mersis decrescant rupibus Alpes*. Non iniucunde va-

et elocutionem Valerius: obruuntur — latent — cedunt —
 crescunt. Hoc vltimum in primis naturae adeo accommoda-
 tum; quo altius enim adsurgunt aquae, eo magis minui-
 montium altitudo. (Ausonius Mosella 146. 147. magna
 sunt aequora, vicinique timent decrescere montes.
 supra 1, 6. vbi, quo longius Argo per altum procedit,
 minores adparent in Pelio monte orni, donec superfi-
 cium maris aequare e longinquo viderentur). — 394. *Tali
 diluio* (hoc reprehendit Dorvilius ad Chariton. p. 552.
 Lips. eam ob causam, quod propria et metaphorica
 ratio misceatur in ea ipsa re, in qua iam instituta fuisset
 comparatio; hoc enim idem esse, ac si dixisset: quasi di-
 luio, tali diluio; secundo loco igitur ponendum fuisse
 si *inpetu*, vel simile aliquid. Recte, sed tota comparatio
 indicat, et merito a I. C. G. Ernesti in Comment. 2. de
 locutionis poetarum latinor. vet. luxurie p. 90. in iis
 numeratur, quae a rebus nimium dissimilibus sint petitae.
 Vt aliqua, sic ait, similitudo esset, ipse poeta addit: *dilu-
 io tali, talibus excidiis*. Sed iam illud profecto contor-
 tum est et frigidum, quod excidium diluuium dicit. Nempe
 ista de Ariasmeno dixerat *saeva diffundit socium iuga*.
 haec sola *diffundendi* notio causa fuisse videtur, cur de
 diluuii imagine cogitaret."

396. Iam vero, quum tam grane Argonautis suis peri-
 culum immineret, Pallas ipsa in proelium redit, tantum-
 que terrorum iniicit equis, vt currus falcati in ipsos do-
 minos inruerent, ipseque Ariasmenus dissecaretur. *Aegida
 tum primum* (cf. supra v. 176.) *Pallas caputque Medusae*,
 cuius terribilem formam circumscribendo auget poeta:
spiram Medusae tercentum saeuis squalentem hydri —
stulit, ita tamen, vt soli equi viderent. — 398. *Pavor*,
 (vt persona consideratus, vti etiam paullo post *Discordia*,
 quae Pavori etiam iungitur 2, 204.) *occupat equos, vt
 vectores excutiant, diramque retorquet in socios non sponte
 luem*, efficit pavor, vt equi inuiti atque inscii cladem agi-
 tatoribus suis inferrent. *Tunc ensibus vncis falcibus in-
 plicat Discordia, et trepidos* (sic trepida puppis 5, 221.
 trepida plaustra 6, 155.) *lacerat currus*. — 402. Hoc in-
 lustratur comparatione a bellis Romanorum ciuilibus de-
 sumpta. *Romanas veluti legiones Tisiphone mouet reges-
 que, duces omnino, quo sensu saepe apud Nostrum habui-
 mus; nihil amplius. Nimis docte de regnum olim ad-
 sectantibus Caesare et Pompeio Burmannus, de Galba,*

Othone et Vitellio Casaubonus explicare videntur; — *quorum agmina pilis*, hastilibus illis breuibus, ferrea cuspide munitis, quibus plerasque Romani victoriae debebant, et *aquilis* virimque micant, *eademque Parentis* (sic typis exprimi iussi litera maiuscula, vt sit pro Patria Roma, suadente Frielemanno p. 112.) *rura colunt*; *idem Tiberis infelix lectos ex omnibus agris*, omnes adcolas suos *misit non ad haec ciuilla proelia*. (Adumbratum ex Virgil. Aen. 4, 646. enseque recludit Dardaniam, *non hos quaesitum munus in usus*). — 407. Sic igitur *Scythas modo*, paullo ante *concordes externaque fata petentes*, non nisi de hostibus caedendis cogitantes *Palladii* a Pallade inmissi *rapuerat metus*; sic in sua (suorum) *versi funera axes*, currus concurrunt *dominijs reuocantibus*, quidquid clamarent retroque vertere cuperent vectores. — 410. *Non tam foeda adspectu virum agmina Laurentibus terris eiecere*, (sollemnis vox de naufragis) *Noti, nec Libyco talis imago* (in) *litore, quum fractas inuoluunt aequora puppes*, fragmina nauium per fluctus voluuntur. — 413. *Hinc biluges* equorum, hinc *heriles aurigarum artus tenduntur*, omnes et viri et equi vires intendunt, vt contra nitantur, *quos radii rotae falcatae, quos frenia*, duriori et corio confecta, *secant*, non dissecant, sed vulnerant, cutem laedunt, *trahiturque trahiturque* (verborum sic actiua et passiuia iuncta saepe ap. Ouidium obuia, cf. infra 7, 594.) *currus caede*, sanguine *madens, atroque in puluere regum*, ducum *viscera nunc aliis, aliis nunc curribus haerent*. Ater puluis h. l. est cruore tinctus, vti ap. Virgil. Aen. 2, 272: *aterque cruento puluere*. — 417. *Haud vsquam Colchorum animi* sunt, exferere se possunt, *neque cura*, nil opus est *cauere tela, sed misera in peste*, mutua caede *implicitos et reuinctos confodiunt, ac forma necis non altera*, non alia, eadem ubique *furgit*, ob oculos venit, — *quam vbi venator non Vmbro venatico cane ex Vmbria*, (Vmbra hians Virgil. Aen. 12, 754. Seneca Thyeste Act. 3, 498 sq.) *edaci*, (epitheton ornans, nam venatici omnes edaces, nec erat, cur mallet Vossius sagacem.) *non penna petit*. Pennam intellegit Burmannus telum, sagittam. Quidni vero de funiculo, linea, plumis intexta, quam *formidinem* adpellabant venatores, quaque cerui territi in retia aguntur. cf. Ovid. Metam. 15, 47. pinnis includere ceruos. Virgil. Ge. 3, 372. in primis Aen. 12, 750. — *haerentes*, sic pergit Valerius 421. *sed cornibus altis inuenit, et caeca constrictos excipit ira*.

Et hic inpetrare a me non possum, Burmanno ut adcedam, qui *haerentes* cervos arborum ramis implicitos, et *caecam iram* de inpetu venatoris ex obscuro, qui cervo inexpectatus sit, explicat. Ego autem Valerium puto cogitasse de cervis libidine aestuantibus decertantibusque de femina, quos suis ipsorum cornibus implicitos venator invenit, et *caeca ira*, furore, qui facit, ut nihil eorum, quae circa se fiunt, videant vel audiant, *constrictos excipit*, obprimit. — 423. Ariamenus ita est audax, ut *reconlectis armis* ex hac equorum et curruum turba se vellet proripere, *sed acies curvae falcis*, falces acutae *secant undique*, partiunturque *rotis*, curribus, ut caput forte ab hoc, brachia ab illo, pedes a tertio curru exciperentur. — 425. *atque inde furentia raptus in iuga Circaeos tetigit non amplius agros*, non rediit in proelium. Haec admodum elumbia et frigida.

427. Pugnis grauibus non tam finem hic facit poeta, quam inducias, nam paullo post redintegrata videbimus certamina. Iam vero in eo est, ut lunonem sistat animum Medae Iasonis amore inbuentem. *Talia certatim Argonautae et Cytaci Colchi miscebant funera*, quidquid hostium obcurreret, caedebant, *quum Iuno reginā* (v. 430.) Iasoni suo his omnibus nec vellus, nec reditum in patriam parari videns, *extremam molitur opem*, omnes sibi vires intendendas existimat, prius quam rex perfidus *feras* diu dissimilatas tandem *aperiat iras*. — 433. *Increpat et saevus Vulcanum filium querelis, cuius flammiferos tauros videt Tartaream proflantes noctem*. Lulum verborum poeta an sectatus sit in obponendis sibi inuicem *flamma et nocte*, nescio; hoc scio, Tartaream noctem nil nisi mortem significare posse. — 436. *Haec* (Burmannus malit *rex*, quod ut magis perspicuam reddere orationem non eo infitias, nihil tamen necesse est, si *rex* e v. 432. repetas. *Haec* ego retulerim ad monstra, et in sequentibus post *ante diem* interpunctionem mutarim, ut *ante diem* iungendum sit *rex* iubeat nempe rex). *Haec etenim Minyas ne iungere Marte peracto monstra satis iubeat Cadmei dentibus hydrae ante diem, timet*, quae sic recte ad meam sententiam procedunt: *Haec monstra*, tauros igniuomos, *ne rex proelio peracto iubeat ante diem, citius, quam (Iuno) vellet, aratro iungere, et semina spargere Cadmei draconis dentes, timet Iuno, et varias circumspicit artes. Sola animo Medea subit, nocturnis qua nulla potentior aris, Hecates sacris*

nocturnis, magicis. — 441. Hanc Medae artem ampliat poeta: *Illius ad fremitus, murmura magica*, (sic recens Burmannus) *sparsosque per aëia sola et deserta loca siccos sidera fixa pauent, timent; ne coelo deuocentur — mutat agros fluuiorumque vias, vt agri vndis mergantur, fluuii alio alneo incedant; suos adligat igni cuncta sopor.* Haec non vno modo possunt exponi; ego quidem cum sequentibus: *recoquit fessos aetate parentes cohaerere arbitror*, hoc sensu: omnes, quos arte sua in vitam reuocare promittit, sopori datos et in ahenum coniectos senes recoquit, quod reapse ita eam fecisse notum ex Ouidio Metam. 7, 160 sq. quem omnino consuluisse non poenitebit. — 445. *datque alias sine lege colus*, (Colus, an colos scribas, perinde est.) fata vitaeque terminos hominibus a Parcis praestitutis mutat pro lubitu. *Hanc maxima terrificis modis famosissima incantatrix Circe mirata, hunc aduenit Phrixus, quamuis Atracio Lunam spumare veneno sciret, et Haemoniis agitarret cantibus umbras.* Et Atracia et Haemonia Thessaliae sunt nomina — quamquam igitur Phrixus Thessalus patriae suae artes bene nouerat, quibus feminae Lunam ad iram ita excitarent, vt spuma in terram herbasque roris instar destueret, quam veneficae luna pernocte Ouid. Met. 7, 268. conligerent. cf. *sanguineam Lunae iram* infra 7, 330. et 8, 83. Virgil. Aen. 4, 113. *messas ad Lunam pubentes herbas*, et Lucani 6, 669. *lunare virus*. — 449. hanc itaque virginem *opibus magicis et virginitate*, quia Dianae erat sacerdos, quae inlibatae debebat esse pudicitiae, (cf. 5, 240. fert *castos* Medea choros) *tremendam*, Iuno Iasoni suo *fociam* auxiliatricem dare constituit. — 451. *Non aliam tauris videt et nascentibus armis*, armatis viris e terra procrefcentibus *quippe parem: medio quam si fiet in agmine flammae*, nullum mente nefas, nullos horrescere visus. Locus salebrofus, varie tentatus ab interpretibus. Mihi obfenculo est *uocula quam*, cuius loco, subfragante non vno codice, ponere *quae* et *horrescere* pro Inhinitivo, quem vocant, historico sumere liceat; reliqua mihi saltem satis plana videntur: quae si flammis vndique vrgeatur, inuolnatur, vti est 7, 74. mente tamen innotata nec nefas, damnum a flammis, cf. 3, 284. nec adfpectum taurorum igniferorum horrescit. Visum pro adfpectu, pro rebus, quas videmus, saepius Noster adhibet, v. c. infra 549. 7, 121. etc. non igitur erat, quod mutari nonnulli vellent in *ausus*, — 454. *Quid si*

his omnibus caecus amor saeviusque adcesserit ignis, vehementis amor, virgini hucusque incognitus?

455. Ad contilium hoc suum persequendum Veneris ipse sibi implorandam rata, (Virgilius etiam Iunonem habet cum Venere agentem Aen. 4, 89 sq.) *thalamos eius semperque recentia fertis floribusque tecta petit*. Deos semper Deasque singulas domos in Olympo habuisse, iam supra monuimus ad finem libri 4. Ovid. Metam. 1, 172. *Deorum atria nobilitum*. Veneris palatium Vulcani coniugis opus erat. Apollon. 3, 36. μέγα δῶμα Κύπριδος, ὃ ἴσα τέ οἱ δοῖμιν πόσις ἀμφιγυήεις, ὅπποτε μὴ ταπρῶτα παρὰ Διὸς ἦγεν ἕκαστιν. Laudat post Pium Burmannus Claudianum etiam Epithal. Honori v. 50 sq. qui, quamquam non domunculam Veneris in Olympo, sed antum in insula Cypro dicitur, tamen ita vivis omnia coloribus pingit, ut ab ex-cribendo vix temperem. — 456. *qua iam dudum e longinquo visa profilit altis Diva toris*, honoris causa obviam currit. *volucrumque exercitus omnis Amorim*. Praeter Cupidinem illum, Veneris filium, multi alii eiusmodi aerei alati in comitatu Deae erant, de quibus Claudianus loco modo laudato v. 71. “mille pharetrati ludunt in margine fratres Ore pares, similes habitu, gens mollis amorum. Hos Nymphae pariunt, illum Venus aurea solum aldit.” quae tamen *omnium* Cupidinum mater nominatur infra 7, 171. cf. *Manso Versuche* S. 350. — 458. *Ac prior Saturnia subplex et placidis verbis* (quibus non semper via est) *adgreditur, veros metuens aperire timotes*. curas, sollicitudines. — 462. *Durus* (vox ambigua, quae et in audem, et in vituperium trahi potest, ad labores obduranus, vel pertinax) *ut, ex quo Tirynthius Hercules Argolis exfulat oris*, (callide suam huius exilii culpam reticet) *neus mihi noti eadem Iovis, nullus honor thalamis, nec Iamniae in nocte priores*, me coniugem minus amat, frigidiores sunt amplexus. (ingentia profecto simplicitas! sed natronae eiusmodi calamitates in sinum sibi inuicem dantur effundere). — 465. *Da, precor, artificis blanda adspiramina formae* artificiose elaboratum cingulum, quod tuumque, qui gestat, amorem inspirat, *ornatus tuos, terra voloque potentes*. Adumbrata omnia ex Homero, qui minime conferendus Il. 14, 197-214. Est autem illi *artifex* ὄρμη μῆαζ ποιηλός — *blanda adspiramina* Ἰελατηρία — *terra coeloque potentes* — δαμνῶ ἀθανάτους, ἢ δὲ θνητούς ἐνδρωπούς.

467. *Sensit Diva dolos, iam pridem sponte requirens cupiens genus omne excindere Phoebe*, bene memor proterviae, qua furtivos amores suos Vulcano prodiderat, risuque totius Olympi exposuerat. cf. Barthium ad Statii Theb. 5, 59. *tum vero optatis potitur*, hanc diu expectatam occasionem adripuit, *dedit acre periculosum decus, fecundaque monstris*, malis fere incredibilibus, *cingula*, quorum vis egregie exponitur a) negativae, *quibus non pietas*, amor in parentes, *aut custodia famae, aut pudor* (Ehrgefühl, Bescheidenheit) — b) positivae, *at contra levis*, inconsiderata et festina *cupido adflatusque mali* insidiosi sermones, blanditiae, *dulcisque labantibus error*, imaginata amoris dulcedine ad peccandum facilis propensio, *et metus et demens alieni cura periculi*, cura et sollicitudo de amati vel amatae periculis, quod Medae addidit in Iafone.

478. Hoc igitur cingulo (*arcana venena* adpellat poeta) induta Iuno latae pergit ad Medeam, *Chalciopen sororem et sono vocis et forma imitata*. *Fulsit ab inuitae*, quamquam splendorem Deae dissimulare vellet, *lumen procul*, pauorque et horror ingens Medeam percellit. — 481. *Ergo nescis, Argonautas huc ignotis fluctibus*, per maria nondum antea tentata, aduenisse, foedusque cum patre pepigisse? *At cetera muros turba matronarum et virginum tenet*, quod facere solebant in proeliis ad ipsa moenia, ut notum ex Homero Il. 3, 150 sq. cf. Ovid. Met. 8, 19. 20. *fruiturque virorum coelestibus armis*, voluptatem capit ex egregiorum adspectu heroum. *Tales quando tibi cernere reges*, sc. licebit, continget? — 488. *Illa nihil contra*. Iuno enim, non expectato responso, secum abripit in muros hanc tantam celeritatem admirantem. — 490. *Ducitur ad moenia summa nescia mali futuri et falsae commissa sorori*. Commissa pendet ab *nescia*, more Graeco, pro inscia, se commissam esse. cf. Virgil. Aen. 2, 377. *sensit delapsus in hostes*. Sic infra 7, 145. *adnoscit raptata*. — 492. *Lilia velut alba per vernos colores lucent praecipue*, prae aliis splendent vernis floribus, *quibus (liliis) vita brevis* (quod verbum bis etiam Horatius adhibet de rosis Od. 1, 36. 2, 3. 13.) *totusque parumper* per exiguum tempus *staret honor*, vigor atque pulcritudo durat, *fruscis* atras nubes cogentibus iam *Notus inminet aliis*, excutere minatur flores. Fulcae alae et alibi Noto tribuuntur: supra 1, 611. *est nocti concolor*.

495. Hanc Medea instantem sortem ipsa deplorat. Heu. *Deseris, heu, nostrum nemus aequalesque cateruas,* omnes virgines eiusdem aetatis, cf. 7, 181. *Ah misera, aud sponte, non iniussa tamen abibis ad Graecas vrbes, eque te, mea cura, quam tantopere amo, relinquam, deram, semper tibi adero.* — 500. *Magna fugae documenta dabis,* mirae rea atque inaudita fugam tuam cebrem reddent, *spernere nec usquam mendaci captiuam,* noli metuere, ne negligi te atque repudiari a coniuge erudo passura sim, immo vero *magistram Deam,* dominam me sentiet, et *raptu pudendo turpi famulae,* sacerdotis me dolere.

503. Medea comite murorum extrema turrim conscendit luno, *defixaeque oculis deorsum versis horrent,* quales *stanti umborum frigore* imminenti tempestate praesentientes *aus subcedunt ramis, haerentque pauore,* patulae arborum frondes densas petunt. — 507. Depugnant es inimicem gentes nominantur: *Getae, Hiberi, Dracae, Geloni.* *Semiueces duplicesque* Burmannus explicat vulneribus incurdatis, vti ap. Ovid. Metam. 6, 293. *uplicata vulnere caeco est,* Virgil. Aen. 11, 646. 12, 927. *bi duplicatus poplex,* i. e. inflexus, (Hejne). Possis iam simpliciter de coaequata ex utraque parte caesorum rae intellegere, quod suadere videtur sequens *congeries;* id illud doctius. — *mifero luctamine,* vti se in pedes erigant, *versant saeuam congeriem.* — 512. Dum diu proelium est et angere, modo hi, modo illi victores sibi videntur. Hoc ita effertur: *Victores Gelonitrium Paeania congemnant,* semel iterumque cantu eto victoriam celebrant, canunt *ἠνθλιον,* eadem redeunt *ex gaudia victis, qua (vbi) Deus et melior belli respexit* eorum fauere visa est, *imago adspectus.* Hanc esse poetae sententem, vix dubitandum, vti nam dilucidius expromisset! leinius etiam obfendit, conlicitque pro *imago Eurye* e. Bellona. Acute, vti plerumque, sed tum esset belli ellona.

515. Iam ad singularia procedit Valerius certamina, que tam grauiam, vti Musam ad ea canenda in auxilium octet. — 517. *Absyrtus,* Aetiae filius, occasionem dedit *oce pugnis.* *Curru Sokis,* cui sui *coruscus* incedebat, *uius vibrantem* (rectius *vibratam,* sed sic solet noster: *ide 2, 67. vbi vibrat ensis) cominus hastam cernere, nec* *ileam gentes potuere minantem* (recte: nec aliter 7, 577.

galeas enim ferarum simulacris terribiliores facere solabant; non erat igitur, cur *mixtum* legi mallet Heinsius.) — 520. Sed terga vertunt, *magnisque fugam clamoribus augent*, intendunt, faciunt, ut effusius omnes fugiant. *Proterit impulsu*, proculcat vehementi inpetu agmina, *corporeaque atris puluere* (v. supra 475.) *sternit equis*, gemitusque premit spirantis acerui, finem facit gemitibus inspirantium, qui diu mortem exoptauerant.

524. *Nec leuior*, non mitior, atque terribilis comitatus Aron; v. supra 5; 591. *cuius discolor chlamys*, paludamentum acu, *barbarica ardet*, figuris acu, pro more illius regionis, pictis splendet, corulcat, *super arma squalentesque aere*, fulco coldre lacertos, *tremefactaque inflata*, fluitans vento inplet, totum tegit equum a tergo. *Qualis rosas* it Lucifer alis. Nescio, quid adhaerit commentationibus, ut de equo Luciferi hic cogitarent omnes, variisque coniecturis non inlustrarent locum, sed obscurarent. Totam comparatio non ad proximè praecedentem equum, cuius non nisi obiter fit mentio, sed ad ipsam spectat Aronem. Hic chlamyde aurata haud lecus incedit, ac alis rosas aurorae quippe anteaambulò (v. omnino *Voss mythol. Br.* 2, 9.) *Lucifer*, quem *Venus inlustri gaudet producere coelo*, (quod expressum è Virgil. *Aen.* 8, 190. quem *Venus ante alios astrorum diligit ignes*. Apud Claudian. de rapta Proserp. 121. *Venus eundem nominat suum*. adde *Silius Ital.* 7, 639. *Oceani renouatus Lucifer vnda laudatur Veneri*.) — 529. At non inde protul *inglorius Armes*, in bello strenuus, sed *fraude noua*, commento singulari *bulæ et greges furtis inultis* inpuñe adhuc *depopulatus* solitus: *frontem enim cornibus uuxit*, capiti praefixit, procerior videretur, *hispidus*, horridus, pallis capillis *inque Dei latuit terrore Lycae*, (a monte Arcadiae Lycae non Lyceo) Panis personam induit, ut Panicum, quod vocant, obuiis terrorem incuteret. — 534. Hac igitur facie hostes aliquamdiu deceptos quum tenuisset, *ignota que formidine terculamento insolito* in proelium prodederet, *Aron, pauidos*, inquit, nunc putas *magistros pecudum*, pastores, et *solidum petiisse pecus*, non *pasca non seps* hic tibi, *nocturnis mitte*, per mitte, *serua haec simulacra rapinis*, ac *Deum mihi singe*, (speruindis) *Deum quoque consere dextram*, nec Deum ego timeo. — 535. Tum vero *intenta planta*, in digitos pedum paululum erectus adiutum *missile*, hastae maiorem vim roborque

rius addidit, et *labris villis*, quibus se inuoluerat pelli-
us, *patuerunt magna, lata vulnera.*

542. Nec minus fortiter res suas agit *Phryxi Aectia*
roles, nepos ex filia Chalciopae, Argus. v. supra 5, 461.
: *se modo laeta, iucunda*, de quo laetarentur, *Cytaeis*
oichis, modo cognatis ostentat Achivis Argonautis.
Etque hos (cur hoc, quum de vno sit sermo? Sed respici-
tur et ad alterum Phryxi filiam, Melan, qui iam antea non
ae laude pugnaverat; v. supra 196.) *utrumque igitur gau-*
aus videt Iason laudibus in ipsis, in ipso actu rerum,
uas agerent praecclare. *Macte, ait, o nostrum genus, et*
incerta, nec opina Aeoliae domus propago, gratulor et
vobis et mihi, tam fortes habenti cognatos: *sat magna*
voborum dona, praemia fero, satis hos visu quaecumque
pendit, quae pertuli mala, facile hoc tali gaudio pensan-
tur. — 550. His dictis *emicat Argus in Sueten* (Schrader
a Obervatt. p. 79. mauult *Saethen*, quod nomen qui-
dam Thraciae regibus fuisse constat. v. Cary Hist. des
lois de Thrace Par. 1752: 4. p. 8. 10. 27. 47.) *magnique*
is fata ad mortem inferendam Ceramni, hunc poplite
isato, inciso deiecit, sternit, illum aperit lato per pectus
iatu (Virgil. Aen. 11, 666. cuius apertum aduersi longa
ansuerberat abiete pectus). Nec his contentus Argus
rumque, *et Zaorum et Phalcen ab equis ingenti aruo*
erigit (πυρκαϊκῆς Homer. Il. 16, 485. ἐκράθη καλμενος
Isciphron 3, 22. et alibi) vt magnum campi spatium ob-
sparent, *peditem pedes haurit, confodit Amastrum. San-*
guis ille globos v. 573. ingentem sanguinis vndam, *effu-*
que viscera gestat, trahit, vel manu reprimere iptra
extrem voluit, Homer. Il. 20, 417. *vsφάλη δέ μιν ἀμφεκά-*
ψε κτανήν, προσι οἰδ' ἔλαβ' ἐντραχ χερσὶ λιασθεῖς, et casta
ata ira frendens sublabitur, procidit.

557. *Dat Calais Brisanta naci, semperque propinquas*
mali, comitantem sanguine pugnas Rhipea, qui non nisi
ercenarius et praemio adcepto in proeliorum communio-
nem veniebat. *Centum nempe lecta boum corpora, egre-*
os, magnos pinguesque boues bellator (nescio, quid ad-
derit Burmanno, qui in bellatore, vel in his ille aliud
omen proprium latere autumat. Omnia referenda ad
num Rhipea, vitam pro equis vendentem. Mihi vero
rudelis, et omnino v. 561. et 562. *frigidiuscaldi videntur*
ictus erat, centumque equos, his ille animam lucemque
pendit, vitam aequiparat crudelis in se ipsum; tandem

*dulces iam cassus (vel. fessus) in auras respicit, et coelum
nulla gaza reparabile.*

563. Labitur et Peucron, erines per tempora coerule,
erat enim Nymphæ marinae filius, intortos crispas, for-
tasse tamen intortos, hurundine materna velatus. Mater
Maeotis obitum eius deplorat, natumque desiderans vocat,
iàm non per ripas, per curua stagna, paludis Maeotides
anfractus volantem, nec in medio truncantem marmor,
glaciæ constricta palude cernos.

569. Eurytus Argonauta Exomatas agit aequore campi.
Nestoris hastæ immoritur (i. q. supra 244. mediam mô-
riens descendit in hastam) Helix primæuus, in flore
iuuentutis constitutus, nec reddita cura nutrimenta patri,
qui fructus educationis sollicitæ videt perire. — 571. At,
ne tamen sine aliqua clade discederent Colchi, Latagum
Zatenque Daraps adgreditur. Hoc nomen vix sanum esse
crediderim eam ob causam, quod supra 66. Daraps ob
vulnus in proelio aduersus Persas adcepto huic bello non
interfuisse, sed Dathin ducem suum misisse dicitur. Quid
si igitur hunc Dathin et hic reponas? — Daraps itaque
vel Dathis illum Latagum exigit hasta, (supra 4, 390. simi-
lis est locus, vbi tamen: casus quartus: exigit harpe.
Virumque exquisite pro traiecit, interfecit) hunc Zaten
fugat. Hoc ita intellegendum: Zates non expectato Da-
raps inpetu fugit, quum Latagi in pectore videret hastam
prominere, multumque eum sanguinis profundere, san-
guinis vndam.

575. Antequam Iasonem ipsum in pugnam productum
quid Mædea interea secum egerit, enarrat poeta. Singula
dum proelia lustrat, et partim ipsa densa in caligine, ne-
bibus puluere coactis, duces adnotat, partim a Iunonis
magistra nomina illorum cupit edoceri, conspicit Aesonius
caput Iasonem præ aliis eminentem, et conspicit longæ
amor enim acuit oculos, totaque in eo occupata est, hinc
simul acres oculos sensusque animumque fauentem re-
fert. — 581. Nunc quo se raperet, in quos inpetum factu-
rus esset, nunc quo diversus abiret, alio loco manus confer-
turus esset, ante videns, coniiciens, suspicans, quot equos
vnus, quot arma funderet, lanceas hostium frangeret, quam
densis, crebro repetitis hastis viros sterneret orantes, eo
adigit, vt de vita subplicentur. — 584. Quaque iterum
tacito sparsit vaga lumina vultu, si quando oculos alio
circumtulit, sed tacito, non ita cupido, fugitio vultu,

mimi adfectu vultu expresso, *aut fratris Absyrti quaerens, ut pacti coniugis, sponfi Stiri arma, res ab utroque fortiter gestas, saevius ibi miserae solusque obcurrit Iason.* unxerim *saevum miserae, hoc sensu: solum spectat eum, qui tamen mox ipsi tot curarum atque periculorum causa uturus sit. — 587. Tunc his germanam, similatam a lutione adgreditur dictis, ceu nescias, quasi non nosset Iasonem, optime autem nouerat: quis, precor, hic, quem iam ludum tueor, quemque ipsa vides? — 590. Contra Iuno aspera, crudelis satis, quae animum virginis perturbatum magis instigaret, ac diris fraudibus urgueret, haec reddit, respondet ita, vt Iasonis laudes callide augeat. Ipsum Aesonidem cernis, laudandum eum 1) ob susceptum tanti periculi iter, aequore tanto per tot maria, debita cognationis inre vellera Phrixii repetit. 2) ob nobilitatem generis: nec nunc laude prior generis, nec sanguinis vsquam. Si qua generis et sanguinis differentia quaerenda sit, quod tamen non adeo necessarium esse videtur, adcederem Harlesio, qui ita: nemo inter pugnantes maiore laude generis ortusque nobilitatus et celebris est, nemo arctiori necessitudinis vinculo nobis iunctus. 3) Ob pulcritudinem: *Alinyas inter proceresque Cytacos, Colchos emicat effulgens.* 4) Ob fortitudinem: *quantis insultat aceruis!* quot solium per strages victor incedit! — 597. Tandem incedit eo, vt talis viri vsum dicat breuem futurum esse, *por vela dabit, Thessaliae opes Thessaliam repetiturus.* quod vt bonis aibus faciat, optes mecum. Fruere igitur ius adfectu, dum licet.*

602. At vero, vt Medeam Iuno dictis, ita Iasonem Marte secundo, felici certaminum, quae hucusque inierat, euentu inpulit, atque nouas egit sub pectora vires. *Ora saena, dirus vultus sub excelsis iam dudum vertice conigalea micuerat, cursuque ardescit, acrius intendit cursum, nec tibi, Perse, nec tibi, virgo, iubaee Achivae cristae inigalea laetabile sidus adparet, tristitia potius portendit. Acer vt auctumni canis Sirius, et cometae ab Ioue vocati, in aethere conlocati ad regna iniusta fatales, tyrannis perniciem minitantes. Eadem comparatio est supra 5, 369.*

609. *Nec sua Crethiden, Iasonem (v. Tab. genealog.) latuit Dea, sensit eam sibi adesse, fauere, ac se super agmina tollit, tantum eminet, quantus vbi ipse gelu magnoque incanuit imbre, pruina, quod suadet ro incanuit, Caucasus, et summas abiit hibernus in Arctos, niuium*

mole ad sidera usque procrevit. — 613. Luxuriat poeta comparationum frequentia (trium intra decem versiculos et coloribus. Tunc vero *stabulis qualis leo* (cf. in prima Virgil. Aen. 9, 339 sq.) *saevit opimis*, in quibus multas pecudes, *luxurians spargitque famem*, diuidit, non in vno explet, *mutatque cruores*, caedes, ita vt mox hoc mox illud animal inuadat. (Sic *mutat hostem* Sil. Ital. 5, 286.) Exquisitius et insolentius dicta, quae tamen quodammodo inlustrantur versu sequenti, vbi *non in vna parte ad spargit, non in vna caede ad mutat cruores* referre voluisse poeta videtur. *Modo saeuo ense, modo infesta rarefcent cuspide pugnae*, gladio hastaque hostium lenium numerum sibi minuit. — 618. *undantem crinibus* est vel de densa crinibus, caesarie intellegendum, vt *undans* idem sit, quod *abundans*, vti 1, 539. et 3, 117. vel, quod verius, de cincinnis leniter circa ceruicem fluitantibus. — 620. *vastis voluendum mittit harenis*, amplo et arenoso campo vt se volutet.

621. Iam vero in grauiorem incidit aduersarium Iason, ipsius Iovis filium *Colaxen*, qui iam *sua fata complecti*, terminum vitae a Parcis (cf. v. 644.) constitutum adtigerat, quem terminum, ne Iupiter quidem ipse poterat proferre. — 624. *Heu mihi!* sic secum Iupiter, quot mihi audientiae essent a Diis reliquis querelae, si filium meum morti vellem subducere, summamque meam in eo potentiam declarare! *Frater Neptunus adhuc Amyci filii moeret neci, cunctaque Divum turba fremunt*, tumultuantur, mecum altercantur. *Quin habeat sua quemque dies mortis*. Sic 5, 12. dies suus admonet omnes. — 629. Sic fatus, *supremos misero honores congerit*, hoc concedit, vt non minus rebus fortissime gestis obcumbat, vel, vti Valerius ipse addit, *animis, moriturum ingentibus inplet*. — 630. *Ille volat campis, velut hiberno ab arcu imber*, postquam in coelo Iris adparuit (imbrifer arcus Tibullo 1, 4. 44.) *proruptus*, prorumpens, (proruptam audaciam habet ipse Cicero pro Rosc. Amer. c. 24. proruptum mare Virgil. Aen. 1, 246. proruptum pelagus Sil. 1, 51. proruptum Vesuvium Noster 4, 507.) *agens scopulos, laxa, nemorumque operumque ruinas*, arbores excisas, magnorum aedificiorum ruderata, trabes est. — *donec ab ingenti bacchatus* (venti in primis poetis saepe bacchantur) *vertice montis frangitur*, vim sensim amittit, *inque novum paullatim deficit amnem*, ita languescit, vt in tenuem fluvium abeat. — 636. Talis

igitur extremo aeuo ante obitum proles Iouis emicat, nec saucius, et equo amisso remittit a pugnando, pedes excipit hasta Tydrum Phasiadem, filium Caucaſi ad Phasiſem flumini natum, unde cognomen traxit; ferebant, auferre cadauer, parentes, famulum sacerdotem Phafidis intonso nequidquam crine, alere enim capillos solebant sacerdotio destinati.

644. Iamque aliis instabat atrox Colaxes, quum diua iniqua saeva Parca supremas rumpit colus, filium abscindit, victorque aduenit Iason. Excipit hunc saeva voce Colaxes: Vos miseri, huc venistis saturare, ad saturandos Scythiae canes Scythiaeque volucres. His minis nihil tritius. v. supra hoc ipso libro v. 313. Scythia haud inepte his posita, idem enim verbum repetere ira alioque adfectu commoti solemus. Saxumque prehensum, illius et dextrae gestamen et illius aui. Perplacet, ob breuitatem in primis: saxum, quod nonnisi talis vir heroicæ illius aetatis loco mouere et tollere potuisset. Adumbratum ex Homero ll. 5, 304. vbi Diomedes *χαρμάδιον λάβας χεῖρι* — *Τυδαίδη, μάλα ἔργον, ὃ οὐ δὺο γ' ἄνδρα φέροισιν, οἳοι νῦν βαροῖσι σάτυ.* cf. eundem Homerum ll. 12, 445. et ex eo Virgil. Aen. 12, 896. et, qui enerues suae aetatis homines pingit, Iuuenalem Sat. 15, 65. *non hunc lapidem, quales et Turnus et Aiax, vel quo Tydides percussit pondere coxam Aeneae; sed quem valeant emittere dextrae illis dissimiles et nostro tempore natae.* cf. Ovid. Met. 3, 60. — 650. *Concussa molitur hoc saxum humo, viribus intentis e terra eruit, nec tamen ferit, quem vult, regia Iuno flexit ad ignotum Moneſi, vnus ex multis, infletumque quem nemo desideraret, caput. ἀνομιωκτόν ἄνδρα* Aeschylus Choeph. 428. — 652. *Præceps ille, Colaxes, ruit, Aesoniae vulnus fatale, letale hastae per clypeum, per pectus abit; aduolat Iason, mortemque cadentis acerbatur, acerbiorum facit insultando, sarcasmis. Exemplum aliud vide supra 4, 314.*

656. *Spargitur hinc, ad alios properans, miserisqua venit iam notus, testes enim fuerant rerum modo fortiter gellarum, Alanis.*

657. *At regina Medea, neque enim Deus Cupido amouet ignem facem v. 673; virum persequitur oculis ardentibus; Et iam laeta imagine pugnae minus praesentis animum conligit, quod remotius videt proelium, castigatque metus, et quas alit inscicia curas, ipsa se reprehendit, quod tam sollicita sit de viro peregrino, ipsa se celare amorem vult;*

quem sentit reapse, oriturque lenis adeo suspicio de comite sua, *respiciens, an vera soror, neq̄ credere falsos audit atrox vultus*, non diu alit suspiciōnem, qua tamen iniriam fortasse facere possit sorori, *eademque in gaudia labitur*, vultum denuo explicat, *et saeuas trahitur dulcedine flammae*, pernicioso, quo tamen incunde adficitur, amore abripi se patitur, qui a paruo initio sensim ad incredibilem vehementiam progreditur. Hoc inlustratur comparatione a ventis desumpta. Ac *velut ante comas extremae singularum arborum folia ac summa cacumina syluae*, totius syluae extremitates *lenibus adludit flabris leuis Austro* (mollia omnia et apte delecta verba ad tenues ventorum flatūs exprimendos, in primis *adludit*, iocatur quasi. *Eandem* imagunculam inuenies ap. Senecam Thyeste 136. *ac tremens adludit patulis arbor hiatibus*). — *Protenus inmanem miseram sensere carinae*, mox infesta et immanis ventorum vis ita augetur, vt naues mergat — *talis ad extremos agitur Medea furores*, eo amentiae progreditur, vt extra se posita, quid agat, nesciat. — 668. *Interdum blandae derepta monilia* (cingulum, cestum Veneris, qui non semper pectus cingebat, sed baltei etiam ad instar ab humeris versus femina descendebat. Iacobs Animadr. ad Anthol. Vol. 2. P. 3. p. 309.) *Diuae contrectat*, ludendo tangit primum, *miseroque deinde aptat flagrantia collo*; *quaque vbicumque dedit teneros aurum furiale nocium per artus, deficit*, extra se ponitur, *Deae gestamina reddit*; *turbata, animo emota non gemmis, non leui metallo, sed facibus, sed mole ponderosis flammis, sagittis ardentibus Dei Cupidinis, quem toto pectore iam tenet*; *extremus roseo pudor errat in ore*, qui genarum antea decor fuerat perpetuus, iam inconstans vagatur, leuiter tingit mala, mox omnis euanesceat. *Pictura elegans!* — 675. Iam amorem non intus et in pectore continet, sed communicat cum similita sorore sollicitudinem, an fidem seruaturus sit pater Iasoni, cui tantum debeat: *Dis melioribus, inpenle fauentibus Grascus hospes contigit patri*, et quam exiguae supersunt belli reliquiae! *quantis sese*, et quidem *pro ignota gente non tam exponit, quam sponte obicit periculis!*

679. Haec ita loquentem medio in sermone relinquit Iuno iam *incepti potens fraudisque secura*, voti compos, et de dolosi consilii subcessu certa. cf. *promissi potens* Virgil. Aen. 7, 541. *iussi potens* Ovid. Metam. 4, 509.

681. *Inminet prono corpore conspicia a celsis muris
audentius, inpudentius improba, ardens, nihil aliud co-
rans virgo, nec ablatam sequitur in urbem sororem, nec
maerit, ne desiderat quidem. At quoties viris armisque
remi Iasonem videt suum, quumque omnis in unum imber
et saxorum et hastarum, toties faxis pulsatur et hastis,
Ma sibi vulnerari videtur.*

686. *Prima* (adverbial. pro *primum* vti 1, 1. et sequenti
vrsu *alta* pro *altius*) horruit ad *Lexunoris* sagittam, quae
Iasonem non ferit, sed altius Iasonis caput transuolans
Caicum percussit, qui nuptias nuper celebrauerat, quod
Iasonis miseratōnis adfectum adcommodate ita effert poeta:

*miux miseranda Caico linquitur, et primo domus in-
fecta cubili.* Est ex Homero Il. 2, 701. δόμος ἡμιτελής
Προτέσιαι). ἡμιτελής Σάλαμος Anthol. Graeca Iacobs Vol. 2.

171. *Frustra inceptum domum, adpellat Catullus Epigr.
68, 75. vbi vide Cl. Doering. Sterilem domum Propert.
4, 11, 62. Cf. Ruperti ad Tac. Ann. 1, 3, 2.*

690. *Myraces*, legatus regis Parthorum *Eois ab oris*
ex Oriente venerat, vt donis oblati foedera non irrita
firma atque certa cum Colchis et rege Aeeta iungeret.
Huic fato destinatum erat, vt *procul* e remota patria hoc
ipso tempore in Colchida veniret. ac pugnae temere se
immisceret; *simul armiger ibat semiuir* (contemptim, cf.
8, 347.) spado, eunuchus. *Ipsae Myraces, pharetratis re-
fidens ad frena tapetis*, currum regens, cuius sedes pre-
tiosis stragulis vestita multisque sagittis circumdata erat.
(mel. fortasse *pharetratus*.) *Nunc leuis*, celeriter *insesto*
curru adoriens *procurrit in agmina*, nunc *fuga mentita*
similata *conuersas retro spargit sagittas*, more Partho-
rum. (Fuga ipsa satis audacter sagittas spargens induci-
tur.) — 699. *At viridem gemmis smaragdīs in primis,*
et *Eoae flamine syluae* (Heinsius hoc vitimum mutare
voluit in *telae*, vti supra 623. quod necesse non est, indice
Dorvillio ad Chariton. p. 533. ed. Lips. Porro Eoam sylvam
de bombycina idem intellegit Heinsius, contradicente
tamen Ezech. Spanhemio, qui de bysso explicat, de vsu
et praest. numismatum T. 1. p. 454. quem omnino de hoc
loco consule, nam et tiamam, cuius hic mentio fit, de-
scripsit, numisque aliquot inlustravit) — *subligat nempe*
extrema patrium (nil muta: est enim et Mascul. et Fe-
minin. etiam Graecis ὁ τιάρης et ἡ τιάρη. v. Scholia in
Platonem nuper e schedis Ruhnkenii edita p. 185.) *ceruice*

tiaram. — Non eadem forma fuit tiaris: Phrygia et planior, nec ita ampla, et line loris; Persica (Parthica autem turrata magis, et ultra cervicem protenta. — 702. *Insignis manicis*, quae ad luxum Orientis pertinent, Romae signum mollitiae erant; *insignis acinace dextro*, in dextro latere, secus ac nostri homines. — *inproba* (quo verum omnia, quae nimia sunt, vehementia, pertinacia cet. et primuntur) quae modum pedis excedunt, *tegrina barbara plantae*, pedis, calcei *procurrunt.* — 703. *Nec tuere diu spolia illa Syenon*, gentis Hylaeae ducem. v. sup. v. 74. *per leuon*, tenuem, et multo murice purpura maculatam tigrim, fortasse ad pellem tigridis per se maculosa respicitur, quae maculae tamen purpureis laciniis auctae erant, *conciatq. cuspis sagitta abit; subitos ex ore cruores* (os non placet. Quod si enim cum Pio sumas, tigridis caput in cono fuisse, tiarae illa superinducta esse debuit, quod vix credibile; nec ex cono tantum sanguinis effluxisse videtur, quantum in sequentibus narrat poeta) *faucia tigris hiat*, (hiare actiue sumtum rariús, apud Propertium tamen Eleg. 2, 31. 6. obcurrit) *vitamque effundit herilem.* Et hoc audacius dictum, nihil enim aliud esse potest, quam sanguinem emittit domini, qui ea esset indutus. — 708. Quae sequuntur, ad verbum paene desumpta sunt ex Homero Il. 17, 51 sq. *Sanguine tunc atro chlamys ignea* viuidioris purpuræ, et *gravidae vnguentis comas maduere*, (δέντρο κόμαι) *quas flore Sabaeo*, nardo vel myrrha *mater nutrierat* inunxerat inde a iuuentute, *liquidoque auro*, in fila ducto, vel in tenues laminas tracto *figuraerat*, distinxerat; (πλοχοί δ' οἱ χρυσῶ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφῆλωντο) *qualem si quis aquis* (ἀναβάβρουχον ὕδαρ) *et fertilis ubero*, ubertate terrae, (vbere glebae est ap. Virgil. Aen. 1, 531.) *educat, ac ventis oleam* (ἔρνος ἐριθῆλης ἀλαίης) *faliciibus inplet*, ita conlocat, vt ventis, Favonio in primis, pateat. Varro de re rust. 1, 24. (πνεύμα δέντρον πικρῶν ἰσχυρῶν) *iamque videt primam tenero, de vertice frondem;* (βρύει ἀνδρὶ λευκῶ) *quum subito inmissis praiceps aquilonia nimbis venit hyems* (ἐλθὼν δ' ἐξαπτης ἀνεμος σὺν λαίλακι πολλῇ) *magnaue euulsam tendit harena* (βέθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξεάνυσσ' ἐπὶ γαίῃ).

718. Myraces iste Syenis sagitta ante ipsius virginis ora cadit, sed non magis illa mouetur, aequo animo fert, *vnus aegra metu*, de vno lasone suo sollicita, quam rebus praecclare ab Argonautis quibusdam gestis, qui *tempesiato*

vari eodem impetu versis incubuere turmis, fugientes
hostes persequuntur.

725. *Perfes*, hanc suorum fugam conspiciens, coelum
uestibus inplet. Vos superi augurio inani in errorem me
uxistis, vt Scythas in patriam excitarem meam. Tu,
Iupiter, promiseras, fratrem iniustitiae mihi poenas datu-
m, promiseras Graecorum auxilium. *Scilicet!* — 733.
Saeua quidem lucis miseris mora, longioris vitae taedet
infelices, *hunc tamen fata diem dent, quo fallat Achivos*
se meritos (deest subiectum, quod vocant, nempe rex
Aeetes. Aptius tamen *leges qui, sc. dies) quoque videam*
Iasonem tantos flentem dolentem sine honore, digna re-
muneratione labores.

737. Dixerat, et *pectus suis euerberat armis*; hoc
voluisse videtur Valerius: ense feriit clypeum, quod facere
in proelium procedentes Scythae soliti, (v. supra hoc libro
v. 99.) forsitan tamen aliam posuerat vocem poeta, nam
armis intra quatuor versiculos bis positum non satis placet.
— *galeam fletu et singultibus inplet*, secum dolet,
dolorem tamen galea tegit, et iam in eo est, vt in medios
hostes se praecipitet. — 740. *Ni prior aduersis Pallas*
vidisset ab armis, ex obposita acie Aeetae et Argonauta-
rum, quibus aderat, et secum: *Ruit in funera*, mortem
Perfes, quem tamen ipse Iupiter fratri subcessorem desti-
nauit. *Vereor, ne nostra fraude dolo maligno peremptum*
increpet Iupiter, et culpam hanc magno terrore grauissimis
verbis rependat, vlciscatur. — 745. *Haec dicens atro*
amictu induta nebulam diffundit, hastasque in virum con-
iectas a capite eius arcet. *Ille turbine, procella, sed cle-*
menti, leni super locias gentes erigitur, in altum extolli-
tur, *paullumque leui raptatus in aethra*, aethere, quae
eadem forma supra 1, 156. per magnum aeris spatium ab-
ductus, *tandem in extremas pugnae oras*, vltimam aciem
delatus, *vbi Iber ferus, ignauus, tardus ad proelia*, *Esse-*
doniaeque phalanges Marte carent, cum aliis non in
communione veniunt pugnae, *solisque tuant clamori-*
bus agmen, non nisi bellico clamore sociorum virtutem
excitant.

752. Tandem nox ingruit, *astriferas profert mortali-*
bus umbras; cadit, desinit belli fragor, tumultus; Medea
muris descendit, longum timorem perpessa, mox ad maio-
rem, ad instar Bacchae, *reditura furorem. Vt fera, saeua*
Nyctelii (Orpheus Hymno 51, 4. *νύκτερος*. Virg. Ge. 4, 511.

nocturnus. Ovid. Metam. 4, 15. inter plura Bacchi cognomina et hoc habet) *Bacchi* cui sacra noctu peragebantur, *per sacra*, dum sacra fiunt, *resistunt*, cessant aliquantisper a furore, *mox rapuere Deum*, imaginem, statnam eius circumferendam. cf. Euripidis Bacchas, *iamiam in quodcumque scelus paratas Thyades*, *haud alio reneat Medea tumultu*, animi perturbatione. — 758. Atque inter Argonautas patrisque duces *Iasona semper adnoscit* non aberrante oculo, sed *inexpletis curis*, nihil a cura, amore, sollicitudine remittens. *Armaque, quique caua* (epitheton ornans) *de casside galea superest vultus*, exiguam illam faciei partem, quam galea non tegit, facile *adnoscit*. Heinſius conrigit: *quodque vultus* (Genit.). Recte, nam *ro adnoscit* Adcusatiuum necessario requirit; breuius tamen adhuc defungi possis, si legas *vultum*.

IN LIBRUM VII.

1. — 25. Medea noctem insomnem transiens ipsa quidem amorem in Iasone sibi fatetur, eundem tamen animo excutere tentat eo, quod, qua ratione vsu eius et consuetudine in posterum fruatur, non videt.

1. In fine superioris libri vespera pugnas diremerat, iam ipsa nox ingruit, *soli veniens non mitis tristis amanti*. — 4. *cunctatis extremo in limine plantis*. Satis amplas notas adscripserunt interpretes, quibus carere facile me posse credidi, si, quae poeta narrare omisisset, subplerem. Nempe verisimile mihi visum, Absyrtum, regis filium, cum Iasone ceterisque heroibus palatium regis laetum victoriae nuntium adferentes intrasse, omnesque lautis exceptos epulis fuisse, quibus et interfuerat Medea, (nam postero die itidem adfuit v. 78.) quae, quum sera tandem nocte discendum esset, in limine tamen coenaculi paullulum conſtitit, et semel adhuc *ad sua gaudia respexit*. — 5. *Conligit aegra toros*, thalamum, et *mons incensa tenebris*. De oxymoro, Ipero, h. l. non cogitavit poeta, quamquam infra v. 73. *tenebras flammisque* et v. 566. *ardentes tenebras* iungit; nil nisi hoc voluit: per silentium noctis, ubi rebus externis sensus non turbantur, animus virginis magis intentus ad rem, quae ipsi curae esset. — 6. *Vertere varios questus*, variare, non vno modo secum ipsa queri. — 7. *nec pereat quo scire malo, tandemque fateri ausa sibi*. Hoc Ovidius, quem omnino huc conferre haud

poenitebit Metam. 7, 17. de eadem Medea: *mirum, nisi hoc est, aut aliquid certe simile huic, quod amare vocatur.* — 9. 10. *Quo sic peruigil usque ipsa volens errotrahor? qui sit, ut noctes, quotquot eunt, lubena tanta animi inconstantia transigam? Non haec, non ita in-quieta fui ante tuos vultus, antè quam te conspexi.* — 12. Quos (vultus) *cur tam demens iterum iterumque recorder? cur semper oculis tamquam praesentes obuerlantur? Quid in hospite solo mens mihi?* (Ovid. v. 21. quid in hospite, regia virgo, vreris?) *Vellera adcipiat, quae sola petit, quaeque vna laborum calsa viro.* Non mea causa huc venit, fortasse plane nullam mei rationem habet, nil me curat. Fac vero ita esse, fieri tamen non potest, ut vniquam ad nos redeat, vel ut pater in Thessaliam iter suscipiat. — 18. *Felices periculorum eius conuictes etc.* In his omnibus dissimilantem animum, muliebrem ad naturam expressit Valerius. Ita modesta est virgo, ut de se ipsa loqui nolle videatur. Non dicit: Ego nunquam Thessaliam adibo, fortasse tamen pater, qui utinam me itineris lociam adsumat! Porro non dicit: Mallem ipsa comes Iasoni esse redeunti in patriam, sed felices praedico, qui sunt. — 20. *Sed sic quoque talis abito, quamquam ita formosus iuuenis est, tamen ex animo sentim demittere adlaborabo.* — 21. *Tum iactata toro, nimiumque ex-perta cubile nimis diuturna ipsi nox visa, lectique impatiens videt tenui candescere limen Eoo* (iucunda dilectuli descripto, cubiculum inlustrare incipientis). — 23. *Sed nec lux orta insonnem refecit amantem, nec pleno die ita recreatam se vidit, uti segetes, quae nimio solis aestu marciduae, et capita submittentes, iam tenui pluuia nouum vigorem conligunt, et rectae stant, languentes quas leuis erigit imber aristas, nec uti nautae, quibus multos post labores secundi adspirant venti, grataque iam fessis descendunt flamina remis.*

26 — 31. Iam vero Iason denuo adeundum sibi regem putat. *At sua longarum Minyas iam cura viarum vel-leris aurei, cuius causa tot maria erant emensi, admonet, inque ipso nequidquam tempore regem laetitiae meritique petunt, maxime opportunum tempus, frustra tamen, rati, quo laetum regi nuntium de victoria adtulissent, in qua reportanda ipsi tam insignem praestitissent operam.* — 28. *Regem passus Iason vota prius captasque Deis adcedere praedas.* Locus subobscurus, quod verbum adcen-

dere nec votis nec praedlis aptum fatis videatur. Sed ad vota aliud verbum subintellegendum, reddere vel solvere; saepe enim Latini, poetae in primis, duobus vel pluribus substantiuis vnum iungunt verbum, quam figuram Zeugma Grammatici adpellant. Sic Tibullus 1, 4: 65: Viuet, dum robora tellus, dum coelum stellas, dum vehet amnis aquas; vbi rō vehit vltimo tantum proprie adcommodari potest. Praedās vero captas adendere nonnulli proprie adceperunt, nec aliquando id factum negauerim; quid si vero ad eundem fere modum intellegi voluit poeta, quo Graeci dicunt θύειν γάμοις, γαμβάδαια etc. vt nihil aliud intellegi voluerit, quam sacra facere Diis ob victoriam. — 30. Prominet, in pedum digitos se leuat Iason, atque oculos longe tenet, circumfert, aurea iam si (an) pellis adpareat, et oblati clarescant atria villis, adportari iussum a rege vellus splendorem sparsurum fit per palatium.

32 — 77. Alia tamen omnia manent Iasonem. Oratione regis excipitur inhumanitatis, superbiae, acerbitalis iniustitiaeque plena. Rex autem vultus ad leueritatem compositos vocesque iam ante paratas, quas praemeditatus, commentatus esset, aperit, promit, rumpitque moras, et sine mora in ipsa morantis nondum loquuti Iasonis profilit ora, cum impetu in eum inuehitur, talique effunditur ira, ita tamque multis verbis indignationem effert. — 35. Quis furor, quisque mei tantus amor (ironia lepida) vos, orbe fatis alio, (alieni orbis Ovid. l. l. v. 2:.) mediis tot fluctibus per tot maria interiecta in has egit oras? — 37. Tu mihi prima malorum causa, Phrix: non te aequoremersum (oratio incompleta) vtinam merfus esses eodem, quo soror mari, vt felix, absque quo si esset Phrixo, millos Graecos nossem ego. Et quae tu mihi narras, (cf. supra 5, 475 sq.) Pelian, Thessaliam, Cyaneas, Graeciant ficta omnia: (ad contemptum exprimendum ignorare similia, quae bene nota esse debebant) — quodnam hominum (et hoc contemptim) cerne genus? — 40. Quinquaginta Asiam (pudet heu! quanta vero inpudentia!) penetravit Iason (cum) exsulibus. Omnia ἰαφάρων Asiam, tam amplam, tot incolarum millibus frequentem, penetravit adoriri sustinet Iason quidam, terrae filius, cum paucis, quinquaginta hominibus, iisque exsulibus, quos ipsa patria cives inutiles eiecit? — 44. Aleque ante alios Asiae reges sic spreuerit vna, vna, inquam, non tam nauis, quam ratis, spolum vt viuo, quod alias non nisi in proelio caeli

letrahi solet, *de regē reportet? Ipsum, ipsum me efferre
 buiam, quae postulat, meos pandere aperire lucos, non
 vetat, sed imperet? — 48. Age, praedo, (iam conuitiari
 ncipi) cur non templis sacrata auellere dona, donaria,
 ἠεὶ μὲν ὅλων omnibus, atque ipsas gremiis abducere natas
 ubet? (at mox lubebit.) — 50: Vobisne domos esse putem,
 vobisne parentes (adrident, quos Burmannus parentum
 oco ponere suadet, penates, quae duo vocabula saepe so-
 ent in libris permutari; nec est, quod tautologiae specie
 obfendatur, sic enim et alibi v. c. 1, 721. o domus, o
 freti nequidquam prole penates, it. infra v. 109. domum.
 atque posses) — quos sola ratis infandis rapinis pascit,
 qui piratica exercenda quaeritis victum, quos saeva hyems
 pascit, qui ipsis tempestatibus abutimini ad naufragos ex-
 spoliandos. Sic augentur obprobria: placido mari rapinis
 viuitis, pecora abigitis et homines, hyeme orta ex ipsis
 naufragis facitis quaestam. — 52. et quos, credamus vt
 ipsi, nam ipsi fatentur, rex suus inlisit (bene delectum
 grauius verbum inlisit sc. pelago, eiecit, exturbauit patria,
 nec erat, quod pro eo Marklandus mallet inmisit) vetuit-
 que reuerti, perpetuo exilio damnauit. — 54. Quae se-
 quuntur vsque ad v. 57. non tam ad Iasonem spectant,
 quam Pelian regem. Scilicet (quam ridiculum!) Ae-
 liae pecudis poteretur vt auro. Sed ante Caucasus meus
 descendet caesa umbra, naves prius, ex Caucasi mei syl-
 vis densis fabricatae, in mare demittentur, quibus ego
 praedas abigam e Thessalia, quam velleris aurei copiam ei
 faciam. Haud ego cum vittis statui feralibus Hellen, non
 video, cur a me repetat vellus rex vester, qui Hellen non
 ad aram sacrificandam duci iusserim. (cf. supra 1, 43.
 2, 189.) — 58. Si tamen perstas non aliter, nisi adcepto
 vellere, his cedere terris, ac latet vna nescio quid plus
 puppe viris, si scilicet praeter viros diuini nescio quid in
 nauis vestra latet. Inridet nempe Aetes Iasonis, quam
 5, 504. iactauerat, cum Diis cognationem. cf. paullo post
 v. 71. Apollon. 3, 402. ἂν ἐρήνυμον ἐστὶν Ἰάσων γέγονε. huius
 morabor, tu modo antea, quae iubebo, perficias. — 62. Est
 ad urbem campus Marti sacratus, horridus, (Apollon.
 ib. 411. στυφελὴν, quod Scholiasta exponit τραχίστην) visum
 Ἄρπος, et ardentes, ignem spirantes tauri, vomere presso,
 aratro inuncti, me, me odea cunctantes interdum adnoscere,
 mihi ipsi vix parent. Senectus mea maiorem rabiem luxu-
 riamque, luxuriam ad rabiem vsque dedit. Iram taurorum*

magis exornauit Valerius quam Apollon. 3, 409 sq. — 67. *Subcede fortissime (iron.) meae laudi, mihi, et nostras recole, qui diu quieuerunt, denuo ares, noues (cf. v. 77) agros. (reculta terra Ouid. Met. 5, 647.) Nec semina derunt, et eadem quidem, quae ipse spargere solebam, messes, quas solus (hoc obpositum sequentibus Diis tuis) obibam.* Obsecrari hoc innuit rex, non nominatis draconum dentibus, sperans quippe, haud parem fore tantam laesorem. — 70. *Consiliis ad deliberandum nox una satis tecumque cumque Deis tuis, quos iactas, haec iussa retracta, probe perpende: ac si quid in isto robore, quidquid sit de tua navi, Diisque tuis, praedicti venies in rura laboris, ad modo iustos subeundos labores.* — 73. *Ipse incertus adhuc, tenebris noctis te statim flammisque taurorum inuolui velari, subfocari, an parumper durare; paululum temporis vitam te trahere velim, donec euerso vomere proficillo campo semina iacias, donec miles seminis hydri Cadmei exeat, armata manus ex dentibus draconis propulset, et florescant pube nouales, flos iuuenum vigentium e sulcis modo actis, reculta terra procreset.*

78 — 82. Quid ad haec Medea? *Prima fuit, quae tam atrocia patris iussa miraretur. Haesit, vix auribus credens, pallentia ad iuuenem refert ora, metuque contremiscit, ne forte hospes temere audeat, miserque putet, se posse parem fore iniunctis laboribus.*

83 — 102. Ipse laeson quodammodo exhorret, perfidiam regis increpat, nec tamen iussa recusat. *Perstrinxerat illum leuis horror, stabat defixus in ira, oculis ad solum demissis tacita frendet ira et moesta, ideo, quod post tantam felicem in proelio praestitam operam regem in vellere tradendo non amplius tergiuersaturum esse sperauerat. Hoc inlustratur a nautis, qui, quum prope abessent a portu, denuo in altum proiciuntur. Haec comparatio instituitur v. 83 — 86. sed mira est et lectionis et interpretationis varietas, quam enumerare et examinare, ab nostro consilio abhorret. Vnam Burmanni explicationem adtulisse subficiali, qui omnia de Italia adicienda, Pharonque non Alexandriam illam, sed a Claudio Imperatore (Sueton. c. 20.) ad portum Ostiensem exstructam intellegendam esse censet. Mihi tamen id haud adridet, eam in primis ob causam, quod, quum duo nautae nominentur, duos portus in animo habuisse poeta videtur. Aegyptum itaque nolim excludi, totumque locum, ita tamen, vt Ioniusue et clarumue legere*

reat; sic intellexerim: Non ita stupet Etruscus gubernar, qui portum Tiberis, nec Ionium mare transnavigans, in Pharon claram serena arce, ignibus conlostratam turm praiceps plenis velis subiit prope adcessit, in eo fuit, vt traret, nusquam ostia Nili, nusquam Ausoniam Italiam det, et (melius at) saeuas adcedere videt Syrtex, ad enia illa arenosa Africae esse se reflatum. — 87. Tum men infando, iniusto, crudeli tyranno quae det responsa, mligit, meditatur, secum reputat, et tandem obtutu con- rrgit ab alto, vultum hucusque defixum erigit. — 91. Duo versa fides? quos vestra volutant iussa dolos? quas onas struis machinas, alium, alterum, nouum hic in Col- hide Peliam, alia aequora periculi plenos labores cernit. — 3. Quin agite hoc caput, hanc vitam meam, me, non tu elia solum tuque Aeeta, sed omnes, quotquot in orbe rrarum estis, odiis imperiisque, iniustis mandatis vrguete, rosequamini, premite! quamquam mihi dextera, nec spes lesuerit. Sic vulgata, et ferri possit, si, quod saepe fit uamquam pro tamen positum, et negatiuum nec etiam ad riora trahas: tamen mihi nec dextera, nec spes defuerit, ed nec hoc placet; faciliorem sensum habebis, si, quod lim Columbus voluit, pro quamquam reponas num- uam. — 96. Vnum oro, seu me illa suis Jeges obruat- gilis, si me vnum tanta multitudo hostium et terra nascent- tum conficiat, hauriet aduerso seu crastinus ignis hiatu, auri ignem e faucibus spirantes leto dent, nuntius hinc aeuas Peliae mittatur ad aures, certiozem faciatis inma- em tyrannum, spem, quam conceperat, fore, vt in mari ereamus, elusam esse, immo hic periisse viros, et me, si lla fides, nisi in alium hic aequae inmanem tyrannum acidiissem, in patriam potuisse redire. His ita dictis in- ida praiceps prorumpit ab aula.

103 — 152. Varii animi motus, quibus exagitaretur Me- tea, admodum eleganter describuntur. cf. omnino Apol- lonius 3, 451 sq. At trepida, anxia, et medios inter pa- entes, qui filiabus alias omnia sunt, deserta inops virgo let, ita tamen, vt oculos iam non diutius solo defixos abere possit, immo vero vultus moestos non possit non rigere, et ad fores, quibus Iason modo prodierat, flectere. Apollon. 3, 444. ἐπ' αὐτῶ δ' ὄμματα κούρη λοζὰ παρὰ λιπά- ἠν σχομένη θησίτο καλύπτειν. — 106. adhuc inuenit, con- igit, vt conspiciat abeuntem, et discedens adeo pul- rior rillus, tales humeros, ea terga, robur atque omne virilis

pulcritudinis genus indicantia relinquit. — 109. *Ille domum atque ipsos paullum procedere postes optat.* Haec Burmannus ita explicat, ut simul cum Iasone domum et ianuam loco moueri et procedere optauerit Medea, ut amorem e conspectu amitteret suos. Quae interpretatur uti vsui *ros procedere*, quod sexto casui iungi solet, (ut aliter infra v. 306. *procedere tectis*) consentanea est, ut tamen a me inpetrare possum, ut Medeae tam ineptum adtribuere optatum existimem poetam voluisse. Malim igitur hanc verbi *procedere* cum quarto casu constructionem inter singularia Valerii, qualia plura, tribus in primis vltimis libris, obuia sunt, referre, et de ipsa Medea palatio egredi cupiente intellegere, quod et melius cohaerere videtur cum sequentibus: *et ardentis tenet intra limina gressus*, h. e. quamquam cupiditate Iasonem sequendi flagraret, pudore tamen victa ad ianuas substitit. — 111. Non secus ac olim *Io*, quae, quum ob furtiuam cum Ioue consuetudinem a Iunone, in vaccam mutata Argoque custodienda tradita esset, Iovis quidem iussu a Mercurio vigilantiae Argi subducta formam recepit humanam, sed deus a Furiis, instigante Iunone per maria et terras exagitata tandem in Aegyptum peruenit. Haec si meminervis, subis ab ipso Valerio narrata supra 4, 351 sq., plana omnia erunt et aperta. *Vbi Io vaga extremas Nili sentit harenas, fertque refertque pedem*, dubia, quid agat, ex vna parte a Furiis ad prosequendum iter per maria adacta, *tumido quam cogit Erimys ire mari*, ex altera parte *Phariae vocant trans aequora matres*, inuitant, Deam Isis nomine habiturae. Eodem igitur modo *Medea circuit, foribusque apertis inpendet inretortis oculis moratur, an melior*, mutata in melius mente, mitior *Minyas reuocat pater, oraque quaerens desiderans hospitis* valde inquisita est. — 116. Sequitur elegantissimus locus, in quo praecclare res suas egisse poetam, et ad veritatem omnia expressisse mecum fatebuntur omnes, qui, quae hominum, muliercularum in primis, in magna animi perturbatione solet esse agendi ratio, obseruauerint. Et primo quidem secum ipsa agit Medea, *solo, sola moeret cubili, sed defecta*, aegra animi; *aut venit in gremium carae sororis*, ad sorores enim in eiusmodi angustiis prae ceteris confugere solent puellae, sed non diu moratur, *refugit*. — 118. *Loqui*, animum aperire conata *filet, rursusque recedens*, quasi aliquid oblita, (cf. Apollon. 3, 645 et 681 sq.)

sermonem quidem incipit, nec tamen de se suoque dolore, sed *quaerit* de aduentu Phrixii olim in Colchida (sub Phrixii persona suura cogitans Iasonem) *quaerit, ut aligeri Circein rapuere dracones.* Circe nimirum a Sole patre in Tyrreniam translata ibi nupsit Pico regi. v. infra 237. et Apollon. 3, 309-313. qui tamen non draconibus, vti Valerius noster, sed curru ipsius Solis eam abiisse narrat. Apollonias sequutus est Hesiodum, Valerius alios, de quo Sententiarum diaortio vide. *Voss mythol. Briefe 2, 127.* — A. Lenzius acute monet, Medeam hoc ex amore quaesivisse, quoniam iam tum perègre abeundi consilium Circes exemplo animo eius infederit. — 120. Tum ad aegritudinem animi leuandam *comitum visu fruisur miseranda, superique nequit.* Hoc, praesertim ob praecedens *visu,* interpretari possis: *sie konnte sich nicht satt sehen;* sic expleri *nequit* Virgil. Aen. 8, 618. Rectius tamen fortasse de animo explices, qui expleri non potuit, non inuenit in coeta *comitum;* quod optauerat, leuamen, minutus est dolor, sed non omnis, et tantum ad breuè tempus; *subitoque parentibus haeret blandior solito, et patriae circumfert oscula dextrae.* Exquisite *circumfert,* quod mihi admodum placet: repetitis osculis non vnàm manuum patris partem premit. Non ita Heinsius, qui languorem atque frigus intulisse videtur, emendans vel *nunc obfert;* vel *rursum fert oscula.* — 124. *Sic adsueta toris puluinis et mensae dulcis herili, aduersans parantus canis noua peste rabieque futura,* morbi inpetum iam praesentens *ante fugam totos lustrat queribunda penates,* omnes perrepat angulos. Quod simile, quamquam puellas cum animalibus comparasse poetas veteres non ignoro, cur hic displiceat, nescio. Tanto magis placent, quae sequuntur 127. *Tandem etiam molli sese semel increpat ira.* Omnia hic bene delecta, nihil abundans: *tandem — increpat sese,* — sed *semel — increpat ira,* sed *molli.* Pergis, sic se ipsa reprehendit, *demens* in demèntia, *teque illius angit imago curaque,* animo aegro obuersatur semper, *qui profuga forsan tenet alta carina,* iam dudum longe abiit, quique tantum abest, vt de me secum ducenda cogitauerit, *vt ne nomen quidem meum in patriam referat.* Quid autem mea tantopere interit, *superetne labores a patre inllos, an cadat, pereat,* (haud perinde tamen sibi esse, statim prodit, addit enim) *et tanto turbetur Graecia ductu?* dolendam nempe esse, si tam egregii iuuenis obitum tota

Graecia deploret. — 133. *Saltem; facti virum si iam* flore aetatis constitutum *supremia ferebant*, ipsi mori dum erat, *iussus ad ignotos; non cognatos* (hoc suade sequentia: *haec in urbe, et nostri de sanguine Phrix esset ire tyranos.* — 136. *Namque et sidereo*, a matre enim Nephela ad Deos genua referebat, *nostri de sanguine Phrixii cognatus dicitur, et caram vidi indoluisse sororem meam Chalciopea*, quae et ipsa Iasonem, cognatum mariti olim sui Phrixii, misera est. Quod igitur licet sorori, quidni liceat mihi? — 138. Iason ipse *miser a se non sponte ac temere maloque consilio*, sed Pellus iussis actum huc venisse. *At* (sic enim legendum putat pro *Aut*, nec refragantur Codices) *redeat quocumque modo* omnia ego mouebo, ut redeat solpes ac victor ad amalam nostram, ut iterum videndi eum voluptas mihi contingat; ita tamen, *ut me ista precari et machinari nesciat*, (admodum placet; quod Lenzii sagacitas manuit; *resciat*) *atque matrem non oderit ille parentem*, vindictam tunc a patre. Hactenus satis bene, sensumque aliquem virginis pudoris pietatisque in parentem Medea retinet. — 141. *Dixerat, haec, stratoque graues; curis fellos proserat artus, si (an) veniat miserata quies*, an forte leuata miserans; (Prosopopœia. Sic *miserata hominum laborum* *nox* 5, 279.) *quum ipse, qui aliis quietem dat, sopor seruior adeo turbat agitque*: per somnum vtrumque videt, et patrem et Iasonem subpllices: *illa noua formidine terculamento rumpit somnos, exsternatur, cohorrens expergilcitur, erigiturque toro*; somno omni excusso modo *Thessalicis raptata*, raptari sibi visa *per vrbes, famulas adnoscit carosque penates*; in Colchide se medias inter pedissequas videt. — 147. Haud aliter *Orestes*, qui, quum matrem Clytaemnestram occidisset, *turbidus Poenis*; *Furius* (cf. 1, 797.) *caecis qua quos vnde venirent, nesciret pauoribus in furorem actus enses conripit; et saevas matris agmina*, a Manibus matris inmissas *Furias*, quas praefentes, *ferit, ipsum angues, ipsum horrisoni quatit ira flagelli*, ipse inlania abreptus capita earum serpentibus cincta coram videre, scuticasque, quas manibus gerebant, pati sibi visus, *atque iterum infestas* (Domin. Marius ad Ovid. Amor. 1, 7. 10. laudante Burmanno malit *incestae*, adulterae matris, haud male!) *se feruere credit agens* (agens pleonast. vti Graeci *ἔχων*. cf. 3, 40. 4, 111. Virgil. Aen. 1, 192.) *caede Lacaenae, denuo interficere sibi visus*

matrem, Tyndarei ex Ledae connubio legitimo filiam, *hisque opinata redit de strage Dearum Furiarum fessus, in miserae conlabitur ora, amplexus sororis Electrae.*

153 — 170. Iuno denuo conuertit se ad Venerem, opem eius imploratura; Medeam enim videbat *nutantem, vacillatam, incertam, nondum extremo parere furori, amori summo.* cf. 4, 667. — 156. *ardor ille prior hebet, remittit, priorque pudori, procliuior ad pudorem, mensque obnixata malo, obsistit adhuc malo, amoris furori.* — 158. *subito porulco Olympo: Sum memor, grato animo recordor, ut quam beneuole mecum partita laborem; sed nimis dura manet, nondum satis mollis atque obsequiosa est, conuersaque in iram et Furias dolet, non tam amor animum eius occupat, quam summa tristitia, ac decepta, spe potiundi Iasonis deiecta, me nunc reliquit, a me inspiratum amorem excutere velle videtur.* — 162. *I precor, atque istum, tam inconstantem, quo me consilium meum frustra fur, amorem vince, euince, fac ut praeualeat, dominetur; patriis ut tandem euadere, (exquisitius quam excedere, ut enim suo ipsius periculo domum patriam relinquere) lectis, ut tandem Iasonem meum casu periculo ab omni defendere audeat.* — 165. *Quin sacro, magico, quo freta, quo tam potens est, veneno illum adstantem (et hoc exquisite, excubias quasi agentem) anguom, et totis quidem tactibus, qui nemus omne suum, suae custodiae creditum, quique, respice porro, procul, e longinquo, (δειρνώς, vide quaeſo illic. Porro hoc sensu rarius, et Graeco more (σπῆρ) vlturpatum; est tamen etiam ap. Virgil. Aen. 6, 711.) aurea vellera tot spiris, tot ductibus, tot longis spiris, lauosa volumina torquens, circum inplet, cingit vndique.* — 169. *Soluat, et in somnos ingenti soluat ab orno.* Soluat bis repetitum h. l. non placet, et priori loco ponendum molliat, vel mulceat, suadente Burmanno, vel ſernat, quod maluit Herelius Ep. crit. p. 71. — 170. *Haec, ut amorem denuo infundas, tibi nunc, Furiis atque ipsi Medae cetera mando, quae si semel inpetu amoris seſe conreptam ſenſerit, ipſa ſponte res aget ſuas.*

171 — 192. Venus adnitit Innonis precibus, nihilque aliud poſtulat, quam ut Iasonem in huc Dianae adelle iubeat. *Tum Venus aligerum Amorum mater* (cf. 6, 457.) antea non tibi deſui, quam ignota animum Medae contingere, praefringere cura adgreſſa es. *Data cingula ſoli*

nostra tibi, nulli alii vniquam concessa, quibus mota loos labefactaque (a gladiatoribus sumta translatione) turbata animo cessit, obistere non potuit. — 176. *Cunctantur poscunt pectora me dubiusque pudor, fluctuans in me amorem et pudorem animus.* — 179. *Tu face* (fac) *Iasonis, celeriter ad delubra Dianae veniat, sacras ubi facere taedas, taedarum lumina multa sacris nocturnis dea adhibere solet, et aequali dominam lustrare ceteros comitantibus aliis eiusdem aetatis virginibus Deam placare.* (cf. 6, 497.) — 182. *Nec te nunc Hecates subeat motus,* haec enim suspectam habere Medeam coeperat 6, 495. ne forte consilium meum impedire conetur, *quin audeat opto, continuo transibit amor a Medea ad ipsam Hecaten, cantuque trilingui* (cui in mentem non veniat Virgiliana Aen. 4, 511. *tergemina Hecate, tria virginis ora Dianae?*) *ipsam flammiferos cogam compescere tauros, amplexumque Iasonis pati.* Satis iocosa inrisio Hecates, quam ab amore omni abhorrentem, quamque amare nemo cuperet, eo adigere promittit Venus, vt, si consiliis obesse iustineat suis, tres adeo linguas commoueat, vt potiarum Iasone. — 186. *Voluerem tunc adspicit Irin,* sc. Iuno, quae vix abesse potest, latetque fortasse in vocula *tunc*, vti recte coniecit Burmannus, *festinamque iubet monitis parere Dione* (Dione proprie est mater Veneris, poetis tamen ipsa Venus hoc nomine venit). — 189. Protenus hinc Iris Argonatas, Venus Medeam petit, Iuno autem in Caucaaso monte confidet, spem inter metumque diuisa. Sic omnia sibi praeparauit poeta.

193 — 209. Veneris aduentum eminus adeo sentiens Medea cum Iasone absente, et secum ipsa loquitur. *Vix primas arces, palatii regii fastigia Venus obsculta, Medaeae nondum visa prospexerat, nouus languor, desiderium virginis mentem perstringere incipit; ingeminant, ingeminantur* (vt ap. Virgil. Aen. 4, 531. et alibi.) *com motis questibus aestus, ipso dolore questibusque crescit amor.* — 197. *absenti nequidquam talia fatur: Si, vitium tibi Thessalicis nunc si* (sic ingeminare verba solemus in adfectu animi) *tua forte venenis, quibus multum valuisse Thessalas notum est, mater, et heu! si qua est* (alio suspirat, Iasoni fortasse coniugem esse, cogitans) *posset subcurrere coniuux!* — 200. *Quidue tuos virgo possum resti flere labores?* Pro quidue Aldina habet nam quid, *ta-* cillus ad sensum, sed *ro ve* defendi etiam potest, si ita

interpreteris; Vtinam vel mater, vel coniux iuuate te possint, vel ego adeo ipsa, sed virgo nil habeo, nisi lacrymas. — 201. *Hoc satis* (mallem *haud satis* cum Heinio: sic enim, quae sequuntur, melius cohaerent) nempe *ipsa etiam casus spectare supremos cogar* comes sororis. Ergo hoc vult: *Nec satis est, non permittetur mihi, domi mecum flere imminentia tibi pericula, sed soror, vt antea, coget testem oculatam esse.* — 203. Iam secum ipsa loqui incipit: Et nunc ille neminem sua forte moueri, neminem sui meminisse opinabitur, *cumque omnibus odit me quoque inmeritam, quae vtinam sciret!* tantopere et moueor, et memini, et amo. — 205. Subcurrere igitur nullo modo possum, faciam tamen, si licet, quod poterō. *Illum ego, qui cinis vltimus* (pro *cinerem vltimum, qui diris haeserit aruis*, per campum sparsus sit, *ossaque, quibus tauri saeuusque ignis* (ignis taurorum) *pepererit, componam*, vox sollemnis de ossilegio et cinere in vrna condendo. *Fas, hoc saltem licebit, tunc mihi manes dilexisse viri*, mortuum, *tumuloque has, quae nunc sentio, reddere, via condere, curas.* Adhuc places, Medea!

210 — 236. Venus ipsum penetrare intrat, Circes specie adsumta Medae adfidet, dolosis verbis patriam relinquendi consilium adiuvat, et ad summum amorem incendit. — 211, *Mutata Deam*, singulariter dictum pro forma, maiestate Deae positis, *montitaque Circei Titanida*, Titanis, Solis filiam, Aeetae regis sororem. — 213. Medea, velut leni fallatur imagine somni, quasi per insomnium inani specie decipiatur, *oculos incerta tenet*, ipsa nescit, an visu digna sint, quae videt, *paullatim* primo conicit, mox *putat magni patris esse sororem, tum flebile gaudens* (elegans oxymoron, Homeri *δαμνόςν γυλασασα* Il. 6, 484.) profudit, saeuinaeque ipsa obuiam fert oscula. — 217. *O tandem, vix tandem* (iucunda repetitio!) *reddita dura tuis*, quae in dolorem tuorum tamdiu auisti. Quae te *biugis serpentibus* (cf. supra v. 120.) egit hinc fuga? quae mora, quis locus fuit gratior? — 220. *Ante et Thessalicae carinae petiere*, tantum temporis procul a nobis vixisti, vt interea Thessali, *perque tot infelix frustra vada, maria venerit Iason*. Recte ante memonuit Burmannus, Medeam properare, vt sermonem iniiciat de Iasone, in quo eiusque periculis (*infelix — frustra venit*) tota esset. — 222. *Cetera rumpit*, plura loqui non passa est, *obcurritque regerit Venus: Tu, primo sic loco positum ἐναργώς*, amoris habet

significationem, *tu nunc mihi causa viarum; sola pro solum, tantum, nisi malle post sola, incidere, ita vt ad priora referatur, sic: tu mihi causa viarum sola, tuae venio iuuentae, tibi iuueni vsque nondum peritae, consultura veni, (iam pridem ignaua)*. Haec parenthesis confessionem mihi continere videtur diuturnae absentiae: fateor, me nimis diu abfuisse, sed ignosce; quaeso, nunc tibi eo studio operam daturae. In hac explicatione dissentio ab interpretibus omnibus: *Pio*, qui *iuuentae*, quod mihi Dativus est, pro Genitio sumi maluit, subintell. *causa*, quod durum; *Heinsio*, qui voluit *ignara*, quod vix sensum praebet; *Burmanno* denique, cui placuit *iam pridem gnara*, melius, sed sine causa. Si mecum pro excusatione sumas, optime quadrant sequentia: *absenti ignosce, sed cetera parce, noli queri, neu me meliora sequutam argue*; noli mihi vitio vertere, quod mitius, elementius coelum quaesierim, *reputatus* (reputes) confidetes mecum beneficam Deorum institutionem, *hunc potius orbem omnibus animantibus hominibus communem Deosque crede communes. Patriam inde*, ideo *vocato patria tibi fit, qua, vbi redit itque dies*, totus, quaqua ab oriente ad occidentem late patet, orbis terrarum. — 229. *Nec nos, o nata, malignus, naturae amoenitatibus destitutus, inclemens cluserit quasi carcere hoc vno semper sub frigore, perpetua hyeme, vno eodemque tam frigido coelo Phasis*. — 230. *Fas mihi non habiles, aptos, qui non placerent, fas et tibi linquere Colchos*. Astute firmat in animo Medae patriam relinquendi, a quo iam antea non abhorruerat, consilium! Nec te poenitebit, vti me non poenituit, nam *Ausonii coniux ego regia Pici, Tusci domina maris*. Satis magniloqua in his est Circe: Mythologi enim Picum ab ea narrat adamatum quidem, sed, quod ipsam prae Nympha Canente spreuerit, ideo in auem huius nominis esse mutatum, vti fusius tradidit Ovidius *Metam.* 14, 333 sq. breuius Virgilius *Aen.* 7, 189. vbi vide *Excurs.* Heynii p. 113 et 141. Nec magis vere *Tusci maris dominam se iactat, cuius imperium parua insula contineretur*. — 234. *At tibi, miseranda, quales proci? Sauromatae nempe, cui vadis Hiberno, in eius amplexus ventura es, vel saeuo, rudi, intulto non vna coniux Gelono, qui polygamiam amat*.

237 — 253. Ad haec Medea *Deae iam dudum spernere voces*, non tulit vltra talium procorum mentionem. *Non ita me inmemorem magnae Persides cernis*. Quae ista

Perseis sit, mirum quantum discrepent Mythologi et interpretes. Equidem ipsam Circen intellexerim, scil. Perfae Perseidos filiam, vide Saxe Stemmata Tab. 1. et Heyne d Apollodorum Tab. 9. (Apollonius 3; 478. Hecaten eam ult *Ἐκάρην Περσηίδα*, ergo auiam Medeae.) Hoc igitur ult Medea: Noli credere, te amita dulcissima ita indignam me neptem fore, *ut infelix thalamos ego cogar*; ogi possum, cogi me patiar in illos. *I-præcor, apage! tuque unum pro me dimitte timorem*, alia omnia possia imere, quam ut talibus prociis nubam. — 241. Sed longe aliud me vrit, *tuque*, potes enim, *his*, quae adfligunt mimum *eripe curis*. *Nulla quies animo; nullus sopor vrdua amanti*; quae magnum aliquod et difficile molior. *Mentem repone* emotam quasi, *redde diem noctemque mihi*, quas antea tam quiete transegi, *da previdere vestes tuas omniferas, ipsaque oculos componere* ad quietem, claudere *virga tua magica*. — 248. *Sed et tu, mater, nil prodes mihi — infesta corno omnia*, teque ipsam, *cui viperæ surerunt erines*. — 251. *Conlapsa*, animi deliquium passa *fleuit in iniquae fraudulentæ Veneris sinus*, et signis apertis, quid in animo ageretur, prodidit.

254 — 291. Iam Venus ad rem propius accedit, ipsiusque Iasonis mentionem facit oratione. *Occupat amplexu, furialia, exitialia*, ad furorem impellentia *figit scula, permixtumque odiis*, taedio patriæ *inspirat amorem*. — 256. *Variis moerentem vocibus ambit*, ambagibus titur, *inque alio sermone tenet*, dolorem mox hac, mox illa oratione lenare velle videtur. Noli moerere, *quin; immo vero audi*, quae narrabo, *atque adtolle genas, oculos, vultum erige*. — 259. *Quum lenis curru meo, ad te, tua enim solius causa huc veni v. 223. modo superis auris, ere laborer, forte ratem primo extremo litore terno fuerientem, vela, abutum parantem*, (astute hoc fingit, quo magis Medeam incendat tempusque deliberandi præcidat) *navem, inquam, tam egregiam, qualem ego ex insula mea nunquam dimitterem*. — 263. Ex hac igitur naui vnus træe ceteris ita pulcer, ut ipsa mirarer, adnotat, *ratusque, me vnam esse comitum tuarum, ita adfaturo: Per tibi quis morituri protenus horror*, si quis humanitatis tibi sensus et commiseratio hominis est, qui in ipso mortis articulo *versatur*, (constructio talis *roû per* in iurando et obtestando haud insolita; sic Virgil. Aen. 2, 142: *per, si qua est, quae restet, fides, oro, miserere laborum*) *et quem*

non meritis, meritum videas obcurrere, obliici monstris. — 268. Haec dominae tuae referas, illi has voces hasque manus tendo (hoc tendo proprie ad solas manus pertinet, sed amant poetae in primis vnum verbum duobus vel pluribus iungere substantiuis, quamquam vni tantum proprie aptum sit; omnino ob oculos habuisse videtur Valerius Virgil. Aeu. 3, 176. tendo supinas ad coelum cum voce manus). — 271. Ipsae, ego quas mecum per mille pericula traxi, (grauiter dictum, non sine magno labore per diuersa maria mecum duxi) defecere Deae, deseruisse me videntur. Blanda admodum et adulatoria oratio: quod Deae non possunt, id potest regia tua virgo, haec mihi Dea erit. Spes et via sola, via sola, in qua spem pono salutis est, quam ipsa dederit, si forte dabit, nisi temere spero. Ne vota repellat, ne mea, (adfectus causa repetitam ne) totque numero animas viros, atque haec nomina, tam insignes viros seruet. — 276. Pergit persuadere exemplis superiorum temporum adlatis, nec sine delectu. Quum enim tum satis pia adhuc in patrem fratremque Medea esset, (vide v. 340.) feminas in memoriam renocat, quarum vna patri, altera fratri mortis causae exstitissent, Hippodamiam nempe et Ariadnam. Illa patrem habuit Oenomaum, Elidis regem. Qui quum oraculo monitus esset a genero sibi cauere futuro, pluribus, qui filiae pulcherrimae nuptias ambirent, prociis legem proposuerat, hanc, vt, si curuli secum certamine contendissent, mors victos, victores filia maneret. Sic igitur tredecim, tot enim numerant Mythologi, generosis iuuenibus interemtis, ad idem certamen subeundum adcessit Pelops, Tantalii filius, cuius amore capta Hippodamia patris aurigam vel stabuli praefectum subornauit, vt clauum aliquem rota eximeret, quo factum, vt rex curru excussus paullo post obiret. His ita expositis, non est, quod, quos poeta memorat, duros Pelopis labores, tot procorum ora iugulata, patriosque, quos filia exhorruit, anersata est accis. vterius explicem. Ariadnes autem, Minotiae virginis historia vel tirionibus nota est, quae, quamquam non, quod Iasonem dicere iubet Valerius, ipsa fratrem Minotaurum neci dedit, causa tamen mortis facta est eo, quod Theseo filium traderet, quo duce Labyrinthum adire monstrumque illud biforme trucidare posset. His itaque exemplis ad imitandum propositis Iasonem pergit Medeam excitare: Cur non fas sit et te hospitibus dignis (quibus subcurratur) subcurrere, et Aeneas iubeas mitefcere

ampos, vt purgēs a tot monstris eos occupantibus; *ccidat morte aeterna*, quae nunquam postea renascatur, *Cadmeia seges*, nam dimidiam Cadmeorum dentium partem lectae Minerva dederat, (v. Apollon. 3, 1175. Apollodor. 9, 23.) *et tauri viso hospite fumantes*, igniuomi. Wakefield ad Lucret. 3, 1004. emendat: *Te quoque et Acaeos ulcis* (nam scripti dant *subeas* pro *iubeas*) *mitescere campos*, vel potius: *Te quoque? En! Acaeos iubeas mitescere campos: Occidat aeterna tandem Cadmeia nocte* (non morte, nam haec vox statim redit v. 285. et mors poetis dicitur *nox*). *Iam seges cet.* Haec igitur Wakef. pleraque acute. — 284. *Heu mihi!* vtinam viuus possim persolvere grates, attamen sciat, hoc, quod ipsa a laeva morte seruauit, corpus animamque ipsi me debere ac deuouere. — 286. *Miserabitur ergo? Dic, ait, an potius?* Abrumpit orationem, quod solemus animo commoti, *strictumque* ruebat, in eo erat, vt rueret *in ensē*. — 288. Ne vero manum sibi inferret, *promisi tuo nomine, ne falle, precor*, fac, vt stare me promissis sentiat: quamquam enim *ipssa mouerit adloquio casuque viri*, miseratione ducta promta ipsa esse ad subcurrendum ei artibus meis, *te tamen passa rogari sum potius*, malui hoc eum tibi debere, *tu laude noua*, cuius nondum experimentum fecisti, *tu subplice digno dignior es*; (iucunda eiusdem verbi repetitio, Iasoni non minus, quam Medaeae honorifica) *fat fama meis iam parta uenenis*, ego annis prouectior satis laudis mihi magicis artibus conciliaui.

292 — 299. Medea ad haec uehementissima commouetur ira. *Graui vultu diu audierat, vix animos iram dextramque continens, quin ipsa loquentis iret, volaret in ora Deae: tanta pudor aestuat ira*, pudibunda exardescit, *verba cauens*, talia vel audire timuit, i. q. paullo post: *diras cupit euadere voces*. — *horror molles inuaserat annos*. Heinsius olim maluit *artus*; nollem factum! longe doctius magisque poeticum est *annos*. Adposite laudat Burmannus *aetatem mollem* Ouid. Arte 1, 10. et *rudes annos* Quintilian. Instit. Orat. 1, 1. Erat nempe liberaliter educata Medea, quae, adhucdum miseratione magis, quam amore Iasonis ducta, ad exempla virginum, quae patres fratresque occidissent, proposita cohortuit. — 296. *Iamque toro, cervicalibus infelix obstruit aures* — *prensa*, deprehensa, in angustias coacta *rupta condi tellure premique iam dudum cupit* (optatum sollemnē in summo periculo versantium)

ae diras, quae patrem et fratrem et patriam prodere supererent, euadere Voces.

300 — 306. Venus pergit admonere, iubet sequi, tandem abit, ita tamen, ut portis palatii expectet in ipsa. Desertam igitur se videt Medea, ut olim Pentheus. — 301. *Ceu saeuus, iratus Bacchus in aula Echionia, Thebanum* (cf. infra 544.) *Pentheus, iniectis per roscida, vino madida cornua vinclis, quoniam Pentheus vinculis eum tradiderat, deserit, effugit.* (*Iniectis vinclis, suadentibus ante eum Pio, Vossio, Heinio et Burmanno, primus in textum recepit Harlesius; priores habent insertis vittis, quod nihil est*); — 303. *Quum tenet ille Deum, Deo se plenum, in furorem actum animaduertit, pudibundaque tegmina matris, habitum Bacchantium* (Heinsius mauult *furibundaeque agmina matris; nil opus!*) *tympanaque, et subito miser adiecit hastam mollem thyrsum, quo non acuto illo quidem, uti ensis, sed obtuso, ad necem tamen a matre ignara eiusque comitibus verberari se sentiret.* Bacchum in vincula coniectum a Pentheo poeta noster sine dubio sumit ex Euripidis Bacchis v. 503 - 518. quem eundem iisdem fere verbis expressit Horatius Epp. 1, 16, 73 sq. Necem Pentheo a matre inflictam more suo, id est, viuidis coloribus et ad miserationem commouendam apte pinxit Ovidius Metam. 3, 708 sq. — 305. *Iland aliter deserta pauet, tectisque negat procedere virgo.* Hactenus adhuc dum fortem se gerit Medea; amat, miseratur Iasonem, miseranda ipsa magis, quam culpanda, quae ipsarum Dearum lenociniis labefactaretur. Videt adhuc meliora probatque, perstat in eo, ut domo nolit excedere; at vero

307 — 322. deteriora mox incipit sequi. Tanta est animi perturbatio, ut adfectus tradat adfectum, ut amorem inter et sensum pudoris mens fluctuet. *Contra saeuus, vehementissimus amor, contra periturus* indubiae morti traditus Iason, *et auditae crescunt in pectore voces:* ad quae modo obturauerat aures verba, eorum tamen semina furtim in animum delapsa, radices sensim egere, et incrementa ceperunt. — 309. Videt, se peregrini hominis causa inpiam in patrem suaeque ipsius famae prodigam fore, et, quidquid Deorum Dearumve apud superos et inferos est, implorat; *pulsat humum, quoniam infernalibus invocat numina.* Sic vir doctus (Lortin) in Miscell. Obs. Batavis Vol. 1. p. 160. ex Homero Il. 9, 568. *γαλαν πολυφερβην χερσιν αλοια, κικλησκουσ' Αιδην και Επειτην Περσε-*

lōvuv. — *manibusque inmurmurat vncis, incurvatis, ta-*
te secum loquitur. (arcanum murmur anhelans Sil. Ital.
 3, 428.) *noctis heram Ditemque ciens, subcurrere beatre*
videns diu adflictam morte velint, ipsūque simul deante
recte recepit Harlesius e Bononiensi pro vulgato di-
mittere. Sic Virgil. Aen. 9, 527. 10, 662.) *leto, quem*
propter furib, quo non inprecatur mortem Iasoni, sed est
moris significatio, uti Horatii illud Od. 3, 9. 24. tecum
iuere amem, tecum obeam libens. — 315. *absentem sae-*
missima, iratissima poscit Pelian, optat praesentem habere,
 et os inuadat. — 317. *Saepe suas misero promittere, addi-*
cere destinat. statuit artes magicas, *mox denegat,* (dein
 tegat Dorvil. ad Chariton. p. 570. ed. Lips.) *atque una potius*
lecerit in ira. Quid sibi velit Valerius, facile est ad in-
 tellegendum: stat sententia, certa tandem est, suae Iasonem
 orti permittere; sed insolentior est verbi *decernere* con-
 structio. — 319. *neque tam turpi semper, diutius amoris*
proclamat, clara voce pronuntiat, *neque opem viresque,*
 quibus valeat, *ignoto, peregrino daturam.* Sic toro re-
 cumbit, donec denuo vocari sibi videtur, ianuaeque car-
 lines iterum opinatur moueri.

323 — 345. Mutat igitur subito mentem, opemque Ia-
 soni ferre denuo constituit. Quum ergo numine quodam
ventus vinci, totum animum impelli, obsideri *sentiret,* et
absisum excussum esse, euanuisse, quidquid pudor ante
nonebat, tum thalami penetrabile interius conclauē petit,
 ubi herbas seruabat conditas, *auxilia, quae maxima, prae-*
entissima norat, pro rege, principe Haemoniae, Thessalicæ
arinae quaesitura, — 327. *procul magicis spirantia tecta*
venenis, odores herbarum ex conclauē late sparsi sunt,
oblata contra omnia, ob oculos habebat totum venenorum
 apparatus, *quae Ponto, ex terris Ponto adiacentibus, quae*
manibus eruit imis, e tumulis, sepulcris conlecta, et quae
anguineae Lunae distrinxit (mel. *destrinxit,* deterfit) *ab-*
ra, spumam nempe, quam Luna venenarum carminibus,
 quibus coelo deduceretur, irata emittere, et in herbas et
 gramina effundere credebatur. Similis locus est Ovidii
 Amor. 2. 1. 23. *carmine sanguineae deducunt cornua lunae.*
 In longo eiusdem Medae medicaminum indice apud eum-
 dem Ovidium Metam. 7, 264 sq. sunt etiam *exceptae Luna*
verno nocte pruinae; vide et nostrum supra 6, 447. *Atracis*
Lunam veneno spumantem. — 331. Iam vero Iasoni suo
 potissimum profutura venena eliget. Minime vero. (cf. ad

totum locum Apollon. 3, 801 sq.) Laudabunt mecum omnes
 poetae commentum, quo honori Medae denuo consulti,
 sensumque pudoris semel adhuc in animum eius iubet
 redire. Quid? si his venenis, ita loquentem inducit mi-
 serandam virginem, quid? si in me ipsam vtar? *Tunc*
sequeris, agas, facias quidquam, aut patiare pudendum,
nefas, quum tibi tot mortes, tot herbae mortiferae, scelerit-
que brevissima tanti effugia, viae, quibus euitare possim,
brevissimae? — 333. Haec dicens, qua non velocior vlla
pestis erat — Hoc recepi ex felicissima Dorvillii ad Chariton-
 p. 570. ed. Lips. coniectura; vulgata enim: *qua non velocius*
vlla pestiferam — lustrat. defendi nullo modo potest,
 quum *pestiferam* non habeat, cui respondeat, substanti-
 vum; — sed talem *pestem*, efficacissimum, praesentissimum
 venenum *toto nequidquam lumine lustrat*, oculorum ani-
 mique aciem intendit, sed frustra, dubia manet, *cuncta-*
turque super, diutius quaerit, *morituraque conglit irat*,
 quo diutius inmoratur herbarum lustrationi, eo maior
 voluntariae mortis inpetus fit. Sed praevalet mox vitae
 longioris amor. — 336. *O nimium iucunda dies vita, quam*
cara sub ipsa morte magis, numquam gratior atque iucun-
dior, quam quum propius absumus a morte. (Sed haec
 sunt verba poetae, non Medae.) — 337. *stetit et sepe*
mirata furem est, quae tam temere consilium ceperit
 moriendi. Nunc ipsa Medea loquens inducitur: *Occidis*
heu! sic igitur mori vis? primo potes hoc durare sub
(redundat, vt saepe) aevo, in flore aetatis constituta hanc
talem animo concipere cogitationem possis, et in ea per-
sistere? — nec lucis, vitae videris percipias vlla, nec iuventas
gaudia? nec dulces videris fratris pubescere malas, qui
solus mas est, quem amani hucusque, amare debui? Et
(elegans conuersio, qua poeta ad Iasonem reuertere iubet
Medeam) si perstem in moriendi consilio, in vna duo
moriemur, nescis morte tua perire simul Iasonem (cf. Ovid.
Metam. 2, 609. duo nunc moriemur in vna, et 3, 473. anima
moriemur in vna) Iasonem inquam, quem nefas esset
perire, est enim primaeuus, aetate quum maxime floret,
qui te nunc inuocat vnam, in te sola spem omnem atque
fiduciam ponit, qui rogat, quemque primum in litore nostro
vidi. — 344. 345. Iam vero oratio transfilit ad patrem:
Cur tibi fallaces placuit coniungere dextras? Tunc poteras
istis iuuenem non perdere monstris protenus? ipsa etiam
fateor, tunc ipsa volebam. Post versum 344. codex regius

bet: *Acta parens, si poscenti sua fulua negasses Vellera,*
patrium vetuisses Phasiu adire, de quibus quid senserit
 aestantiff. Beckius in noua bibl. philol. Vol. 1. Fasc. 2.
 169. hic adscribere liceat: "Duo versus, qui sunt in
 gio codice, nescio quomodo Burmannus pro Valerianis
 ibere potuerit. — Sed vt iam scribitur, non constat ora-
 o; requiritur enim Vocatiuus, ad quem dirigat oratio-
 em Medea, neque commode quis dixerit: *tunc poteras*
in perdere Legendum: *Tunc pater, atque istis,* vt iam
 ocuit Balbus, nec abludivit Cod. Carrionis." Hactenus
 Beckius, cuius sententia haec est, vt, interrogationis nota
 post *dextras* eiecta, et commate post *pater* posito, sic
 scribas: *Cur tibi fallaces placuit coniungere dextras tunc*
pater, atque (cur placuit) *istis inuenem non perdere mon-*
itis proteus? Recepti igitur emendationem felicissimam.
 146. *ipsa etiam, fateor, tunc ipsa volebam,* voluissem,
 dum erroneum esse Iasonem et piratam opinarer, qui vellus
 tibi auertere vi vellet.

347—370. Nunc tota in Iasone denuo est Medea, quem
 antea auersata erat, Circen ipsam inplorat, et ad deligen-
 las efficacissimas properat herbas. *Testor cara tuas, Circe*
Titania, voces, obtestor, prouoco ad promissa tua (dixerat
 nim v. 223. *tu mihi causa viarum.* — *sola tuae venio*
uentae) tua me grandaeva, (grandaevae) *fatigant,* totam
 occupant *consilia,* et *monitis cedo minor,* vel aetate, vt
 ad *grandaevam,* vel prudentia, vt ad *consilium* referatur. —
 350. Rursus ad Haemonii iuuenis *curamque metumque,*
 morem de iuvene sollicitum *vertitur,* propter hunc solum
 leu *vivere gaudens siue mori, quodcumque velit,* cum eo,
 ront ipsi placeret, et vivere et mori parata. *Maiora*
fficaciora carmina Hecaten, maiores vires praesentiora ve-
ena sibi inmittere precatur, nec notis vulgaribus venenis
contenta stabat, pro erat, sed cum *εὐάγγελ* quadam, non
 abbat otiosa, *sed cingitur sinu ultor* Apollon. 1, 867. et
 sua sibi *fiida magis vis nulla,* quo nullum potentius nosset
 venenum, *Promethee florem de sanguine fibrae Caucasum,*
 in Caucaso monte e sanguine iecoris Promethei proгна-
 tam florem, *tonitru nutritaque gramma,* eundem florem
 later tonitrua felicitis praesercentem, promit rex arcula,
 quae *gramina facer* vel Promethei Dei (v. 368.) vel vene-
 riciis destinatus *ertior niues inter tristesque pru nas,* per
 rigora, *hyemes durat edi que* indurat et marcida facit;
 dum *viscere,* iecinore Promethei *vultur adeso,* depaste

tamen cum Burmanno malit *vallibus*, i. e. alueis, vel ad Wakefieldio ad Lucret. 1, 1084. *subque suis*, nec me sentientem admodum habebit. — 392. *Iam stabulis gibusque*, armentis et pecudibus *pauor*, strepitusque *puleris inciderat*, ipsi manes excitatos se sollicitatos sentiebant: *stupet ipsa graui noxi tardior umbra*, ut solitum se protrahi ipsiorique caligine inuoluta sibi debatur. Cf. de his magicis Medeae artibus Apollon. 5, 530 sq. — 394. *Iamque tremens de euentu anxia laeta sequitur Venus*; utque in syluam lucumque Hecates venerant, *subito ante oculos nondum speratus*, opinione citius *emieuit*, exquisite pro profiliuit, *viditque prior conterrita virgo*, ad conspectum cohorrui. — 398. *Atque hinc* (recepti praeunte Bononiensi et Heinsio pro *hic*, ut sequenti inde respondeat). *se profugam volucris Thaumantia hinc ala sustulit*, peractis Iunonis mandatis v. 188. relicto Iasone in Olympum rediit; *inde* ex altera parte *Venus detraha dilabssa clam effugit*, subduxit se *tenenti*.

400 — 430. Sic sola relicta Medea cum solo Iasone. Prius vero, quam sermonem miscentes inducit poeta, in utrisque amantibus animi motus existerint, admodum luxurianter non vna, sed tribus inlustrat comparationibus. *Obuius ut quum pauor*, terror Panicus *obiectus sera* (abundat) *nocte magistris pastoribus* (cf. 6, 416.) *pecoribus se impingit*, (gravius, quam *inciderat*, paullo ante 398) *equalesue profundum per Chaos*, regnum inferorum, *ingenti iacens ore* (1, 831.) *obcurrunt caecae*, quae corpora videntur habere, sed non nisi simulacra sunt corporum vno verbo inanes *sine vocibus silentes umbras*; *haud secus obuiam sibi facti Iason et Medea, iunctaque subibant*, prope ex aduerso stabant, *abietibus tacitis aut inmotis cyparissis adsimiles*, *rapidus nondum quas miscuit auster*. Ad verbum desumpta ex Apollonio 3, 967. τῷ δ' ἄνεω καὶ ἀναδόντες ἰφίστασαν ἀλλήλοισιν, ἢ δρυσίν, ἢ μακροῖσιν ἐσιδόμενοι ἰλιότησιν, αἱ τὸ παραῖσσον ἐκλήθη ἐν οὐρανῶσιν ἐρηλ'ωνται νηυσὶν. — 407. Ergo, dum silentes demissoque vultu ita contra se stant, *noxque suum peragebat iter*, in eo erat, ut perageret, diesque prope inlucescere incipiebat, iamiam Iasonem vultum erigere, *farique cupit Medeu priorem*. Bene consulti pudori virginis poeta, qui loquendi cupidae prioris tamen sermocinationis partes non tribuit. — 410. Quam ut anxiam multaque fundentem lacrymas, *flagrantesque genas vidit, miserumque*, qui misericordiam moueret, (Ovidius aliquo-

as Metam. 10, 411. noſter infra 514. *aegrum pudorem, ut tandem voces dedit, et ſolatus amantem eſt.* Solatus? vero, quae ſequitur oratio, nihil habet ſolatii, immo ſo nil niſi querelas de iniquitate patris continet, nec ſi adeo Medaeae parcit v. 518. *Ferſne aliquam ſpem lucis?* ebraiſimum fere redolet, de quo tamen Valerius non cotauit: forſtaſſe obuerſatus eſt Cicero, qui pro lege Manilia c. 12. *lucem pro felicitate poſuit;* veri tamen ſimile vitam noſter voluit intellegi. — 415. *inſando, iniquiſimo, perfido parenti.* — 418. *ſic te ſub* (καρῆλας, vt epe) *teſte, te praefente, (adſuit enim; v. ſupra 103.) reſti,* repudiari *fas me tuum,* qui tantopere te colo, amo? *ſas da vocibus aures,* aequis auribus aequoque animo idias. — 420. *Nec pater ille tuis tantis me obponere miſtris, aut tales voluit me pendere poenas.* Sic vulgata, urmannus exemplis aliis, vbi ille et ante permutantur, totus dubitat, annon ſcribendum ſit: *nec pater ante tus.* Ego vero non dubitavi in textum recipere. Vt etiam, hoc vult Iason, patris tui copia mihi facta, ego de vellus ab eo petii, nihil aliud a me poſtulauit, quam in debellandis eum Scythiſ adiuuarem. Adiuui ſtrenue, ſe ſine iactura ſodalium. An monſtris me obicere nunc ſit, vbi *iacet externa enſpide,* hoſtili lancea *Canthus?* (317.) *quodque meus veſtris caecidit pro moenibus Iphis?* Iam nulla ſit mentio libro 6. in certamine cum Scythiſ, et ſed aliquot verſiculi intercederunt. Libro tamen 1, 441. praedicatur mors in Scythica arena.) *aut Scythiae tanta* ex altera parte *manus* ſcil. cecidit, quod repetendum eſt praecedenti verſu. — 424. *Iuſſiſſet,* iubere potuiſſet *abire perfidus;* iam vero *ſpem mihi promiſſam per* hae *discrimina ruruſus noua, et qua lege,* quam duris conditionibus *reddat,* exſoluat, *vides.* *Obcumbere tandem,* ita fata velint, *poſſumus, idque ſedet,* firmiter apud animi conſtitui (addē magis, vel potius, quod Latini haud ſo, vt μάλλον Graeci, ſolent omittere) *quam non quae-* *umque ſubire patris iuſſa tui; nunquam ſine vell. re abibo* *inc ego,* (hoc ego h. l. haud exigua grauitate habet) *egenerem,* ignauum, timidum *neo me tu prima videbis.* *atis fortiter dicta, malle magis blande, quod meo qua-* *cunquē iudicio eo poterat, vt renuntiare dicta patri Me-* *cam rogaret.*

431 — 461. Medea ad haec reſpondet, tandemque heras tradit Iasoni. *Tremens vt ſubplicitis non tam verbis,*

quam vultu ora conticuiffe viri videt, iamque et sua verba
 reposci. cupide expectari, nec quibus incipiat demens,
 extra se posita, animo vehementer perturbata videt, ordus
 nec quo, quocumq; tonus. quibus finibus verba contineret,
 prima cupiens (ita plenus animus erat) effundere vult
 omnia, sed nec prima pudor dat verba timentis, ne vnum
 quidem verbulum prae pudore potuit proferre. Elegan-
 tissimus locus, cuius fundus est Apollonius 3, 1010. οὐ
 ἔχον ἄττι κάρουθεν ἔπος προτιυδῆσαιτο, ἀλλ' ἀμυδις μὲνἄνω
 πολλὰ πάντ' ἀγορεύσαι, quae more suo, nec infelicitet,
 hoc loco saltem, magis exornauit Valerius. — 436. Haeret,
 paullisper seruat silentium, et vix tandem adtolleps lumen
 fatur: (et fatur egregie) Quid, cur vero, precor, in nostras
 venisti terras, Thessale, e terra tam remota? Unde mei,
 quae femina sum, spes vlla tibi? cur non ipse tua, qui
 vir es et heros, virtute fretus tantos petiisti labores?
 Nempe, ita vero est, ego, ego inquam, si patriis timuisse
 excedere lectis, occideras, actum de te erat, nempe, et pro-
 fectio hanc (δεικτικῶς, manu pectori inposita) animam
 meam, me fors funeris sacra manebat, ego tibi non te-
 venisti, tecum moritura fuisset. (Hanc animam ad Iu-
 nem refert Burmannus eam ob causam, quod in primo
 adloquio Medea, a morte Iasonis suam pendere, non sine
 decore profiteri potuisse videatur. Quam sententiam pro-
 mit hoc, quod idem tum bis (cf. occideras v. 44.) dixisse
 credenda sit Medea, nec absolum mihi videtur, virginem,
 quae iam antea, sibi saltem v. 351, falsa esset, se cum I-
 sone mori non recusare, quaeque iam in eo esset, vt her-
 bas venenatas traderet, simpliciter atque aperte animi sensum
 promere.) — 441. En ubi nunc Iuno, ubi Minerva tuas
 sola tibi quoniam adsum extornae regina domus, peregrinae
 regis filia. Nec adiuuant me nunc sylvas Aetida, magis
 quam non nisi piam Hecates sacerdotem hucusque non
 rant, iam cum peregrino conloquentem. — 446. Sed vicia
 sunt fatis tuis, tuo mortis periculo; cape munera subple-
 tam vehementer petita, exoptata non mea, Maferius sub-
 plet: sed Deorum, aut verius Iasonis. Heinsius: non
 mea, sed Hecates. Quorum nihil ad palatum est quae
 lecumque meum. Ego igitur malim iungere cum proce-
 cedentibus fatis tuis victa, misericordia tui magis mota
 quam animo obsequuta meo tibi do munera ista. — 447.
 Pelias si iterum in alios casus, aliasque inmittet mittet
 (nil amplius) vrbes, heu formae ne crede tuas. Hoc bene

numentum: laudo pulcritudinem, sed vereor, vt vniquam errarum inuenias, quæ tantopere te amet, tanto suo periculo te velit adiuuare. — 449. *Titania iamque gramina Promethei, fufius fupra, defcripta v. 356 fq. Perfœasque Iecates v. 353, 364. finu depromere e zona, μύτρας vires venena coeperat*, nondum in manus dederat, fed inter romendum ita pergit: Si quam tamen fper ponis in Iiis, vel tua ipfius virtute, etiam nunc fine me infonem, *nifero dimitte parenti*, ne inopia tui amore in parentem am. — 456. *Dixerat, extemplo*, periculum enim erat in mora, quia diluculum adpropinquabat, quod ἀστρονομικῶς ita poeta effert: *nam iam* (lic enim lego pro *neque enim*, vnde lenfum commodum extricare non poffum) *matura rubant fidera*, matura nempe occafui, iam in eo erant, vt occiderent, (*cadentia fidera* Virgil. Aen. 2, 9.) et *extremum*, qui vltimus omnium, non nifi die instante, occidit, *subfixerat*, diutius remorata erat fc. Medea arte magica axe ad polum Arcticum (axis enim eft feptemtrio, qui Græcis ἀμαξία dicitur. Sic Seruius ad Virgil. Ge. 3, 351. cf. infra v. 560.) — *extemplo* igitur, non fine gemitu amen et multæ lacrymis, iuueni medicamina non *fecus*, cumque iis patriam, *famam, decus obicit*, tradit. *Ille nanu fubit*, prehendit, Apollon. 3, 1014. αὐτὰρ ὁ γ' αἰψὰ χερσὶν ὑπέδακτο γυγῆδας, et vim conripit feftinanter omnem, totam medicaminum copiam.

462 — 472. Iam vero Medea eo progrefsa, vnde pedem referre non poffet, arma Iafonis magicis artibus, firmat utque corroborat, eumque medicaminum docet vsum. *Vbi non reuocabilis vniquam, ceffit ab ore pudor* (sententiam intexit poeta veriffimam, vtiliffimam) *propiorque inleuit*, conripuit *Erinyes*, non *Furia*, fed furor amoris, *carmina nunc totos voluit figitque per artus Aefonidae*, totum corpus, membra, olla et medullas incantando corroborat, *totum fepteno murmure fertur per clypeum*, fepties, quo in numero vim aliquam inelle crediderunt, tenui voce clypeum per omnes partes confecrat, *grauioremm reddit haftam*, pondus addit, *iamque fui tauris languent, abfentibus ignes*, tanta eft carminum efficacia, vt eminus adeo vim exferant, ignesque taurorum abfentium minui, deferuefcere incipiant. — 467. *Nunc age et has criftas galeamque refume, quam modo funerea tenuit Discordia dextra*. Medea fine dubio galeam aliquantis per ponere Iafonem iufferat; cui quum vim difcordiae indidiffet,

reddit. Quod ipsa Discordia, quasi praefens, non ad-
spectabilis tamen, galeam manibus tractauerit, est fictio
poetica, non nimis premenda. Infra v. 632. ubi galea
vim suam exlerit, *Fartareo veneno infecta dicitur.* —
469. *Hanc iace per medias, quum verteris aequora, campum*
exaraueris, messes, segetem Cadmeam. — 470. *Ipsae fremunt,*
ira percitus mirabitur, et me respiciet fortasse pater,
suspectam habebit.

472 — 487. Alia nunc sollicitudo miserae animum pro-
mit Medae. Quid si, secum ait, Iason, beneficii in eum
conlati inmemor, me deserat? Mentem super alta ferebat
aequora, Argonautas sine se abire videt, *adripit dextram*
Iasonis, ac subiussit, vultu demisso, profatur: (mollissima
est, quae sequitur, oratio) Sis memor mei, contra memor
ipsa manebo tui. Quando hinc aberis, dic, quaeso, pro-
fundi immensi quod coeli spectabo latus? dic, quam coeli
plagam petiturus sis, ut eo semper vultum animumque
dirigam. *Sed te quoque tangat aliqua cura* (modestius
quam amor) *mei, quocumque loco, ubicumque terrarum*
sis, quocumque per annos vitae tuae. Hunc te quale
nunc sis, quam plena periculi praefens tua conditio sit,
meminisse velis, et nostra fateri munera, mihi salutem ac-
ceptam referre, seruatam nec pudeat virginis arte. —
48. *A! heu mihi! cur nullos stringunt tua lumina fletus,*
ne lacrymulam quidem in genis tuis video oboriri. Qui
sensus tamen excipere non possit, nisi cum Heinsio ponat
nulli. Burmannus I. pro *stringunt* coniecerat *spargunt,*
Burmannus II. ad Anthol. T. 1. p. 162. *stringunt.* Palmam
sine dubio praeripuit omnibus Ruhnkenius, qui sic re-
spondet: *cur nulli tinguntur lumina fletu?* v. Santenium ad
Propert, p. 915. — *Disimulata, te ipsum celare velle videris,*
me mox ab irato patre, et merito quidem meo, mortem
manere, animus tibi est in patria, te contra felicia regna
manent et coniux et natae, ego prodita, neglecta, deserta
obibo. Nec queror, sit ita, et pro te (tenuissimi amoris
testificatio!) *pro te lucem quoque, vitam adeo, et laeta*
quidem retinquam.

488 — 510. Ad haec non minus liberaliter et blande
respondet Iason, fideique Medae perpetuam sanctissime
pollicetur. — 489. *Tacitis cantibus, magicis ipsum inscium*
flexerat, et simili mutuo adflarat amore. — 490. *Tunc*
Iasonem credis quidquam velle, in optatis habere, et vlla

patri sine te loca, adire, et laeto animo tibi vivere? — Redde tyranno patri, recipe ingratos atque exsue cantus, solus incantamenta, viresque per ea datas resume. Quis mihi lucis, vitae amor, cur patriam reuifere optem, si non et genitor, quem falso in uiuis adhuc esse credebat, te conseruatricem meam primam, prius adeo quam me amplectitur, teque Graecia tuo, tibi debito vellere fulgentem gaudens spectat, et ad primos fluctus, primum litus procumbit, expectabunda et gratulatura litus occupat. Apollon. 3, 995. ἠϊόνασσιν ἐΦαζόμεναυι γοάουσι. et v. 1122. τιμήσσαυ γυναικί καὶ ἀνδράσιν, αἰδολῆ τε ἕσσαυι. — 497. Respice ad has voces, adtende, et numquam ex animo dimitte, et iam, precor, adhue, coniusc, en tibi dextram meam, tuque vicissim cedo tuam; numquam sine te vinere cupio, coniugio me tuo dignum habere velis. Per te, quae superis diuisque potentior imis, (admodum adulatorie!) perque haec, virgo, (hoc recepi pro vulgato ergo, praecunte Bononiensi, Heinsio et Cupero Obfl. p. 283.) tuo redeuntia e nubibus, vt iterum conspiciantur (cf. v. 456.) sidera nutu, — per has nostri discriminis horas, quibus quummaxime pericula mihi instare video. Cuperus l. l. ex Scholiaſte Apollonii 2, 257. monet, veteres primum per Deos, deinde per infortunia sua iurasse. — 501. Si ego vnquam vel meriti tui, vel noctis huius inmemor sim, tuque, quae mei amore et thronum, et patriam et parentes reliqueris, fidem fallere videas, tum me non tauros iuuet euasſe, tum me lectis tua turbet in ipsis flamma (respicere hic poetam ad incendium, quod Medea postea temporis Creusae et Creontis domui inmisit, recte obseruat Burmannus). — 509. Audiit, atque simul meritis periuria poenis despondet, poenas in antecessum meritas perinriis destinat, inflicturnque se certissime spondet Furor, questus semper vltus amantis, qui questus amantium de periuriis semper audit, perfidosque poenis persequitur.

511 — 518. Medea, quum, quam terribilis sit velleris custos draco, Iasoni experimento facto ostendisset, tandem in urbem redit. Perstant defixus eodem loco vterque, et nunc ora leuant audaci laeta iuuenta, quoties iuuenili confidentia laetitiam prae se ferunt, ora simul tobies dulces rapientia vultus, Apollon. 3, 1018. τῆς δ' αἰμαρρυγῆς ὀΦθαλμῶν ἤπραζεν. deicit hinc vultus aeger pudor, haec ipsa tamen laetitia sollicitudine et pudore interpellata est, ita vt limis tantum et obliquis, oculis sese inuicem spectarent;

mora dietis redditur, silentes iterum adstant, mox tamen rursus conterret Iasona virgo, nouum narrat ab ipso subeundum periculum. Adcipe, quis, quam dirus in Aetolia, Phrixii, Aeoli nepotis mansit te vellere custos. Nondum promissa peregi, nondum omnia dixi, quae tua casti factura sum. — 520. Auet periculum: Vix ego arte magica, quaeque eam me docuit, Hecate, vix tu tuique sodales fortitudine pares erimus draconi. — 522. Vix ut virum doceat, quae monstra vincenda supersint, protensus inmensis recubantem anfractibus, spiris, ductibus v. 167. anguem turbat, lacessit, et Haemonii ducis Iasonis umbram obiicit. — 525. Ille, quod haud alias facere conuenit, statit in altum porrectus, et trepidantia torfit sibilam, linguam celerrime motam, vibrantem et sibilantem, et postquam metu, timidus circum vellus se sursum prouoluerat, ita ut tota arbor cohorreret, tum denum obfusus, quod aiunt, agit, incipit inde sequi umbram, quam videt, et furit ore, dentibus per auras, sed vacuo, aera manente. — 529. Admirabundus stupet Iason, frigidusque adstat ense stricto. Medea trahit, retrahit ridens, tandemque angue represso, coercitoque, mitigato, ait: Hunc tibi postquam parat, inmittet iratus pater. Heu miser, tantis iterum carpende sollicitande periculis! — 534. Utinam videam te nullo, facili saltem labore ipsam caeruleis necibus, spiri draconis squalentem obfuscata arborem conscendere, ipsaque peruigilis calcare lumina monstri. Contingat vix deinde mori. (Vix non placet, quamquam Burmannus saepe idem notare, quod mox, statim, contendat. Bononiensis habet sic, quod rectius puto). — 537. Sic fata sub extremis umbris, aurora adpropinquante in moenia se tulit Medea.

539 — 555. Qui Iasonem ancoras soluisse longeque iam abesse crediderat Aetes, pugnae contra paratum stare in campo eundem audit; tauros itaque stabulis emitti, et lemma promi iubet. *Iam puniceo Aurorae regem spes vana sub ortu extulerat, quantis undis nox vna diremerit, quantum maris spatium fugiens vna nocte emensus esset Iason; libere frusto iam vultus aperto, an libere prospicere in altum possit, totumque mare sileat ut prius, (sic ordines verba) nullus remorum remigumque sonitus audiatur, nusquam nauigium adpareat, uti ante Argonautarum aduentum; dumque ea longe explorare queat. (queat? Librarius sine dubio debetur, non poetae. Pius iam olim pro eo contit-*

erat parat, eumque sequuntur Aldina, Engentina, Coli-
 onia et Gryphiana. Quid si propius ad literarum ductum
 ribas meas, in eo est, ut montem conscendat, vel litus
 (eat?) quum Echion Arcas Argonauta, legatus a Iasone
 illius, quo munere functum supra aliquoties habuimus
 440. 4, 134. et 734. Iasonem tauros in campo Martis
 spectare nuntiaret. — 546. *En vocor, en vitro — en*
 repetitum ironicam habet admirationem: ita vero for-
 est iuuenis, ut me prouocet ipse, *spesque addidit ausa*,
 Iacurinus dictum, quod, nisi corruptum sit, nihil aliud
 significare potest, quam spes auxit ausa, ausa ausis addit. —
 547. Rex, quasi aciem instruat, partes distribuit. *Vos*
mhi, tauri, primum asquora, planum solidumque campum
glebas inuertite, conuertite, comminuite, nunc totas
aperite, emittite et voluite alias post alias flammis; exeat,
procreseat messis, leges Haemonio colono (contemtim) me-
moranda, cuius, dum viuet, si viuet, nunquam obliuiscet-
tur. Tuque, nata, tuum draconem da, obpone parti Grae-
corum, sodalibus circumstantibus, (cf. v. 557.) si forte Opit-
ulari Iasoni suo audeant. Ipsius solo adspectu pereant;
quin vellera et ipsa terga mihi diros seruent infecta cruo-
res. Stellulam praefixerunt, et varia hariolati sunt com-
 mentatores, quod idem et mihi liceat. Aliquem sensum
 inuenisse mihi visus sum, si ita interpretarer: *quin*, si ita
 audaces sint Argonautae, ut cum dracone dimicare susti-
 neant, *vellus aureum et ipsa terga*, draconis nempe *in-*
fecta confersa *diros cruores*, hostium execrandorum, qui
 rapere vellent, *seruent* memoriae causa, ut signa sint for-
 titudinis, qua vellus suae custodiae traditum draco defen-
 derit. Erat etiam, vbi *diris cruoribus* Medae venena
 significari putarem, legeremque: *diri seruent in laesa*
sc. vellera, ne rapiantur, *cruores*, ut rex pergat mandata
 dare filiae, ut arte sua magica inungat et vellus et draco-
 nem; sed audacius hoc esse ipse confiteor. — 553. *Fatur*,
 hoc grauius hoc loco, quam *dicit*, habet enim notionem
 iubentis, et *effusis* e stabulo *tauris iubet asquora pandi*,
 planitiem aperiri. *Pars*, alii regis ministri Echionii Cad-
 mei, Thebani (ab Echione, vno ex Cadmi comitibus,
 cf. supra v. 301.) *dentis* Singul. pro Plurali *inmania* saeua
semina subeant, sinu vestium excipiant, (cf. supra v. 460.) —
pars, alii *aratri diri* (malleum *duri*, quod fere sol-
 lemne est *aratri* apud poetas epitheton, praesertim quum
diri cruores modo v. 552. adfuerint) *portant graue robur*.

556 — 563. Iason interea sortem suam expectat in-
 pidus. *Pagasaeta*, Thessala *iuventus prosequuta stipata*,
maxima quisque dicta dedit, fortitudinem ducis iactat, re-
 eiferatur, conuictiatur (sic *magnam sonantes* 1. 262. *mag-*
dieta volant 5, 600.) *faenisque periculi plenis procul*
cessit ab agris. — 559. *Fixerat ille gradus*, composuit
 intentus stetit, *totoque ex agmine solus stabat*, *ut extremus*
desertus ab orbibus stellis axis, *polus arcticus*, (v. supra 457.)
 h. l. *Arctos sidus*, *Vrta*, *quem iam lassus dies*, sol occidens,
 ut respiciatur ad lassos equos, *nox ingruens*, *austrisque ar-*
dentis harenas, *nubes harenarum ventis excitatae australis*
plagae incolis ex oculis subducunt, *aut quem Rhipaeas ad*
arcos montes, in *plaga septentrionali, exstantem*, paulu-
 lum temporis emicantem, conspicuum, mox tamen *rufus*
nix et coerulei Boreae ferus horror, (cf. 1, 652.) *nubes im-*
bribus grauidae, a *Borea coactae*, *abstulit*, obscurauit.
 Feci, quod potui, ut, quem poeta animo informasse vide-
 retur, sensum ernerem, sed mihi nondum per omnia la-
 tis feci. Nimis doctus subinde esse vult Valerius mens,
 quo fit, ut obscurior fiat et, dum nimis ornare rem, quam
 comparat, contendit, id, quocum comparisonem instituit,
 ex oculis amittat. Idem ei adidit hoc loco, cuius poste-
 rior pars, qua ratione ad Iasonem commode adcommodari
 possit, non video. Gratiam habebunt lectores, quod *Cel-*
Beckii l. 1. p. 270. sententiam adscripserim. "Intricatus,
 ait, locus, et memorabilis ob diuersissimas explicationes,
 quarum vtramque et verba admittunt et contexta oratio.
 Dorvillii explicatio ad Chariton. p. 591. ed. Lips. ut sit a
 curru deserto ducta comparatio, vix placet, quod humi-
 lior imago futura esset, nec orbis videtur dici posse pro
 curru. Plus erit dignitatis, si de Arcto interpreteris. *Lassus*
dies dictum esse deberet pro lumine deficiente ipsius stel-
 lae, ut sit sensus: quem tenebrae, puta nubes, aut, in
 australi terra, arenae concitatae obscurant, aut in septem-
 trionali plaga, niues. Quum austrum ardentem dixisset
 poeta, hoc ipsum ad obpositam coeli plagam transtulit
 animum, *exstantem* ornatus causa est adiectum, nec pre-
 mendum, quasi elatior sit septentrionalis plaga. — (Sic
 tamen credidere veteres. Vide, quae ad Calpurn. Sic.
 Ecl. 1. 74. 75. *Notum iacentem, erectumque Boream* ad-
 notauit Wernsdorf. Poet. min. Vol. 2. p. 85. W.) Sensus
 igitur est simpliciter, ut *Arctos*, quae deficientibus reliquis
 stellis sola desinita, arenis et niuibis obscuratur. Sed

et adhuc aliquid in *hassa dies*; requirebatur hic noctis entio.”

564 — 572. Ruunt e stabulis tauri, qui, ut primum adirent, omnia undique conlustrant. Hoc poeta exornat et singulas partes; *subito longissima unda Phasidis admitti*, Phasis per omnes, quamvis admodum extentas, ripas, *caucasiasque trabes*, arbores, sylvae, *omnisque Aetia telis*, tota Colchis *fulsit*, et *ardentes stabula effuderet tenebras*. Mirè dictum, videri possit. Poeta si hoc voluit, ut labula e tenebris suis igniuomos emiserint tauros, obscurus mentem exposuit. Fortasse tamen οξύμορον sequutus, in qua figura sibi placuisse omnino videtur, si conferas huius libri v. 5, *tenebris inopensa mens*, et paullo post 585, *frigidus ignis*. Optime, uti et Burmannus vidit, h. l. de umosis flammis exponi potest, ut Apollonii *λεγνόμενα* εαπνόν 2, 133. et 3, 1290. imitari poeta voluerit. — 567. Hi tauri comparantur cum fulminibus propter ignes, cum ventis ob celeritatem. *Velut si quando ira Iovis, iratus, tonans Iupiter geminis ignes duo fulmina simul torfit mortalibus*, (rubente dextra iaculatus Horat. Od. 1, 2.) aut duo quem pariter carceribus suis emissi in aera euolant ventis, *sic uterque taurus claustris, stabulis euadit*, proruit, et *inmani turbine inpetu proflat flammam arduus, erecto capite, atque atro, fumoso voluens incendia fluctu*. cf. Apollon. 3, 292. et Voss mythol. Briefe 1, 190.

573 — 575. *Horruit Argos legio ratis, horruit iam audax, qui modo virginis seruari cantibus Idas flebat*, paullo ante indignatus erat, quod salutem non lacertis virilibus, sed muliebribus cantilenis adceptam referre deberet, et *iuuito maligno Medeam prospexerat*, adspexerat *vultu*. Huius indignationis nullam in antecedentibus mentionem fecit noster, Apollonius tamen non vno loco. 3, 556. 1169. 1251.

576 — 606. Ipsa pugna cum tauris narratur. *Non tulit Iason moras, diutius continere se non potuit, seseque inmisit*, propius adcessit ad tauros *diuersos*, non vna, sed *diuersis viis incedentes dum v det; et errantem dextra ciet obuius ignem*, diuersis locis circumuagantibus, necdum videntibus, quo inpetum dirigant, tauris elata manu ipse pronocando insultat Iason. — 579. Ut tandem, qui prior *aduersi*, obuiam euntis Iasonis *arma fulgentia respexit*, constitit, et *toruo se lumine flexit, cunctatus paululum, quod faciant boues irati, in primis syluestres, subito furit*.

Aequora irata, fluctus hyeme commoti non fœ, eodem inpetu, eadem celeritate in scopulos ruunt, et frœcia cadunt retro; bis fulmineis igneis se statibus testert, obnubilat, obnubilat, fumo vaporibusque inuoluit; sed Medea adspirare adtingere flatu non sinit Iasonem, clypeoque liditur ignis frigidus, vim antiferat, deserbuerat, et pallascit, alias rubicunda flammis veneno. Satis audacter dictum. — 587. Incitat Iason dextram, intendit, robur omne congligit, inque ardentia mittit cornua, deinde totis propendens viribus, toto corporis pondere hæret, ex cornibus se suspendit. cf. Cl. Boettiger. im Gothaischen Hofkalender 1803. S. 40 — 54. Taurus, virum atque ipsam te, Medea, recusans (ingeniose Slothouwer p. 181. refutans, vti 6, 123. vulgatum tamen aequè bonum mouere nolui) robur dormitori ab ipsa Medea additum nihili habens concutit, excutere cornibus contendit, contingitque adeo, vt ira conlecta obritentem Iasonem aliquantisper humo eleuaret, et in aere pendentem cornibus portaret, sed iners, frustra; tandem residens, in genua procumbens, grauis mugire incipit, et fesso cornu victus descendere, procidere, qua notione est etiam 1, 686. 6, 244. — 593. Respiciens ad fodales Iason postulat vincula, ora caput tauri premittiturque trahiturque trahiturque. (cf. 6, 414.) obnixus genu superat, ne resurgat, insilit, toros cervicem sub iuga athena coeui. — 596. Alterum deinde turbida, de Iasone suo sollicita Medea taurum exarmat, ferociam eius frangit, mansuetiorem facit, obfert, sistit ad pugnam lentum; tardiorem et minantem, sed timide minantem, iamque propinquantem noctem implicat, caligine tauri oculos obnubilat, vt Iasonem praetercurrat; tum vero satisfecens, fatigatus, quo maiori inpetu inrueret, eo grauiori lapsu in terram procidit; quo facto desuper incumbit, insilit humeris eius Iason, atque suis defixum (vix commodum dat sensum, scripsitque forsitan poeta defessum, vel, quod Burmannus coniecit, defectum) statibus. — 601. Suscit at ipse genu, ad surgendum impellit latus fodiendo, saenaque agit hasta, qua pro stimulo utebatur, vt pedes conriperet taurus in arando. — 604. Iasonem, taurorum victorem, comparat poeta cum primis equorum dormitoribus Lapithis, imagunculam tamen nimio exornandi studio obscurauit. Non aliter, quam si (ex) telluris hiatu terga recentis equi a Neptuno tridenti terram percutiente procreati, inuasit, celeriter conscendit, primumque inuasit habentis murmur, frena iniicit, quid-

uid frēnderet et recufaret equus, *et in summa Lapithes
paruit Offa*, hūnc enim montem et terras circumia-
entes Lapithis adsignant poetae.

607 — 621. *Ille laſon* (en alia comparatio!) velut fer-
liffimā arua, *campos Libyes* Africae (cf. Libycas areas
lorat. Od. 1, 1. et ibi Iani) Aegyptique, *pinguia Nili
ertilis arua fecat*, sic plena manu *ſemina ſpargere gaudet*,
ictus atque confidens, *oneratque noualia bello*, terrarū
omere profciſſae inmittit materiem belli, ſemina, e qui-
bus mox multi armati contra ſe inuicem depugnantes
procreſcerent. Apte comparat Burmannus locum, e quo
ine dubio profecit Valerius, Propertii 3, 9. *Colchis ada-
nantina ſub iuga tauros egit, et armigera proelia ſeuit*
umo. cf. etiam infra 8, 138. *vbi complentur litora bello* —
110. In legete iſta ſenſim creſcente haud inuicunda vſus
eſt gradatione poeta: Et *primo* quidem *ab ipſo uomero*
in ipſo arandi opere *Martius clangor fuſus*, auditus eſt
e longinquo, tum *ex omni ſonnerunt cornua fulco*; porro
bellatrix, viris armatis grauida *dum globa quati*, moueri
incipit, *pariterque creari armarique phalanx*, legiones pro-
ueniunt armis ab ipſa natinitate indutae, tandem *totis in-
ſurgere campis*, omnem complent planitiem. *Ceſſit*, re-
ceſſit *paullulum heros ad ſocios*, non timore, ſed *oppe-
riens*, exſpectans, *vbi prima aduerſo ſibi daret agmina tel-
lus*, vbi primum pugnandi locum darent terrae filii. *Et*
vero iam *rura recedere* dimoueri, ſindi *ſummis criſtis ga-
learum*, et *infeſta caſſide vibrautes* (intranſitiue, vti lae-
pius ap. noſtrum v. c. 2, 342. 6, 518.) *terras*, ipſas iam
hoſtiles galeas ſplendorem e terris emittere videt, *aduolat*,
atque imo tellus qua proxima collo, vbi capita tantum
adhuc et colla exſtarent, necdum humeri *videre diem*,
emerſiſſent, *prior enſe ſequaci*, obſequioſo, facili (Apollon.
3, 1388. *ἄπρη σὺναμνης*) *aquat humo truncos*, prope terram
demetit; *rutilum thoraca ſequenti*, aut *primas a matre*
terra porrectas *manus premit obuius ante*. Locum ſale-
brolum facit *ſequenti*, quod quum ob proxime praecedens
ſequaci, tum ob conlocationem non placet. Quod ſi tamen
iungas verbo *premit*, tum ſerri poſſit, hoc ſenſu: Colla
amputat, prius quam humeri ſubcreſcerent, *ſequenti* (ſe-
quentibus) qui *poſt hos* vel thoracem vel primas manus
(digitos) protruderent, hos occupat, nec patitur vltra pro-
uenire. Poſſis etiam legerē *ferenti* i. e. proferenti. Sed
nil opus.

Aequora irata, fluctus hyeme commoti non sic, eodem impetu, eadem celeritate in scopulos ruunt, et *fracta cadunt retro*; *bis fulmineis igneis se statibus laeserit*, obnubilat, obnubilat, fumo vaporibusque inuoluit, sed Medea *adspirare* attingere flatu non sinit Iasonem, *clypeoque inliditur ignis frigidus*, vim amiferat, deserbuerat, et *viso pallescit*, alias rubicunda *stannum veneno*. Satis audacter dictum. — 587. *Luciat Iason dextram*, intendit, robur omne congligit, *inque ardentia mittit cornua*, deinde totis *propendens viribus*, toto corporis pondere haeret; ex cornibus se suspendit. cf. Cl. Boettiger, im *Göthaischen Hofkalender* 1804. S. 40 — 54. *Taurus, virum atque ipsam te, Medea, recusans* (ingeniose Slothouwer p. 181. *refutans*, vti 6, 123. vulgatum tamen aequè bonum mouere nolui) robur domitori ab ipsa Medea additum nihili habens *concutit*, excutere cornibus contendit, contingitque adeo, vt ira conlecta obritentem Iasonem aliquantisper humo eleuaret, et in aere pendentem cornibus portaret, sed *iners*, frustra; tandem *residens*, in genua procumbens, *grauius mugire* incipit, et *fesso cornu victus descendere*, procidere, qua notione est etiam 1, 686. 6, 244. — 593. Respiciens ad sodales Iason postulat vincula, *ora caput tauri premit*, *trahiturque trahitque*. (cf. 6, 414.) *obnixus genu superat*, ne resurgat, insistit, *toros cervicem sub iuga athena cogit*. — 596. Alterum deinde *turbida*, de Iasone suo sollicita Medea taurum *exarmat*, ferociam eius frangit, mansuetiorem facit, *obfert*, sistit ad pugnam *lentum*, tardiozem et *minantem*, sed *timide* minantem, iamque *propinquantem noctem impli-*cat, caligine tauri oculos obnubilat, vt Iasonem praetercurrat; tum vero *fatiscens*, fatigatus, quo maiori impetu inrueret, eo grauiori lapsu in terram procidit; quo facto *desuper incumbit*, inilit humeris eius *Iason*, atque suis *defixum* (vix commodum dat sensum, scripsitque forsan poeta *desessum*, vel, quod Bürmannus coniecit, *defectum*) *statibus*. — 603. *Suscitat ipse genu*, ad surgendum impellit latus fodiendo, *saenaque agit hasta*, qua pro stimulo utebatur, vt pedes conriperet taurus in arando. — 604. Iasonem, taurorum victorem, comparat poeta cum primis equorum domitoribus Lapithis, imagunculam tamen nimirum exornandi studio obscurauit. *Non aliter, quam si* (ex) *telluris hiatus terga recentis equi a Neptuno tridenti terram percutiente procreati, inuasit*, celeriter conscendit, *primumque inuasit habenis murmur*, frena iniecit, quid-

644. *Protenus in (ad) fluvium Phasidem fumantibus*
 inguine euolat armis Iason, *qualis Getleo de puluere,*
 roelio puluerulento *Mavors intrat equis Hebrum urit-*
ue grauem sudoribus, facit, vt aquae sudore et Dei et
 quorum calehant, tepescant saltem. — *Aut niger fumo*
et fuligine pictus Cyclops ex antris, officina a rutili ful-
 minis aestu, a cudentis fulminibus adhuc aestuans *furit et*
respirat, ruit ad se refrigerandum *in aequare Siculo.* —
 649. Sic igitur Iason reuersus, sodalesque *ouantes,* laetanti-
 tes amplexus est. Nec iam regem denuo precibus adire
 mendacem dignatur, *nec, si ipse,* qui antea propalidetur
ingerat ultro terga, vel inuito obrudat aureum vellus,
velit in pacem dextramque reuerti, denno se fidei tam-
 eridi regis committere; *ambo truces, ambo abscesserat*
inantes, truci minantique vultu, discedunt.

IN LIBRVM VIII.

1-23. Medea patris iram timens, medicamina ex pe-
 tetralibus promit, et ad Iasonem confugit. 1. Iam *sum-*
pta, quae perpetrasset, et inde sequutura mala *patienter*
tolchida omnes furiae minaeque, irae furibundae *patris*
irca habent, obident quasi, vndique obpugnant. Hein-
 us pro *circa habent* inuult *circum* — agunt per Tmesin-
 ul opus, nam *habere* nostro saepius est pro tenere, con-
 uere et similibus. v. infra v. 98 et 5, 284. — 4. *nec*
nifrae terra vlla procul, nulla tam remota, quam non
 dire mallet potius, quam in patria remanere. *no. 5. ferro*
ugam, singularis dictio, eadem tamen, et 4, 644. 7, 297. —
 . *oscula dat vittis virginis,* omnino arculae muliebri-
 pollon. 4, 26. *κόσμη δ' ἔδωκε λέχος, καὶ διπλίδας αἰφώρας*
αὐτῆς σταδμῶς, καὶ τοίχων ἐπαφίσατο. — 8. *crinemque*
genasque ante per antiqui, carpsit *vestigia somni.* Mala
 abuit non vnam interpretem. *to ante* eam ob causam,
 quod ob statim sequens *antiqui* ingrata existat *οὐκ ὀφείλει*
 us igitur loco Burmannus *ungue,* Slothouwer *acta* re-
 onere maluerunt, sed retinui ego *ante,* quod respicere
 idetur antecedens *fugit,* antequam *fageret,* toros adhuc
 emel amplexa, sed, dum dirum illud somnium 3, 334 sq.
 n memoriam reuocat, horret, et summae tristitiae sensu
 rinem genasque non tam lacerat, quod Burmanno visum,
 ed *carpit,* leniter inuadit. — 9. *inpresso,* presso. —
 12. *Non carigr ille est, quem sequimur,* non aequae amo-
 R

622. At vero aut illis, aut illis t. si mentiar, tumi-
 tibus millibus non magis subscit. cum ipso Iasone h
 olim Tiryntius Hercules, quum proles, magis pia, q
 Lernaeae defessus Palladio respic, quam ego. — 16. Di
 malint, aegida puta Palladis; imi pretii, vtilissima H
 Hercules enim, quum sola Iasone medicamina c
 igne adhibito, quominus *cf. 51. Φωφιαυός*) letiferis vene
 narratur a Mythographis. — *ita prodit*; profert, promit.
 auxiliatrices conuertens (*epitheton!*) Furiarum flage
 ac vincula, lora, quib. *ita profilit*, non lecto, vti Burmann
 soluit quidem, cuncta *poete* somno se dare nec voluit, n
 qua obcurrere bello c. 21. Poeta Medeam comparat *con*
 spes nulla datur; s. coniuge, qui, quum a Iunone in furore
 duces, conferto a. pro Iaeana habitam persecutus e
 ira exandescit. Furis et ipsa agitata Ino, in
 consilii inops d. Melicertam (nam alterum, Learchum, par
 et Ovidius M. cille narrat) saxo adiferat, v. supra 3, 68. s
 in medios t. *concepit*, et cum ipso puerulo in mare se pra
 tonus has *scopulo*; quae omnia vberius narrat
 annua i. *Metam. 4, 416 sq.* iam vero plena *cf. 23.*
 8, 239. *extulit poeta: extret*
 beles. Burmannus ita explic
 vel f. *inritus Isthmon.* Burmannus ita explic
 cid. *ad extremam litoris oram substitisse,*
 Ho. *quod enaserit manibus coninx, pedibus po*
 iu. *siue terram existimat. Mihi autem Valerius Athamante*
 6. *inani in extremum scopulum debaccharetur*
inani in extremum scopulum debaccharetur
inani in extremum scopulum debaccharetur
 24-44. Iason in luco blandis verbis Medeam excip
 15. *memoris sacra nocte se tegebat, abditus in vmbra luco*
 expectabat. *siderea insigni, pulcherrima iuuenta.* De eodem
 Iasone 5, 467. *sideris ora ferens, cf. 4, 190.* — 27. Poeta
 Iasonem cum Endymione, is enim est *Latmius venet*
 a Latmo Cariae monte dictus, Medeam cum Luna, Dian
 confert, quae pudoris virginei diu tenacissima tandem de
 mientis Endymionis venustate abrepta ne intra osculor
 quidem constitit, si fides habenda Propertio 2, 15. *cf. 2*
 Apollon. 4, 55. — 28. *residet, quiescit, somno conreptus*
velatis cornibus Luna venit, splendore suo, ne deprehe
 defectu, eclipsi Lunae possit intelligere, si sequaris Catu
 lum 66, 5. vbi v. Cel. Doeringium et Valkenaer. Epigramm
 Callimachi fragmenta p. 66. — 30. *rosco honore, suau*

tudine. cf. infra v. 337. *inplet no-*
ram ac Dianam suspectat amari-
 En nova comparatio! *De more*
 vox de animalculis istis, quae
 quibusque aibus carnuoris
 get magnitudinem auis, *circum-*
in quemcumque, vt primum in
 anxia hominem cadit, quod grauius
 am volat. — 35. Haud secus Medea
re graui mediam sese immisit, toto cor-
 pus eius ruit. — 37: Iason ita excipit;
num in nostros penates ventura, inigne or-
 genti nostrae adcellura. *Sola haud indigna*
atarum visorum reperta mihi. Sic ordines verba,
indigna ἄστρης, sensusque est: operae profecto
 iam erat, tam egregiae virginis causa tam longinqua
 te ametri. *Iam nunc non vlla requiro*, nil curō vel-
 quibus tu mihi longe potior es, *satis carinae meae*
 reportare TE. — 41. At vero tot tantisque tuis
 is adde, potes enim, vellera, *namque aurea* (sic re-
 li pro antea, quod nihili est; eademque correctio in
 tem venerat Slothouwero p. 187.) *iussi terga referre*
us: socios ea gloria tangit, ad hos etiam pars laudis
 inet. — 44. *primis subplex dedit oscula palmis*, non-
 a labiis inprimit oscula, sed manibus itaque primis,
 tis. Satis modeste!
 45 — 53. Medea tenerrimi amoris significatione totam
 tradit atque committit Iasoni, fidei tamen datae eum
 nonet. — 47. *Non iam nunc regina*, virgo regia, loquor;
ptris relictis, vota animi, te, mi Iason, sequor; *serua*
fugae, tua causa omnia relinquenti, *quam dedisti fidem*
 49 sq. — 49. *Di nostris vocibus adsunt testes*, audiunt
 sentes, quae loquimur, inuicem promittimus. *Sidera*
haec te meque vident, sideribus enim et locum dedere
 iure iurando. v. Heyne ad Virgil. Aen. 2, 154. — *modo na-*
is abactam a te repudiatamque huc referat me forte
is oculisque parentis irati ingerat, obiciat. — 53. *Hoc*
deprecor, hospes. In hac hospitii adpellatione, qua fer-
 onem finit Medea, perfidiae quamdam atque leuitatis
 ospitibus solitae suspicionem inuenisse sibi, nec inmerito,
 ffus est Burmannus, Valeriumque existimat ob oculos
 abuisse Ouidii illud Heroid. 17, 191. *Certus in hospitibus*
non est amor, errat, vt ipsi.

Iasonem, ac te, pater optime, in quo si mentiar, *tumidi simul obruar vndis*, fluctus me cum ipso Iasone hauriant! — 15. *melior sit cetera proles*, magis pia, quam tibi honori et gaudio maiori sit, quam ego. — 16. *Dixi et numquam spernenda*, maximi pretii, vtilissima *Hemonio marito coniugi Thessalo Iasoni medicamina cista* (Orpheus 954. Apollon. 3, 801. *Φάρμακός*) *letiferis venena mortifera seruantibus condita prodiit*, profert, promit. — 20. *Velut torto* (ornans epitheton!) *Furiarum flagello erecta*, incitata, exagitata *profilit*, non lecto, vti Burmannus videtur, nam ista nocte somno se dare nec voluit, nec potuit, sed palatio. — 21. Poeta Medeam comparat cum Inone, Athamantis coniuge, qui, quum a Iunone in furorem actus esset, uxorem pro Icaena habitam persequutus est: cuius iras evitatura Furiis et ipsa agitata Ino, in sinu gerens filiolum Melicertam (nam alterum, Learchum, paulo ante Athamas correptum, saxo adliserat, v. supra 3, 68.) ad mare properavit, et cum ipso puerulo in mare se praecipitem dedit e scopulis; quae omnia vberius narrantem consule Ovidium Metam. 4, 416 sq. Iam vero plena omnia obscurius tamen ultima v. 23. extulit poeta: *extremam scopiux forit inritus Isthmon*. Burmannus ita explicat, ut Athamantem ad extremam litoris oram substitisse, in furore inani, quod euaserit manibus coninx, pedibus pulsasse terram existimat. Mihi autem Valerius Athamantem ita prope Inus vestigiis insistentem videtur induxisse, ut ense sublato ipsam adhuc tangere atque ferire crederetur. Ictu tamen inani in extremum scopulum debaccharetur.

24-44. Iason in luco blandis verbis Medeam excipit: 25. *nemoris sacra nocte se tegebat*, abditus in umbra lucis expectabat. *sidera* insigni, pulcherrima iuuenta. De eodem Iasone 5, 467. *sideris ora ferens*, cf. 4, 190. — 27. Poeta Iasonem cum Endymione, is enim est *Latmius venator* a Latmo Cariae monte dictus, Medeam cum Luna, Diana confert, quae pudoris virginei diu tenacissima tandem dormientis Endymionis venustate abrepta ne intra osculum quidem constitit, si fides habenda Propertio 2, 15. cf. Apollon. 4, 55. — 28. *residet*, quiescit, somno correptus. *velatis cornibus Luna venit*, splendore suo, ne deprehenderetur, inminuto. Apollon. 4, 60. *συνὸν ἐνὶ νυκτι*. De defectu, eclipsi Lunae possis intelligere, si sequaris Calliolum 66, 5. vbi v. Cel. Doeringium et Valkenaer. Epigramma Callimachi fragmenta p. 66. — 30. *rosco honore*, suavis

atiosa, florente pulcritudine. cf. infra v. 337. *implet no-*
us, talemque aequae pulcrum, ac Dianam exspectat amant-
m Medeam Iason. — 32. En noua comparatio! *De more*
lumbae pauidae, sollemnis vox de animalculis istis, quae
per supra se praepetis, de quibusque auibus carniuoris
citur, ingenti umbra, auget magnitudinem auis, circum-
ta conclusa, innoluta, in quemcumque, vt primum in
culos cadit, tremens, anxia hominem cadit, quod grauius
significantius, quam volat. — 33. Haud secus Medea
ta percussa timore graui mediam sese immisit, toto cor-
ore in amplexus eius ruit. — 37. *Idecus magnam in nostros penates ventura, insigne or-*
amentum genti nostrae adcellura. Sala haud indigna
usa tantarum viorum reperta mihi. Sic ordines verba,
laud indigna ἄστρης, sensusque est: operae profecto
retium erat, tam egregiae virginis causa, tam longinqua
aria emetiri. Iam nunc non vlla requiro, nil curo vel-
era, quibus tu mihi longe potior es, satis carinae meae
exisse, reportare TE. — 41. At vero tot tantisque tuis
terris adde, potes enim, vellera, namque iurea (sic re-
ripi pro antea, quod nihili est; eademque correctio in
entem venerat Slothonwero p. 187.) iussi terga referre
mus: socios ea gloria tangit, ad hos etiam para laudis
ertinet. — 44. *primis subplex dedit oscula palmis, non-*
am labiis inprimit oscula, sed manibus iisque primis,
igitis. Satis modeste!

45 — 53. Medea tenerrimi amoris significatione totam
 tradit atque committit Iasoni, fidei tamen datae eum
 monet. — 47. *Non iam nunc reginā, virgo regia, loquor;*
ceptis relictis, vota animi, te, mi Iason, sequor; serua
refugae, tua causa omnia relinquenti, quam dedisti fidem
 497 sq. — 49. *Di nostris vocibus adsunt testes, audiunt*
relentes, quae loquimur, inuicem promittimus. Sidera
haec te meque vident, sideribus enim et locum dedere
 ante iurando. v. Heyne ad Virgil. Aen. 2, 154. — *modo ne*
is abactam a te repudiatamque huc referat me forte
es oculisque parentis irati ingerat, obiciat. — 53. *Hoc*
deprecor, hospes. In hac hospitii adpellatione, qua ser-
 onem finit Medea, perfidiae quorundam atque leuitatis
 spiritibus solitae suspicionem inuenisse sibi, nec immerito,
 sus est Burmannus, Valeriumque existimat ob oculos
 ibuisse Ouidii illud Heroid. 17, 191. *Certus in hospitibus*
in est amor, errat, vt ipsi.

54—66. Vtrique iam anteriorem ingressi lucum conspiciunt draconem. *Rapido passu*, cum inpetu, incitatore gradu *per devia furens*, de incantatione iam captans tollitur, abripitur, deproperat Medea. — 55. *Haec comes Iason*. Maiorem vim habet *quod haeret*, quam simplex est: inest notio alicuius timoris. — 57. *vibrantes intravitine*. v. ad 7, 617. *saeva luce tenebras*, terribilis e noctis umbris oriens splendor. — 61. *fulgura vibrat* h. l. activa, torquet *crisis*, hunc splendorem emittit corona, massae carnae, quae multorum serpentium verticem tegit. d. Apollon. 4, 139. qui terribilem draconis adspectum magis exornat. — 62. *me pavens contra solam videt*, semper folicitus de vellere praeter me neminem adcedere propius patitur, *vocat ultro cristarum ista erectione*, et *blanda fibilante poscit me fabula lingua*. — 64. Dic age, utrum *hostem te mecum adcedentem videnti exuvias auferre velis*, certamen cum eo inire, vellusque eripere ipse sustineas, *an lumina somno mergimus*, an ego oculis adfundam soporem, ut mortuo similis iaceat. — 67. Ille *filet*, tacendo consentit, ut Medea soporem inmittere malit, quae draconis iras tam terribiles modo descripserat, *tantus spiritus animum eius ut virginis horror*.

68—78. Carmine igitur in soporem dat draconem Medea. — *Manus crinemque caput intenderat asiris, carmine barbarico pede*, Scythica modulatione *fundens*, *teque ciebat, Somne pater*, quo nomine venit etiam Ovidius Metam. 11, 633. qui et aulam eius fustus pingit ibid. 590 sq. Hoc Patris nomine omnibus Diis communi plures ornati Valerius: Aeolum 1, 751. Apollinem 5, 18. Bacchum 2, 256. Tartarum 4, 258. Cf. Heyne ad Virgil. 1, 155. *omnipotens Somne*. Homero Il. 14, 233. et Orpheo 1004. *ἄναξ πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων*. Apollon. 4, 14. *θεῶν ὑπάκου*, summum Deum. Meleager Epigr. 88. *ὁ δὲ Διὸς ὄμματα θέλων*. — *te ab omni orbe voco*, mitte istum totum terrarum orbem, *inque unum iubeo nunc ire draconem*, in hoc solo vim exeras tuam. — 72. Quae *facit cornu tuo*, nam et hoc, a serioribus praesertim poetis tribui somno videmus, v. c. Statio Theb. 2, 144. 6, 37. Sil. Ital. 10, 352. Hinc fit, ut *inriguus* (*ὕγρως*) et *liquida* apud ipsum nostrum 4, 16. nominetur, et *inrorare* quietem, *inrigare* Virgil. Aen. 4, 692. *perfundere membra*, Graecis *βαπτίζω* dicatur. Nec desunt antiquitatis monumenta, in quibus hoc cornu videre est. v. *Lessing, wie die Altes*

den Tod gebildet, in fronte libri, It. Tab. 5. et p. 45. Hoc
gitur cornu *freta* Medea ait se, *nubila, fulmina, sidera*
lomuiffe, quod, quum in has res omnes somnus proprie
non cadat, non nimis premendum, sed mitigasse, delensisse,
ricille tempore nocturno se haecce omnia profitetur. —

4. *Nuno age, maior, potentior ades fratrique simillime*
eto, ita vt draconi non tam soporem inmittas, quam
ethargum. De hac Somni et Mortis similitudine non est,
quod pluribus dicam. cf. omnino praeter modo laudatum
Lessingium libellum Cl. Doeringit de imagine somni L.
1783. 4. Liceat tamen adscribere locum Senecae Tragici
elegantissimum Hercule furente 1065 sq. vbi Chorus itidem
Somnum prouocat, vt Herculi se inmittat:

tuque, o demitor

Somne malorum, requies animi,
Pars humanae melior vitae,
Frater durae languide *Mortis*,
Veris miscens falsa, futuri
Certus et idem pessimus auctor:
Pater o rerum, portas vitae,
Lucis requies noctisque comes;
Qui par regi famuloque venis
Placidus festum lenisque fouens;
Pavidum leti genus humanum
Cogis longam discere noctem,
Preme deuictum torpore graui.

5. Iam ad ipsum draconem conuertit orationem, vel
otius cantum: Tempus est tandem, *te deflectere oculos*
hac velleris custodiendi cura. Nihil metuas velleri,
go ipsa tuas vices subibo.

78. Draco *haud discedere fessus* lassitudine ab *Aeolio*
turo (Phrixium metallum 5, 633. cf. et 7, 54.) *nec quieti*,
quamuis iuuet, (s. *lubet*, quod Casp. Barthio iam in men-
em venit) *ora dare sustinet*; *primi* tantum *nube soporis*
percussus horret. Nihil hic mutandum. Nubem soporis
traeter Statium Theb. 10, 285. et Achill. 1, 250. a Bur-
nanno laudatum habet etiam Claudianus de raptu Proserp.
, 81. et de laude Stilich. 1, 309. vbi Gesnerus: Meta-
phorae huic et phantasiae poetarum occasionem dedit ma-
istra natura. Turbantur et velut nube quadam obseu-
antur dormituriensium oculi. — *Nec percussus*, suadente
Jainso, in *perfusus*, vel cum Wakefieldio in delectu tra-
joed. p. 371. in *percussus* mutes; est enim, quod me-

docuit Ill. Heynius ad Tibull. 1, 2, 3. ex Orpheo Argon. 36. et 540. γλυκισσῶν βαβυλῆ μένος ὕπνου. — *et dulces excussit ab arbore somnos.* Facilius esset corpore, vel pector, quod voluit Heinsius, sed vulgatum seruari potest, si in exponas: somnium incessentem ab oculis defendere comitus est eo, ut corpus moueret, et ab arbore in terram serperet, quae explicatio firmatur v. 93. (humi) et 110. ubi draconem humi iacentem scandere Iasonem iubet Medea. — 83. *Spumare Tartareis venenis* Medea dicitur, quod non ita intellegendum, ut Pythiae in tripode sedentis more spumas ore praetulerit ipsa, sed actiue sumit spumare poeta, (vti coruscare 2, 228.) ad spumam vsque miscuit venena. — 84. *cunctaque Lethaei quassare silentia rami perflat.* Et haec non vna obscuritate laborant. *Cuncta silentia*, satis audacter pro omni noctis horrore, omni vi soporifera, quae *Lethaeo ramo* inest; hunc iuniperi fuisse tradit Apollon. 4, 156. cui arbori grauem i. e. somniferam vim tribuit etiam Virgil. Ecl. 10, 76. *quassare*, versare et draconem inspergere *perflat*. Omnino, dum haec scriberet poeta, ob oculos habuit Virgil. Aen. 5, 854. 856. *Ecce Deus ramum Lethaeo rore madentem Vique soporatum Stygia super utraque quassat Tempora, cunctantiaque nutantia lumina soluit.* Venusta haec omnia et perspicua, quae, dum pulcrius more aetatis suae efferre vellet, obscurauit Valerius. — 85. *aduerso cantu coram stans et canens luctantia lumina obruit, obrimit, omnem vim Stygiam magicam lingua manuque fatigat, strenue versat medicamina canens, ardentes donec sopor occupat iras, oculos iratos.* — 88. *Iamque altae erectae antea cecidere, subledere, languere coeperunt cristae, nutatque coactum, victum sopore caput, atque ingens, longa, lata ceruix extra sua vellera (est) a vellere sibi demandato humum versus porrecta.* — 90. *Ceu resluens Padus, aut septem proiectus in amnes Nilus et Hesperium veniens Alpheus in orbem.* Haud parum defudarunt in hoc loco interpretes, qui, si verba spectes, nihil admodum difficultatis habet. Comparat nempe draconem porrectum cum tribus fluuiis, quorum cuique addit participium: *resluens Padus, proiectus Nilus, veniens Alpheus.* Et *Padus* quidem *resluens* est exundans, yltra ripas effusus, nihil amplius. Lucano 4, 134. est *stagnans*, eodem sensu. cf. eiusdem Lucani 6, 272. — *Nilus proiectus*, quod grauius quam *porrectus*, idem tamen non placet, quod eadem vox paulo

post v. 93. obcurrit; et *Alpheus veniens*, ex Elide, subter maria diu terrasque depressa, cum Arethusa deinde Siciliae fonte aquas confocians. v. Ovidii Met. 5, 494-497. et 573-19: — His igitur adtributis omnibus magnitudinem fluuioꝝ indicare voluit poeta. In verbis itaque nihil est obfendiculi. Sed vitium in se est, quod tenuissimo filo nectitur antecedentibus comparatio, et res magnitudine nimis disterae, *ingens draconis ceruix*, magnique nominis fluuii inter se conferuntur. Sed, vti Burmannus et Ernestius Diss. 2. de elocutionis poetar. lat. luxurie p. 89. recte monnerunt, obuersatus Nostro est Apollonius 4, 151. qui draconem ait mille explicuisse orbes, non secus ac fluctus ater et surdus et admodum fremens in aequore magno se voluens; sic enim intellego Graeca: μήκων δὲ μυρία κίχλα, Οἶον ὄρε βληχροῖσι κυλινόμενου πελάγουςσι, Κύμα μέλαν, κωφόν τε καὶ ἄβρομον. Haec Valerius more imitatorum magis exornare et calamitris inurere sibi visus est. — 93. *Fusus circum circumfusis proiecta brachiiis, humistrata amplexa est, seque ipsam, eo progressam, suumque simul, crudelis inludens steuit alumnum.* — 96. *Sacra ferens Hecatae, epulasque pabula tibi hianti*, cupide adripianti — *quam grauidā graui mole iaces, quam segnis status*, quam lente spiritum, ducis, antea tam viuidum atque igneum. — 99. *Miseret me tui, mi bone; sed praeclare tecum agi putes, quod vitae saltem pepercerim.* — 100. *Heu saeuum passure diem*, quam tristis tibi orietur aurora, nulla tua sub umbra abs te obumbrata fulgentia dona donaria, ἀναδηματῆα, aureum vellus videbis. — 102. *Cede Deo, fatis ita constitutum credās, inque aliis lucis senium nunc digerē;* alium tibi lucum quaere, vbi seniles annos ita transigas, vt a praesenti dolore animum diffundas, exsilares. — 103. *inmemor mei*, ne sis μνησικακός, vt per totum mare subilis me prosequare tuis. — 105. Tu vero, Iason, *inquit, rumpe moras.* — *noxia*, inopia in parentem; tauros eius compeſcui, *terrigenas in fata dedi*, opera mea factum, vt se inuicem ipsi caederent, *fusum, prostratum draconis corpus*, significantius quam draconem, molem enim exprimit, habes; *iamque omne nefas, spero, peregi*, tua gratia feci, quae facere non debēbam. — 110. *Aurigera arbor*, (talīa multa effingunt vocabula poetae, sed *auriger taurus* est etiam apud Ciceronem de Divinat. 2, 30. in oratione tamen ligata) — *per ipsum draconem scandē;* consultum periculi plenum, cui tamen statim obtemperat

lason, *dictis fœtus*. Medeae, quam post tot grania perpetrata fallere se velle credere non poterat, et *aeream*, epitheton perpetuum arborum proceparum, *quamvis perferat ad ornum*. In arbore dissentiunt, Orpheus habet saguam Apollonius, sibi non constans, modo sagum, modo quam cum nominat. Nostro ornus est etiam 7, 535. — 114. *cum adhuc rutilam seruabant brachia pellem; brachia sunt ingentes rami: inemini tamen legere, arbore isti tropaeum quasi adfixum fuisse, ex quo vellus penderet. — similem nubibus adensis, folis radiis conlustratis. Apollon. 4, 135, νεφέλη ἐναλίγκιον, ἢ τ' ἀνιόντος ἡελίου φλογεῖσιν ἐρωδίου ἀκτίνοσσι, aut arcui coelesti, quod poetice ita effertur: Thaumantias Iris veste reiecta ad promtitudinem celestiatemque, qua Iovis et Iunonis iussa perficeret, exprimentem labitur (sollemnis vox de Diis in terram se conferentibus) obuia, ut e regione stet, aduersum habeat Phoebum ardentem, solis radios. — 117. *Conripit optatum decus*, celerrime adprehendit, quod tam diu adpetuerat, tam longi itineris praemium, *extremumque laborem*, quod finem inponeret laboribus. — 118. Ipsa arbor per propositam haud inelegantem ornamentum per longam annorum seriem possessi tenax sistitur, et resistens et gement; frustra: nam *tristes super coiere tenebrae*.*

121 — 133. Spoliis laetus comite Medea ad nauem properat lason. *Egressi luco relegunt campos*, eadem, quam venerant, via redeunt, et fluminis ora summa ostia petunt. *Micat velleris splendore omnis ager, villisque comantem (coma de ouium lana. cf. Appuleium Metam. 6. p. 402. et ibi int.) sidereis pellem*, densis iisque rutilis crinibus frequentem fert lason, sed, quod facimus, si gratiae atque inspectatae rei possessio contigerit, ut eam in omnes partes versemus, idem igitur facit lason, *nunc totos fundit in artus*, expansam toti corpori praetendit, *nunc in colla refert*, humeris inponit, *nunc implicat*, innoluit sinistrae. Totus locus adumbratus ex Apollonio 4, 179. ἦτε δ' ἄλλοτε μὲν λυγρὸν ἐπιμυθεὸς ὄμιρον, ἀσπίδος δὲ ὑπὸ τοῖσι τοδραμαῖς, ἄλλοτε δ' αὐτὸ εἰλεν ἀφαστοῦντος πῆρι γὰρ ἴσαν, ὄφρα δὲ μὴ τις ἀνέμωι ἢ θεῶν νεφέσσεσσι ἀντιβελίσειε. — non secus ac olim Thyrtius Hercules, ab Inachis Peloponnesi antris ibat, redibat, incedebat, *adhuc optans humeris capitique leonem*, leonis ad Nemaeam confecti exunias. — 127. Ut vero sociis, qui tunc *praedicta*, de quibus antea conuenerat (cf. 7, 21. 188. praedictus locus) *tenebant ostia, per locum*

as eminus *umbras noctis adparuit aureus*, aureo vellere natus, *ipsa ratis gaudens*, (haud mirum, sensum tribuere oetam naui, quae loqui adeo posset) *promouet se obuia*: — 31. Iam vero festinans Ialon describitur: *praecipites agit*, onripit *gradus*, *vtque aurea misit terga prius*, haec enim tuto vt conlocaret, maxime eius ~~intererat~~, *mox virgine um adtonita*, non tam, quod naus numquam antea visae dspectu commoueretur, sed, quod patria exsul futuri in-ereta esset, *puppm insilit*, (cf. 2, §13.) *ac rapta victor con-istit in hasta*, statim adripit hastam, vt promptus paratus-que esset ad pugnam, si quis vellet spoliū eripere.

134 — 174. Narrantur, quas vellus raptum et fuga Medae in aula dederint, turbae. *Venit horror*, tristis iuntius, *ferens fata luctumque* luctuosa fata, *fraudemque fugamque*, fugam fraudulentam. — 136. *Hinc frater Me-ae Ablyrtus inflexit*. Huic voci, vnde commodum al-iquem sensum vix possis extundere, aliam certatim subst-ituere conati sunt interpretes. Pius *effluxit*, Aldus et Zin-zerling *insurgit*, Heinsius *effulsit*, Burmannus *se erexit*, Harleius *en flexit*, quorum nullum satis placet. Mihi iudem in mentem olim venerat *incessit*, Praesens verbi *incessere*, nam quae sequuntur omnia, coit — volat, com-plentur, fugit praesenti tempore efferuntur, h. e. *perse-quitur*; sed nec hoc satis placet. In nonnullis, non anti-quistimis tamen, codicibus reperuntur post v. 136. versiculi sedecim, quos quamquam praeposteros subposititiosque, qui ante me Valerium ediderunt, habuere, ideoque locum iis in ipso contextu concedere noluerunt, eorumdem tamen exemplum sequutus in Commentario nolui omittere:

Occidit Aetes, casu perculsus acerbo,
Stratus humi. Carae religens vestigia natae
Dat gemitus, lacrymasque simul vocesque resorbet.
Heu miser! adtollens foedatam puluere tandem
Canitiem: poterasne tuo nocuisse parenti
Filia, sola meae spes non indigna senectae?
Ducris a Minyis furtim, dulcique carebis
Coniugio, laeta et numquam praedone marito.
Hic labor est, Ablyrte, tuus; renocare sororem
Vndique selectam pubem; iam classe parata
Et nostro da vela mari. Tum ille impiger omen
Adcipit, et magni subiit mandata parentis.
Interea velo remisque feruntur in altum.

Certatim Minyae; solers Neptunia proles

Consulit, vt dubio caueant contendere cursu,

Et securus, ait, nobis et tutior Ilter.

137. *Volat ipse Aeetes, properat senectae inmemor, nulla senilis infirmitatis habita ratione, complentur lidora bello, viris armatis, fugit puppis habenis, quae de nauibus vsurpantur etiam 5, 437; inmissis, alias admissis, i. e. incitatis 6, 303. permissis A, 679. adductis 6, 271. — 140. Quae sequitur matris satis longa oratio plena est adfectum, miscetque preces et querelas et tenerrimi significationes amoris. Mater adhuc ambas tendebat in aequora palmas. Adhuc otiosum, nisi velis rescribere ad haec audita et visa. Quid si Idyia? hoc enim nomen fuit matri Medee, nec admodum repugnant ductus literarum. Obesse videbatur, quod plerumque Eiddia inueniatur, ideoque prima syllaba conripi non possit; sed Idyia non minus bene, vñ Heynius ad Apollodor. p. 203. probat ex Hesiodi Theog. 960. vbi etiam prima syllaba breuis. Adcedit, quod nomen proprium vix abesse posse, et sola librariorum inscitia, qui nomina propria rariora sibi incognita, mutare solebant, excidisse videatur. Temperare igitur non potui, quin feminae, quam et Apollonius 3, 243. nominatim habet, memoriam renouarem locumque ei in ipso contexto concederem, Heinsii sequutus exemplum, qui eandem Ouidio Heroid. 17, 232. restituit. — 143. *exstat*, sola prae ceteris eminent, conspicua est. — 145. *nata potes*, quae magica pollēs arte. — 146. *haec tua tellus sceptraque*, hic, in patria regina magere potes. — 148. *Quis locus tibi, barbara, quae Colchis, non Graeca es, inter natas Inachias*, nonne te feminae Graecae contemnent? *istane vota domus expectatique Hymenasi*, sic explēs vota parentum, qui alii iamiam, Albanō principi, despondimus? — 150. *Hunc petii grandaeva diem*, vitam igitur mihi aetati prouectae longiorem contingere optavi, vt hunc talem diem viderem? — Iam irae plena orationem dirigit ad Iasonem: *Vtinam vt volueris in ipsius praedonis ora unguibus uncis ire possem ratemque supra (repetas ire) supra ratem volitare, claroque reposcere cantu clangore, quam genii, filiam. — 155. Non hoc Pelias euadere furto te iubet*, per talem clandestinam rapinam nolpit te expeditione tibi mandata desungi. — 157. *Kellus habe*, cum indignatione concedentis verbum, et nostris si quid super templis, quidquid praeterea donariorum adest, adcipe, modo filiam red-*

as. — 158. Nunc cum ipsa filia queritur: *Scd quid ego
venquam, vel Iasonem, vel alium quemque inmerito
iusem? Ipsa, sponte, nemine inpellente, ipsa tanto
m nefario ardet amore.* — 160. *Redeunt idm singula
enti, bene memini, te subito aliam factam, iam vero per-
dicio causam, quod, ex quo Theffalici subierunt aequora
emi, campis nostris adpropinquarunt, adpulere nauem,
ullas te adapes, lautiores cibi, epulae, non vlla iuuabant
empora, dies festi, geniales — non vllus tum tibi color,
ota pallebas, aegra verba, vix verbulum elici poterat,
rrantes genae, quibus color non constabat, mox pallidae,
nox rubore subfusae (possis etiam genas adipere de ocu-
is, quo sensu saepe apud poetas est, v. c. Ovid. Heroid.
o, 206. fixae genae. Valerius ipse 7, 158. adtolle genas;
ad illud praeplacet.) atque alieno gaudia vultu, gaudia,
quibus vultus non responderet. — 161. Cur tanta mihi
non prodita pofsis, cur tam perniciosum amorem mihi
non confessa es; effecissem profecto apud patrem, vt gener
desonides nostra consideret maneret aula, nec talem pate-
re fugam, ad tam nefariam impiamque fugam animum in-
endere necesse habuisses. — 167. Commune fuisset aut certe
unc omne nefas: locus salebrosus, in quo vucula nunc
ensum turbat. Adcefferim Heinsio conicianti: commune
uisset aut certe tecum omne nefas, itaque cum antece-
lentibus coniunxerim: Vtinam mihi confessa esses, effe-
issem apud patrem, aut, si hic noluisset consentire, tecum
pla in societatem facinoris venissem, iremus' ambae in
uasumque vias ipsa tibi comes fugae fuisset, Theffa-
iam tecum petissem, et saevi, quaecumque est, vel oppi-
ulum vel orbem hospitis. Sic omnia quidem bene nexa;
ateor tamen, totum locum ideo non placere, quod regina
aque grandaeva ex animi sententia talia profiteri vix credi
preat. — 172. famulae clamore supremo vltimum Vale
conclamantes in vacuos dant verba notos, nota prouer-
ialis loquutio de dictis votisque inanibus.*

175 — 201. Argonautae dum iter prosequuntur feliciter,
Erginus gubernator alia, quam qua venissent, via patriam
epetere suadet. — 175. Diem illum noctemque sequentem
volant, redeuntibus aura gratior, venti magis secundi —
totae transcurrere terrae, litora relegebant, quae antea
n conspectu habuerant, quum subito Erginus, qui Tiphye
noctuo ad gubernaculum sedebat 5, 65. puppi sic fatur
ab alta: — 178. Vos, ait, Aesonide (sic faciunt veteres,

vt vnum dignitate priorem compellent, plures autem simul includant, nec aliter Virgil. Aen. 9, 525. *Vos mihi, Caliope cet.* Ipse Cicero de Orat. 2, 47. *quamobrem vobis hoc doceo, Sulpici.) contenti laeti tantum vellere capere, alias securi, nec via quae, quanta, nec quae fortuna, quae pericula restent; videtis.* — 180. *Craffina dies vocat ad confinia trucidis ponti, Cyaneasque, cras perueniemus in viciniam Hellesponti et Symplegadas illas, ad quas meminimus, quantum tibi, Tiphys, desudandum esset; alter Pontus Euxini eluctanda non sine labore emetienda via.* — 185. *Haud procul hinc Histri Scythici,* non quod ibi oriatur, uti veteres nonnulli falso credidere, sed quod in Scythia latiori sensu sumpta aquas in mare exonerat. cf. Lucan. 2, 50. et Oppian. Cyneg. 2, 141. *exitus ingens, magna moles aquarum ruit magna cum vi atque rapiditate.* Hoc igitur flumen septem ostiis in mare procurrere narrat poeta, sequutus in eo Strabonem, nam in ostiorum numero non conuenit prisca, (v. omnino Mannert. 4, 219 sq.) nec displicet copia orationis, quae et ipsa totidem fere, quibus Danubius, alueis incedit: *exitus ruit — flumina fundit — septem exit aquis — septem ostia pandit — ora per tamus.* — 189. *Quae latus in laeuum ponti cadit.* In Colchide versus Cyaneas nauigantibus quum Ister ad dextram esset, Burmannus recte putat, hic non respiciendum nauis aut Argonautarum, sed ex communi more loquendi laeuum latus dici, quod ingredientibus Pontum per Bosporum erat laeuum, ut fuerat reuera prima nauigatione. Ita centies Ouidius in Tristibus et ex Ponto sinistram et laeuum Pontum dicit. Hactenus Burmannus. — 190. *Inde ipsius amnis iter alueum sequamur, donec nos certo, nauigabili et tuto flumine perferat, et reddat promoueat ad aliud mare.* Humani hic aliud addidit Valerio. v. Dorvillium: ad Chariton. p. 621. qui Danubium in Adriaticum quoque mare effluere credidit. Haud abs re fuerit, huc facientem adscripsisse locum Plinii Hist. nat. 3, 23. "Istriam cognominatam a flumine Istro in Adriam effluente e Danubio amne — plerique dixere falso. Nullus enim ex Danubio amnis in mare Adriaticum effunditur. Deceptos credo, quoniam *Argo nauis* flumine in mare Adriaticum descendit, non procul Tergesta (*Triest*), nec iam constat, quo flumine. Humeris trauectam Alpes diligentiores tradunt. Subiisse autem Istro, dein Savo, dein Nauporto, cui nomen ex ea causa est, inter Aemonam Alpesque exo-

enti." — 191. *Sint iago tanti* (hoc cum gesticulatione adam pronuntiandum) *quaecumque moras*, equidem non nullum quidem curo navigationem diuturniorem. — 194. *Sat mihi* — locutio elliptica, quae quomodo explenda, immode sit, vix dicas: Magis placet, quod Heinſius iam ſim coniecerat, et Burmannus Codice ſuo videt confixatum, *ſiat mihi*, haec eſt mea ſententia, certus ſum: *nam on totis Argo redit ecce corymbis*, vides, mi Iafon, corymbos in primo per Cyaneas tranſitu 4. 691. graviter aelos, vulneratos eſſe. — 195. *Haec ait, ignarus, fixas am numine*, voluntate Deorum: *rupes flare*. v. ſupra 1. 710. — 198. Ad quae Iafon: Non eſt inanis timor tuus, *nec recuſo longius ire, et cunctis redeuntem na oſtendera erris*, vt eo plures habeam rerum a me geſtarum admiratores. — 200. Protenus inde *alios* (ad) *reges locosque lectura*, regna, vrbes, promontoria tranſeunt, *adſuetumque petunt plauſtris migrantibus anquor*, Pontum ita gelu ſaepe adſtrictum, vt adcolae gentes plauſtris poſſint commeari. cf. 6, 154.

202 — 223: Medea interea triftis ſedet, nec blanditiis ideo Iafonis exhilarata, donec ad oſtia Danubii perueniant, vbi ſocios primum datam Medae coniugii fidem edocet. *Procul*, ſola, remota ab Argonautis ipſoque Iafone *ſumma puppe*, in angulo extremo *poſt terga vigilis* (epitheton ornans) *magiſtri*; gubernatoris *haeſerat* ſubplex *genibus Minervae auratae*, cuius effigies aurata in puppi *ἱεστουον* ſtetit. v. 1, 301. Orpheus 1221. *λίτι* (palla) *καλυπτουμένη, ἀντὶ δ' ἀμφίεχε παραίας*, quod Noſter efferit: *deiecta reſidens in lumina palla*, quae eadem dicuntur de Thetide 1, 132. *Quamquam Haemoniis cum regibus*, duobus egregiis iret, *ſola tamen ſibi viſa, nec coniugii ſecura certa futuri*. — 207. Quod poetae ſolent, vt, quae in regionibus ſint; flumina, montes, litora cet. pro ipſis regionibus, hosque pro incolis adcolisue ponant, idem et Noſter licere ſibi putauit. Vbicumque praeteruecta eſt Medea, ibi omnes eam miſerantur, *Sarmatici litora ponti*, Sarmatae. *Illa Thoanteae tranſit deſſeta Dianae*. Vulgati habent *deſſeta*, quod non ſatis adtento videri poſſit reſpicere ad prominentem in mare Chersonesum Tauricam. Valerius attem non de ſola Medae tranſuectione loquitur, ſed de commiſeratione, qua vbiq; excepta ſit: quae commiſerationis notio quum in praecedente *miſerantur* non minus, quam in ſequentibus *moerent et mouentur*

obuia sit, eadem in versiculo inter illos medio abesse non potest. Hand dubitavi igitur in textum recipere *desleta*, quod Codex Regius et Aldina praeferunt. Iam vero habet quae desideratur, commiserationis ideam: desletur ab ipsa *Diana Taurica*, *Thoantea* ideo dicta, quod Thoantis patris Hyppipyles Lemniae, de quo plura lib. 2, 418 sq. aetate Iphigeniam eo transtulerat, (vide Ovidium ex Ponto 3, 2. 59 sq.) fletur vero, quatenus Diana eadem est quae Hecate, cuius sacerdos fuerat Medea 5, 240. et alibi. — 210. *Hyperboreas mouit pruinas*, audacia admodum poetica dictum pro huius frigidae regionis incolis, *tot modo regna tenens*, et hoc nimium de filia regis, qui vnus tantum regni dominus esset. — 211. *ipsi quoque murmura ponti iam Minyae, iam ferre volunt*. Sic editiones, et mire se torquent commentatores, nihil tamen proficiunt. Quum vero antiquissimi libri, in his Vaticanus primus, pro *ponti* habeant *ponunt*, non video, cur librorum oscitantia loco motam non restituam vocem, qua reposita lux oritur loco: *ipsi quoque Minyae iam ponunt murmura*, quae dederant antea; Idas in primis 7, 574. *iam ferre eam volunt*, et comitem habere. — 212. *Vix, quae non adessent, adleuat ora ad feras diu dilatas ad vesperam vsque, si quando*, nam omnem primo omnino cibum capere reculauerat, *dapes*, delicias, quas *carus Iason ipse dabat*, etsi ipse blandiens porrigebat varioque sermone navigationis molestias aliasque curas leuare studebat, iam *nubiferam Carambim* (promontorium Paphlagoniae, nubifera surgens rupe 4, 599.) *transire, iam regna Lyci*, (Mariandynorum regis 4, 737-748, 5, 8.) *ei significauit*, in eo tamen sefellit *gementem*, tristem, vt *Haemonios* Thessaliae montes conspiciendos *surgere vultumque ad tollere hortaretur*. — 217. Ex his igitur Asiaticis Ponti Euxini litoribus iam nauem dirigunt Europam versus Istrique ostia. *Insula Peuce Sarmaticae nymphae nomine stat*; (est) *torvus ubi et ripa semper metuendus utraque in freta per saeuos Hister descendit Alanos*. *Torvus*, quia taurinis capitibus et cornigeri fluuui a poetis finguntur. Sic Burmannus. Vir doctus autem (Iortinus) in Misc. Obsl. Vol. 4. p. 192. hoc *torvus* respicere putat *ad adcolas feroces et barbaros*, et eadem quidem ratione, qua fluuuius *Indus niger* dicatur ap. Claudian. in Probi et Olybrii Conf. v. 170. Sed quaeri possit, anne isto Claudiani loco, vti apud eundem Stilich. 1, 156. *Indus non fluuius, sed homo*

ndianer) fit. Praeterea vero ista figura orationis ob se-
rentes *Alanos* huic loco non satis adcommodata videtur.
uid enim? nonne Valerius tum dixisset: adcolas descen-
ere in freta per adcolas? Maneat igitur Pii et Burmanni
eplicatio. — 220. *Resides curas*, residuas post tam felicem
Colchide fugam soluera; ac primum ausus est celata
ntea sua pacta, coniugii fidem Medae datam docere so-
ios, qui et laeti audire, meritamque fatentur.

224 — 242. Nec mora, parantur nuptiae. *Ipsa Iason*
Pallados erigit aras, gratias quidem agit sacra Minervae
faciendo, cui tantum deberet, *inuitas* tamen, quae in-
nupta ipsa semperque virgo et aliarum nuptiis non faue-
bat, (Bónonienli editioni adscriptum fuit *imnuptae*, quod
inuitae praetulerim) incipit *Idalias diuae Veneris non*
pernere colere numen. — 226. Sensus facilis, si recte in
ordinem verba cogas: Si quando Iason inter ceteros Argo-
navtas pulcritudine eminuit, praecipue tamen, nunquam
magis, quam tempore eminuit coniugii sui, non secus ac
Gradius Mars ab Hebro sanguineo ex proeliis, e Thracia,
rbi cultus in primis domicilium habere credebatur, *victor*
Curto, furtim, ignaro Vulcano, ad Venerem visit, mox *subit*
Idalium, montem Cypri, mox *dilecta*, Marti, quoniam ibi
genio indulgebat, *Cythera*, insulam Cretae vicinam, quae
loca Veneri fuisse sacra, vel tironibus notum est. —

230. Seu cum *Herculi* coelestibus epulis adesse iam con-
cellum est, et *fessum*, tot laboribus exantlatis *Iunonia*,
Iunonis filia, *Herculis* coniux *Hebe sustinet*, fouet, am-
plexatur. cf. 1, 348. → *Adfunt* his Iasonis et Medae nuptiis
unanimis Venus, hortatorque *Cupido fuscitat*, erigit, bene
sperare iubet *adfixam*, nimis intestam *moestis curis* Me-
deam. Nihil mutare volui, offendit tamen hoc, quod
Cupido et ad verbum *adfunt* et ad *fuscitat* referendus
fit, quod vix ferri potest. Cui incommodo vt mederer,
maiores post *Cupido* distinctionem, quam editiones ante
Burmannum praefereunt, restituendam existimaui, deinde
vero pro *fuscitat adfixam*, in quo iniucunda ad aures
sunt *at — ad*, malim legere: *fuscitat hic* fixam, cui
tum optime respondet sequens *ista*. Sic omnia recte
et ex ordine procedent. — 234. *Ipsa Venus suas illi*
croceo, quem colorem in vestibus amabant; (ipsi Iasoni
Pindarus Pyth. 4. *κρόκεον σίμα* tribuit. v. omnino Span-
hemium ad Callimachum p. 132 sq. vbi nec Valerius ne-
glectus) *subtemine* cf. 6, 217. *vestes induit, ipsa donat*

duplicem coronam, quae nihil aliud esse mihi videtur cum Harlesio, quam duplex cæstus, quorum vno manum altero paulo inferius ventrem eingeat Venus, de qua vide Winkelmanni hist. artium lib. 4. c. 5. edit. Franc. gall. Huberi T. 2. p. 177. Dissentit tamen Ill. Heyne ad Virgil. Aen. 1, 655. qui *duplicem coronam* intellexit diadema aureum, gemmis distinctum; Flaccum enim ipsum interpretantem subiicere *arsuras olim cum virgine gemmas*. — Hoc spectat ad Creontis, Corinthiorum regis filiam Creusam, quacum coniugium Iasoni inierat; quod ita aegre tulit Medea repudiata, ut Creusae coronam naphtha perunctam dono mitteret, qua igni forte admota palatium cum ipso Creonte et filia conflagrauit. — 237. *Tum nouus inpleuit vultus* (vultum) *honor, serenitas, hilaritas* per totam faciem effulsit, *flauis redditis cura comis*, non pallis, ut antea, capillis incessit, sed in nodum conlectas comisit, *graditurque*, quae moesta federat v. 104. *oblita malorum*. — 239. Comparatur Medea cum Cybeles sacerdotibus et aliis huic Deae deuotis, qui, quum per aliquot dies brachia cultris acutis pupugissent atque incidissent, vltimis diebus Megalesiorum, hoc enim nomen veniebat Romanis in honorem matris Deorum instituta sollempnitas, laetitiae se dabant. Bis dies hos festos memorat Valerius 3, 232 sq. et 7, 635. neutro tamen loco tam copiose, quam nostro, cuius ergo singula videamus. Sic *ubi Mygdonios, Phrygios* in honorem Cybeles, Idaeam matris institutos *plāctus sacer abluit Almo*, sexto enim die, cui nomen erat Lavationis, 2. Cal. Apriles, statuum Deae in paruo amne Almone lauabant. (Ovid. Fast. 4, 537. *Est locus, in Tibrin quo lubricus influit Almo — illic purpurea canus cum veste sacerdos Almonis dominam sacraque lauit aquis*. Cph. Saxius in Actis lit. Rhen. Vol. 3. p. 74. ex Inscriptionibus etiam adfert Sodales Baenatores Cybeleos.) — 240. *Laetaquo iam Cybele, expiata taedaeque* homines taedis instructi *festae per oppida*, non Romae solum, sed per omnes, circumiacentes, vrbes vagabantur stipem emendicantes. (*Μητρρυφραι*. v. in primis Lucianum de Dea Syria.) — *Quis modo paulo ante tam faeuos adytis templis fluxisse cruores cogitat? aut ipsi qui iam meminere ministri*, Galli? *To*, qui male habuit interpretes ideoque mutarunt in *quid*, vel *haud ipsi quin*, vel exposuerunt per *quomodo*; sed nil mutandum, si in-
veritas, qui ipsi, num quis est inter ipsos sacerdotes, qui

quos modo perpeſſus eſt, dolores non oblitus ſit? — Idem igitur fecit Medea, *graditur oblita malorum.*

243 — 258. Iſtae nuptiae celebrantur, epulae ſaltem nuptiales. Varios hac data occasione ritus in nuptiis ſervatos commemorat poeta. — Pompa in templum ducta quum in naui vel litore locum non haberet, *ad aram ducta, vna veniunt ad aras, pariterque precari incipiunt.* Praeferebatur *ignis et aqua.* Facem praeferre ſolebat puer patrimus, cuius perſonam nunc ſuſtinere Pollucem forte Valerius iubet luſu verborum, nam puer ille dicebatur *praelix.* — Porro memoratur *adoratio:* dextrum pariter vertuntur in orbem; dextra enim ad os (vnde adoratio) adnota corpus, circumagebant. Plinius H. N. 28, 2. *In adorando dextram ad osculum referimus, totum corpus circumagimus.* Plura qui cupit, adeat interpretes ad Suetonii Vitell. 1. — *Nec auspicia defuerunt, ſine quibus nihil vel publice vel priuatum agebatur.* cf. Cic. de Divinat. 1, 16. et Valerius Max. 2, 1. Apte igitur poeta auſpicii vel potius thuris adolendi ceremoniam adſignat *Mopſo* auguri, qui tamen triſtia omnia videbat portendi, *neque ſe tunc candida, pura, clara, laeta flamma* (cf. 1, 234.) *per auras pingues, craſſiores, pinguiori materia quaſi gravidas explicuit.* Sic *pingues flammae* apud Ovidium Triſt. 5, 5. 11. *pinguis fumus* apud Lucaenum 8, 73c. — *nec thura videt concordia,* non vna nubecula ſurgebant, ſed grana in diuerſas partes ſaliebant, *promiſſam nec ſtare fidem,* non ſeruari, *breue tempus amorum,* haud diu duraturum. — 250. *Odit utrumque Mopſus, Iſonem,* quod tam egregie de ſe meritam repudiaturum, Medeam, quod hoc repudium tam grauiter vlturam praevideret, *ſimul et miſeratur utrumque,* quos utroſque meliori fato dignos haberet. *Et tibi iam nullos optavit, barbara, natos,* quos ab ipſa matre interfectum iri auguratus eſt. — 252. *Mox epulas et ſacra,* epulas ſacrificales, reſiduas ex hoſtiis carnes parant; *ſylveſtria praemia,* praeda venatica, eaque *facili venatu quaefita ſuperſunt,* abundant; *pars verubus* figunt Virgil. Aen. 4, 252. *allant, pars vndanti deſpulant aheno,* elixant, coquunt. — 255. *Gramineis et ceſpite viridi toris diſcumbitur* (in) *antro, quo olim Hiſter anhelantem Peuceu preſſerat,* poſſis exponere obpreſſerat, vel adeo compreſſerat; modeſtius tamen: perſequutus erat, quo ducit *anhelans* nympha. — 257. *Ipsi, Iponſus et Iponſa ſternuntur inter medios,* adcumbunt conuiuio cincti; *roſea* cf. ſupra. v. 36. *radiante iuuenta altius,* ſublimore

lecto, inque sui velleris auro. (Respexit forsan Valerium, quo noua nupta in pelle lanata consideret. v. Fels voce Lana.) Apollon. Rhod. 4, 1141. *ἔνθα τὸτ' ἄσπερον λίστρον μέγα τοῖο δ' ὑπερθε χρύσεον ἀγλῆεν πῶας βάλει*

259. Sed isthaec gaudia interpellantur repentino fyrti aduentu. Viuidiorem facit poeta orationem in rogando: *Quis nouus timor*, quae fortuna aduersa incepto impediit *Hymenaeos*, fecit, vt zōna solui non posset, *taubantque toros*, adcumbentes subito excitauit, *et sacra celerantia*, epulas sacrificales, quae quum maxime seruerent. cf. 2, 331. — 261. *classe*, multitudīne nauicularum, (*Canots*) nil amplius; rates infra 284. biremes quidem 427. sed quae non duos ordines remigum, sed duos remos haberent — *aduehitur Absyrtus infestam*, tristē lampada quatiens *Graeis*, qui paullo ante laetam, nuptialem facem vibrauerant, *diramque*, sceleratam *premens clamore*, magna cum vociferatione inuectus, *sororem*, sed nunc eminus tantum et ad socios directa oratione, nam v. 291. demum propius accedit. — 265. Non Iupiter aliquis est, quem persequimur, quique taurum, vt ille, similem possit ad nos fallendos, immo vero (auget verbis poeta et temeritatem et scelus Iasonis) nequam *praedo*, et *vna quidem nauis*, et tanti rem pretii, *Phrixea vellera*, et qua *libuit*, quoniam ita placuit (*mir nichts, dir nichts*) *reueat cum virgine*, secum eam absportat, *nobis et muros et stantia tecta reliquit*, gratias vero debemus magnas, et praeclare nobiscum actum esse fateamur, quod non et urbem domosque nostras diruerit. — 270. *Quid mihi deinde satis?* quas mihi satis dignas dabit poenas? *nec quaero*, nil curo *vellera*, *nec te adcupio*, *germana*, etiam si reddere velit, *nec foederis vlla spes erit*, *nec irae quisquam modus*. Admodum verbosus est, et variat orationem Absyrtus, quod solemus vehementi ira commoti. Idem fere ei addidit, quod sorori Medae 7, 433. *nec quibus incipiat, videt, ordine nec quo, quoue tenuis, prima cupiens effundere voce omnia*. — 273. Iam vero, quam grauem lumentum sit vindictam non de Iasone solum, sed tota Graecia, Thrasonica iactantia pronuntiat: *Reuertenti patris in ora meam paruo in* (abesse poterat saluo versu haec praepositio, sed sic saepe poetae eam vel addunt, vbi nil opus, vel omitunt, vbi melius adesset) *tempore fas est?* quid? paucorum dierum spatio res a me gerendas circumscriptam? *Quinquaginta animae viles, me scilicet, me, me inquam*, qui ad maiora natam factumque me sentio, *non*

ve mersa ratis subficiat placare? Te, Graecia fallax,
 120 encomio per anachronismum ornat poeta Graeciam,
 121ae ferius demum male ob malam fidem audire coepit,
ressequor, atque tuis hunc quasso moenibus, vrbibus,
 122*ctis ignem.* — 277. Procedit orator ad acerbam ironiam:
tec tibi digna, soror, desum ad connubia frater, en-
 123nod fratris est tui amantiissimi, en adsum ad dignas cum
 124um digno coniuge nuptias. *Primus, nec huic honorem*
 125*b alio mihi praeripi patiar, primus ecce fero,* vt para-
 126ymphus v. 245. *quatioque hanc lampada facem nuptia-*
 127*em, primus cerebro dotalia sacra;* sic dici quidem possint,
 128noniam de dote convenit inter sponsum sponsamque
 129oram auspice, de quo tamen poetam non cogitasse cre-
 130iderim, sed de tota nuptiarum sollempnitate: properavi,
 131t primus essem, qui nuptiarum officium obiret, *qui potui,*
 132*tibi ipse gratulor, et in sinu gaudeo, quod potuerim*
 133*desse. Adforet ipse pater vnicae filiae nuptiis, si per*
 134*etatem licuisset, patriae veniam da, quaeso, senectae.*
 135*et vero locum eius tuentur alii,* (sic in textum recepi
 136adante Bentleyo ad Horat. Od. 3, 6. 20. pro *alti*, quod
 137iret sensu) *pariter populi que Patresque,* senatus popu-
 138*isque, vti supra 1, 761. tota Colchis, mecum adsunt.* —
 13985. *Dixerat, itque orans iterum ventosque virosque,*
 140*trorumque denuo auxilium implorat, perque ratis sub-*
 141*plex vox remigis illa magistros.* Locus similis 4, 647.
 142ad noster deprauatus, cui non viam labem adsperserunt
 143brarii. Varia tentarunt interpretes, vt nitore suo locum
 144stituerent, quorum commenta quum enumerare longum
 145flet, ea tamen adferam, quae lucem quamdam abundere
 146identur. Et Heinsius quidem coniicit, vel: *perque rates*
 147*subplex it remigi, et inde magistris,* vel: *ter quater his*
 148*subplex vox erigit illa magistros.* Withofius (*kritische*
 149*Anmerk. Düsseldorf. 1799. St. 5. S. 48.) perque rates subplex*
 150*volat et premit ille magistros.* Liceat et mihi hariolari:
 151quid si legas: *perque rates vna est vox remigis*
 152*itque magistris.* In quo si falsus sum, *πρωτον ψυδρος* in-
 153o fuit, vt hac tali coniectura tota oratio aptius necti
 154posse videretur. v. 285. Absyrtus orauerat viros, iam vero,
 155nid his precibus effectum esset, narrare voluisse poetam
 156pinatus sum. Offendit in primis *ro subplex* ob prae-
 157cedens *orans*; reiecta igitur litera *f* quae librarii incuria
 158*x ratis* sequenti voci adhaesisse videbatur, habebam
 159*subplex,* vnde facilis transitus ad *vna est*. ceter. Sic etiam,
 160ta putabam, cum v. 287. oratio melius cohaeret. Absyr-

tus orat viros, vna eademque vox obsequiosa est omnium, nec voce tantum promptitudinem declarant, sed manus statim admonent operi, *intorquent vndam* rel. Confulueram et Cl. Ruperti, qui, quoniam Burmanni codex habet *vexilla magistros*, ita forsan legendum existimat: *perque ratis arguet* (excitat, incitat) *remos* h. e. remiges *vox alta magistris*, vox clara hortatoris remigum, *et avorci*. Quam emendationem, codicis quippe auctoritate firmatam, meae praeferendam esse sponte lubensque fateor. — 287. *Illi autem intorquent vndam* (Virgil. Aen. 3, 208. *nautae adnisi torquent spumas et caerulea verrunt*) *truncis frondentibus*, ramis, quibus folia nondum erant destrieta; *quaeque fuerat raptim*, tumultuaria opera *formata die sub* (durante) *uno, et tantum*, nil nisi arbor, nondum excavaata ad nauigii vsum *deiecta* (sic *delatum venus* 1, 121.) *montibus suis*, quos proprie natura iis adsignauit, non *vndas*, *haud longis iam distat aquis*, (*haud iungas rē distat*) paruo temporis intervallo inde a Colchide haud procul abest ab Danubii ostiis. — 290. *Quid dolor et veterum potuit non ira virorum?* Totus versiculus glossam sapit. — 292. *Palladium puppim*, ab ipsa Minerva constructam eiusque tutela firmatam, persequitur Absyrtus, videt *viridem* laetam insulam *Peuceon*, *ultima cornua maris*, nil nisi antennas conspicit. — 295. *tum vero clamorem et gaudia*, laetum clamorem tollunt, sed *inimica gaudia*, quod iam in eo erant, vt iram exlerent: *tum grauior ramis fragor* auditur, *vt procul Argo* nunc tota *visa viris*, *vnamque petunt rostra omnia puppim*. (Incipiunt timere vni naui, quam *omnes*, tam, multae adoriuntur.) — 298. *Princeps primus Absyrtus naualem vncum nodosi roboris*, (quum, quae posteris temporibus ad hostilem nauem adtrahendam in bellis naualibus adhiberentur, manus ferreae, harpagones, Argonautarum aetati non conuenirent, haud inepte contum roboreum, non arte, sed ab ipsa natura in vncum effectum poeta dat Absyrti) *et longa ab vnda*, eminus adhuc iam *prospectat Stirus*, an forte Medeam suam videndi copia detur, *coniugio atque iterum sponsae flammatus amore*. — 301. *tela trabalia* hastas crassitie et longitudine trabibus aequales *expediunt*, (Virgil. Aen. 12, 294.) *armant*, oblinunt *alii picis unguine*, picis liquefacta *flammas*, faces. Sic *tela armare veneno* Virgil. Aen. 1, 73. *tota flammata veneno* ipse Nolter 1, 108. — 303. *Inpatiens morae tremit hasta*, (protopoetia haud inelegans) *nec longius inter, quam quod tela vetet, superest*

mare. Sensus facilis: mare inter utrasque naues interiectum brevius factum, ita tamen, vt nondum tela inuicem conici possent. Sed *ro inter* ob sequens *superest* quum redundare videatur, Heinius eius loco ponere maluit *inde*; nihil tamen nouandum, nam et alibi Valerius sic de interuallis vsurpat. 5, 337. 6, 220. infra 382. — 305. *tabulata* in nauiculis non nimis vrguenda.

306 — 311. Quid ad haec Argonautae? *Quum subitas videre rates, vibrataque, micantia flammis aequora, non vna formidine surgunt*, omnes quidem timent, non eodem tamen omnes metu, non iisdem causis ducti. *Primus deserta* in antro *virgine* (vide quam suaui delectu poeta celeritatem Iasonis in agendo exprimat) *profilit, galeam rapit, simul ense clypeoque micat, nec segnius cetera pubes* in litore *constitit*.

312 — 316. Sed quid Medea? *Tibi quae, Medea, facies scelerum, quae tibi nunc mens est, quae, quos euentus facinora tua habeant, videas?* Quantum te pudeat Colchos conspicientem et fratrem *et quidquid iam tuta, secura vasto profundo longo mari abscisum, disiunctum credideras. Ergo infausto tristi sese obculit antro, non aliud quam certa mori*, nota breuiloquentia pro nihil agens, quam vt firmiter apud animum constitueret mori.

317 — 320. *Haud ita sed segnis summo sedet aethere Iunio.* Mire turbant in hoc loco interpretes, in quo tamen ne literula quidem mutanda venit, si cum antecedentibus iungas, et verba ita ordines: *Sed haud ita segnis*, vt Medea, quae soli dolori indulgeret, *sedet otiosa Iunio. Haud finit extrema, ancipiti, maxime periculosa Minyas decernere pugna, nec numero quoniam Colchis nec puppibus aequos.* Illud *quoniam* locum habere non potest, nec pro *nempe, nimirum*, posuisse censendus est Valerius. Aldina habet *cernens Colchis*, quod ad sensum optime quadrat, hoc tamen habet incommodi; quod vericulo proxime antecedente *decernere*, proxime sequenti *cernit* obcurrunt. Malim igitur Burmanno adcedere, qui *aequos* mutari iubet in *aequi*, cui si obtemperes, retineri *quoniam* potest. Fortassis legere etiam *quaeas iamiam*.

321 — 327. En ergo Deam ex machina Iunonem. *Ipsa, Aeolo neglecto, erat enim, periculum in mora, (sic ipso Ioue inuito fulmina torlit 1, 116.) ipsa subit al. labitur terras, tempestatumque refringit ventorumque domos, (nimbi ventique domos 1, 584, quem locum omnino con-*

feras velim) *volucrum gens*, alias: *populus turbida fratrum erumpit, inque unum* (sic reposui pro *inam*, iubente Burmanno, qui recte monet, *ro omnes exigere unum*) *pariter mare protenus omnes infesto clamore, sonitu, flatu ruunt, inimicaque Colchis aequora et altum mare, et aduersos statuunt, excitant a litore fluctus.* (*Brandung*). — Vide, quaeso, quam rapide omnia agantur: *Iuno refringit claustra — venti erumpunt — monstrat classem Saturnia — videre — protenus et omnes et pariter et in unum mare, vnam coeli plagam ruunt — fluctus et in alto mari et ad litora erigunt.*

328 — 368. Nihil motus hac, quam viuidis coloribus poeta pingit, tempestate Stirus ad recuperandam sponfam omnes intendit nernos, tandem fluctibus mergitur. *Tollitur, atque intra Minyas Argoaque vela abit, contingit, vt prope adcedat, quum vasto rursus desidit hiatu abrupta reuolutus aqua, discedentibus vtrimque fluctibus in inmensam ante se apertam voraginem deiectus agitur retro, iamque omnis in astra* (sollemniss poetis hyperbole) *itque reditque aliquoties ratis, labsoque, desidente fluctu reciproca, rursus descendit. Vorat,* (grauiter dictum) *auide abripit hos vortex, hos agmine aquarum, fluctuum toto gurges aequor per superficiem agit, rapit, simul in vultus micat undique terror, crebra ruina poli* (sic coeli ruina Virgil. A. 1, 129.) *tonitruum fragor et fulmina coelestia lumina luxat, aperiunt coelum, ita dehiscunt nubes, vt ipsum Olympum conspiceré sibi videretur. Similem, quamquam contrariam hyperbolen habet Ovidius Metam. 2, 260. vbi de temeraria Phaethontis aurigatione sermo est: dis-silit omne solum, penetratque in Tartara rimis lumen, et infernum terret cum coniuge regem. — 335. Non tamen ardentis et ira et amore Stiri violentia cedit; hortatur socios media inter proelia diuum, ventorum. — 337. Quae sequuntur, multa habent praeclara et iuueni adcommo-data amanti, iactabundo, irato; in eo tamen peccasse videtur poeta, quod in ipsa tempestate ita verbosum inducat Stirum, vt prope viginti versiculis animi sensa exprimat. *Transferat ergo Colchis Medea meas dotes* (proci enim heroica aetate donis primum sibi ad virgines et parentes aditum faciebant. v. Cl. Lenz *Gesch. der Weiber im heroischen Zeitalter* S. 163.) et se ipsam, et data olim dona auerat, et Haemonius (contemtim, vti v. 283.) nobis subcedet adulter, raptor alienae coniugis? *Nec mihi profuerit, inter tet, eosque magnos regesque procosque, pro-**

regios prona haud dubii sententia patris, qui, ut primum petii, statim eam addixit, desponsavit? Fortasse men virtutem spectavit Medea? At, quae ille magicis aetigiis perpetravit, haec ego sine carmine efficiam, nam tauros, et e Cadmeis dentibus ortos persequar. — 14. Nec temere hoc dictum putes, Medea, ipsa spectatrix hoc litore sis certaminis singularis, ad quod adulterum rouoco; *victoris eris, certissime ergo mea; iam digna idebis proelia*, nam quae antea vidisti, hoc nomine igna, *iamque illud carum caput ire videbis cruenta* sanguine eius infecta *sub freta; semiiviri corpus Achivi*, cerbe et contumeliose dictum, ut Graeci cum Scythiis omparati molles et effeminati habendi sint. cf. Virgil. Aen. 11, 215. 9, 617. 12, 99. it. Nostrum supra 6, 694. *nec iurra*, (quam non nisi in ditiorum cadaveribus adhibebant) *sed pice, sed flammis et sulfure*, facibus pice et sulfure oblitis *olentes crines*. (*Olere* crebrius quarto casui, rarius sexto iungitur; sic *redolere* 4, 15.) — 349. *Vos nodo, o fluctus, hoc solum corpus*, me solum, sine lociis adeo, *expellite*, ad litus eicite, et solus edam facinora, quae me dignum Medea coniugem, dignum Aeeta generum, dignum Sole magno progenerum ostendant. — 351. sed fortasse huius meae calamitatis fundus est ipsa Medea, *ipsa nunc magico carmine excitat ventos, leuatque maria ardua*, ut ardua sint, in altos fluctus erigantur. *Sed haud illi futile*, inutile, contemnendum, ridiculum *murmur proferit*. *Ite, rates*, nunc, nunc insurgite remis, socii, et *frangite dissiicite virginis*, a virgine commotam *vndam*. — 356. *Intentis summa cum vi remis*, socio cum milite *profluit*, adpropinquat litore; sed fluctus decumanus in litore fractus *redit, labefactat navim, solvit, effunditque viros*, ipsumque Stirum, qui nec nunc desinit minari, dextraque elata in litus evadere contendit. — 360. *Ibat, nabat per aequor stricto ense*, remos vel fragmenta navium circumspicit, *moestas altis* (mel. *aliis* vti v. 281. nam nauculae eius erant planae) *intendit voces repetitas puppibus*, quarum tamen nulla prae fluctuum vehementia subcurrere potest, *vel velit audere, quotiesque propinquat, tunc aliud rursus dirimit mare*, fluctus tam inmanis, ut parvi maris instar esset. — 365. *Iam modo exstat capite erecto, modo abiit, euanuit vndis obrutus, semel tamen adhuc violentus*, nervus omnibus intentis *ab imo erigitur, emergit, sed fluctus adest, sub altis figit aquis*, magna vi limoso maris profundo inludit, et tandem *virgino cessit*, cedendum fuit.

369 — 384. Abſyrtus moeſtus vi nihil profecturum ſe videns, obſidione cingere Danubii oſtia ſtatuit. — 372. *videt adnoſcitque*, tam prope videt, vt dignoſcere omnes et capita numerare poſſet, *contra pugnant obuia* a litore aduerſo maria, marini ſiuctus, *totusque in vertice*, ſupra caput adcumulatus pontus. — 374. *abſceſſit tandem, vanaque*, nihil profutura *recedit ab ira* — naues conſtituit ad aſteram Peuces inſulae partem, *gemino nam ſcinditur* a terra continente ſeparata *inſula flexu Danubii*. Hac in inſula ſtationem habebat Argo, Abſyrtus contra claſſe ſua *tentoria* Argonautarum in litore poſita *obſidet*, portuque exire prohibet hoſtes. — 382. Nihil interea remittit tempeſtas, *noctes atque dies vaſtis mare fluctibus inter* (v. ad v. 304.) *furit*, donec Iuno ipſa *anxia conſilia expediret* manifeſtaret ſua, ſinemque faceret huic bello.

385 — 399. Argonautae a laſone, vt Medeam dant, poſtulant. *Minyae, tanti* tam periculoſi reputantes *ultima*, euentum belli, non ſinguli, ſed *cuncti*, non admonent, ſed *urguent*, et *precibus fremituque* inportunis precibus *fatigant*. Cur ſe *externa, barbara pro virgine clauſos obiciat*, obſidioni exponat? *Reſpiciat pluresque animas maioraque fata tot comitum*, non vnus Medae rationem habendam, de vita plurimum cogitet, qui maioribus rebus gerendis ſe deſtinauerint, qui eum ſequuti ſine non amoris furtiui nefandique cauſa, ſed vt virtutis ſuae documenta darent. — 392. *An vero, vt thalamis raptisque indulgeat vnus coniugiis?* hoc ſibi ſumat, vt rapta cum virgine nuptias celebret? *id tempus enim, ſcilicet!* Sat *vellera Graiis*, contentos eſſe ablato vellere, totumque bellum reddita virgine componi poſſe. *Quemque* et Abſyrtum et ſocios ſuas *ſinat ire domos, nec Marte cruento Europam atque Aſiam prima haec committat Erinnyſ*, diſſidium, furor. Ipſam Medeam Erinnyos nomine condecorare voluiſſe Argonautas, ſatis inſcietum videatur; fieri tamen potuit, vt poetae obuerſaretur Virgil. Aen. 2, 573. vbi Helena Troiae et patriae communiſ Erinnyſ dicitur. — 397. *Namque datum conſtitutum hoc fatiſ Mopſus, trepidus* tamen *et ſubplex*, obteſtans laſonem, ne in propoſito perliſteret, *cauebat vaticinans, et in ſeros ire magis ipſa* (mel. iſta, vti Bononienſis, mala nempe) *ſineret nepotes, atque alius lueret tam dira incendia raptor*, Paris, qui facem belli Europam inter et Aſiam primus incenſurus ſit.

400 — 407. laſon ſociaſ vrguentibus cedit inuitus, cedit tamen. *Ille trahens gemitum, alte ſuſpirans, tantis ac*

*ocibus inpar, quid tam veris consiliis atque monitis iis-
ue tam vehementer datis reponeret non habens, quam-
uam iura Deum, ius iurandum, et sacri sibi conscia pacti
eligio, fidei Medeae testibus Diis adhibitis datae con-
scientia, dulcisque primordia taedae, ipsae nuptiae in-
hoatae mouent, cunctatur dubius, mortemque cupit, so-
iamque periculi cogitat, mori maluit, quam Medeam de-
erere suam; tandem tamen haud ultra sociis obsistere
verguit. — 405. Haec ubi fixa, certa viris, non excepto
lalone — quid reflet, quae fors eam maneat, amantem
ignorare sinunt, celare volunt, decretaque tristia seruant
secum, apud animum obcultant, ne quid Medea resciscat.*

408 — 444. Ouidio teste res est solliciti plena timoris
mor: timet saepe, ubi nihil timendum, nec tamen sem-
per inanis est iste timor. Hac eadem sententia breuiter
non minus, quam praecclare proposita, viam sibi munit
Valerius ad aegritudinem, qua Medae animus adficeretur,
explicandam. *Sed miser vt vanos, veros ita saepe timo-
res versat amor, fallique finit nec virginis annos, quam-
quam admodum iuuenis, puella decipi tamen non potuit.
Signa viri iam non fidi, frigidioris sensit quamlibet intima,
atque vel maxime obcultare, distimulare vellet, nimiumque
silentes, tectos, obscuros, verborum parcos Argonautas,
idque vna, vno eodemque tempore, nec singulos aliquos,
sed omnes. — 412. Haud suae tamen inmemor, constitit
sibi, nec subitis turbata minis, periculis, prior occupat,
se conuertit ad lalsonem, longaeque ab sociis remotum tra-
bit, seorsum ducit. — 415. Me quoque tecum Minyae,
fortissima pubes, nocte dieque mouent, sollicitam habent
tam egregii, te duce, viri iuuenes: hoc tamen mihi dicas,
an captiua sim vestra in nauis, an non coniugem, quod
promiseras, sed dominum decepta sequar. Noli me celare,
quid de me decreueritis. Abs te quidem, fidissime con-
iur, talem enim te esse persuasum habeo, nil timeo; sed
tamen sociis tibi cedendum esse existimes; ita tamen mi-
serere, vt saltem promissi inra connubii serues, donec in
patriam tuam peruenerimus, tum in tua me sperne domo,
repudia, si ita lubet, vel pro ancilla habeas (quam in bello
captarum mulierum sortem saepe fuisse nouimus ex Ho-
mero). — 422. Scis te certe mihi iurasse, socios non item,
qui si fortasse me tradendi ius habeant, tibi tamen aequa
potestas non est. Quod si tamen feceris, te simul mecum
traham, mecum ad patrem abducam, qui non me solam
vt nocentem persequitur, sed te, et velleris et filiae raptio-*

rem, atque hac pariter rate fugimus omnes, cunctos
quotquot in naui versamur, eadem culpa tenet, omnes
fugitiosos insequitur pater, — 427. Forsan vero tot, quibus
frater te premit, nauibus perterrefactus, me deferendi con-
siliū cepisti. At vero, fac, *adhuc maiora coire agmina,*
nulla fides? num fidem datam fallere fas sit? *nullis es*
digna periculis, ego, inquam, quae tot temet periculis
eripuerim? *Non merui mortemque tuam comitumque tu-*
rum? Valerius si ita scripsit, hoc voluit: tam egregie de
vobis merui, ut vel mortem, si ita opus sit, mea causa
subire debeatis. Mirifice tamen placet, quod Heinzius
coniecit: *Martemque tuum comitumque,* ut arma pro me
capiatis. — 432. *Vellem equidem nostri tetigissent comi-*
tes tui litora patris sine te, tum de iis actum fuisset, *dux-*
que illis aliū quicumque fuisset, nullius causa fecissem,
quod tua causa, tui amanatissima feci. *Nunc remeant a*
me seruatū, salui et incolumes, meque et reddere possunt.
(Ita vulgata, sed admodum frigide: non poterant tantum,
sed volebant etiam, vrguebant tradi; consentientibus igitur
pluribus et libris et interpretibus *poscunt* abo te
ut reddas.) — 435. *Quin tu mea respice saltem consilia*
fortiter resistendi, et nimio non tam tuo, quam comitum
cede timori. Recorderis, quaeso, quam incredibilia modo,
me auxiliante, perfeceras, tauros ardentes vicisti, *ad tem-*
pla, lucum *draconis* venisti. — 439. *O utinam ergo meus*
pro te non omnia posset, atque aliquid dubitaret amor.
Ipsa memet adueto, quae tui amore, temere satis et in-
considerate, quidquid optaueris, a me inpetrare te siverim.
Quin nunc quoque quaerit, nescio quid, pudor iste tuus.
Haec de industria obscurius effert Medea; hoc tamen vult:
Video, te animo aliquid voluere, quod tamen dicere te
pudet, ut nempe artibus meis magicis in perniciem fratris
vtaq. — 441. *Mene igitur, optime,* sed eheu! *quondam,* me,
quae tua causa omnia feci, fortasse factura sum, precantem,
subplicem adeo coram videre potes? Ipse pater, quam-
quam iratus, mirabitur, nec poterit credere, me tam subito
poenas dare sceleris, teque non coniugem habere, sed
dominum pati.

444 — 463. His dictis Iasonem respondere parantem
fugit furibunda, magnoque cum clamore, *qualem Ogygiae*
Boeotias quum tollit in arces montes (cf. 7, 561. et alibi)
agit Bacchus, et Aoniis inlidit tympana truncis. Locos
conruptos. Recte quidem habent *Aoniū trunci,* in monti-
bus Thebanis decerpti rami, vno verbo thyrsi; sed his

yrſis Bacchus inlidit tympana? Hoc equidem non intelgo. Verum vidiffe videtur Heinſius in eo, quod Vaticanum ſequutus, qui pro *tympana* habet *tyana*, reponi *yada* luadet, ſed intactum reliquit alterum vicus, quod ſidet verbo *inlidit*. Forſan dicere poſſis, poetam audaciantimate Deum thyadas in furorem excitantem liſtere, rientem, flagellantem ita Bacchas, vt thyrsi frangerentur, aſe ſignificatio eſt verbi *inlidere*. Si qui tamen, in quis ipſe nomen profiteor meum, adflatum omnino vehementiorem indicari exiſtiment, lenius ſaltem aliquod verum circumſpiciendum, et cum Burmanno vel *inſligat*, vel *inpellit*, legendum. Poſterius malim eam ob cauſam, quod Valerius ipſe 3, 265. vbi itidem de Thyadibus ſermo, eodem verbo vtitur: *impulſae iam ſe Deus agmine matris bſtulit*. cf. etiam locum noſtro ſimillimum 5, 80. *Boeacua qualemi Thyas et infelix cuperet vidiffe Cithaeron*. — 48. Talis igitur erat, *talemque iugis, tranſtris virgo ſerebat cuncta pauens*, vt terriculamenta inania phantasiae obuertarentur, *fugit infeſtos*, quaſi praefentes hoſtes et perſequentes *vibrantibus haſtis*, quae micare ante oculis videbantur, *terrigenas e dentibus prognatos, fugit ardentis etiam nunc igniuomos exterrita tauros*. — 451. Si *lenique* hoc ſaltem contingeret, vt *Pagafas*, Theſſaliam, vel *Peliacas nubes*, montem Pelion, niſi ipſum, e longinuo tamen cacumina nubibus inuoluta *cerneret*, et *Tempo viridi lucentia fumo*. Fumo? — faciliora ſunt ad intellegendum, quae coniiiciunt: *fundo* Maſterius, *luco* Heinſius; sed nihil nouandum, *fumo* enim exquisitius eſt et doctius, quam vt librario magis, quam ipſi poetae debeatur. Fluuii vaporibus, quos emittunt, fumantes ſaepe obcurrunt; nauiffima igitur, ſi quid video, et naturae conueniens maguncula eſt *in fumo viridi*, emiſſis nempe ex Peneo luuio, qui per vallem illam Theſſaliae amoeniſſimam, ſemper dictam, non leni incedit alueo, ſed ſpumofis voluitur vadis, (Ouid. Metam. 1, 570.) vaporibus, qui, quia colorem ducerent e ſubiacentibus pratiſ et arboribus viridibus, virides ipſi adparere. *Hoc viſu contenta mori*, quae loca amoena ſi conſpiceret, lubentiſſime moritura. — 453. *tunc tota querelis egeritur*, tranſſigitur (digerere fere eodem ſenſu v. 102.) *queſtuque dies*, (eiſdem notioſis *querelarum queſtusque* geminatio odioſa, vt recte monet Burmannus, ideoque mauult *ſletuque*, vel *gemituque*. Harleſiana habet *quaeflu*, errore operarum) *eademque ſub aſtris noctu* cf. 2, 171. *ſola mouet*, iſdem induget;

moestis veluti nox illa sonaret plena lupis, quasi per tenebras noctis esurientium luporum ululatus audiret, quaterentque truces ieiuna leones ora, prae fame frendentia, vel orbatae vitulis traherent suspiria vaccae. — 458. *Præcedit non gentis honos, non gloria magni Solis aui.* Non procedit Burmannus, quod miror, exponit: nihil iubat, nihil efficit apud Iasonem. Quidni prodiit, in conspectum venit orta luce, mane, quam ipsam vocem loco magni ponere possis. — 460. *Quid dubitas? heu, dure, files? magnumque minatur.* Satis abrupta, nec apte cohaerens oratio, cui incommodo mederi possis, si subpleas, prodiit primo mane Iasonemque compellat: *quid dubitas?* etiam nunc aperte non dicis, quid timendum mihi, aut sperandum sit? *heu, dure, files,* quid constitueris, facile ex silentio tuo conligo, *magnumque minatur,* magnas minas, iras vultu praefert. — 461. *Chaonius truncus* est ipsa navis Argo, (excisa nempe ex sylvis Dodonae, urbis Epiri (Chaoniae) oraculo insignis) vel potius pars eius, quae vim loquendi atque vaticinandi haberet, de quo vide lib. 1, 2. et 303. Sensus igitur hic est: *talis nunc erat Medea,* suae sibi conscia magnae potentiae, qualis, quum Iasone comite vellus aureum ouans, triumphans nauis inferret, *interque ingentia Graium nomina,* tam egregios fortesque Graeciae iuvenes *Palladia virgo virago stetit altera prora,* ut duas coram viderent Argonautae Minervas, unam, tutelam flauis, *ἄπολλου*, alteram Medeam, utrasque bellicosas.

464. Iason tandem rampit silentium. *Moestus minis et nota Medae ira* dubius animi adstat, utcumque tamen *mulcere,* delinire blandis verbis *tentat gementem, gement ipse, et tempora currere dictis.* Currere vix locum tueatur, quum *tentat* verbum requirat actiuae significationis; melius igitur *ducere* vel *quaerere.* — 468. *Mena aliquid metuisse putas?* Sic recte, non *meruisse,* ut legunt nonnulli; respicit enim Iason ad v. 436.

(2)
1. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAVTICON

LIBRI VIII.

D OPTIMORVM EXEMPLARIVM FIDEM

RECENSITI

ATQVE

PROEMIO

ARGVMENTIS ET INDICE RERV

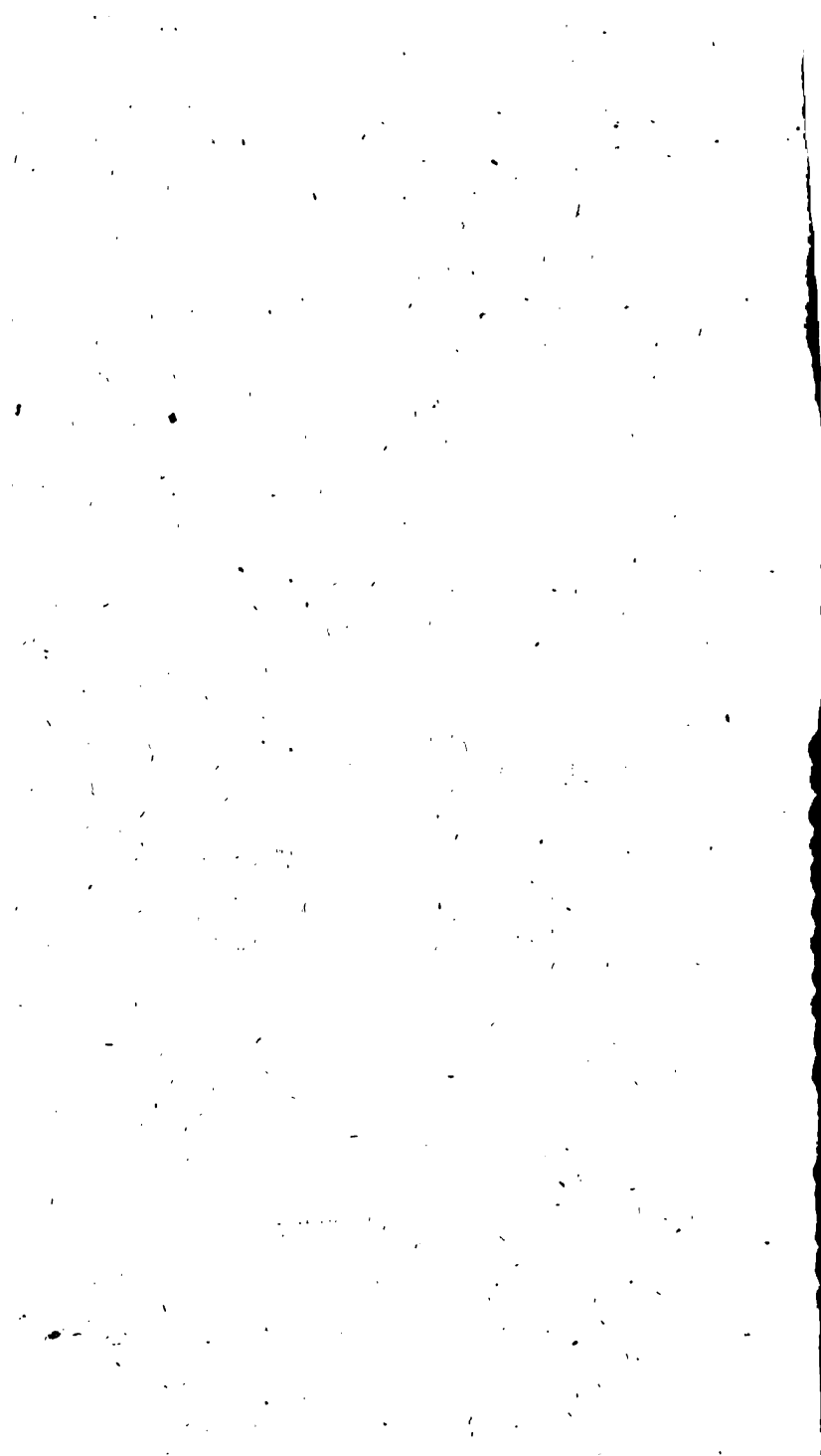
INSTRVCTI

A

IOANNE AVGVSTINO WAGNER.

GOTTINGAE, MDCCCV.

SVMTIBVS HENRICI DIETERICH.

P R O E M I V M
DE
V A L E R I I F L A C C I
VITA ET CARMINE.

Quae pluribus olim inde a M. Valerio Poplicolaculis ob res praeclare domi militiaeque gestas inruerat gens Valeria, non eandem in singulis familiis fortunam experta est. Mellalis enim quum attingeret pristinum sub Imperatoribus primi aerae iustianae saeculi splendorem seruare, nomenque Valerorum ad Diocletianum adeo, Constantios, Constantios, Galeriosque propagare; Flacci contra bellis civilibus ad obscuritatem tenuemque censum redactiue depressi videntur vixisse, quo factum, ut, quo re prognatus fuerit, quem denuo in publicum emit-tus, poeta C. VALERIUS FLACCUS, plane ignoremus.

Haud multo certiora sunt, quae de patria eius duntur. Quod si enim Codices sequamur, qui Valerii Flacci Setini Balbi nomen (de quo quid sciendum sit, vide Commentarium ab initio) praesunt, Setiam, Campaniae oppidum, hodie Sezza, patrum agnouisse videri possit poeta. Nec deesse ho-

nori istius urbis (sunt enim cupidiores omnino
 adferendis sibi claris olim viris ciuitates Italiae) **P**
 luit ICTus Setinus, postea pater purpuratus **P**
 cellus Corradinus, Valerium Setiae vindicare com
 in libro de ciuitate et ecclesia Setina Romae
 edito, sententiam tamen suam non nisi recentiorum
 auctoritatibus scriptorum firmare potuit. Propius
 veritatem adcedere videntur, qui Patavii Valerium
 natum arbitrantur, Martialis, cui interior cum Valerio
 necessitudo intercessit, locis quibusdam inducti. **B**
 bilitanus enim ille poeta Libro I. Epigr. 77. an
 suum nominat *Antenorei spem et alumnium laris* (**A**
 Antenora vero originem referebant Patavini, Liv. 1,
 Virgil. Aen. 1, 242 sq.) et Lib. 1. Epigr. 62. *conferat*
Apona Livio suo tellus, Stellaque, nec Flacco mima
 Apona autem tellus Patavium est ab Apono, fonte
 medicato. v. Claudian. Eidyll. 6. p. 657. ed. Gesn. **V**
 rius Patavio adferuit Flaccum Scardeonius Lib. 1. **h**
 riae Patavinae p. 61. in Tomo 6. Thesauri Italiae **P**

Tantas componere lites operae si pretium esse
 dici fortasse possit, Setiae Valerium natum, Patavium
 educatum esse, fundos in agro Patavino, larem tam
 etiam Romae habuisse; quod ut credamus, facit ipse
 poeta ab initio carminis v. 5. vbi *Cunaeae vatis co*
tinam domi suae stetitisse gloriatur. Qui locus, quam
 quam historiae repugnare videatur, quum Tacitus
 auctore Annal. Lib. 6. c. 12. Augusti saltem aetate
 byllina carmina omnino *priuatim* habere non liceret
 et, quae genuina haberentur, in basi statucae Apollinis
 seruari solerent, vix tamen alium sensum admitti
 quam ut praeentibus Pio et Heinio Valerium
 Quindecimviris sacris faciundis fuisse statuamus.

Omnino sibi Romae vixisse putandus est, auream
 mediocritatis amans, et, quam lauream triumphalem

iores sibi quaesiuissent, eandem doctae sibi frontis emium esse maluit, spreto amicissimi Martialis con-
 o, qui eodem, quod modo laudauimus, Epigr. 77. nullo versuum pangendorum studio causas in foro ret suaferat: *Pierios differ cantusque chorosque sorora: Aes dabit ex istis nulla puella tibi.* — *Romanum pius diuitiusque forum est. Illic aera sonant: at cum pulpita nostra Et steriles cathedras basia sola part.* Ceterum Vespasiani aetate quum maxime ruit, annumque a. C. 80. ipsi adsignat venerabilis lex Christoph. Saxius in Onomastico Vol. 1. p. 264. cessit autem sub Domitiano post annum 83. si recte culos subduxit in Annalibus Quintilianeis Henr. dwellus.

Iam vero, quo loco inter poetas habendus sit, dispimus. In quo iudicio ferendo bonum omen, nec iternenda praerogatiua est, quod iam olim Quintianus, intempestiuam eius mortem dolens, Insit. 10, 1. *multum*, inquit, in *Valerio Flacco nuper ifunus*. In pluribus eum carminum generibus elasse verisimile est, quorum tamen nihil aetatem it praeter Argonautica, quibus igitur solis poetica is facultas aestimanda venit. Et primo quidem, am primariam epici carminis dotem esse volunt, ut n a viris magnis susceptam grauem sistat; quae ltum difficultatis, impedimentorum atque periculi beat, quae magnam virium contentionem postulet, es adeo humanas ita videatur superare, ut non nisi eruentu ministerioque Deorum expediri et ad finem rduci possit — eam igitur dotem argumento, in o elaborare placuit Nostro, inesse quis neget? At ro paupertatem quamdam ingenii prodidisse videri sst propterea, quod actum agere et in tam trita et multis ante eum decantata fabula denuo periclitari uerit, quo nomine ab aequali Iuvenale Sat. 1.

7. & 10. oblique tactum et inrisum esse crediderunt nulli, de quo vide ibi Ruperti Commentariorum maioris. Magnus utique numerus et Graecorum et Latinorum, qui expeditionem Argonauticam primis argumentum sibi sumserunt. Nam, ut praeter eam, qui eam historiam obiter tractarunt, vel manu attigerunt, Homerum Odyss. 12, 69 sq. Pindarum Pyth. 4. Ovidium Metam. 7, 1 sq. Claudianum initio belli Getici, iustis etiam et perpetuis carnibus eandem celebrarunt, sed nunc deperditis, Hebeus, Epimenides Cretensis, Cleon Cyprius, Eurachus Corinthius, Herodorus, Dionysius Milesius. ceterorum nonnulla etiam fragmenta servavit passim Scholiae Apollonii. Vide omnino Fabricii Bibl. Graecae Lib. 3. c. 26. Vol. 4. p. 264. ed. Harles. et Groddecki *Bibl. der alten Literat. und Kunst* St. 2. S. 60. 70 sq. Latinis laudatur in primis P. Terentius Varro Atacius Apollonii non tam imitator, quam interpret, quam et de suis subinde aliqua addiderat, de quo vide Ruhnkenium in Ep. critica 2. ed. sec. p. 199.

Quod igitur ex priscis illis heroicis, quae vocantur temporibus, quae epopoeiae non una de causa magis adcommodata habebantur, quam a recentiori aetate depromere argumentum Valerius maluerit, tantum abest, ut vitio verti possit, ut potius laudandus esse videatur, qui aliorum suae aetatis poetarum, Lucanum in primis et Silium Italici exemplum noluerit sequi, qui quod historico carminum genere, quamquam epico vestitu induto, inclarescere voluerunt, nec civium tamen, nec posterorum plausum tulere. Nimirum antiquitas maiorem omnino vim habet ad animos adficiendos et admiratione inbuendos, eam etiam ob causam, quod inter priscos illos homines Dii adhuc versari credebantur, quo subsidio fere carere debebant recentioris fabulae scriptores, qui, etiamsi res magna

clareque gestas canerent praeclare, Deorum tamen
 haud recte fuissent ministerio, vbi humana virtute
 silentiaque effici omnia possent. Quo factum est,
 carmina veri nominis epica a nonnullis ea tantum
 erentur, in quibus naturae inducerentur vltra for-
 humanam euectae, et quorum argumenta nisi ex
 ma antiquitate, vti Miltoni Paradisus, tamen ex
 llo remotiori aetate, vti Christeis Klopstockii, pe-
 essent: Voltarius contra haud recte pluribus fecisse
 retur, qui in Henriciade suae aetati propiorem
 oa sumisset celebrandum. — Fieri denique potuit,
 Argonautarum facinus eam potissimum ob causam
 ligeret Valerius meus, quod, quum Varronem Ata-
 num Apollonii vestigia premere magis quam sequi
 disset, liberius mallet genio indulgere suo, Graeci-
 ae poetae licere sibi putaret quaedam refingere, alia
 ldere, detrahere, contrahere, aliove modo exornare.
 on est igitur, quod litem moueamus homini de
 gumenti delectu; immo vero non solum gratias ha-
 ebunt, qui, Graece quippe nescientes, Orphea vel
 pollonium legere non possunt, sed vtriusque etiam
 nguae gnari vnum e Latinis superstitem esse gaude-
 unt enarratorem expeditionis Colchicae tam suauem
 que iucundum.

At vero, dicat aliquis, imitatoris tamen vbique
 rsonam agit Valerius tuus, et non Apollonium tan-
 um ob oculos habuit, sed multas etiam aliis Graeco-
 um et Latinorum poetis subripuit et sententias et
 quendi formulas. Quod vti in vniuersum negare
 aud sustineo, seueriores tamen adeo Aristarchi, si
 dcuratius in rem inquirant, vel plures eiusdem culpae
 ocios condemnandos, vel nostrum etiam leuiori nota
 imittendum esse censebunt. Latinos enim ad vnum
 mnes, ne praeclarissimis quidem scriptoribus exceptis,
 hilosophos, oratores, poetas pendere a Graecis, quem

fugit? Sed non omnes eodem loco habendi sunt imitatores, quorum si qui ad seruum pecus referuntur, alii tamen callidius agunt, materiam apud se inuentam alia induere forma, exquisitiorem ornatum maioremque splendorem addere, et coronam vndique decerptam flosculis distinguere in suo ipsorum honoris adlaborarunt. His melioris notae imitatoribus aequi, qui propius norunt, Valerium iudices admerabunt.

Apollonium igitur, fateor, in primis sequutus Valerius in summa carminis, totaque descriptione oeconomia, nec in ea mutare aliquid vel potuit, vel debuit, vituperandus adeo, si secus fecisset. Historiam expeditionis Argonauticae ipsam non erat, quod Apollonio desumeret, quam ex quocumque alio, vel desitis etiam orationis auctore, petere posset. Non in itineris locis ita presso pede sequutus est; nec non eodem omnes ordine enumerat, sed primum quem Apollonius Orpheo tribuerat locum, Noster Herculi adsignat, nonnullos etiam habet, quos ille ignorat, Iphin, Philoctetem et Deucalionem, in quibus Hyginum auctorem habuit. In tenore porro itineris e Thessalia in Colchidem nihil mutandum fuit: vterque habet Lemnum, Samothracen, Cyzicum, Cyneas in singulis tamen fluuiis, promontoriis, oppidulis aliquando differunt. Omnino, si quis familiaritatem aliquam cum utroque poeta contraxerit, is mecum facile consentiet, longe aliam saepe viam ingredi vatem Romanum. Conferat mihi aliquis vel primum Apollonii librum, et plura copiosius, alioque plane modo Valerium narrasse inueniet. Sic a Chirone Centauro Achillem puerulum, ut abiturienti patri vale diceret, aduectum sistit vterque, ita tamen, ut rem leuiter tangat Apollonius 1, 553 sq. Flaccus contra animum paruuli puerilem egregie pingat 1, 266. Sic pieta-

Hypsipyles Lemniae in patrem Thoantem paucis
 tum verbis ab Apollonio 1, 620 sq. memoratam
 us exponit Valerius 2, 245 sq. Eadem ratio est
 tristi regis Cyzici caede, in qua describenda id
 esse Romanum vatem adparet, vt Graecum adfecti-
 s mouendis superaret. Aliis contra locis, si vtrum-
 ue conferas, breuiorem Latinum deprehendes Graeco.

Quae quum ita sint, oculis quidem vbique obu-
 tum fuisse Valerio Apollonium negari non potest:
 ant adeo loca haud pauca, in quibus ad verba hunc
 le sequutus est; quae, vbi ad inlustrandum obscurio-
 m locum facerent, vbique fere adduxi. Et, ne quis
 mio me mei Valerii amore abreptum putet, non ad
 pollonii tantum, sed Virgiki in primis exemplar in
 tentiis dicendique formulis singulis sese compa-
 uit, nec aliorum Graecorum, Homeri praesertim,
 esigiis spreuit insistere.

Fuit hoc imitandi studium adfidaeque priorum
 oetarum lectionis ostentatio omnibus illius aetatis
 oetis communis. Vti enim Alexandrini, in quibus
 t Apollonius, Ptolemaeorum aetate a simplicitate illa
 Iomerica discesserant; (v. Heyne Prolus. de genio
 aeculi Ptolemaeor. in Opusc. Acad. Vol. 1. p. 76.) ita
 latini proprietatem sermonis facilitatemque Virgilia-
 am deserentes mirifice sibi placuerunt, si altius euo-
 are, omnia in maius efferre, prioresque post se re-
 inquere sibi viderentur. Plura si scire de hac illius
 etatis labe cupis, vide sis I. C. G. Ernesti commen-
 ationes duas de elocutionis poetarum veterum La-
 inorum luxurie Lips. 1802. editas. Nil igitur mirum,
 i Valerius etiam imitatore ageret, ita tamen, vt
 uo ipfius iudicio vteretur, vt, quas memoria teneret,
 tententias loquendique formulas ad suam rem adcom-
 modaret, vt imagunculas, quas primis tantum lineis

adumbratas inuenisset, aliis, qui splendidiores sibi ardentioresque viderentur, coloribus distingueret, et alia episodica comminisceretur, ut personas aliter aptes, aliter loquentes induceret. Nec tamen pendet ab aliis, et quae sua ipsius sunt, ingenium praeferunt haud contemnendum. Ita enim apte omnia connectit, epicam ita grauitatem sectatur, characteres personarum tuetur diligenter, et animi motuum exprimendorum ita artifex est, ut, si ab vno alteroque moroso nimis ac difficili iudice discesseris, ab omnibus omnis aetatis ingeniorum peritis aestimatoribus poeta elegantissimus, et a Virgilio secundus habitus sit.

Vnde vero, quaerat aliquis, factum, ut tantopere neglectus iaceret? Nimia nimirum doctrinae ex interioribus mythologiae adytis depromptae venditatio, comparationes haud raro longius petitae, ordo verborum saepe perplexior, concisum porro et nimis abruptum loquendi genus, obscuriorem faciunt eum intellectuque difficilem. Haecce singulorum locorum vitia Valerius ipse, si vltimam limam adhibere posterioribus in primis libris per aetatem licuisset, sine dubio emendaturus, molliusque multa eloquutus fuisset. Haud pauca etiam non ipsius poetae sunt, sed librariis debentur, quos oscitantiae atque stuporis conuinci posse certissime persuasus sum, si plures ad nostram aetatem codices peruenissent. Non inmerito igitur iam suo tempore questus est Io. Fr. Gronovius in Sylloge Epistolar. a viris inlustribus scriptarum T. 3. p. 419. *infinita in Valerio esse corrigenda*, et Nic. Heinsius ibid. T. 4. *nihil est inquinatius miserrimo Valerio*; et quamquam, qui pluribus poetis Latinis sanitate restituisset, idem Heinsius de Valerio meritis est praeclare, Marklandus tamen in Ep. critica ad Harium, Cantabrigiae 1723 edita, eundem mendorum quouis generis thesaurum locupletissimum adpellare haud

bitavit: Anno post editio prodiit Burmanni, quæ illo tempore in arte critica regnare, nisi aliis, sibi non ipsi visus est. Optima etiam nunc eius editio datur; multa enim emaculavit, multa interpretatus feliciter. Nec laude sua defraudandus Harlesius, qui recusam Burmanni editionem notulis Bononiensi anni 1498 adscriptis et ab I. A. Ernesti subpeditatis centiorum quorundam criticorum, quibusdam etiam suis emendationibus, auxit. Post tot eruditorum labores, plures tamen, qui mecum Valerium amant, sper etiam conquesti sunt de locis haud paucis, in quibus offendas: quorum numerum an ego minuem, aliorum iudicium esto.

Sed, quid ego mea qualicumque opera praestare soluerim, paucis liceat exponere. Et primo quidem libris, quas Cel. Ruperti sibi suisque sociis scripsit, temperandum fuit. Non tam nostrum consilium hoc est, ut grauis armaturae commentarios demus, in quibus omnis variantium lectionum copia enumeretur atque excutiat; immo vero iuuare volumus vel rectioris animi iuuenes, qui iam aliquantulum in literis profecere, vel maturioris aetatis viros, qui, in otio minime otiosi, animum ex grauioribus negotiis acunde atque vtiliter recipere, et in sinum amicorum, uos olim adamassent, confugere cupiunt. Vtrumque lectorum genus facile absterretur magnae molis editionibus, in quibus haud raro, ubi per silvas variarum lectionum et coniecturarum, per argutias, conuersiones, conuicia adeo tandem eluctatus fueris, nihil tamen habeas, quod ad intelligendos difficiliore locos sensumque pulcritudinis excitandum faciat.

Porro, uti singula carminum genera suas quaeque regulas atque cautiones habent, ita et singuli auctores non iisdem omnibus legibus diiudicandi tractandique

sunt. Qui si singularia amant, et in his profecto Valerius est, ista singularia, vitia adeo, indicanda quidem, sed iis relinquenda sunt. Sic igitur feci, et eoque disceffi a Friesemanno, qui in *Coniectanea critica* Amlt. 1786. 4. editis p. 69-118. multum operam in emendando Valerio inpendit, plerumque tamen coniecturas adtulit ingeniosas illas quidem, et sensum facilem praebentes, sed quae haud raro vim poeticam frangant, et pedestri magis orationi adcommodatae sint.

In pulcritudinis sensu eruendo aetheticaque, quam vocant, ratione ea cautione vsi sumus, ut nec iustae aetatis lectorum palato praemandendis quasi cupidius dissidere videremur, neque vero deessemus iuuenibus, quibus, quid sit pulcrum et quare sit, digitis monstrarem, quidque vitiosum, haud satis aptum, adfectatum, turgidum poetae exciderit, indicarem.

In constituendo contextu ita versati sumus, ut neque superstitiosi atque timidi, nec cupidiores iusto atque temerarii deprehenderemur. Haud pauca, fateor, nouavi: fieri tamen aliter nec potuit, nec debuit in auctore, quem corruptissimum omnes queruntur. Si quis velit cum Burmanno — Harlesiana editione conferre meam, is, vbi variarum lectionum aut coniecturarum copia onerassent locum priores interpretes, translaticiam memet lectionem interpretando tuitum esse, vel vna saepe literula seu interpunctione mutata adiuuuisse animaduertet. Vbi tam leni medela defungi non possem, et integra verba reponenda esse viderentur, vel codicum a Burmanno laudatorum, vel aliorum recentioris aetatis, quotquot ad manus habui, quosque suo quemque loco laudare haud neglexi, auctoritatem sequutus sum, vel meo ipsius ingenio ita aliquando indulsi, ut tamen inmodestiae temerita-

ue criticae sedulo cauerem notam incurere; in
rum vero gratiam, qui tenaciores esse solent in
nda vulgari lectione, in commentario eam seruarem.

Vt vero, quid ad faciliorem lectu suauioremq
lerium reddendum contulerim, vno obtutu con
icere possint harum rerum periti, omnes a me
ctas mutationes exscripsi. LIB. I. v. 12. *pandat*. —
67. post *queat* signum interrog. posui. — v. 114.
cta pro *fata*. — v. 117. *nunc* pro *hunc*. — v. 265.
acido. — v. 305. *Tritonia* pro *Saturnia*. — v. 529.
terpunctio mutata. — v. 547. *itidem*: praeterea vero
anent reposui pro *manet*. — v. 553. *quos* pro *quot*. —
578. *motu* pro *moto*. — v. 637. aliter interpunxi,
toti pro *tota*. — v. 671. *seu fidere* pro *sic stare*. —
841. *plantas*. — LIB. II. v. 236. *obdunt* — *acti* pro
odunt — *atris*. — v. 317. *te Tethy* pro *sed Ceto*. —
439 et 440. inciso post *populos* sublato, pro *vatis*
scripsi *vati*, et pro *mane vale*. — v. 621. *Taurus*
ro *Canus*. — LIB. III. v. 121. *insomnes*, pro: in
uo omen. — v. 397. *vati* pro *vate*. — v. 439. *fert*
topsus pro *per medios*. — v. 516. *a tenero*, pro: et
nero. — v. 524. *corytus* pro *myrtus*. — v. 558. *ceu*
ro *fic*. — v. 670. *sequor agnina* pro: quae tegmina. —
LIB. IV. v. 8. *arma viro* pro *arma, viros*. — v. 268.
terpuncti aliter. — v. 525. *numquam noua* pro *num*
uam non. — v. 702. *primas oras* pro *primis oris*. —
LIB. V. v. 102. *rediit* pro *recipit*. — v. 425. *permutat*. —
484. *numine* pro *nomine*. — v. 521. *premit* pro
remit. — v. 671. *sim* pro *sic*, et aliter interpunctum. —
LIB. VII. v. 239. *At* pro *aut* — v. 302. *viucis* pro
ittis. — v. 333. *velocior vlla pestis erat*, pro *velo*
ius vlla pestiferum. — v. 345. *tunc pater atque*, pro
un' poteras — v. 398. *hinc* pro *hic* — v. 420. *ante*
pro ille. — v. 456. *nam iam* pro *neque enim* —
v. 499. *virgo* pro *ergo*. — — LIB. VIII. v. 42. *aurea*

pro antea. — v. 140. *Idyia* pro adhuc. — v. 140.
defleta pro deflexa. — v. 211. *ponunt* pro poni-
 v. 281. *alii* pro alti. — v. 325. *unum* pro imum.
 v. 434. *poscunt*.

Denique conspectum subieci editionum omnia-
 rum, ut spero, emendatiorem. Quae omnia,
 maximam saltem partem aequis probata esse iudi-
 bus animaduertero, erit quidem, quod gaudeam
 in mente, nec tamen aegre feram, si in locis quibusdam
 qui explicatus haberent difficiliore, aliam interpre-
 tandi rationem sequendam fuisse iisdem pronuntiant.

Scr. Merseburgi, ipsis Cal. Iulii MDCCCLIV.

I. A. WAGNER

INDEX EDITIONVM.

oggium Florentinum in monasterio S. Galli prope Con-
num libros Valerii tres priores et quarti partem inuenisse,
a est; nulla tamen, quod nonnulli crediderunt, typis
sa eius, anno 1459. mortui, editio exstat. Editio igitur
eps est:

Bononiensis I. C. Valerii Flacci Setini Balbi Argonau-
tica. In sine: Bononiae inpressum per me Vgonem Ru-
gerium et Doninum (sic rectius sine dubio Panzerus,
quum alii habeant Dominum) Bertochum, Regiensis.
Anno Domini MCCCCLXXIV. die septimo Madii. (Ita
enim Maii mensis nomen illa aetate quidam efferebant.)
Laus Deo Amen. Fol. sine sign. cust. et paginarum nu-
mero lin. 35. v. Panzer. Annal. typogr. T. 1. p. 206.

anno Florentina I. Val. Fl. Argon. etc. Florentiae apud
Sanctum Iacobum de Ripoli, 4. cum signat., non infra,
sed ad exteriorem vltimae lineae marginem adpositis;
quae prior, an posterior Bononiensi modo memorata sit,
diiudicare non audent Burmannus et Panzerus. Ego
vero Bononiensi principem locum tribuerim; nam ap.
Panzerum T. 1. p. 404. sub anno 1476. obcurrit Gram-
matica di Donato, Flor. ap. S. Iacobum de Ripoli, vbi
adscripta Panz. haec: "*Primum* hunc esse librum, in
„officina typographica inpressum, quam Florentiae in
„monasterio S. Iacobi de Ripoli Dominicus de Pistoia
„et Petrus de Pisa, ambo Ord. S. Dominici adscripti
anno 1476. erexerunt, docet Vincent. Finelchi in No-
tizie Storiche sopra la Stamperia de Ripoli in Firenze.
1781. 8. p. 16 et 19."

1.) huius anni Bononiensem laudat Ernesti Bibl. Fabric.
T. 2. p. 252. alii omnes ignorant. Fortasse scribere
voluit *Venetam* 1494. quae tamen et ipsa dubia est,
et Panz. T. 3. p. 364. non nisi Maettarii auctoritatem
ex sublestae fidei Catalogo Iac. Krollii sumtam adferre
potuit. "Alii, addit Panzerus, Bononiae — male."

Bononiensis II. fuit olim in bibl. I. A. Ernesti (vendita
8. Imp. 22 gr.). Margini adscriptas huic exemplari

- varias lectiones, communicatas ab Ernestio, suae editioni inseruit Harlesius. Index hic est: C. Valerii Flacci poetae elegantissimi, Argonautica, diligenter adcurata emendata et suo nitore reddita in hoc volumine continentur. In fine: Explicit hoc opus C. Valerii Flacci Bononiae impressum p. Bened. Hæctoreum bibliopoli sub Anno Dei MCCCXCVIII. die XII. Aprilis, Io. M. titulo — inlustrante. Fol.
1500. Paris. ex edit. Gervasii Amoeni. 4. Hanc in aduersariis meis olim enotaueram ex bibl. F. O. Menkenii, ex eodem fonte adtulit Panzer T. II. p. 339.
- Venetiis apud Christoph. de Penfis de Mandello. 4. X. Iunii 4. Panzer ex Maittario et Ernesti bibl. p. 150.
1501. ibid. ap. eundem, sed die IX. Iulii 4.
- Romae 4. cum titulo Gothicis literis exarato, vasa Valerii Flacci teste eorum editione (vid. infra an. 1720.) p. 4. Sic Bipontini. Panzerus ignorat.
1503. Florentina II. apud Phil. Iuntam 8. duodecimo Decembris.
1511. Paris. ex officina Ascensiana, sequitur Bononiensis primam, Ernestio teste. Panzerus non habet textum Valerii hoc anno editum, sed Pii adnotat. prioribus posteriores, quibus Commentarius in Valerium in aliam tamen
1512. Ascensianam adfert Panzerus T. 7. p. 61. anno Domini MCCCC. duodecimo nonas Ianuarii. 4.
- (1512.) Florentina laudatur a Bipontinis ex bibl. selectiss. Angelii, sed errori operarum isthaec debetur editio; (Emendanda Catal. Engeliani) debet esse
1517. quo anno vere prodiit Florentina III. ap. Phil. Iuntam cui editioni praefuit Barthol. Fontinus.
- Paris. Argonauticon libri VIII. ab Aeg. Maserio recognoscit et scholis inlustrati, typis Iod. Badii Ascensii Nonis Augusti. Fol. v. Catal. de la Biblioth. du Roi, bellettes T. 1. p. 317.
1519. Paris. eiusdem Maserii, adiectis Sabellici notulis, decimum quartum Cal. Febr. Anni ad calculum Romanum MDXIX. Fol.
1519. Bononiensis III. C. Valerii Flacci commentarii Pii Bononiensis auctore, cum codicis poetae emendatione antiquo exemplari Dacico, additis libris tribus, qui

- siderabantur, et Orpheo Latino. — — excuffore Hieronymo Platonico Bonon. Leone X. sedente 1519. Cal. Maiis. Fol.
3. Aldina. Venet. in aed. Aldi et Andreae Afulani, mense Maio. 8.
 4. Complutensis, C. Val. Flaccus per Laur. Balbum Liliensem, cum animaduers. in margine et notis MSS. docti Hispani. Sic habet Catal. bibl. Burmanni Sec. Lugd. Bat. 1779. venditae.
 5. Argentorati p. Phil. Engentinum, excudebat Io. Knobloch. Pii textum fere repetit. 8.
 2. Paris. ap. Sim. Colinaeum, ad Engentinianam expressa. 8.
 5. Lugduni ap. Seb. Gryphium. 12. et
 8. ibidem ap. eundem. 12. Engentini itidem filiae.
 5. Antverpiae ap. Christoph. Plantinum ex emendat. Ludov. Carrionis. 8.
 6. ib. ap. eundem a Carrione emendatius edita. 12.
 4. Lugduni. 12.
 2. Rothomagi c. praefatione A. S. I. V. D. 12. (Andreae Schotti Iuris Vtriusque Doctoris?) qui et in Observationibus humanis, Hanoviae 1615. editis plura Valerii loca exposuit.
 7. Coloniae Allobrogum c. notis Lud. Carrionis, Laur. Balbi et Andr. Schotti ap. El. le Preux. 8. Nouo haec editio titulo, qui annum 1689. et Parisiensem typographum, Car. Osmontum, mentitur, emissa est.
 - Lugduni c. Carrionis et Iusti Zinzerlingi notis. 12.
 10. Lamp. Alardus perpetuo commentario illustravit, Carrionis errores detexit etc. Continet haec editio etiam Sabellici variantes lectiones, Carrionis castigationes, Chph. Bulaei Schediasmata et Io. Weitzii Conlectanea. Lips. sumptibus heredum Henningi Grossii iun. 8.
 80. Amst. ex recensione Heintii, sed sine notis. 12.
 89. vide supra ad an. 1617.
 01. Ex recens. Heinsii c. eiusdem notis, curante Pet. Burmanno. Traiecti ad Rhenum. 8.
 13. A Maittaire, Operibus et fragmentis vet. poetar. Latinorum Lond. h. a. editis. Tomo 2. insertus. Fol.
 118. Traiecti ad Rhenum. Heinsiana a Burmanno repetita. 12.
 120. Patavina ex recens. Heinsii et Burmanni, exc. Io. Comminus. (Praefuit huic editioni Io. Ant. Vulpius, qui et indicem singularum vocum et loquendi formularum adiecit.) 8.

1724. Traiectina Heinſio-Burmanniſiana. 12.
 — Burmanniana. C. Valerij Flacci Argonauticorum libri octo, c. notis integris Lud. Carrionis, Laur. Balbi Liſienſis, Juſti Zinzerlingii, Chriſtoph. Bulaei, Gerh. Voffii et Nic. Heinſii, et ſelectis Aeg. Maſerii, Io. Bapt. K. Io. Weitzii et alior. curante Petro Burmanno, qui et ſuas adnotationes adiecit. Leidae ap. Sam. Luchtman.
 1731. In Corpore omnium veterum poetarum Latinorum c. Italica verſione a Ioſ. Ricchio Malateſta Mediolani 1731-1765. Voluminibus 36. 4. edito Valerius Tomos 14. et 15. explet.
 1781. Harleſiana. c. notis Pet. Burmanni I. integris, et ſelectis Lud. Carrionis cet. recentis ſuasque adnotationes adiecit Theoph. Chph. Harleſius. Altenburgi ex off. Richteria. 8.
 1786. Bipontina, quae Harleſianam ſequitur.

Verſiones Valerii nullae mihi innotuerunt praeter Italicam, in modo memorato Corpore poetar. Mediolanenſi, cuius auctor fuit Maximilianus Buzius. Nec inter Germanos adhuc dum inuentus eſt, qui nondum ſatis expurgato poetae manum vellet admouere; nil niſi particulas quasdam, quod me docuit Cel. Degen. in Literatura interpretum, dedit C. H. Schmidius Giſſenſis interpretationi Cruſiani de latinis poetis libri adiectas.

Praeter has integras Valerii editiones, delectas etiam habemus ſingulas particulas. Iam olim Nic. Reusnerus in Hodoeporicis. Baſ. 1580 et 1592. 8. (de quo libro vide Freytag Adparat. liter. T. 3. p. 370 et 387.) librum I. inde a v. 12. iter in Colchidem, et e libro VIII. reditum in Theſſaliam dedit. Noſtra autem aetate Harleſius in Anthol. poet., Doeringius in Eclogis vet. poetar. Latinor. in iuuentutis vſum nonnulla decerperunt; largiores vero dapes adpoſuit Lenzius Gothanus in *erklärenden Anmerk. zu den Auszügen aus den epiſch erzählenden Dichtern der Römer*. Braunſchweig 1797. e quibus haud parum me profeciſſe lubens gratiasque profiteor. — Vtilem etiam operam praefecit Burmannus Catalogo Argonautarum editioni ſuae praemiſſo, quem Harleſius et Bipontini repetierunt; nec ſpernendus eſt libellus Ern. Fr. Krauſii: Apollonii Rhodii Catalogus Argonautarum. Halae 1798. — Denique ad inluſtrandum nonnulla contulerunt b. Schoenemannus in Geographia Argonautarum. Goett. 1788. 4. et Luenemannus in deſcriptione Caucaſi. Lipſ. 1803. 4.

C. VALERII FLACCI
SETINI BALBI
ARGONAUTICON
LIB. I.

ARGUMENTVM.

v. 1-4. Summam totius carminis exponit poeta. 5-7. Phoebi scilium inplorat. 7-21. Dedicat opus Vespasiano ita, ut non ipsum, sed filius etiam, Tito et Domitiano, aduletur. 22-63. Pelian, thessalias regem, oracula iusserant cauere ab fratris, Aesonis, filio Aesonis, qui fortitudinis iamquam aliquam conlegerat famam. Huius igitur e medio tollendi captum iam diu consilium exsequi optime sibi visus, si iuueni gloriae cupido expeditionem maritimam demandaret. Tandem itaque, sed dolosa oratione, ut, quod per Phrixum olim et Helenam ad Colchos peruenisset, aureum vellus patriae restitueret, suadet, consulat, iubet. 64-90. Sentit dolum iuuenis, videt opus alea plenum, incit tamen gloriae cupiditas, ad quam explendam Deas, Iunonem et Minervam, faatrices sese sperat habiturum. Ad has igitur dirigit praesertim. 91-99. Exaudiunt Deae; et Minerva quidem ad Argum navigium se confert, nauim iubet fabricari, ipsa comitatur in siluam; non autem per circumiacentes regiones diuulgat, Iasonem in eo esse, intentatam adhuc iter egregia nave per mare faciat. 100-106. Iuuenis auditis fortes et viri et iuuenes Iasoni auent se comites addere, eos ipsi Dii Deaque agrestes, siluestres, fluuiatiles instimulant. 107-119. Primus omnium adolat, quamquam inuita Iunone, Hercules, comite adolescente armigero, Hyla. 120-148. Interea feruet opus, in singulis nauis partibus elaborant artifices, Pallas ipsa antennas quaerit, et absolutam tandem nauem exornat picturis: prima Thetidis ad nuptias cum Peleo celebrandas per mare properantis, secunda epulum nuptialium, tertia pugnae Centauros inter et Lapithas confertae. 149-183. Iason de his omnibus gaudet quidem, ut tamen Peliae aegre faciat, Acastum, eius filium, ducere secum constituit, qui conditionem

accipit lactus. 184 - 204. Argonautae, nauem humeris inpositam in mare demittunt et sacra faciunt Diis marinis; Iason vero Neptunum in primis propitium habere, etque sese excusare cupit eo, quod non sponte, sed a Pelia coactus maris vias tentet inlicitas. 205 - 226. Iam Mopsus augur magna cum vociferatione adcurrit, narratque, vidisse Deos marinos cives Neptunum hortantes, ut iura sua defenderet, et deprecantis quidem Iunone Deos tandem concessisse, multa tamen in itinere, et in ipsa Colchide pericula Iasonem manere praedicta. 227 - 239. Contra hunc insurgit alius augur, Idmon, longe illo plurius dior, qui et ipsa dura multa inminere Argonautis non negat, eadem tamen omnia superaturos lactosque patriam reuisuros, sibi vero eandem laetitiam denegatam esse lacrumans patitur. 240 - 254. Ita ad nouam spem excitatus Iason, socios bono animo efficit, et, quod reliquum sit diei, opulando fallere iubet. 255 - 270. Epularum laetitia augeat Chiron Centaurus, cum disciplinas suae alumno, Aetolus puerulo, adueniens, ut patrem Pelia, Argonautam, ante abitum saluet filiolus. 271 - 293. Vespere procedente Orpheus ad byram cantu Phryxi et Helles casum. 294 - 310. Tandem somno sese dant omnes, Iason vero in urbem regressus parentes consolatur; quo facto et ipsa cubitum it, per somnum autem tutelam nauis audire sibi videtur eum addentem iubentemque, ut abitum adceleret. 311 - 314. Semper igitur mansu profluit e lecto, inuenitque socios in paranda ad soluendam nauem oboccupatos. 315 - 349. Iam vero vltimum vale dicendum est parentibus; muliebriter dolet Alcimede mater, viriliter Aeson pater. 350 - 461. Argonautae suo quisque loco duobus ad remos confidunt ordinibus, quorum alterum Telamon, alterum Hercules ducit. Nominum singulorum vide in Indice v. Argonautae. 462 - 488. Nonnulli tamen a remigio immanes aliis muneribus funguntur, astra observant, v. l. antennisque curant, socios hortantur cet. 484 - 497. Aduolat tandem in suo patre Pelia, Acastus, anchora soluitur, matres in litore ianant oculis prosequuntur abeuntes, donec nauis evanescat. 498 - 530. Iupiter ipse laetatur Diique omnes, exceptis tamen Spite et Marte, quorum ille filio Aetiae, Colchorum regi, hic aureo sibi dedicato vellei timet. 531 - 574. Ad horum querelas ita respondet Iupiter, ut certum inde ab initio rerum a se tempus dicat adesse, quo interior hominum consociatio mesorumque amplior commutatio locum debeat habere, omninoque praenuntiet, orbis terrarum imperium per varios populos migraturum. 575 - 609. Interea Boreas, ab Thracia rups nauis per u'

incedente conspecta, furibundas avolat ad mare Tyrrhenum, ubi
 torum rex, Aëolus, sedem habebat, a quo petit, ut sibi aliiqua
 tis tam temerariam Græcorum navim mergere concedat. 610-640.
 mit rex: fasua oritur tempestas et Argonautas animum sese despon-
 t. 641-692. Neptunus, datas Iunoni et Palladi fidei memor, placat
 re et serenitas redit coelo, Iason vero ad gratias agendas libat vino,
 re suosque Deo commendat. 693-699. His periculis erepto Iasoni
 us de relictis domi parentibus oboritur metus, nec inanis. 700-729.
 siderato enim filio Pelias furit, vindictamque, quam a Iasone ipso
 : posset, a parentibus sumere consistuit. 730-737. Alcimedo per
 tempus et Aeson sacra Diis inferis fecerant, manesque quocauerant
 torum, ut, quas fata carissimum filium manerent, exquirerent.
 -751. Adparet ex inferis Cretheus, Aesonis pater, et laeta quidem
 ni omnia felicemque in patriam reditum, ipsis vero crudele Pelias
 filium praenuntiat, quod voluntaria suadet morte praevertere.
 -826 Audito fremebundae urbis clamore Aeson cooptum in luce
 nificium interrumpit, et dubium animi ipsa eccitat coniux, comitem-
 sese morituro lubentissimus fore profitetur. Ad sacra igitur persi-
 da mactatur adsians adhuc taurus, cuius tactis cornibus Aeson Deos,
 placidam sibi apud inferos sedem concedere velint, precatur, Pelian-
 tra deuouet diris. Tum vero hausto tauri sanguine calido concidunt
 que; missique a Pelia percussores, quum moribundos obfendunt pe-
 tes, filiolum (Promachum) trucidant. 827-851. Describitur ampla
 tonis regia. Duas ibi portas, latior altera, altera angustior, du-
 s ad campos Elystos, in quibus gaudia et magna et multa ubique
 uinatur. Hos in campos mirantes laetantesque Aesona filium ne-
 que Alcimedem inducit Cretheus.

Prima Deum magnis canimus freta peruia natis
 tidicamque ratem. Scythici quae Phasidis oras
 isa sequi, mediosque inter iuga concita cursus
 impere, flammifero tandem confedit Olympo.
 Phoebe; mone, si Cymaese mihi conscia vatis
 at casta cortina domo; si laurea digna
 fonte viret. Tuque o, pelagi cuius maior aperti

Fama, Caledonius postquam tua carbasa vexit.
 Oceanus, Phrygios prius indignatus Iulos,
 Eripe me populis et habenti nubila terrae,
 Sancte Pater! veterumque faue veneranda canenti
 Facta virum. Versam proles tua pandat Idumena,
 (Namque potest) Solymo nigrantem puluere fratrem
 Spargentemque faces et in omni turre furentem.
 Ille tibi cultusque Deum delubraque genti
 Instituet, quum iam genitor lucebis ab omni
 Parte poti. Neque enim in Tyrias Cynosura carinas
 Certior, aut Graiis Helice seruanda magistris,
 Seu tu signa dabis, seu te duce Graecia mittet
 Et Sidon Nilusque rates. Nunc nostra feremus
 Orsa iuues, haec ut Latias vox impleat vrbes.

Haemoniam primis Pelias frenabat ab annis,
 Iam grauis et longus populis metus: illius amnes,
 Ionium quicumque petunt; ille Othryn et Haemum
 Atque innum felix versabat vomere Olympum.
 Sed non vlla quies animo fratrisque paenti
 Progeniem. Diuumque minas: hunc nam fore regi
 Exilio, vatesque canunt pecudumque per aras
 Terrifici monitus iterant: super ipsius ingens
 Instat fama viri virtusque haud laeta tyranno.
 Ergo anteire metus iuuenemque extinguere pergit
 Aesonium, letique vias ac tempora versat.
 Sed neque bella videt, Graias neque monstra per vrbes
 Villa. Cleonaeo iam tempora clusus hiatu
 Alcides; olim Lernae defensus ab angue
 Arcas; et ambobus iam cornua fracta iuuentis.
 Ira maris vastique placent discrimina ponti,
 Quum iuuenem, tranquilla tuens nec fronte timendus,
 Occupat, et fictis dat vultum et pondera verbis:
 Hanc mihi milijam veterum, quae pulchrior actis,

Adnue, daq̄ste animam. Nostri de sanguine Phrixus
 Cretheos vt patrias, audisti, effugerit aras.
 Hunc ferus Aetes, Scythiam Phasique rigentem
 Qui colit, (heu magni Solis pudor!) hospita vina
 Inter et adtonitas mactat sollempnia mensae; 45
 Nil nostri Diuumque memor. Non nuntia tantum
 Fama refert; ipsum iuuenem tam saeva gementem,
 Ipsum ego, quum ferus fessos sopor adligat artus,
 Adspicio, neque adfiduis lacera illius umbra
 Questibus et magni numen maris excitat Helle. 50
 Si mihi, quae quondam, vires; vel pendere poenas
 Colchida iam, et regis caput hic atque asma videres.
 Olim annis ille ardor hebet, necdum mea proles
 Imperio et belli rebus matura marique.
 Tu, cui iam curaeque vigent animique viriles, 55
 I, decus! et pecoris Nephelaei vellera Graio
 Redde tholo, ac tantis temet dignare periclis.
 Talibus hortatur iuuenem, propiorque iubenti
 Conticuit, certus Scythico concurrere ponto
 Cyaneas, tantoque filet possessa dracone 60
 Vellera, multifidas regis quem filia linguas
 Vibrantem ex adytis cantu dapibusque vocabat,
 Et dabat hesterno liuentia mella veneno.
 Mox taciti patere doli, nec vellera curae
 Esse viro, sed sese odiis inmania cogi 65
 In freta. Qua iustos sic tandem quaerere Colchos
 Arte queat? Nunc aëri plantaria vellet
 Perseos, aut currum, vt faenos frenasse dracones
 Creditus, ignaras Cereris qui vomere terras
 Inbuit, et flaua querecum damnauit arista. 70
 Heu quid agat? populumne leuem veterique tyranno
 Insensum atque olim miserantes Aetona patres.
 Aduocet? an socia Iunone et Pallade fretus

Armifona superet magis, et freta iussa copellat?
 Si qua operis tanti domito confurgere ponto
 Fama queat, tu sola animos mentemque peruris,
 Gloria! te viridem videt immunemque senectae
 Phafidis in ripa statem, iuuenesque vocantem.
 Tandem animi incertum confusaque pectora firmat
 Religio, tendensque pias ad sidera palmas,
 Omnipotens regina, inquit, quam, turbidus atro
 Aethera caeruleum quateret quum Iupiter imbre,
 Ipse ego praecipiti tumidum per Enipea nimbo
 In campos et tuta tui, nec credere quivi
 Ante Deam, quam te tonitru nutuque repofci
 Coniugis et subita raptam formidine vidi,
 Da Scythiam Phafinque mihi; tuque, innuba Pallas,
 Eripe me. Veftris egomet tum vellera temptis
 Illa dabo; dabit auratis et cornibus igni
 Colla pater, niueique gregea altaria cingent.

Adcepere Deae, celerique per aethera lapfu
 Diuerfas petiere vias. In moenia pernix
 Thefpiaca ad carum Tritonia deuolat Argum.
 Moliri hunc puppim iubet et demittere ferro
 Robora, Pelias et iam comes exit in vmbrae.
 At Iuno Argolicas pariter Macedumque per vrbes
 Spargit, inexpertos tentare parentibus aulfros
 Aefoniden; iam stare ratem, remisque superbam
 Pofcere quos reuehat, rebusque in faecula tollat.

Omnis auct, quae iam bellis fpectataque fama
 Turba ducum, primae seu quos in flore iuuentae
 Tentamenta tenent, necdum data copia rerum.
 At quibus aruorum ftudiumque infantis atrati,
 Hos ftimulant, magnaue ratem per luftra viasque
 Vifi laude canunt manifefto in lumine Fauni
 Siluarumque Deae atque elatis cornibus Amnes.

rotenus Inachiis vltro Tirynthius Argis
 olat, Arcadio cuius flammata veneno
 i puer facilesque humeris gaudentibus arcus
 at Hylas. Velit ille quidem, sed dextera nondum 110
 oneri clauaeque capax. Quos talibus amens
 quitur solitosque nouat Saturnia questus:
 tinam Graiae rueret non omne iuuentae
 noua facta decus, nostrique Eurystheos haec nunc
 a forent! imbrem et tenebras saeuumque tridentem 115
 iam ego et inuiti torfissem coniugis ignem.
 ne quoque nec locium nostrae columenue carinae
 velim, Herculeis nec me vnumquam fidere fas fit
 illiis, comiti et tantum debere superbo.
 dixit, et Haemonias oculos detorquet ad vndas. 120
 nere cuncta virum coetu, simul vndique cernit
 latum nemus, et docta resonare bipenni
 ora; iam pinus gracili dissolueret lamna
 elpiaden, iungique latus, lentoque sequaces
 illiri videt igne trabes, remisque paratis 125
 lada velifero quaerentem brachia mala.
 nstitit vt longo moles non perua ponto
 ppis, et vt tennes subiere latentia cerae
 mina, picturae varios superaddit honores.
 c insperatos Tyrrheni tergore piscis 130
 deos in thalamos vehitur Thetis; aequora delphin
 uripit; illa sedet deiecta in lumina palla,
 et loue maiorem nasci suspirat Achillem.
 anc Panope Dotoque soror laetataque fluctu
 rosequitur nudis pariter Galatea lacertis, 135
 ntra petens; Siculo renocat de litore Cyclops.
 ontra ignis viridique torus de fronde dapesque
 inaque, et aequoreos inter cum coniuge dinos
 caecides; pulsatque chelyn post pocula Chiron.

Parte alia Pholoe multoque iafanus Iaccho
 Rhoetus et Atracia subitae de virgine pugnae.
 Crateres mensaeque volant araeque Deorum
 Poculaeque, insignis veterum labor. Optimus hasta
 Hic Peleus, hic ense furens adnoscitur Aeson.
 Fert grauis inuito victorem Nestora tergo
 Monychus; ardenti peragit Clanis Actora quercu;
 Nigro Nessus equo fugit; adclivisque tapeti
 In mediis vacuo condit caput Hippasus auro.

Haec quamquam miranda viris stupet Aesone natus,
 Et secum: Heu miseros nostrum natosque patresque!
 Haccine nos animae faciles rate nubila contra
 Mittimur? in Iolum nunc saeuiet Aesona pontus?
 Non iuuenem in casus eademque pericula Acastum
 Abripiam? Inuisae Pelias freta tuta carinae
 Optet, et exoret nostris cum matribus vndae?

Talia contanti laeuam Iouis armiger aethra
 Aduenit, et validis fixam erigit vnguibus agnam.
 At procul e stabulis trepidi clamore sequuntur
 Pastores fremitusque canum; citus occupat auras
 Raptor, et Aegaei super effugit alta profundi.
 Adcipit augurium Aesonides, laetusque superbi
 Tecta petit Peliae. prior huic tum regia proles
 Aduolat, amplexus fraternaue pectora iungens.
 Ductor ait: Non degeneres, vt reris, Acaste,
 Venimus ad questus; socium te iungere coeptis
 Est animus: neque enim Telamon, aut Canthus et Idas
 Tyndariusque puer mihi vellere dignior Helles.
 O quantum terrae, quantum cognoscere coeli
 Permissum est! pelagus quantos aperimus in vsus!
 Nunc forsan graue reris opus: sed laeta recurret
 Quum ratis, et caram quum iam mihi reddet Iolcon,
 Quis pudor heu nostros tibi tunc audire labores?

referam visas tua per suspiria gentes!
 nec passus rex plura virum. Sat multa parato,
 quaecumque voces; nec nos, ait, optime, segnes 175
 sperideris, patriisque magis confidere regnis,
 non tibi; si primos, duce te, virtutis honores
 sperere, fraternae si des adcrefcere famae.
 Non ego, ne qua metu nimio me cura parentis
 sollicitat, fallam ignarum, subitusque paratis 180
 non cecidero, primas linquet quum puppis arenas.
 Non erat, ille animos promissaque talia laetus
 speravit, et gressus avidos ad litora vertit.
 Non ducis imperiis Minyae monituque frequentes
 sperant humeris subeunt, et tento poplite proni 185
 sperant intrantque fretum. non clamor anhelis
 sperat, aut blandus testudine defuit Orpheus.
 Non laeti statuunt aras: tibi, rector aquarum,
 speramus honor; tibi caeruleis in litore vittis
 sperant Lephyris Glaucosque bouem, Thetidique iuencam 190
 sperant Ancaeus. Non illo certior alter
 sperat, quia letifera perfringere colla bipenni.
 Non sperat aequoreo libans carchesia patri
 sperat Aesonides: O qui spumantia nutu
 sperant quatis, terrasque salo complecteris omnes, 195
 sperant veniam. Scio me cunctis e gentibus unum
 sperant citas tentare vias, hiememque mereri;
 Non sperant non sponte feror, nec nunc mihi iungere montes
 sperant non tumet, aut summo deposcere fulmen Olympo.
 sperant Peliae te vota trahant: ille aspera iussa 200
 sperant perit et Colchos in me luctumque meorum.
 Non sperant ego — Tu tantum non indignantibus vndis
 sperant nec caput adcipias et pressam regibus alnum.
 sperant: fatus pingui cumulat libamine flammam.
 sperant Protulit ut crinem densis luttatus in extis 205

Ignis, et ascendit salientia viscera tauri;
 Ecce facer totusque Dei per litora Mopsus,
 Inmanis visu, vittamque comamque per auras
 Surgentem laurusque rotat. vox reddita tandem,
 Vox horrenda viris; tum facta silentio vati:
 Heu, quaenam adspicio! nostris modo conscius ausis
 Aequoreos vocat ecce Deos Neptunus et ingens
 Concilium; fremere et legem defendere cuncti
 Hortantur. Sic amplexu, sic pectora fratris,
 Iuno, tene: tuque o puppim ne desere, Pallas:
 Nunc, patrum nunc flecte minas. Cessere ratemque
 Adceperem mari. Per quot discrimina rerum
 Expedior! subita cur pulcer harundine crines
 Velat Hylas? unde vrna humeris niueosque per artus
 Caeruleae vestes? unde haec tibi vulnera, Pollux?
 Quantus io! tumidis taurorum e naribus ignis!
 Tollunt se galeae sulcisque ex omnibus hastae,
 Et iam iamque humeri. Quem circum vellera Martem
 Adspicio? quaenam aligeris secat anguibus auras
 Caede madens? quomodo ense ferit? miser, eripe paruos,
 Aesonide; cerno en thalamos ardere iugales.

Iam dudum vates Minyas ambage ducemque
 Terrificat; sed enim contra Phoebus Idmon,
 Non pallore viris, non villo horrore comarum
 Terribilis, plenus fati Phoeboque quieto,
 (Cui genitor tribuit monitu praenoscere Diuum
 Omina, seu flammam, seu lubrica comminas exta,
 Seu plenum certis interroget aera pennae)
 Sic fociis Mopsoque canit: Quantum augur Apollo
 Flammaque prima docet, praeduri plena laboris
 Cerno equidem, patiens sed quae ratis omnia vincat.
 Ingentes durate animae, dulcesque parentum
 Tendite ad amplexus. Lacrimae cecidere canenti,

I sibi iam clufos inuenit in ignibus Argos.
 & ea fatus erat, iungit quum talia ductor
 240 rius: Superum quando confulta videtis,
 cii, quandoque datur spes maxima coeptis,
 quoque nunc vires animosque adferte paternos.
 mihi Theffalici pietas culpanda tyranni
 & doli: Deus haec, Deus omine dextro
 245 erat; ipfe fuo voluit commercia mundo
 iter et tantos hominum mifcere labores.
 viri, mecum, dubiisque euincite rebus,
 te meminiffe iuuet noftrisque nepotibus inftent.
 ac vero, o focii, venientem in litore laeti
 250 cibus adloquii ludoque educite noctem.
 etur: molli iuuenes funduntur in alga
 nfpiciuusque toris Tirynthius. Exta miniftri
 pta fimul veribus Cereremque dedere caniftris.
 amque aderat fummo decurrens vertice Chiron,
 255 nmantemque patri procul oftendebat Achillem.
 puer ad notas erectum Pelea voces
 dit et ingenti tendentem brachia paffu,
 filuit, caraque diu cernice pependit.
 um nec valido fpumantia pocula Baccho
 260 ollicitant, veteri nec confpicienda metallo
 gna tenent; ftupet in ducibus, magnumque fonantes
 aurit, et Herculeo fert comminus ora leoni.
 aetus at impliciti Peleus rapit oscula nati,
 nfpiciensque polum: Placido fi currere fluctu
 265 elea vultis, ait, ventosque optare ferentes,
 loc, fuperi, feruate caput. Tu cetera, Chiron,
 da mihi: te parua lituos et bella loquentem
 firetur: fub te puerilia tela magiftro
 270 enator ferat, et noftram feftinet ad haftam.
 Omnibus inde magis calor additus: ire per altum

Magna mente volunt. Phixi præmittitur absens
 Vellus et auratis Argo reditura corymbis.
 Sol ruit, et totum Minyis lactantibus vndae
 Deduxere diem. Sparguntur litore curuo
 Lumina, nondum vllis terras monstrantia nautia.
 Thracius hic noctem dulci testudine vates
 Extrahit; vt steterit redimitus tempora vittis
 Phrixus, et iniustas contactus nubibus aras
 Fugerit, Inoo linquens Athamanta Learcho;
 Aureus vt inuenem miserantibus intulit vndis
 Vector, et adstrictis vt sedit cornibus Helle.
 Septem Aurora vias totidemque peregerat umbras
 Luna polo, dirimique procul non aequore visa
 Coeperat a gemina discedere Sestos Abydo.
 Hic soror Aeoliden, aeuum mansura per omne,
 Deserit, heu faenae nequidquam erepta nouercae!
 Illa quidem fessis longe petit humida palmis
 Vellera, sed bibulas vrguenti pondere vestes
 Vnda trahit, leuique manus labuntur ab auro.
 Quis tibi, Phrixæ, dolor, rapido quum concitus aestu
 Respiceres miserae clamantia virginis ora
 Extremaeque manus sparsoaque per aequora crines!
 Iamque mero ludoque modus, positique quietis
 Conticuere toris; solus quibus ordine fufis
 Inpatiens somni ductor manet. Hunc grauis Aeson,
 Et pariter vigil Alcimede spectantque tenentque
 Pleni oculos. illis placidi sermonis Iason
 Subgerit adfatus, turbataque pectora mulcet.
 Mox, vbi victa graui ceciderunt lumina somno,
 Visa coronatae fulgens tutela carinae
 Vocibus his instare duci: Dodonida quercum
 Chaonique vides famulam Iouis. aequora tecum
 Ingredior, nec fatidicis auellere siluis

nisi promisso potuit Tritonia coelo. 305
 nus adest, age, rumpe moras, dumque aequore toto
 mus, incertus si nubila duxerit aether;
 nunc mitte metus, fidens superisque mihi que-
 rat; ille pauens, laeto quamquam omine Diuum,
 luit stratis. Minyas simul obtulit omnes 310
 nouo crispans pelagus Tithonia Phoebo.
 urrunt transtris: hi cello cornua malo
 edunt; alii tonsas in marmore summo
 tentant; prora funem legit Argus ab alta.
 crescunt matrum gemitus, et fortia languent 315
 la patrum, longis flentes amplexibus haerent.
 tamen Alcimedes planctus super eminet omnes;
 ineis tantum illa furens vlulatibus obstat,
 uat Idaeam quantum tuba Martia buxum.
 et haec: Nate, indignos aditure labores, 320
 idimur; nec ad hos animum componere casus
 datum, sed bella tibi terrasque timebam.
 aliis facienda Deis. Si fata reducunt
 mihi, si trepidis placabile matribus aequor,
 um equidem lucemque pati longumque timorem; 325
 aliud Fortuna parat, miserere parentum.
 bona, dum metus est, nec adhuc dolor. Hei mihi! Colchos
 ego et aucti timuisssem vellera Phrixi?
 iam mente dies, quam saeva insomnia curis
 picio! quoties raucos ad litoris ictus 330
 ciam, Scythicum metuens pontumque polumque,
 de te credam nostris ingrata serenis!
 precor, amplexus, haesuraque verba relinque
 bus, et dulci iam nunc preme lumina dextra.
 bus Alcimede moeret, sed fortior Aefon 335
 allens dictis animos: O si mihi languis,
 antus erat, quum signifero cratere minantem
 VII.

Non leuiore Pholum manus haec compescuit auro!
 Primus in aeratis posuisset puppibus arma,
 Concussaque ratem ganderem tollere remo. 30
 Sed patriae valere preces auditaque magnis
 Vota Deis: video, en nostro tot in aequore reges
 Teque ducem: tales, tales ego ducere fuetus
 Atque sequi: nunc ille dies, (det Iupiter oro)
 Ille super, quo te Scythici regisque marisque 31
 Victorem atque humeros ardentem vellere raptò
 Adcipiam, cedantque tuae mea facta iuuentae.
 Sic ait; ille suo conlapsam pectore matrem
 Sustinuit, magnaque senem ceruice recepit.

Et iam finis erat, Zephyrumque ratemque morantes 32
 Soluerat amplexus tristi tuba tertia signo.
 Dant remo sua quisque viri, dant nomina transtris.
 Hinc laeuum Telamon pelagus tenet; altior inde
 Occupat Alcides aliud mare; cetera pubes
 Diuiditur. Celer Asterion, quem matre cadentem 33
 Cristatus gemino fouit pater amne Cometes,
 Segnior Apidani vires vbi sentit Enipeus.
 Nititur hinc Talaus, fratrisque Leodocus vrguet
 Remo terga sui, quos nobile contulit Argos.
 Hinc quoque missus adest, quamuis arcentibus Idmon 34
 Alitibus; sed turpe viro timuisse futura.
 Hic et Naubolides tortas confurgit in vndas
 Iphitus; hic patrium frangit Neptunius aequor,
 Qui tenet vndisonam Psamathen semperque patentem
 Taenaron, Euphemus; mollique a litore Pellae 35
 Deucalion certus iaculis, et comminus ense
 Nobilis Amphion, pariter quos edidit Hypso,
 Nec potuit similes, voluitne ediscere vultus.
 Tum valida Clymenus percusso pectore tonfa
 Frater et Iphiclus puppim trahit; et face saeva 36

tua mox Danaos acturus saxa; Caphareu,
 uplius; et tortam non ab Iove fulmen Oileus
 i gemet, Euboicas nato stridente per vndas;
 ique Erymanthei sudantem pondere monstri
 phitryoniaden Tegeeo limine Cepheus
 dit, et Amphidamas; at frater plenior annis
 duit Ancaeo vellus contingere Phrixi.
 ctus et Eurytion servato colla capillo,
 em pater Aonias reducem tondebit ad aras.

375

quoque Theffalicae, Nestor, rapit in freta puppis
 na, Mycenaëis olim qui candida velis
 puora nec stantes mirabere mille magistras.
 : vates Phoebique fides non vana parentis
 pfuls, puniceo cui circumfusa cothurno
 la imos ferit alba pedes vittataque frontem
 lis et in summo laurus Peneia cono.

380

in etiam Herculeo confurgit ab ordine Tydeus,
 lidesque Periclymenus, quem parua Methone
 lenis Elis equis et fluctibus obuius Aulon
 estibus aduersos viderunt frangere vultus.
 quoque Phrixeos remo, Paeantie, Colchos,
 Lemnon visure petis, nunc cuspide patrie
 latus, Herculeas olim moture sagittas.

385

proximus hinc Butes Actaëis diues ab oris:
 numeras nam claudit apes, longaque superbus
 scat nube diem, dum plenas nectare cellas
 idit, et in dulcem reges dimittit Hymetton.

390

equeris casusque tuos expressa, Phalere,
 na geris; vacua nam labfus ab arbore paruum
 r quater ardenti tergo circumuenit anguis;
 t procul intendens dubium pater anxius arcum.
 m caelata metus alios gerit arma Eribotes;
 c Pelus fretus soceris et coniuge Diua

395

400

Defuit: at prora splendet tua cuspis ab alta,
 Aeacide; tantum haec aliis excelsior hastis,
 Quantum Peliacas in vertice vicerat ornos.
 Linqvit et Actorides natum Chironis in antro,
 Vt socius caro pariter meditetur Achilli
 Fila lyrae, pariterque leues puer incitet hastas,
 Discat eques placidi conscendere terga magistri.
 Et, quem fama genus non est decepta Lyaei,
 Phleias inmissus patrios de vertice crines.
 Nec timet Ancaeam genetrix committere ponto,
 Plena tulit quem rege maris. Securus in aequor
 Haud minus Erginus, proles Neptunia, fertur,
 Qui maris insidias, clarae qui sidera noctis
 Norit, et e clausis quem destinet Aeolus antris,
 Non metuat cui regna ratis, cui tradere coelum
 Adsidua Tiphys vultum lassatus ab Arcto.
 Taurea vulnifico portat caelataque plumbo
 Terga Lacon, saltem in vacuos vt brachia ventos
 Spargat, et Oebalium Pagaseia puppis alumnum
 Spectet, securo celebrantem litora ludo.
 Oraque Thessalico melior contundere freno,
 Vectorem pauidae Castor dum quaereret Helles,
 Passus Amyclaea pinguefcere Cyllaron herba.
 Illis Taenario pariter tremit ignea fuco
 Purpura, quod gemina mater spectabile tela
 Duxit opus, bis Taygeton siluasque comantes
 Struxerat, Eurotan molli bis fuderat auro;
 Quemque suus sonipes niueo de stamine portat,
 Et volat amborum patrius de pectore cynus.
 At tibi conlectas soluit iam fibula vestes,
 Ostenditque humeros fortes spatiumque superbi
 Pectoris, Herculeis aequum, Meleagre, lacertis.
 Hinc numerosa phalanx, proles Cyllenias; certus

aalides subitas nerno redeunte sagittas
 ere; tu medios gladio bonus ire per hostes,
 yte; nec patrio Minyis ignobilis vsu,
 ntia verba ducis populis qui reddit, Echion. 440
 non, Iphi, tuis Argo reditura lacertis;
 u celerem Scythica te moesta relinquet harena,
 tantemque tuo lugebit in ordine remum.
 quoque dant campi tanto pastore Pheraei
 lices, Admete; tuis nam pendit in aruis 445
 elius, ingrato Steropen quod fuderat arcu.
 quoties famulo notis soror obuia filius
 euit, vbi Ossaetae captaret frigora quercus,
 rderet et pingui miseris Boebeide crines!
 surgit transiris et remo Nerea versat 450
 anthus, in Aeaeo voluet quem barbara cuspia
 aluere; at interea clari decus adiacet orbis,
 nem genitor gestarat Abas; secat aurea fluctu
 egmina Chalcidicas fugiens Euripus harenas;
 ellaque semiferum contorquens frena luporum 455
 urgis ab ostrifero medius, Neptane, Geraesto.
 t tibi Palladia pinu, Polypheme, reuecto
 nte urbem ardentis restat deprendere patris-
 telliquias, multum famulis pia iusta moratis,
 si venias. Breuiore petit iam caerula remo 460
 Occupat et longe sua transtra nouissimus Idas.
 At frater magnos Lynceus feruatur in vsus,
 Quem tulit Arene, possit qui rumpere terras,
 Et Styga transmissa tacitam deprendere visu.
 Fluctibus e mediis terras dabit ille magistro, 465
 Et dabit astra rati; quumque aethera Iupiter umbra
 Perdiderit, solus transibit nubila Lynceus.
 Quin et Cecropiae proles vacat Orithyiae,
 Temperet vt tremulos Zetes fraterque ceruchos.

Nec vero Odrysius transfris inpenditur Orpheus, 470

Aut pontum remo subigit, sed carmine tonfas

Ire docet, summo passim ne gurgite pugnent.

Donat et Iphiclo pelagus iuuenumque labores

Aesonides, fessum Phylace quem miserat aeno,

Non iam operum in partem, monitus sed tradat vt acres, 475

Magnorumque viros qui laudibus vrat auorum.

Arge, tuae tibi cura ratis; te moenia doctum

Thespia Palladio dant munere; fors tibi, ne qua

Parte trahat tacitum puppis mare, fissaque fluctu

Vel pice vel molli conducere vulnera cera. 480

Peruigil Arcadio Tiphys pendebat ab astro

Hagniades, felix stellis qui signibus vsu

Et dedit aequoreos coelo duce tendere cursus.

Ecce per obliqui rapidum compendia montis

Ductor auens laetusque dolis adnoscit Acastum, 485

Horrentem iaculis et parmae luce coruscum.

Ille vt se mediae per scuta virosque carinae

Intulit, ardenti Aesonides retinacula ferro

Abscidit; haud aliter saltus vastataque pernix

Venator quum lustra fugit, dominoque timentem 490

Vrguet equum, teneras compressus pectore tigres,

Quas astu rapuit pauido, dum saeua relictis

Mater in aduerso catulis venatur Amano.

Vt pariter propulsa ratis, sicut litore matres,

Claraque vela oculis percussaque sole sequuntur 495

Scuta virum; donec iam celsior arbore pontus

Inmensusque ratem spectantibus abstulit aer,

Siderea tunc arce pater pulcerrima Graium

Coepta tuens, tantamque operis consurgere molem,

Laetatur; patrii neque enim probat otia regni. 500

Vna omnes gaudent superi; venturaque mundo

Tempora, quaeque vias cernunt sibi crescere Parcae.

non et Scythici genitor discrimine nata
epídus tales fundit Sol pectore voces:
me fator, cui nostra dies voluentibus annis 505
peragit reficitque vias, tuane ista voluntas?
iaque nunc vndis duce te nutuque secundo
atis? an meritos fas et mihi rumpere questus?
c metuens, et ne qua foret manus inuida nato,
n mediae telluris opes, non improba legi 510
uitis arua plagae; (teneant vberima Teucer
Libys et vestri Pelopis domus) horrida saeuo
ae premis arua gelu, strictosque infedimus amnes.
deret his etiam, et sese sine honore referret
erius; sed nube rigens ac nescia rerum 515
at super et nostros iam zona reuerberat ignes.
quid regio inmanis, quid barbarus amnibus vllis
rasis et auersis proles mea gentibus obstat?
quid Minyae meruere queri? num vellere Graio
potitur? profugo quin agmina iungere Phrixa 520
bnuuit, Inoas vltor nec venit ad aras;
aperit sed parte virum nataeque moratus
oniugio, videt e Graia nunc stirpe nepotes,
t generos vocat et iunctas sibi sanguine terras.
lecte ratem motusque, pater, nec vulnere nostro 525
equora pande viris, veteris sat conscia luctus
silua Padi et viso flentes genitore sorores.
adfremit his quassatque caput, qui vellera dono
lellipotens sibi fixa videt teutataque; contra
pallas et amborum genuit Saturnia questus. 530
Tum genitor: Vetera haec nobis et condita pergunt
Ordine cuncta suo, rerumque a principe cursu
Fixa manent: neque enim terris tum sanguis in vllis
Noster erat, quum fata darem, iustique facultas
Hic mihi, quum varios struerem per saecula reges. 535

Atque ego curatum repetam decreta mearum:
 Iam pridem regio, quae virginis aequor ad Helles
 Et Tanaii tenuis immenso descendit ab Euro,
 Vndat equis floretque viris; nec tollere contra
 Vlla pares animos nomenque capessere bellis
 Ausa manus; sic fata, locos sic ipse fouebam.
 Adcelerat sed summa dies, Asiamque labantem
 Linqumus, et poscunt iam me sua tempora Graii;
 Inde meae quercus tripodesque animaeque parentum
 Hanc pelago misere manum; via facta per vndas
 Perque hyemes, Bellona, tibi; nec vellera tantum
 Indignanda manent; propior de virgine rapta
 Ille dolor, (sed nulla magis sententia menti
 Fixa meae) veniet Phrygia nam pastor ab Ida,
 Qui gemitus irasque pares et mutua Graiis
 Dona feret. Qua classe dehinc effusa procorum
 Bella! Quot ad Troiam flentes hyberna Mycenae!
 Quot proceres natosque Deum, quae robora cernes
 Obpetere, et magnis Asiam concedere fati!
 Hinc Danaum de sine sedet, gentesque fouebo
 Mox alias, Pateant montes silvaeque lacusque,
 Cunctaque claustra maris; spes et metus omnibus esto
 Arbitr. Ipse locos terrenaque summa mouendo
 Experiar, quae nam populis longissima cunctis
 Regna velim, linquamque datas vbi certus habonas.
 Tunc oculos Aegaea refert ad caerula, robur
 Herculeum Ledaque tuens genus, atque ita fatur:
 Tendite in astra, viri; me primum regia mundo
 Iapeti post bella truci Phlograeque labores
 Inposuit; durum vobis iter et graue coeli
 Institui; sic ecce meus, sic orbe peracto
 Liber et expertus terras remeavit Apollo.
 Dixit, et ingenti flammantem nubila fulco

xit per inane facem, quae puppe propinqua
 ifidum discessit iter, fratresque petiuit 576
 darios; placida et mediis in frontibus haesit
 enus amborum, lumenque innoxia fudit
 pureum, miseris olim inplorabile nautis,
 iterea medio saeuus permiffa profundo
 oafa Pangaea Boreas speculatus ab arce, 578
 itinuo Aeollam Tyrrhenaque tendit ad antra
 icitus. Omne Dei rapidis nemus ingemit alis,
 ata Ceres, motuque niger sub praepete pontus,
 uore Trinacrio refugique a parte Pelori
 t rupes horrenda fretis; quot in aethera surgit 580
 libus, infernas totiens demiffa sub undas.
 c scopulos aut antra minor iuxta altera tellus
 rnitur; illam Acamas habitat nudusque Pyracmon,
 s nimbi ventique domos et naufraga feruat
 mpeftas; hinc in terras latumque profundum 585
 iter; hinc olim foliti mifcere polumque
 felixque fretum; neque enim tunc Aeolus illis
 ctor erat, Libya quum rumperet aduena Calpen
 eanus, quum flens Siculos Oenotria fines
 rderet, et mediis intrarent montibus undae, 590
 onuit donec pauidis ex aethere ventis
 nniptens, regemque dedit, quem iuffa vereri
 ana cohors. In monte chalybs iterataque muris
 xa domant Euros; quum iam prohibere frementum
 a nequit, rex tunc aditus et claustra refringit 595
 fe volens, placatque data fera murmura porta,
 antius hunc folio Boreas proturbat ab alto:
 ngaea quod ab arce nefas, ait, Aeole, vidi!
 raia nouam ferro molem commenta iuuentus
 ergit, et ingenti gaudens domat aequora velo, 600
 ec mihi libertas imis freta tollere harenis.

Qualis eram, nondum vinculis et carcere clausus!
 Hinc animi structaeque viris fiducia puppis,
 Quod Borean sub rege vident. Da mergere Graios
 Infanamque ratem; nil me mea pignera tangunt,
 Tantum hominum compesce minas, dum litora iuxta
 Thessala, nec dum aliae viderunt carbasa terrae.

Dixerat; at cuncti fremere intus et aequora venti
 Poscere. Tum valido contortam turbine portam
 Impulit Hippotades. Fundunt se carcere laeti
 Thraces equi, Zephyrusque et nocti concolor alas
 Nimborum cum prole Notus, crinemque procellis
 Hispidus et multa flauus caput Eurus arena;
 Induxere hyemem, raucoque ad litora tractu
 Vnanimi freta curua ferunt, nec sola tridentis
 Regna mouent; vasto pariter ruit igneus aether
 Cum tonitru, piceoque premit nox omnia coelo.
 Excussi manibus remi, conuersaque frontem
 Puppis in obliquum resonos latere adcipit ictus;
 Vela super tremulum subitus volitantia malum
 Turbo rapit. Qui tum Minyis trepidantibus horror!
 Quum picci fulsere poli, pauidamque corulcae
 Ante ratem cecidere faces, antennaque laeua
 Prona dehiscentem cornu quum sustulit vndam!
 Non hyemem missosque putant confurgere ventos
 Ignari, sed tale fretum. Tum murmure moesto:
 Hoc erat, illicitas temerare rudentibus vndas,
 Quod nostri timuere patres. Vix litore puppim
 Soluimus, en quanto fremitu se sustulit Aegan!
 Hoccine Cyanae concurrunt aequore cautes?
 Tristius an miseris superest mare? linquite, terrae,
 Spem pelagi, sacrosque iterum seponite fluctus.
 Haec iterant, segni flentes obcumbere leto.
 Magnanimus spectat pharetras et inutile robur

hitryoniades; miscent suprema paentes 635
 a alii, iunguntque manus, atque ora fatigant
 ectu toti in misero, quum protenus alnus
 itur, et vasto puppis mare forbet hiatu.
 a huc atque illuc nunc torquens verberat Eurus,
 c stridens Zephyris aufert Notus: vndique feruent 640
 uora, quum subitus trinda Neptunus in hasta
 ruleum fundo caput extulit. Hanc mihi Pallas
 Soror hanc, inquit, mulcens mea pectora fletu,
 tulerint; veniant Phariae Tyriaeque carinae,
 missumque putent. Quoties mox rapta videbo 645
 i Notis plenasque malis clamoribus vndas!
 i meus Orion, aut faeuus Pliade Taurus
 rtis causa nouae; miseris tu gentibus, Argo,
 a paras; nec iam merito tibi, Tiphy, quietum
 i parens volet Elysium manesque piorum. 650
 ec ait, et pontum pater ac turbata reponit
 ora, depellitque Notos, quos caerulus horror
 madido grauis vnda sinu longeque sequutus
 ber ad Aeoliae tendunt simul aequora portae,
 icuit referata dies, coelumque resoluit 655
 us, et in summos redierunt nubila montes.
 n placidis ratis exstat aquis, quam gurgite ab imo
 Thetis et magnis Nereus focer erigit vlnis,
 go humeros ductor sacro velatur amictu,
 soniamque capit pateram, quam munere gaudens 660
 querat hospitio, pharetrasque rependerat auro
 lmoneus, nondum ille furens, quum fingeret alti
 uadrifida trabe tela Iovis, contraque ruentem
 it Atho, aut Rhodopen; moestae nemora ardua Pisae
 emulus et miseros ipse vreret Elidis agros, 665
 lac pelago libat latices, et talibus infit:
 i, quibus vndarum tempestatisque sonorae

Imperium et magno penitus par regia coelo,
 Tuque, fretum Divosque, pater, fortite bifformes,
 Seu casus nox ista fuit, seu voluitur axis 670
 Vi superum, seu fidere opus tollique vicissim .
 Pontus habet, seu te subitae noua puppis imago
 Armorumque hominumque truces confurgere in iras
 Impulit, haec luerim satis, et tua numina, rector,
 Iam fuerint meliora mihi; da reddere terris 671
 Has animas, patriaeque amplecti limina portae.
 Tum quocumque loco meritas tibi plurimus aras
 Pateet honos, vbicumque rotis horrendus equisue
 Stas, pater, atque ingens vtrimque fluentia Triton 680
 Frena tenet, tantus nostras condere per vrbes.
 Dixerat haec; oritur clamor dextraeque sequentum
 Verba ducis. Sic, quum stabulis et messibus ingens
 Ira Deum et Calabri populator Sirius arui
 Incubuit, coit agrestum manus incisia priscum 685
 In nemus, et miseris dictat pia vota sacerdos.
 Ecce autem molli Zephyros descendere labfu
 Adspiciunt; volat inmissis caua pinus habenis
 Infinditque salum et spumas vomit aere tridenti;
 Tiphys agit, tacitique sedent ad iussa ministri;
 Quallter ad summi solium Iouis omnia circum 690
 Prona, parata Deo, ventique imbresque nitæsqe
 Fulguraque et tonitrus et adhuc in fontibus amnes.
 At subitus curaque ducem metus acrior omni
 Mensque mali praefaga quatit, quod regis adortus 695
 Progeniem, raptoque dolis crudelis Acasto,
 Cetera nuda neci medioque in crimine patrem
 Liquerit, ac nullis inopem vallauerit armis,
 Ipse procul nunc tuta tenens; ruat omnis in illos
 Quippe furor: nec vana pauet trepidatque futuris.
 Saecuit atrox Pelias, inimicaque vertice ab alto 700

a videt, nec qua se ardens effundere possit,
 animi, nil regna iuuant; fremit obiice ponti
 ufa cohors, telisque salum facibusque coruscant
 ad secus, ærisona volucer quum Daedalus ora
 consiluit, iuxtaque comes breuioribus alis, 705
 abe noua linquente domos, Minoia frustra
 tremuit manus, et visu lassatur inani
 annis eques, plenisque redit Gortyna pharetris.
 in etiam in thalamis primoque in limine Acasti
 sus humi, iuuenis gressus et inania signa 710
 e premit, sparsisque legens vestigia canis,
 quoque iam moesti forsan genitoris imago,
 te, ait, et luctus subeunt suspiria nostri;
 que dolo circumque truci discrimina leti
 ille vides; qua te, infelix, quibus insequar oris? 715
 in Scythicas ferus ille domos, nec ad ostia Ponti
 endit iter, falsæ sed captum laudis amore
 e, puer, in nostræ durus tormenta senectæ
 unc lacerat. Celsis an si freta puppibus essent
 erua, non vltro iuuenes classemque dedissem? 720
 domus, o freti nequidquam prole penates!
 ixit, et extemplo furiis iraque minaci
 erribilis: Sunt hic etiam tua vulnera, praedo,
 unt lacrumæ carusque parens. Simul aedibus altis
 que reditque fremens, rerumque asperrima versat. 725
 istonas ad meritos quum cornua sacua Thyoneus
 orsit, et infelix iam mille furoribus Haemus,
 am Rhodopes nemora alta gemunt, talem incita longis
 orticibus coniuxque fugit natique Lycurgum.
 Tartareo tam sacra Iovi Stygiisque ferebat 730
 Manibus Alcimedæ, tanto super anxia nato,
 si quid ab excitis melius prænosceret umbris.
 ipsum etiam, curisque parem talesque prementem.

Corde metus ducit, facilem tamen, Aefona coninx.
 In scrobibus cruor et largus Phlegethontis operi 755
 Stagnat honos, faevoque vocat grandaeva tumultu
 Theffalis exanimis atauos, magnaepue nepotem
 Pleiones. Et iam tenues ad carmina vultus
 Extulerat, moeflosque tuens natumque nurumque,
 Talia libato pandebat fanguine Cretheus: 760
 Mitte metus, volat ille mari, quantumque propinquat,
 Iam magis atque magis variis ftupet Aea Deorum
 Prodigiiis, quatiuntque truces oracula Colchos.
 Heu quibus ingreditur fatiſ! qui gentibus horror
 Pergit! mox Scythiae ſpoliis nuribusque ſuperbus 765
 Adueniet; cuperem ipſe graues tum rumpere terras.
 Sed tibi triſte nefas fraternaque turbidus arma
 Rex parat, et faeuos irarum concipit ignes.
 Quin rapis hanc animam, et famulos citus effugis artus?
 I; meus es, iam te in lucos pia turba ſilentum 770
 Secretiſque ciet volitans pater Aeolus antriſ.
 Horruiſt interea famulum clamore ſupremo
 Moefla domus, regemque fragor per moenia differt
 Mille ciere manus, et iam dare iuſſa vocatiſ.
 Flagrantes aras, veſtemque nemuſque ſacerdoſ 775
 Praecipitat, ſubitiſque pauens circumſpicit Aefon,
 Quid moueat. Quam multa leo cunctatus in arcta
 Mole virum rictuque genas et lumina preſſit;
 Sic curae ſubiere ducem, ferrumne capellat
 Inbelle, atque aeui ſenior geſtamina primi, 780
 An patreſ regniſque acuat mutabile vulguſ.
 Contra effuſa manuſ haerentiſque in pectore coniuſ:
 Me quoque, ait, caſuſ comitem, quicumque propinquat,
 Adcipieſ; nec fata traham, natumque videbo
 Te ſine, fat coeli patiens, quum prima per altum 785
 Vela dedit, potui quae tantum ferre dolerent.

lia per lacrimas; et iam circumspicit Aeson,
 ueniat quo sine minas, quo fata capeffat
 gna fatis; magnos obitus natumque domumque
 genus Aeolium pugnataque polcere bella. 770
 etiam ante oculos aeui rudis altera proles,
 gentes animos et fortia discere facta
 nem velit, atque olim leti meminisse paterni.
 ergo sacra nouat: veteris sub nocte cupressi
 ordidus, et multa pallens ferrugine taurus 775
 tabat adhuc, cui caeruleae per cornua vittae
 taxi frons hirta comis; ipse aeger, anhelans,
 patiensque loci vifaeque exterritus umbra.
 tunc sibi praecipuum, gentis de more nefandae,
 heffalis in seros Ditis feruauerat vfus. 780
 vergeminam tum placat heram, Stygiasque supremo
 obsecrat igne domos, iam iam exorabile retro
 charmen agens: neque enim ante leues niger auehit umbras
 ortitor, et cunctae primis flant faucibus Orci.
 lum vbi terrifici superedde in tempore sacri 785
 onspexit, statuit leto, supremaque fatur,
 pfe manu tangens damnati cornua tauri:
 os, quibus imperium Iouis et non segne peractum
 ucis iter, mihi concilliis, mihi cognita bellis
 nomina, magnorum fama sacrata nepotum; 790
 tuque, excite parens umbris, vt noflra videres
 unera, et oblitos superum paterere dolores,
 da placidae mihi fedis iter, meque hostia veftris
 conciliet praemiffa locis. Tu, nuntia fontum
 irgo Iovi, terras oculis quae profpicias aequis, 795
 ltricesque Deae Fasque et grandaeva Furorum
 Poena parens, meritis regis fupcedite tectis,
 Et faenas inferte faces; facer effera raptet
 Jorda paunor. Nec fola mei grauia adfore nati

Arma ratemque putet; classeque et Pontica signa 800
 Atque indignatos temerato litore reges
 Mentē agitet, semperque metu decurrat ad vndas
 Arma ciens; mors fera viam tentataque claudat
 Effugia, et nostras nequeat praecurrere diras,
 Sed reduces iam iamque viros auroque coruscum 805
 Cernat iter. Stabo insultans, et ouantia contra
 Ora manusque feram. Tum, vobis si quod inaufum
 Arcanumque nefas, et adhuc incognita leti
 Sors superest, date fallaci pudibunda senectae
 Exitia indecoresque obitus. Non Marte, nec armis 810
 Aut nati precor ille mei dignatus ut vnumquam
 Ense cadat; quin fida manus, quin cara suorum
 Diripiat laceretque senem, nec membra sepulcro
 Contegat. Haec noster de rege piacula sanguis
 Sumat, et heu cunctae, quas misit in aequora, gentes. 815
 Adstitit, et nigro fumantia pocula tabo
 Contigit ipsa graui Furiarum maxima dextra;
 Illi auide exceptum patera hausere cruorem.
 Fit fragor, inrumpunt sonitu, qui saeva ferebant
 Imperia, et strictos iussis regalibus enses. 820
 In media iam morte senes subfectaque leto
 Lumina et vndanti reuomentes veste cruorem
 Conspiciunt; primoque rudem sub limine rerum
 Te, puer, et visa pallentem morte parentum
 Diripiunt adduntque tuis. Procul horruit Aeson 825
 Excedens, memoremque tulit sub nubibus vmbrae.
 Cardine sub nostro, rebusque abscessa supernis
 Tartarei fedet aula patris; non illa ruenti
 Adcessura polo, victam si soluere molem
 Iupiter, et primae velit omnia reddere massae. 830
 Ingenti iacet ore Chaos, quod pondere fellam
 Materiem labsumque queat consumere mundum.

geminæ aeternum portæ, quarum altera, dura
per lege patens, populos regesque recepat;
aliam tentare nefas, et tendere contra:

835

et sponte patet, si quando pectore ductor
vera nota gerens, galeis præfixa rotisque

domus, aut studium mortales pellere curas,

ta fides, longe metus atque ignota cupido;

840

venit in virtis castaque in veste sacerdos.

os omnes lenis plantis et lampada quaffans

genies Atlantis agit. Lucet via late

e Dei, donec silvas et amoena piorum

veniant camposque, vbi Sol totumque per annum

rat aprica dies thiasque chorique virorum

845

minaque, et quorum populis iam nulla cupido.

s pater, in sedes aeternaque moenia natum

lucitque nurum. Tum porta quanta sinistra

ena, docet, maneat Pelian, quo limine, monstrat.

tantur tantos strepitus turbamque ruentem

850

loca et infernos almae virtutis honores.

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICO
 LIBER II.

ARGUMENTVM.

v. 1 - 5. Iason eadem parentum ne resciscat, sedulo cauet
 5 - 16. Argonautae iter prosequuntur, relictisque a tergo Pelio m
 Tifaeo promontorio, Sciatho insula, Sepiade promontorio, Mag
 urbe et ibi Dolopis busto, Amyro flumine (Eurymenis) et Ossa
 veniunt ad Macedoniae regionem Pallenen, ubi 17 - 33. Gigantes
 post bella adversus Deos mota in montes mutati, excepto Typh
 quem Neptunus adreptum in Siciliam absportavit Aetnaque in
 coercuit. 34 - 71. Prima navigationis nocte paullulum timent na
 animos tamen confirmat Tiphys gubernator: cibo, potu somnoq
 recreant, Diisque cetera permittunt. 72 - 81. Luce oriente consp
 Athon montem; mox insulam Lemnon, Vulcano sacram. 82 -
 Historia Lemni. Iunonem olim conspirationis in se participem la
 ex Olympo suspenderat, quam liberaturus filius Vulcanus coelo deie
 quatuor et viginti horarum per aerem itinere delapsus in ins
 Lemnum, ab incolis benevole exceptus et recreatus erat. Cuius
 ficii memor, in Olympum redux insulam caram habuit. Quoniam
 Lemnii soli Vulcano, neglecta Venere coniuge, cuius surtiama
 Marte consuetudinem comperissent, sacra sacros cooperant, Dea
 sui contemptum gravissime consiluit ulcisci. Forte tunc in eo
 Lemnii, ut e bello contra Thraetas domum redirent victores, i
 igitur Famam (cuius imago v. 117 - 125.) adit, iubetque, ut in
 Lemnias uxores divulgaret, maritos non pro captivis, sed thal
 sociis habituros Threffas. 135 - 173. Mandata peragit Fama, pluri
 que Lemnii persuadet, quas reliquas noctu congregant. 174 - 195.
 rum costui se immiscet ipsa Venus, et in furorem eas vertit. Lem
 igitur, laetitia similes, blandis verbis redeuntes maritos excipit

erit tamen inter epulas trucidaturae. 196 - 241. Venus nunc ipsa
 icit opus, feminasque ita exstimulat, ut maritos interficiant, iis-
 que mortis comites dent Thressas captivas. 242 - 305. Sola Hypsi-
 parcit patri, in Bacchi templum cum noctu abripit, orto solo
 chi habitu indutum pompa per urbem deducit, et in silva urbi pro-
 qua obcultat, tandem fragili cymbae inpositum Dianae praesidio
 ondat, quae miserta in Chersonesum Tauricum sospitem auellit
 um, sibi quo sacerdotem constituit. 306 - 310. Lemniae novas sibi
 ibunt leges, Hypsipylemque, pietatis in patrem nescias, reginam
 ant. 311 - 331. Iam e propinquo conspiciunt nauem, nec furor deest
 ro et igne arcendi aduenas mares; sed Vulcanus Venerem tandem
 onere iram iubet, et Polyxo, vetula Hypsipyles nutritrix, suadet, ut
 tu excipiant peregrinos. Regina itaque Iphinoen, haec nuntiatur
 a, praemittit, taurumque mactari iubet in honorem Veneris, quo Dea
 gratiam redit cum Lemniis. 332 - 340. Tum regina Iasonem deducit
 urbem, monstrat officinam Vulcani, narratque urbis et magnitudinem
 opes. 341 - 372. Interea conuiuium paratur, in medio adcumbunt
 on et Hypsipyle, in seram usque noctem sermones trahuntur. Iupiter
 o nouo Lemniarum amori indulget eo, quod diram tempestatem excitat,
 as nauem cogit intra portem sese continere. 373 - 392. Quartus iam
 es agitur, quum Hercules, qui cum paucis aliis in naui remanserat,
 ngioris morae impatiens, Iasoni desidem luxum exprobrat, eoque effi-
 t, ut ad abitum statim omnia parentur. 393 - 427. Hinc nouus in
 be dolor exsistit, Hypsipyles in primis, quae abeuntem amicam chla-
 yde donat acu egregie picta et ense patris Thoantis, tandemque pe-
 , ut in reditu denuo reuisat, Iasonem osculaturus puerulum. 428 - 450.
 Ita petunt Argonautae, et adpellunt in Electria (Samothrace), ubi a
 cerdote Thyote sacris initiantur. Tum Imbron transnauiant, et in
 lgeo litore descendunt, ubi sub tentoriis se reoreant. 451 - 496. Hercul-
 s et Telamon interea per litora spatiantes audiunt lamentabilem vo-
 m, quam sequutus Hercules obfendit virginem in saxo catenis ad-
 rictam (Hesionen) Laomedontis, Troiani regis, filiam, quae se narrat
 illuae marinae, a Neptuno patriae inmissae, deuorandam hic exposi-
 um esse. 497 - 549. Bellua ipsa adcedit. Hercules adripit arcum,
 gitasque mittit innumeras; at frustra. Tum vero magnum saxum a
 fonte reuulsam iniicit belluae cervici, quo ea conficitur. 550 - 579.
 uellam vinculis solutam heros patri Laomedonti reddit, qui laetus
 uidem recepta filia, moestus tamen ob equos, praemia liberatori pro-

missa, tradendos, inuitat quidem ad epulas Herculem cum sociis, auno consilio, ut somno sopitum interficiat. Hercules epulas recusat, uditu autem e Colchid, se equos secum sumturum dicit. 580-4. Relicta Troade, Argonautae subeunt Hellespontum, ubi Helle, nunc marina, undis exstans, prospera Iasoni omnia praenuntia mandataque dat ad Phrixum fratrem. 614 - 665. Transfretato Hellesponto Percoten, Parium, Pityam, Lampfacumque Priapo sacrae promontoria deueniunt ad peninsulam Cyzicum, ubi ab eiusdem nominis amicissimis lautisque excepti conuiuio per aliquot dies commorantur.

Interea scelerum luctusque ignarus Iason
Alta secat; neque enim patrios cognoscere casus
Iuno finit, mediis ardens ne flectat ab undis,
Ac temere in Pelian et adhuc obstantia regis
Fata ruat, placitosque Deis ne deferat actus.

Iamque fretis summas aequatum Pelion ornos
Templaque Tifaeae mergunt obliqua Dianae.
Iam Sciathos subsedit aquis, iam longa recessit
Sepias; adtollit tondentes pabula Magne
Campus equos; uidisse putant Dolopeia busta
Intrantemque Amyron curuas quaesita per oras
Aequora, flumineo cuius redeuntia vento
Vela legunt. Remis infurgitur; inde salutant
Eurymenas; recipit velumque fretumque reuersus
Auster, et in nubem, Minyis repetentibus altum,
Ossa redit; metus ecce Deum damnataque bello-
Pallene; circumque vident inmania monstra
Terrigenum coelo quondam aduersata gigantum,
Quos scopulis trabibusque parens miserata ingisque
Induit, et versos exstruxit in aethera montes.
Quisque suas in rupe minas pugnamque metusque
Seruat adhuc; quatit ipse hiemes et torquet ab alto
Fulmina crebra pater; scopulis sed maximus illis

ror abest, Sicula pressus tellure, Typhoeus.
 ac profugum et sacras reuomentem pectore flammam, 25
 memorant, pressum ipse comis Neptunus in altum
 tulit implicuitque vadis; totiesque cruenta
 le resurgentem torquentemque anguibus vndas
 anium dedit vsque fretum, cumque vrbibus Aetnam
 ulit, ora premens; trux ille eiecat adest 30
 ndamenta iungi; pariter tunc omnis anhelat
 inacria, iniectam fello dum pectore molem
 mmouet experiens gemituque reponit inani.
 amque Hyperionius metas maris vrguet Hiberi
 rrus et euectae pronolaxantur habenae 35
 there, quum palmas Tethys grandaeva sinusque
 stulit et rupto sonuit sacer aequore Titan.
 iixerat hora metus; iam se vertentis Olympi
 faciem raptosque simul montesque locosque
 oculis circumque graues videre tenebras. 40
 la quies rerum mundique silentia terrent,
 traque et effusis stellatus crinibus aether,
 e velut ignota captus regione viarum,
 octuagum qui carpit iter, non aure quiescit,
 on oculis noctisque metus niger auget vtrimque 45
 mpus et obcurrrens vmbribus maioribus arbor;
 aud aliter trepidare viri. Sed pectora firmans
 agniades, non hanc, inquit, sine numine pinum
 irigimus, nec me tantum Tritonia cursus
 rudiit; saepe ipsa manu dignata carinam est. 50
 n non experti, subitus quum luce fugata
 orruit imbre dies? quantis, proh Iupiter, ausfris
 estitimus! quanta quoties et Palladis arte
 a cassum decimae cecidit tumor arduus vndae!
 uin agite, o focii; micat inmutabile coelum, 55
 uraque nec grauido surrexit Cynthia cornu;

Nullus in ore rubor, certusque ad talia Titan
 Integer in fluctus et in vno decedit Euro.
 Adde, quod in noctem venti veloque marique
 Incumbunt magis, it tacitis ratis ocior horis.
 Atque adeo non illa sequi mihi sidera monstrant,
 Quae delabſa polo reficit mare; tantus Orion
 Iam cadit; irato iam ſtridet in aequore Perſeus;
 Sed mihi dux, vetitis qui numquam conditus vndis
 Axe nitet ſerpens ſeptenosque implicat ignes. 61
 Sic ait, et certi memorat qui vultus Olympi,
 Pleiones Hyadumque locos; quo fidere vibret
 Enſis, et Actaeus niteat qua luce Bootes.
 Haec vbi dicta dedit, Cereris tum munere feſſas
 Reſtituunt vires et parco corpora Baccho; 70
 Mox ſomno ceſſere; regunt ſua ſidera puppim.
 Iamque ſub Eoae dubios Atlantidis ignes
 Albet ager, motisque truces ab ouilibus vſi
 Tuta domosque petunt, raras et litus in altum
 Mittit aues; quum primus equis exegit anhelis 73
 Phoebus Athon mediasque diem diſperſit in vndas,
 Certatim remis agitur mare, roſtraque curſu
 Prima tremunt; et iant ſummis Vulcania ſurgit
 Lemnos aquis, tibi per varios deſſeta labores,
 Ignipotens; nec te Furiis et crimine matrum 80
 Terra fugat meritique piget meminiffe prioris.
 Tempore quo primum fremitus inſurgere opertos
 Coelicolum, et regni ſenſit nouitate tumentes
 Iupiter, aetheriae nec ſtare ſilentia pacis:
 Iunonem volucris primam ſuſpēdit Olympo, 83
 Horrendum chaos oſtendens poenasque barathri;
 Mox etiam pauldae tentantem vincula matris
 Soluere, praerupti Vulcanum vertice coeli
 Deuoluit; ruit ille polo noctemque diemque,

rbinis in morem, Lemni quum litore tandem 90
 onuit. Vox inde repens vt perculit vrbem,
 clinem scopulo inueniunt, miserentque fouentque
 ernos aegro cunctantem poplite gressus.
 nc reduci superas postquam pater adnuit arces,
 mnos cara Deo; nec fama notior Aetne 95
 it Lipares domus: has epulas, haec templa, peracta
 egide et horridi formatis fulminis alis,
 aetus adit, contra Veneris fiat frigida semper
 ra loco, meritas postquam Dea coniugis iras
 orruit et tacitae Martem tenuere catenae. 100
 uocirca fruit illa nefas, Lemnoque merenti
 xitium furiale mouet; neque enim alma videri
 am tumet, aut tereti crinem subnectitur auro,
 iidereos diffusa sinus; eadem effera et ingens
 t maculis subfecta genas, pinumque sonantem 105
 irginibus Stygiis, nigramque simillima pallam.
 amque dies aderat, Thracas qui fuderat armis;
 Dux Lemni, puppes tenui contexere canna
 Ausus et inducto cratem defendere tergo,
 Laeta mari tum signa refert, plenasque mouebat 110
 Armentis nuribusque rates; it barbara vestis
 Et torques, insigne loci; sonat aequore clamor:
 O patria, o variis coniux nunc anxia curis,
 Has agimus longi famulas tibi praemia belli.
 Quum Dea se piceo per sudum turbida nimbo 115
 Praecipitat, Famamque vagam vestigat in vmbra,
 Quam pater omnipotens digna atque indigna canentem
 Spargentemque metus placidis regionibus arcet
 Aetheris; illa fremens habitat sub nubibus imis,
 Non Erebi, non Diva poli, terrasque fatigat, 120
 Qua datur; audentem primi spernuntque fouentque;
 Mox omnes agit, et motis quatit oppida linguis.

Talem Diva sibi scelerisque dolique ministram.
 Quaerit auens. Videt illa prior, iamque aduolat vitro
 Impatiens; iamque ora parat, iam fuscitat aures.
 Hanc superincendit Venus atque his vocibus iuplet:
 Vade, age, et aequoream, virgo, delabere Lemnon,
 Et cunctas mihi verte domos, praecurrere qualis
 Bella soles, quum mille tubas armataque campis
 Agmina et innumerum flatus confingis equorum,
 Adfore iam luxu turpique cupidine captos
 Fare viros, carasque toris inducere Thressas.
 Hinc tibi principia, hinc rabidas dolor vndique matres
 Instimulet; mox ipsa adero ducamque paratas.

Illā abīt et mediam gaudens defertur in urbem;
 Et primam Euryynomen ad proxima limina Codri
 Occupat, exesam curis castumque cubile
 Seruantem. Manet illa viros famulasque fatigat
 Velleribus, tardi repetunt quae tempora belli
 Ante torum et longo mulcent infomnia penso.
 Huic Dea cum lacrumis et nota vestis Neaerae
 Icta genas: Vtinam non hic tibi nuntius essem,
 O soror, aut nostros, inquit, prius vnda dolores
 Obruat, in tali quoniam tibi tempore coniux,
 Sic meritaē, votis quem tu flatuque requiris,
 Heu furit et captae indigno famulatur amore.
 Iamque aderunt, thalamisque tuis Threissa propinquat,
 Non forma, non arte colus, non laude pudoris
 Par tibi, nec proles magni praeclara Dorycli,
 Picta manus, vstoque placet sed barbara mento.
 Attamen hos tales forsan solabere casus
 Tu thalamis, fatoque leges meliore penates;
 Me tua matris egens damnataque pellice proles
 Exanimat, quam iatu miseris, transuersa tuentem
 Letalesque dapea infectaque pocula cerno.

simile vt flammis simus genus; adde cruentis
 I patrium faeuire Dahis. Iam lacte ferino,
 veniet dura gelu. Sed me quoque pullam
 a viro, nostrosque toros virgata tenebit
 claustro derepta nurus. Sic fata querelas 160
 didit, et curis pauidam lacrumisque relinquit.
 insit ad Iphinoen, isdemque Amythaonis inplet
 niique domum furis; totam inde per urbem
 sonat; vt cunctas agitent expellere Lemno,
 urbem Thressaeque regant. Dolor iraque surgit; 165
 uia quaeque eadem traditque auditque, neque vlli
 a fides. Tum voce Deos, tum questibus inplet,
 ula iamque toris, iamque oscula postibus ipsis
 eminant, lacrumisque iterum visuque morantur.
 siliunt, nec tecta virum thalamosque reuifunt 170
 plius; adglomerant sese, nudisque sub astris
 densae fletus acuunt, ac dira precantur
 niugia et Stygias infanda ad foedera taedas.
 Haec inter medias, Dryopes in imagine moestae,
 et Venus, et saeuis ardens Dea planctibus instat. 175
 imaque: Sarmaticas vtinam, Fortuna, dedisses
 edisse domos tristesque habitasse pruinas.
 iustra sequi, vel iam patriae vidisse per ignes
 ulmen agi fragemque Deum! nam cetera belli
 appetimur. Mens ille nouis, me destinat amens 180
 ruitis? urbem aut fugiens natosque relinquam?
 on prius ense manus raptoque armabimus igne?
 amque silent ducuntque noua cum coniuge somnos,
 agnum aliquod spirabit amor? tunc ignea torquens
 amina praecipites excussit ab vbere natos. 185
 cet adrectae mentes, euictaque matrum
 orda facer Veneris gemitus rapit; aequora cunctae
 respiciunt, simulantque choros delubraque festa

Fronde tegunt, lactaeque viris venientibus adsunt.
 Jamque domos menfasque petunt; discumbitur altis
 Porticibus; sua cuique furens festinaque coniux
 Adiacet; inferni qualis sub nocte barathri
 Adcubat adtonitum Phlegyan et Thesea iuxta
 Tifiphone, saevasque dapes et pocula libat,
 (Tormenti genus) et nigris amplectitur hydris.

Ipsa Venus quassans vndantem turbine pinum
 Adglomerat tenebras, pugnaeque adcineta trementem
 Desilit in Lemnon; nimbis et luce fragosa
 Prosequitur polus, et tonitru pater auget honoro.
 Inde nouam pauidas vocem furibunda per aures
 Congeminat, qua primus Athos et pontus et ingens
 Thraca palus pariterque toris exhorruit omnia
 Mater, et adstricto riguerunt vbera nati.
 Adcelerat Pavor et Geticis Discordia demens
 E stabulis hirtaeque genis pallentibus Irae,
 Et Dolus et Rabies et Leti maior imago
 Visa, truces exserta manus, vt prima vocatu
 Intonuit signumque dedit Mavortia coniux.
 Hic aliud Venus et multo magis ipsa tremendum
 Orsa nefas, gemitus fingit vocesque cadentum
 Inrupitque domos, et singulantia gestans
 Ora manu taboque sinus perfusa recenti
 Adrectasque comas: Meritos en prima reuertor
 Vlti toros, premit ecce dies. Tum verbere victas
 In thalamos agit, et cunctantibus inuenit enses.
 Vnde ego tot scelerum facies, tot fata iacentum
 Exsequar? heu vatem monstris quibus intulit ordo!
 Quae se aperit series! o qui me vera canentem
 Siffat, et hab nostras exsoluat imagine noctes!
 Inuadunt aditus et quondam cara suorum
 Corpora; pars, vt erant, dapibus vinoque soporos;

conferre manus etiam magnisque paratæ
 facibus, quosdam infomes et cuncta tuentes.
 tentare fugam prohibetque capessere contra
 a metus; adeo ingentes inimica videri. 235
 a dabat, notaque sonat vox coniuge maior.
 tum oculos pressere metu, velut agmina cernant
 nendidum, ferrumue super Bellona coruscet.
 c foror, hoc coniux, propiorque hoc nata parensque
 ua valet; prenosque toris mactatque trahitque 239
 mineum genus, inmanes quos sternere Belli
 c Geticae potuere manus aut aequoris irae.
 ruor in thalamis, et anhela in pectore fumant
 nera, seque toris misero luctamine trunci
 uoluunt; diras aliae ad fastigia taedas 235
 iciunt obduntque domos; pars ignibus acti
 ugiunt propere, sed dura in limine coniux
 fidet, et viso repetunt incendia ferro.
 aliae Thressas labem causamque furoris
 ripiunt, mixti gemitus clamorque precantum 240
 rbarus ignotaeque inplebant aethera voces.
 Sed tibi nunc quae digna tuis ingentibus ausis
 a feram, decus et patriae laus vna ruentis,
 ypsipyle? non vlla meo te carmine dictam
 ostulerint, durent Latiis modo saecula fastia 245
 iacique lares tantique palatia regni.
 rnerant actae pariter nataeque nurusque,
 otaque iam sparsis exarserat insula monstis;
 a pias, armata manus: fuge protenus urbem
 eque, pater; non hostis, ait, non moenia laesi 250
 hraces habent, nostrum hoc facinus; ne quaere, quis auctor.
 m fuge, iam dubiae donum rape mentis, et enses
 u potius miserae retine. Tunc excipit artus
 bnubique caput, tacitumque ad conscia Bacchi

Templa rapit, primoque manus a limine tendens, 155
 Exime nos sceleri, pater, et miserere piorum
 Rursus, ait: tacita pauidum tum sede locauit
 Sub pedibus dextraque Dei; latet ille receptus
 Veste sacra; voces chorus et trieterica reddunt
 Aera sonum, fixaeque fremunt in limine tigris. 16
 Regina vt roseis Auroram surgere bigis
 Vidit et infomni lassatas turbine tandem
 Conticuisse domos; stabilem quando optima facta
 Dant animum maiorque piis audacia coeptis:
 Serta patri iuuenisque comam vestesque Lyaei 164
 Induit, et medium curru locat, aeraque circum
 Tympanaque et plenas tacita formidine cistas.
 Ipsa sinus hederisque ligat famularibus artus,
 Pampineamque quatit ventosis ictibus hastam,
 Respiciens, teneat virides velatus habenas 170
 Vt pater, et niuea tumeant vt cornua mitra,
 Et facer vt Bacchum referat scyphus. Impulit acri
 Tum validas stridore fores, rapiturque per urbem,
 Talia voce canens: Linque o mihi caede madentem,
 Bacche, domum; sine foedatum te funere pontus 174
 Expiet, et referam lotos in templa dracones.
 Sic medios egressa metus; facit ipse verendam
 Nam Deus, et flatu non inscia gliscit anhelu.
 Iamque senem tacitis saena procul vrbe remotum
 Obsculerat siluis, ipsam sed conscius ausi 18
 Nocte dieque Pavor fraudataque turbat Erinnyis.
 Non similes iam ferre choros (semel Orgia fallunt)
 Audet, non patrios furtis adcedere saltus,
 Et fuga diuersas misero quaerenda per artes.
 Vifa ratis, saeuae defecta laboribus vndae, 184
 Quam Thetidi longinqua dies Glaucouque repostam
 Solibus et canis vrebat luna pruinis.

genitorem, altae per opaca silentia noctis,
 recipitem filius rapit, et sic moesta profatur:
 m, genitor, patriam, quanta modo linqvis inanes 290
 e domos! proh dira lues, proh noctis acerbae
 tium! talin' possum te credere puppi,
 e parens? possum tantis retinere periclis?
 uimus heu serum Furiis scelus? adhue votis,
 ia, soporiferas quae nunc trahis aequore bigas. 295
 n populos, non dite solum, non vlla parenti
 gna peto, patria liceat decedere terra.
 ando ego seruato mediam genitore per urbem
 ta ferar? quando hic lacrimas planctusque videbo?
 cerat; ille procul trunca fugit anxius alno, 300
 urorumque locos delubraque faeua Dianae
 uenit; hic illum tristi, Dea, praeficis arae,
 se dato; mora nec terris tibi longa cruentis.
 a nemus Egeriae, iam te ciet altus ab Alba
 iter et soli non mitis Aricia regi. 305
 Arcem nata petit, quo iam manus horrida matrum
 ngruerat. Rauco fremitu federe parentum
 torumque locis, vacuaeque in moenibus vrbis
 a nouant; donant folio sceptrisque paternis,
 meritam; redeuntque piaae sua praemia menti. 310
 Ecce procul validis Lemnon tendentia remis
 ma notant; rapitur subito regina tumultu
 nciliumque vocat; non illis obuia tela
 re nec infestos deerat furor improbus ignes,
 Veneris saeuas fregisset Mulciber iras. 315
 nc etiam vates Phoebos dilecta Polyxo,
 n patriam, non certa genus, te, maxima Tethys,
 steaque ambiguum Phariis referebat ab antris
 ic rexisse, vias, iunctis super aequora phocis.
 epe imis se condit aquis, cunctataque paullum. 320

Surgit, vt auditas referens in gurgite voces:
 Portum demus, ait: haec hospita, credite, puppis
 Adueniet; leuior Lemno Deus aequore flexit
 Huc Mirryas; Venus ipsa volens dat tempora iungi,
 Dum vires vtero maternaque subficit aetas.
 Dicta placent, portatque preces ad litora Graiis
 Iphinoe; nec turba nocens, scelerisque recentis
 Signa mouent, tollitque loci Cytherea timorem.
 Protenus ingentem procerum sub nomine taurum
 Deicit; infuetis et iam pia mūnera templis
 Reddit, et hac prima Veneris calet ara iuuenca.

Ventum erat ad rupem, cuius pendentia nigris
 Fumant saxa iugis, coquiturque vaporibus aer.
 Substitit Aefonides, atque hic regina precari
 Hortatur; causasque docens, Haec antra videtis
 Vulcanique, ait, ecce domos; date vīna precesque,
 Forsitan hoc factum taceat iam fulmen in antro;
 Nox dabit ipsa fidem, clausae quum murmura flammac,
 Hospes, et incusae sonitum mirabere massae.
 Moenia tum viresque loci veteresque parentum
 Iactat opes. Mediis famulae conuiuia tectis
 Expediunt; Tyrio vibrat torus igneus ostro.
 Stat moerens ataus reges regesque maritos
 Thressa manus, quaecumque faces timuisse iugales
 Credita nec dominae sanctum tetigisse cubile.
 Iam medio Aefonides, iam se regina locauit,
 Post alii proceres; sacris dum vincitur extis
 Prima fames, circum pateris it Bacchus, et omnis
 Aula silet; dapibus coeptis mox tempora fallunt
 Noctis, et in seras durant sermonibus vmbrae.
 Praecipueque ducis casus mirata requirit
 Hypsipyle, quae fata trahant, quae regis agat vis,
 Aut vnde Haemoniae molem ratis: vnus haeret

oquio, et blandos paulatim conligit ignes,
 non dura toris, Veneri nec iniqua reuerſae; 355
 Deus ipſe moras ſpatiumque indulget amori.
 ida lege poli nimboſo mouerat aſtro
 iter, aeternum voluens opus, et ſimul vndis
 ncta ruunt; vnoque Dei Pangaea ſub ictu
 rgaraque et moeſti ſteterant formidine luci. 360
 euior haud alio mortales tempore mentes
 error agit: tunc vrguet enim, tunc flagitat iras
 populos Aſtraea Iovem, terrisque relictis
 vocat adſiduo Saturnia ſidera queſtu.
 Equitur niger et magnis cum fratribus Eurus 365
 tonat Aegaeo, tenditque ad litora pontus.
 lunam quarto denſam videt imbribus ortu
 heſpiades, longus coeptis et fluctibus arcet
 rem metus: vsque nouos diuae melioris ad ignes
 be ſedent laeti Minyae, viduiſque vacantes 370
 dulgent thalamis, nimboſque educere luxu,
 ec iam velle vias Zephyroſque audire vocantes
 iſſimulant; donec reſides Tirynthius heros
 on tulit, ipſe rati inuigilans atque integer vrbiſ;
 uidiſſe Deos tantum maris aequor adortis 375
 eſertasque domos, fraudataque tempora ſegni
 ota patrum. Quid et ipſe viris cunctantibus adſit?
 miſeri, quicumque tuis adceſſimus actis!
 baſin et Aeeten Scythicique pericula ponti
 edde, ait, Aeſonide; me tecum ſolus in aequor 380
 erum traxit amor, dum ſpes mihi ſiſtere montes
 raneos vigelemque alium ſpoliare draconem.
 ſedet, Aegaei ſcopulos habitare profundi,
 oc mecum Telamon peraget meus. Haec vbi dicta,
 aud ſecus Aeſonides monitis adceſſus amaris, 385
 uam bellator equus, longa quem frigida pace

Terra iuuat, breuis in laeuos piger angitur orbes,
Frena tamen dominumque velit, si Martius aures
Clamor et oblitus rursus fragor inpleat aëris.

Tunc Argon Tiphynque vocat, pelagoque parari
Praecipitat; petit ingenti clamore magister
Arma, viros pariter sparfosque in litore remos.

Exoritur nouus vrbe dolor, planctusque per omnes
It facies antiqua domos; sibi moenia linqui
En iterum. Ecquando natorum tempora, gentem:
Qui recolant, qui scepra gerant? nunc triste nefandae
Noctis opus, vidui nunc illa silentia tecti
Saeua magis, thalamos excussaue vincla quod ausae
Induere, atque iterum tales admittere curas.
Ipsa quoque Hypsipyle subitos per litora cursus
Vt vidit totaque viros decedere Lemno,
Ingemit, et tali compellat Iasona questu:
Iamne placet primo deducere vela sereno,
Carius o mihi patre caput? modo saeua quierunt
Aequora: sic portus fugeret ratis, aspera si te
Plias in aduersae tenuisset litore Thraces?
Ergo moras coelo cursumque tenentibus vndis
Debuimus? Dixit lacrumans, haefuraque caro
Dona duci promit chlamydem textosque labores.
Illic seruati genitoris conscia sacra
Pressit acu currusque pios; stant saeua paentum
Agmina dantque locum; viridis circum horrida tela
Silua tremit; mediis refugit pater-anxius umbris.
Pars et frondosae raptus expresserat Idae
Inlustremque fugam pueri; mox aethere laetus
Adstabat mensis: quin et Iouis armiger ipse
Adcipit a Phrygio iam pocula blanda ministro.
Tunc ense notumque ferens insigni Thoantis,
Adcipe, ait, bellis mediaeque vt puluere pugnae

comes, Aetnaei genitor quae flammea gessit
a Dei, nunc digna tuis adiungier armis. 420

emor, i, terrae, quae vos amplexa quieto
na sinu; refer et domitis a Colchidos oris
per hunc, vtero quem linqvis lafona nostro.
ait, Haemonii labens in colla mariti. 425

minus Orphea tristis ceruice tuaque,
cide, et geminò coniux a Castore pendet.
las inter lacrumas legitur piger vncus harenis:
remi rapuere ratem, iam flamina portant;
mea sublequitur fugientis semita clau. 430

ic tenuis Lemnos transitque Electria tellus,
eiciis arcana facris; hic nunfinis ingens
ror et incautis decreta piacula linguis.
ic demissa Iovi non vnuquam laedere fluctu
let hiems; sponte ipte Deus tunc asperat vndas, 435

am vetat infidos sua litora tangere nautas.
ius at Minyas terris adytisque sacerdos
ipit, hospitibus referans secreta, Thyotes.
ctenus in populos vati, Samethraca, diemque
Ia vale, facrisque metum seruemus opertis. 440

sole nouo laeti pleni que Deorum
fidunt transtris. Iam, quas praeuiderat, vrbes
aita condebat, proraeque adcessevat Imbros,
sol aetherias medius conscenderat arces.
effala Dardaniis tunc primum puppis harenae 445

ulit, et fatis Sigeo litore sedit.
iliunt; pars hinc leuibus candentia velis
tra leuat; tracto pars frangit adorea saxo
ra; citum strictis alius de cautibus ignem
endit foliis et sulfure pascit amico. 450

Ulcides Telamonque comes dum litora blando
fractu sinuosa legunt, vox adcidit aures,

Flebile subcedens, ceu fracta remurmurat vnda.
 Adtoniti pressere gradum, vacuumque sequuntur
 Vocis iter; iam certa sonat; desertaque durae
 Virgo neci quem non hominum superumque vocabat?
 Acrius hoc instare viri, subcurrere certi.
 Qualiter, inplevit gemitu quum taurus acerbo
 Auia, frangentem morsu super alta leonem
 Terga ferens, coit e sparso concita mapali
 Agrestum manus et caeco clamore coloni.
 Constitit Alcides, visuque enifus in alta
 Rupe truces manicas defectaque virginis ora
 Cernit et ad primos turgentia lumina fluctus;
 Exanimum veluti, multa tamen arte coactum,
 Moeret ebur, Pariusue notas et nomina sumit
 Quum lapis, aut liquidi referunt miranda colores.
 Ductor ait: Quod, virgo, tibi nomenque genusque?
 Quae mors ista, doce, tendunt cur vincula palmas?
 Illa tremens tristisque oculos deiecta pudore,
 Non ego digna malis, inquit; suprema parentum
 Dona vides, ostro scopulos auroque frequentes.
 Nos Ili veteris quondam genus, inuida donec
 Laomedonteos fugeret Fortuna penates.
 Principio morbi coeloque exacta sereno
 Temperies; arsere rogis certantibus agri;
 Quum subitus fragor et fluctus Idaea mouentes
 Cum stabulis nemora; ecce repens confurgere ponto
 Bellua, monstrum ingens; hanc tu nec montibus vllis,
 Nec nostro metire mari; primaeva furenti
 Huic manus, amplexus inter planctusque parentum,
 Deditur. Hoc sortes, hoc corniger imperat Hammon,
 Virgineam damnare animam sortitaque Lethen
 Corpora; crudelis scopulis me destinat vrna.
 Verum o iam redeunt Phrygibus si numina, tuque

ades, auguriis promisse et forte Deorum,
 cui candentes votivo in gramine paciscit
 rripedes genitor, nostrae stata dona salutis,
 nue, meque, precor, defectaque Pergama monstris
 ipe; namque potes: neque enim tam lata videbam 490
 ctores, Neptunus muros quum iungeret astris,
 ec tales humeros pharetramque gerebat Apollo.
 xerat haec locus et facies moestissima capti
 toris et tumuli coelumque, quod incubat urbi,
 ale laborantis Nemees iter aut Erymanthi 495
 lit et infectae miseratus flumina Lernaë.
 Dat procul interea signum Neptunus, et vna
 onstriferi mugire sinus, Sigeaque pestis
 glomerare fretum, cuius stellantia glauca
 umina nubè tremunt; atque ordine curua trifulco 500
 dmineus quatit ora fragor; pelagoque remenso
 unda redit, passosque sinus rapit ardua ceruix.
 am incumbentem per mille volumina pontus
 cosequitur lateri adfultans, trepidisque ruentem
 itoribus sua cogit hiems; non fluctibus aequis 505
 ubiferi veniunt unda Noti, non Africus alto
 intus ouat, patriisque manus quum plenus habenis
 non bipedum flatu mare tollit equorum.
 cce ducem placitae furiis crudefcere pugnae
 argentemque toris stupet inmanemque paratu 510
 acides, pulsentque graues vt terga pharetrae.
 e, patrem pelagique Deos suaque arma precatus,
 fluit scopulo, motumque e sedibus aequor
 orruit et celsi spatiosa volumina monstri.
 ualis ubi a gelidi Boreas conuallibus Hebr
 ollitur, et volucres Rhipaea per ardua nubes 515
 raecipitat, piceo necdum tenet omnia coelo.
 la simul molem horrificam scopulosaque terga

Promouet, ingentique vmbra subit; intremere Ida
 Inlidique ratis pronaeque refurgere turres. 510
 Occupat Alcides arcum totaque pharetrae
 Nube premit; non illa magis, quam fede moueri
 Magnus Eryx, deferre velint quem vallibus imbres.
 Iam breuis et telo volucris non vtilis aer.
 Tum vero fremitus vanique infania coepti. 514
 Et tacitus pudor, et rursus pallefcere virgo.
 Proiicit arma manu, scopulos vicinaque saxa
 Refpicit, et quantum ventis adiuta vetuftas
 Impulerit pontiue fragor, tantum abfcidit imi
 Concutiens a fede maris. Iamque agmine toto 518
 Piftris adest, miferaeque inhiat iam proxima praedae.
 Stat mediis elatus aquis, recipitque ruentem
 Alcides, saxoque prior furgentia colla
 Obruit; hinc vastos nodosi roboris ictus
 Congeminat: fluctus defertur bellua in imos, 522
 Iam totis refoluta vadis; Idaeaque mater
 Et chorus et fummis vlularunt collibus amnes.
 Protenus e scopulis et opaca valle refurgunt
 Pastores, magnisque petunt clamoribus urbem.
 Nuntius hinc socios Telamon vocat, ac fimul ipfi 526
 Horrefcunt subitoque vident in fanguine puppim.
 Nec minus in scopulos crudique cacumina saxi
 Empicat Alcides, vinclisque tenentibus aufert
 Virgineas de rupe manus, aptatque superbis
 Arma humeris; regem inde petens superabat ouante 530
 Litora tuta gradu: qualis per pascua victor
 Ingreditur, tum colla tumens, tum celfior armis,
 Taurus, vbi adfueti pecoris stabula alta reuifit
 Et patrium nemus et bello quos vltus amores.
 Obuia cui contra, longis emiffa tenebris, 534
 Turba Phrygum, paruumque trahens cum coniuge natam

Comedon iam moestus equos, iam debita posci
 una gemit. Pars acri fastigia muri
 ingit, et ignotis iuuenem mirantur in armis.
 tum torua tuens atque acri lubricus astu 555
 ex subit, et patrio fatur male laetus amore:
 Maxime Graiugenum, quem non Sigea petentem
 itora, nec nostrae miserantem funera Troiae
 depulit his Fors ipsa locis, si vera parentem
 astra Iovem summique tibi genus esse Tonantis, 560
 offer ades, iunctusque veni; fator vnus. et idem
 irpis honos, quamquam longis disiungimur oris.
 uot mihi post lacrimas, post quanta piacula patrum
 erus ades? quam parua tuis iam gloria factis?
 erum, age, nunc socios fraternis moenibus infer, 565
 t tibi, seruata statui quae munera prole-
 rastina lux biuges stabulis ostendat apertis.
 iixerat haec; tacitusque dolos dirumque volutat
 orde nefas, clausum vt thalamis somnoque grauatum
 nmolet, ereptaque luat responsa pharetra: 570
 lamque bis Herculeis deberi Pergama telis
 ndierat. Priami sed quis iam vertere regni
 ata queat? manet inmotis nox Dorica lustris
 t genus Aeneadum et Troiae melioris honores.
 os, ait, ad Scythici, Tiryntius, ostia ponti 575
 aptat iter; mox huc vestras reuehemur ad oras,
 onaque dicta feram. Tum vero plura vocatis
 druit ille Deis; promissa infida tyranni.
 um Phryges et miserae flebant discrimina Troiae.
 Panditur hinc totis in noctem carbasus alis, 580
 itoraque et veteris tumulos praelabatur Ili
 bardaniumque patrem; vigili simul omnia ludo
 esta vident; hinc vnda, sacris hinc ignibus Ide
 librat, et herissonae respondent Gargara buxo.

Inde vbi iam medii tenuere silentia ponti
 Stridentesque iunant aerae. Phrixea subibant
 Aequora et angustas quondam sine nomine fauces.
 Ecce autem prima volucrum sub luce dehiscens
 Terruit, vnda ratem, vittataque constitit Helle,
 Iam Panopes Thetidisque soror, iamque aurea laena
 Sceptra tenens. Tum sternit aquas, proceresque ducemque
 Adspicit, et placidis compellat Iafona dictis:
 Te quoque ab Haemóniis ignota per aequora terris
 Regna infesta domus fatisque simillima nostris
 Fata ferunt; iterum Aeolios Fortuna penates
 Spargit, et infelix Scythicum gens quaeritis amnem.
 Vasta super tellus, longum (ne defice coeptis)
 Aequor, et ipse procul (verum dabit ostia) Phasis.
 Hic nemus arcanum geminaeque virentibus arae
 Stant tumulis; celeres hic prima piacula Phrixo
 Ferte manu, cinerique, precor, mea reddite dicta:
 Non ego per Stygiae, quod rere, silentia ripae,
 Frater, agor; frustra vacui scrutaris Averni,
 Care, vias: neque enim scopulis me et fluctibus actam
 Frangit hiems; celeri extemplo subiere ruentem
 Cymothoe Glaucusque manu; pater ipse profundū
 Has etiam sedes, haec numine tradidit aequo
 Regna, nec Inois noster sinus inuidet vndis.
 Dixerat, et moestos tranquilla sub aequora vultus
 Cum gemitu tulit, vt patrii rediere dolores.
 Tum pelago vna inuergens dux talibus infit:
 Vndarum decus et gentis, Cretheia virgo,
 Pande viam, cursuque tuos age, Diva, secundo.
 Inmittitque ratem, mediasque interuolat vrbes,
 Qua breuibus furit aestus aquis, Asiamque prementem
 Effugit abruptis Europa inmanior oris.
 Has etiam terras confertaque gentibus arua

pelago pulsante, reor, Neptunia quondam
 is et aduersi longus labor abscedit aevi,
 iculum Libycumque latus, stupuitque fragorem 620
 rus et occiduis regnator montibus Atlas.
 iuga Percotes Pariumque infame fragosis
 aperant Pityamque vadis, transmissaque puppi
 opfacus, Ogygii quam nec trieterica Bacchi
 ra, neque arcanis Phrygius furor inuehit antris, 625
 l suus in Venerem raptat Deus. Illius aras
 e super celsique vident velamina templi.
 rior hinc tellus atque ingens vndique coelum
 rsus et incipiens alium prospectus in orbem.
 tra sinu medio Pontum iacet inter et Hellen, 630
 u fundo prolata maris; namque improba caecis
 tulit arua vadis, longoque sub aequora dorso
 tus agit: tenet hinc veterem confinibus oris
 rs Phrygiam, pars discreti iuga pinea montis.
 ec procul ad tenuis surgit confinia ponti 635
 rbs placidis demissa iugis; rex diuitis agri
 yzicus. Haemoniae qui tum noua signa carinae
 t videt, ipse vltro primas procurrat ad vndas,
 firaturque viros dextramque amplexus et haerens
 icipit: O terris nunc primum cognita nostris 640
 emathiae manus, et fama mihi maior imago.
 lon tamén haec adeo femota neque ardua tellus,
 ongaque iam populis inperuia lucis Eoae,
 uum tales intrasse duces, tot robora cerno.
 lam licet hinc faeuas tellus alat horrida gentes, 645
 neque fremens tumido circumfluat ore Propontis;
 'estra fides ritusque pares et mitia cultu
 is etiam mihi corda locis; procul effera virtus
 ebrycis, et Scythici procul inclementia sacri.
 Sic memorat laetosque rapit, simul hospita pandi 650

Tecta iubet, templisque sacros largitur honores.
Stant gemmis auroque tori mensaeque paratu
Regifico, centumque pares primaeua ministri
Corpora; pars epulas manibus, pars aurea gestant
Pocula, bellorum casus expressa recentum.
Atque ea prima duci porgens carchesia Graio
Cyzicus, Hic portus, inquit, mihi territat hostis;
Hās acies sub nocte refert; haec verba Pelasgum
Terga vides; meus hic, ratibus qui pascitur, ignis.
Subiicit Aesonides: Vtinam nunc ira Pelasgos
Efferet, et solitis tentent concurrere furtis,
Cunctaque se ratibus fundat manus: arma videbis
Hospita, nec post hanc ultra tibi proelia noctem.
Sic ait; hasque inter variis nox plurima dictis
Rapta vices, nec non simili lux postera tractu.

66a

66j

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER III.

ARGUMENTVM.

v. 1 - 14. Tertio die secundis ventis vocantibus, abitam parant Argonautae, et hospitalibus donis datis et adceptis discedunt, mox hostes lituri. 15 - 42. Cyzicus nempe in venatione alterum e leonibus, qui rubeis currum trahebant, confecerat, exnuuiasque palatii sui adfixerat vestibus. Dea, obportune sibi oblato irae ministros rata Argonautas, Iphi gubernatori somnum inmittit grauem, quo fit, ut navis sibi si commissa in eundem, vnde discessisset, portum repelleretur. 43 - 57. Cyziceni sonitu tubarum vocibusque e coelo auditis, Panicoque in terrae errore commoti, Pelagos adesse opinantur. 58 - 73. Clamor ad regis iam aures peruenit, qui, quum et ipse somnio territus esset, exsilit et in litus properat. 74 - 94. Argonautae inscii, ubi terrarum sunt, vidque galeas clypeique in tenebris micantes velint, anxii fiant et iusti, donec hasta transfiris inuolat; quo facto Iason arma rapi iubet, Pelchos fortasse sese occupaturos aduenisse suspicatus. 95 - 112. Et tum quidem in petum condensato agmine sustinent Argonautae, tum quo singuli (Mopsus, Eurytus, Tydeus) singulos hostes iaculis coniciunt. 113 - 185. Aucto Cyzicenorū numero Argonautae latius exilicito ordine vagantur, fortesque praeter ceteris se praebent Hercules, Aeneas, Ancaeus, Nestor, Phleias, Pollux, Iason, Idmon, puraque Iphylas. 186 - 219. Parum abest, quin Castor et Pollux in tenebris mutuo se conficiant, qui agnito errore iuncti ruunt in hostes, pluresque eorum caedunt. 220 - 248. Cyzicus rex per aciem discurrens inrepat tardos ex urbe ciues et simul oblique tangit Cybelem, donec hasta Iasoni adiolante transfigitur. 249 - 273. Iam vero ipse Iupiter caedes prohibet: Cyziceni fugiunt in urbem, nec Argonautae persequuntur; immo confestis oriente sole urbis modo relictas turribus, moesis stant

ipsi et pudore adfecti, in primis Iason, qui ciues fugam sistens, curare iubet. 274 - 313. Ruunt ex urbe parentes et comites, maritosque quaesiturae; lacrumas manant, maxime vero ad regem caesos tandem repertum concurrunt et ciues et Argonautae. Iason proplectitur liberalem hospitem, seque deplorat ipse, cui tam tristes adiderit. 314 - 331. Adecrrit ipsa regia coniux, lugens miserae modum. 332 - 361. Interea foga exstruuntur, ornantur, cadaverum ponuntur, decurritur; tandem faces admouentur, et Cyziceni in urbem deunt. 362 - 376. Argonautae, etiam nunc tristes, iter, quamquam sustinentis ventis, timent prosequi. Iason igitur augurem consulit Moyses, quae causa tantae lavis, quidque porro faciendum sit. 377 - 429. Iason eum edocet, multum interesse, sciensno et prudens quis, an in eadem perpetraverit: voluntarium homicidam persequi manus in factorum et Furias, imprudentem suam cuiusque scientiam, culpam tamen expiari posse. Iubet igitur Iasonem hostias parare, dum ipsa nocturna sacra peragat. 430 - 458. Orto sole victimas adducunt Iason et Argonautas, quas augur lustrat. Is Diis Manibus inferias facit, quae precatur, ut nolint memores amplius esse irae. 459 - 486. His operibus peractis descendunt nauem, remosque certatim impellunt; Hercules autem, nimia vi usus, remo fracto supinus cadit, et proximos post se sedentes prosternit. Quod damnum ut refarcire possit Hercules, galeator ad litora Mysiae adpellit, Hercules autem comite Hyla nauem sibi remum paraturus in montes abit. 487 - 564. Hac Herculi occasione faciendi obportunitate usura Iuno primum Minervam, Herculis fororē dolo amouet, deinde e conspectu in silua Nymphis venantibus venatorem Dryopen, seuocat; iuuenem, inquit, tibi destinaui, nec Baccho, nec Apollini pulchritudine cedentem, qui in hac ipsa silua venatur; fac igitur, quod tuum est. Interea ceruum suscitāt Iuno; quem quum Hylas ipse procul adhortante Hercule, persequitur cupidius, ad fluium perducitur, quem vno traiecit saltu ceruus. Hylas spe elusus, ut se ad aestu refrigeret, ad eundem fluium procumbit, sed a Nympha rapit. 565 - 597. Hercules sub vesperam magna atbore onustus ad fontem reuertit, sperans, Hylam se ibi dapasque carnis ferinae inuenturum. Veraque spe deiectus, nil noctis tenebris motus abit, furit per sinu semitas, et voce prouocat puerum dilectum; sed frustra. 598 - 610. Socii initio reditum eius auide expectant, ac deinde vocibus et ignibus alea signa dant. Iason ante omnes ubique desiderat virum et forti, munus amicitissimum. 611 - 725. Quonium vero venti ab ipsa Iuno re excedunt

prosequendum inuitant, Tiphys gubernator adpellat Iasonem, bius anini, ut moras tamen nectat, in concilium vocat socios. liuersa abeunt, maior tamen pars haud diutius expectandū in censent. Telamon contra causam agit Herculis, cui maxime utur M. leaiger et Calais: Acrisius quidem denuo Telamon insur- d ins-ssum. Iason maiori parti cedere coactus, lacrumis tempe- m potest. 726 - 740. Sol vergit ad occasum, Hercules vero adhuc in siluis, et in iisdem perseverare constituit.

rtia iam gelidas Tithonia solnerat umbras
 ratque polū; Tiphyn placida alta vocabant.
 tis Argoa manus, simul vrbe profusi
 lae caris socium digressibus, haerent.
 Cererem lectumque pecus nec palmitē Bacchum
 yno Phrygiove satum, sed quem sua noto
 : per angustae Lesbos freta subgerit Helles.
 agit Aefonide iunctos ad litora gressus
 cus, abscessu lacrumans, oneratque superbis
 veribus, primas coniux Percosia vestes
 s dabat et picto Clite variauerat auro.
 a galeam et patriae telum insuperabile dextrae
 idit; ipse ducis pateras et Thessala contra
 na capit, manibusque datis iunxere penates.
 u mihi nunc causas infandaque proelia, Clio,
 de virum: tibi enim superum data, virgo, facultas
 lle animos rerumque vias; cur talia passus
 na, quid hospitū iunctas concurrere dextras
 iter; vnde tubae nocturnaue mouit Erinnyes.
 adlyma sanguineis famulum bacchata lacertis,
 m valucris quatit asper equo siluasque fatigat
 zicus, ingenti praedae deceptus amore,
 suctum Phrygias dominam vectare per vrbes,
 bpreffit iaculo redeuntem ad frena leonem.

Et nunc ille iubas captiuæque postibus ora
 Inposuit, spolium infelix Diuæque pudendum.
 Quæ postquam Haemoniam, tantæ non inmemor
 Aerifono de monte ratem præfixaque regum
 Scuta videt, noua monstra viro, noua funera voluit,
 Vt socias in nocte manus utque in pia bella
 Conserat, et saeuis erroribus implicet urbem.
 Nox erat, et leni canebant aequora fulco,
 Et iam prona leues spargebant sidera somnos.
 Aura vehit; religant tonsas, veloque Proctresson
 Teque etiam medio flauentem, Rhundace, ponto
 Spumofumque legunt fracta Scylaceion vnda.
 Ipse diem longe Solisque cubilia Tiphys
 Consulit, ipse ratem vento stellisque ministrat;
 Atque illum non ante sopor luctamine tanto
 Lenit agens Diuum imperiis; cadit inscia clauo
 Dextera, demittitque oculos; solutaque puppis
 Turbine flectit iter portuque refertur amico.
 Vt notis adlabra vadis, dant aethere longo
 Signa tubæ, vox et mediis emissa tenebris:
 Hostis habet portus, soliti rediere Pelasgi.
 Rupta quies; Deus ancipitem lymphauerat urbem,
 Mygdoniæ Pan iussa ferens saeuissima Matris;
 Pan nemorum bellique potens, quem lucis ad horas
 Antra tenent, patet ad medias per denia noctes;
 Saetigerum latus et toruæ coma sibila frontis.
 Vox omnes super vna tubas, qua contus et enses,
 Qua trepidis auriga rotis nocturna que muris
 Claustra cadunt; talesque metus non Martia cassis
 Eumenidumque comæ, non tristis ab aethere Gorgon
 Sparferit, aut tantis aciem raptauerit umbris.
 Ludus et ille Deo, pavidum præsepibus aufert
 Quum pecus, et profugi sternunt dameta iuueni.

et ad regem clamor ruit. Exsilit, altis
 a dira toris simulacraque pallida linquens,
 is. Ecce super foribus Bellona reclusis, 60
 latus passuque mouens orichalca sonoro,
 t, et, triplici pulsans fastigia crista,
 ciere virum. Sequitur per moenia demens
 beam, et fatis extrema in proelia tendit.
 is in Alciden et Thesea Rhoetus, iniqui 65
 : meri geminam Pholoen maioraque cernens
 a, ruit; qualisue redit, venatibus actis,
 a pater Triuiamque canens, humeroque Learchum
 ehit, at miserae declinant lumina Thebae.
 que adeo nec porta ducem, nec pone moratur 70
 ubias sortita manus, quae prima furenti
 iolat; hinc alii subeunt, vt proxima quaeque
 emuit domus, et motus adcepit inanes.
 t Minyas anceps fixit pavor; aegra virorum
 rda labant, nec, quae regio aut discrimina, cernunt, 75
 r galeae clipeique micent, num pernigil armis
 istis et exciti dent obuia proelia Colchi:
 nec et hasta volans inmani turbine transtris
 onuit, monuitque ratem rapere obuia caeca
 ma manu. Princeps galeam constringit Iason, 80
 iciferans: Primam hanc nati, pater, adcipe pugnam;
 osque, viri, optatos huc adfore credite Colchos.
 istonas in medios ceu Martius exsilit astris
 urrus, vbi ingentes animae clamorque tubaeque
 anguinae iuuere Deum, non segnius ille 85
 bcupat arua furens; sequitur vis omnis Achivum,
 dglomerant latera, et densis thoracibus horrens
 tat manus, aegifono quam nec fera pectore virgo
 Dispulerit, nec dextra Iovis Terrorque Pavorque,
 Martis equi: sic contextis vmbonibus vrguent, 90

Caeruleo veluti quum Iupiter agmine nubem
 Constituit; certant Zephyri, frustra que rigentem
 Pulsat vtrimque Notus: pendent mortalia longo
 Corda metu, quibus illa fretis, quibus incidat aruis.

Hinc manus infelix clamore impellere magno
 Saxa facesque atras et tortae pondera fundae;
 Fert sonitus inmotâ phalanx, irasque retentant,
 Congeries dum prima fluat: stellantiâ Mopsus
 Tegmina et ingentem Corythi notat Eurytus umbram.
 Restiit ille gradu, seseque a lumine ferri
 Sustinuit praeceps, subitum ceu pastor ad amnem,
 Spumantem nimbis fluctuque arubsta ruentem.
 Et Tydeus, En intentis quem viribus, inquit,
 Experiâr, manibusque dari quem comminus optem;
 Quo steteris, moriere loco. Subit illa cuspis
 Olenii; dedit ille sonum, compressaque mandens
 Aequora purpuream singultibus expuit auram.
 Ac velut in medio rupes latet horrida ponto,
 Quam super ignari numquam rexere magistri
 Praecipites inpune rates; sic agmine caeco
 Incurrit strictis manus ensibus. Obcubat Iron
 Et Cotys et Pirno melior genitore Bienor.

At magis interea diuerso turbida motu
 Vrbs agitur; Genyso coniux amouerat arma:..
 Ast illi subitus ventis viuoque relinxit
 Torre focus; telis gaudes, miserande, repertis.
 Linqvit et vndantes mensas infectaque pernox
 Sacra Medon; chlamys iubelli circumuenit ostro
 Torta manum, strictoque vias praefulgurat ense.
 Talis in arma ruit, nec vina dapésque remotae,
 Stâtque loco torus, infomnes mansere ministri.
 Inde vagi nec tela modis nec casibus isdem
 Conseruere manum, et longe iacuere peremti.

grauem nodis pinguique bitumine quassans
 ada, turbata Phlegyas decurrit ab arce, 125
 ues de more manus aequemque Pelasgum
 doctem remeasse ratus; pulsamque requirens
 : sibi vano Thamyrum clamore petebat
 us et late fumanti nube coruscus;
 utus ubi inmensa prospexit ab aethere Typhon, 130
 simul ventisque rubens, quem Iupiter alte
 e tenet, trepidant diro sub lumine puppes.
 itur hinc totusque ruit Tirynthius arcu,
 ore certa regens aduersa spicula flamma,
 piceos adensa globos, et pectus harundo 135
 medium contenta fugit; ruit ille comanti
 : facem supra, maiorque adparuit ignis.
 brosum Peleus, ingentem Ancaeus Ethelum
 mit, et elatae propius subcedere dextrae
 ecoonta finit, duplicataque ora securi 140
 iecit ceruice tenus; simul aspera victor
 igula sublustri vibrantia detrahit umbra.
 s, precor, exuias et prima cadauera, Nestor,
 iquite, ait; ferro potius mihi dextera, ferro
 aet opus: prensamque manu detruncat Amastrum, 145
 iersasque simul socios innadere turmas
 monuit. Pergunt rupta testudine fusi,
 a tenebrae campique ferunt. Grauis inuenit Ochum
 leias, et trepido Pollux inpingitur Hebro.
 e super vultus taboque labantia terga 150
 x campi Martisque potens, ut caeca profundo
 rrit hiems, Zelyn et Broten Abarinque relinquit
 mineces; Glaucum sequitur Glaucumque ruentem
 occupat, et iugulo vulnus molitur aperto.
 e manu contra telum tenet, vltima frustra 155
 rba ciens, fixamque videt decrefcere cornam.

Hinc Halyn, hinc rigido transcurrentes demetit ense
 Prothin et insignem cithara cantuque fluenti
 Dorcea, qui dulci festis adistere mensa.
 Pectine Bistoniae magnum post ausus alumnum.
 Nec pharetram aut acres ultra Tiryntius arcus
 Exercet, socia sed disiecit agmina claua.
 Ac veluti magna iuuenum quum densa securi
 Silva labat, cuneisque gemit graue robur adactis,
 Iamque abies piceaeque ruunt; sic dura sub ictu
 Ossa virum malaeque sonant, sparsusque cerebro
 Albet ager. Lewis ante pedes subfederat Ichnon;
 Occupat os barbamque viri, clauamque superne
 Intonat: Obcumbens i nunc, ait, Herculis armis,
 Donum ingens semperque tuis mirabile fatis.
 Horrui ille cadens, nomenque adnouit amicum
 Primus, et ignaris dirum scelus adtulit umbris.
 Nec tibi Thessalicos tunc profuit, Ornyte, reges
 Hospitiis, aut mente moras fouisse benigna,
 Et laribus sacrasse diem; procul aduenit Idmon
 Oblatumque ferit, galeam cristasque rubentes,
 Heu tua dona! ferens. Quem te, qualemque videbit
 Adtonitus, Crenaeae, parens! En frigidus orbes
 Purpureos iam somnus obit, iam candor et anni
 Deficiunt, vitaeque fugit decus omne soluta.
 Desere nunc nemus et Nympharum durus amor.
 At diuersa Sagen turbantem fallere neruo
 Tum primum puer ausus Hylas, spes maxima bellis
 Pulcer Hylas, si fata sinant, si prospera Iuno;
 Prostrauitque virum celeri per pectora telo.
 Adcellere (nefas) tenebris fallacibus acti
 Tyndaridae in sese. Castor prius ibat in ictus
 Nescius: ast illos noua lux subitusque diremit
 Frontis apex. Tum Castor Ityn, qua caeruleus ambit

us, et gemini committunt ora dracones. 190
 r Hagen Thapsumque securigerumque Nealcen
 igit et Canthi pallentem vulnere Cydrum.
 rat hic totis connifus viribus hastam
 tori Erymo: brevis hanc sed fata ferentem
 idit, et piceo comitem miserata refulsit 195
 i polo; cessere iubae, raptumque per auras
 us, et extrema sonnit cita casside cuspis.
 eum Telamon et Opheltem vana sonantem
 clipei cedentis opus partemque trilicem,
 Romachi secreta, ferit, laetusque profatur: 200
 precor, hunc regem, aut aequae delegerit alta
 mihi gente satum, magnusque et flebilis vrbi
 iciderit. Super addit Aren fratremque Melanthum
 ceaque Oleniden, Lelegum qui pulsus ab oris
 is amicitiam et famuli propioris honores 205
 a patiens non arte?) tulit; nox alta cadentum
 entes donec sonitus augetque ruinas.
 magis Inarime, magis vt mugitor anhelat
 vius, adtonitas acer quum fuscitat vrbes,
 pugnae crudescit opus: neque enim ignea cedunt 210
 a loco, lentis haeret nox conscia bigis.
 ge, age, Tartareae mecum simul omnia noctis,
 sa, sequi. Trepidam Phaethon adflavit ab alto
 phonen, grauiorque locos iam luce propinqua
 bra premit; non signa virum, non funera cernunt, 215
 rabie magis ora calent. Vos prodite, Divae,
 menidum noctisque globos, vatique patefcant
 norum fragor et trepidi singultibus agri
 entum atque acti Minyis per litora manes.
 Cyzicus hic aclem vanis discursibus inplet, 220
 a trahens; iam pulsa sibi cessisse Pelasgum
 mina, iam passim vacuos disiecta per agros
 ol. VII.

Credit ovens, tales aditus, ea gaudia fingit
 Ira Deum. Fundo veluti quum Coeus in imo
 Vincla Iovis fractoque trahens adamante catenas
 Saturnum Tityonque vocat, spemque aetheris amens
 Concipit; ast illum fluviis et nocte remensa
 Eumenidum canis, et sparsae iuba repulit hydrae.
 Saeuit acerba fremens, tardumque a moestibus agmen
 Increpitat: Numquamne dolor virtute subibit
 Nil ausas sine rege manus? at barbara buxus
 Si vocet, et motis vlulantia Dindyma facris,
 Tunc ensis placeatque furor; modo tela sacerdos
 Porrigat, et iussa sanguis exuberet vlna.
 Talibus insultans iam dudum numine Divae
 Deficit; infracti languescunt frigore cursus;
 Corda paent; audit fremitus irasque leonum
 Cornuaque, et motas videt inter nubila turres.
 Tunc grauis et certo tendens stridore per vmbrae
 Aesonii venit hasta ducis, latumque sub imo
 Pectore rumpit iter. Quam nunc incognita vellet
 Lustra sibi, nullisque datos venatibus annos?
 Talia magnanimi diuerso turbine fundunt
 Tela viri, sonituque pedum, suspectaque motu
 Explorant; prensant socios, vocemque reposcunt.
 Quod si tanta lues feros durasset in ortus,
 Exstinctum genus et solas per moenia matres
 Vidisset stratamque dies in litore gentem.

Tum pater omnipotens, tempus, iam rege peremto,
 Flectere fata ratus miserasque abrumpere pugnas,
 Supremam celeravit opem, nutuque sereno
 Intonnit, quem nocte fatae, quem turbidus horret
 Armipotens. Tunc porta trucis coit infera belli;
 Continuo dant terga metu, versique per agros
 Diffugiunt; quae sola salus: nec terga ruentum

linyis conuerſa ſequi; ſtetit anxia virtus.
 cui primos iam ſpargere lumine portus
 es, notaeque (nefas) albefcere turres.
 is, adtonito conclamat ab agmine Tiphys,
 fatali damnabiſis pectora fomno! 160
 cii quantis compleverunt litora monſtris!
 em neque adhuc gemitus, neque conſcia facti
 ant; tenet exſanguis rigor horridus artus.
 met ad crines et triſtia Pentheos ora
 , ubi inpulſae iam ſe Deus agmine matris 165
 it, et caeli vanefcunt cornua tauri.
 inus effuſſ grandaeuum ad litora vulgus,
 ſias videre manus, dare verſa retroſus
 metu; dextram tendens proclamat laſon:
 fugitis? vellem hac equidem me ſtrage meoque 170
 buiſſe magis. Deus haec, Deus aſper vtriſque
 uit; fumus en Minyae, fumus hoſpita turba!
 etiam flammis miſerosque moramur honores?
 um ſuper exſanguis conſertae caedis aceruos
 cipiti plangore ruunt. Adnoſcit in alta 175
 ge virum ſua texta parens, ſua munera coniux.
 mitus toto ſinuofa per aequora coelo.
 tenues ſtatus et adhuc ſtridentia preſtant
 tera, pars fera componunt lumina dextra.
 zero, in mediis exſanguis rege ſeperto. 180
 peribus, triſti ſileant ceu cetera planctu,
 famulum matronaque dolor, ſic omnis ad vnum
 ſa manus. Circa lacrimis ac mentibus aegri
 nt Minyae, deſcentque nefas et cuſpidis ictus
 ioniae, forteoque ducis ſolantur acribam. 185
 ubi concretos pingui iam ſanguine crines
 dentesque gemas infractaque pectore caro
 la, neque heſternos aduocit in hoſpite vulnus,

Ingemit, atque artus fatur complexus amicos:
 Te tamen ignarum tanti, miserande, furoris
 Nox habet et nullo testantem foedera questu;
 At mihi luctificum venit inbar. En quibus adsum
 Conloquiis? cui me hospitio Fortuna reuexit?
 Exstinguine mea (fatis hoc defuit unum)
 Speravi te posse manu? talisue reliqui
 Has ego, amice, domos? Quod si iam bella manebant,
 Et placitum hoc superis, nonne haec mea iustus essent
 Funera, meque tuus potius nunc plangeret error?
 Nec Clarii nunc antra Dei quercusque Tonantis
 Arguerem? Talesne acies, talesne triumphos
 Sorte dabant? tantumne nefas mens conscia vatum
 Conticuit, patriae exitium crudele senectae
 Et tot acerba canens? heu Divis visa sinisteris
 Regna mihi! quinam reditus? quae me hospita tellus
 Adcipiet? quae non primis prohibebit harenis?
 Inuidere Dei, ne, Phasidis arua remoti
 Et Scythicas populatus opes, haec rursus adirem
 Litora, neue tuos irem tunc vitor in hostes.
 Fas tamen est conferre genas; fas iungere tecum
 Pectora, et exsanguis miscere amplexibus artus.
 Vos, age, funereas ad litora voluite filias,
 Et socios lustrate rogos; date debita caesis:
 Munera, quae nostro misisset Cyzicus igni,
 Parte alia Clite, laceras super ora mariti-
 Fusa comas, misera in planctus vocat agmina matrum,
 Fatur et haec: Primis coniux ereptus in annis
 Cuncta trahis; necdum suboles, nec gaudia de te
 Villa mihi, quis moesta tuos nunc, optime, casus
 Perpeterer, tenui luctum solamine fallens.
 Mygdonis arma patrem funestaque proelia nuper
 Natales rapuere domos; Trifidaque potentis

idit arcana genetrix absumta sagitta;
 mihi qui coniux pariter fraterque parensque
 s, et a prima fueras spes vna iuuenta,
 ris heu, totamque Deus simul inpulit urbem! 325
 ego non media te saltem, Cyzice, vidi
 dentem mihi morte manus, aut vlla momentis
 ta tuli; quin et thalamis modo quæsta morari,
 i talem tantique metus securâ recepi?
 n vix gemino moerens cum Castore Pollux 330
 sit haerentem compressaque colla trahentem.
 iterea innumeras nudatis montibus vrguent
 latim decorantque pyras, et corpora moesti
 ama locant; vadit sonipes ceruice remissa,
 atrix nec turba canum pecudumque morantur; 335
 vereae quæ cuique manus, quæ cura suorum,
 te fortuna fuit. Medio rex aggere longe
 inet; hunc crebris quatiens singultibus ora
 euat Aefonides, celloque reponit in ostro.
 pictas auro atque ardentes murice vestes, 340
 as rapuit telis festina vocantibus austris
 pipyre; galeam dilectaque cingula regi
 cit; ille, suam vultum conuersus ad urbem,
 ptra manu veterum retinet gestamen aurum.
 n quia nec proles, alius nec denique sanguis, 345
 e decus regnique refert insigne paterni.
 e ter armatos Minyis referentibus orbes,
 aculli tremuere rogi, ter inhorruit aether,
 rificum clangente tuba; iecere supremo
 m clamore facies; rerum labor omnis in auras 350
 uitur, et celsis conlucent æquora flammis.
 licet hæc illo iuuenem populosque manebant
 mpore, Peliacis caderet quum montibus arbor;
 ic volucrumque iurissæ præfagaque fulmina longo

Acta mari tulerant. Sed quis non prima refellat
 Monstra Deum, longosque sibi non auguret annos?
 Iamque solutus honos cineri; iam pallibus aegria
 Dilabscæ cum prole nurus; tandemque quiescant
 Dissona peruigili planctu iugæ, qualiter Arctos
 Ad patrias aëribus medio iam vere reuectis
 Memphis et aprici statio silet annua Nili.

At non inde dies, neque iam magis aspera curis
 Nox Minyas tanta caeforum ab imaginè soluit:
 Bis Zephyri iam vela vocant; fiducia moestis
 Nulla viris; aegro adsidus mens carpitur aestu;
 Necdum omnes lacrumas atque omnia reddita caesis
 Iusta putant, patria ex oculis acerque laborum
 Pulsus amor, segnique iuuat frigescere luctu.
 Ipse etiam Aesonides (quamquam tristissima rerum
 Castiganda duci vultuque premenda sereno) 370
 Dulcibus indulget lacrumis aperitque dolorem.
 Tum secreta trahens Phoebeum ad litora Mopsum:
 Quænam, ait, ista lues, aut quæ sententia Diuum?
 Decretusne venit fato pavor? an sibi nectunt
 Corda moras? cur iam inmemores famæque larisque 375
 Angimur? aut pariet quemnam hæc ignauia finem?

Dicam, ait, ac penitus causas laboremque docebo.
 Mopsus, et astra tuens: Non si mortalia membra
 Sortitusque breues et parui tempora fati
 Perpetimur, locius superi quondam ignis Olympi: 380
 Fas ideo miscere neces, ferroque morantes
 Exigere hinc animas redituraque semina coelo.
 Quippe nec in ventos, nec in vltima soluimur ossa;
 Ira manet, duratque dolor. Quam deinde tremendi
 Ad folium venere Iouis, questuque nefandam 385
 Edocuere necem: patet illis ianua leti,
 Atque iterum remeare licet; comes vna sororum

ur, et pariter terras atque aequora lustrant.
 que suos fontes inimicaque pectora poenis
 cat, et varia meritos formidine pulsant. 390
 aibus inuito maduerunt sanguine dextrae,
 ars Laena tulit miseros, si proxima culpae,
 variis mens ipsa modis agit, et sua carpunt
 a viros refides; et iam nihil amplius ausi,
 acrumas humilesque metus aegramque fatiscunt 395
 nitium; quos ecce vides. Sed nostra requiret
 a viam, memori iam pridem cognita vati.
 procul, ad Stygiae deuexa silentia noctis,
 merium domus et superis incognita tellus,
 ruleo tenebrosa situ, quò flammea numquam 400
 iuga, sidereos nec mittit Iupiter annos.
 ut tacitae frondes, inmotaque silua comanti
 rret verna iugo; specus umbrarumque meatus
 pter et Oceani praeceps fragor, aruaque nigro
 ta metu, et subitae post longa silentia voces. 405
 miser hic atraque sedens in veste Celeneus
 fontes errore luit, culpamque remittens
 rmina turbatos voluit placantia manes.
 e mihi, quae danda forent lustramina caesis,
 odidit; ille volens Erebum terrasque rexit, 410
 go vbi puniceas oriens adscenderit vndas,
 a socios adhibere sacris armentaue magnis
 ina deis; me iam coetus adcedere vestros
 aud fas interea, donec lustralia pernox
 ota fero. Mouet en: gelidos Latonia currus. 415
 lecte gradum, placitis sileant, age, litora coeptis.
 umque sopor mediis tellurem prefferat horis,
 t circum tacito volitabant somnia mundo,
 dum-vigil arcani speculatus tempora sacri
 ampycides petit aduersis Aesepia filuis 420

Flumina, et aequoreas pariter decurrit ad undas.
 Hic sale purpureo viuaque nitentia lymphæ
 Membra nouat, seque horrificis adcommodat actis.
 Tempora tum vittis et subplice castus oliua
 Implicat, et stricto designat litora ferro;
 Circum humiles aras ignotaque numina Divum
 Instituit, silua super contristat opaca;
 Utque metum numenque loco sacramque quietem
 Addidit, ardenti nitidum iubar euocat alto.
 Atque Argoa manus variis insignis in armis
 Ibat, agens lectas aurata fronte bidentes.
 Delius hic longe candenti veste sacerdos
 Occurrit, ramoque vocat; iamque ipse recenti
 Stat tumulo, placida transmittens agmina lauro;
 Ducit et ad fluuios, ac vincula soluere monstrat
 Prima pedum, glaucasque comis praetexere frondes
 Imperat; hinc alte Phoebi surgentis ad orbem
 Ferre manus, totisque simul procumbere campis.
 Tunc piceae mactantur oues, profectaque partim
 Pectora fert Mopsus, partim gerit obuinus Idmon.
 Ter tacitoa egere gradus, ter tristia tangens
 Arma simul vestesque virum, lustramina ponto
 Pone iacit; rapidis adolentur cetera flammis.
 Quin etiam truncas nemorum effigiesque virorum
 Rite locat quercus, similataque sabligat arma.
 Huc Stygias transire minas iramque seueri
 Sanguinis, his orat vigilas incumbere curas,
 Atque ita lustrifico cantu vocat: Ite peremti,
 Ac memores abolete animas; sint otia vobis,
 Sit Stygiae iam sedis amor; procul agmine nostro
 Et procul este mari, cunctisque abstitite bellia.
 Vos ego nec Graias unquam contendere ad vrbes,
 Nec triuuis vltulare velim, pecorique fatisque

: ideo **peffus**, nec **luctifer** iagruat annus;
 opuli **nostrae** luant ea facta **minores**. 455
 at, et **summas** frondentibus intulit aris
 itque **dapes**, placidi quas protensus angues,
 arum **famuli**, linguis raptare coruscis.
 ntinuo **puppim** petere et confidere **transtris**
 rat **Ampycides**, nec visum vertere terrae; 460
 derint, quae gesta manu, quae debita fatis.
 lacres, **pars** arma locant, **pars** ardua cellis.
 munt **tabulata** foris, oriturque **trementum**
 orum **sonus** et **laetae** concordia **vocis**.
 ter **urguentem** **caeu** **summa** **Cerannia** **nubem** 465
 um **pepulit** **mouitque** **iugis**, **fulsere** **repente**
memora et **scopuli**, **nitidusque** **reducitur** **aether**;
animi **rediere** **viris**, **iamque** **ipse** **magister**
 at **ab** **arce** **ratis**, **remisque** **obstiter** **tendit**.
aurant **prini** **certamina**, **liber** **amictu** 470
cytus et **dictis** **Talae** **non** **territus** **Idas**;
le **alii** **increpitant** **atque** **aequora** **pectore** **tollunt**.
rgemitu **pulsuque** **labor**, **versumque** **vicissim**
tititur **in** **puppim** **remo** **mare**. **Laetus** et **ipse**
ides: **Quisnam** **hos** **vocat** **in** **certamina** **fluctus**? 475
xit, et, **intortis** **adurgens** **ardens** **vndis**,
rcussit **sabito** **deceptum** **fragmine** **pectus**,
que **in** **terga** **ruens** **Talaum** **fortemque** **Eribotem**
longe **tantae** **securum** **Amphiona** **molis**
bruit, **inque** **tuo** **posuit** **caput**, **Iphite**, **transfro**. 480
m **summas** **coeli** **Phoebus** **candentior** **arces**
icerat, et **longas** **medius** **reuocauerat** **umbras**;
ardior **hinc** **cessante** **viro**, **quae** **proxima** **Tiphys**
itora **quosque** **dabat** **denfos** **trabe** **Mysia** **montes**,
duebitur; **petit** **excelsas** **Tirynthius** **ornos**; 485
laeret **Hylas** **lateri**, **passusque** **moratur** **iniquos**.

Illum vbi Iuno, poli summo de vertice, puppim
 Deseruiffe videt, tempus rata Diva nocendi, . . .
 Pallada consortem curis cursusque regentem
 (Ne qua inde inceptis fieret mora) fallere prima
 Molitur, caroque dolis auertere fratri. :
 Tunc sic adloquitur: Procerum vi pulsus iniqua
 Germanique manu (repetis, quo criminæ) Persea
 Barbaricas iam monit opes Hyrcanaque signa;
 Aetes contra thalamis et virgine pacta
 Conciliat reges Scythicos, primusque coacta
 Aduerbit Albana Stirus gener agmina porta.
 Bellum ingens, atque ipse citis Gradivus habenis
 Fundit equos. Viden' Arctoo de carcere quanta
 Tollat se nubes, atque aequore pendeat atro?
 Conripe prima vias; sinem quum Phasidis alti
 Transierit Persea aciemque admouerit urbi,
 Coepta refer, paullumque nefas et foedera nocte
 Consiliis atque arte tua; sponde, adfore reges
 Dis genitos, quis arma volens, quis agmina iungat.
 At virgo, quamquam infidias sestusque nouercae
 Sentiat et blandos quaerentem fingere vultus,
 Obsequitur tamen, et iussas petit ocuis ora.
 Ingemuit Iuno, tandemque silentia rumpit:
 En labor, en odiis caput insuperabile nostris!
 Quam Nemeen tot fessa minis, quae proelia Lernae
 Experiar? Phrygiis vltro concurrere monstribus
 Nempe virum et pulcro referantem Pergama ponto
 Vidimus. En ego nunc regum soror! et mihi gentis
 Vllus honos? iam tum indecores iustaeque dolorum
 Primitiae a tenero superati protenus angues.
 Debueram nullos iuuenti iam quacere casus,
 Victa nec ad tales forsitan descendere pugnas,
 Verum animis insiste tuis, altumque per omnem

pudor; mox et Furias Ditemque monebo. 520
 ait, et pariter laeni iuga pinæ montis
 cit ac pudero venantes agmine Nymphas,
 um nemorumque decus. Lewis omnibus arcus
 anicæ virides stricta et corytus habena;
 no palla genu; tenui vagus innatat vnda 525
 s, ad obscuræ decurrens cingula mammae.
 citatarum tellus pede plausa fororum
 nat, et teneris submittit gramina plantis.
 tibua Herculeo Dryope percussa fragore,
 n fugerent iam tela ferae, processerat vltra, 530
 atum visura nemus; fontemque petebat
 us, et adtonitos referebat ab Hercule vultus.
 c delabfa polo piceaeque adclinis opacæ
 vocat, prenfaque manu sic blanda profatur:
 m tibi coniugio tot designata dicaui, 535
 pha. procos, en Haemonia puer adpulif alno,
 us Hylas; saltusque tuos fontesque pererrat.
 sti, roseis haec per loca Bacchus habenis
 um domitas acies et Eoi fercula regni
 eret; ac rursus thiafos et sacra mouentem 540
 ic tibi, vel posito venantem pectine Phoebum
 le dari. Quæ spes Nymphis aufertur Achæis!
 reptum quanto proles Boebeiæ questu
 iet, et flani quam tristis nata Lycormæ!
 ait, et celerem frondosa per auia ceruam 545
 citat, ac iuueni sublimem cornibus offert.
 animos tardusque fugæ longumque resistens
 icitat; suadetque pari contendere cursu.
 dit Hylas, praedaeque ferox ardore propinqua
 equitur; simul Alcides hortatibus vrguet 550
 spiciens: iamque ex oculis aufertur vterque;
 um puerum instans quadrupes fellaque minantem

Tela manu procul ad nitidi spiracula fontis
 Ducit, et intactas lenis ipse superfugit undas.
 Hoc pueri spes lusa modo est, nec tendere certat
 Amplius; utque artus et concita pectora sudor
 Diluerat, gratos avidus procumbit ad amnes.

Stagna vaga ceu luce micant, ubi Cynthia coelo
 Prospicit, aut medii transit rota candida Phoebi;
 Tale iubar diffundit aquis; nil umbra comaeque,
 Turbavitque sonns surgentis ad oscula Nymphae.
 Illa, avidas iniecta manus, heu fera cientem
 Auxilia et magni referentem nomen amici
 Detrahit; adiutae prono nam pondere vires.

Iam pater umbrosis Tirynthius arcibus ornos
 Depulerat, magnoque iugi stridore reuulfas
 Terga super fulni porrexerat horrida monstri,
 Litora curua petens; alio nam calle reuersum
 Credit Hylan, captaque dapes auxille ferina.
 Sed neque apud focios structasque in litore mensas
 Vnanimum videt aeger Hylan, nec longius acrem
 Intendens aciem. Varios hinc excitat aestus
 Nube mali percussus amor, quibus haeserit oris,
 Quis tales inpune moras casusue laborue
 Adtulerit; densam interea descendere noctem
 Iam maiore metu. Tum vero et pallor et amens-
 Cum piceo sudore rigor: ceu pectora nautis
 Congelat hiberni vultus Iovis agricolisue,
 Quum coit umbra minax; comitis sic adhaeret error
 Alciden, saenaque nonet meminisse nonercae.
 Continuo, volucris ceu pectora tactis alylo
 Emicuit Calabris taurus per confraga septis,
 Obuia quaeque ruens, tali se concitat ardens
 In iuga senta fuga. Pauet omnis conscia late
 Silua, pauent montes, luctu subcensus acerbo

struat Alcides, tantaque quid adparet ira
 relut, refugi quem contigit improba Mauri
 a, sanguineus vasto leo murmure fertur,
 it et absentem vacuis sub dentibus hostem,
 uria, ad censa gerens Tiryntius ora. 590
 r, et intento decurrit montibus arcu.
 miserae, quibus ille, fexae, quibus incidit: vsquam
 eritis per iustra viris! volat ordine nullo,
 eta petens, nunc ad ripas delectaque faxis
 mina, nunc notas nemorum procurrit ad umbras. 595
 us Hylan et rursus Hylan per longa reclamatione
 : responsum silvae, et vaga certat imago.
 t fociis innotae fides, anstrisque secundis
 ta morae; nec parvus Hylas, quamquam omnibus aequae
 ta rudimenta; Herculeo sub nomine pendent. 600
 m omnes lacrumis moestisque reposcere votis;
 ertique metu nunc longas litore voces
 rgere, nunc feris ostendere noctibus ignes,
 e, vel excelsi quum densa silentia montis,
 ata vel oblati ductor videt aequora ventis, 605
 t lacrumans, imagnoque viri cunctatur amore.
 us incessus habilemque ad terga pharetram,
 um inter proceres moestaeque silentia mensae
 aerit inops, quondam ingenti compressa trahentem
 a manu, et durae referentem monstra nouercae. 610
 Nec minus interea crudelis Iapyga luno
 sidue mouet, et primis cum solibus obfert.
 nque morae impatientes cunctantes increpat ausus
 phys, et oblato monet otia rumpere cursu.
 go animum flexus dictis instantis Iason 615
 oncedit, fociosque simul sic fatur ad omnes:
 vtinam, Scythicis firmerem quum funera terris,
 ox mihi mentitas tulerit Parnasia fontes:

- Tela manu p̄ocul ad nitidi spiracula fontis
 Ducit, et intactas lenis ipse superfugit undas.
 Hoc pueri spes lusa modo est, nec tendere certat 555
 Amplius; utque artus et concita pectora sudor
 Diluerat, gratos avidas procumbit ad amnes.
 Stagna vaga ceu luce micant, ubi Cynthia coelo
 Prospicit, aut medii transit rota candida Phoebi;
 Tale iubar diffundit aquis; nil umbra comaeque, 560
 Turbavitque sonns surgentis ad oscula Nymphae.
 Illa, avidas iniecta manus, heu fera cientem
 Auxilia et magni referentem nomen amici
 Detrahit; adiutae prono nam pondere vires.
 Iam pater umbrosis Tirynthius arcibus ornos 565
 Depulerat, magnoque iugi stridore reuulsas
 Terga super fulni porrexerat horrida monstri,
 Litora curua petens; alio nam calle reuerfum
 Credit Hylan, captaque dapes auxisse ferina.
 Sed neque apud focios structasque in litore mensas 570
 Vnanimum videt aeger Hylan, nec longius acrem
 Intendens aciem. Varios hinc excitat aestus
 Nube mali percussus amor, quibus haeserit oris,
 Quis tales inpune moras casusue laborue
 Adtulerit; densam interea descendere noctem 575
 Iam maiore metu. Tum vero et pallor et amens
 Cum piceo sudore rigor: ceu pectora nautis
 Congelat hiberni vultus Iovis agricolisue,
 Quum coit umbra minax; comitis sic adficit error
 Alciden, saenaque monet meminisse nonercae. 580
 Continuo, volucris ceu pectora tactus alylo
 Emicuit Calabris taurus per confraga septis,
 Obuia quaeque ruens, tali se concitat ardens
 In iuga senta fuga. Patet omnis conscia late
 Silua, paueant montes, luctu subcensus acerbo 585

Quid fruatur Alcides, tantaque quid adparet ira.
 Ille, velut, refugium quem contingit improba Mauri
 Lancea, sanguineus vasto leo murmure fertur,
 Frangit et absentem vacuis sub dentibus hostem,
 Sic Furia, ad censa gerens Tirynthius ora. 590
 Fertur, et intento decurrit montibus arcu.
 Heu miserae, quibus ille, ferax, quibus incidit ivoquam
 Inmeritis per lastra viris! volat ordine nullo,
 Cuncta patens, nunc ad ripas deiecta que saxis
 Flumina, nunc notas nemorum procurrit ad umbras. 595
 Rursus Hylan et rursus Hylan per longa reclamat
 Aua: responsum silvae, et vaga certat imago.
 At locis innotas fides, austrisque secundis
 Certa morae; nec parvus Hylas, quamquam omnibus aequae
 Grata rudimenta; Herculeo sub nomine pendent. 600
 Illum omnes lacrimis moestisque reposcere votis;
 Incertique metu nunc longas litore voces
 Spargere, nunc feris ostendere noctibus ignes.
 Ipse, vel excelsi quum densa silentia montis,
 Strata vel oblati ductor videt aequora ventis, 605
 Stat lacrumans, magnoque viri cunctatur amore.
 Illius incessus habilemque ad terga pharetram,
 Illum inter proceres moestaeque silentia mensae
 Quaerit inops, quondam ingenti compressa trahentem
 Vina manu, et durae referentem monstra nouercae. 610
 Nec minus interea crudelis Iapyga Iuno
 Assidue mouet, et primis cum solibus obsert.
 Iamque morae impatiens cunctantes increpat ausus
 Tiphys, et oblato monet otia rumpere cursu.
 Ergo animum flexus dictis instantis Iason 615
 Concedit, sociosque simul sic fatatur ad omnes:
 O vtinam, Scythicis struerem quum funera terris,
 Vox mihi mentitas tulerit Parnasia sortes:

Agmine de toto, focius qui maximus armis
 Adforet, hunc Iovis imperiis fatoque teneri,
 Ante procellosum scopulis errantibus aequor.
 Nec dum fama viri, nec certior existit auctor.
 Verum agite et, dubiis variant quia pectora curis,
 Consultite, et, motis seu vos via flatibus vrguet,
 Pergite, et inceptos mecum reuocate labores;
 Seu plures tolerare moras rursusque propinquis
 Quaesuisse iugis, pretium haud leue temporis acti.
 Dixerat, et studiis iam dudum freta iuuentus
 Orat inire vias; vnum tanto afore coetu,
 Nec minus in sese generis, dextrasque potentes
 Elle ferunt. Tali mentem pars maxima flatu
 Erigit, et vana gliscunt praecordia lingua.
 Saltibus vt mediis tum demum laetae reducit
 Cerua gregem; tum gelit aper, reboatque superbis
 Comminus vrsa lupis, quum sese Martia tigris
 Abstulit, aut curuo tacitus leo condidit antro.
 At pius ingenti Telamon iam fluctuat ira
 Cum fremitu, saeuisque furens in iurgia dictis
 Insequitur, magnoque implorat numina questu.
 Idem orans prensatque viros, demissaque subplex
 Haeret ad ora ducis: nil se super Hercule fari,
 Sed focio quocumque gemens; quamquam aspera fama
 Iam loca, iamque feras, per barbara litora gentes;
 Non alium contra Alciden, non pectora tanta
 Posse dari. Rursum instimulat, ducitque fauentes
 Magnanimus Galydone fatus, potioribus ille
 Deteriora fouens semperque inuersa tueri
 Datus et haud vllis vnquam superabilis aeqnis
 Rectorumue memor: Non Herculis, inquit, adempti,
 Sed tuus in seros haec nostra silentia questus
 Traxit honor, dum iura dares, dum tempora sandi.

Septimus hic celsis descendit montibus auster,
 Iamque ratem Scythicis forsam statuisset in oris;
 Nos patriae inmemores, maneant ceu nulla reuectos
 Gaudia, sed duro saevae sub rega Mycenae, 655
 Ad medium cunctamur iter. Si sinibus vllis
 Has tolerare moras et inania tempora possem,
 Regna hodie et dulcem sceptris Calydonia tenerem,
 Laetus opum pacisque meae, tutusque manerem,
 Quis genitor materque, locis. Quid deside terra 660
 Haeremus? vacuos cur lassant aequora visus?
 Tun' comitem Alciden ad Phasidis amplius arua
 Adfore, tu focias vltra tibi rere pharetras?
 Non ea fax odiis, oblitaque numine fesso
 Inno sui; nona Tartareo, fors, femine monstra, 665
 Atque iterum Inachis iam nuntius vrguet ab Argis.
 Non datur haec magni proles Iovis; at tibi Pollux
 Stirpe pares Castorque manent, at cetera Divum
 Progenies, nec parua mihi fiducia gentis.
 Ast egomet, quocumque voces, sequar; agmina ferro 670
 Plura metam; tibi dicta manus, tibi quidquid in ipso
 Sanguine erit; iamque hinc, operum quae maxima, posco:
 Scilicet in solis profugi stetit Herculis armis
 Nostra salus? nempe ora aequae mortalia cuncti
 Ecce gerunt; ibunt aequo nempe ordine remi. 675
 Ille, vel insano iam dudum turbidus aestu,
 Vel parta iam laude tumens, consortia famae
 Despicit, ac nostris ferri comes abnuat actis.
 Vos, quibus et virtus, et spes in limine primo,
 Tendite, dum rerum patiens calor et rude membris 680
 Robur inest; nec enim solis dare funera Colchis
 Sit fatis, et tota pelagus lustrasse iuuenta.
 Spes mihi, quae tali potuit longissima casu
 Esse, fuit; quiscumque virum perquirere filius

Egit amor; loca vociferana non vlla reliqui. 669
 Nunc quoque, dum vario nutat sententia motu,
 Cernere deuexis redeuntem montibus opto.
 Sat lacrumis comitique datum, quem fortibus aeni
 Crede vel in mediae raptum tibi sanguine pugnæ.
 Talibus Oenides vrguet, simul incita dictis
 Heronum manus. Ante omnes Argoa iubebat
 Vincula rapi Calais. Furias miratur quantum
 Acacides; multusque viri cunctantia corda
 Fert dolor, an sese comitem tam tristibus actis
 Abneget, et celi moerens petat ardua montis. 699
 Non tamen et gemitus et inanes desinit iras
 Fundere: Quis terris, proh Iupiter, inquit, Achæis
 Iste dies! saevi capient quæ gaudia Colchi!
 Non hi tum status, non ista superbia dictis,
 Litore quum patrio, iam vela petentibus austris, 700
 Cunctus ad Alciden versus fauor; ipse iuuaret,
 Ipse ducis curas meritosque subiret honores.
 Iarane animis, iam gemæ pares, atque incluta vulgi
 Dextera? nulla fides, nulli super Hercule fletus?
 Nunc Parthaonides, nunc dux mihi Thracia proles? 709
 Aspera nunc pauidos contra ruit agna leones?
 Hanc ego, magnanimi spoliū Didymæonis, hastam,
 Quæ neque iam frondæ virides, nec proferet vmbra,
 Vt semel est euulsa iugis, ac matre peremta
 Fida ministeria et duras obit horrida pugnâs, 719
 Testor, et hoc omni, ductor, tibi numine firmo:
 Sæpe metu, sæpe in tenui discrimine rerum
 Herculeas iam ferus opes spretique vocabis
 Arma viri, nec nos tumida hæc tum dicta iuuabunt.
 Talibus Acacides socios terroribus vrguens 719
 Inlacrumat, multaque comas deformat harena.
 Fata trahunt, raptusque virum certamine ductor

b, et obtenta mulcebat lumina palla.
 : vero ingenti repetuntur pectora luctu,
 focii federe locis, nullaeque leonis 710
 uiae, tantique vacant vestigia transtri.
 t pius Aeacides; moerent Paeantia corda,
 emit et dulci frater cum Castore Pollux.
 nis adhuc vocat Alciden, fugiente carina,
 nis Hylan, medio pereuntia nomina ponto. 715
 Dat procul interea toto pater aequore signum
 orcy, et inmanes intorto murice phocas
 atrahit antra petens; simul et Mallylus et vna
 ctius et Calabris redit armentarius arvis.
 et extremi nox litore Solis Hiberas 720
 ndidit alta domos, et sidera fustulit astris.
 mina conticuere, iacet sine fluctibus aequor.
 phitryoniades, nec quae noua lustra requirat,
 : quo tentet iter, comitis nec fata peremti
 ae referat, videt, aut socios qua mente reuisat. 725
 t amor, solisque negat decedere syluis.
 n aliter gemitu quondam lea prolis ademtæ
 rga dedit; sedet inde viis, inclusaque longo
 uigilant castella metu; dolor adtrahit orbes
 erea, et misero manat iuba fordida luctu. 740

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER IV.

ARGUMENTVM.

v. 1 - 49. Iupiter, Hercules sortem miseratus, grauiter et acerbe inuehitur in Inonem, filioque inmittit soporem, per quem Hylas adparet et, quid sibi acciderit, enarrat. 50 - 57. Expergefactus Hercules, omni Hylas sui recuperandi spe abiecta, redit ad litus, ubi socios procul per altum pergere videt. 58 - 81. Quo tendat, dubius, quum in eo esset, ut ad Laomedontem, Hesionem liberatas praemia repetiturus, abiret, a Iove, Latonae, Apollinis et Dianae precibus moto, ad Prometheus Caucasus a rupibus soluendum mittitur. 82 - 89. Argonautas, aegro animo egregii socii iacturam ferentes, consolatur Orpheus cantu. 90 - 132. Orto sole ante oculos habent Bobrycum regionem, qui sine legibus, inculti et barbari, raptu viuunt, hominesque naufragos ad regem Amycum trahunt captiuos, qui viliores e saxis in mare praecipitari iubet, honestiores secum certare caestibus cogit, cuius inmanitatis finem instare praesagit ipse regis istius pater Neptunus, ideoque de potentiori Iove queritur. 133 - 173. Speculatum emissus a Iasone Echion haud procul a litore incidit in iuuenem tristem (Timantem), qui semel iterumque pedem suadet referre. Echion hunc secum ducit ad socios, ubi pericula istius regionis ulterius exponit, et Otreia, Lyci, Marian-dynorum regis fratrem, cui se itineris comitem dedisset, caestu nuper prostratum narrat. 174 - 198. Nihil his territii iuniores Argonautas monstrum illud horrendum propius nosse cupiunt, et, ad antrum, dira oculis spectacula praebens, adcedentes, paullulum quidem pauentes consistunt, praesente tamen Polluce mox animos conligunt. 199 - 221. Iam redit e syluis Amycus gigas; furibundus inuehitur in aduenas, et iactabundus prouocat ad pugnam. 222 - 251. Certatim ad manus conferendas insurgunt Argonautas, praesunt tamen omnes Pollux, quem,

re se obferentem, ut iuuenem inberbem contentim habet et inludit
 us. 252 - 324. Vtrique nunc induunt caestus, et pugna committitur
 , cuius euentus tandem is est: ut Amycus Pollucis dexteritate con-
 ur. 325 - 343. Laetantes et gratulabundi victorem excipiunt scæii,
 Diis faciunt, epulantur. 344 - 421. Postero die perueniunt ad
 orum, quod nomen fretu illi adhaesit ex transitu Ius, cuius fata
 ea canentem poeta inducit suavi episodio. 422 - 464. Aurora sur-
 : ad litora Thynnaea adcedunt, ubi Phinea, Thraciae olim regem,
 mque offendunt, qui, quod arcana Iovis enulgauerat, non oculis tan-
 priuatus, sed Harpyiarum etiam rapacitate et foetore intolerabili
 a hucusque perpeffus, inter Argonautas fortasse liberatores olim
 promissos adesse suspicatus, haud falsus sibi vates fuit, Boreaque
 t, Calain et Zeten, quorum sororem in matrimonio habuerat, ad-
 se laetus audiuit. 465 - 528. Argonautae bono eum animo esse iu-
 , mediisque lectis adciipiunt, ut ab Harpyiarum insultu defendant.
 bus mox inruentibus Calais et Zetes insurgunt, easque abactas ad
 um usque mare persequuntur. 529 - 625. His ita peracis, Iovi sacra
 unt Argonautae, dapesque adponunt Phineo post longum tempus
 tas et puras. Dum ita genio indulget, Iason ab eo petit, ut vaticin-
 li, qua polleat, arte futura et sibi praenuntiet. Dicitis paret Phi-
 t, et, nonnullis, maxime ad Cyaneas petras, periculis superatis, fe-
 er ad Phasidem peruenturum esse confirmat. 626 - 702. Iam vero
 prosequendi tempus adesse ratus Iason socios nauem reuifere iubet,
 portu nix relicto, famosas illas conspiciunt Cyaneas, stupent, pa-
 ; hortante tandem et manus admovente Iasone intrant, summumque
 unt periculum. Ad sunt Deae ex machina Iuno et Pallas, quo fit,
 extrema tantum puppis parte truncata nauis evadat. 703 - 752.
 n pergunt litora legere ponti Euxini, cuius amplitudo describitur.
 - 762. Tandem perueniunt ad Mariandynos, ubi Lycus rex nuper
 ebrycum regione victor rediit laetus eos tectis dapibusque excipit.

Atque ea non oculis Divum pater amplius aequis
 stinuit; natique pios miseratus amores,
 ionem ardenti trepidam grauis increpat ira;
 noua nunc tacito sub pectore gaudia tollunt!
 eret inops solisque furit Tirynthius oris.

At comite inmemores Mínyae facilesque relicto
 Alta tenent. Sic Iuno ducem fouet anxia curis
 Aefonium, sic arma viro fociosque ministrat.
 Iam quibus incertam bellis Scythicaeque pauentem
 Gentis opes, quanta trepidam formidine cernam!
 Tum precibus, tum me lacrymis et subplice dextra
 Adtentare veto, rerum mihi firma potestas.
 I, Furias Veneremque moue; dabit in pia poenas
 Virgo, nec Aetae gemitus patiemur inultos.
 Dixit, et arcano redolentem nectare rorem,
 Quem penes alta quies liquidique potentia somni,
 Detulit, inque vagi libauit tempora nati.
 Ille, graues oculos et Hylan resonantia semper
 Ora ferens, vt nulla Deum superare potestas,
 Procumbit. Tandem fessis pax reddita syluis,
 Fluminaque et vacuis auditae montibus aurae.
 Ecce, puer summa se tollere visus ab vnda
 Frondibus in croceis et iniquae munere Nymphae,
 Stansque super carum tales caput edere voces:
 Quid, pater in vanos absumis tempora questus?
 Hoc nemo, haec fatis mihi iam domus, improba quo me
 Nympha rapit faeuae monitu Iunonis; inanes
 Nunc Iovis adcessus, et iam mihi limina coeli
 Conciliat, iungitque preces et fontis honores.
 O dolor! o dulces, quas gessimus ante, pharetrae!
 Iam socii laetis rapuerunt vincula ventis,
 Hortator postquam furiis et voce nefanda
 Impulit Oenides. Verum cum gente domoque
 Ista luet, faeuaeque aderunt tua numina matri.
 Surge, age, et in duris haud vnquam defice, coelo
 Mox aderis, teque astra ferent; tu semper amoris
 Sis memor, et cari comitis ne abscedat imago.
 Talibus orantem dictis visusque fruentem.

vltro petit, et vacuis amplexibus instat,
 iuguentisque mouet frustra conamina dextrae. 40
 pus hebet somno, refugaque eluditur vmbra;
 n lacrymis, tum voce sequi, tum rumpere questus,
 um sopor et vano spes moesta resoluitur actu.
 ctus ab vndifoni ceu forte crepidine saxi
 um rapit Halcyones miserae fetumque laremque, 45
 super aegra parens, queriturque, tumentibus vndis,
 ta sequi, quocumque ferant, audetque pauetque,
 a fatiscit aquis donec domus, haustaque fluctu est;
 dolens vocem dedit, et se sustulit alis:
 ud aliter somni moestus labor. Exsilit amens, 50
 usisque genas lacrymis rigat: Ibimus, inquit;
 lus et hos montes desertaque iustra tenebis,
 re puer, nec res vltra mirabere nostras?
 ec fatus relegitque vias et vallibus exit,
 certus, quid luno ferat, quas adparet iras. 55
 c minus et socios cernit procul aequore ferri
 accipites, tacitumque pudet potuisse relinqui.
 lamque iter ad Teucros atque hospita moenia Troiae
 exerat, Iliaci repetens promissa tyranni,
 um moesto Latona simul Dianaque vultu 60
 te Iovem stetit, et subplex sic fatur Apollo:
 quem alium Alciden, in quae iam tempora differs
 ucasium, rex magne, senem? nulhumne malorum
 rem adeo pœnaeque dabis? te cuncta precantur
 ns hominum, atque ipsi iam te, pater optime, montes 65
 llaque cum syluis orant iuga; sat tibi furtum
 nis et aetheriae defensa silentia mensae.
 it vbi e scopulis, media inter pabula diri
 lturis, ipsum etiam gemitu moestaque fatigat
 ce Iovem, saeuis releuans ambusta pruinis 70
 umina; congeminant amnes rupesque fragorem

Caucasiae; stupet ipse Dei clamoribus ales.
 Tunc etiam superas Acheronte auditur ad arces
 Iapetus grauis; orantem procul arcet Erinys,
 Respiciens celsi legem Iovis. Ille, Dearum
 Fletibus et magno Phoebi commotus honore,
 Velocem roseis demittit nubibus Irin:

I, Phrygas Alcides et Troiae differat arma!
 Nunc, ait, eripiat dirae Titana volucris.

Diva volat, defertque viro celeranda parentis
 Imperia, atque alacrem laetis hortatibus inplet.

Iam Minyae mediis clarae per sidera noctis
 Fluctibus intulerant placido caua lintea cursu,
 Multaque deserto memores super Hercule voluunt.
 Thracius at summa focis e puppe sacerdos,
 Fata Deum et miserae solans incommoda vitae,
 Securum numeris agit et medicabile carmen;
 Quo simul adfumta pulsus fide luctus et irae
 Et labor, et dulces cedunt e pectore nati.

Interea, magni iam iam subeuntibus astris
 Oceani genitale caput, Titania frenis
 Antra sonant; Sol auricomus, cingentibus Horis,
 Multifidum iubar et bisfeno sidere textam
 Loricam induitur; ligat hanc, qui nubila contra
 Balteus vndantem variat mortalibus arcum.
 Inde super terras et Eoi cornua montis
 Emicuit, traxitque diem candentibus vndis,
 Et Minyas viso liquerunt flamina Phoebos.
 Proxima Bebrycii panduntur litora regni,
 Pingue solum et duris regio non inuida tauris.
 Rex Amycus; regis fati et numine freti
 Non muris cinxere domos, non foedera legum
 Villa colunt, placidas aut iura tenentia mentes.
 Quales Aetnaeis rabidi Cyclopes in antris

te sub hiberna servant freta, sicubi saeuis
 lectet utis acta notis tibi pabula dira
 miseris, Polypheme, dapes; sic undique in omnes
 aspiciunt cursantque vias, qui corpora regi
 pta trahat. Ea Neptuno trux ipse parenti
 xifici pro rupe iugi, media aequora supra,
 110
 rquet agens; sin forma viris praestantior adfit,
 am legere arma iubet, sumtisque obcurrere contra
 estibus; haec miseri fors est aequissima leti.
 ne ubi denectan Neptunus gurgite puppim
 onfit, et extremam nati prospexit in oras
 115
 t quondam laetos domini certamine campos;
 gemit, ac tales evoluit pectore questus:
 infelix, imas quoniam mihi rapta sub vnda,
 nec potius magno, Melie, tum mixta Tonanti!
 sique adeone meam, quacumque ab origine, prolem
 120
 ristia fata manent? sic te olim pergere sensi,
 upiter, iniustae quando mihi virginis armis
 doncidit infelix et nunc Chaos inplet Orion.
 Nec tibi nunc virtus aut det fiducia nostri,
 Nate, animos, opibusque ultra ne crede paternis.
 125
 am iam aliae vires maioraque sanguine nostro
 vincunt fata Iovis, potio; cui cura suorum est.
 Atque adeo neque ego hanc motis auertere ventis
 Pentauri tenuiue ratem; nec iam mora morti
 Hinc erit vlla tuae; reges preme, dure, secundos:
 130
 Abstulit inde oculos, natumque et tristia linquens
 Proelia, sanguineo terrae pater adluit aestu.
 Principio fluuios gentemque et litora ductor
 Explorare iubet; paullumque egressus Echion
 Inuenit obscura gemitus in valle trahentem
 135
 Clam iuuenem et caesi moerentem nomen amici.
 Ille, virum ut contra venientem umbrataque vidit

Tempora Parrhasio patris de more galero
 Paciferaeque manu nequidquam insignia virgae,
 Heu fuge, ait, certo, quicumque es, perditæ pasu, 149
 Dum datur. Obstupuit visu Nonacria proles,
 Quid ferat, admirans. Postquam remeare moentem
 Ocius et dictis perstantem cernit in isdem;
 Abripit, et focis, quae sint ea, promere cogit.
 Ille manum tendens; Non haec, ait, hospitis vobis 145
 Terra, viri; non hic vltos reuerentia ritus
 Pectora; mors habitat saevaeque hoc litor pugnae,
 Iam veniet diros Amycus qui tollere caesus
 Imperet, et vasto qui vertice nubila pulst.
 Talis in aduectos Neptuni credita prole 150
 Aeternum furit, atque aquae virtutis gentes,
 Ceu superum segnes ad iniqua altaria auros,
 Constituit, tandem vt misero lauet arna cerebro.
 Consulite, atque fugae medium ne tennite tempus,
 Namque isti frustra quisnam concurræ monstro 155
 Audeat, et quanam talem vidisse voluptas?
 Ductor ad haec: Bebryxne venis diuersaque regi
 Corda gerens? (melior vulgi nam sepe voluntas)
 Hostis an externis fato delatus ab oris?
 Et tua cur Amycus caestu nondum obruit ora? 160
 Nomen, ait, praedulce mihi, nomenque sequutus
 Otreos vnanimi; decus ille et laeta suorum
 Gloria, nec vestros comes adspersandus in actus,
 Hesionam et Phrygiae peteret quum gaudia nuptae,
 Hic Amycum contra iussus stetit, aequæ ego palmas 165
 Implicui; sed prima procul vix dum ora leuantis
 Fulminea frontem dextra disiectaque fudit
 Lumina, me numquam leto dignatus et armis,
 Sed lacrymis potius luctuque absumor inertis.
 Spes tamen, his fando si nuntius exstitit oris, 170

Mariandynum patrias penetrauit ad vrbes,
 le genus fraterque viro; sed et ille quierit
 , nec a vanis cladem Lycus augeat armis.
 laec vbi non vlla iuuenes formidine moti
 cipiunt, dolor et duras insurgere mentes, 175
 ga sequi, properosque iubet coniungere gressus.
 ore in extremo spelunca adparuit ingens,
 boribus super et dorso contacta minanti,
 on quae dona Deum, non quae trahat aetheris ignem;
 felix domus et sonitu tremebunda profundi, 180
 varii pro rupe metus; hinc trunca rotatis
 achia raptis viris strictoque immortua caestu
 laque tetra situ, et capitum moestissimus ordo.
 spicias, quibus aduerso sub vulnere nulla
 m facies; nec nomen erat; media ipsius arma 185
 cra metu magnique aris inposita parentis.
 spitis hic primum monitus rediere Timantis,
 pauor et monstri subit absentis imago,
 que oculos cuncti inter se tenuere silentes;
 onec sidereo Pollux interritus ore: 190
 e tamen hac, quicumque es, ait, formidine faxo
 m tua sylua ferat, modo sint tibi sanguis et artus,
 mnibus idem animus forti discernere pugna,
 xoptantque virum, contraque obcurrere poscunt:
 ualiter ignotis spumantem, funditis annem 195
 auris aquis qui primus init spernitque tumentem,
 andit iter, mox omne pecus formidine pulsa
 one subit, iamque et mediis praecedit ab vndis.
 At procul e syluis sese gregibusque ferebat
 leuus in antra gigas, quem nec sua turba tuendo 200
 tanti secura metus; mortalia nusquam
 igna manent, instar scopuli, qui montibus altis
 ummus abit, longeque iugo stat solus ab omni,

Deuolat inde furens, nec, quo via, curue profecti,
Nec genus ante rogat, sed tali protonat ira:

Incipite, o iuuenes; etenim fiducia, credo,
Huc tulit, auditas et sponte laceffit is oras.

Sin errore viae, necdum mens gnara locorum,
Hic mihi lex, caestus aduerfaque tollere contra
Brachia; sic ingens Asiae plaga, quique per Arcton
Dexter et in laeuum Pontus iacet, haec mea uisat
Hospitia; hoc cuncti remeent certamine reges.

Neptuni domus, atque egomet Neptunia proles,
Iam pridem caestus, refides, et frigida raris
Dentibus aret humus. Qui mecum foedera iunget
Prima manu? cui dona fero? mox omnibus idem
Ibit honos; fuga sub terras, fuga nulla per auras.

Nec lacrymae, nec forte preces superiue vocati
Pectora nostra mouent; aliis rex Iupiter oris.
Faxo, Bebrycium nequeat transcendere puppis
Vlla fretum, et ponto volitet Symplegas inani.

Talia dicta dabat, quum protenus asper Iason
Et simul Aeacidae simul et Calydonis alumni
Nelidesque Idasque prior, quae maxima surgunt
Nomina; sed nudo steterat iam pectore Pollux,
Quum pauor et gelidus defixit Castora sanguis;
Nam nec ad Elei pugnam uidet ora parentis,
Nec sonat Oebalius caueae fauor aut iuga nota
Taygeti, lauitur patrios ubi victor ad amnes,
Nec pretium sonipes, aut sacrae taurus harenae;
Praemia sed, manes reclusaque ianua leti.

Illum Amycus, nec fronte trucem, nec mole tremendum,
Vixdum etiam primae spargentem signa iuuentae,
Ore renidenti lustrans obit, et fremit ausum,
Sanguineosque rotat furis ardentibus orbes.
Non aliter iam regna poli, iam capta Typhoeus

a ferens; Bacchum ante acies primamque Deorum
 ada et obpositos doluit sibi virginis angues.
 adeo insequitur, rabidoque ita murmure terret:
 quis es, infelix celera puer; haud tibi pulcræ 240
 nferit hoc vltra frontis decus, oraue matri
 ta feres. Tune e locis electus iniquis?
 ne Amyci moriere manu? Nec plura moratus,
 gentes humeros spatiosaque pectoris ossa
 otulit horrendosque toris informibus artus. 245
 ficiunt visu Minyæ, miratur et ipse
 ndarides; redit Alcidae iam fera cupido,
 vacuos moesto lustrarunt lumine montes.
 fatus aequoreo fatur tunc talia rege:
 aspice et haec crudis durata volumina tauris, 250
 ec pete fortis opem, sed, quos potes, indue caestus.
 Dixit, et vrguentis post fera piacula fati
 escius, extremum hoc, armis innectere palmas
 at famulis; dat et inde Lacon; odia aspera surgunt
 notis prius, atque incensa mente feruntur 255
 i medium sanguis Iovis et Neptunia proles.
 inc illinc dubiis intenta silentia votis;
 t pater orantes caesorum Tartarus vmbrae
 ube caua tandem ad meritae spectacula pugnae
 mittit, summi nigrescunt culmina montis. 260
 ontinuo Bebryx, Maleae velut arce fragosa
 urbo rapax, vix ora virum, vix tollere passus
 rachia, torrenti praeceps agit vndique nimbo,
 urfibus inuoluens, totaque inmanis harena
 nsequitur. Vigil ille metu, cum pectore et armis 265
 uc alternus et huc, semper ceruice reducta,
 emper et in digitis, et summi puluere campi
 roiectusque redit. Spumanti qualis in alto
 liade capta ratis, trepidi quam sola magistri

Cura tenet, rapidum ventis certantibus aequor
 Intemerata fecat: Pollux sic prouidus ictus
 Seruat, et Oebalia dubium caput eripit arte.
 Vt deinde vrgentes effudit nubibus iras
 Ardoremque viri, paullatim infurgere fesso
 Integer, et summos manibus deducere caestus.
 Ille dies aegros Amyci sudoribus artus
 Primus et arenti cunctantem vidit hiatu.
 Nec sua defessum noscunt loca, nec sua regem
 Agmina; respirant ambo, paullumque reponunt.
 Brachia, ceu Lapithas aut Paeonas aequore in ipso
 Dum refouet fixaque silet Gradivus in hasta.
 Vix steterant, et iam ecce ruunt, inflictaque late
 Terga sonant; noua vis iterum, noua corpora surgunt.
 Hunc pudor, hunc noto iam spes audentior hoste
 Instimulat; fumant crebro praecordia pulsu.
 Auiam resonant gemitu iuga, peruigil ut quum
 Artificum notat ipse manus et fulmina Cyclops
 Prosubigat, pulsus strepitant incudibus vrbes.
 Emicat hic dextramque parat, dextramque minatur
 Tyndarides; redit huc oculis et pondere Bebryx
 Sic ratus, ille autem celeri rapit ora sinistra.
 Conclamant focii, et subitas dant gaudia voces.
 Illum insperata turbatum fraude furentemque
 Oebalides prima refugit, dum detonet, ira,
 Territus ipse etiam atque ingentis conscius ausi.
 Saeuit inops Amycus, nullo discrimine sese
 Praecipitans, audiusque viri (respectat onantes
 Quippe procul Minyas) caestu velatus utroque
 Inruit. Hos inter Pollux subit, et trucis vltro
 Aduolat ora viri; nec spes effeta, sed ambae
 In pectus cecidere manus. Hoc saeuior ille
 Ecce iterum vacuas agit inconsulta per auras

ria; sentit enim Pollux rationis egentem,
 genibus iunctis latus, effusumque sequutus
 l reuocare gradus patitur, turbatque premitque 305
 pitem, crebros et liber congerit ictus
 per auerso; sonat omni vulnere vertex
 nis, ceditque malis. Iam tempora manant,
 guineaeque latent aures, vitalia donec
 cula, qua primo ceruix committitur artu, 310
 nit dextra granis. Labentem propulit heros,
 super insistens: Pollux ego missus Amyclis
 ove natus, ait; nomen mirantibus umbris
 : referes, sic et memori noscere sepulcro.
 erycas extemplo spargit fuga; nullus adempti 315
 gis amor, montem celeres sylvamque capeffunt.
 ec fors, haec Amycum tandem manus arguit ausi
 era seruantem Ponti loca, vimque iuuentae
 tinuam et magni sperantem tempora patris.
 aditur ille ingens hominum pauor, aruaque late 320
 cupat, annosi veluti si decidat olim
 rs Erycis, vel totus Athos; qua mole iacentis
 e etiam expleri victor nequit, oraque longo
 mminus obtutu mirans tenet. At manns omnia
 roum densa certatim amplexibus vrguent, 325
 maque ferre iuuat fessasque adtollere palmas.
 ue, vera Iovis, vera o Iovis, vndique, proles,
 geminant, o magnanimis memoranda palaestris
 ygeta, et primi felix labor ille magistri!
 unque ea dicta ferunt, tennes tamen ire cruores 330
 lerea de fronte vident; nec sanguine Pollux
 ritus auerso ficcabat vulnere caestu.
 ius excelsum ramis caput armaque Castor
 plicat, et viridi connectit tempora lauro,
 spiciensque ratem, Patriis, ait, has precor oris, 335

Diva, refer frondes, cumque hac freta curre corona.
 Dixerat; hinc valida caedunt armenta bipenni,
 Perfusique sacro placati gurgitis amne
 Graminea sternuntur humo; tunc liba dapesque
 Frondibus adcumulant; exfortia terga Laconi
 Praecipiant pecudum; toto mox tempore mensae
 Lactus ouat nunc laude virum, nunc vatis honore
 Carmine, victori geminans cratera parenti.

Iamque dies auraeque vocant, rursusque capessunt
 Aequora, qua rigidos eructat Bosphoros amnes.

Illos, Nile, tuis nondum Dea gentibus Io
 Transierat fluctus, vnde haec data nomina ponto.

Tum pius Oeagri claro de sanguine vates,
 Admonita genetrice, refert casusque locorum
 Inachidosque vias pelagusque emensa iuvencae.

Exsilia, intentisque canit: Videre priores
 Saepe Iovem terras Argivaeque regna Pelasgum
 Virginis Iasiae blandos descendere ad ignes.

Sentit Iuno dolos, curaque adensa iugali
 Aethere defiluit; dominam Lyrceia tellus
 Antraque deprensae tremuerunt conscia culpa.

Quum trepida Inachiae pellex subit ora iuvencae,
 Sponte Dei; plausu fouet hanc, et pectora mulcet
 Iuno, reudenti cohibens suspiria vultu.

Mox ita adorta Iovem: Da, quam modo ditibus Argis
 Campus alit, primae referentem cornua Phoebes
 Indomitamque bouem, da carae munera nuptae.

Ipsa ego dilectae pecudi iam pascua digna
 Praecipuosque legam fontes. Qua fraude negaret,
 Aut quos inuentos timuisset Iupiter astus?

Muneris illa potens custodem protenus Argum
 Adiungit; custos Argus placet, inscia somni
 Lumina non aliter lucent cui vertice, quam si

nurus sparso, telas maculauerit ostro.
 et in scopulos, et monstribus horrida lustra 370
 as inbet ire vias; heu multa morantem
 ntemque preces inclusaque pectore verba
 ia tum patriae cedens dedit oscula ripae.
 t Amymonē, flerunt Messeides vndae,
 it et effusis reuocans Hyperia lacertis. 375
 vbi vel fessi tremarent erroribus artus,
 rueret summo iam frigidus aethere vesper,
 quoties saxo posuit latus! aut vbi longa
 ra siti, quos ore lacus, quae pabula carpsit!
 bere candentes quoties exhorruit armos! 380
 n et ab excelsa meditantem vertice saltus
 lentemque mori valles citus egit in imas
 us, et arbitrio durus seruauit herili;
 um subito Arcadio sonuit caue fistula ritu,
 periumque patris celerans Cylēnius ales 385
 uenit, et leni modulatur cāmen auena,
 toque, ait, hinc diuersus abis? heu respice cantus.
 ud procul insectans Argum languentia somno
 mina cuncta notat dulcesque sequentia somnos,
 celerem mediis in cantibus exigit harpen. 390
 aque refecta lvi paullatim in imagine prisca
 it agris Io vitrix Iunonis, et ecce
 um facibus spirisque et Tartareo vlulatu
 siphonen vadet, ac primo vestigia visu
 git, et in miserae rursus bouis ora recurrit, 395
 ce qua ville memor, nec quo se vertice sissat.
 achias errore etiam defertur ad vndas,
 talis, et a prima quantum mutata iuuenca!
 ec pater aut trepidae tentant adcedere Nymphae.
 go iterum syluas, iterum petit inuia retro, 400
 eu Styga, dilectum fugiens caput; inde per vrbes

Raptatur Graias atque ardua flumina ripis;
 Oblato donec paullum cunctata profundo
 Incidit; abfistunt fluctus, et gnara futuri
 Dant pauidae alta viam; celsis procul ipsa refulget
 Cornibus, ac summa palearia sustinet vnda.
 Ast Erebi virgo ditem volat aethere Memphim
 Praecipere, et Pharia venientem pellere terra.
 Contra Nilus adest, et toto gurgite torrens
 Tiphonem agit, atque imis inlidit harenis,
 Ditis opem ac saevi clamantem numina regni.
 Adparent sparsaeque faces disiectaque longe
 Verbera et abruptis excussi crinibus hydri.
 Nec Iovis interea cessat manus; intonat alto
 Insurgens coelo genitor curamque fatetur,
 Atque ipsa imperium Iuno pauet. Haec procul Io
 Spectat ab arce poli, iam Divis addita, iamque
 Aspide cincta comas et ouanti persona sistro.
 Bosporon hinc veteres errantis nomine Divae
 Vulgauere. Iuuet nostros nunc ipsa labores,
 Inmissisque ratem sua per freta prouehat Euris.
 Dixerat, et placidi tendebant carbasa venti.
 Postera non cassae Minyis Aurora retexit
 Noctis iter; noua cuncta vident Thynnaeaeque iuxta
 Litora, fatidici poenis horrentia Phinei.
 Dira Deum summoque lues vrguebat in aeuo;
 Quippe neque extorrem tantum, nec lucis egettem.
 Insuper Harpyiae Typhonides, ira Tonantis,
 Depopulant, ipsoque dapes praedantur ab ore.
 Talia prodigia et tales pro crimine poenas
 Perpetitur. Spes vna feni, quod pellere saenam
 Quondam fata luem dederunt Aquilone creatis.
 Ergo vbi iam Minyas certamque adcedere Phineus
 Sentit opem, primas baculo defertur ad vndas,

gatque ratem, atque oculos adtollit inanes. 435
 c tenuem spirans animam: Salve, o mihi longum
 ectata manus nostrisque, ait, agnita votis.
 imus, et Diuis geniti quibus, et via iustos
 ferat, ac vestri (rebar sic) tempora curfus,
 cima quaeque legens; quantum Vulcania Lemnos 440
 xerit, infelix tulerit quae Cyzicus arma.
 si et Bebrycio supremam in litore pugnam
 propior iamque hoc animam solamine multens.
 ego nunc, magno quod cretus Agenore Phineus,
 memorem, mea quod vates insedit Apollo 445
 ora; praesentis potius miserescite fati.
 : mihi diuersis erratum casibus orbem,
 issas aut flere domos, aut dulcia tempus
 nina; consuetis serum est ex ordine fatis
 emere. Harpyiae semper mea pabula seruant, 450
 ere quas nusquam misero locus: ilicet omnes
 ueniunt, niger intorto ceu turbine nimbus,
 nque alis procul et sonitu mihi nota Celaeno)
 ipiunt verruntque dapes, foedataque turbant
 nla; saeuit odor surgitque miserrima pugna; 455
 que mihi monstrisque fames. Spreuere quod omnes
 ueruntque manus, quodque vnguibus excidit atris,
 mihi fert in luce moras: nec rumpere fata
 te licet; trahitur victu crudelis egestas.
 vos o seruate precor, (praedicta Deorum 460
 non falsa mihi) vos finem inponite poenis.
 ope adsunt, qui monstra fugent, Aquilonia proles,
 externa mihi; nam rex ego diuitis Hebr
 ctaque vestra meo quondam Cleopatra cubili.
 lomen ad Actaeae Calais Zetesque fororis 465
 siliunt, Zetesque prior: Quem cernimus, inquit,
 ae ille Odrysiæ Phineus rex inclytus orae?
 A. VII. H

Tu Phoebi comes et nostro dilecte parenti?
 O vbi nunc regni, generisque vbi gloria? quam te
 Exedit labor et miseris festina senectus!
 Quin age, mitte preces, namque est tibi nostra voluntas,
 Si non ira Deum, vel si placabilis vrguet.
 Sustulit hic geminas Phineus ad sidera palmas,
 Teque, ait, iniusti, quae nunc premis, ira Tonantis
 Ante precor, nostrae tandem iam parce senectae;
 Sit modus: et fore credo equidem; nam vestra voluntas
 Quo, iuuenes, sine pace Deum? nec credite culpam
 Saenitiae scelerumque mihi nunc crimina pendi;
 Fata loquax mentemque Iovis, quaeque abdita solus
 Confilia et terris subito ventura parabat,
 Prodideram, miserans hominum genus; hinc mihi tanta
 Pestis et obfusae media inter dicta tenebrae.
 Iam tandem cessere irae; nec casus, ab alto
 Ipse volens nostris sed vos Deus adpulit oris.
 Sic ait, et, fatis ita iam cedentibus, omnes
 Inpulit, et durae commouit imagine poenae.
 Instituire toros, mediisque tapetibus ipsum
 Adcipiunt circumque iacent; simul aequora seruant,
 Altra simul, vescique iubent ac mittere curas;
 Quum subitus misero tremor, et pallentia primae
 Ora senis fugere manus; nec prodita pestis
 Ante, sed in mediis dapibus videre volucres.
 Fragrat acerbus odor, patriique exspirat Averno
 Halitus; vnum omnes incessere planctibus, vnum
 Infestare manus; inhiat Cocytia nubes
 Luxurians ipsoque ferens fastidia visu.
 Tum sola conluie atque inlitiæ stramina mensis
 Foeda rigant; stridunt alae, praedaeque retenta
 Saenit vtrimque fames; nec solum horrenda Celaeno
 Phinea, sed miseras etiam prohibere sorores.

cat hic subito seseque Aquilonia proles
 clamore leuat, genitor simul inpulit alas.
 te nouo turbata lues labraeque ruinae
 cibus; et primum pauidae Phineia tecta
 molitant, mox alta petunt; stant litore fixi
 monidae, atque oculis palantia monstra sequuntur.

505

vbi prurpti tonuit quum forte Vesevi
 periae letalis apex, vix dum ignea montem
 rfit hyems, iamque Eoas cinis induit vrbes;
 rbine sic rapido populos atque aequora longe
 nsabeunt, nullaque datur confidere terra.

510

que et ad Ionii metas atque intima tendunt
 ca, vocat magni Strophadas nunc incola Ponti,
 c fessae letique metu propioris anhelae
 um trepidant, humilique graues timidoque volatu

515

lorant clamore patrem Typhona nefando,
 tulit adfurgens noctem pater, imaque summis
 scuit, et mediis vox exaudita tenebris:

n satis huc pepulisse Deas. Cur tenditis vltra
 famulas saeuire Iouis? quas, fulmina quamquam

520

gidaque ille gerens, magnas sibi legit in iras.
 inc quoque Agenoreis idem decedere tectis
 operat; adnoscunt monitus iussaueque recedunt.
 ox tamen et vobis similis fuga, quum premet arcus

tifer. Harpyiae numquam non pabula quaerent,
 nec erunt Divum merita mortali bus irae.

525

esit vterque polo, dubiisque elanguit alis;
 ox abit, et sociae victor petit agmina puppis.

Interea Minyae pulsa lne prima Tonanti
 cera nouant; tum vina toris epulasque reponunt,

530

se inter medios, ceu dulcis imagine somni
 aetus, ad oblitae Cereris suspirat honores;
 dnoscit Bacchi latices, adnoscit et vndam,

Et noua non pauidae miratur gaudia mensae.

Hunc ubi reclinem stratis et pace fruentem

Adspicit ac longae ducentem obliuia poenae;

Talibus adpellat, subplexque ita fatur Iafon:

Vota, senex, perfecta tibi; nunc me quoque curis

Eripe, et ad nostros animum conuerte labores.

Omnis adhuc fors laeta quidem, nec numine vano

(Si qua fides curae superum) tantum aequor adorti

Tendimus; ipsa mihi puppim Iouis optima proles

Instituit, fociosque dedit Saturnia reges.

Fidere mens sed caeca nequit, quantumque propinquat

Phasis et ille operum summus labor, hoc magis angunt

Proxima, nec vates sat iam mihi Mopsus et Idmon.

Ille ducem nec ferre preces, nec dicere passus

Amplius, hic demum vittas laurumque capessit,

Numina nota ciens. Stupet Aesonis inclyta proles

Phinea, ceu numquam poenis nullaque grauaturn

Peste Iouis: tam largus honos, tam mira senectae

Maiestas infusa; vigor nouus auxerat artus.

Tum canit; O terras fama venturae per omnes,

Quem fociis ducibusque Deis atque arte benigna

Pallados ipse vltro Pelias ad sidera tollit,

Demens, dum profugi non sperat vellera Phruxi,

Fata locosque tibi (possum quas reddere grates)

Expediam, rerumque vias finemque docebo.

Ipsa etiam, qui me prohibet sua pandere terris

Saecula, te propter fandi mihi Iupiter auctor.

Hinc iter ad Ponti caput errantesque per altum

Cyaneas; furor his medio concurrere ponto;

Necdum vllas videre rates; sua comminus actae

Saxa premunt cautesque suas; quum vincula mundi

Ima labant, tremere ecce solum, tremere ipsa repente

Tecta vides; illae redeunt, illae aequore certant.

tibi progresso propius, Di forsitan ipsi
 cilium mentemque dabunt. Ast ipse iunare
 a quibus monitis possim tua? quippe per altum
 aditis, vnde procul venti, procul vnde volucres, 570
 pater ipse maris pauidas detorquet habenas.
 qua brevis scopalis fuerit mora, si semel orsis
 a quies, fuga tunc medio properanda recurfu.
 & repetunt primae celeres confinia terrae,
 neque alio clamore ruunt, omnisque tenetur 575
 ventus, et infestis anceps cum montibus errat.
 rum animo redit illa meo. fors cognita Divum:
 labor enim, nec spe dubios solabor inani)
 uum mihi Tartareas saeno clangore volucres
 rotulit ira Iovis, vox haec simul addidit aures: 580
 e vanas inpende preces, finemque malorum
 xpete, Agenoride; pontum penetrauerit vlla
 uum ratis, et rapidi steterint in gurgite montes,
 unc sperare modum poenae veniamque licebit.
 ic Dens, Aut vobis ergo fera saxa patefcunt, 585
 ut mea iam saeuae redeunt ad pabula Dirae.
 erum inter medias dabitur sic currere cautes,
 Certe digna manus) vacuumque exhibis in aequor.
 roxima regna Lyci, remeat qui victor ab oris
 ebryciis; toto non vllus litore Ponti 590
 Mitior. Hic lecto comitum de robore si quem
 erctulerit vicina lues, ne defice, casus
 raedicti memor, atque animos adcinge futuris.
 Illic pestiferas subter iuga concaua torquet
 Alter aquas Acheron, vastoque exundat hiatu 595
 fumeus, et saeva sequitur caligine campus;
 Linque grauem fluium et miseris sua fata colonis.
 Sic quoque non vno dabitur transcurrere luctu.
 Quid tibi nubifera surgentem rupe Carambin,

Quid memorem, quas Iris aquas, quas torqueat Ancon? 60
 Proxima Thermodon hic iam secat arua, memento;
 Inclyta Amazonidum magnoque exorta Gradivo
 Gens vbi; femineas nec tu nunc crede cateruas,
 Sed qualis, sed quanta viris insultat Enyo
 Divaque Gorgonèi gestatrix innuba monstri.
 Ne tibi tunc horrenda rapax ad litora puppim
 Ventus agat; ludo volitans quum turma superbo
 Pulvereis exultat equis, vlulataque tellus
 Intremittit, et pugnas mota pater incitat hasta.
 Non ita sit metuenda tibi, faeuissima quamquam, 610
 Gens Chalybum, duris patiens cui cultus in aruis,
 Et tonat adflucta semper domus ignea massa.
 Inde omnem innumeri reges per litoris oram,
 Hospitii quis nulla fides; sed limine recto
 Puppis et aequali transcurrat carbasus aura. 615
 Sic demum rapidi venies ad Phasidis amnem.
 Castra ibi iam Scythiae fraternaue surgit Erinnyis;
 Ipse truces illic Colchos hostemque iuuabis
 Auxiliis. Nec plura equidem discrimina cerno;
 Fors etiam optatam dabitur contingere pellem. 620
 Sed te non animis nec solis viribus aequum
 Credere; saepe acri potior prudentia dextra.
 Quam tulerit Deus, adripe opem. Iamque vltima nobis
 Promere fata nefas; fileo et precor. Atque ita facto
 Fine dedit tacitis iterum responsa tenebris. 625
 Tum subita resides socios formidine Iason
 Praecipitat, rumpitque moras tempusque timendi.
 Ipse viros gradiens ad primi litoris vnam
 Prosequitur Phineus: Quaenam tibi praemia, dixit,
 Quas, decus o Boreae, possim persolvere grates? 630
 Me Pangaea super rursus iuga meque paterna
 Stare Tyro, dulcesque iterum mihi surgere soles

= reor; exactae nam vere abiere volucres,
 metuam, tutaque dapes. Date tangere vultus,
 - finite, amplexus, propiusque adcedite dextrae. 635
 rat; abscedunt terris, et litora condunt.
 omnibus extemplo faeva sub imagine rupes
 meae propiorque labor; quando adfore quaque
 te putent; stant ora metu, nec fessa recedunt
 mina diuersas circum seruantibus vndas, 640
 tam procul audiri sonitus insanaque saxa.
 a neque illa viris, sed praecipitata profundo
 erei pars visa poli; dumque ocius instant,
 re fugam, maria ante ratem, maria ipsa repente
 fugere, aduersosque vident discedere montes, 645
 omnibus et gelida rapti formidine remi.
 se per arma volans, et per iuga summa carinae
 ortatur subplexque manus intendit Iason,
 omine quemque premens: Vbi nunc promissa superba
 gentesque minae, mecum quibus ista sequenti? 650
 lem animos Amyci viso timor omnibus antro
 erculerat; stetimus tamen, et Deus adfuit ausis.
 tuin iterum idem aderit, credo, Deus. Haec vbi fatus,
 onripit abiecti remumque locumque Phaleri,
 t trahit; insequitur flammata pudore iuuentus. 655
 nda laborantes praeceps rotat ac fuga ponti
 obuia; miscentur rupes, iamque aequore toto
 byanae iuga praecipites inlisa remittunt.
 bis fragor infestas cautes aduersaque saxis
 saxa dedit, flamma expresso bis fulsit in imbri. 660
 sic vbi multifidus ruptis e nubibus horror
 effugit, et tenebras nimbosque intermicat ignis,
 Ferrificique ruunt tonitrus, elisaeque noctem
 Lux dirimit, pauor ora virum, pauor occupat aures;
 Haud secus inpleuit pontum fragor; effluit imber 665

Spumeus, et magno puppim procul aequore vestit.
 Aduertere Dei defixaque numina ponto,
 Quid scopulis praeclusa ratis, quid dura iuuentus
 Expediat; pendet magnis fauor ortus ab ausis.
 Prima cornucanti signum dedit Aegide virgo,
 Fulmineam iaculata facem. Vixdum ardua cautes
 Cesserat; illa volans tenui per concita saxa
 Luce fugit; rediere viris animique manusque,
 Vt videre viam. Sequor, o quicumque Deorum,
 Aesonides, vel fallor, ait, praecepsque fragores
 Per medios ruit, et sumo se condidit atro,
 Cooperat hinc cedens abductis montibus vnda
 Ferre ratem, pelagoque dies obcurrere aperto;
 Sed neque permissis iam fundere rector habenis
 Vela, nec eniti remis pote, quam saper adsunt
 Cyanaeae; premit umbra ratem, scopulique feruntur
 Cômminus. Hic Iuno praecepsque ex aethere Pallas
 Insiliunt pariter scopulos; hunc rata coerces,
 Hunc coniux Iovis; vt valido qu robore tauros.
 Sub iuga et inuito detorquet in illa cornu,
 Inde, velut mixtiâ Vulcanius ardor arenis
 Verset aquas, sic ima fremunt, fluctuque coacto
 Angitur et clausum scopulos super effluit aequor.
 Contra omnes validis tenui discrimine remis.
 Pergere iter, mediosque ratem transferre per ictus;
 Saxa sed extremis tamen increpuere corymbis,
 Parsque (nefas) deprensa iugis; nam cetera coelo
 Debita. Conclamant Minyae; latera vtraque quippe
 Disfiluisse putant. Fugit ipse nouissimus ictus
 Tiphys, et e mediis sequitur freta rapta ruinis;
 Nec prius obsessum scopulis respexit ad aequora,
 Aut locis tentata quies, nigrantia quam iam
 Litora longiniquae exirent flumina Rhebae.

630

631

632

633

C fessas posuere manus, tunc arida anhelis
Ora; discussa quales formidine Averni 700
Des Theseusque comes pallentia iungunt
Talia, vix primas amplexi luminis oras.
 vero ipse metus curasque resolvare ductor,
 maria adspectans: Heu quis datus iste Deorum
Te labor nobis, serum ut veniamus ad amnem 705
Afidis, et mites, inquit, dent vellera Colchi?
De per hos iterum montes fuga? Talia fundit,
Perio fixos Iovis aeternumque reuinctos
Scirus. Id fati certa nam lege manebat,
 qua per hos undis umquam ratis esset apertis, 710
Tum freta, quae longis fuerant inperuia saeculis,
I subitam stupere ratem; Pontique iacentis
 non solum regesque patent gentesque repostae,
 non alibi effusus cesserunt longius undis
 tora, nec tantas quamvis Tyrrenus et Aegaeus 715
 soluat aquas, geminis et desint Syrtibus undae;
 nam super haec vastos tellus quoque congerit amnes,
 non septem gemini memorem quas exitus Histri,
 uas Tanais flavusque Lyces Hypanisque Melasque
 dant opes, quantosque sinus Maeotia laxent 720
 aequora. Flumineo sic agmine frangit amari
 im falis hinc Boreae cedens glaciantibus auris
 montus et exorta facilis concrefcere bruma.
 atque vel innotos Vrsae rigor inuenit amnes,
 et freta versa vadis; hyemem sic unda per omnem 725
 ut campo iacet, aut tumido riget ardua fluctu,
 atque hae Europam curvis anfractibus angit,
 lac Asiam, Scythicum specie sinuatus in arcum,
 illic umbrosae semper flant aequore nubes
 et non certa dies; primo nec sole profundum 730
 soluitur, aut vernis quum lux aequata tenebris,

Sed redit extremo tandem in sua litora Tauro.

Iam Mariandynis aduertit puppis harenis,
Atque celer terras regemque exquirat Echion,
Dicta ferens: lectos fama est si nominis unquam
Haemonii subiisse viros, det litora fessis.

Adproperat Lycus auditis laetatus Achivis,
Ac simul Aefoniden omnemque in regia turbam
Tecta trahit, modo Bebryciis praefixa tropaeis;
Mitis et in mediis effatur talia Graiis:

Haud temere est: fato Divum reor ad mea vectos
Litora vos, odium quibus atque eadem ira furentis
Bebryciae, saevaque pares de gente triumphis.
Certa fides animis, idem quibus incidit hostis.

Nos quoque, nos Amycum, tanto procul vrbe remoti,
Sensimus, et saevis frater mihi fusus harenis.

Vltor ego atque illuc cunctis adensus in armis
Tunc aderam, quum vos mediis contenta ferebant
Vela fretis. Illum in sanie taboque recenti
Vidimus, aequoreo similem per litora monstro.

Nec vero praerepta mihi suprema tyranni
Fata queror, bellouae magis laetarer et armis
Procubuisse meis, quam lege quod occidit vltus
Ipse sua, meritoque madent quod sanguine caestus.
Excipit Aefonides: Tuus ergo in montibus ignis
Ille? tuas acies medio de gurgite vidi?

Fatur, et ostentans prolem Iovis, Hic tibi Pollux
En, ait, inuiso soluit cui pectore poenas.
Ille virum circa mirantia lumina voluit.

Festa dehinc mediis ineunt conuiuia tectis,
Communesque vocant superos, quorum eruta nutu
Bebrycia, et votis pariter praedaeque fruuntur.

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER V.

ARGUMENTVM.

1. 1 - 72. *Angur Idmon et paullo post nauis gubernator Tiphys o absumuntur, quibus defletis, combustis et in eadem urna compone pluribus gubernatoris munus ambientibus legitur Erginus. 73 - 101. enitur ad Callichorum fluium et Acherusidos oras, ubi quum mare ad quos penetraffet Argonautarum fama, natos suos rerum gerentem cupidos cuperent videre, id vero ex inferorum legibus non licet. Sthenelo soli, nuper ad litus sepulto, fuit permiffum. 102 - 140. Hlagoniae litora legunt, et adpellunt ad urbem Sinopen, olim npham, ubi socios itineris sese obferunt Autolykus, Phlogius et Deities, Herculis in expeditione aduersus Amazonas comites. Excepti a me narrant res illo tempore ab Hercule gestas. 141 - 154. Transit o Chalybas, ferri cudendi artifices, et Tibarenos, quibus in more ritum hoc est, vt uxores puerperae non ipsas decumbant in lectis, maritos in iis conlocent et diligenter foueant. 155 - 184. Poirro usgressi Caucasum, ubi eo ipso tempore, insciis Argonautis, Hercules liberat vinculis Promethea, tandem Phasidem intrant. 185 - 217. postquam ante omnia Phrixii et Helles manibus libauerat Iasonem, asfidisque numen sibi conciliauerat votis, escendere nauis socios et leti se dare iubet. 218 - 259. Iam poeta progreditur ad res in Golde gestas. Phrixus, ante aliquod tempus mortuus, vellus aureum populi sui monumentum in luco Martis dedicauerat, paullo post soocerum vetam regem monuerat per somnum de tuendo vellere, et Medea filia aeterno regi elocanda. Quibus monitis rex parens vellus Soli patri lartique commendat, filiam vero desponsat iuuentutis Albanorum principis Stiro. 260 - 278. Omnia nonnulla tristitia faciunt, vt non sa-*

cerdos tantum tradere vellus, sed Perses etiam, regis frater, fœdera de quo rex ita excanduit ira, ut Persen ense peteret. Hic veniens, mox conlecto exercitu radia, inpetumque iam in urbem fecit frustra. 279 - 329. Hoc ipso tempore aduenit Iason. Iuno et Aëtae consilia conferunt, utrius, Aëtae an Persæ, partibus velint abire, et Aëtae tandem, ad tempus quidem, fauere constituunt. Iason, nova sibi aduenda fore pericula, præsagens, socios tamen bono animo esse, noamque sorte eligit, qui ad regem comitentur. 330 - 363. Medea diris somniis et ipsa turbata ad flumen, ut omina procurant nane erat progressa. Quae, quum e longinquo viros armatos accipere pinquare animaduertisset, extimuit primo, sed nutrix, Phrixici recordans Græcos hosce aduenas esse confirmat. 364 - 391. Iason noua pulchrâ a Iunone condecoratus propius adcedit ad Medeam mirabundant blandisque ab ea adloquiis petit, ut regis aduendi viam tempusque edoceat. 392 - 407. Ad hæc Medea se regis quidem filiam esse fatetur, nam tamen eum ipsa in urbem deducit, sed unam e comitibus vias dat decem, quae urbem intranti Solis templum monstrat, in quo rex, Scythi quippe filius, Senatum soleat habere. 408 - 456. Iason hoc templum intrans stupet, atque anaglypha in primis et in atrio et in valuis inspicit, quae partim ad Solem, partim ad antiquitatem Colchicam, partim ad futura Colchidis facta spectarent, admiratur. 457 - 519. Tandem rex ipse cum filio Abfyrtio, futuro genero Stiro, Phrixici filii nequamque procerum caterua stipatus adparet. Iason verba facit: se cogitatum venisse, non sponte, sed iussum atque coactum, ut vellus reperere aureum, quibus dictis et dona addit. 520 - 542. Intus quidem firmi rex, iram tamen dissimulat, et ante omnia postulat, ut in praesentia belli societatem veniat Iason. 543 - 558. Coactus hic consentit, mittitque, qui Argonautas de hac regis consilio certiores faciat, Castorem 559 - 618. Insurgunt omnes, et egregio agmine incedunt, ubi rex epulas instituit, in quibus Iason comites suos regi, hic proceres iustitia suos sistit. 619 - 696. Interea Mars adit Iovem, questurus, quod Deabus, quae eas non doceant, concedat, et in Palladem in primis inuehitur. Haec insurgit contra, Iupiter utrique silentium inponit, Muses ad mensas secundas hymnos canunt, Apollo pulsat lyram, Gargymelas pocula ministrat, donec ad somnos surgunt Dii Deaeque.

Hæc lux haud laeta viris emerfit Olympo;
 Ictus morbis fatisque rapacibus Idmon
 Ur, extremi sibi tum non infcius aevi.
 Memor Aefonides nimium iam vera loquuti
 eos, hinc alios raptò pauet Idmone luctus. 5
 A comiti pia iusta tulit, caelataque multa
 Dolionii donat velamina regis;
 Pes humum sedemque Lycus. Flens arma reuellit
 Onis e celsa Mopfus rate; robora caedunt
 Syluis, portantque arae; pars auguris alba 10
 Inde caput vittisque ligant, positumque feretro
 A gemuere; dies simul et suus admonet omnes.
 De inter lacrymas interque extrema virorum
 Nera, quem cursus penes imperiumque carinae,
 Phyn agit violenta lues, cunctique pauore 15
 Toniti fundunt moestas ad sidera voces:
 Dipotens aduerte, precor, nunc denique Apollo,
 Ec, pater, hoc nobis refoue caput, vlla laboris
 nostri te cura mouet, qui cardine summo
 Tritur, atque omnis manibus nunc pendet ab vnis. 20
 Cta dabant ventis, nec debita fata mouebant.
 Nalem praecipiti grauidum iam forte parentem
 atorum fletu parua manus, trepidique precantur,
 aret vt inualidis et adhuc genitoris egenis;
 aud aliter locii supremo in tempore Tiphyn 25
 ite alios superesse volunt: mors frigida contra
 guet, et ille recens oculis interuolat Idmon.
 canimum frustra Minyæ clamore morantur,
 cellique negant; vix membra rigentia tandem
 posuere rogo, lacrymasque et munera flammis 30
 ana ferunt; crescit donis feralis aceruus.
 t vero amplexus fessi rupere supremos,
 t rapidae sonuere faces, tunc ipsa cremari

Vifa ratis medioque viros deponere ponto.
 Non tulit Aefonides, geminis flagrantia cernens
 Corpora cara rogis, sed pectore ductor ab imo
 Talia voce gemit: Quid tantum infensa repente
 Numina? quas nostri poenas meruere labores?
 Bina (nefas) tuto pariter mihi funera surgunt
 Litore; magna adeo comitum numerosaque pubes?
 Aut socios rapit atra dies, aut ipse relinquo
 Sontibus impulsus Furiis. Vbi Tiphys? vbi Idmon
 Fata canens? vbi monstriferae par ille nouercae?
 Te sine, Thespiade, nos vllâ mouebimus vltra
 Aequora? nec summa speculantem puppe videbo
 Pleiadumque globos et agentes noctibus Arctos?
 Cui Minyas caramque ratem, cui sidera tradis?
 Carpere securas quis iam iubet Aefona noctes?
 Hoc labor, hoc dulci totiens fraudata sopore
 Lumina et admotis nimium mens anxia Colchis
 Profuit? heu quantum Phasis, quantum Aea recessit!
 Nunc quoque, si tenui superant in imagine curae,
 Adsis vmbra, precor, venturi praescia coeli,
 Rectoremque tuae moneas ratis. Haec vbi fatus,
 Sola virum flammis vidit labentibus ossa.
 Quôd tamen externis vnum solamen in oris
 Restat, ait, caras humus haec non diuidet vmbas,
 Ossaque nec tumulo, nec sepere conteget vrna,
 Sed simul, vt iunctis venistis in aequora fatis.
 Haud mora, reliquias focii desletaque miscent
 Nomina; tum viuo frondens e celspite tellus
 Adgeritur, cineremque Lyco commendat Iason.
 Moeesti omnes dubiique, ratem fidissima cuius
 Dextra regat; simul Ancaeus sollersque petebant
 Nauplius. Erginum fato vocat ipsa monenti
 Quercus, et ad tonsas victi rediere magistri.

elut ille, gregis cessit cui regia, taurus
 r Ouans, hunc omnis honos, hunc omnis in vnum
 sit amor; primo laetus sic tempore rector
 editur cursus; etenim dat candida certam 70
 Helicen: iam prora fretum commouerat, et iam
 pe sedens placidas dimiserat ancora terras.
 ide, premente Noto, tristes Acherusidos oras
 eterit, et festa vulgatum nocte Lyaei
 lichoron; nec vana fides: his Bacchus in vndis 75
 uit Eoo rorantes sanguine thyrsos.
 m, post acies rubrique nouissima claustra
 quoris, hic resides thiasos, hic aera mouentem
 aque pampinea nectentem cornua vitta,
 anc etiam meministis, aquae, Boeotia qualem 80
 ayas et infelix cuperet vidisse Cinaeron.
 ma per extremos quin iam volat inproba manes
 terea, et magnis natorum lacribus inplet,
 enturam coelo fatis melioribus Argo;
 ddita iamque fretis repetens freta, iamque ferentes 85
 yaneas. Ardent avidos adtollere vultus,
 uos pietas, vel tangit adhuc quos acmula virtus.
 ata inmota manent: vnum, qui litore in illo
 onditus, ad carae mittunt spectacula turbae.
 t Sthenelus, qualem Mavortia vidit Amazon, 90
 tumque sus comitem Alcides vt condidit armis,
 talis ab equorei confurgens aggere busti
 imicuit; fulsere vndae, Sol magnus vt orbem
 dolleret, aut nubem quateret polus. Atque ea vix dum
 visa viris atra nox protenus abstulit umbra. 95
 lle dolens altum repetit chaos. Omina Mopsus
 Dum stupet, in prima tumulum procul adspicit acta,
 Obnubensque caput cineri dat vina vocato.
 Carmina quin etiam vilos placantia manes

Odrysius dum rite mouet, mixteque sonantem
 Percutit ore lyram, nomenque reliquit harenis,
 Altius in ventos rediit ratis, ac fugit omne
 Crobiali latus, et fatis tibi, Tiphy, negatum
 Parthenium, ante alios Trivise qui creditur amnes
 Fides, et Inopi materna gratior vnda.
 Mox etiam Cromnae iuga pallentemque Cytoron
 Teque cita penitus condunt, Erythia, carina.
 Iamque reducebat noctem polus: alta Carambis
 Raditur, et magnae pelago tremit vmbra Sinopes.
 Assyrios complexa sinus stat opima Sinope,
 Nympha prius blandosque Iovis quae luserat ignes,
 Coelicolis inmota prociis: deceptus amatae
 Fraude Deae nec solus Halys, nec solus Apollo.
 Addidit hic casu comites Fortuna benigno
 Autolycum Phlogiumque et Deileonta, sequutos
 Herculis arma viros; vagus hinc ibi fixerat error.
 Vt Graiam videre manum puppimque Pelasgam,
 Prima ruunt celeres ad litora, seque precantur
 Adcipiant socios. Noua dux accedere gaudet
 Nomina, desertos et iam sibi currere remos.
 Transit Halys longisque fluens anfractibus Iri
 Saeuaque Thermodon medio sale murmura vouens,
 Gradino sacer et spoliis ditissimus amnis,
 Donat equos, donat votas cui virgo secures,
 Quum redit ingenti per Caspia claustra triumpho,
 Massageten Medumque trahens. Est vera propago
 Sanguinis, est ollis genitor Deus. Hinc magis alta
 Haemonidae petere, et monitus non temnere Phinei.
 Ipse autem comitum conuersus ad ora nouorum,
 Vos mihi nunc pugnas, ait, et victricia, ductor,
 Herculis arma mei vestrasque in litore Martis
 Interea memorate manus. Sic fatus, et aegro

Silens audit currus bellicae labores
 ei: exciderit frenis quae prima remissis;
 nimem patrius quam vexerit annis in aequor; 135
 Pelta latus atque humerqs nudata pharetris
 it, Herculeae mox vulnere prensa sagittae;
 securigeras stimulanerit Ira caeteruas
 rusque pater; quantus duce terror in ipsa,
 furor in signis, quo balteus arserit auro. 140
 cte sub extrema clausis telluris ab antris
 igil auditur Chalybum labor; arma fatigant
 colae, Gradive, tui; sonat illa creatrix
 a manus belli terras crudelis in omnes.
 prius ignoti quam dura cubilia ferri 145
 erent ensesque darent, odia aegra sine armis
 bant iraeque inopes et segnīs Erinny.
 Genetaei rupem Iovis, hinc Tibarenū
 virides post terga lacus, vbi deside mitra
 ligat partuque virum fouet ipsa soluto. 150
 quoque non notae mirati vela carinae
 lyni, vos et stabulis Macrones ab altis
 eresque vagi Philyraeque a nomine dicta
 ra, quae cornu pepulit Saturnus equino.
 timus inde sinus saenumque cubile Promethei 155
 nitur, in gelidas confurgens Caucasus Arctos.
 etiam Alciden Titania fata morantem
 ulerat tum forte dies; iamque aspera nifu
 ique conuellens, veteris cum strage pruinae,
 cula prensa manu saxis adduxerat imis 160
 nuq̄ et laeuo grauior pede; consonat ingens
 casus, et summo pariter cum monte sequuntur
 abuere trabes abductaque flumina ponto.
 fragor, aetherias ceu Iupiter arduus arces
 ulerit, imas manus aut Neptunia terras. 165
 d. VII.

Horruit inmensum Ponti latus, horruit omnis
 Armeniae praetentus Hiber, penitusque recesso
 Aequare Cyaneas Minyae timuere relictas.
 Tum gemitu propiore chalybs densusque reuulsis
 Rupibus audiri montis labor et graue Titan
 Vociferans, fixos scopulis dum vellitur artus.
 Contra autem ignari (quis enim nunc credat in illis
 Montibus Alciden, dimissaue vota retentet?)
 Pergere iter focii; tantum mirantur ab alto
 Litora discussa sterni niue ruptaque saxa,
 Et simul ingentem moribundae desuper umbram
 Alitis atque atris rorantes imbris auras.
 Sol propius flammabat aquas, extremaque fessis
 Coeperat optatos iam lux ostendere Colchos,
 Magnus ubi aduersum spumanti Phalis in aequor
 Ore ruit. Cuncti pariter loca debita noscunt,
 Signaque commemorant emensasque ordine gentes,
 Dantque ratem fluuio. Simul aethere plena corusco
 Pallas et alipedum Iuno iuga sistit equorum.
 Ac dum prima graui ductor subit ostia pulsu,
 Populeos flexus tumulumque virentia supra
 Flumina cognati medio videt aggere Phrixi,
 Quem comes infelix Pario de marmore iuxta
 Stat soror, hinc faeuae formidine moesta nouercae,
 Inde maris, pecudique timens inponere palmas.
 Sistere tum socios iubet atque hic prima ligari
 Vincula, ceu Pagafas patriumque intrauerit amnem.
 Ipse, graui patera sacri libamina Bacchi
 Rite ferens, umbram vocat, et sic fatur ad aras;
 Per genus atque pares tecum mihi, Phrixe, labores
 Tu, precor, orsa regas, meque his tuteris in oris.
 Tot freta, tot dure properantia sidera passis,
 Phrixe, faue, et patrias placidus reminiscere terras.

quoque nunc, tumulo nequidquam condita inani,
 ue, Diva maris, numeroque adcede tuorum. 200
 ando egomet rursus per te vehar? aurea quando
 on et infantos adnoscent vellera fluctus?
 etiam sylvae, vos Colchidos hospitis orae,
 dite, diues vbi pellis micet arbore sacra.
 ic tibi, fecundi proles Iovis, orte niuali 205
 ados axe Deae, (fluvio modo, Phasi, quieto
 ladiam patiare ratem) nec dona, nec arae
 nerint tellure mea; veneranda fluentis
 gies te, Phasi, manet, quam magnus Enipeus,
 pater aurato quantus iacet Inachus antro. 210
 erat, atque illi dextra sine versa magistri
 stenus in proram rediit ratis, omine certo
 rminis os pontumque tuens. Promittis vt, ecce,
 ue vocas, reuehemur, ait. Sic deinde precatus
 na iubet celsa socios depromere puppi; 215
 na dehinc Bacchi, casus qui firmet in omnes;
 pta Ceres, viridesque premunt longo ordine ripas.
 incipē nunc alios cantus, Dea, vifaque vobis
 effalici da bella ducis. Non mens mihi, non haec
 i fatis; ventum ad furias infandaque natae 220
 edera et horrenda trepidam sub virgine puppim;
 ia monstriferis surgunt iam proelia campis.
 te dolos, ante infidi tamen exsequar astus
 igenae, falli meriti meritique relinqui.
 e canens: Scythica senior iam Solis ab vrbe 225
 a laborati Phrixus compleuerat aeu;
 as extremo sub funere mira repente
 mma poli magnoque aries adparuit astro,
 mora cuncta mouens; at vellera Martis in vmbra
 sui Phrixus monumentum insigne pericli 230
 nerat, ardenti quercum complexa metallo.

Quondam etiam tacitae visus per tempora noctis
 Effigie vasta, socerumque exterruit ingens
 Proditæ vox: O qui patria tellure fugatum
 Quaerentemque domos, his me considerè passus
 Sedibus, oblata generum mox prole petisti,
 Tunc tibi regnorum labes luctusque supersunt,
 Rapta soporato fuerint quum vellera luco.
 Praeterea infernae quæ nunc sacrata Dianæ
 Fert castos Medea choros, quemcumque procorum
 Pacta petat, maneat regnis ne virgo paternis.
 Dixit, et admota pariter fatalia visus
 Tradere terga manu; tum falso fufus ab auro
 Currere per summi fulgor laquearia tecti.
 Membra toris rapit ille tremens, patriumque precatur
 Numen et Eoo surgentes litore currus.
 Haec tibi, fatorum genitor tutela meorum
 Omnituens; tua nunc terris, tua lumina toto.
 Sparge mari; seu nostra dolos molitur opertos,
 Sive externa manus, primus mihi nuntius esto.
 Tu quoque, sacrata rutilant cui vellera quercu,
 Excubias, Gradive, tene; praesentia luco
 Arma tubaeque sonent, vox et tua noctibus exstet.
 Vix ea, Caucaeis quum labfus montibus anguis,
 Haud sine mente Dei, spiris nemus omne refulis
 Implicuit Graiumque procul respexit ad orbem.
 Ergo omnes prohibere minas, praedictaque Phrixi
 Inuigilat, plena necdum Medea iuuenta
 Adnuitur thalamis Albani virgo tyranni.
 Interea auguriis monstrisque minacibus urbem
 Territat ante monens semper Deus, et data seri
 Signa mali; reddi iubet exitiale sacerdos
 Vellus, et Haemoniis infaustum mittere terris.
 Contra Sole satus, Phrixi praecepta volutans

pro corde, negat; nec vulgi cura tyranno, 265
 in sua sit modo tuta salus. Tunc ordine regi
 proximus et frater materno sanguine Perse
 repitare virum; sequitur duce turba reperto.
 : furens ira folio se proripit alto,
 aecipitatque patres, ipsum quoque talibus ausis 270
 em sibi iam rerum vulgi leuitate ferentem
 se petit. Rapit inde fugam crudelia Perse
 gna gerens, omnemque quatit rumoribus Arcton.
 nque aderat magnis regum cum millibus vrbi,
 imaque in aduersos frustratus proelia muros, 275
 institerat; datus et sociis vtrimque cremandia
 e dies alterque dies, quum, Marte remisso,
 ebitus Aeaeis dux Theffalus adpulit oris.
 Nox hominum genus et duros miserata labores
 etulerat fessis optata silentia terris; 280
 Iuno et summi virgo Iovis intima secum
 onfilia et varias sociabant pectore curas.
 irgo prior: Magna pariter quos mole petamus,
 ernis, ait, Colchos habeant quae proelia, quique
 unc status; hinc Perse, illinc non viribus aequis 285
 aparat Aetes aciem. Quibus addimur armis?
 ui Iuno: Dimitte metus, ne proelia forte
 inc tibi grata negem, manet ingens aegida sudor,
 t nostros iam sudor equos. Stat pectore fixum,
 eetae fociare manus. Scio perfida regis 290
 orda quidem, nullos Minyis exsoluet honores;
 erum alios tunc ipsa dolos, alia orsa mouebo.
 int, precor, haec; tua namque mihi comitanda potestas,
 allas ait; liceat Graiis vt reddere terris
 esonium caput, et puppim, quam struximus ipsae, 295
 ictatam tandem nostro componere coelo.
 Talia tunc hominum superi pro laude mouebant.

Tristior at numquam tantoue pauentibus vlla
 Nox Minyis egesta metu; nil quippe reperto
 Phalide, nil domitis actum Synplegados vndis; 300
 Cunctaque adhuc, magni veniant dum regis ad urbem,
 Ambigua et dubia rerum pendentia summa.
 Praecipue Aesoniden varios incerta per aestus
 Mens rapit vndantem curis ac multa nouantem.
 Qualiter ex alta quum Iupiter arce coruscet, 305
 Pliadas ille mouens mixtumque sonoribus imbrem
 Horriferae niuem, canis vbi tollitur omnis
 Campus aquis, aut sanguinei magna ostia belli,
 Aut altos diris fatorum gentibus ortus;
 Sic tum diuersis hinc atque hinc molibus anceps 310
 Pectora dux crebro gemitu quatit, optat et alium
 Iam iubar et certi tandem discriminis horas.
 Tunc defixa solo coetuque intenta silenti
 Versus ad ora virum: Quod primum ingentibus ausis
 Optauistis, ait, veterumque quod horruit aetas, 315
 Adsumus en, tantumque fretis enauimus orbem.
 Nec pelagi nos mille viae, nec fama fefellit,
 Soligenam Aeeten media regnare sub Arcto.
 Ergo vbi lux altum sparget mare, tecta petenda
 Urbis, et ignoti mens experienda tyranni. 320
 Adnuet ipse, reor, neque inexorabile certe,
 Quod petimus; sin vero preces et dicta superbus
 Respuerit, iam nunc animos firmate repulsaе,
 Quaque via patriis referamus vellera terris;
 Stet procul et rebus semper pudor absit in arctis. 315
 Dixerat et, Scythicam qui se comitentur ad urbem,
 Sorte petit, numeroque nonem ducuntur ab omni.
 Inde viam, qua Circaei plaga proxima campi,
 Conrapiunt, regemque petunt iam luce reducta,
 Forte Deum variis per noctem exterrita monstis, 320

erat vt pulſas tandem Medea tenebras,
 ca toris primi iubar ad placabile Phœbi
 et hórreadas luſtrantia flumina noctes.
 ique, ſoporatos tacitis in ſedibus artus
 n premit alta quies nullaeque in virgine curae, 335
 i pauens caſis Hecates excedere lucis;
 nque pii petit ora patris, ſtetit arduus inter
 tus, et ingenti circum ſtupefacta profundo,
 tre tamen conante ſequi; mox ſtare pauentes
 erat intenta pueros nece, ſequae trementum 340
 rgerere caede manus, et lumina rumpere ſketu.
 turbata minis fluuios ripamque petebat
 afidis, aequali Scythidum comitante caterua.
 orea per verni qualis iuga duxit Hymetti,
 t Sicula ſub rupe choros, hinc grefſibus haerens 345
 lados, hinc carae Proſerpina iuncta Dianae,
 ior, ac nulla comitum certante prius quam
 lluit, et viſo pulſus decor omnis Averno;
 lis et in vittis geminae cum lumine taedae
 olchis erat, nondum miſeros exola parentes. 350
 procul extremi gelidis a fluminis vndis
 ima viros tacito vidit procedere paſſu,
 bſtitit, et moeſtio nutricem adſata timore eſt:
 aae manus haec, certo ceu me petat agminae, mater,
 luenit haud armis, haud vñquam cognita cultu? 355
 naere fugam, precor, et tutoſ circumſpice ſaltus,
 idit virginei cuſtos grandaeva pudoris
 enioche, cultus primi cui creditus aevi;
 um trepidam dictis firmans hortatur alumnam,
 on tibi ab hoſte minae, nec vis, ait, vlla propinquat, 360
 ec metus; externo iam flammea murice cerno
 egmina, iam vittas frondemque inbellis oliuae.
 raius adeſt, Graio ſic cuncta ſimillima Phrixo.

Sic ait; at Iuno, pulcrum longissima quando
 Robur cura ducis magnique edere labores, 161
 Mole noua et roseae perfudit luce iuuentae.
 Iam Talaum iamque Ampyciden astroque comantes
 Tyndaridas ipse egregio supereminet ore.
 Non secus, auctumno quam quum magis asperat ignes
 Sirius, et saeuo quum nox adcenditur auro, 171
 Luciferas crinita faces, hebet Arcas et ingens
 Iupiter; ast illum tanto non gliscere coelo
 Vellet ager, vellent calidis iam fontibus amnes.
 Regina, adtonito quamquam pauor ore silentem
 Exanimet, mirata tamen, paullumque reductis 181
 Passibus, insolito stupuit duce; nec minus inter
 Ille tot ignoti socias gregis haeret in vna
 Defixus; sentitque ducem dominamque caeruleae.
 Si Dea, si magni decus huc ades, inquit, Olympi,
 Has ego credo faces, haec virginis ora Dianae, 191
 Teque renodatam pharetris ac pace fruentem
 Ad sua Caucaeseae producunt flumina Nymphae.
 Si domus in terris atque hinc tibi gentis origo,
 Felix prole parens, olimque beator ille,
 Qui tulerit longis et te sibi iunxerit annis, 201
 Sed fer opem, regina, viris; nos hospita pubes
 Aduhimur, Graium proceres, tua tecta petentes.
 Duc, precor, ad vestri, quicumque est, ora tyranni,
 Ac tu prima doce fandi tempusque modumque.
 Nam mihi sollicito Deus ignaroque locorum 211
 Te dedit; in te animos, sed et omnia nostra repono.
 Dixit, et operiens trepidam stetit. Illa, parumper
 Virgineo cunctata metu, sic orsa vicissim:
 Quem petis Aeeten, genitor mens, ipsaque iuxta
 Moenia, si biuios possis discernere calles, 221
 Hac adeo duce ferte gradus; ingentia namque

ca alios aditus atque inpius obsidet hostis.
erat haec, patriumque viam detorquet ad amnem,
aque terrificae subplex monet inrita Nocti.

antem inceptum famula duce protenus vrgnet
e septus iter, patitur nec regia cerni 400

o virum, prior Aetae ne nuntius adsit:
aque inerat populo mediaeque incognitus vrbi,
um comes orsa loqui: Phoebi genitoris ad aras
ntum, ait; huc adytis iam se de more paternis 405
x feret; hic proceres audit populosque precantes
loquii facilis (praefens pater admonet) aequi.

Dixerat; ast illi prope monstrata capessunt
mina, non aliter, quam si radiantis adirent
a Dei verasque aeterni luminis arces. 410

de iubar per tecta micat; stat ferreus Atlas
eano, genibusque tumens infringitur vnda;
medii per terga senis rapit ipse nitentes
tus equos, curuoque diem subtexit Olympo;
one rota breuiore soror densaeque sequuntur 415
iades, et madidis rorant e crinibus ignes.

ec minus hic varia dux laetus imagine templi
l geminas fert ora fores, cunabula gentis
olchidos hic ortusque tuens; vt prima Sefostris
tulerit rex bella Getis; vt clade suorum 420

erritus hos Thebas patriumque reducat ad amnem,
nasidis hos inponat agris, Colchosque vocari
operet: Arsinogen illi tepidaeque requirunt
tia laeta Phari pinguemque sine imbribus annum,
t iam Sarmaticis permutat carbasa bracis 425

arbaria. In patriis sectatur montibus Aean
hais, amorq forens; pauidas iacit illa pharetras
irgineo turbata metu, discursibus et iam
desicit, ac volucri victam Deus adligat vnda.

Flebant populeae iuuenem Phaethonta sorores, 430
 Ater et Eridani trepidum globus ibat in anemem;
 At iuga vix Tethys sparfumque reconligit axem
 Et formidantem patrios Pyroenta dolores.
 Aurea quin etiam praefaga Mulciber arte
 Vellera venturosque olim caelarat Achivos; 435
 Texitur Argo pinus Pagaea securi;
 Iamque eadem remos, eadem Dea flectit habenas;
 Ipsa subit nudaque vocat dux agmina dextra.
 Exoritur Notus, et toto ratis vna profundo
 Cernitur; Odrylio gaudebant carmine phocae; 440
 Adparent trepidi per Phasidis ostia Colchi
 Clamantemque procul linquens regina parentem.
 Vrbs erat hic contra, gemino circumflua ponto,
 Ludus vbi et cantus taedaeque in nocte iugales
 Regalique toro laetus gener; ille priorem 445
 Deferit; vlrices spectant a culmine Dirae;
 Deficit in thalamis turbataque pellice coniux
 Pallam et gemmiferae donum exitiale coronae
 Adparat, ante omnes secum dequesta labores:
 Munere quo patrias pellex ornetur ad aras 450
 Infelix; et iam rutilus conrepta venenis
 Implicat igne domos. Haec tum miracula Colchis
 Struxerat ignipotens, nondum noscentibus, ille
 Quis labor, aligeris aut quae secet anguibus auras
 Caede madens, odere tamen, visusque reflectunt. 455
 Quin idem Minyas operum defixerat error,
 Quum se Sole satus patriis penetralibus infert.
 Filius hunc iuxta primis Absyrtus in annis,
 Dignus tuo, quemque infontem meliora manerent;
 Tum gener Albanis Stirus qui aduenerat oris; 460
 Distulerant sed bella toros; tum Phrontis et Argus
 Aeolidae fraterque Melas, quos aduena Phrixus

enuit; pariterque leni Cytiforus in hasta.
 alii, quos praecipuo Titania tellus
 et honore patres motique ad proelia reges. 465
 onet hic socios nebulamque erumpit Iafon,
 ris ora ferens; noua lux obfufa Cytacis.
 ueniunt rogitantque viros, rogitantque, quid aufi,
 idue ferant. Postquam primis inhiantia dictis
 mina subpreffumque videt iam murmur Iafon, 470
 ia miranti propius tulit orsa tyranno:
 c Hyperionide, quem per freta tanta petundum
 eolicae et prima dignum statuere carina,
 quando hic aliquam nostro fatus orbe solebat
 eflaliam, si quos Phrixus memorare Pelafgos; 475
 tibi, tot cafus, horrenda tot auia menfi,
 ornimur. Ipfe egomet proprio de fanguine Phrifi:
 inque idem Cretheus ambobus et Aeolus auctor
 im Ioue Neptunoque et cum Salmonide Nympha.
 eque nec huc enfes araeque egerè paternae, 480
 ec tua, Theffalicis quamquam inclyta nomina terris,
 onte fequor. Cui non iuffo tot adire voluptas
 onfra maris? cui Cyaneos intrare fragores?
 epra tui toto Pelias fub numine Phoebi
 axima forte tenens totque illa creantia Divos 485
 ppida, tot vigili pulcerrima flumina corau;
 le meum imperiis vrguet caput, ille labores
 at varios; fuus vt magnum rex fpargit ab Argis
 lciden, Sthenelo ipfe fatus; tamen afpera regum
 erpetimur iuga, nec melior parere reculo. 490
 lic fibi me auratae pecudis quicumque periclia
 xuias perferre iubet. Tibi gratia noftri
 it precor haec meritique locus, quod iuffa recepi,
 Teque alium, quam quem Pelias fperatque cupitque,
 promifi, et meliora tuae mihi foedera dextrae. 495

Si petere hoc saevi statuiffem sanguine belli,
 Ossa dabat Pindusque rates, quotque ante sequuti
 Inde nec audacem Bacchum, nec Persea reges.
 Sed me nuda fides sanctique potentia iusti
 Huc tulit, et medii sociatrix gratia Phrixi,
 Iamque tibi nostra geniti de stirpe nepotes,
 Nec tamen aut Phrygios reges, aut arua furentis
 Hæbryciae spernendus alii; seu fraude petiuit,
 Seu quis honore meos, sua reddita dona; Deumque
 Nos genus, atque ratem magnae sensere Minervae.
 Vix tandem longis quaesitam Colchida votis
 Contigimus, qualemque dabat te fama, videmus;
 Tu modo ne claros Minyis inuideris actus,
 Non aliena peto terrisue indebita nostris;
 Si quis et in precibus vero locus, atque ea Phrixi
 Crede dari, Phrixum ad patrios ea ferre penates.
 Munera tu contra victum mihi vecta per aequor
 Adcipe, Taenarii chlamydem de sanguine aheni
 Frenaque et adinctum gemmis fulgentibus enseni:
 Hoc patrium decus, hæc materni texta laboris,
 His Lapithes adluerat eques. Da iungere dextram,
 Da Scythicas sociare domos; sciat essera regis
 Ira mihi, quem te horrifero fortitus in axe
 Caucasus, atque tuis quantum mitescat habenis,
 Talibus orantem vultu grauis ille minaci
 Iam dudum premit, et furis ignescit opertis.
 Ceu tumes atque imo sub gurgite concipit austroa
 Vnda silens, trahit ex alto sic barbarus iras,
 Et nunc ausa viri, nunc heu! sua proclita Graiis
 Regna fremit, quin, et facili sibi mente receptum
 Iam Phrixum dolet, et Scythiae periisse timores.
 Nunc quassat caput, ac iuuenis spes ridet inanes,
 Quid vesanus agat, quod vellera poscat ab angue.

t antiquae memorem vox praescia fortis,
 simul aut Perseu illinc sibi mouerit, aut hinc 530
 alicam Fortuna ratem; num debitus ista
 agat, saeuaeque petant iam vellera Parcae.
 ea quoniam belli pugnaeque propinque
 prior, fingit placidis fera pectora dictis,
 it et haec: Cuperem haud tali vos tempore tectis 535
 enisse meis, quo me grauis adsidet hostis.
 er enim (sceptri sic omnibus vna cupido)
 dinm parat, et castris me ingentibus vrguet.
 re, age, cognatas primum defendite sedes;
 decus oblatis dimiseris aduena belli, 540
 aequae virum trahit ipse chalybs; tum vellera victor,
 n meritis, nec sola dabo. Contra inscius astus,
 po nec hic nostris deerat labor arduus acis,
 ipit Aesonides, et ceur nihil aequore passis
 litus iste dies? veniant super haec quoque fato 545
 la meo? Non hunc parua mihi caede dolorem,
 asque dedit, luet ille moras. Tum Castora mittit,
 si ferat Aeaei fociis responsa tyranni.
 ribus ast illos curis mora saena trahebat;
 simul vt medio viderunt Castora campo, 550
 ebrior incussit mentem pauor: O Iouis alma
 ogenes, fare, an patriam spes vlla videndi,
 re, omnes. Ille in mediis sic orsus Achiuis:
 ce ferus Aetes, vt fama, nec aurea nobis
 nga negat; bello interea sed pressus iniquo 555
 xilium petit; armatos dux protenus omnes
 celerare iubet, longo nam tuta recessu
 appis et obposita fluuius defenditur vrbe.
 Haud mora, profiliunt, quos nec Rhipaea inuentus,
 uos nec Iber, aut tota suis Aurora phatetris 560
 ustineat, stetit explicito prius agmine pubes,

Expertique simul, si tela artusque sequantur.
 Nec quisquam freta, nec patrias iam respicit vrbes,
 Sed magis ad praefens itur decus. Incita cristas
 Aura quatit, variis floret via discolor armis,
 Qualis ab Oceano nitidum chorus aethera vestit;
 Qualibus adfurgens nox aurea cingitur astris.
 Illos Sole fatuus tacita moestissimus ira
 Miratur temere adsumtos, nec talia mallet
 Robora, quam medios hostem subiisse penates.
 Interea laeto patitur conuinia vultu,
 Et iuxta Aefoniden magno cratere laceffit,
 Nunc sibi monstrantem natos Iovis oraque iuxta
 Aeacidum, nunc ingentes Calydonis alumnos;
 Audit et Alciden infando errore relictum
 Desletosque duces terraeque marisque labores.
 Ipse autem tantis concita furoribus arma
 Expetit Aefonides et amicos ordine reges:
 Quis procul ille virum nobis, quem balteus asper
 Subligat, et stricto stat proximus armiger arcu,
 Ceu pugnam paret et positas confundere meas?
 Contra flammigeri proles Perseia Solis:
 Quem rogitas, Carmeius, ait; mos comminus arma
 Semper habere viro, semper meminisse pharetrae.
 Quid Latagum, quid si amnigenam mirere Choaspem?
 Bellatoris equi potantem cerne cruores;
 Nec tamen inmissis hic segnior ibit habenis.
 Illum, ait Aefonides, pariter refer, horrida signis
 Cui chlamys, et multa spirat coma flexilis aura.
 Respicit Aeetes, atque hunc quoque nomine reddit:
 Dives Aron; croceos sic illius omnis odores
 Iactat eques, vinctis sic est coma culta maniplis;
 Sed nec sperne virum, et comitis diffide capillis.
 Campeus hic spoliis in tigridis, ille profundo

mbens Odrussa mero; viden' alta comantem 595
 ora et ingenti turbantem pocula barba?
 et laxarten dictis stupet hospes acerbis
 odicum linguaque granem, cui nulla minanti
 superum, non praesentis reuerentia belli.
 tra autem Aeetes: Non frustra magna superbo 600
 ta volant, sit, et vocem paria arma sequuntur;
 : requies, quin Marte diem noctemque fatiget;
 ue vbi Rhipaea stupuerunt flumina bruma,
 i pauidi cum prole Getae, iam peruigil illum
 dus et obpositis exspectat. Hiberia claustris. 605
 s autem quae quemque manus, quae signa sequantur,
 memorem, prius humentem lux soluerit umbram.
 is acies atque illa ducum cras regna vidēbis
 siona, saxiferae surgat quibus imber habenae;
 ae iaculo gens apta leui, quae picta pharetris 610
 erit. Ingentes animo iam prospice campos,
 ue hanc alipedi pulsantem corpora curru
 ayalen, quibus exsultet Mavortia turmis,
 quantum elata valeat peltata securi,
 ra mihi et veras inter non vltima natas. 615
 tur, et occidat libat cratera parenti.
 isque suis cum vota Deis et pocula fundit,
 nt aciem, dent belligeros superare labores.
 Ecce autem Geticis veniens Gradivus ab antris
 gentemque trahens Arctoa per aequora nubem 620
 spicit Aeaea Minyas stupefactus in vrbe
 ibitumque senem promissaque vellera puppi
 essalicae. Citus ad summi stellantia patris
 cta ruit, questuque Iovem testatur acerbo:
 ae studiis, rex magne, quies? iam mutua Diui 625
 itia in solos hominum molimur honores,
 que ea cuncta iuuant, rabidam qui Pallada coelo

Non abigis, neque femineis ius ubiicis ansis.
 Non querar, exstructa quod vexerit ipsa carina
 Vellera sacra meis sperantem auertere lucis, 630
 Quodque palam tutata viros; sic cetera pergat,
 Si valet, insidiis quae nunc fallacibus ambit,
 Nostra ut Phrixeo spolientur templa metallo.
 Non opus auxilio Colchis, nec foedere vestro,
 Et Persen simul et Minyas deposcimus-hoſtes. 635
 Quin age, quid tantae coeunt in proelia gentes?
 Quid tuus Aefonides? imus nos, protenus imus
 In nemus auriferum, et sumtis decernimus armis?
 Vel tu sola polo tacitis inopina tenebris
 Labere; quantum ibi Deus, experiere, nec illas 640
 Adfiteris inpune trabes. An Martia templa
 Intemeranda minus; tacitus mihi lucus, et agger
 Quod rudis, et sola colimur si gentibus umbra?
 Est amor et rerum cunctis tutela suarum;
 Et tibi, magne pater, terris donaria certant; 645
 Est honor his etiam laus. Ante ego clara Mycenes
 Culmina, virgineas praeder si Cecropis arces,
 Iam coniux, iam te gemitu lacrymisque tenebit
 Nata querens; metuant ergo, nec talia poscant.
 Non tulit haec animis, quin longa silentia Pallas 650
 Rumperet, inridens strepitumque minasque Gradivi:
 Non tibi Bistonidae, quibus haec fera murmura iactes,
 Non Lapithae, sed Pallas, ait; neque ego aegide digna,
 Nec vocer ulterius proles Iovis, excidat iste
 Ni tibi corde tumor; lituos mox armaque faxo 655
 Oderis, et primis adimam tua nomina bellis.
 Quin simili matrem demens gravitate sequutus,
 Digna quidem monstrum superis quae tale creavit.
 Quod tamen adgressae scelus, aut quo crimine fontes,
 Si iuvenem, qui iussa sui tam dira tyranni 660
 Inpavidus maria et nondum qui nota subibat,
 Iuimus, et magnis aliquam spem mouimus ausis?

nullas praeferre preces, nec foedera regis
 sequi, caeca sed cuncta inpellere pugna
 uimus? Sic Thraces agunt, sic turbidus iste, 669
 ua petit. Cuperem haec etiam nunc bella remitti,
 socias armare manus; da vellera, rector,
 medio nos cerne mari, Quod sin ea Mavors
 negat, et solus nostris fudoribus obstat,
 nus indecores frustraue tot aequora vectae, 670
 saque, quae nequeam, sim femina? Coeperat ardens
 iterum alternis Mavors insurgere dictis.
 ipit hinc contra pater, et sic voce coerces:
 id vesane fremis? quum vos iam poenitet acti
 catumque fatis, tunc ad mea iura venitis. 675
 dibet ista modo, quacumque inpellite pugna,
 ae coepistis, habent quoniam sua fata furores.
 tamen hoc, coniux, et te, mea nata, monebo:
 Perlen pepulisse fatis, nec vana retentet
 s Minyas, finemue velint inponere bello. 680
 m etenim talis rerum manet (adcipite) ordo:
 ta retró nunc castra dabit, bellumque remittet,
 rrius aduentu ducis et virtute Pelasgi;
 x ubi Thessalicis referent hos flamina terris,
 nc aderit, victorque domos et scepra tenebit, 685
 nec et Aeeten inopis post longa senectae
 ilia (heu magnis quantum licet in pia fatis!)
 ta iuuet, Graiusque nepos in regna reponat.
 : labor amborumque haec sunt discrimina fratrum.
 lite, et aduersis, vt quis volet, inruat armis. 690
 dixerat, instaurat mentas, pacemque reducit,
 iam fideream noctem demittit Olympo.
 nc adfuetus adest Phlegraeas reddere pugnas
 sarum chorus. et citharae pulsator Apollo;
 tque grauem Phrygius circum cratera minister. 695
 gitur in somnos, seque ad sua limina flectunt.

C. VALERII FLACCI
SETINI BALBI
ARGONAVTICON
LIBER VI.

ARGUMENTVM.

v. 1 - 13. Reliqui Dii Deaque placido sese dederant somno; sed Mars nihil ab ira remittens de bello cogitat, dique, utri parti eisdem dat, dubius, tandem Persae Scythisque contra Aeteten et Argonaves opitulari constituit. Curram igitur illico hac ipsa nocte conscendit, et castra Scytharum venit, et ad arma omnes eo in primis concitat, quo Iasoni, ut in belli societatem veniret, fraudulentè rex Aetetes persuaserit. 14 - 32. Quod Aetetae consilium ut inritum faciat Perses, aut Iasonem, qui, quantopere ipse de tradendo vellere laboraverit, (vide 5, 252 - 278.) eoque iram regis in se concitauerit, monent, et in suas partes traherent. Mandata peragere legati nequeant, nam ipsum orientem solem agmina Mars committit utrimque. 33 - 170. Poeta prius, quam proelium ipsum describit, gentes ducesque enumerat insigniores, et primo quidem Scythicos. I. 42 - 47. Anausis, rex Aenorum et Heniochorum, inferens eo, quod Medea ipsi olim facta fuerat. II. 48 - 59. Colaxes, dux Bisaltarum, filius Iovis ex Nymphe Scythica. III. 60 - 64. Anchus, dux Cimmericorum, crines triplici nodo circumstrictos in vertice gerens. IV. 65 - 68. Dathis, a rege suo Darape dimissus, sub signis habet Gangaridas adcolasque fluvii Geryos locoque Bices. V - VII. 69. Anxur, Rhodalus, Sydon. VIII. 70 - 73. Phrixus ab Aefina fluvio ducit agmen, quod esruum habet pro signo militari. IX. 74 - 78. Syenes, dux gentis Hylaeae, quae sylvas caeteris amoenissimas. X. 79. Cyris, dux Hyrcanorum. XI. 80 - 83. Coraetae, in plautis viventes. XII - XIV. 84. 85. Tyrae fluvii adcolas et quos miserat Ambenus mons et urbs Ophiusa. XV. 86. 87. Sindae feruili conditionis. XVI. 88 - 94. Phalces cum Cdrallis. XVII. 95. 96. dones. XVIII. 96 - 98. Baternae, duce Teutagond. XIX - XXII. 101. 102.

las fluviorum Noae, Alazonis, Tarae et Euarchi. XXIII. 103. 104. smenes, potens prae ceteris rex. XXIV. 105. Dracaei. XXV. - 113. Caspiadae, qui canes ad proelia comites habent. XXVI. - 119. Vares, vates, secum habet Hyrcanos, Indos, Thebarum (gypti) et Panchaeae (Arabiae) incolae. XXVII. 120 - 122. Iberi duces habent: Otacin, Latrin, Neurum. XXVIII. 123 - 128. Ias, duce Gesandro, (v. 280.) qui, ne senectutis incommoda sentiant, te se filiis tradunt interficiendos. XXIX - XXXI. 129 - 131. Mice, capillis odoratis, Cissaei, Arimaspi, quorum regio metallifera. XII. 132. 133. Achatos, laqueis aduersus hostes uti soliti. XXXIII. - 142. Thyrsagetae, colonia a Baccho olim deducta. XXXIV - XVII. 143 - 149. Eumedae, Exomatae, equitandi venandique peritani, Torini mellifici, Satarchae re pecuaria diuites. XXXVIII. 151. ores. XXXIX. 152 - 159. Choatrae, veneficiis famosi cum duce ste. XL. 160. Ballonoti. XLI. 162. Moesi defultores. XLII. 162. matae, longis armati hastis. 163 - 170. S.ythicarum istarum genu inmensum multitudinem et tumultum bellicum comparationibus uot inlustrat poeta.

171 - 177. Iam ex altera, Colchorum, parte enumerantur A) Abus, filius regis, B) Stirus destinatus Medaeae coniux, C) Iason adesti Pallas, ita tamen, ut nondum pugnae se ea immisceat. 178. Mars contra eo acrius instat ad committendas, inuicem acies, varque dehinc singulares hominum obscuriorum pugnas narrantur, omnius cruenta campi, in quo pugnatur, facies pingitur. 203 - 218. D) Iot Argonauta, equorum amantissimus, quum Hyrcanos fratres, Geet Medorem, sandidis equis vectos conspexisset, Gelan sagitta deius equumque, adridente Ioue patre, sibi vindicat, Medorem autem, ris mortem ulturum E) Phalerus Argonauta conficit. 219 - 239. Alitastore caesi memorantur, inter quos XLIII. Tages et Sarmataplures. 240 - 264. Nec tamen Calchis incruenta est pugna, quo, ignobiliorum tamen, mortes narrantur. 265 - 278. Medaeae proci, usis et Stirus alter alterum et sarcasmi petunt et armis ille vulu adcepto cadit, hic faucibus effugit. 279 - 385. Graeuus in primitersarium experiuntur Colchit XLIV. Gesandrum, Iazygam regem, obiurgatis ob ignauiam suis, manibusque patris Vorapti inuocatis, num in F) Aquiten, fluvii Phasidis sacerdotem, incidit, qui filium Cyrum e proelio reuocaturus in campum venerat. Hoc peremissio iam sibi factum H) Ganthum, Argonautam, hastis confodit. Advo-

lant I - N) Argonautae Idas, Meleager, Menoetius, Pollux, Tides, et grauissimum oritur certamen de Canthi cadauere, quod Tides tandem contingit eripere, et in O) Euryales, Amazonum regina, locare. Euryale ipsa sociam se dat Argonautis, securi letale infigit Gesandro, qui tandem moribundus conruit. 386 - 426. Annus falcatis curribus magnam intentat Colchis cladem, ad quam tandem ipsa Pallas Medusae caput admoet, quo factum, ut equi sternati retro uerterentur, currusque implicati ipsos dominos concideret ipsumque Ariasmenem. 427 - 454. Iam vero Luno his omnibus laesa suo aditum ad aurum uellus non pandi, immo uero cum flammis uenturis Cadmeaque segoto decertandum fore praeuident, Medeam, uenae quippe artis peritissimam, unam esse, cuius ope Iasonem a periculis liberare possit, existimat, praesertim, si artibus magicis amor Iasonis adcedat. 455 - 477. Adit ergo Venere, quae et cingulum dat, et obsequiosos omnes Amores suos. 478 - 506. Quibus subsidiis instructa Medea, adsumta Chalciopes sororis et facie et uoce, persuadet, ut moenia secum ascendat, ad sortia Argonautarum facta spectanda. 507 - 572. Inter mutuas caedes eminent fortitudine Absyrtus et P) Ares, et Q) Argus, filius Phrixii, R) Calais, Argonauta, S. T) Eurytus et Nestor, itidem Argonautae. 575 - 601. Prae aliis tamen omnibus Iasonem oculis profequitur Medea, magis adhuc a Iunone incitata. 602 - 620. Eadem Iuno ipsum Iasonem nouis uiribus instruit, ut Medae seque rebus praecclare gerendis probet. 621 - 656. Praeter alios minorum gentium duces, quos omnes fundit, contra eum insurgit Colaxes, ipse Iouis filius, qui pluribus Colchis, in his U) Tydro, destinato suam Phasidis sacerdote, confectis, inpetum tandem facit in Iasonem iam praegrandi, quod tamen Iuno ad alium auertit. Adolat Iason, et iactatorem lancea confodit. 657 - 680. His omnibus Medea abrepta, et, quid agat, nescia, similitate sororis monile (celestium Venere) contrectat, eoque ad amorem magis incenditur, sororique de peregrino loco forti sollicitudinem fatetur suam, quo facto Iuno eam relinquit. 681 - 724. Medea pergit de muro spectare proelium, cui quum se immisisset X) Myraetes, Parthorum regis ad Aetem legatus, a Syene sternitur, quod tamen Medeam, in solo Iasone defixam, non magis mouet, quam res ab Argonautis Y) Talao et Z) Acaasio egregie gestae. 725 - 751. Tandem insurgit contra Iasonem Perses, a Iunone tamen, destinatus quippe Aetae subcessor, nebula inuolutus ad extremam aciem abripitur. 752 - 760. Nox tandem proelio finem facit, et duces in urbem reseruntur, quo et animo et oculis profequitur Iasonem Medea.

et vigil isdem ardet Furiis Gradivus, et acri
 de tumet, nec quas acies, quae castra sequatur,
 enit; ire placet tandem praelensque tueri,
 rnerere si Minyas magnoque rependere luctu
 gis pacta queat, Graiamque absumere pubem. 5
 ulit hinc currus, monstrum inreuocabile belli
 incutiens, Scythiæque super tentoria sistit.
 otenus e castris fugit sopor, excita tela,
 rbatu coiere duces; hos insuper ingens
 ma mouet, rate quæ sacra vulgabat Achivos 10
 uenisse, sui repetentes vellera Phixi,
 os malus hospitio iunctaque ad foedera dextra
 ferit Aetes, atque in sua traxerit arma.
 Ergo, consiliis dum nox vacat alta mouendis,
 gatos placet ire duces mandataque Perfes 15
 ocet adfari Minyas, fraudemque tyranni
 moneant; quinam hinc animos auerterit error;
 primum Haemoniis hortatum ea vellera terris
 eddere, et exnuias pecudis dimittere sacrae;
 inc odinum et tanti venisse exordia belli. 20
 uin potius dextramque suam suaque arma sequantur,
 t remeent; neque enim Aetae promissa fidemque
 se loco, abstineant alienae a sanguine pugnae.
 m illos ideo tanti venisse labores
 r maris; ignotis quid opus concurrere, nec quos 25
 leris? Haec medio Perfes dum tempore mandat,
 reus effulsi campis rubor, armaque et acres
 onte sua strepuere tubae. Mars faeuus ab altis,
 stis io, conclamat, equis, agite, ite, propinquat;
 simul hinc Colchos, hinc fundit in aequora Perfen; 30
 inc et quisque suis committit proelia telis,
 xque Dei pariter pugnas audita per omnes.
 Hinc, age, Rhipaeo quos videris orbe furores,

Musa, mone, quanto Scythiam molimine Perse
 Concierit, quis fretus equis per bella virisque. 39
 Verum ego nec numero memorem, nec nomine cuncta
 Mille vel ora mouens; neque enim plaga gentibus vlt
 Ditior, aeterno quamquam Maeotia pubes
 Marte cadat; pingui numquam tamen vberere desit,
 Quod geminas Arctos magnumque quod inpleat anguem. A
 Ergo duces solasque, Deae, mihi promite gentes.
 Miserat ardentem, mox ipse sequutus, Alanos
 Heniochosque truces iam pridem infensus Anaustis,
 Pacta quod Albano coniux Medea tyranno;
 Nescius, heu, quanti thalamos adscendere monstri 41
 Arserit, atque vrbes maneat qui terror Achaeas,
 Gratius ipse Deis orbaque beator aula,
 Proxima Bisaltae regio duetorque Colaxes,
 Sanguis et ipse Deum, Scythicis quem Iupiter oris
 Progenuit, viridem Myracen Tibisenaque iuxta 50
 Ostia, semifero (dignum si credere) captus
 Corpore, nec Nymphae geminos exhorruit angues,
 Cuncta phalanx infigne Iovis caelataque gessat.
 Tegmina dispersos trifidis ardoribus ignes;
 Nec primus radios, miles Romane, corulci 57
 Fulminis et rutilas scutis diffunderis alas,
 Insuper auratos conlegerat ipse dracones,
 Matris Horae specimen, linguisque aduersus vtrimque
 Congruit, et tereti serpens dat vulnera gemmae,
 Tertius vnanimis veniens cum millibus Auchus
 Cimmerias ostentat opes, cui candidus olim
 Crinis inest, natale decus; dat longior aetas
 Iam spatium, triplici percurrens tempora nodo;
 Demittit sacro geminas a vertice vittas,
 Dathin Achaemeniae grauior de vulnere pugnae
 Misit in arma Daraps, acies quem Martia circum

garidum, potaque Gerys quos efferat vnda,
 que lacum cinxere Bizen. Non defuit Anxur,
 Rhodalo cum fratre Sydon; Aefinaque laeuo
 ine fatidicae Phrixus mouet agmina ceruae; 70
 comes, laetis fulgens et cornibus aureis,
 e aciem celsi vehitur gestamine conti,
 esta nec in saeuae lucos reditura Dianae.
 nit et Hylaea subplex cum gente Syenen
 ia germani praetentans vulnera Perfes. 75
 asior haud vsquam, nec celsior extulit vllas
 ua trabes; fessaeque prius rediere sagittae,
 oris ad summum quam peruenere cacumen.
 in et ab Hyrcanis Titanus expulit antris
 ris in arma viros, plaustrisque ad proelia cunctas 80
 raetae traxere manus; ibi futilis illis
 domus et crudo residens sub vellere coniax
 puer e primo torquens temone cateias.
 iquitur abruptus pelago Tyra, linquitur et mons
 abenus et gelidis pollens Ophiusa venenis. 85
 genresque ruunt Sindi, glomerantque, paterno
 imine nunc etiam metuentes verbera, turmas,
 s super aeratam Phalces agit aequore nubem
 m fremitu, densique lenant vexilla Coralli,
 rbaricae quis signa rotae ferrataque dorso. 90
 rma suum truncaequae Iovis simulacra columnae;
 elia nec rauco curant incendere cornu,
 ligenas sed rite duces et prisca suorum
 eta canunt veterumque viris hortamina laudes.
 vbi Sidonicas inter pedes aequat habenas, 95
 nc iuratos secum trahit Aea Baternas,
 ios, duce Teutagono, crudi mora corticis armat
 quaque nec ferro breuior nec rumpia ligno.
 ec procul albentes gemina ferit aclyde parmas,

Hiberni qui terga Noae gelidumque securi 100
 Eruit, et tota non audit Alazona ripa;
 Quosque Taras niueumque ferax Euarchus olorum.
 Te quoque venturis, ingens Ariasmene, faeculis
 Tradiderim, molem belli lateque ferentem
 Undique falcatos deferta per aequora currus. 105
 Insequitur Drancaea phalanx claustrisque profusi
 Caspiadae, quis turba canum non segnus acres
 Exiit ad lituos pugnasque capeffit heriles;
 Inde etiam par mortis honos, tumultisque recepti
 Inter anos positusque virum: nam pectora ferro 110
 Terribilesque innexa iubas ruit agmine nigro
 Latratuque cohors, quanto sonat horrida Ditis
 Ianua, vel superas Hecates comitatus ad auras.
 Ducit ab Hyrcanis vates sacer agmina lucis
 Varus; eum Scythiae iam tertia viderat aetas 115
 Magnanimos Minyas Argoaque vela canentem.
 Illius et dites monitis spondentibus Indi
 Et centumgeminae Lagea noualia Thebes
 Totaque Rhipaeo Panchaia rapta triumpho.
 Discolor hastatas effudit Hiberia turmas, 120
 Quas Otaces, quas Latris agunt et raptor amorum
 Neurus, et expertes canentis lazyges aeni.
 Namque, vbi iam viresque aliae, notosque refutat
 Arcus, et inceptus iam lancea temnit heriles,
 Magnanimis mos ductus auis, haud segnus mortis 125
 Iura pati, dextra sed carae obcumbere prolie,
 Ense dato; rumpuntque moras natusque parensque,
 Ambo animis, ambo miseri tam fortibus actis.
 Hic et odorato spirantes crine Micelae
 Cellaesaeque manus, et qui tua iugera nondum 130
 Eruis, ignotis insons, Arimaspe, metallis.
 Doctus et Auchates patulo vaga vincula gyro

Spargere, et extremas laqueis adducere turmas.
 Non ego sanguineis gestantem tympana bellis
 Thyrfageten cinctumque vagis post terga filebo 135
 Pellibus et nexas viridantem floribus hastas.
 Fama, ducem, Iovis et Cadmi de sanguine, Bacchum
 Hac quoque turiferos, felicia regna, Sabaeos,
 Hac Arabas fudisse manu; mox rumperet Hebri
 Quum vada, Thyrfagetas gelida liquisse sub Arcto. 140
 Illis omnis adhuc veterum tenor et facer aeris
 Pulsus et Eoae memoratrix tibia pugnae.
 Iungit opes Eumeda suas, sua signa sequenti
 Exomatae Torinique et flavi crine Satarchae;
 Mellis honos Torinis; ditant sua mulctra Satarchen; 145
 Exomatas venatus alit, nec clarior vllis
 Arctos equis; abeunt Hypanin fragilemque per vndam,
 Tigridis aut saevae profugi cum prole laeanae,
 Moestaque suspectae mater stupet aggere ripae.
 Impulit et dubios Phrixiei velleris ardor 150
 Centoras et diros magico terrore Choatras.
 Omnibus in superos saevus honor, omnibus artes
 Monstrificae: nunc vere nouo compescere frondes,
 Nunc subitam trepidis Maeotin soluere claustris.
 Maximus hos inter Stygia venit arte Coastes; 155
 Sollicitat nec Martis amor, sed fama Cytaeae
 Virginis et paribus spirans Medea venenis.
 Gaudet Averno palus, gaudet iam nocte quieta
 Portitor et tuto veniens Latonia coelo.
 Ibant et geminis aequantes cornibus alas 160
 Ballonoti comitumque celer mutator equorum
 Moesus et ingentis frenator Sarmata conti.
 Nec tot ab extremo fluctus agit aequore, nec sic
 Fratibus aduersa Boreas respondet ab vnda,
 Aut is apud fluuios volucrum sonus, aethera quantus 165

Tunc lituum concentus adit lymphataque miscet
 Millia, quot foliis, quot floribus incipit annus.
 Ipse rotis gemit intus ager, tremebundaque pulsu
 Nutat humus; quatit ut saevo quum fulmine Phlegra
 Iupiter, atque imis Typhona reuerberat aruis.

Prima tenent illinc patris Absyrtus in armis
 Et gener ingentesque inter sua millia reges.
 At circa Aesoniden Danaum inanus ipsaque Pallas
 Aegide terrifica, quam nec Dea lassat habendo,
 Nec pater horrentem colubris vultuque tremendam
 Gorgoneo; nec femineces ostendere crines
 Tempus adhuc, primasque sinit concurrere pugnas,
 Impulit hos contra Mavors pater et mala leti
 Gaudia Tisiphoneque caput per nubila tollens
 Ad sonitum litui mediaque altissima pugna,
 Necdum clara, quibus sese Fuga mentibus addat.
 Illi ubi confertis iunxere frementia telis
 Agmina, virque virum galeis adflavit adactis:
 Continuo hinc obitus perfractaque caedibus arma
 Corporaque, alternus cruor alternaeque ruinae;
 Voluit ager galeas, et thorax egerit imbres
 Sanguineos; hinc barbarici glomerantur onatus,
 Hinc gemitus mixtaeque virum cum puluere vitae,
 Caspius Aeaem conrepto crine Monesem
 Abstulit; hunc pariter Colchi Graiique sequuntur
 Missilibus; rapit ille necem praedamque relinquit,
 Nec fociis iam cura viri. Dyfanta Carefus
 Strymonaque obscura spargentem vulnera funda
 Deicit; Albani cadit ipse Cremedonis hasta,
 Iamque latet, curruaque super turmaeque feruntur,
 Processere Melas et Hidasmenus; incipit hasta
 Ante Melas, lenis est abies elusit utrumque,
 Ensis inde ruunt; prior occupat aere citato

idis ima Melas; infracta est vulnere ceruix,
 ta perit virtus: nescit cui debeat Oebrens, 200
 cui fata Tyres. Dum sibila respicit Iron
 pidis Argivae, Pyliam latere adcipit hastam,
 nderat Hyrcanos paribus discurrere, fratres
 tor equis, pater armento quos diues ab omni
 rrierat, fatisque viam monstrarat iniquis. 205
 rn magis atque magis peditem candore notato
 ndariden incendit amor, simul obuius hastam
 ctus in aduersum Gelae iacit alipedemque;
 nstitit excusso victor duce; risit ab alta
 be pater, prensisque equitem cognouit habenis, 210
 pariter luctuque furens visuque Medores
 ndariden petit, et superos sic voce precatur:
 unc, age, vel caelo comitem me reddite fratri,
 imus et hic nostra sonipes cadat inpius hasta,
 edita qui misero non rettulit arma parenti, 215
 eque venit contra captiuoque terga ministrat,
 iixerat, Actaei sed eum prior hasta Phaleri
 eiicit; ad locias sonipes citus effugit alas.
 nis tibi fatales vnumquam metuisset Amyclas
 ebaliamque manum, tot, Rhyndace, montibus inter 220
 iuiso, totidemque fretis? cadit inpiger vna
 guine transfosso clari Taulantis alumnus
 emidea genetrice Tages, cui plurima syluis
 eruigilat materna soror, cultusque laborat,
 enuia non illum candentis carbasa lini, 225
 on auro depicta ohlamys, non flana galeri
 aefaries pictoque iuuant subtemine braciae,
 amque nouus mediae stupefacta per agmina pugnae
 adit eques, densa, spargens hastilia dextra,
 ulmineumque viris proturbans ingerit ensem 230
 luc alternus et hac, quum saeuior, ecce, iuuentus

Sarmaticae coeiere manus fremitusque virorum
 Semiferi; riget his molli torica catena;
 Id quoque tegmen equis; at equi porrecta per armos
 Et caput ingentem campis hostilibus umbram 24
 Fert abies obnixa genu, vaditque virum vi,
 Vadit equum, docilis relegi docilisque relinqui,
 Atque iterum medios non altior ire per hostes.
 Orbibus hos rapidis mollique per aequora Castor
 Anfractu lenioris equi deludit anhelos 24
 Inmemoresque mori; sed non isdem artibus aequae
 Concurrunt utroque ruunt in funera Colchi.
 Campesius inpacta latus inter et ilia quercu
 Tollitur, ac mediam moriens descendit in hastam.
 Oebasus, infestum submisso poplite Phalcan 24
 Euasisse ratus, laeuum per luminis orbem
 Transigitur; tenerae liquuntur vulnere malae.
 Contra autem, geminis fidens thoracibus, ictum
 Sustulit et gladio Sibotes ferit vltima teli,
 Nequidquam: iam cuspis inest, nec fragmina curat 25
 Ambenus, et trunco medium subit Otrea ligno.
 Seminecem Taxes Hypanin vehit, atque remissum
 Pone trahit fugiens, et cursibus exsunt hastam;
 Dumque reconlectam rursus locat, inruit vltro
 Turbatumque Lacon et adhuc inuadit inermem. 25
 Impulit aduerso praiceps equus Onchea conto,
 Nequidquam totis reuocantem viribus armos.
 In latus adcedit sonipes, adcedit et ipse
 Frigidus; arma cadunt, rorat procul vltima cuspis.
 Qualem populcae fidentem nexibus umbrae 26
 Si quis auem summi deducat ab aere rami,
 Ante manu tacita cui plurima creuit harundo;
 Illa dolis viscoque super conrepta sequaci
 Implorat ramos, atque inrita concitat alas.

r tē alia infestis (nam fors ita iunxit) in armis 265
 s adest, laetusque virum cognoscit Anausin,
 rior: En cuius thalamis Aetia virgo
 a manet, nostrosque feret qui victor amores.
 , ait, inuitoque gener mutabere patri.
 x simul aduersas conlatis cursibus hastas 270
 iiciunt; fugit adductis Albanus habenis
 cius, atque datum leto non sperat Anausin,
 videt; ille autem telo moribundus adacto,
 foceros pactaeque sinus en coniugis, inquit,
 e, fugis, vulnus referens, quod carmine nullo 275
 lineat nullisque levet Medea venenis.
 erat, extremus quam lumina conripit error,
 que repressa gelu percussa que vertice tellus.
 Hinc animos acies auget magnoque doloris
 rhine Gefandrum Mavors rapit; ille morantes 280
 repat, et stricto sic vrguet Iazygas ense:
 mpe omnes cecidere senes, nempe omnis ademptus
 te pater; quae vos subito tam foeda senectus
 nripuit fregitque animos atque abstulit iras?
 t mecum mediam, iuvenes, agite, ite per urbem 285
 policamque manum, aut caris obeumbite natis.
 uit, et patrias coeptis ferus aduocat umbras:
 icte mihi Vorapte pater, tua pectora nato
 ogere nunc animumque parem, si fata peroso
 rda tibi turpesque moras non segnius ipsi 290
 uimus, paruique viam didicere nepotes.
 ec ait, auditurque Erebo; tunc conripit ensem
 rbidus, et Furiis ardens quatit arma paternis.
 ligenis sacratus aquis magnique sacerdos
 asidis Arctoio Aquites errabat in armis, 295
 upuleps cui frondis honor inspectaque glauco
 mpora nectuntur ramo) te, Cyrne, parentis

Inmemorem duræ cupiens abducere pugnae;
 Iamque omnes impune globos diuersaque lustrans
 Agmina, quem quaerit, nusquam videt, atque iterum inlit 100
 Vociferans, iterum belli diuersa peragrat;
 Lancea caeruleas circum strepit incita vittas.
 Ohprimit admissis ferus hunc Gefander habenis.
 Ille manum trepidans atque inrita sacra tetendit:
 Teque per hanc, inquit, genitor tibi si manet, oro 101
 Canitiem, comepesce minas, et sicubi nato
 Parce meo. Dixit; contra sic victor adacto
 Ense refert; Genitor, turpi durare senecta
 Quem mihi reris adhuc, ipse hac obcumbere dextra
 Maluit, atque vitro segnes abrumperè metas. 102
 Et tibi si pietas nati, si dextra fuisset,
 Haud medii precibus tereres nunc tempora belli,
 Praeda future canum. Iuueni fors pulcrior omni;
 Et certare manu decet, et caruisse sepulcro.
 Dixerat; ille Deos moriens coelumque precatur, 103
 Dextera ne misero talis foret obuia nato.
 Te quoque, Canthe, tui non inscia funeris Argo
 Flenit, ab inuita rapientem tela carina.
 Iam Scythicos miserande sinus, iam Phasidis amnem
 Contigeras, nec longa dies, vt capta videres 104
 Vellera et Euboicis patrios de montibus ignes.
 Illum, vbi congressu subiit Gefander iniquo,
 Territat his: Tu, qui faciles hominumque putasti
 Has, Argive, domos, alium hic miser adspicis annum
 Altricemque niuem festinaque taedia vitæ. 105
 Non nos aut leuibus componere brachia remis
 Nouimus, aut ventos opus expectare ferentes;
 Imus equis, qua vel medio riget aequore pontus,
 Vel tumida fremit Hister aqua; nec moenia nobis
 Vestra placent; feror Arctois nunc liber in aruis 106

ncta tenens mēcum; omnis amor iacturaque plaustris
 a, nec hac longum victor potiere rapina;
 epulae quodcumque pecus, quaecumque ferarum.
 te Asiae, mitte Argolicis mandata colonis,
 trepident; numquam has hyemes, haec saxa relinquam, 333
 rtis agros, vbi iam saeuo durauimus amne
 ogeniem natosque rudes. Vbi copia leui
 nta viris? Sic in patriis bellare pruinis
 aedarique iuuat, talemque hanc adcipe dextram.
 xit, et Edonis nutritum missile ventis 340
 oncit; it medium per pectus et horrida nexu
 tifer aera chalybs. Trepidus super aduolat Idas
 : simul Oeuides pariterque Menoetius, et qui
 ebrycio propius remeavit ab hospite victor.
 : vero ingentem Telamon procul extulit orbem, 345
 ranimem te, Canthe, tegens. Ceu septus in arcto
 ut catulos post terga leo, sic comminus hastam
 acides gressumque tenet, contraque ruentem
 ptenō validam circumfert teginine molem.
 ec minus hinc virguet Scythiae manus armaque Canthi 350
 nisque sibi et Graio poenam de corpore poscens.
 dnuus inde labos, medioque in corpore pugna
 nferitur. Magno veluti quum turbine sese
 us Aeoliae frangunt in limine venti,
 rem pelagi rabies, quem nubila, quemque sequatur 355
 e dies; obnixa virum sic comminus haeret
 gna, nec adrepto velli de corpore possunt.
 bouis exunias multo qui frangere oliuo
 t famulis, tendunt illi tractuque vicissim
 urea terga domant, pingui fluit vngvine tellus; 360
 llis vtrimque labos, raptataque limite in arcto
 embra viri miseranda meant. Hi tendere contra,
 contra, alternaeque virum non cedere dextrae.

Hinc medium Telamon Canthum rapit; hinc tenet *ulnas*
 Colla viri et molles galeae Gefander habenas, 365
 Infonnit quae labfa solo dextramque fefellit.
 Ille iterum in clypei septemplicis improbus orbem
 Arietat, et Canthum fequitur Canthumque refofcit,
 Quem manus a tergo focium rapit, atque receptum
 Virginis Enryales curru locat. Adnolat ipfa 370
 Ac fimul Haemonidae, Gefandrumque omuis in vnum
 It manus. Ille nouas acies et virginis arma
 Vt videt: Has etiam contra bellabimus? inquit;
 Heu pudor! inde Lycen ferit ad confine papillae,
 Inde Thoen, qua pelta vacat; iamque ibat in Harpen, 375
 Vixdum prima leui ducentem cornua neruo,
 Inlabentis equi tendentem frena et Henippen;
 Quum regina, grauem nodis auroque securim
 Congeminans, partem capitis galeaeque ferinae
 Difipat. Hic pariter telorum inmanis in vnum 380
 It globus; ille diu coniectis fubfcit haftis,
 Quis grauior nutuque cadens exterruit Idam.
 Tunc ruit, vt montis latus, aut vt machina muri,
 Quae scopulis trabibusque diu confectaue flammis
 Procubuit tamen, atque ingentem propulit vrbem. 385
 Ecce locum tempusque ratus, iamque et fua pofoi
 Proelia, falcatos infert Ariasmenus axes,
 Saeuaque diffundit focium iuga, protennis omnes
 Graiugenas, omnes rapturus ab agmine Colchos.
 Qualiter, exofus Pyrrhae genus, aequora rurfus 390
 Iupiter atque omnes flunium fi fundat habenas,
 Ardua Parnafi lateant iuga, cefferit Othrys
 Pinalger, et merfis decrefcant rupibus Alpes;
 Dilunio tali paribusque Ariasmenus virguet
 Excidiiis, nullo rapiens discrimine currus. 395
 Aegida tum primum virgo fpiramque Medufae

centum saevis squalentem iustulit hydri,
 m. foli vidisti equi. Pauor occupat ingens
 assis in terga viris, diramque retorquet
 ocios non sponte luem; tunc ensibus vncis 400
 icat et trepidos lacerat Discordia currus.
 nanas veluti saeuissima quum legiones
 phone, regesque mouet, quorum agmina pilis,
 orum aquilis vtrimque micant, eademque Parentis
 a colunt, idem lectos ex omnibus agris 405
 erat infelix non haec ad proelia Thybris;
 modo concordēs externaque fata petentes
 adii rapuere metus; sic in sua versi
 aera concurrunt dominis reuocantibus axes.
 n tam foeda virum Laurentibus agmina terris 410
 cere Noti, Libyco nec talis imago
 ore, quum fractas innoluunt aequora puppes.
 ic biinges, illinc artus tenduntur heriles,
 os radii, quos frena secant; trahiturque trahiturque
 rus caede madens, atroque in puluere regum 415
 cera nunc aliis, aliis nunc curribus haerent.
 ad vsquam Colchorum animi, neque cura canere
 a, sed implicitos miseraque in peste reuinctos
 sfodiunt, ac forma necis non altera surgit,
 am ceruos vbi non Vmbro venator edaci, 420
 i penna petit, haerentes sed cornibus altis
 enit, et caeca constrictos excipit ira.
 : reconlectis audax Ariasmenus armis
 ilit, illum acies curuae secat vndique falcis,
 titurque rotis, atque inde furentia raptus 425
 inga Circaeos tetigit non amplius agros.
 alia certatim Minyae sparisque Cytai
 aera miscebant campis, Scythiamque premebant,
 um Iuno Aesonidae, non hanc ad vellera cernens
 el. VII. L

Esse viam, nec sic reditus reginâ parandos, 430
 Extremam molitur opem, funesta prius quam
 Consilia ac feras aperit rex perfidus iras.
 Increpat et faeuis Vulcanum moesta querelis,
 Cuius flammiferos videt inter regia tauros
 Pascua Tartaream proflantes pectore noctem. 435
 Haec etenim Minyas ne iungere Marte peracto
 Monstra satis iubeat Cadmei dentibus hydri
 Ante diem, timet, et varias circumspicit artes.
 Sola animo Medea subit, mens omnis in vna
 Virgine, nocturnis qua nulla potentior aris. 440
 Illius ad fremitus sparfosque per auia lucos
 Sidera fixa pauent, et aui stupet orbita Solis.
 Mutat agros fluuiumque vias, suus adligat igni
 Cuncta sopor, recoquit fessos aetate parentes,
 Datque alias sine lege colus. Hanc maxima Circe 445
 Terrificis mirata modis, hanc aduena Phrixus,
 Quamuis Atracio lunam spumare veneno
 Sciret, et Haemonis agitari cantibus umbras.
 Ergo opibus magicis et virginitate tremendam
 Iuno duci sociam coniungere quaerit Achiuo. 450
 Non aliam tauris videt et nascentibus armis
 Quippe parem; medio quam si stet in agmine flammae,
 Nullum mente nefas, nullos horrescere visus.
 Quid? si caecus amor saeuusque adcesserit ignis?
 Hinc Veneris thalamos semperque recentia fertis 455
 Tecta petit. Vifa iam dudum proflit altis
 Dina toris volucrumque exercitus omnis Amorum,
 Ac prior hanc placidis subplex Saturnia dictis
 Adgreditur, veros metuens aperire timores:
 In manibus spes nostra tuis omnisque potestas 460
 Nunc, ait; hoc etiam magis adnue vera fatenti.
 Durus vt Argolicis Tirynthius exfulat oris,

s mihi non eadem Iovis atque auersa voluntas,
 us honor thalamis, flammaeue in nocte priores.
 precor, artificis blanda adspiramina formae 465
 atusque tuos, terra coeloque potentes.
 at Diva dolos, iam pridem sponte requirens
 chida et inuisit genus omne excindere Phoebi;
 n vero optatis potitur. Nec passa precari
 rius, dedit acre decus fecundaque monstria 470
 gula, non pietas quibus aut custodia famae,
 i pudor, at contra levis et festina cupido
 atusque mali dulcisque labantibus error,
 metus et demens alieni cura pericli.
 me, ait, imperium natorumque arma meorum 475
 ncta dedi; quascumque libet nunc concute mentes.
 angitur arcanis Saturnia laeta venenis,
 ne hinc virgineae venit ad penetralia fedis,
 alciopen imitata sono formaque sororem.
 lit ab inuita lumen procul, et. pavor artus 480
 tenus atque ingens. Aetida perculit horror.
 go nec ignotis Minyas huc fluctibus, inquit,
 xenisse, soror, nec nostro sola parenti
 i socias iunxisse manus? At cetera muros
 rba tenet, fruiturque virum coelestibus armis; 485
 thalamis ignava sedes, tu sola paterna
 a domo? tales quando tibi cernere reges?
 nihil contra; nec enim Dea passa, manumque
 licat, et rapidis mirantem passibus aufert.
 itur infelix ad moenia summa futuri 490
 cia virgo mali et falsae commissa sorori;
 a per vernos lucent velut alba colores
 ecipne, quis vita brevis, totusque parumper
 ret honor, fuscis et iam Notus imminet aliis.
 ac residens altis Hecate Perseia lucis 495

Flebat, et has imo referebat pectore voces:
 Deferis, heu, nostrum nemus aequalesque caternas,
 Ah misera, vt Graias haud sponte vageris ad vrbes!
 Non iniussa tamen; neque te, mea cura, relinquam.
 Magna fugae monumenta dabis, spernere nec vsquam 58
 Mendaci captiua viro, meque ille magistram
 Sentiet, et raptu famulae doluisse pudendo.
 Dixerat; ast illae murorum extrema capessunt,
 Defixaeque virum lituunisque fragoribus horrent;
 Quales instanti nimborum frigore moestae 59
 Subcedunt ramis haerentque pauore volucres.

Iamque Getae, iamque omnis Hiber Drancaeque densa
 Strage cadit legio, et latis prosternitur aruis.
 Semineces duplicesque inter sua tela suosque
 Inter equos saenam misero luctamine versant 510
 Congeriem, et longis campos singultibus implent.
 Victores contra patrium Paena Geloni
 Congeminant; eadem redeunt mox gaudia victis,
 Qua Deus et melior belli respexit imago.
 Quis tales obitus dedèrit, quis talia facta, 515
 Dic age, tuque feri reminiscere, Musa, furoris.
 Absyrtus clypei radiis curruque coruscus
 Solis aui, cuius vibrantem cominus hastam
 Cernere nec galeam gentes potuere minantem,
 Sed trépidae redeunt, et verso vulnera tergo 520
 Adciipiunt, magnisque fugam clamoribus angent;
 Proterit inpulsi grauis agmina, corporaque atris
 Sternit equis, gemitusque premit spirantis acerui.
 Nec lenior comitatur Aron, horrentia cuius
 Discolor arma super squalentesque aere lacertos 525
 Barbarica chlamys ardet acu, tremefactaque vento
 Inplet equum; qualis roseis it Lucifer alis,
 Quam Venus inlustri gaudet producere coelo.

non inde procul Rhamelus et acer Otaxes
 pulerant Colchos pariterque inglorius Armes, 530
 de noua stabula et furtis aduetus inultis
 populare greges, frontem quum cornibus auxit
 pidus, inque Dei latuit terrore Lycaei.
 tunc adtonitos facie defixerat hostes.
 em simul ignota formidine bella mouentem 535
 lit Aron: Puidos te, inquit, nunc rere magistros
 stolidum petiisse pecus; non pascua, nec seps
 tibi; nocturnis mitte haec simulacra rapinis,
 ue Deum mihi finge, Deus quoque confere dextram.
 ait, intentaque adiutum missile planta 540
 rigit, et labris patuerunt vulnera villis.
 c minus Aeolii proles Aectia Phruxi
 rtur et ipsa furens, ac se modo laeta Cytacis
 minibus, modo cognatis ostentat Achinis.
 que hos in medio duri discrimine belli 545
 iudibus inque ipsis gaudens vbi vidit Iason:
 acte, ait, o nostrum genus et iam certa propago
 soliae, nec opina, domus; fat magna laborum
 ona fero, fatis hoc visu quaecumque rependo.
 xit, et in Sueten magnique in fata Ceramni 550
 nicuit, clypeumque rotans hunc poplite caeso
 eiecit, illum aperit lato per pectus hiatu
 rgus; vtrumque ab equis ingenti porrigit aruo
 : Zacorum et Phalcen, peditem pedes haurit Amalstrum.
 nguinis ille globos effusaque viscera gestat 555
 arbarus, et casta frendens sublabitur ira.
 at Calais Barifanta neci semperque propinquas
 hipaea venali comitantem sanguine pugnas.
 entum lecta bouum bellator corpora, centum
 actus equos; his ille animam lucemque rependit 560
 rudelis; tandem dulces iam cassus in auras

Respicit ac nulla coelum reparabile gaza.
 Labitur intortos per tempora caerulea crines
 Tunc quoque materna velatus harundine Peucron.
 At genetrix imis pariter Maeotis ab antris
 Inpleuit plangore lacus, natumque vocavit,
 Iam non per ripas, iam non per curvas volantem
 Stagna, nec in medio truncantem marmore cernos.
 Eurytus Exomatas agit aequore. Nestoris hastae
 Inmoritur primaevus Helix (nec reddita caro
 Nutrimenta patri) breuib; praereptus in annis.
 At Latagum Zatenque Daraps; illum exigit hasta,
 Hunc fugat, ingentem subiti quum sanguinis vndam
 Vidit et extremo lucentia pectora ferro.

Ecce autem muris residens Medea paternis,
 Singula dum magni lustrat certamina belli,
 Atque hos ipsa procul densa in caligine regea
 Adnoscit, quaeritque alios Iunone magistra,
 Conspicit Aesonium longe caput, ac simul acres
 Huc oculos sensusque refert animumque fauentem;
 Nunc, quò se raperet, nunc, quo diversus abiret,
 Ante videns; quotque vnus equos, quot funderet arma,
 Orantesque viros quam densis sterneret hastis.
 Quaque iterum tacito sparfit vaga lumina vultu,
 Aut fratris quaerens, aut pacti coniugis arma,
 Saeuus ibi miserae solusque obcurrit Iason.
 Tunc his germanam adgreditur, ceu nescia, dictis:
 Quis, precor, hic, toto iam dudum feruere campo
 Quem tueor, quemque ipsa vides? nam te quoque tali
 Adtonitam virtute reor. Contra aspera Iuno
 Reddit agens stimulis, ac diris fraudibus vrguet:
 Ipsum, ait, Aesoniden cernis, soror, aequore tanto
 Debita cognati repetit qui vellera Phrixi,
 Nec nunc laude prior generis, nec sanguinis vequam.

spicis, vt Minyas inter proceresque Cytaeos
 micet effulgens; quantisque insultet aceruis;
 iam vela dabit, iam litora nostra relinquet,
 effalidae felicitis opes dilectaque Phrixa
 ra petens; eât atque vtinam superetque labores!
 ntum effata, magis campis intendere suadet, 600
 im datur, ardentisque viri percurrere pugnas.
 At simul hanc dictis, illum Dea Marte secundo
 pulit, atque nouas egit sub pectora vires.
 ra sub excelfo iam dudum vertice coni
 eua micant, cursuque ardescit, nec tibi, Perse, 605
 ec tibi, Virgo, iubae laetabile sidus Achivae;
 er vt auctumni canis iratoque vocati
 o Iove fatales ad regna iniusta cometae.
 ec sua Crethiden latuit Dea, vimque recentem
 entit agi membris. ac se super agmina tollit; 610
 antus vbi ipse gelu magnoque incanuit imbre
 ucasus, et summas abiit hibernus in Arctos.
 unc vero, stabulis qualis leo saeuit opimis
 xurians, spargitque famem mutatque cruores;
 e neque parte ferox, nec caede moratur in vna 615
 rbidus, inque omnes pariter furit, ac modo saeuo
 use, modo infesta rarefcunt cuspide pugnae.
 anc et terrificis vndantem crinibus Hebrum
 Geticum Priona ferit; caput eripit Auchia
 achiaque, et vastis voluendum mittit harenis. 620
 genitus Ioue completrat sua fata Colaxes;
 nque pater moesto contristat sidera vultu,
 libus aegra mouens nequidquam pectora curis:
 ei mihi, si durae natum subducere forti
 olliar, atque meis ausum confidere regnis! 625
 ater adhuc Amyci moeret nece, cunctaque Divum
 urba fremunt, quorum nati cecidere cadentque.

Quin habeat sua quemque dies, cunctisque negabo,
 Quae mihi. Supremos misero sic fatus honores
 Congerit, atque animis moriturum ingentibus inplet. 630
 Ille volat campis, inmensaque funera miscet
 Per cuneos. Velut hiberno proruptus ab arcu
 Imber agens scopulos nemorumque operumque ruinas,
 Donec ab ingenti bacchatus vertice montis
 Frangitur, inque nouum paulatim deficit annum; 635
 Talis in extremo proles Iouis emicat aeuo,
 Et nunc magnanimos Hypetaona Gesthoomque,
 Nunc Arinen Olbumque necat; iam faucius Apren
 Et desertus equo Tydrum pedes excipit hasta
 Phasiaden, pecoris custos de more paterni 640
 Caucasus ad primas genuit quem Phasidis vndas;
 Hinc puero cognomen erat, famulumque ferebant.
 Phasidis intonso nequidquam crine parentes.
 Iamque aliis instabat atrox, quum Diva supremas
 Rumpit iniqua colus, victorque aduenit Iason. 645
 Excipit hunc saeua sic fatus voce Colaxes:
 Vos Scythiae saturare canes Scythiaeque volucrea
 Huc miseri venistis? ait, saxumque prehensum,
 Illius et dextrae gestamen et illius aeuu,
 Concussa molitur humo, quod regia Iuno 650
 Flexit ad ignotum caput infletumque Moneſi.
 Praeceptus ille ruit; nato non depulit ictus
 Iupiter, Aefoniae vulnus fatale sed hastae
 Per clypeum, per pectus abit, laboque cruentus
 Adnolat Aefonides, mortemque cadentis acerbat. 655
 Spargitur hinc, miserisque venit iam notus Alanis.
 At regina virum (neque enim Deus amouet ignem)
 Persequitur luſtrans, oculisque ardentibus haeret;
 Et iam, laeta minus praesentis imagine pugnae,
 Castigatque metus et, quas alit incſcia, curas, 660

iciens, an vera soror; nec credere falsos
 t atrox vultus, eademque in gaudia rursus
 tur, et faevae trahitur dulcedine flammae.
 elut ante comas ac summa cacumina sylvae
 bus adludit flabris levis Auster, at illum 665
 enus inmanem miseræ sensere carinae;
 s ad extremos agitur Medea furores.
 rdum blandae derepta monilia Divae
 trectat miseroque aptat flagrantia collo,
 que dedit teneros aurum furiale per artus, 670
 cit, ac sua virgo Deae gestamina reddit,
 gemmis, non illa levi turbata metallo,
 facibus, sed mole Dei, quem pectore toto
 tenet; extremus roseo pudor errat in ore.
 prior his: Credisne patrem promissa daturum, 675
 oror, Argolicus cui Dis melioribus hospes
 atigit? aut belli quantum iam restat acerbi?
 a quibus ignota sese pro gente periclis
 iicit! Haec fantem medio in sermone reliquit
 epti iam Iuno potens securaque fraudis. 680
 nminet e celsis audentius inproba muris
 zo, nec ablatam sequitur quaeritue sororem.
 quoties vis dira ducum densique repente
 oniden pressere viri, quumque omnis in vnum
 ber iit, toties saxis pulsatur et hastis. 685
 maque ad infesti Lexanoris horruit arcus;
 a sed Aefonium supra caput exit harundo,
 que, Caice, petit; coniux miseranda Caico
 iquitur et primo domus imperfecta cubili.
 gius Eois Myraces interpres ab oris 690
 aerat, vt Colchos procul atque Aetia Parthis
 edera donato non inrita iungeret auro.
 m iuvenem terris Parcae tenuere Cytacis

Ac subiti Marortis amor; simul armiger ibat
 Semiuir, inpubemque gerens sterilemque iuuentam. 69
 Ipse, pharetratis residens ad frena tapetis,
 Nunc leuis infesto procurrit in agmina curru,
 Nunc fuga conuersas spargit mentita sagittas.
 At viridem gemmis et Eosae stamine sylvae
 Subligat extrema patrium cernice tiamam,
 Insignis manicis, insignis acinace dextro;
 Inproba barbaricae procurrunt tegmina plantae.
 Nec latuere diu saenum spolia illa Syenen,
 Perque lenem et multo maculatam murice tigrin
 Concita cuspis abit; subito ex ore cruores 70
 Saucia tigris hiat, vitamque effundit herilem;
 Ipse puer fracto pronum caput implicat arcu.
 Sanguine tunc atro chlamys ignea, sanguine vultus
 Et grauidae maduere comae, quas flore Sabaco
 Nutrierat liquidoque parens signauerat auro. 710
 Qualem si quis aquis et fertilis vberis terrae
 Educat, ac ventis oleam felicibus inplet,
 Nec labor adiduus, nec spes sua fallit alentem,
 Iamque videt primam tenero de vertice frondem,
 Quum subito inmissis praeceps aquilonia nimbis 711
 Venit hyems, magnaue euulsam tendit harena;
 Haud secus ante urbem Myraces atque ipsius ante
 Virginis ora cadit; sed non magis illa monetur
 Vnius aegra metu, quam te, Meleagre, furentem,
 Quam Talaum videt, aut pugnas miratur Acasti 712
 (At fatis hos ipsae gentes campique videbant)
 Tempestate pari versis incumbere turmis.
 Ante oculos fuga foeda ducum largusque cadentum
 It cruor et currus dominis ingentibus orbi.
 Non tulit hos Perles gemitus, clademque suorum 713
 Tergaque versa tuens his coelum questibus inplet:

¶ me iam patriis eiectum sedibus, istas
 truerem pugnas Scythiamque in bella mouerem,
 superi, vos augurio lulistis inani?
 d fratris meritas tua, Iupiter, omina poenas 730
 misere mihi? hobilis Argoa parabas
 icet auxilia et tantas coniungere vires.
 ua quidem lucis miseris mora; dent tamen, oro,
 um illum mihi fata diem, quo fallat Achivos
 meritos, quoque hunc videam virtute superbum 735
 oniden, tantos flentem sine honore labores.
 cerat haec, pectusque suis eueberat armis,
 galeam fletu, galeam singultibus inplet;
 t et in medii praeceps incendia belli,
 prior aduersis Pallas vidisset ab armis, 740
 fecum: Ruit ecce ferox in funera Perfes,
 rem genitor Colchis folioque reponere fratris
 n statuit. Nostra vereor ne fraude peremtum
 crepet, et culpam hanc magno terrore rependat.
 occ dicens atro nebulam distundit amictu, 745
 ridentesque viri circum caput amouet hastas.
 e super socias clementi turbine gentes
 igitur, paulumque leui raptatus in aethra
 m tandem extremas pugnae defertur in oras,
 rte ubi ferus Hiber Eshedoniaeque phalanges 750
 arte carent, solisque iuuant clamoribus agmen.
 Nox simul astriferas profert mortalibus umbras,
 cadit extemplo belli fragor, aegraque muris
 greditur, longum virgo perpessa timorem.
 fera Nyctelii paulum per sacra resistunt, 755
 ox rapuere Deum iam iam in quodcumque paratae
 ayades, haud alio remeat Medea tumultu,
 que inter Graiumque acies patriasque phalangea
 mper inexpletis adnoscit Iafona curis
 maque quique caua supereff de casside vultus. 760

C. VALERII FLACCI
SETINI BALBI
ARGONAUTICON
LIBER VII.

ARGUMENTVM.

v. 1 - 25. Post epulas in palatio ad seram noctem protrahas utrimque tandem disceditur, Medea autem insomnem transigit noctem, terris animi agitata motibus, quorum causam Iasonem esse sibi ipsa tandem fatetur, nec tamen, qua ratione optati compos fiat, perspicit. 26 - 31. Postridie Iason regem victoria laetum denuo aduendam ratum, nil aliud, quam sponte sibi aureum vellus oblatum iri, sperat. Fraus: rex enim 32 - 77. denuo audaciam impudentiamque Iasoni exprobat. qui terris e longinquis nil nisi praedo aduenerit, ut donarum et templi natasque, si Dis placeat, rapiat atque secum abducatur. Si tamen, si pergit, perstas, ago, tauros in agro ad urbem sito ignisomnes aratro iungas, nec deerunt, quae per sulcos spargas, semina. Tecum igitur tuisque, quos iactas, cum Diis perpende, nec nisi unius moram acta tibi concedo. 78 - 81. Medea ad haec patris crudelia iussa contremiscit pallida, timetque de hospite, qui, quae pericula ipsum maneat, fortasse ignorat. 82 - 102. Iason haud secus, ac ex ipso portu in altum iterum proiectus nauta, moestus adstare oculis defixis; mox conligit sese diri duri verbis inorepat tyranni perfidiam, nihilque se reformidare confirmat, quidquid Pelias Aetiaeque horumque similes tyranni omnes sibi imponant — et sic ex aula se proripit. 103 - 152. Vix adtollo vultum ausa Medea oculis tamen prosequitur abeuntem, qui nunquam antea tam pulcher tamque admirandus esset visus. Iam vero mox sperat, fore, ut patrem saevi iussi poeniteat, mox in cubiculo secum ex moesta, mox in sororis, comitum matris sine curas deponere genitricis patrisque solito blandius manus osculatur; subinde totum Iasonem ante exenterare adlaborat. Tandem somno se dare cupit, in quo tamen ipso modo hospitem, modo patrem subplices sibi videt fieri. 153 - 170.

*animo Medae inconstantiam euellendam Iuno Veneris auxilium
 inplorat. 171 - 192. Venus ita facilem se praebet, ut totum ipsa
 ium in se suscipere velle promittat, postulat tamen, ut Iasonem
 ridem iubeat in luco ad urbem adesse. Iris igitur Iasonem, Venus
 eam adit, Iuno in Caucaſo confidet monte, rei euentum ex-
 tatura. 193 - 209. Eminus adhuc vim exserit Venus in Medeam,
 et secum ipsa, et cum Iasone loquens inducitur. 210 - 236. Iam
 us, adſumpta Circes amittas specis, lecto adſidet Medae, eidemque do-
 i post longam absentiam in patriam, reditu laetanti suadet, ut patrio
 sese nolit continere, immo suo admonita exemplo alias terras, si
 occasio ferat, non adſpernetur. Vide, inquit, me Tusci maris reginam,
 ero, si domi desideas, quam belluli manent proci, Sarmatae, Hiberi,
 ni! 237 - 253. Apage vero, respondet Medea; ast alia, nescio quae,
 det animum cura, quam tu mihi leuare potes — sed video, nec te
 se — quibus dicitis lacrymans caput in Veneris condit sinu. 254 - 291.
 pius nunc ad rem adcedit Venus, et inter alios sermones haec nar-
 : Dum huc aduolarem, vidi ad urbem nauim abitum parantem, ex-
 : prodiit iuuenis formosissimus, qui, quum vnā ex comitibus tuis
 esse opinaretur, suae apud te solitudinis interpretem me voluit
 : mandauitque, ut ad auxilium sibi ferendum apud te intercederem.
 ldixi, tuque noli, quaeso, fidem nomine tuo datam fallere. 292-
 9. Tantum vero abest, ut his commoueatur Medea, ut potius ira ex-
 rdescens vix manus ab amita contineat, aures cervicali obstruat, mori-
 : malit, quam in pia in patrem esse. 300 - 322. Perſtat Venus, se-
 i se iubet, et in portis praestolari velle promittit Medea sibi re-
 : a, primo quidem domo excedere nolle certa, mox tamen fluctuare
 ipit, donec iaxuae cardines denuo motos audire sibi videtur. 323-
 6. Praeualente sensim amoris sensu penetrāle intrat, ubi medicamina
 idere solebat; herbas quaesitura, quibus Iasoni fortasse vtilem prae-
 re operam possit. Redit aliquantis per pudor, quo fit, ut sibi ipsa
 dit veneno mortem consciscere; mox tamen iuuentutis et suae et Ia-
 nis memor patrem incusare incipit, qui fidem hospiti datam fraudu-
 ter sefellerit. 347 - 370. Quam paullo ante tantopere auersata erat
 : cen, ultro iam, ut in seruando Iasone se adiuuet, optat, herbasque
 omit exquisitissimas. 371 - 399. Tandem media nocte, ocmite blandi-
 qua Venero, palatium relinquit trepida, ad portam urbis semel adhuc
 bitat, pergīt tamen inter cantus magicos, donec ad lucum venit, vnde
 utim provolat Iason; quo facto et Iris et Venus in Olym̄pūm*

redunt. 490 - 430. Adtoniti utriusque amantes contra se stantibus prior silentium rumpit Iason, querulas tamen magis iustaeque confidens causas, quam subplex. 431 - 460. Ad haec Medea praecipue vix loqui sustinens ita tandem respondet, ut sua ipsius virtute, vicinam auxilio Iasonem malit periculis sese expedire; misericordiam ductam medicamina quaedam secum adlata ait tradere velle. 461 - 471. Cupido haec adripit Iason, usum eorum edocet Medea, arma coniugum consecrat magicis, ipsumque inuiolabilem reddit. 472 - 510. Inter haec subit animum, fieri tamen posse, ut Iason adepti beneficii inmemor deserat, quod numquam se facturum hic promittit sanctissime. 511 - 538. Vt, quam timidus sit velleris custos draco, Iasoni experientiam daret Medea, turbat illum, furentem reprimit, et tandem in urbem reuertitur. 539 - 563. Interea rex Aetoes noctu salutem fuga petiisse Iasonem ratus, primo mune Echiona Argonautam, qui Iasonem pugnatum paratum stare nuntiet, adesse videt; tauros igitur emittit, et semina praedat iubet. 564 - 606. Ruunt e stabulis tauri, et per campum grassantur, comiti tamen iunguntur aratro. 607 - 639. Aequae feliciter prognatae femina sparso terrigenas, adiuuante Medea, obtruncat Iason, nec committit, ut se inuicem ipsi conficiant. 640 - 653. Aetoes fixus, et Iason clamore sociorum laetantium excipitur.

Te quoque Thessalico iam ferus ab hospite vesper
 Diuidit, et te iam tua gaudia, virgo, relinquunt,
 Noxque ruit, soli veniens non mitis amanti.
 Ergo vbi, cunctatis extremo in limine plantis,
 Contigit aegra toros, et mens incensa tenebris,
 Vertere tunc varios per longa infomnia questus,
 Nec pereat quo scire malo; tandemque fateri
 Ausa sibi, paullum medio sic fata dolore est:
 Nunc ego quo casu, vel quo sic peruigil usque
 Ipsa volens errore trahor? non haec mihi certe
 Nox erat ante tuos, inuenis fortissime, vultus.
 Quos ego cur iterum demens, iterumque recordor,
 Tam magno discreta mari? quid in hospite solo
 Mens mihi? cognati potius iam vellera Phrixi

iat, quae sola petit, quaeque vna laborum
 15
 viro. Nam quando domos has ille reuifet?
 meus Aefonias quando pater ibit ad vrbes?
 es, mediis qui se dare fluctibus aufi,
 tantas timere vias, talemque fequenti
 c qui deinde virum; fed fic quoque talis abito. 20
 iactata toro nimiumque experta cubile
 e videt tenui candefcere limen Eoo;
 minus infomnem lux orta refecit amantem,
 m quum languentes leuis erigit imber ariftas,
 raque iam felfis descendunt flamina remis. 25
 t fua longarum Minyas iam cura viarum
 nonet, inque ipfo nequidquam tempore regem
 titiae meritique petunt; quem paffus Iafon
 ta prius captasque Deis adendere praedas,
 ominet, atque oculos longe tenet, aurea fi iam 30
 lis et oblati clarefcant atria villis.
 Ille autem iam iam vultus vocesque paratas
 ite aperit, rumpitque moras, inque ipfa morantis
 ofilit ora viri, talique effunditur ira:
 be fatos alio, fuá litora regnaque habentes, 35
 nis furor has mediis tot fluctibus egit in oras,
 nifue mei vos tantus amor? Tu prima malorum
 ufa mihi, tu, Phrixe gener; non te aequore merfum,
 io foror, vt felix nullos nunç nomine Graios
 offem ego. Quis regum Pelias, quis Theffalus, aut quae 40
 aecia? Quodnam hominum cerno genus? aut vbi cautes
 ranae? venit Scythicas en hospes in oras.
 inquaginta Afiam (pudet heu!) penetrarit Iafon
 fulibus? meque ante alios fic fprenerit vna,
 ia ratis, fpolium vt viuo de rege reportet? 45
 fum efferre, meos ipfum me pandere lucos
 peret, et nullo dignetur vincere bello?

Cur, age, non templis sacrata auellere dona
 Omnibus, atque ipsas gremiis abducere natas,
 Praedo, liber? vobisne domos, vobisne parentes
 Esse putem, ratis infandis quos sola rapinis
 Saeuaque pascit hyems? et quos, credamus vt ipsa,
 Rex suus inlisit pelago vetuitque reuerti?
 Scilicet Aeoliae pecudis poteretur vt auro.
 Ante meus caesa descendet Caucasus vmbra,
 Ac prior Haemonias rapiet super aequora praedas.
 Haud ego cum vittis statui feralibus Hellen.
 Si tamen his aliter peritas non cedere terris,
 Teque pudor casti reditus mouet, ac latet vna
 Nescio quid plus puppe viris; haud ipse morabor,
 Quae petitis; modo nostra prior tu perfice iussa.
 Martius ante vrbem longis iacet horridus annis
 Campus, et ardentes ac me quoque, vomere presso,
 Me quoque cunctantes interdum adnoscere tantri.
 His magis atque magis rabiem nunc nostra senectus
 Luxuriemque dedit, solitoque superior ignis
 Ore fremit. Subcede meae, fortissime, laudi,
 Et nostros recale, hospes; agros. Nec semina deerunt,
 Quae prius ipse dabam, et messes, quas solus obibam.
 Consiliis nox vna satis, tecumque retracta
 Cumque tuis haec iussa Deis; ac si quid in isto est
 Robore, praedicti venies in rura laboris.
 Ipse incertus adhuc, tenebris te protenus illis
 Inuolui flammisque velim, durare parumper
 An magis, euerso iacias dum semina campo,
 Ac tibi Cadmei dum feminis exeat hydri
 Miles, et armata florescant pube nouales,
 Filia prima trucis vocem mirata tyranni
 Haesit, et ad iuuenem pallentia retulit ora,
 Contremuitque metu, ne nescius audeat hospes,

Te miser ne posse putet, Perstrinxerat horror
 in etiam, et moesta stabat defixus in ira.

ita Tyrrhenus stupet Ioniusque magister,
 portus, Tyberine, tuos claramque serena
 Pharon praeceps subiit; nusquam ostia, nusquam 85
 oniam videt, et saevas adcedere Syrtes.

ta tamen, infando quae det responsa tyranno,
 ligit, et tandem obtutu confurgit ab alto:
 a, ait, hos reditus, non hanc, Aeeta, dedisti
 n Minyis, quum prima tuis pro moenibus arma 90
 rimus. Quo versa fides? quos vestra volutant

dolos? alium hic Pelian, alia aequora cerno.
 n agite, hoc omnes odiisque vrguete tyranni,
 seriisque caput; quamquam mihi dextera, nec spes
 uerit mox iussa pati, nec cedere duris. 95

m oro, seu me illa suis leges obruet hastis
 riet aduerso seu crastinus ignis hiatu,
 atius hinc saenas Peliae mittatur ad aures,
 periisse viros, et me, si vestra fuisset
 fides, reducem patriae potuisse referri. 100

ibus adtonitos dictis natamque patremque
 quit, et infida praeceps prorumpit ab aula.

t trepida et medios inter deserta parentes
 o filet, nec fixa solo seruare parumper
 nina, nec potuit moestos non flectere vultus; 105
 exitque fores, et adhuc inuenit euntem.

s et heu miserae tunc pulcrior hospes amanti
 sedens, tales humeros, ea terga relinquit.
 domum atque ipsos paulum procedere postes
 it, et ardentem tenet intra limina gressus. 110

lis, vbi extremas so vaga sentit harenas,
 que refertque pedem, tumido quam cogit Erinnyes
 mari, Phariaeque vocant trans aequora matres;

Circuit haud aliter, foribusque inpendet apertis,
 An melior Minyas reuocet pater; oraque quaerens 115
 Hospitis, aut solo moeret defecta cubili,
 Aut venit in carae gremium refugitque sororis,
 Atque loqui conata filet; rursusque recedens
 Quaerit, vt Aeacis hospes confederit oris
 Phrixus, vt aligeri Circen rapuere dracones.
 Tum comitum visu fruitur miseranda suarum,
 Inplerique nequit; subitoque parentibus haeret
 Blandior, et patriae circumfert oscula dextrae.
 Sic adfucta toris et mensae dulcis herili,
 Aegra noua iam peste canis rabieque futura,
 Ante fugam totos lustrat queribunda penates.
 Tandem etiam molli sese semel increpat ira:
 Pergis, ait, demens, teque illius angit imago
 Curaque, qui profuga forsan tenet alta carina,
 Quique meum patrias referet nec nomen ad vrbes! 120
 Quid me autem sic ille mouet, superetne labores,
 An cadat, et tanto turbetur Graecia luctu?
 Saltem, fata virum si iam suprema ferebant,
 Iustus ad ignotos potius foret ire tyrannos!
 O vtinam, et tandem non hac moreretur in vrbe!
 Namque et sidereo nostri de sanguine Phrixi
 Dicitur, et caram vidi indoluisse sororem;
 Seque ait has iussis actum miser ire per vndas:
 At redeat quocumque modo, meque ista precari
 Nesciat, atque meum non oderit ille parentem.
 Dixerat haec, stratoque graues proiecerat artus,
 Si veniat miserata quies, quum saeuior ipse
 Turbat agitque sopor; subplex hinc sternitur hospes,
 Hinc pater. Illa noua rumpit formidine somnos,
 Erigiturque toro; famulas carosque penates
 Adnoscit, modo Thessalicas raptata per vrbes.

bidus vt Poënis caecisque pauoribus ensem
 rripit, et laeuae ferit agmina matris Orestes;
 m angues, ipsum horrifoni quatit ira flagelli,
 ue iterum infestae se feruere caede Lacaenae 150
 dit agens, falsaque redit de strage Dearum
 lus, et in miserae conlabitur ora sororis.
 His vbi nequidquam nutantem Colchida curis
 no videt, necdum extremo parere furori;
 n iam mentitae vultum vocemque resumit 155
 alciopes. Quando ardor hebet, leuiorque pudori
 nsque obnixa malo, tenues sublimis in auras
 llitur, et fuluo Venerem vestigat Olympo:
 m memor, vt tantum mecum partita laborem;
 i nimis sed dura manet, conuersaque in iram 160
 Furias dolet, ac me nunc decepta reliquit.
 precor, atque istum, quò me frustratur, amorem
 ace, precor, patriis vt tandem euadere tectis
 ideat, atque meum casu defendere ab omni
 ssoniden. Quin illa sacro, quo freta, veneno 165
 um etiam totis adstantem noctibus anguem,
 si nemus omne suum, quique aurea (respice porro)
 llera tot spiris circum, tot ductibus inplet,
 luat, et in somnos ingenti soluat ab orno.
 nec tibi nunc, Furiis atque ipsi cetera mando. 170
 Tum Venus aligerum mater sic fatur Amorum:
 ce tibi, quum primos adgressa es flectere sensus
 rginis ignotaque animum contingere cura,
 ssumus, data continno sed cingula soli
 lstra tibi, quis mota loco labefactaque cessit. 175
 aud satis est, sed me ipsa opus, et cunctantia poscunt
 ctora me dubiusque pudor; iam foedera faxo
 sonii petat ipsa viri, metuatque morari.
 i face luciferae citus ad delubra Dianae

Deueniat, sacras solita est vbi fundere taedas . . . 180
 Colchis, et aequali dominam lustrare caterna.
 Nec te nunc Hecates subeat metus, aut mea forte
 Impediat ne coepta time; quin audeat opto:
 Continuo transibit amor, cantuque trilingui
 Ipsam flammiferos cogam compescere tauros, . . . 185
 Amplexumque pati. Volucrem tunc adspicit Irin,
 Festinamque iubet monitis parere Diones,
 Et iuuenem Aesonium praedicto listere luco.
 Protenus hinc Iris Minyas, Cytherea petiuit
 Colchida; Caucasus speculatrix luno resedit . . . 190
 Rupibus, adtonitos Aeaea in moenia vultus
 Speque metuque tenens et adhuc ignara futuri.

Vix primas obculta Venus prospexerat arces,
 Virginis ecce nouus mentem perstringere languor
 Incipit; ingemipant commotis questibus aestus. . . 195
 Ergo iterum sensus varios super hospite voluens
 Moeret, et absentis nequidquam talia fatur:
 Si tibi Thessalicis nunc, si tua forte venenis
 Mater, et heu, si qua est, posset subcurrere coniunx!
 Quidue tuos virgo possim nisi flere labores? . . . 200
 Hoc satis; ipsa etiam casus spectare supremos,
 Atque iterum durae cogar comes esse forori.
 Et nunc ille sua non quemquam forte moueri,
 Non illum meminisse putat, cumque omnibus odit
 Me quoque. Si quando fuerit tamen vlla potestas, . . . 205
 Illum ego, qui diris cinis vltimus haeserit aruis,
 Ossaque, quis tauri saeuusque pepercerit ignis,
 Componam, sedemque dabo. Fas tunc mihi manes
 Dillexisse viri, tumuloque has reddere curas.

Dixerat; ecce toro Venus inprouisa resedit, . . . 210
 Sicut erat, mutata Deam mentitaque pictis
 Vestibus et magica Circe Titanida virga.

, velut lenti fallatur imagine somni,
 Oculos incerta tenet, magnique sororem
 Ilatim putat esse patris; tum flebile gaudens 215
 siluit, saevaeque vltro tulit oscula Divae.
 prior: O tandem, vix tandem reddita, Circe,
 ra tuis, quae te biugis serpentibus egit
 ac fuga? quaeue fuit patris mora gratior oris?
 e et Theffalicae Phasin petiere carinae; 220
 que tot infelix frustra vada venit Iason,
 am patriae te mouit amor. Tum cetera rumpit
 curritque Venus: Tu nunc mihi causa viarum;
 a tuae venio (iam pridem ignaua) iuuentae;
 era patre queri, neu me meliora sequamur 225
 que; quippe vt iam reputentur munera Divum,
 anibus hunc potius communem animantibus orbem,
 munes et crede Deos. Patriam inde vocato,
 a redit itque dies. Nec nos, o nata, malignus
 aserit hoc vno semper sub frigore Phasis. 230
 s mihi non habiles, fas et tibi linquere Colchos:
 nunc Ausonii coniux ego regia Pici,
 c mihi flammiferis horrent ibi pascua tauris,
 que vides Tusci dominam maris. At tibi quinam
 romatae, miseranda, proci? cui vadis Hiberno 235
 ei mihi!) vel saevo coniux non vna Gelono?
 lla Deae contra iam dudum spernere voces:
 n ita me inmemorem magnae Perseidós, inquit,
 nis, vt infelix thalamos ego cogar in illos.
 precor, atque vnum pro me dimitte timorem. 240
 l magis his miseram, quando potes, eripe curis,
 de metus aestusque mihi, quaeque aspera, mater,
 petior durae iam dudum incendia mentis.
 lla quies animo, nullus sopor ardua amanti.
 aere malis nostris requiem, mentemque repono, 245

Redde diem noctemque mihi, da prendere vestes
 Somniferas ipsaque oculos componere virga.
 Tu quoque nil, mater, prodes mihi, fortior ante
 Sola fui; tristes thalamos infestaque cerno
 Omnia, vipereos ipsi tibi surgere crines. 174
 Talia verba dabat, conlabaque flebat iniquae
 In Veneria Medea sinus, pestemque latentem
 Ossibus atque imi monstrabat pectoris ignem.
 Occupat amplexu Venus, et furialia figit
 Oscula, permixtumque odiis inspirat amorem. 175
 Dumque illam variis moerentem vocibus ambit
 Inque alio sermone tenet; Quin hoc, ait, audi,
 Atque adtolle genas, lacrymisque haec infit obortis:
 Quum leuis a superis ad te modo laberer auris,
 Forte ratem primo fugientem litore cerno, 176
 Qualem nostra suo numquam dimittere portu
 Vellet, adhuc omnes quae detinet insula nautas.
 Vnus ibi, ante alios qui tum mihi pulcrior omnes
 Vifus erat, (longeque ducem mirabar et ipsa)
 Aduolat, atque vniam comitum ratus esse tuarum: 177
 Per, tibi si quis, ait, morituri protensus horror,
 Et quem non meritis videas obcurrere monstros,
 Haec precor, haec dominae referas ad virginis aurem;
 Tu fletus ostende meos, illi has ego voces,
 Qua datur, hasque manus, vt possum, a litore tendo. 178
 Ipsae, ego quas mecum per mille pericula traxi,
 Defecere Deae; spes et via sola salutis,
 Quam dederit, si forte dabit, Ne vota repellat,
 Ne mea; totque animas, quales nec viderit vltra,
 Dic, precor, auxilio iuuet, atque haec nomina seruet. 179
 Si Pelopis duros prior Hippodamia labores
 Expediit, totque ora simul iugulata procorum
 Respiciens tandem patrios exhorruit axes,

dedit ipsa neci fratrem Minoia virgo;
 ar non hospitibus fas sit succurrere dignis 280
 : quoque, et Aeaes iubeas amiscere campos?
 cadat aeterna tandem Cadmeia morte
 m seges et viso fumantes hospite tauri.
 ei mihi, quod nullas hic possum exsoluere grates!
 t tamen hoc saeva corpus de morte receptum, 285
 anc animam sciat esse suam. Miserebitur ergo,
 ic, ait, an potius? strictumque ruebat in ensem,
 romisi; ne falle, precor. Quumque ipsa mouerer
 dloquio casuque viri, te passa rogari
 am potius; tu laude noua, tu subplice digno 290
 gnior es; fat fama meis iam parta venenis.
 Torferat illa graui iam dudum lumina vultu.
 ix animos dextramque tenens, quin ipsa, loquentie
 ret in ora Deae; tanta pudor aestuat ira
 erba cauens, horror molles inuaserat annos. 295
 amque toro trepidas infelix obstruit aures,
 Nec quo ferre fugam, nec quo se vertere posset
 presa videt; rupta condi tellure premique
 am dudum cupit ac diras euadere voces.
 Illa sequi iubet, et portis expectat in ipsis. 300
 iaeuus Echionia ceu Penthea Bacchus in aula
 Deferit, iniectis per roscida cornua vincis,
 Quum tenet ille Deum, pudibundaque tegmina matris.
 Gympanaque et mollem subito miser adcipit hastam;
 Haud aliter deferta panet, perque omnia circum 305
 Fert oculos, tectisque negat procedere virgo.
 Contra saeuus amor, contra periturus Iason
 Vrguet, et auditae crescunt in pectore voces.
 Heu quid sgat? Videt externo se prodere patrem,
 Dura viro, famam scelorum iamque ipsa suorum 310
 Prospicit, et questu superos questuque fatigat

Tartara; pulsat humum; manibusque inmurmurat vacis,
 Noctis heram Ditemque ciens, subcurrere tandem
 Morte velint, ipsamque simul demittere leto,
 Quem propter furit; absentem saeuissima poscit 34
 Nunc Pelian, tanta inuenem qui perderet ira.
 Saepe suas misero promittere destinat artes,
 Denegat, atque vna potius decernit in ira;
 Ac neque tam turpi cessuram semper amori
 Proclamat, neque opem ignoto viresque daturam; 35
 Atque toro proiecta manet, quum visa vocari
 Rursus, et inpulso sonnerunt cardine postes.

Ergo ubi nescio quo penitus se numine vinci
 Sentit, et abscisum, quidquid pudor ante monebat;
 Tum thalami penetrabile petit, quae maxima norat 36
 Auxilia Haemoniae quaerens pro rege carinae.
 Utque procul magicis spirantia tecta venenis
 Et saevae patuere fores, oblataque contra
 Omnia, quae Ponto, quae Manibus eruit imis,
 Et quae sanguinea Lunae distinxit ab ira: 37
 Tune sequeris, ait, quidquam, aut patiere pudendum,
 Quum tibi tot mortes scelerisque breuissima tanti
 Effugia? Haec dicens, qua non velocior vlla
 Pestis erat, toto nequidquam lumine lustrat,
 Cunctaturque super, morituraque conligit iras. 38
 O nimium iucunda dies, quam cara sub ipsa
 Morte magis! Stetit, et sese mirata furentem est.
 Occidis, heu! primo potes hoc durare sub aevo?
 Nec tu lucis, ait, nec videris vlla iuuentae
 Gaudia, nec dulces fratris pubescere malas? 39
 Hunc quoque, qui nunc est primaevus, Iasona nescis
 Morte perire tua, qui te nunc inuocat vnam,
 Qui rogat, et nostro quem primum in liore vidi?
 Cur tibi fallaces placuit coniungere dextras

c, pater, atque istis iuuenem non perdere monstris 345
 enus? ipsa etiam, fateor, tunc ipsa volebam.
 or cara tuas, Circe Titania, voces,
 lucente sequor, tua me grandaeva fatigant
 lilia, et; aëonitis cedo minor. Haec vbi fata,
 sus ad Haemonii iuuenis curamque metumque 350
 titur, hunc solum propter seu viuere gaudens,
 e mori, quodcumque velit; maiora precatur
 mina, maiores Hecaten immittere vires
 nc sibi, nec notis stabat contenta venenis.
 gitur inde sinus, et, qua sibi fida magis vis 355
 la, Prometheae florem de sanguine fibrae
 icaesium, tonitru nutritaque gramina promit,
 ae facer ille niues inter tristesque pruinas
 rat editque cruor, cum viscere vultur adesto
 lliitur e scopulis, et rostro inrorat aperto. 360
 m nec longi languescit sinibus aeni
 mortale virens; idem stat fulmina contra
 nguus, et in mediis florescunt ignibus herbae.
 ima Hecate Stygiis duratam fontibus harpen-
 tulit, et validas scopulis effodit aristas; 365
 ox famulae monstrata leges, quae lampade Phoebes
 b decima iuga feta metit, saeuitque per omnea
 liquias sanemque Dei; gemit inritus ille
 Ichidos, ora tuens; totos tunc contrahit artus
 onte dolor, cunctaeque tremunt sub falce catenae. 370
 Talibus infelix contra sua regna venenis
 duitur, noctique tremens infertur opacae.
 it dextram vocemque Venus, blandisque pauentem
 lloquiis iunctoque trahit per moenia passu.
 zalis adhuc teneros supremum pallida fetus 375
 ater ab excelso produxit in aera nido,
 ortaturque sequi breuibusque insurgere pennis,

Illes caerulei primus ferit horror Olympi,
 Iamque redire rogant, adfuetaque quaeritur arbor;
 Haud aliter caecae per moenia deficit urbis 380
 Incedens, horretque domos Medea silentes.
 Hic iterum extremae nequidquam in limine portae
 Substitit, atque iterum fletus animique soluti;
 Respexitque Deam, paululumque his vocibus haesit:
 Ipse rogat certe, meque ipse inplorat Iason. 391
 Nullane culpa subest? labes non vlla pudoris,
 Nullus amor? nec turpe viro seruire precanti?
 Illa nihil contra, vocesque abrumpit inanes.
 Et iam iam magico per opaca silentia Colchis
 Coeperat ire sono, monstrataque condere vultus 398
 Numina, cumque suis auerti collibus amnes;
 Iam stabulis gregibusque panor strepitusque sepulcris
 Inciderat; stupet ipsa graui nox tardior vmbra.
 Iamque tremens longe sequitur Venus; vtque sub alas
 Peruenere trabes Divaeque triformis in vmbra, 399
 Hic subito ante oculos nondum speratus Iason
 Emicuit, viditque prior conterrita virgo.
 Atque hinc se profugam volucris Thaumantias ala
 Sustulit; inde Venus dextrae. dHabra tenenti.
 Obuius vt sera quam se sub nocte magistris 400
 Inpingit pecorique pauor, qualesue profundum
 Per Chaos obcurrunt caecae sine vocibus vmbrae;
 Haud secus in mediis noctis nemorisque tenebris
 Inciderant ambo adtoniti iuxtaque subibant,
 Abietibus tacitis aut inmotis cypavissis 401
 Adsimiles, rapidus nondum quas miscuit auster.
 Ergo vt erat vultu defixus vterque silenti,
 Noxque suum peragebat iter, iam iam ora leuare
 Aesoniden farique cupit Medea priorem.
 Quam simul effulsu pauitantem fletibus heros 402

Flagrantesque genas vidit miserumque pudorem,
 Has tandem voces dedit, et solatus amantem est;
 Fersne aliquam spem lucis? ait, miserata laborem
 Nempe venis? an et ipsa mea laetabere morte?
 Ne, precor, infando similem te, virgo, parenti 415
 Gelleris; haud tales decet inclementia vultus.
 Hascine nunc grates, haec expectata laborum
 Dona dari decuit? sic te sub teste remitti
 Fas me, virgo, tuum? iustas da vocibus aures.
 Nec pater ante tuus tantis me obponere monstis, 420
 (Quid meritum?) aut tales voluit me pendere poenas.
 An iacet externa quod nunc mihi cuspidē Canthus?
 Quodque meus vestris cecidit pro mœnibus Iphis?
 Aut Scythiae tanta inde manus? iussisset abire
 Perfidus atque suis extemplo cedere regnis. 425
 Spem mihi promissam per quae diacrimina rursus,
 Et reddat qua lege, vides. Obcumbere tandem
 Possumus, idque sedet, quam non quaecumque subire
 Patris iussa tui; numquam sine vellere abibo
 Hinc ego, degenerem nec me tu prima videbis. 430
 Haec ait; illa tremens, ut suspicis adspicit ora,
 Conticuisse viri, iamque et sua verba reposci,
 Nec quibus incipiat demens videt, ordine nec quo,
 Quove tensus, prima cupiens effundere voce
 Omnia, sed nec prima pudor dat verba timenti. 435
 Haeret, et adtollens vix tandem lumina fatur:
 Quid, precor, in nostras venisti, Thessale, terras?
 Vnde mei spes vlla tibi? tantosque petisti
 Cur non ipse tua fretus virtute labores?
 Nempe, ego si patriis timuisssem excedere tectis, 440
 Occideras; nempe hanc animam fors saeva manebat
 Funeris. En vbi Iuno, vbi nunc Tritonia virgo,
 Sola tibi quoniam tantis in casibus adsum.

Externæ regina domus? Miraris et ipse;
 Credo, nec adnoscut hæc nunc Aetida sylvæ. 465
 Sed fatis sum victa tuis; capis munera subplex
 Non mea; teque iterum Pellæ si perdere quaeret,
 Inque alios casus aliasque inmittet ad vrbes,
 Heu formæ ne crede tuæ. Titania iamque
 Gramina Perfaeasque sinu depromere vires 470
 Coeperat; his iterum compellat Iasona dictis:
 Si tamen aut superis aliquam spem ponis in ipsis,
 Aut tua praesenti virtus educere leto
 Si te forte potest; et iam nunc deprecor, hospes,
 Me sine, et infontem misero dimitte parenti. 475
 Dixerat; extemplo (nam iam matura ruebant
 Sidera, et extremum sabfixerat axæ Booten)
 Cum gemitu et multo iuveni medicamina fletu
 Non secus ac patriam pariter famamque decusque
 Obiicit. Ille manu subit, et vim conripit omnem. 480
 Inde ubi facta nocens, et non reuocabilis unquam
 Cessit ab ore pudor, propiorque impleuit Eriany;,
 Carmina nunc totes voluit figitque per astus
 Aesonidae, et totum septeno murmure fertur
 Per clypeum, atque viro grauiorem reddidit hastam; 485
 Iamque sui tauris languent absentibus ignes.
 Nunc age, et has, inquit, cristas galeamque resume,
 Quam modo funerea tenuit Discordia dextra.
 Hanc iace per medias, quum verteris aequora, menses;
 Protensus in sese conuersa furoribus ibit 490
 Cuncta phalanx, atque ipse fremens mirabitur et me
 Respiciet fortasse pater. Sic deinde loquuta
 Iam magis atque magis mentem super alta ferebat
 Aequora, pendants Minyas iam vela videbat
 Se sine. Tum vero extremo percussa dolore 495
 Adripit Aesoniden dextra, ac sabmissa profatur:

memor, oro, mei, contra memor ipsa manebo,
 e, tui. Quando hinc aberis, dic quaeso, profundi
 d coeli spectabo latus? sed te quoque tangat
 a mei quocumque loco, quoscumque per annos; 480
 re hunc te meminisse velis, et nostra fateri
 nera; fernatum pudeat nec virginis arte.

mibi, cur nullos stringunt tua lumina fletus?
 me mox merita morituram patris ab ira
 simulas? te regna, tuae felicia gentis, 485

coniux nataeque manent; ego prodita obibo?
 : queror, et pro te lucem quoque laeta relinquam.
 tenus hospes ad haec: (tacitis nam cantibus illum
 xerat, et simili iam dudum adflarat amore)

ne, ait, Aesoniden quidquam te velle relicta 490

edis, et vlla pati sine te loca? redde tyranno
 : potius, recipe ingratos atque exsue cantus.
 is mihi lucis amor? patriam cur amplius optem,
 non et genitor te primam amplectitur Aeson,
 que tuo longe fulgentem vellere gaudens 495

ectat, et ad primos procumbit Graecia fluctus?
 spice ad has voces, et iam, precor, adnue, coniux.
 r te, quae superis Divisque potentior imis,
 :que haec, virgo, tuo redeuntia sidera nutu,
 que per has nostri iuro discriminis horas: 500

quam ego si meriti sim noctis et inmemor huius,
 te scepra, domum, si te liquisse parentes
 nferis, et mea tum non haec promissa videntem;
 um me non taurós iuuet euasisse ferosque
 rrigenas; tum me tectis tua turbet, in ipsis 505

umma tuaeque artes; nullus subcurrere contra
 grato queat, et, si quid tu saevius, ipsis
 licias, meque in medio terrore relinquant.
 diit, atque simul meritis petitura poenis

Despondet, quæstus semper Furor vltus amantis. §10

Haec vbi dicta, tamen perstant defixus vterque,

Et nunc ora leuant audaci laeta iuuenta,

Ora simul toties dulces rapientia visus.

Deiicit hinc vultus aeger pudor, et mora dictis

Redditur, ac rursus conterret Iasona virgo: §11

Adcipe, perdomitis quae deinde pericula tauris,

Et quis in Aeolio maneat te vellere custos;

Nondum cuncta tibi, fateor, promissa peregi.

Saeuior ingenti Mavortis in arbore restat,

Crede, labor; quem! tanta vtinam fiducia nostri §12

Sit mihi nocturnaeque Hecates vestrique vigoris!

Dixerat, vtque virum doceat, quae monstra supersint,

Protenus immensis recubantem anfractibus anguem

Turbat, et Haemonii subito ducis obiicit vmbra.

Ille, quod haud alias, stetit, et trepidantia torfit §13

Sibila, seque metu postquam sua vellera circum

Sustulit, atque omnis spiris exhorruit arbor,

Incipit inde sequi, et vacuo furit ore per auras.

Quis fragor hic? quaenam tantae, dic virgo, ruinae?

Exclamat stricto Aesonides stans frigidus ense. §14

Illa trahit ridens, tandemque ait angue represso:

Hunc tibi postremum nostri parat ira parentis.

Heu miser, heu tantis iterum carpente periculis!

O vtinam vt nullo te sim visura labore

Ipsam caeruleis squalentem nexibus ornum §15

Ipsaque peruigilis calcantem lumina monstri,

Contingat vix deinde mori! Sic fata profugit,

Seque sub extremis in moenia retulit vmbri.

Et iam puniceo regem spes vana sub ortu

Extulerat, quantis nox vna diremerit vndis §16

Aesoniden; liberne freto iam vultus aperto,

Vtque prius totum fileat mare. Dumque ea longe

Iorare queat, contra venit Arcas Echion
 a ferens: iam Circaeis Mavortis in agris
 e virum, daret acripedes in proelia tauros, 545
 vocor, en vltro, dixit, spesque addidit ausa.
 mihi nunc primum in glebas inuertite tauri
 quora, nunc totas aperite et voluite flammās;
 eat Haemonio messis memoranda colono,
 que tuum parti Graium da, nata, draconem. 550
 us adspectu pereant, quin vellera et ipsa
 rga mihi diros seruent infecta cruores.
 ur, et effusis pandi iubet aequora tauris.
 s et Echionii subeunt inmania dentis
 nina, pars diri portant graue robur aratri. 555
 sua magnanimum contra Pagafea iuuentus
 osequitur stipatque ducem; tum maxima quisque
 cta dedit, saeuisque procul discessit ab agris.
 cerat ille gradus, totoque ex agmine solus
 abat, vt extremis desertus ab orbibus axis, 560
 rem iam lassā dies austrique ardentis harenae,
 t quem Rhipaeas exstantem rursus ad arces
 x et caerulei Boreae ferus abstulit horror;
 tum subito adtoniti longissima Phasidis vnda
 ucafaeque trabes omnisque Aetia tellus 565
 lfit, et ardentes stabula effudere tenebras.
 velut ex vna si quando nube corufci
 Iovis torfit geminos mortalibus ignes,
 t duo quum pariter ruperunt vincula venti
 antque fugam; sic tunc claustris euasit vterque 570
 urus, et inmani proflauit turbine flammās
 dnuus atque atro voluens incendia fluctu.
 orruit Argoae legio ratis, horruit audax,
 ij modo virgineis seruari cantibus Idas
 ebat, et inuito prospexit Colchida vultu, 575

Non tulit ipse moras seseque inmisit Iason,
 Diversos postquam ire videt, galeamque minantem
 Quassat, et errantem dextra ciēt obuius ignem.
 Ut tandem stetit, et toruo se lumine flexit,
 Qui prior aduersi respexit Iasonis arma;
 Cunctatus paullum subito furit. Aequora non sic
 In scopulos irata ruunt, eademque recedunt
 Fracta retro. Bis fulmineis se flatibus infert
 Obnubitque virum, sed non incendia Colchis
 Adspirare sinit, clypeoque inliditur ignis
 Frigidus, et viso pallefcit flamma veneno.
 Incitat Aesonides dextram inque ardentia mittit
 Cornua, dein totis propendens viribus haeret.
 Ille, virum atque ipsam tunc te, Medea, recusans,
 Concutit, et tota nitentem cornibus ira
 Portat iners; tandem grauius mugire residens
 Incipit, et fesso victus descendere cornu.
 Respicit hinc socios, inmania vincula poscens,
 Aesonides, iamque ora premit trahiturque trahitque,
 Obnixusque genu superat, cogitque trementes
 Sub iuga athena toros. Alium dehinc turbida Colchis
 Exarmat, lentumque obsert timideque minantem;
 Iamque propinquanti noctem implicat. Ille fatiscens
 In caput inque humeros ipsa vi molis et irae
 Proruit; inuadit totusque incumbit Iason
 Desuper, atque suis defixum flatibus vrguet.
 Utque dedit vinclis validoque obstrinxit aratro,
 Suscitāt ipse genu, saeuaque agit insuper hasta.
 Non aliter, medio quam si telluris hiatu
 Terga recentis equi primumque inuasit habenis
 Murmur, et in summa Lapithes adparuit Ossa.
 Ille, velut campos Libyes ac pinguis Nili
 Fertilis arua fecet, plena sic semina dextra

gere gaudet agris, oneratque noualia bello.

ius hic primum ter vomere fufus ab ipfo

610

gor, et ex omni fonuerunt cornua fulco;

atrix tunc gleba quati, pariterque creati

arique phalanx totisque infurgere campis.

it et ad socios paullum se retulit heros.

erians, vbi prima sibi daret agmina tellus

615

erfo. Vt fummis iam rura recedere cristis

t et infesta vibrantes casside terras,

olat, atque imo tellus qua proxima collo,

dum humeri videre diem, prior ense sequaci

uat humo truncos; rutilum thoraca sequenti

620

primas a matre manus premit obuius ante.

magis aut illis, aut illis millibus vltra

oficit, ad dirae quam quum Tirynthius hydrae

nina Palladios defessus respicit ignes.

o iterum ad locias conuertere Colchidos artes,

625

galeae nexus ac vincula dissipat imae,

nectaturque tamen totique obcurrere bello

cupit; spes nulla datur, sic vndique densant

rigenae iam signa duces, clamorque tubaeque.

que omnes odere virum, iamque omnia contra

630

a volant. Tum vero amens discrimine tanto,

um modo Tartareo galeam Medea veneno

ctam dederat vfuscque armarat in illos,

nedios torfit; conuerfae protenus hastae.

illis vbi adtonitos moestae Phrygas amua Matris

635

vel exactos lacerat Bellona comatos;

id secus adensas subito Medea cohortes

licat, et miseros agit in sua proelia fratres.

nis ibi Aefoniden sterni putat; omnibus ira

is erat. Stupet Aetes vltroque furentes

640

viros reuocare cupit; sed cuncta iacebant

Agmina, nec quisquam primus ruit, aut super vllus
Linquitur, atque hausit subito sua funera tellus.

Protensus in fluuium fumantibus euolat armis
Aesonides; qualis Getico de puluere Mavors
Intrat equis vritque, grauem sudoribus Hebrum,
Aut niger ex antris rutilique a fulminis aestu
Quum furit et Siculo respirat in aequore Cyclops.
Redditus hic tandem, sociosque amplexus ouantes.
Haud iam mendacem promissa reposcere regem
Dignatur; nec, si ipse sibi terga ingerat vltro,
Qui pepigit, velit in pacem dextramque reuerti
Amplius; ambo truces, ambo abscessere minantes.

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAVTICON
 LIBER VIII.

ARGUMENTVM.

v. 1 - 23. *Medea, patris iram timens, ultimam thalamo mundoque ebri vale dicit, arculam sinumque ipsum medicaminibus onerat, piis pro incolumitate patris votis factis, ense cincta in lucum propo-*
 24 - 44. *Iason ibi eam praestolans pauentem excipit, blandisque is, ut tantis de se meritis addat et opem in expugnando vellere o ferendam, orat.* 45 - 53. *Ad haec ita respondet singultans virgo, sque et sidera obtestata, ut, quas ipsius causa et patrem et patriam ceptra reliquisset, ei fidem seruare velit Iason.* 54 - 67. *Tum ad riorem lucum ambo progressi, et dracone conspecto Iason cohorriscit; quum optionem dedisset Medea, vtrum ipse cum eo certamen inire, somno eundem margi vellet, posterius se malle tacendo profiteri tur.* 68 - 104. *Deum igitur Somnum Medea inplorat, ut, quid virium habeat soporiferarum, in vnum conferat draconem; nec defes diu obluquantem serpentem carmino et artibus magicis in num dat dormientique adeo inludit.* 105 - 133. *Iam vero Iasonem vtatur, ut ad vellus auferendum arborem conscendat, ipsoque dra- pro scala vtatur.* Sic igitur facit iuuenis, vellus ramis expedit, qui arborem antea circumdederat splendor, is per campum, quem euntes Iason et Medea transcurrunt, funditur. Argonautae omnes loque ipsa obuiam veniunt, cui inmittere praedam properat Iason, de Medea comite insilit, et armis indutus adstat ad se suaque de- lenda paratus. 134 - 174. *Interea rapti velleris rumor ad urbem uenit, Medea nusquam inuenta. Princeps inuentutis, Absyrtus, arma it primus, Aetes ipse senectutis inmemor ad Phasidem amnem pro- at, prae ceteris tamen regina (Idyia) miserabili oratione filiam de- rat.* 175 - 196. *Argonautae, secundis vsi ventis, iam prope erant a*

*Symplegadibus, a quibus nuper tam infestis cauere iubet nauifaber-
nator Erginus, aliamque, quamquam longiorem, viam eligere, vltima-
que flectere ad Danubii ostia. 197 - 201. Facile consentit Iason, nec
longius, quo fama rerum, a se gestarum, latius diuulgetur, recusat.
202 - 216. Mœsta interim et velato vultu in extrema naui sedet Min-
dolori indulget, vixque cibum capit, quamquam Iason ipse pergit.
Thessaliamque haud procul abesse mentiatur. 217 - 258. Tandem
venitur ad Istrum, vbi datam Medæe coniugii filem sociis Iason ex-
rit, quam ita egregie merita seruare insigant omnes. Sine mora
rantur nuptiæ; incedit, ut numquam antea, pulcer Iason, pulcior Me-
dea, ab ipsa Venere contra, omnium malorum obliuata. Sacra sunt,
quibus, quamquam augur Mopsus omina non admodum laeta depre-
dere sibi videatur, epulæ tamen lautæ adponuntur, hilares omnes,
quorum medio sponsus et sponsa, substrato vellere aureo, gram-
toris discumbunt. 259 - 305. Has ipsas laetities turbat non invitæ
conuiuia Absyrtus, Medæe frater; qui acerbè satis et iactanter tacita
se non huic solum connubio, sed ad Græciæ adeo vrbes combere
adferre minatur, nauiculasque suas, quas multas secum habet, Der-
bii ostiis adpropinquare iubet. 306 - 317. Argonautæ ad hæc, rau-
confestim raptis, parati ad certamen in litore adsunt; Medæe aut-
mori certa, abdit se antro, in quo epulas modo nuptiales edidit.
318 - 327. Iam vero ipsa Iuno, quæ Iasonem suum tantæ hesper-
nauium multitudini inparem fore videt, Olympo descendit, At-
antris ventos emittit, grauissimamque excitat tempestatem. 328 - 335.
Nihil hac tempestate motus, cui antea desponsata Medea fuerat, Sit-
pertinacissime diu oblectatus, decumano tandem fluctu in profunda
mergitur. 336 - 384. Qua clado adcepta Absyrtus, vix nihil profici per-
perspicens, obsidione Argonautas cingere constituit. 385 - 407. Quæ-
tum sibi inde periculum imminet, probe considerantes Argonau-
urguent Iasonem, ut vellere ablato contentus Medeam patri remitte-
Iason, inpenso amans Medeam fideique datæ memor, sociis tamen
dere cogitur. 408 - 457. Haud diu fallit consilium captam Medeam
Saorsim compellat Iasonem, pactæ fidei grauissime admonet, quæ
causa fecerit, enarrat, spem aliquam facit, fieri fortasse posse,
porro eum adiuuet, miratur, furit, respondere volentem ne audit
dem, totamque noctem terriçalamentis agitata transigit. 458 - 467.
Postridis procedit, iterumque gemens adloquitur Iasonem, gemens
ipsum blandisque verbis demulcentem, quorum distortum non nisi
mam versiculam reliquit Valerius.*

et trepidam in thalamis et iam sua facta pauentem
 chida circa omnes pariter furiaeque minaeque
 is habent; nec caerulei timor aequoris ultra,
 : miserae terra vlla procul; quascumque per vndas
 re fugam, quamcumque cupit iam scandere puppim. 5
 ma virgineis tunc flens dedit oscula vittis,
 osque fugit, complexa toros, crinemque genasque
 e per antiqui carpsit vestigia somni,
 ue haec inpresso gemuit miseranda cubili:
 nihi si profugae genitor nunc ille supremos 10
 plexus, Aeeta, dares, fletusque videres
 e meos! Ne crede, pater, non carior ille est,
 em sequimur; tumidis vtinam simul obruar vndis!
 , precor, haec longa placidus mox sceptrata senecta
 ta geras, meliorque tibi sit cetera proles. 15
 it, et Haemonio numquam spernenda marito
 idita letiferis prodit medicamina cistis,
 gineosque sinus ipsamque monile venenis
 licat, ac faeuum super omnibus addidit enssem.
 e, velut torto Furiarum erecta flagello 20
 silit; adtonito qualis pede profilit Ino
 teta, nec parui meminit conterrita nati,
 m tenet; extremum coniux ferit inritus Isthmon.
 m prior in lucos curis vrguentibus heros
 erat, et nemoris sacra se noete tegebat, 25
 a quoque siderea clarus procul ora iuuenta.
 lis adhuc sparsis comitum per lustra cateruis
 nius aestiua residet venator in vmbra,
 us amore Deae, velatis cornibus et iam
 a venit; roseo talis per nubila ductor 30
 et honore nemus, talemque expectat amantem.
 : autem pauidae virgo de more columbae,
 e super ingenti circumdata praepetis vmbra

In quemcumque tremens hominem cadit; haud secunda
 Icta timore graui mediam se inmiserit; at ille
 Exceptit, blandoque prior sic ore loquutus:
 O decus in nostros magnum ventura penates,
 Solaque tantarum virgo haud indigna viarum
 Causa reperta mihi, iam nunc non vlla requiro
 Vellera, teque meae satis est vexisse carinae.
 Verum age, et hoc etiam, quando potes, adiace tantis
 Muneribus meritisque tuis; namque aurea iussi
 Terga referre fumus; socios ea gloria tangit.
 Sic ait, et primis subplex dedit oscula palmis.

Contra virgo nouis iterum singultibus orsa est:
 Linqvo domos patrias te propter opesque meorum;
 Nec iam nunc regina loquor, sceptrisque relictis
 Vota sequor; serua hanc profugae, prior ipse dedisti
 Quam (scis nempe) fidem. Di nostris vocibus adsunt,
 Sidera et haec te meque vident; tecum aequora, tecum
 Experiar quascumque vias; modo ne quis abactam
 Huc referat me forte dies oculisque parentis
 Ingerat; hoc superos, hoc te quoque deprecor, hospes.

Haec ait, atque furens rapido per deuia passu
 Tollitur. Ille haeret comes, et miseratur euntem;
 Quum subito ingentem media inter nubila flammam
 Conspicit et faeva vibrantes luce tenebras.
 Quis rubor iste poli? quod tam lugubre refulsit
 Sidus? ait; reddit trepido cui talia virgo:
 Ipsius en oculos et lumina torua draconis
 Adspicis; ille suis haec vibrat fulgura cristis,
 Meque pauens contra solam videt, ac vocat vltro,
 Ceu solet, et blanda poscit me pabula lingua.
 Dic age nunc, vtrum vigilantem hostemque videnti
 Exuias auferre velis, an lumina somno
 Mergimus, et domitum potius tibi tradimus anguem?

filet, tantus subiit vt virginis horror.
 inque manus Colchis crinemque intenderat astris,
 mina barbarico fundens pede, teque ciebat,
 ane pater: Somne omnipotens, te Colchis ab omni 70
 ve voco, inque vnum iubeo nunc ire draconem.
 ae freta saepe tuo domui, quae nubila cornu
 lminaque et toto quidquid micat aethere; sed nunc,
 nc, age, maior ades fratrique simillime leto.
 quoque, Phrixiae pecudis fidissime custos, 75
 mpus ab hac oculos tandem deflectere cura.
 em metuis me hic stante dolum? seruabo parumper
 a nemus; longum interea tu pone laborem.
 e haud Aeolio discedere fessus ab auro,
 ec dare permissae (quamuis iuuet) ora quieti 80
 stinet; ac primi percussus nube soporis
 orruit, et dulces excussit ab arbore somnos.
 ontra Tartareis Colchis spumare venenis,
 anctaque Lethaei quassare silentia rami
 erstat, et aduerso luctantia lumina cantu 85
 bruit, atque omnem linguaque manuque fatigat
 im Stygiam, ardentem donec sopor occupat iras.
 inque altae cecidere iubae, nutatque coactum
 m caput, atque ingens extra sua vellera ceruix,
 eu refluxus Padus, aut septem proiectus in amnes 90
 ilus et Hesperium veniens Alpheos in orbem.
 asa caput cari postquam Medea draconis
 idit humi, fuis circum proiecta lacertis,
 eque suumque simul fleuit crudelis alumnum:
 lon ego te sera talem sub nocte videbam, 95
 acra ferens epulasque tibi; nec talis hianti
 fella dabam, ac nostris nutribam fida venenis.
 quam grauida nunc mole iaces! quam segnem inertem
 flatus habet! nec te saltem, miserande, peremi,

Heu saeuum passure diem! iam nulla videbis 100
 Vellera, nulla tua fulgentia dona sub vmbra.
 Cede Deo, inque aliis senium nunc digere lucis
 Inmemor, oro, mei; nec me tua sibila toto
 Exagitent infesta mari. Sed tu quoque cunctas,
 Aesonide, dimitte moras, atque effuge raptis 105
 Velleribus. Patrios exstincti noxia tauros;
 Terrigenas in fata dedi; fufum ecce draconis
 Corpus habes; iamque omne nefas, iam, spero, peregi.
 Quaerenti tunc deinde viam, qua se arduus heros
 Ferret ad aurigerae caput arboris: Eia, per ipsum 110
 Scande age, et aduerso gressus, ait, inprime dorso.
 Nec mora fit: dictis fidens Cretheia proles
 Calcat, et, aeream quamuis, perfertur ad ornum,
 Cuius adhuc rutilam seruabant brachia pellem,
 Nubibus adensis similem, aut cum veste recincta 115
 Labitur ardeuti Thaumantias obuia Phoeco.
 Comripit optatum decus extremumque laborem
 Aesonides, longosque sibi gestata per annos
 Phrixiae monimenta fugae vix reddidit arbor
 Cum gemitu, tristesque super coiere tenebrae. 120
 Egressi relegunt campos, et fluminis ora
 Summa petunt; micat omnis ager, villisque comantem
 Sideris totos pellem nunc fundit in artus,
 Nunc in colla refert, nunc implicat ille sinistrae.
 Talis ab Inachiis Nemeae Tirynthius antris 125
 Ibat, adhuc aptans humeris capitique leonem.
 Vt vero fociis, qui tunc praedicta tenebant
 Ostia, per longas adparuit aureus vmbra,
 Clamor ab Haemonio surgit grege; se quoque gaudens
 Promouet ad primas iuueni ratis obuia ripas. 130
 Praecipites agit ille gradus, vtque aurea mist
 Terga prius, mox adtonita cum virgine puppim

it, ac rapta victor confistit in hasta.
 iterea patrias faenus venit horror ad aures,
 domus luctumque ferens fraudemque fugamque 135
 ginis. Hinc subitis inflexit frater in armis,
 s etiam mox tota coit; volat ipse senectæ
 remor Aetes; complentur litora bello
 quidquam: fugit inmissis nam puppis habenis.
 ter Idyia ambas tendebat in aequora palmas 140
 soror atque omnes aliae matresque nurusque
 Ichides aequalesque tibi, Medea, puellae.
 stat sola parens, inpletque viulatibus auras:
 te fugam, medio refer huc ex aequore puppim,
 ita, potes. Quo, clamat, abis? hic turba tuorum 145
 mnis et iratus nondum pater; haec tua tellus
 ceptraque. Quid terris solam te credis Achaeis?
 uis locus Inachias inter tibi, barbarâ, natus?
 ane vota domus expectatique Hymenaei?
 unc petii grandaeva diem? Vellem vnguibus vncis, 150
 t volucris, possem praedonis in ipsius ora
 e ratemque supra, claroque reperoscere cantu,
 nam genui. Albano fuit haec promissa tyranno,
 on tibi; nil tecum miseri pepigere parentes,
 efonide; non hoc Pelias evadere furto 155
 e iubet, aut vllas Colchis abducere natas.
 ellus habe, et nostris, si quid super, adcipe templis.
 ed quid ego quemquam inmeritis incuso querelis?
 oia fugit, tantoque (nefas) ipsa ardet amore.
 loc erat, infelix, (redeunt nam singula menti) 160
 x quo Thessalici subierunt aequora remi,
 Quod nullae te, nata, dapes, non vlla iuvabant
 tempora? non vllus tibi tum color, aegraque verba
 errantesque genae atque alieno gaudia vultu
 semper erant? Cur tanta mihi non prodita pestis, 165

Vt gener Aefonides nostra consideret aula,
 Nec talem paterere fugam? Commune fuisset
 Aut certe nunc omne nefas, iremus et ambae
 In quascumque vias; pariter petiisse iuaret
 Theſſaliam et ſaeui, quaecumque eſt, hoſpitis vrbem. 170
 Sic genetrix, ſimilique inplet foror omnia queſtu
 Exululans; famulae pariter clamore ſupremo
 In vacuos dant verba Notos, dominamque reclamant
 Nomine; te venti procul et tua fata ferebant.
 Inde diem noctemque volant. Redeuntibus aura 175
 Gratiſ, et notae Minyis tranſcurrere terrae,
 Quum ſubito Erginus puppi ſic fatur ab alta:
 Vos, ait, Aefonide, contenti vellere capto,
 Nec via quae ſuperet, nec quae fortuna, videtis.
 Craſtina namque dies trucis ad confinia ponti 180
 Cyaneasque vocat, meminique, o Tiphy, tuorum
 Saxa per illa, pater, memini, venerande, laborum.
 Mutandum, o focii, nobis iter; altera ponti
 Eluctanda via, et curſu, quem labor, eundum eſt.
 Haud procul hinc ingens Scythici ruit exitus Iſtri, 185
 Fundere non vno tantum quem flumina cornu
 Adcipimus; ſeptem exit aquis, ſeptem oſtia pandit.
 Illius aduerſi nunc ora petamus et vndam,
 Quae latus in laeuum ponti cadit; inde ſequemur
 Ipfius amnis iter, donec nos flumine certo 190
 Perferat inque aliud reddat mare. Sint age tanti,
 Aefonide, quaecumque morae, quam ſaeva ſubire
 Saxa iterum, quam Cyaneos perumpere montes.
 Sat mihi; non totis Argo redit ecce corymbis.
 Haec ait, ignarus fixas iam numine rupes 195
 Stare, neque aduerſis vltra concurrere faxis.
 Reddidit Aefonides: Et te, fidiffime rector,
 Haud vni tetigere metus, nec me ire reuſo

gius, et cunctis redeuntem ostendere terris.
 enus inde alios flectunt regesque locosque, 200
 et utrumque petunt plaustris migrantibus aequor.
 uppe procul summa vigilis post terga magistri
 Cerat auratae genibus Medea Minervae;
 ue ibi dejecta residens in lumina palla
 bat adhuc, quamquam Haemoniis cum regibus iret, 205
 a tamen, nec coniugii secura futuri.
 m Sarmatici miserantur litora ponti;
 Thoanteae transit defleta Dianae.
 Ita palus, nullus Scythiae non moeret euntem
 mis; Hyperboreas mouit conspecta pruinas, 210
 t modo regna tenens; ipsi quoque murmura ponunt
 n Minyae, iam ferre volunt. Vix adleuat ora
 l feras, si quando, dapes, quas carus Iason
 se dabat, iam nubiferam transire Carambin.
 gnificans, iam regna Lyci, totiensque gementem 215
 allit, ad Haemonios hortatus surgere montes.
 Insula Sarmaticae Peuce stat nomine Nymphae,
 oruus vbi et ripa semper metuendus vtraque
 n freta per faeuos Histier descendit Alanos.
 oluere in hoc tandem resides dux litore curas, 220
 c primum socios ausus sua pacta docere
 romissamque fidem thalami foedusque iugale.
 Itro omnes laeti instigant meritamque fatentur;
 ple autem inuitae iam Pallados erigit aras,
 acipit Idaliae numen nec spernere Divae. 225
 Praecipueque sui, si quando, in tempore pulcer
 Coniugii Minyas numquam magis eminent inter;
 Qualis sanguineo victor Gradivus ab Hebro
 dalium furto subit aut dilecta Cythera;
 deu, quum coelestes Alcidae inuisere mensas 230
 lam vacat, et festum Innonia sustinet Hebe.

Adfunt vnanimes Venus, hortatorque Cupido
 Suscirat adfixam moestis Aetida curis;
 Ipsa suas illi croceo subtemine vestes
 Induit ipsa suam duplicem Cytherea coronam
 Donat, et arsuras alia cum virgine gemmas.
 Tum nouus inplenit vultus honor, ac sua flauis
 Reddita cura comis, graditurque oblita malorum.
 Sic vbi Mygdonios planctus sacer abluat Almo,
 Laetaque iam Cybele festaeque per oppida taedae;
 Quis modo tam saeuos adytis fluxisse cruores
 Cogitet? aut ipsi qui iam meminere ministri?
 Inde, vbi sacrificas cum coniuge venit ad aras
 Aefonides, vnaque adeunt pariterque precari
 Incipiunt, ignem Pollux vndamque iugalem
 Praetulit, vt dextrum pariter vertantur in orbem.
 Sed neque se pingues tum candida flamma per auras
 Explicuit, nec thura videt concordia Mopsus,
 Promissam nec stare fidem, breue tempus amorum.
 Odit vtrumque simul, simul et miseratur vtrumque,
 Et tibi iam nullos optanit, barbara, natos.
 Mox epulas et sacra parant; syluestria laetis
 Praemia, venatu facili quaesita, supersunt;
 Pars verubus, pars vndanti despumat aheno.
 Gramineis ast inde toris discumbitur, olim
 Hister anhelantem Peucen quo prefferat antro.
 Ipsi inter medios rosea radiante iuuenta
 Altius inque sui sternuntur velleris auro.
 Quis nouus inceptos timor inpediit Hymenaeos,
 Turbavitque toros, et sacra calentia rupit?
 Ablyrtus subita praeceps cum classe parentis
 Adueritur, profugis infestam lampada Graiis
 Concutiens diramque premens clamore sororem;
 Atque, Hanc, o si quis vobis dolor iraque, Colchi,

celerare viam, neque enim fugit aequore raptor
ter, aut falsi sequimur vestigia tauri. 265

pe (nefas) vna praedo Phrixea reportat
era; qua libuit, remeat cum virgine; nobis
pudor!) et muros et stantia tecta reliquit.

id mihi deinde, fatis? nec quaero vellera, nec te 270
cipio, germana, datam; nec foederis vlla

es erit, aut irae quisquam modus. Inde reuerti
ris ad ora mei tam paruo in tempore fas sit?

inquaginta animae me scilicet vnaque merfa
bficiet placare ratis? te, Graecia fallax, 275

cfegor, atque tuis hunc quasso moenibus ignem;
ec tibi digna, soror, desum ad connubia frater.

imus et ecce fero quatioque hanc lampada vestro
oniugio; primus celebros dotalia sacra, 280
ui potui; patriae veniam da, quaeso, senectae.

uin omnes alii pariter populique patresque
tecum adsunt. Magni virgo ne regia Solis

laemonii thalamos adeas despecta mariti,
tot decuit coiisse rates, tot fulgere taedas.

Dixerat, itque orans iterum ventosque virosque 285
erque ratis subplex vox remigis illa magistros.

li autem intorquent truncis frondentibus vnam;
vnaeque die fuerat raptim formata sub vno,

at tantum deiecta suis a montibus arbor,
Quid dolor et veterum potuit non ira virorum?) 290

laud longis iam distat aquis, sequiturque volentem
barbara Palladium puppim ratis, ostia donec

Danubii viridemque vident ante ostia Peucen,
/ltimaque adnoscunt Argoi cornua mali.

Tum vero clamorem omnes inimicae tollunt 295
Gaudia; tum grauior remis fragor, vt procul Argo

Visa viris, vnamque petunt rostra omnia puppim.

Princeps naualem nodosi roboris vncum
 Adripit et longa Stirus prospectat ab vnda,
 Coniugio atque iterum sponsae flammatus amore. 329
 Iamque alii clypeos et tela trabalia dextris
 Expediunt, armant alii picis vngvine flammās.
 Impatiens tremit hasta morae, nec longius inter,
 Quam quod tela vetet, superest mare. Vocibus vrguent
 Interea, et pedibus pulsant tabulata frementes. 330

Quum subitas videre rates vibrataque flammis
 Aequora, non vna Minyae formidine surgunt,
 Primus et in puppim deserta virgine ductor
 Profilit, et summa galeam rapit altus ab hasta,
 Ense simul clypeoque micat; nec cetera pubes 331
 Segnius adreptis in litore constitit armis.
 At tibi, quae scelerum facies, Medea, tuorum?
 Quisue pudor Colchos iterum fratremque videnti,
 Quidquid et abscisum vasto iam tuta profundo
 Credideras? Ergo infausto sese obculit antro, 335
 Non aliud quam certa mori, seu carus Iason,
 Seu frater Graia victus cecidisset ab hasta.

Haud ita sed summo fegnis sedet aethere Iuno;
 Haud finit extrema Minyas discernere pugna,
 Nec numero quoniam Colchis, nec puppibus, aequos. 336
 Ergo vbi Diva rates hostemque adcedere cernit,
 Ipsa subit terras, tempestatumque refringit
 Ventorumque domos. Volucrum gens turbida fratrum
 Erumpit, classem dextra Saturnia monstrat.
 Videre, inque vnum pariter mare protenus omnes 337
 Infesto clamore ruunt, inimicaque Colchis
 Aequora et aduersos statuunt a litore fluctus.

Tollitur atque intra Minyas Argoaque vela
 Stirus abit; vasto rursus desidit hiatu
 Abrupta reuolutus aqua. Iamque omnis in astra 338

e reditque ratis, laboque reciproca fluctu
 tendit. Vorat hos vortex, hos agmine toto
 ges agit, simul in vultus micat undique, terror;
 ora ruina poli coelestia limina laxat.
 a tamen ardentis Stiri violentia cedit; 335
 ctatur focios media inter proelia Divum:
 nsferat ergo meas, in quae volet, oppida dotes
 chis? et Haemonius nobis subcedet adulter?
 : mihi tot magnos inter regesque procosque
 fuerit prona haud dubii sententia patris? 340
 virtus praelata viri est, et fortior ille,
 em sequitur? iungam igniferos sine carmine tauros,
 euaque Echionii ferro fata persequar hydri.
 oc adeo interea spectans de litore pugnas
 nborum, victoris eris; iam digna videbis 345
 oelia, iamque illud carum caput ire cruenta
 b freta; femiuri nec murrha corpus Achivi,
 ed pice, sed flammis et olentes sulfure crines.
 os modo vel solum hoc fluctus expellite corpus,
 on te, Aeeta pater, generi, aut, Sol magne, pudebit. 350
 allor? an hos nobis magico nunc carmine ventos
 fa mouet, diraque leuat maria ardua lingua?
 que iterum Aesonides, iterum defenditur arte,
 ua solet? haud illi cantus et futile murmur
 oderit. Ite, rates, et frangite virginis vndam. 355
 ixit, et intortis focio cum milite remis
 osilit; ac fluctu puppis labefacta reuerfo
 oluitur, effunditque viros ipsumque minantem
 unc quoque et elata quaerentem litora dextra.
 at et arma ferens et frictum naufragus ensem; 360
 cipit et remos et quaerere transtra solutae
 parsa ratis, moestas altis intendere voces
 ppibus; ast inter tantos subcurrere fluctus

Nulla potest, aut vlla velit; quotiesque propinquat,
 Tunc aliud rursus dirimit mare. Iam tamen exstat, 365
 Iamque abiit, fundoque iterum violentus ab imo
 Erigitur; sed fluctus adest, magnoque sub altis
 Turbine figit aquis, et tandem virgine cessit.

Abfyrus visu moeret defixus acerbo,
 Nec quid agat, qua vi portus et prima capessat 370
 Ostia, qua possit Minyas inuadere clausos,
 Quos videt adnoscitque fremens; maria obuia contra
 Saeuaque pugnat hyems totusque in vertice pontus.
 Abscessit tandem vanaque recedit ab ira
 Et tantà de clade ratis. Latus inde sinistrum 375
 Aduersamque procul Peuces defertur in oram
 Cum focis; gemino nam scinditur infula flexu
 Danubii. Hac dudum Minyae Pagasaeque puppis
 In statione manent; illinc Aetius heros
 Obsidet aduersa tentoria Thessala classe 380
 Inpatiens, pugnaeque datur non vlla potestas.
 Noctes atque dies vastis mare fluctibus inter
 Perfurit, expediant donec Iunonia sese
 Consilia, atque aliquem bello ferat anxia finem.

At Minyae tanti reputantes vltima belli 385
 Virgulent, et precibus cuncti fremituque fatigant
 Aesoniden: Quid se externa pro virgine clausos
 Obliciat, quidue illa pati discrimina cogat?
 Respiceret pluresque animas maioraque fata
 Tot comitum, qui non furtis, nec amore nefando 390
 Per freta, sed sola sese virtute sequantur.
 An vero, vt thalamis raptisque indulgeat vnus
 Coniugiis? id tempus enim. Sat vellera Graiis,
 Et posse oblata componere virgine bellum.
 Quemque suas sinat ire domos, nec Marte cruento 395
 Europam atque Asiam prima haec committat Erinnye.
 Namque datum hoc fati, trepidus subplexque canebat
 Mopsus, vt in seros irent magis ipsa nepotes,

et alius lueret tam dira incendia raptor.
 trahens gemitum tantis ac vocibus inpar 400
 amquam iura Deum et sacri sibi conscia pacti
 igitio dulcisque mouent primordia taedae)
 actatur, mortemque cupit, sociamque pericli
 gitat, haud ultra sociis obfistere pergit.
 et ubi fixa viris, tempus fluctusque quietos 405
 pectant; ipsam interea, quid restet, amantem
 orare sinunt, decretaque tristia seruant.
 sed miser ut vanos, veros ita saepe timores
 fat amor, fallique finit nec virginis annos.
 prior ipsa dolos et quamlibet intima sensit 410
 n fidi iam signa viri nimiumque silentes
 a omnes. Haud illa sui tamen inmemor vnumquam,
 c subitis turbata minis, prior occupat vnum
 soniden, longeque trahit, mox talibus inquit:
 et quoque, vir, tecum Minyae, fortissima pubes, 415
 te dieque mouent; liceat cognoscere tandem,
 modo Peliae non sum captiua carinae,
 et dominos decepta sequor, consultaque vestra
 s audire mihi. Vereor, fidissime coniux,
 l equidem; miserere tamen, promissaque serua 420
 que ad Thessalicos saltem connubia portus,
 que tua me sperne domo. Scis te mihi certe,
 n socios iurasse tuos; hi reddere forsitan
 habeant, tibi non eadem permessa potestas.
 que simul mecum ipsa traham; non sola reposcor 425
 go nocens, atque hac pariter rate fugimus omnes.
 fratris te bella mei patriaeque biremes
 rificant, magnoque inpar vrgueris ab hoste?
 ge rates alias et adhuc maiora coëre
 mina; nulla fides? nullis ego digna periclis? 430
 n merui mortemque tuam comitumque tuorum?
 lem equidem nostri tetigissent litora patris
 sine, duxque illis alius quicumque fuisset.
 nc remeant, meque ecce (nefas) et reddere poscunt,
 ol. VII. O

Nec spes vlla super. Quin tu mea respice saltem 435
 Consilia, et nimio comitum ne cede timori.
 Credidit ardentem quis te nunc iungere tauros
 Posse? quis ad faevi venturum templa draconis?
 O vtinam ergo meus pro te non omnia posset,
 Atque aliquid dubitaret amor! Quin nunc quoque quaerit, 440
 Nescio quid, tuus iste pudor. Mene, optime quondam
 Aesonide, me ferre preces et subplicis ora
 Fas erat? haud hoc nunc genitor putat, haud dare poenam
 Iam sceleris, dominumque pati. Sic fata parantem
 Reddere dicta virum furiata mente refugit 445
 Vociferans. Qualem Ogygiae quum tollit in arces
 Bacchus, et Aoniis inlidit tympana truncis;
 Talis erat, talemque ingis se virgo ferebat,
 Cuncta pavens; fugit infestos vibrantibus hastis
 Terrigenas, fugit ardentem exterrita tauros. 450
 Si Pagafas vel Peliacas hinc denique nubes
 Cerneret et Tempe viridi lucentia fumo;
 Hoc visu contenta mori. Tunc tota querelis
 Egeritur questuque dies, eademque sub astris
 Sola mouet; moestis veluti nox illa sonaret 455
 Plena lupis, quaterentque truces ieiuna leones
 Ora, vel orbatae traherent suspiria vaccae.
 Procedit non gentis honos, non gloria magni
 Solis aui, non barbaricae decor ille iuuentae.
 Quid dubitas? heu, dure, siles? magnumque minatur. 460
 Qualis erat, quum Chaonio radiantia trunco
 Vellera vexit ouans, interque ingentia Graium
 Nomina Palladia virgo stetit altera prora.
 Moestus at ille minis et nota Colchidos ira
 Haeret, et hinc praefens pudor, hinc decreta fuorum 465
 Dura premunt. Vt cumque tamen mulcere gementem
 Tentat et ipse gemens, et tempora currere dictis:
 Mene aliquid mervisse putas? me talia velle?

TABULA GENEALOGICA I.

Stemma Iasonis.

I V P I T E R

(Lib. I, 479.)

H E L L E N

A E O L V S

CRETHEVS. vx. TYRO

AESON vx. ALCIMEDE.

IASON.

ATHAMAS

a) **ex NEPHELE**

PHRIXVS et HELLE

ex CHALCIOPE

filia **AEETAE**

PHRONTIS, ARGVS, MELAS

et **CYTISORVS.** (Lib. 5, 461.)

b) **ex INO**

LEARCHVS.

(Lib. I, 280.)

SALMONEVS

TYRO filia

quae peperit

a) **ex NEPTVNO**

PELIAN

ACASTVS.

b) **ex CRETHEO**

AESONEM

IASON

TABVLA GENEALOGICA II

Stemma Medeae.

SOL. vx. PERSEIS

PERSES. AETES. CIRCE.

a) ex coniuge, cuius nomen ignoratur

CHALCIOPE

coni. PHRIXVS.

PHRONTIS, ARGVS, MELAS

et CYTISORVS.

(Lib. 5, 461.)

b) ex IDYA

MEDEA et ABSYRTVS.

I N D E X

HISTORICVS ET GEOGRAPHICVS.

- is*, nobilis Cyzicenus 5, 152.
- is*, pater Canthi Argonautae 1, 453.
- irtus*, fil. Aetæe regis, Medæe frater, primis in annis 5, 458. dux exercitus Colchici contra Scythas 6, 171. strenue pugnat 6, 517 adret Iasonis et Medæe persecutor in ipsis epulis nuptialibus 8, 261.
- nas*, Cyclops, iungitur Pyracmoni 1, 583.
- ius*, Argonauta, filius Peliae regis, a Iasone excoitatus, vt comitem daret expeditionis Argonaut. 1, 153. 162. non recusat 1, 174. forer pugnat in pugna aduersus Scythas 6, 720.
- ina*, fluuius Scythiae 6, 69.
- imenius*, i. e. Perficus 6, 65.
- iron* 4, 595. Acherusiae paludes 5, 73.
- illes* puerulus a Chirone Centauro educatus, ad patrem Pelea dertur, vt vale dicat 1, 266. Patroclus cum eodem Chironis discipinae traditus 1, 407. Iove minor 1, 133.
- s*, telum amentatum 6, 99.
- eus*, i. e. Atticus 1, 394. Bootes 2, 68.
- r*, vnus ex Lapithis 1, 146.
- rides*, Menoetius, Actoris filius, pater Patrocli 1, 407.
- etus*, Argonauta, rex Pheraeorum 1, 445.
- ,* regia virgo, venatrix, a Deo Phaside amata 5, 426.
- ,* vrbs Colchidis, Colchis ipsa 1, 742. 5, 51. 6, 96. 621. Acaea oenia 7, 191. campus 7, 281. orae 5, 278. cet.
- ides* est vel Pelius, vel Telamon. a) Peleus est 1, 139. 405. 427. b) Telamon 2, 511. conl. 451. 3, 693. 715. 6, 348.
- is*, rex Colchorum 1, 43. Solis filius 5, 224. 264. cet. Soligena 518. Hammigeri proles Perseia Solis 5, 53a. Hyperionides 5, 472. est cum Abyrto filio et magnatibus suis auditarus Iasonem 457 - 519. Quo audito fremit, et dolose respondet, malle se, onem non hoc ipso tempore aduenisse, quo sibi bellum esset cum this, in quibus debellandis si Iason adiunisset, tum daturum lus 5, 520 - 542. Post Scythas victoa a Iasone denuo compellatus, id mitius respondet, conditiones duras proponens de tauris igninis, semine Cadmeo, dracone velleris custode 7, 69 sq. Quae nstra quum Iason confecisset omnia, furit 8, 138.
- n* pro Aegæo mari ponitur 1, 629. 4, 715.
- ptus*. Rex aliquis (Selestris) reliquias exercitus sui in Colchide em ponere iussit 5, 419. e regionibus septemtrionalibus eo migrant s 3, 361.
- thia*, (Emathia) Thraciae finitima, postea Macedonia. Aemathiae nus 2, 641.
- las*, ab Aeneo, Cyzici regis patre, Cyziceni 3, 4.

INDEX

- Aeolius*. Aeolia insula 1, 576. penates 2, 595. porta 1, 654.
Aeolides, i. e. Phrixus 1, 286. 6, 452.
Aeson, Iasonis pater. Fortiter pugnans in certamine Centaureum et Lapitharum 1, 144. cf. 337. hausto taurino cruore mortuus ipse consciscit 1, 847. 2, 2. 3, 302. (mortem tamen patri non ignoravit).
Aethalides, Argonauta, fil. Mercurii 1, 437.
Aetneus Deus, Vulcanus 2, 420.
Agenor, pater Phinei, regis Thraciae 4, 444. Agenorea tecta; domus Phinei 4, 522.
Alani, gens Scythica 6, 43. 8, 219. rex Anauis 6, 43.
Alazon, fluv. Scythiae 6, 101.
Albanus Iupiter (in Italia) 2, 304.
Albani (ad Caucazum) ora 5, 460. portae 3, 497. tyrannus 5, 259. 6, 44.
Alcides, Hercules passim.
Alcimedea, mater Iasonis 1, 297. filio vale dicit 1, 317 sq. sollicita eo 1, 731. vna cum marito voluntaria morte Peliae iram praesens tit 1, 321.
Almo, fluv. Italiae 3, 239.
Alpheus, fluv. Arcadiae 3, 91.
Amanus mons Ciliciae 1, 493.
Amastrus a) nobilis Cyzicenus 3, 145. b) dux Scytharum 6, 554.
Amazon virgo 5, 124. gens Amazonidum 4, 602.
Ambesus a) mons Scythiae 6, 85. b) dux Scytharum 6, 251.
Ambrosius, nobilis Cyzicenus 3, 138.
Amores, Veneris comites 6, 457.
Amphidamas, Argonauta 1, 376.
Amphion, Argonauta 1, 367. 3, 479.
Ampycides, i. e. Mopsus. vbi vide.
Amyclae, vrbs Laconiae 4, 312. 6, 219.
Amycus, rex Bebrycum 4, 101 sq. Neptuni filius 4, 101. 109. 115. 116. ex Nympha Melia 4, 119. a ciuibus piraticam exercentibus captus cogit caestibus secum pugnare 4, 112 sq. a Polluce victus et interfectus 4, 300 sq.
Amymone, fluv. Peloponnesi 4, 374.
Amyrus, fluv. Thessaliae 2, 11.
Amythaon, nobilis Lemnius 2, 162.
Anausis, rex Alanorum in Scythia 6, 43. in pugna cadit 6, 266.
Ancaeus. Duo huius nominis fuerunt Argonautae. a) alter obsequia sacra faciens 1, 191. b) alter post Tiphys obitum gubernator fieri cupiit, nec tamen voti compos factus 5, 64.
Ancon, fluv. in Pontum Euxinum se exonerans 4, 600.
Anxur, regulus Scytharum 6, 68.
Aonia, pars Boeotiae (poetis tota Boeotia) 1, 379. Aonii thyrsi 8, 447.
Apidanus, fluv. Thessaliae 1, 357.
Apollo arcipotens 5, 17. terras expertus 1, 566.
Apres, dux Colchicus 6, 638.
Aquila, Iovis armiger, pocula adcipit a Ganymede 2, 416.
Aquites, sacerdos Rumi Phaidis, in proelio cadit 6, 294.
Arcas Dea, (Callisto) 5, 206. Arcas fidus 5, 371. it. Arcadium nomen (Bootes) 1, 481.

HIST. ET GEOGRAPH.

votens Apollo 5, 17.

e, mater Lyncei et Idae Argonautarum 1, 465.

nobilis Cyzicenus 3, 203.

(*ciuitas*) Inachii 1, 107. 3, 166. patria Idmonis Argonautae 1, 259.

nauis, fatidica ratis 1, 2. Argo 7, 573. Palladia pinus 1, 457.

207. diuis 4, 336. episcemon eius aurata Minerva 8, 203. vocibus stat 1, 301.

onautae a Valerio memorati (quos suo quemque ordine in hoc dice inuenies). Acahis — Admetus — Aethalides — Amphimachus — Amphion — Ancaeus 1. — Ancaeus 2. — Argus — Herion — Butes — Calais — Canthus — Castor — Cepheus — Eymenus — Deucalion — Echion — Erginus — Eribotes — Eueremus — Eurytion — Eurytus — Hercules — Iason — Idas — Imon — Iphiclus 1. — Iphiclus 2. — Iphis — Iphitus — Leodorus — Lynceus — Meleager — Mopsus — Nauplius — Nestor — ileus — Orpheus — Peleus — Periclymenus — Phalerus — Phicetes — Philius — Pollax — Polyphemus — Talas — Telamou — Tiphys — Tydeus — Zetes. (qui computati sunt numero L. quibus deinde in vrbe Sinope adcoesserunt Autolycus — Phlogius — et cileon 5, 115.)

us, Argonauta, fabricator nauis 1, 98. 124. totius nauis inspector 477.

us, Phrixi filius 5, 461. 6, 542. conl. 553.

us, custos Ius, a Iunone adpositus 4, 366.

asmenus, regulus Scytharum 6, 103. falcatus currus adfert ad proelium 6, 387. quibus tamen ipse conciditur 6, 423.

cia, vrbs Italiae. Diana ibi culta 2, 305.

maspi, gens Scythica 6, 131.

nes, dux Colchicus 6, 638.

nes, dux Scytharum 6, 530.

n, nobilis Colchus in aula Aetae, diues 5, 591. strenuus pugnator 524-535.

inos, vrbs Aegypti 5, 423.

erion, Argonauta 1, 355.

raea Dea, Iouis iram concitans in populos 2, 363.

amas, pater Phrixi 2, 280. filium Learchum incensum in venatione occiderat 3, 68.

antiades Eoae. Vergiliae, Pleiades 2, 72.

as. Canus et occiduis regnator montibus 2, 621.

acius, i. e. Theffalicus 6, 447. Atracia virgo, (Hippodamia) 1, 141.

chates, gens Scythica 6, 132.

chus, dux Cimmericorum 6, 61. a Iasone in proelio caesus 6, 619.

lon, regio agri Messeniaci 1, 389.

rora, vias peragit curru 1, 283. crispans pelagus 1, 311.

tolycus, comes Herculis, postea Argonautia comitem se dedit in vrbe Sinope 5, 115.

B.

cchus. Nyctelius 6, 755. Ogygius 2, 624. Iouis et Cadmi de sanguine Sabaeos et Arabas vicit 6, 137. orbem terrarum peragravit 1, 567. templum habuit in insula Lemno 2, 254. Pompa Bacchica 2, 265. cf. etiam *Thiasfi*.

llonoti, gens Scythica 6, 161.

INDEX

- Barifas*, dux Scythicus 6, 557.
Batornae, gens Scythica 6, 96.
Bebryces, postea temporis Bithyni dicti 2, 649. *Bebrycis* regnum 1, 19.
 a Lyco; rege Mariandynorum, post Amyci necem destructum 4, 737.
Bellona 3, 60. (Bellonarii 7, 636. not.)
Bellua marina, Hesionae a Neptuno immissa 2, 497. ab Hercule
 secta 2, 531 sq.
Bessi, pop. Thraciae 2, 231.
Bices (rectius *Byces*.) lacus et amnis Scythiae 6, 68.
Bienor, nobilis Cyzicenus 3, 112.
Bifaltae, gens Scythica 6, 48.
Bistones, Thraeces 1, 726. 3, 83. 6, 652.
Boebeis, lacus in Thessalia, pinguis 1, 449. *Boebeia* proles, Nya
 phae istius paludis 3, 545.
Bootes, sidus. Actaeus 2, 68.
Boreas, Furor eius describitur 1, 575. infestus Argonautis, qua
 quam filii, Calais et Zetes, in eorum numero erant 1, 605.
Brotos, nobilis Cyzicenus 3, 152.
Butes, Argonauta, Atheniensis 1, 194.
Byzares, gens Pontica, vagi i. e. Nomades 5, 153.
Byzes. vide *Bices*.
- C.
- Cadmeus* hydrus 6, 437. 7, 76. *Cadmeia* seges 7, 282.
Cadmus 6, 137.
Caicus, dux Colchicus 6, 687.
Calabria, regio torrida. Calabri populator Sirius arni 1, 68.
Calais Argonauta, frater Zetae, fil. Boreae et Orithyiae 1, 60. Bore
 lone creatus 4, 452. Aquilonia proles 4, 462. Thracia proles 3, 57.
 Phinea liberat ab insultu Harpyiarum 4, 466 sq. 6, 557.
Caledonius i. e. Britannicus Oceanus 1, 8.
Callichorus fluv. Paphlagoniae, Baceho sacer 5, 75.
Calpe, mons Hispaniae 1, 588.
Calydon, vrbs Aetoliae. Calydone fatus (*Meleager*) 3, 646. Caly
 nis columni, Tydeus et *Meleager* 4, 223. 5, 574.
Campesius, nobilis Colchus 5, 694. cadit in pugna 6, 243.
Canthus, fil. Abantis, Argonauta 1, 451. in pugna nocturna sev. C
 zicenos strenue pugnat 3, 192. ipse in proelio contra Scythas inie
 ficatur 6, 317.
Carambis, promontorium Paphlagoniae, nubifera surgens rupe 4, 54.
 alta 5, 108. nubifera 8, 214.
Carsesus, dux Colchicus 6, 192.
Carneius, nobilis Colchus 5, 583.
Caspia claustra 5, 125.
Caspiadae, gens Scythica ad Caspium mare 6, 107.
Castor, frater Pollucis, Argonauta 1, 428. et alibi.
Catoia, teli genus 6, 83.
Caucasus, dux Colchicus 6, 641.
Caucasus mons, saeuum cubile Promethei 5, 155. *Caucasius* leu
 Prometheus 4, 63.
Celaeno, Harpyia 4, 453. 499.
Celeneus, iudex apud inferos 3, 406.
Centores, gens Scythica 6, 151.

HIST. ET GEOGRAPH.

- phoebus*, Argonauta. Herculem in Erymantheo monstro vinciendo diuuerat 1, 374.
- ramnus*, dux Scythicus 6, 550.
- raunia*, promont. Epiri 3, 465.
- rauii*, gens Scythica 6, 130.
- rauii*, Ponti et Terrae filia, Phorcycos coniux 2, 317.
- ralciope*, soror Medae 6, 479.
- ralybum* gens, describitur 4, 610. auditur Chalybum labor 5, 142 sq.
- raonius* i. e. Epiroticus Iupiter 1, 303. truncus, nauis Argo 8, 461.
- raos*, sedes inferorum, ingenti iacet ore 1, 831. cf. etiam 2, 86. 4, 123. 5, 96. 7, 402.
- rairon*, Centaurus, lyram pulsat in nuptiis Pelei et Thetidis 1, 139. ante abitum Argonautarum puerulum Achillem patri Peleo uale dicturum adfert 1, 255. eius disciplinae traditus etiam fuit Patroclus 1, 407.
- raioaspes*, amnigena, nobilis Colchus 5, 585.
- raioatrae*, gens Scythica 6, 151.
- raimerii*, gens Scythica 6, 61. describuntur fufus 3, 399 sq.
- raice*, Titanis uirgo 7, 212. soror regis Aetiae 7, 214. ab aligeris draconibus raptata 7, 120. 218. coniux Pici, regis Ausoniae, unde Tufci domina maris 7, 252. ipsa mirabatur Medae artes magicas 6, 445.
- raiceti* campi in Colchide 5, 328. 6, 426.
- raichaeon*, mqs Boeotiae 5, 81.
- raianis*, Centaurus 1, 146.
- raianus*, Apollo. Clarus antra Dei 3, 299.
- raionaeus* hiatus. rictus Nemei leouis 1, 34.
- raionatra*, coniux regis Phinei (Thraciae) soror Calais et Zetae 4, 464.
- raionite*, uxor regis Cyzici 3, 11. cf. 276. 314 sq.
- raionymenus*, Argonauta 1, 369.
- raionastis*, dux Scytharum 6, 155.
- raionocytia* nubes 4, 495.
- raionodrus*, nobilis Lemnius, coniux Eurynomes 2, 136.
- raionous*, Gigantum maximus 3, 224.
- raionolaxes*, dux Bifaltrarum, gentis Scythicae, filius Iouis et Nymphae Horae 6, 48. 58. cadit in pugna 6, 621 sq.
- raionolchi*, colonia Aegyptiorum 5, 419.
- raionolchis*, i. e. Medae 7, 575. 581. etc.
- raionometas*, stella. Sirio iungitur 5, 370. 6, 608.
- raionometes*, pater Asterionis Argonautae 1, 356.
- raionoraletae*, gens Scythica 6, 81.
- raionoralli*, gens Scythica 6, 89.
- raionorhythus*, nobilis Cyzicenus 3, 99.
- raionorhys*, nobilis Cyzicenus 3, 112.
- raionoremadon*, dux Albanorum 6, 194.
- raionorenaeus*, nobilis Cyzicenus 3, 178.
- raionorethous*, pater Aesonis, auus Iasonis 1, 738. 5, 477. Cretheia uirgo, Helle 2, 612.
- raionorobialus*, vrbs Paphlagoniae 5, 103.
- raionoromna*, vrbs Paphlagoniae. Cromnae iuga 5, 106.
- raionoroyanae* cautes. (Dictae etiam Symplegades, Syndromedes, Planctae) Cyanei fragores 5, 483. montes 2, 382. 8, 193. errantes per altum 4, 561. Argo eas feliciter transit 4, extr. fato destinatum erat, vt,

INDEX

- si qua semel nauis transisset, tum non amplius considerem, sed
 sceleris innotae starent 4, 710.
Cybele, Domina 3, 23. *Idaea* mater 2, 536. *Mygdonia* mater 3, 47. *Mentis*
irae 7, 635. *planctus* 8, 239. *saera* eius cruenta 3, 20. 232. 7, 635. 13.
Cyclopes, artifices 4, 487. *litora* seruant, vt nauigantes capiant:
lyphemio dapes 4, 104.
Cydrus, nobilis *Cyzicenus* 3, 192.
Cyllarus, equus *Castoris* 1, 426.
Cyllenia proles, filii *Mercurii*, *Aethalides*, *Eurytus*, *Echion*, *Asp-*
nautae 1, 436.
Cymaea vates, *Sibylla* 1, 5.
Cymothoe, *Nympha* marina 2, 606.
Cynofura, *Vrbs* minor in coelo 1, 17.
Cyris, *Titanius*, dux *Scytharum* 6, 80.
Cyrnus, *Colchicus* iuuenis, filius sacerdotis *Aquitis* 6, 297.
Cytaeus, i. e. *Colchicus* 5, 467. 6, 156. cet.
Cytisorus, fil. *Phruxi* 5, 463.
Cytorus, vrbs *Paphlagoniae*, pallens 5, 106.
Cyzicus, rex vrbs eiusdem nominis 2, 637. *Dolionius* rex 5, 5.
 hospitio et epulis excipit *Iasonem* 2, 650. donat eundem et comitatur
 ad nauem 3, 9. leonem *Cybeles*, quae colebatur *Cyzicenis*, in-
 terfecerat 3, 24. hasta transfigitur ab *Iasone* ignaro, qui, errore de-
 tecto, iusta ei facit 3, 58 sq.
Cyzicus, vrbs, *Placidis* demissa iugis 2, 636.

D.

- Daedalus*, eius fuga e *Creta* 1, 704.
Dahi l. *Dahae*, pro *Thracibus* positi 2, 157.
Daraps, rex nationis *Scythicae*, *Gargaridarum* 6, 65. 572.
Dathis dux *Gargaridarum* a *Darape* rege missus 6, 66.
Deileon, comes *Herculis*, qui se *Argonautis* in vrbs *Sinope* comium
 adiunxit 5, 115.
Dens *Echioneus* 7, 554. *dentes* *hydri* 6, 437. v. *Cadmus*.
Deucalion, *Argonauta* 1, 366.
Diana, *Thoantea* 8, 208. *Tifaea* 2, 7.
Didymaon, a *Telamone* interfectus 3, 707.
Dii Deaeque domos in *Olympo* peculiare habuere 6, 455.
Dindyma, mons *Phrygiae* 3, 20. 232.
Dione, *Venus* 7, 187.
Discordia *Dea* 2, 203. 3, 401. 7, 468.
Dolionius rex, *Cyzicus* 5, 7.
Dolopeia busta, a *Dolope*, *Mercurii* filio 2, 10.
Dolus, *Deus* 2, 206.
Dorceus, nobilis *Cyzicenus* 3, 160.
Doryclus, nobilis *Cyzicenus* 2, 149.
Doio, *Nympha* marina 1, 154.
Draco, *aurei* velleris custos, a *Medea* passus 1, 67. ab eadem
 somnum datus 8, 74 sq.
Drancaei, natio *Scythica* 6, 106. 507.
Dryope, femina *Lemnia* 2, 174.
Dryape, *Nympha* fluiuatilis, quae *Hylan* rapuit 3, 529.
Drypsae, dux *Scytharum* 6, 192.

HIST. ET GEOGRAPH.

E.

- hion*, Argonauta. Nonacria (Arcadia) proles 4, 141. mandata et iunctio ferens ad reges et populos, ad quos perveniunt Argonautae 1, 440. 4, 134. 734. 7, 543.
- hionius*, i. e. Thebanus. Echionii dentis femina 7, 554. hydrus 3, 343. aula 7, 301.
- ho*, vaga imago 3, 597.
- ionas*, i. e. Thrax 6, 340.
- gerias nemus* 2, 304.
- ectria tellus*, i. e. Samothrace 2, 431.
- eus pater*, i. e. Iupiter 4, 227.
- is, leuis equis* 1, 389.
- ndymion*, Latmius venator 3, 28.
- nipeus*, fluv. Thessaliae, per quem Iunonem olim Iason transvexerat 1, 83. 5, 209. *segnis* 1, 357.
- nfis, fidus* 2, 68.
- nyo*, Bellona 4, 604.
- rebi virgo*, Furia Tiphphone 4, 407.
- rginus, fil. Neptuni*, Argonauta 1, 415. Astronomus et gubernator peritus, post Tiphycos mortem gubernaculo admotus 5, 65. in reditu suadet, ut Cyaneis cuitatis alia via Argonautae recedant 8, 177 sq.
- Eribotes*, Argonauta 1, 402. 3, 478.
- Erinny nocturna* 3, 19.
- Erimanthi iter*, in quo aper ab Hercule interfectus 2, 495.
- Erymus*, nobilis Cyzicenus 3, 194.
- Erythia*, vrbs Paphlagoniae 5, 106.
- Eryx*, mons Siciliae 2, 523. annofus 4, 322.
- Euffedones*, gens Scythica 6, 750.
- Ethelus*, nobilis Cyzicenus 3, 138.
- Evarchus*, fluv. notiori nomine Cycnus 6, 102.
- Eumeda*, mons Scythiae 6, 143.
- Eumenides*, Furiae, Nocte fatae 3, 352. Eumenidum coemae 3, 54.
- Euphemus*, Argonauta 1, 365.
- Euripus* 1, 454.
- Euryale*, Amazonis 5, 613. 6, 370.
- Eurymenas*, vrbs Thessaliae 2, 14. not.
- Eurynome*, Lemnia 2, 136.
- Eurystheus* Sthenelo fatus, rex Mycenarum, quo Iuno ad persequendum Herculem vsa est 1, 114. 5, 489.
- Eurytion*, Argonauta. Iri vel Aetoris fil. 1, 378.
- Eurytus*, Argonauta, cum Eurytione saepe confusus. Filius Mercurii, Echionis Argonautae frater 1, 439. 3, 99. 471. 6, 569.
- Exomatae*, gens Scythica 6, 144. 569.

F.

- Fama* Dea. Descriptio eius 2, 116 sq.
- Flammula* in capitibus Castoris et Pollucis conspicua, nantis implorabile lumen 1, 573.
- Fulmen Iovis*. Iuno etiam eo vtitur 1, 116. it. Minerva 4, 671.
- Furiae*. Virgines Stygiae 2, 106. nocturnas Erinny 3, 19. non nisi noctu res suas agere inter superos possunt 3, 213. 252. Furiarum maxima 1, 617.
- Futor*, Deus 7, 310.

INDEX

G.

- Galatea*, Nympha marina, a Polyphemo amata 1, 156.
Gangaridae, gens Scythica 6, 67. not.
Canymedes, Phrygius, minister Iovis 2, 417. pocula ministravit
 5, 695. sed et aquilae Iovis armigero praebet potum 2, 416.
Gargara, mons Myfiae, pars Idae 2, 360.
Gelas, dux Scythicus 6, 208.
Geloni pro Scythis omnino 6, 512. polygami 7, 236.
Genetaeus Iupiter, cultus Genetae, quae est portus et fluv. apud Chalybes 5, 148.
Gonyfus, nobilis Cyzicenus 3, 114.
Geraestus, promontor. Euboeae 1, 456.
Gerys, fluv. Scythiae, rectius Gerrhus 6, 67.
Gesander, rex Scythicus (Iazygus) 6, 230. Vorapti filius 6, 238.
 fortiter pugnat, et occidit Aquitem, fluvii Phafidis sacerdotem
 6, 303 sq. it. Canthum Argonautam 6, 322. ipse tamen ab Euryle
 Amazone securi conficitur 6, 378 sq.
Gesithous, dux Colchicus 6, 637.
Getae, i. e. Scythae 6, 507. Geticae manus 2, 232.
Glaucus, Deus marinus 2, 606.
Glaucus, nobilis Cyzicenus 3, 15.
Gortyn, vrbs Cretae 1, 708.

H.

- Haemonidae*, Thessali, Argonautae 4, 506.
Haemus, mons Thraciae 1, 24.
Hages, nobilis Cyzicenus 3, 191.
Hagniades, i. e. Tiphys, Argonauta 1, 482. 2, 48.
Halcyone (Eisvogel) sollicita de pullis 4, 45.
Halys et fluvius et Deus fluminalis 5, 113. 121.
Halys, nobilis Cyzicenus 3, 157.
Hammon (Iupiter) corniger 2, 482.
Harpe, Amazon, pugnae contra Seythas interest 6, 375.
Harpyiae, famulae Iovis 4, 520. Tartareae volucres 4, 579. Typhonides
 4, 428. conl. 516. describuntur 4, 450 sq. 493 sq.
Hebe, lunonia 3, 231.
Hebrus, dux Scythicus a Iasone interfectus 6, 618.
Hebrus, nomen viri Cyziceni 3, 149.
Hecate, Perseia 6, 495. lucus eius ad vrbsm Aeam 5, 336. eet. Perseae vires, venena 7, 450.
Helios, stella, vrba maior 1, 18. 5, 71.
Helios, dux Scythicus 6, 570.
Helle, Cretheia virgo 2, 612. magni numen maris 1, 50. 2, 589. Diana
 maris 5, 200. adstrictis sedet cornibus 1, 282. 290. 5, 189. Ex vadis
 adparet Argonautis 2, 589.
Hellespontus, usque ad Argonautarum expeditionem catus a bellis
 1, 537 sq. Phrixea aequora 2, 586.
Henioche, nutrix Medae 5, 358.
Heniochi, gens Scythica 6, 43.
Henippe Amazon, cum regina in proelio aduersus Scythas adfuit 6, 577.
Hercules Amphitryonides 5, 735. Tiryntius 2, 373. eet. robur Herculeum
 1, 364. victor leonis Nemeae et hydrae Lernaee 1, 34. 35. et
 Acheloi 1, 36. et apri Erymanthii 1, 374. contra Rhoetum pugnat 3, 65.

HIST. ET GEOGRAPH.

- apud inferos vna cum Theseo 4, 701. primus aduolat ad expeditionem Argonauticam 1, 107. cuius tamen socium eum esse Iuno non vult 1, 115. ordines remorum ducit in altera nauis parte 1, 354. Iasonem increpat, quod in insula Lemno desidere velle videretur 2, 378. Hesionem saxo adfixam obfendit 2, 451 sq. belluamque illi a Neptuno inmissam conficit 2, 531. Laomedon, Hesionis pater, rex Troiae, dolere eum in vrbe inuitat, necemque eius meditatatur 2, 568. Strenue pugnat in certamine contra Cyzicenos 3, 133. 161. tanta vi remo insurgit, vt eum frangat supinusque cadat in focia 3, 475. Dum lignatum it ad nouum sibi remum parandum, Hylas ipse, Iunone intigante, rapitur 3, 450 sq. furor eius inde ortus 3, 526 sq. postquam somnio monitus satum Hylae didicerat Argonautasque alium petiisse viderat, Troiam petere constituit, praemia a Laomedonte promissa postulaturus, sed a Ioue iubetur Promethea liberare 4, 77. quod et perficit 5, 157 sq.
- Hesione*, Laomedontis, Troiae regis filia. Hercules eam a saxo liberat 2, 451 sq.
- liber*. fluv. 5, 167: 560. 5, 605.
- liberia*, Scythiae pars, discolor 6, 120.
- Idasmenus*, dux Scythicus 6, 196.
- Hippasus*, Lapitha 1, 148.
- Hippodamia*, Pelopis duris labores expediit 7, 276. not.
- Hippotades*, i. e. Aeolus 1, 610.
- Hispania* ab Africa vi Oceani intruentis disincta 1, 598.
- Hister*, Danubius. Septem exitus gemini Histri 4, 718. 8, 185. Deus fluminis compressit Peucen Nympham 8, 256.
- Hora*, Nympha a Ioue amata, mater Colaxis, ducis Scythici 6, 58.
- Horae*, cingentes solem orientem 4, 92.
- Hylaei*, gens Scythica 6, 74.
- Hylas* puer, armiger Herculis 1, 110. eius iacturam praedicit Mopsus, augur 1, 219. pugnat fortiter contra Cyzicenos 3, 183. cum Hercule in syluis abit 3, 486. pulchritudo eius ab ipsa Iunone laudatur 3, 537. dum ceruam a Iunone excitatam persequitur, ab hac ad amnem deducitur, a cuius Nympha Dryope rapitur 3, 563. Herculi in somno adparet 4, 22.
- Hymettus*, mons Atticae, dulcis 1, 397. 5, 344.
- Hypanis*, fluvius in Pontum Eux. defluens (Bog) 4, 719. 6, 147.
- Hypanis*, dux Colchicus 6, 252.
- Hyperea*, fons Thessaliae 4, 375.
- Hyperionius* (Solis) currus 2, 34. Hyperionides, Solis filius, rex Aeetes 5, 472.
- Hypetaon*, dux Colchicus 6, 637.
- Hypsipyle*, Lemnia, filia regis 2, 244. regina 2, 261. 312. patrem incolumem seruat a caede virorum Lemni reliquorum. Iasonem excipit hospitio et epulo et animo 2, 333 sq. eundem ab orientem donat 2, 400. grauidamque se ab eo esse fatetur 2, 424.
- Hypso*, mater Deucalionis et Amphionis Argonautarum 1, 367.
- Hyrcani*, gens Scythica 3, 494. 6, 79. 114. 203.

I.

- Iapetus*, bella eius contra Iovem 1, 564. 4, 74.
- Iapyx*, ventus 3, 611.

INDEX

Iulia virgo, i. e. Io 4, 553.

Iason, fil. Aesonis, vnde Aesonius iuuenis 1, 32. cet. Aesonida 1, 98. matrem habuit Alcimedea 1, 297. Cretheides 6, 609. Cretheus 7, 112. (ab auo paterno) patria Iolcos (Thessalia) 1, 171. suum ipse exponit 5, 477. Iunonem habuit sauricem, quod Iunonem irae olim eam subtraxerat 1, 85. ad aureum vellus repetendum extatus, Acastum, Peliae filium, vt aegre faceret patri, secum ducit 1, 153. 162. vltimum vale dicit parentibus 1, 295. 315. in insula Lemno Hypsipyles inlecebris ductus iusto diutius commoratur 2, 332 sq. amice excipitur a rege Cyzico, eiusdem nominis peninsulae regulo 2, 537. portu vix relicto, tempestate in eundem repulsus, incensum atque inuitus Cyzicenos multos ipsumque regem in pugna conficit 3, 42 sq. tandem peruenit ad Colchos 5, 42. obcurrit ad Aeam urbem Medaeae virginis regiae 5, 351. regi Aetae mandata exponit, missum se nempe a Thessaliae rege Pelia ad vellus aureum reportandum 6, 470 sq. Aetiae indignatione disimilata spem facit, ita tamen, vt Iason se cum comitibus praebet socium in bello contra Scythas 5, 520 sq. Iason, conditione adcepta, egregie pugnat in proelio, testemque habet fortitudinis Medeam, ab ipsa Iunone ad amorem incitatam 6, 478 sq. victoria reportata denuo petit vellus, iubetur autem tauros igniuomos compescere, Cadmea femina spargere, et cum dracone vellus seruante depugnare 7, 52 sq. veneficiis Medaeae diuisus omnia peragit strenue 7, 564 sq. Medae comite nauem conscendit portumque relinquunt, coniugii fidem datam seruare certus 8, 1 sq.

Iacartas, nobilis Colchus in aula Aetae 5, 597.

Iazyges, gens Scythica. Senectuti adpropinquantes filii sese aduentu interficiendos 7, 122: cf. 281 sq.

Iehnon, nobilis Cyzicenus 3, 167.

Idalium, oppidum Cypri, Veneri sacrum 8, 229. vnde ea Idalis ib. 215.

Idas rex Phrygiae. Idaea buxus, i. e. tibia 1, 319. Idaea mater, Cybele 2, 536.

Idas Argonauta 1, 166. 460. 3, 471. 6, 343. homo omnino vehementis animi, indignatus, quod salutem adceptam referre Medaeae Argonautae deberent 7, 574.

Idmon, Argonauta, sugur, Phoebi filius 1, 228. 231. Argis oriundus 1, 239. 5, 2. obcurrit etiam 1, 360. 3, 175. 440. 4, 546. morbo letali conreptus moritur 6, 2. iusta ei peracta, ib. 6 sq.

Idume, Iudaea, Palaestina 1, 12.

Idya, mater Medaeae 8, 140. not.

Ignipotens, Vulcanus 2, 80.

Ignis in nuptiis adensus 1, 137. 8, 247.

Ilus, Troiae conditor 2, 473. tumulus eius 2, 531.

Imbros, insula maris Aegaei 2, 443.

Inachus, fluv. Peloponnesi 5, 210.

Inachii Argi 1, 107. 3, 666.

Inachis, i. e. Io 4, 350. 357.

Inarimae, insula haud procul a Neopoli 3, 208.

Indi, diuites 6, 117.

Ino, nouerca Phrixi et Helles. Inoae arae 1, 521. Inoae Learchus 1, 280. Inoae vndae 2, 608. a marito Athamante agitata in mare praecipitat 8, 21.

Inopus, fluv. in insula Dejo 5, 105.

HIST. ET GEOGRAPH.

Inachi filia a Iunone per orbem terrarum acta 4, 346. 2, 392.
 7, 111. Iasia virgo 4, 353. Diuis addita 4, 417.
Icos, ciuitas Thessaliae, patria Iasonis 1, 171.
hiclus, Argonauta, frater Clymeni 1, 370.
hiclus, alter Argonauta (auunculus Iasonis) 1, 473.
hinoe, matrona Lemria 2, 162. 327.
his, Argonauta, non rediturus 1, 441. cecidit enim in proelio ad-
 versus Scythias 7, 423.
hitus, Argonauta 1, 363. 3, 480.
ae, Deae, Furiae 2, 205.
is a coelo missa a Ioue 4, 77. a Iunone 7, 186. vide et *Thaumantias*.
is fluv. ad Pontum Euxinum 4, 600. 5, 121.
on, nobilis Cyzicenus 3, 111.
on, dux Scythiarum 6, 201.
ter vide *Hister*.
ys, nobilis Cyzicenus 3, 189.
no, a Ioue aliquando e coelo suspensa 2, 85. Iasonis faurix 1, 73.
 Herculem non vult esse expeditionis Argonauticae participem 1, 113.
 vt Hercule aegre faciat, Hylam ei eripit 3, 487 sq. quam ob causam a
 Ioue increpatur 4, 5. adiuvat Argonautas in superandis Symplegadibus
 4, 682. adparet in primo Phafidis aditu 5, 184. confilia confert cum Mi-
 nerua 5, 281. post pugnam cum Scythiis admonet Iasonem, vt propius
 ad rem agendam accedat 6, 430 sq. tori sociam conciliare ei studet Me-
 deam 6, 450. quam ob rem Venere[m] adit, et ab ea cingulum accipit
 6, 460. 470 sq. tum pergit ad Medae penetrale, adsumta Chalciopes so-
 roris forma et sermone 479. secum ducit ad moenia 489. Iasonem
 exasperat ipsa ad pugnam 6, 602. saxum in eum coniectum auertit in
 alium 6, 651. Medeam in amore labantem confirmat 675. Venere[m]
 denuo in auxilium vocat, petens, vt ipsa opus perficiat 7, 154. confidet
 in Canafo, spectatura, quomodo Venus rem peractura sit 7, 190.
 Absyrus quum Iasonem in Istro consequutus esset, huncque illi haud
 parem fore timeret, ventos excoitat, qui Absyrum retinerent 8, 319 sq.
ipiter Albanus 2, 305. Chaonius i. e. Epiroticus 1, 303. Eleus, quod
 vide. Geretaeus 5, 148. qualem se gesserit in expeditione Argonau-
 tica 1, 498. 531. a Scythiis cultus 6, 91. Fulmine eius vtuntur Iuno
 1, 116. et Minerva 4, 671. Iupiter Tartareus, Pluto 1, 730. Iupi-
 ter fidus 5, 372.

L.

agea naualia centumgeminae Thebes (Aegyptiacae) 6, 118.
ampfacus, vrbs ad Hellespontum, vbi Priapus cultus 2, 624.
aoomedon, ingratus erga Hercule[m], filiae Hesionis a bellis liberato-
 rem 2, 452 sq. it. 568. vbi de Hercule adeo clam interficiendo cog-
 itat. — Laomedonte[i] penates 2, 474.
atagus, nobilis Colchus 5, 585. 6, 572.
atnius venator, i. e. Endymion 8, 28.
atris, dux Iberorum 6, 121.
earchus Inous, Inus filius 1, 280. a patre Athamante inficio in vena-
 tione interfectus 3, 68.
annos insula Vuloania, tenuis 2, 431. historia eius 2, 79. proceres
 Codrus, Amythaon, Olenius 2, 136. 162.
aeodocus, Argonauta 1, 358.
ernaes anguis 1, 35. 2, 496. proelia Lernae 3, 511.

INDEX

Lesbium vinum 3, 7.
Lethaeus ramus 8, 84.
Lexnor, dux Scythicus 6, 686.
Lucifer roseis alis 6, 527.
Luna, curvus eius 2, 295. 3, 415.
Lyca, Amazon, comes reginae Euryales in pugna adversus Scythas 6, 37.
Lyces, fluv. in Pontum se exonerans 4, 719.
Lycus Deus, Pan. Lycei Dei terror (Panicus) 6, 533.
Lycormas, fluv. Aetoliae 3, 544.
Lycurgus a Baccho punitus 1, 729.
Lycus, rex Mariandynorum 4, 171. frater Otrei 4, 135. 737. 5, 8. & 215.
Lyncus, Argonauta, acerrimus visu 1, 462.
Lyrceia tellus, Argolis 4, 355.

M.

Macedum, pro Macedonum 1, 96.
Macrones, gens Pontica 5, 152.
Maeotis sinus (palus) 4, 720.
Maeotis, Nympha marina, vel Dea, a qua Maeotis palus nomen duxit, filium habuit Peucronem 6, 564.
Magnesia urbs Macedoniae, ubi Dolops sepultus, unde Dolopis buxus 2, 9.
Malea, promontorium Peloponnesi 4, 261.
Mariandyni, gens Bithynis contermina 4, 733.
Mars, armipotens turbidus 3, 252. bellipotens 1, 529. a Iove petit ut Argonautas ab itinere suscepto dehortetur, timens quippe, ne mareum vellus in luco suo adpensum abstrahatur ibi. denuo adit forem eandem ob causam, et in Iunonem Minervamque acriter invehitur 5, 619 sq. Martius currus 3, 83. cui equi iuncti Pavor et Timor 3, 87.
Mater. v. Cybele.
Medea, regina 6, 457. cet. eius fata factaque praedicit Mopsus 1, 227. Dianae infernae (Hecates) sacerdos 6, 240. nondum plena iuventa Albani regis filio, Stiro, desponsata 5, 259. per insomnium edocetur fata sua 5, 330. exit urbe in lucum Hecates, ubi conspicit advenisse Argonautas 5, 351. et primo quidem timet, sed nutrix Hecioche eorum addit 5, 358. conspecto dein Iasone, quem Iuno et formosiorum et proceriorum effecerat, super mirabunda 5, 364. compellanti Iasone auxiliumque eius imploranti fatetur, se regis filiam esse, monstratque ad urbem, pergitque ad sacra faciendam 5, 394. Quantum polluerit sua magica 6, 440. Iuno eam, Chalciope sororis persona adsumpta, secum in moenia ducit 6, 489. ubi Iasonem quum vidisset fortissime pugnatorem, amore exardet 6, 575 sq. paullulum quidem ad saniores verterem redire et irasce similitudine sorori videtur, sed dum Veneris circumferum, quo se cinxerat Iuno, adtrectat, denuo artus occupat amplexibus 6, 657 sq. finito proelio domum redit, sed noctem agit in somnum et inquietam 7, 1 sq. timet Iasoni suo, cui pater duras proponit condiciones 7, 78. abeuntem oculis prosequitur 7, 104. scilicet quid agat, quid non agat 7, 114 - 152. Venus ipsa, a Iuno et Circe missa, Circes habitu sumto, eam adgreditur 7, 210. diu audit Veneris callide verba facientem, subinde adeo mentientem, et irata proinde quidem domo exire recusat, quod iusserat Venus 7, 292. 300. tunc vero obpugnant animum pudor et reverentia patris, et miseratio Iasonis 7, 301 - 322. conligit se, et abit in penetrale, ad herbas magica

HIST. ET GEOGRAPH.

quibus forte Iasonem inuare possit, conligendas, melius tamen paullo post fore existimat, si praesentissimo aliquo veneno mortem sibi ipsa conficiat 325. mox mentem mutat, miseratio amorque Iasonis vincit, et tandem Veneri similitate se totam committit. 338 sq. iam vero exquisitissima conficit venena, quibus munita per tenebras noctis extra urbem procedit, et ad lucum Hecates peruenit, vbi et Iris et Venus eam relinquunt. 355 sq. Iason prior in lucum venerat, ambo stant aduersi, neuter tamen verba facere sustinet, tandem Iason rumpit silentia 400-430. respondet Medea, primo admodum anxia, deinde herbas porrigit medicatas 431-460. et carminibus magicis arma Iasonis consecrat 461-472. sui memoriam amoremque, utcumque res cadant, commendat 475 sq. tum vero adcuratius edocet pericula a tauris, a terrigenis et dracone metuenda 517 sq. tauris et Cadmea segete feliciter deuictis, domum redit, sed patris iram timens venena noua promittit, et in lucum Martis exit, quo iam praevenerat Iason 8, 1-24. tum draconem carminibus in somnum dat Iasonemque iubet arborem conscendere, et vellus auferre 68-111. quo facto cum Iasone suo ad nauem properat 132 sq. inter nauigandum sedet moesta 203 sq. perueniunt in insulam Peucea, vbi Iason primum socios edocet pactum nuptiarum cum Medea initum ipsasque nuptias parat 217 sq. iam vero in ipsis epulis nuptialibus adparet Absyrtus frater 259 sq. Medea certa mori, seu carus Iason, seu frater certamine obcumbat 311 sq. quum socii suauissent Iasoni, ut virginem traderet, isque dubius animi esse videretur, Medea grauissimis eum verbis increpat 410 sq.

Iedon, Cyzicenus, sacerdos 3, 118.

Iedores, dux Scythicus 6, 211.

Ielanthus, nobilis Cyzicenus 3, 203.

Ielas, fluv. in Pontum Eux. se exonerans 4, 719.

Ielas, fil. Phrixi 5, 462 6, 196.

Ieleager, Argonauta 1, 454. Calydone iatus (a patria) 2, 646. Oeni-

des (a patre) 3, 690. Parthaonides (ab auo) 3, 705.

Ielio, Nympha a Neptuno amata, mater Amyci, Bebrycum regis 4, 119.

Iemphus, vrbis Aegypti, diues 4, 407.

Ienoetius, Argonauta 6, 343. Actorides (a patre) 1, 407.

Iercurius, Fleiones nepos 1, 737. progenies Atlantis, lenis plantis,

lampadas quassans animas agit in orcum 1, 481.

Iesseides vndae 4, 374.

Iethons, vrbis Peloponnesi, parua 1, 388.

Iicelae, gens Scythica, odorato spwantes crine 6, 129.

Iinerva, v. Pallas.

Iinyae (Argonautarum nomen commune) nauem humeris subeunt 1, 185. vet.

Ioneses, dux Colchicus 4, 189. alius itidem Colchorum dux 6, 651.

Ionychns, Centaurus 1, 146.

Iopfus, Argonauta, sacerdos et augur, vnde filius Phoebi 1, 385.

Ihoebens 2, 372. Delius sacerdos 3, 432. Ampycides (a vero patre)

1, 420. 460. obcurrit etiam 4, 546. 8, 243. 298.

Ilynyi (al. Molynoeci) gens Pontica 5, 152.

Iydonia mater, Cybele 3, 47. Mygdonii planctus in sacris Cybeles

1, 239.

Iyraca, vrbis Scythiae 6, 50.

INDEX

Myraces, legatus regis Parthorum, ut foedus iungeret cum his, pugnae se temere iniuriam interficitur 6, 690 sq.

N.

- Naubolus*, pater Iphiti, Argonautae 1, 362.
Nauplius, Argonauta, post Tiphys mortem gubernatoris munus suscepit frustra 5, 65. post Troiae excidium causa exstitit, ut rediens Graeci ad Capharea promontorium naufragium facerent 1, 372.
Neaera, matrona Lemnia 2, 141.
Nealeus, nobilis Cyzicenus 3, 191.
Nelides, i. e. Periclymenus, Nelsi filius, Argonauta 1, 188. 4, 224.
Nemea, Nemees iter (Leo ab Hercule ibi confectus) 2, 495. et 3, 511. et 8, 125.
Nephele, Athamantis vxor, Phrixi et Helles mater, vnde Nephelium pecus, aries, qui Phrixum et Hellen vexit 1, 56.
Neptunus, in gratiam Iunonis et Minervae parcat Argonautis 1, 645.
Neptunia culpis, tridens 2, 619. Tritone auriga vehitur 1, 679.
Nestor, victor in pugna Centaurosum et Lapitharum 1, 145. Argonauta 1, 380. interfuit bello Troiano ibid.
Neurus, dux Iberorum 6, 122.
Nisaeus, nobilis Cyzicenus 3, 198.
Noes, fluv. Scythiae 6, 101.
Nonacria proles, Echion Argonauta 4, 141. Est vero Nonacria i. q. Arcadia.
Nox, noctis hera, Proserpina 7, 313.
Nyctelius, i. e. Bacchus 6, 755.

O.

- Ochus*, nobilis Cyzicenus 3, 148.
Odrussa, nobilis Colchus 5, 595.
Odrysius, i. e. Thrax, Orpheus 1, 470. Odrysiarum regis rex, Phineus 4, 467.
Oeager, Orphei pater 4, 348.
Oebalius, i. q. Laconicus 1, 422. 4, 228. Oebalia ars, peritia lactandi 4, 372. manns 6, 220. Oebalides, Pollux 4, 294.
Oebasus, dux Colchorum 6, 245.
Oebreus, dux Scytharum 6, 200.
Oenides, Meleager Argonauta 3, 690. 4, 33. 6, 343.
Oenotria, pro Italia 1, 589.
Oegygius Bacchus 2, 624. Oegygiae arces 8, 446.
Oileus Argonauta, pater Aiacis, ad quem spectat locus 1, 372.
Olbus, dux Colchicus 6, 638.
Olenius, vnus ex Lemniis proceribus 2, 165. 3, 105. 3, 204.
Olympus curuus 5, 414. flammifer 1, 4.
Oncheus, dux Scythicus vel Colchicus 6, 256.
Opheltus, nobilis Cyzicenus 3, 198.
Ophiussa insula et vrbs Scythiae, gelidis pollens venenis 6, 85.
Orestes a Furiis agitatus 7, 148.
Orion, Neptuni filius 1, 647. 2, 507. 4, 123. nautis grauis 2, 62. pernis habenis manus plenus 2, 507. a Diana interfectus 4, 253.
Orithyia, Cecropia, Atheniensis, mater Calais et Zetae, Argonautarum 1, 468.
Ornytus, nobilis Cyzicenus 3, 173.

HIST. ET GEOGRAPH.

rpheus, Oeagri filius 4, 348. Odrysius 1, 470. 5, 100. Thracius *facordos* 4, 85. magnus Bistoniae alumnus 3, 160. Iyram pulsat, dum *Argo* in mare demittitur 1, 187. non remigio adhibitus, sed cantu temperat remiges 1, 470.
races, dux Iberorum 6, 121. it. 529. vbi tamen est *Otaxes*.
thrys, mons Thraciae 1, 24.
treus, Mariandynus, frater Lyci, ab Amyco rege Bebrycum interfecit 4, 161. — alius eiusdem nominis dux Colchicus 6, 251.

P.

aeon patrius, cantus bellicus Scytharum post victoriam reportatam 6, 512.
aeantius, fil. Paeanis, Philoctetes Argonauta 1, 391. 3, 722.
aeones, Centauri ita dicuntur 4, 280.
agalae, portus et promontorium haud procul ab Iolco in Magnesia 5, 192. *Pagalaeus*, i. e. Thessalicus 1, 422. cet. *Pagalea* pinus, *Argo* nauis 5, 436. iuuentus, Argonautae 7, 556.
allas, summi virgo Iovis 5, 281. Gorgonei monstri gestatrix 4, 605. Iasonis fautrix 1, 73. nauiaedificandae ipsa adest 1, 126. adiuuat in primis in Cyaneis Imperandis 4, 670. 682 sq. adparet in primo Phaidis aditu 5, 184. consilia confert cum Iunone 5, 281. defendit se contra Martem, qui eum satis graniter apud Iovem adcauserat 5, 650 sq. ipsa praesto est in pugna Colchorum adv. Scythas 6, 173. 196.
allens vrbs Thraciae, antea Phlegra, Gigantum bello et clade famosa 2, 17.
an, nemorum bellique potens, interdum in antris versatur, noctu vagus 3, 48. terror Panicus effertur: terror Dei Lycei 6, 535.
panchaia, Arabiae Troglodyticae regio 6, 119.
pangaeus, promontor. Thraciae; arx Pangaea 1, 575. 598. 2, 359. *Pangaea* inga 4, 631.
Panops, Nympha marina 1, 134. 2, 590.
Parca, Diva iniqua 6, 644.
Parium, vrbs Myliae 2, 622.
Parrhasius, i. e. Arcadicus 7, 138.
Parthaonides, Meleager, ab auo sic dictus 3, 705.
Parthenius, fluv. Paphlagoniae 5, 104.
Patroclus, Actoridis, i. e. Menoetii filius, cum Achille apud Chironem educatus 1, 407.
Pavar Deus 1, 799. 2, 204. 281. 6, 398. Timor et Pavor, Martis equi 3, 89.
Pelasgi, 2, 658. 660.
Peleus Argonauta 1, 403. nuptiae eius cum Thetide pictura expressae 1, 131.
Pelias, rex Thessaliae, diu regnavit 1, 20. iubet Iasonem vellus aureum e Colchide petere 1, 40. facit ob Acastum filium a Iasone abductum 1, 700.
Pelias, mons Thessaliae 3, 355. orni 1, 406. 2, 6. vmbrae 1, 95.
Pella, vrbs Arcadiae (Pallene) 1, 365.
Pelorus, promontorium Siciliae 1, 579.
Peneia laurus sic dicta a Peneo, fluvio Thessaliae 1, 386.
Pentheus, rex Thebarum 3, 264.
Percosia Clite, filia Percosii, coniux regis Cyzici 3, 10. 276.

INDEX

- Percote*, vrbs Troadis 2, 622.
- Periclymenus*, Nelei filius, Argonauta 1, 588. 4, 224.
- Perseis*, mater Aetæae, auia Medæae 7, 238.
- Perfes*, proximus a rege Aetæa, et frater eiusdem vterinus 5, 267. suadet Aetæae, vt vellus tradat, sed, quum hic iratus ense eum petiisset, fugit ex vrbe, et collecto exercitu Aeam urbem inuadit, sed frustra. Per inducias factas Iason aduenit 5, 252 - 278. cf. 3, 493-502. Iasonem in partes suas trahere studet 6, 15. sed pactis nondum confectis proelium conferitur 6, 30. in quo Perfes morti vicinusa Pallade ipsa, subessor quippe Aetæae destinatus, eripitur 6, 725-740.
- Perseus*, Persei plantaria 1, 68.
- Peuce*, insula, nomen habens a Nympha Sarmatica, ab Histro fluuii compressa 8, 217. 256.
- Peucron*, dux Scythicus, fil. Macotidos, a qua palus Macotis nomen traxit 6, 564.
- Phaethon*, vel Sol, vel Auroræ equus 3, 215. ater (ambustus) in Eridanum cadens 5, 430.
- Phalces*, dux Scythicus 6, 88. 245. 554.
- Phalerus*, Argonauta 1, 398. 4, 654. 6, 217.
- Phariæ*, Aegyptiæ carinae 1, 644.
- Phasis*, fluv. in Colchide. secundi proles Iovis, ortus niualis Arcadoæ axe Deæ 5, 205. persequitur amore furens Aeæu virginem 5, 427.
- Phoræi campi* 1, 444.
- Philoctetes*, Paeanius, Argonauta, bis Lemnum visurus 1, 391. 3, 722.
- Philyres*, gens Pontica 5, 153.
- Phineus*, Agenor's fil. 4, 444. 582. Tyrum vocat paternam 4, 652. fastidicus 4, 420. conl. 443. 533 sq. rex diuitis Hebræi (Thraciæ) 4, 463. rex Odrysiæ orae 4, 467. Phœbi comes et Boreæ dilectus 4, 468. extorris, egens, coecus et ab Harpyis infestatus 4, 426 sq. ideo punitus, quod Iovis consilia euulgauerat 4, 479. ab Harpyis liberatur per Calain et Zeten, quorum sororem Cleopatram in matrimonio habnerat 4, 464 sq.
- Phlegethon* fluv. spud inferos, opertus 1, 735.
- Phlegææ labores*, Iovis in campis Phlegææis contra Gigantes certamen 1, 564. Phlegam fulmine quatit Iupiter 6, 169.
- Phlegyas* et Theseus apud inferos a Tisiphone agitati 2, 193.
- Phlegyas*, nobilis Cyzicenus 3, 125.
- Phlias*, vel *Phleias*, Argonauta 1, 412. 3, 149.
- Phlogius*, comes antea Herculis, Argonautis eornitem se dat 5, 115.
- Phoœus* Olenides, Cyzicenus, amicus regis 3, 204.
- Pholos*, mons Thessaliæ 1, 140.
- Pholus*, Centaurus 1, 338.
- Phorcys*, Deus marinus 3, 727.
- Phrixus*, fil. Athamantis 1, 42. fata eius canit Orpheus 1, 279. moribundus vellus aureum dedicat Marti, tum adparet socero Aetæae, et futura praedicit 5, 226. filios susceperit ex Aetæae filia Chalciopæ Argum 6, 542. et Melan et Phrontin 6, 461. et Gytiforum ib. 465.
- Phrixæa* aequora, i. c. Hellepontas 2, 586.
- Phrixus*, dux Scytharum, fortasse rectius Chrixus 6, 70.
- Phrontis*, fil. Phruxi 5, 461.
- Phrygius* minister, Ganymedes 5, 695.
- Phylacæ*, vrbs Thessaliæ 1, 474.

HIST. ET GEOGRAPH.

- ms.*, rex Aoniae, Circeus maritus 7, 232.
iris, bellua marina 2, 531.
ya, vrba Colchidis 2, 623.
ciades, stellae, densae 5, 415. cf. 2, 567. Pleiadum globi 5, 46.
sione, sidus 2, 67. Pleiones nepos, Mercurius 1, 738.
ato, Tartareus Iupiter 1, 730. Iupiter tremendus 3, 585.
ena, i. e. Furia 1, 797. 7, 147.
llux, Argonauta. Lacon 1, 420. 4, 264. vulnera ei praedicit Mopsus 1, 220. Fortiter pugnat contra Cyzicenos 3, 149. conficit caestu Amycum, Bebrycum regem 4, 190 sq.
lyphemus Argonauta, distinguendus ab Cyclope 1, 457. 4, 107.
lyxo, Lemnia, nutrix Hyphypyles, Phoebodilecta 2, 316.
riapus, Lamplaci Deus 2, 626.
riou, Geticus, Scytharum dux, a Iafone intersectus 6, 619.
rocneffus, al. Proconefos, insula in Propontide 3, 54.
rometheus, Titan etiam dictus 4, 79. it. Deus 4, 72. 7, 568. vincetus ad Caucasum montem 4, 62. Hercules iubetur eum liberare 4, 75. quod et perficit 5, 157. Flores e sanguine eius euati ad veneficia adhibiti 7, 556.
roserpina cum Pallade et Diana in Hymetto monte 5, 346.
rotens, Deus marinus, ambiguus, patrem habuit Pharium, i. e. Aegyptium 2, 318. v. tamen not.
rothis, nobilis Cyzicenus 3, 158.
samatho, fons ad Thebas 1, 364.
yracmon, Cyclops, nudus 1, 585.
yrnus, nobilis Cyzicenus 3, 112.
yrois, vnus ex equis Solis 5, 435.

R.

- Rabies*, personam numinis agens 2, 206.
Rhamelus, dux Scythicus 6, 529.
Rhebas, fluv. prope Symplegadas 4, 698.
Rhipasae arces, i. e. montes 7, 562. ardua 2, 516. bruma 5, 603. iuuentus 5, 559. orbis 6, 33.
Rhipeus, dux Scythicus 6, 69.
Rhodalus, dux Scythicus 6, 69.
Rhoetus, Centaurus 1, 141. 3, 65.
Rhyndace (Rhyndace) fluv. Scythiae, flauens 3, 35.
Rhyndacus, dux Scythicus 6, 220.

S.

- Sabaicus* flos, myrrha, l. nardus 6, 709.
Sacerdotes proeliis sese etiam immiscebant. Exemplum vide 6, 294.
Sages, nobilis Cyzicenna 3, 182.
Salmoneus, Iovis fulmina aemulans 1, 664.
Salmonis Nympha, Salmonei filia, Tyro, mater Crethaei 5, 479.
Samothrace, insula. Electria tellus 2, 431.
Sarmatae. eorum vitae ratio 2, 177 sq. arma 6, 232. bracia 5, 425.
Satarchae, gens Scythica 6, 144.
Saturnia sidera pluuiosa, Capricornus 2, 364.
Sciathus, insula Thessaliae 2, 8.
Seylaceion, promontorium Propontidis 3, 36.
Scythia. fluvii: Acesines 6, 69. Alazon. ib. 101. Bices (Iacus) 68. Evarchus 102. Gerys 67. Noa 100. Taras 102. Tyras 84. — montes: Am-

INDEX

- bennus* 85. *Eumeda* 143. — *populi*: *Alani* 42. *Arimaspi* 130. *Austri*
 132. *Ballonoti* 161. *Baternae* 96. *Bisaltae* 48. *Caspiadae* 107. *Castores*
 151. *Cessaei* 130. *Choatrae* 151. *Cimmerii* 61. *Coraletae* 81. *Cora* 39.
Dracacei 106. *Elfedones* 150. *Exornatae* 144. *Gargaridae* 67. *Getae* 7.
Hiberi 120. *Hylaei* 74. *Hyreani* 79. 114. *Indi* 117. *Micelae* 129. 161
 162. *Pauchaea regio* 119. *Sarmatae* 162. *Satarohae* 144. *Sidones* 3.
Sindi 86. *Thyrsgetae* 135. *Torini* 144. — *mores describuntur* 6, 325.
Sepias, promontorium Thessaliae 2, 8.
Serpens, sidus, quod numquam conditur vndis 2, 64. *Serpentes*, ve-
 brarum (*Manium*) famuli 3, 458.
(Sesofbris.) rex Aegypti, qui primus Soythiis bellum intulit, et colo-
 nos ibi reliquit 5, 419.
Sibotes, dux Colchicus 6, 249.
Sicilia ab Italia abrupta 1, 589.
Sidones, gens Scythica 6, 95.
Sigeum, promontorium 3, 446.
Sindi, gens Scythica, degeneres 6, 86.
Sinope, vrbs Paphlagoniae maritima, vbi *Nympha Aegyptios* complexi
 sinus 5, 109.
Sirius, stella. *Calabri* populator arui 1, 683. *canis auctumni* 6, 607. 5, 570.
Sol, Deus 1, 504. *oriens auricomus* 4, 92. *ornituens* 5, 248.
Solymus pulvis, ad Hierosolymam a Tito obpugnante collectus 1, 15.
Somnus pater 8, 70. *cornu ei* tribuitur 4, 15 sq.
Steropes, Cyclops 1, 446.
Sthenelus, comes Hercules contra Amazonas perit, et, ab *Hercule ad*
Callichorum fluvium sepultus, iam e tumulo adparet *Argonantis*
 5, 90. *pater Eurysthei* 5, 489.
Stirus, regni iuuenis Albanus, sponsus Medae 3, 497. (ab *Albana*
porta) 5, 460. *sauciatur in proelio aduersus Scythas* 6, 266. *Medeam*
cum Absyrtio persequitur 8, 299. *tandem fluctibus obrutus mori-*
tur 8, 367.
Strophades, insulae maris Ionii, vbi *Harpyiae* 4, 413.
Strymon, dux Scythicus 6, 193.
Suetes dux Scythicus 6, 550.
Sydon, dux Scythicus 6, 69.
Syenes, dux Scytharum 6, 74. 793.
Symplegas, Singul. pro Plur. 4, 221. 5, 300.
- T.
- Taenarus*, promontor. Peloponnesi, vbi hiatus profundi 1, 365. *Tae-*
narius i. q. *Laconicus*. *Taenaria* purpura 1, 427. cf. 5, 513.
Tages, Taulantis alumnus, semideae matris filius 6, 222.
Talaus, Argonauta 1, 358. 3, 471. *pulcer et procerus prae aliis* 5, 36.
fortem se praebet in pugna adv. Scythas 6, 710.
Tanais, fluv. in Pontum effluens 6, 719.
Taras, fluv. Scythiae 6, 102.
Tartareus Iupiter, Pluto 1, 730. *Tartareus* pater 1, 828. *pater Tarte-*
rus 4, 258.
Toulas, Illyrii filius 6, 221.
Taurus, sidus nauigantibus graue 1, 647.
Tauri Aetiae igniuomi, acripedes passim. Iafon eos domat 7, 564 sq.
Taxes, dux Scythicus 6, 252.

HIST. ET GEOGRAPH.

- ygetus*, mons Laconiae 1, 429. 4, 229. Taygeta Plur. 4, 329.
gea, vrbs Peloponnesi 1, 375.
lamon, Argonauta ordines nemigum ducit 1, 166. 353. res gerit contra
 Cyzicenos 3, 198. amicissimus Herculi iacturam eius deplorat 3, 637 sq.
 Canthum in proelio occisum seuto tegit, ne spoliatur 6, 345.
lecoon, nobilis Cyzicenus 3, 140.
thys, Dea marina, excipit solem occidentem 2, 36. conligit
 fragmenta currus Solis, a Phaethonte male recti 5, 432.
utagoras, dux Scythicus 6, 97.
hanyrus, nobilis Cyzicenus 3, 128.
harpus, nobilis Cyzicenus 3, 191.
haumantias, Iris 7, 398. 8, 126.
habe, Aegypti vrbs. centumgeminae Lagea naualia Thebes 3, 118.
hermodon, fluv. Scythiae 4, 601. Marti sacer 5, 123.
heseus apud inferos a Tisiphone agitatus 2, 193. inde liberatus ab
 Hercule 4, 707.
hespiades, Argus, Argonauta, et fabricator naus, ab vrbe Boeotiae
 Thespiis, vbi natus 1, 93. 124. 473. — Sed et Tiphys Argonauta
 eodem nomine obcurrit 2, 368. 5, 44.
hesperus ante expeditionem Argon. nuplerat Peliae, et ipsi Argonautae
 1, 151. ideoque fauet Argonautis, (Dea quippe marina) 1, 659.
hiasi saltationes chorique in honorem Bacchi 1, 845. 5, 78. 3, 540.
hoas, vir princeps Lemni, pater Hypsipyles 2, 418. a Diana in Cher-
 oneso Taurica sacerdos constitutus, vnde Diana Thoantea 8, 208.
thynnaea litora, Bithyniae 4, 424.
thyoneus, Bacchus 1, 726.
thyotes, sacerdos in insula Samothrace 2, 438.
thysagetae, gens Scythica 6, 135.
tibareni, populus Cappadociae, vbi vxores puerperae maritos lectis
 decumbere, eosque cibo potuque vires rescicere iubent 5, 148.
tibisena ostia fluvii Scythici 6, 50.
timas, nescio quis 4, 187.
timor et Pavor, Martis equi 3, 89.
tiphys, Argonauta, Hagniadus, a patre Hagnio, astronomus et guber-
 nator 1, 481. moritur in ipso itinere 5, 15 sq.
tirynthius heros, Hercules. a matre Alcumena, cuius patria Tiryns,
 vrbs Argolidis 1, 107. 2, 373.
tisaea Diana a Tisaeo promontorio Magnesiae in Thessalia 2, 7.
tisiphone, Furia, Erebi virgo 4, 407. Plegyan et Thesea apud infe-
 ros exagitat 2, 193. Sub auroram ad inferos ei redendum est 3, 214.
titan Sol 2, 37. 57. antra. Solis sedes in Olympo 4, 91.
titan, Prometheus 4, 79. 5, 170. Titania fata 5, 157. gramina, i. e.
 Promethei sanguine infecta, pro venenis habita 7, 449. conl. 357.
tityus, Gigas 3, 226.
torini, gens Scythica 6, 144.
trinacrium aequor, mare Siculum 1, 579.
triptolemus, de quo sermo est 1, 69.
troia. Pergama bis Herculis telis debita 2, 571. Troia melior, Roma
 2, 574. Troianum bellum praedicitur a Iove 1, 549 sq.
tydeus Argonauta 1, 387. pugnat fortiter adv. Cyzicenos 3, 193.
tydrus, Phaiades, dux Colchicus, fil. Caucaei patris, destinatus sa-
 cerdos Phaidis, caelus in proelio 6, 639.

INDEX HIST. ET GEOGRAPH.

- Tyndarii fratres*, Castor et Pollux 1, 571.
Typhoeus vel *Typhon*, gigas, Sicula pressus tellure 2, 24. nautis periculofus 3, 130. 4, 517. 6, 170. pater Harpyiarum 4, 8.
Typhomides, Harpyiae 4, 428.
Tyra, vel *Tyras* fluv. Scythiae 6, 84.
Tyres, dux Scythicus 6, 201.
Tyrias Phariaeque cavinae 1, 644.
(Tyra) Nympha Salmonis, filia Salmonis 1, 664. 5, 479.
Tyrrhenus, pro Tyrreno mari 4, 715. magister 7, 83. piscis 1, 152

V.

- Varus*, vates sacer Hyroanorum in Scythia 6, 115.
Vellus aureum pecoris Nephelaei 1, 56. Aelium aurum 8, 79. Aeliae pecudis aurum 7, 54. auratae pecudis exuniae 5, 492. Phrixum metallum 5, 633.
Venus. Dione 7, 187. Mavortia coniux 2, 208. Lemnii eam contulerant, nec sacra obtulerant, ideoque puniti 2, 98 sq. 315. infigit Famam 2, 116. Dryopes, feminae Lemniae, imaginem sumit 2, 174. defiluit ipsa in Lemnum 2, 198. sacra tamen ei facit Hypsipyle 2, 331. habitaculum eius in Olympo describitur 6, 455. iam dudum Colchidis et genus omne Phoebi, (quod deridendam eam cum Marte concubentem propinauerat) excindere cupiens, Iunoni petenti dat cingulum, quod describitur 6, 470. iterum rogata a Iunone 7, 150. *Uranus* ipsa Medeam, Circes personam agens, adgreditur, callidis verbis decipit, osculumque figit 212 sq. tum fingit, Iasonem, qui Medeam comitem se habuisset, mandasse, vt Medeam salutem commenderet 257 sq. sequi tandem eam iubet, et in portis exspectat 300. comitatur eandem noctu per urbem, blandisque verbis confirmat, donec pervenirent in Hecates lucam, vbi utrosque amantes relinquit 7, 373 sq.
Venena a Medea mixta. Spuma sanguinis a Prometheo victo sua gramina tonitru nutrita, Promethae sanguine tincta et durata, decimo post nouilunium die collecta 7, 356 sq.
Vesuvius. Vesuvius mugitor 3, 209. Hesperiae letalis apex 4, 500.
Vinum, Bithynum, Phrygium, Lesbium 3, 6. 7.
Vnber canis, edax 6, 420.
Voraptus, pater Gefandri, ducis Scythici 6, 288.
Vrsa, fides 4, 724.
Vulcanus, ignipotens 2, 80. coelo deiectus, ab Lemniis benenole susceptus et fatus 2, 89 sq. antrum eius in ipsa Lemno 2, 535. Vulcanius ardor mixtis harenis (in terrae motibus et ignium moribus) 4, 686.

Z.

- Zacorus*, dux Scytharum 6, 554.
Zates, dux Colchicus 6, 572.
Zelys, nobilis Cyzicenus 3, 151.
Zetes, frater Calais, Argonauta, fil. Boreas et Orithyiae 1, 469. cum fratre regem et adfuerat Phinea liberat ab Harpyis 4, 465. Ierorum habuit Cleopatram ib. 464.

Lv 5.21

Commentarius perpetuus in C. Valeri

Widener Library

006856722

3 2044 085 253 797